

Değerli okuyucu!..

Ülkemizde bugüne kadar "Masonluk" ve "Siyonizm" hakkında pek çok eser yayınlanmıştır. Denilebilir ki, bunların vulgarize (avâmî) bir uslûbla yazılarak mes'eleyi tabana indirmek gayreti güdenlerinden, akademik seviyedekileri ne kadar Léo Taxil'in şu yayınladığımız eserinden -az veyâ çok- istifâde etmemiş olanı yok gibidir. Böyle olduğu halde bugüne kadar, bu eserin artık nüshası bulunamayacak bir durumda olan Osmanlıcası, yeni harflere çevrilerek umûmî efkâra sunulmuş değildi.

Yayınevimiz, Türk yayın hayâtı için büyük bir eksiklik olan ve ülkemizin tâlihini Tanzîmat'tan beri ne ölçüde karıştırıp karanlıklaştırdıkları mâlûm bulunan masonların gerçek yüzlerini bir görgü şâhidinin ağzından ortaya koyan böyle bir eseri yeniden yayınlamaktan şeref duyar.

Sebil Yayınevi

Léo Taxil

MASONLARIN ESRÂRI

Léo Taxil

MASONLARIN ESRÂRI

Bu Bir Sebil Yayınıdır

-MASONLARIN ESRÂRI-

SEBİL YAYINLARI Nu : 259
DİZGİ : Sebil
SAYFA TERTİBİ : Sebil
BASKI-CİLD : Bayrak Matbaası
KAPAK : Tuncay BAHADIR
YAYINA HAZIRLAYAN : Ali İhsan BAHADIR

ISBN 978-975-580-033-2

İSTANBUL
2008

Léo TAXİL

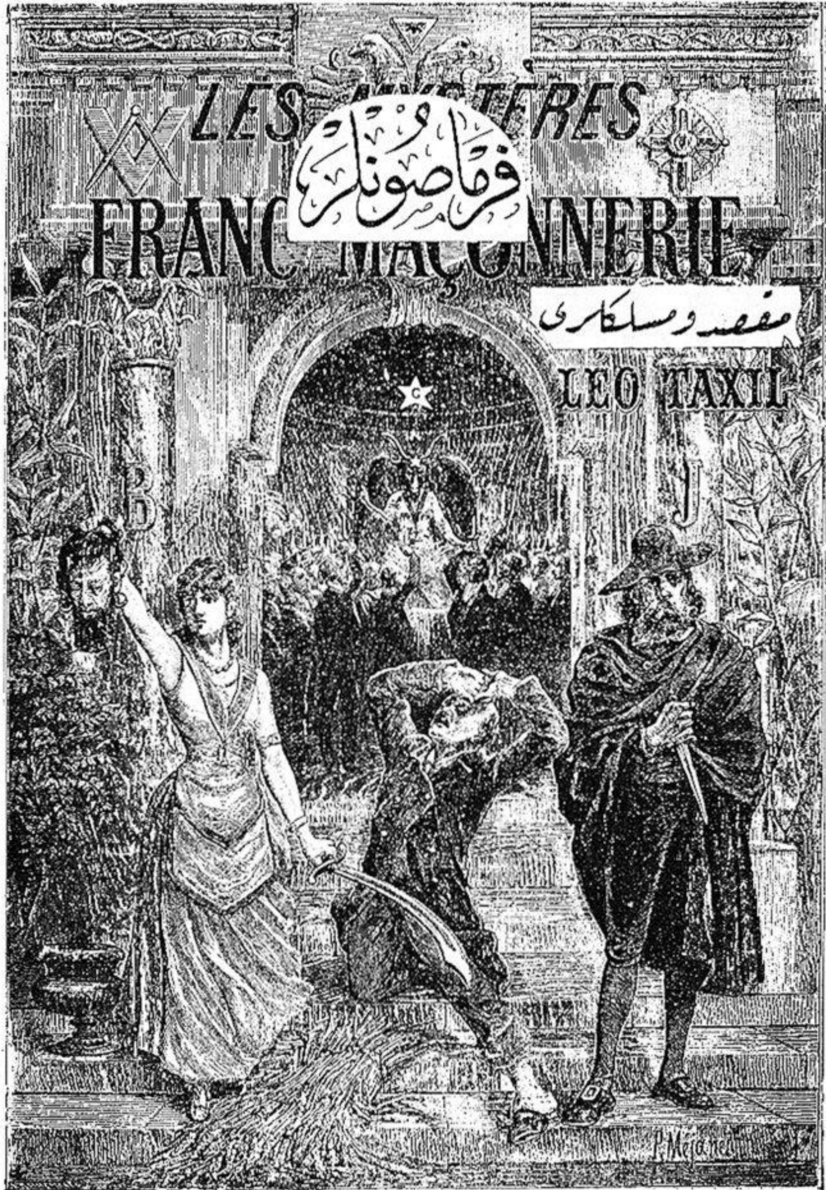
MASONLARIN ESRÂRI

Mütercimler: E. M. – M. R

Osmanlıca'dan sâdeleştirerek
nakleden:
Abdurrahman ACER

SEBİL YAYINEVİ
Tunusbağı cad. Nu: 2/10 Doğancılar
ÜSKÜDAR-İSTANBUL
Tel: 0216-553 51 51
www.sebilyayinevi.com

Leo Taxil'in eserinin *"Farmasonlar Maksad ve Meslekleri"* ismiyle basılmış olan Eski Türkçe tercümesinin kapağı.

İÇİNDEKİLER

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

"AREOPAGE"LER yâhud SİYAH MASONLUK

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BEŞİNCİ BÖLÜM

ALTINCI BÖLÜM

TAKDİM

Ülkemizde bugüne kadar "Masonluk" ve "Siyonizm" hakkında pek çok eser yayınlanmıştır. Denilebilir ki, bunların vulgarize (avâmî) bir üslûbla yazılarak mes'eleyi tabana indirmek gayreti güdenlerinden akademik seviyedekilerine kadar **Léo Taxil**'in şu yayınladığımız eserinden -az veyâ çok- istifâde etmemiş olanı yok gibidir. Böyle olduğu halde bugüne kadar, bu eserin artık nüshası bulunamayacak bir durumda olan osmanlıcası, yeni harflere çevrilerek umûmî efkâra sunulmuş değildi.

Bugün onu, lâtin asıllı yeni harflerle umûmî efkâra sunarken bu eserin ehemmiyetini gösterecek bir noktaya bilhassa işâret etmek isteriz: Osmanlıcası, târihsiz olarak İstanbul'da Hikmet Matbaası'nda basıldığı zaman -tahmînimizce- masonların amansız bir düşmanı olan **Sultan II. Abdülhamid Han**, Osmanlı tahtında oturmaktaydı. Böyle olduğu halde kitabın mütercimleri eserin üzerine isimlerini yazmaya cesâret edemeyerek "Elif. Mim." ve "Mim. Ra." harflerini koymakla iktifâ etmişlerdir. Hikmet Matbaası'nın ise **Filibeli Ahmed Hilmi**'ye âid olduğu bilinmektedir. Değerli müdekkik **Ziyâ Nur**'a göre **Ahmed Hilmi**'nin 1914 yılındaki ânî ölümünde masonların parmağı vardır ve bu şübheli ölüm, bu kitabı tab' etmiş olmaktan neş'et etmiştir.

Matbaa sâhibinin başına, bu eseri sırf tab' etmiş olmaktan dolayı böyle bir kazâ gelmişse mütercimlere ne olmuş olabileceğini tasavvur etmek zor olmasa gerektir. Lâkin mütercimlerin kim olduğunu bilemediğimiz için bu hususta bir şeyler kendimizi me'zun addetmiyoruz.

Bununla berâber eseri okuyanlar, onun muhtevâsına vâkıf oldukça bu eserin, masonları pek büyük bir ölçüde kızdırmış olabileceğini anlamakta zorluk çekmezler.

Yayınevimiz, türk yayın hayâtı için büyük bir eksiklik olan ve ülkemizin tâlihini Tanzîmat'tan beri ne ölçüde karıştırıp karanlıklaştırdıkları mâlûm bulunan masonların gerçek yüzlerini bir görgü şâhidinin ağzından ortaya koyan bu eseri yeniden yayınlamaktan şeref duyar.

SEBİL YAYINEVİ

LÉO TAXİL
(1854-1907)
HAYÂTI ve ESERLERİ[1]

1. HAYÂTI

Gerçek adı Marie Gabriel Antoine Jogand-Pagès olan müellif 21 Mart 1854'te Marsilya'da doğdu.

Léo Taxil müstearını ise daha sonraki zamanlarda kullanmaya başlamıştır ki bunun sebebini ileride zikredeceğiz. Yazılarında zaman zaman Adolphe Ricoux, Paul de Regis isimlerini de kullandı.

Tahsîlini bir Cizvit[2] mektebinde alan Taxil'in doğumu ile

---

1 Bu terceme-i hâlin hazırlanmasında ihtiyâc hissettiğimiz Fransızca eserleri bulmak ve dilimize tercüme etmek husûsunda bizden yardımlarını esirgemeyen **Furkan Altıntaş**'a ve eserin hazırlanması esnâsında desteğini gördüğümüz **Yûsuf Sâmi Kamadan**'a teşekkür ederiz.

2 **Cizvitler (Lât; Societas Iesu, İng; Society of Jesus):** Türkiye'de İsa'nın Askerleri adıyla da bilinmekte olan Cizvitler 1534 yılında **Ignacio de Loyola** tarafından kurulmuştur. Daha ziyâde misyonerlik sâhasında faâliyet gösteren bu Katolik tarîkat âzâsı, ilk kurulduğunda -acımasızlıklarından dolayı- kilise tarafından hoş karşılanmamış olsalar da ilerleyen yıllarda, husûsen Yeni Dünya'da Katoliklik'i yayma çabaları dolayısıyla Papa'nın büyük güvenine mazhar olmuşlardır.

Bu tarîkatin en mühim ve en çok dikkat çeken tarafı sâdece dînî bir müessese gibi değil aynı zamanda bir gizli servis gibi çalışmasıdır. Âzâsı her zaman halkın içine sızmış ve sıradan insanlar gibi görünmüştür. Bununla birlikte asıl hüviyetlerini gizleme husûsunda -aldıkları terbiye netîcesinde- öyle mâhirdirler ki; İngiltere'nin, Papa'nın otoritesini reddedip Lutheryanizm'e geçtiği devirlerde sarayın içine kadar sızmışlar ancak yine de İngiltere'nin Anglikan Kilisesi'ni kurmasına engel olamamışlardır. Tabiî ki onların bu ve benzeri çalışmaları Papa'dan çoğu zaman destek görmüştür.

Bâzan gel-gitler yaşamış olan Cizvitler, 1773 yılında Papa XIV. Clementhus tarafından feshedilmiş olsa da (aslında bu tarîkat Papalık tarafından kurulmadığı için Papalık sâdece onlara verdiği desteği geri çekmiştir) 1814 yılında Papa VII. Pius, tarîkatın tekrar faâliyete geçmesine izin vermiştir.

Günümüzde yaklaşık 30 bin müntesibi bulunan bu tarîkatin mensubları isimlerinin sonunda, tarîkatın adına ithâfen "s.j." kısaltmasını kullanırlar.

Tarîkatın en mühim taraflarından ve Léo Taxil ile ilgili olan kısmı, şübhesiz verdikleri gayet uzun ve teferruatlı terbiyedir. Cizvitler, buldukları fakir gençleri, muh-

1876 senesi arasındaki hayâtı ve faâliyetleri hakkında herhangi bir mâlûmat bulamadık.

Cizvitlerden aldığı terbiye dolayısıyla, onlardan gizli ajanlık yapma vazîfesi almış olma ihtimâli olabileceğinden hayâtının bu devresi nisbeten karanlıktır.

Sâdece onun, tahsîlini ikmâl ettikten sonra bir müddet gazetecilik yaptığını, 1876 senesinde, -ne olduğunu bilemediğimiz bir suçtan dolayı- aldığı sekiz yıllık cezâyı çekmemek için Cenevre'ye kaçtığını ve burada üç yıl kalarak papalık aleyhine yazılar yazmaya ve bunları neşretmeye başladığını biliyoruz.

Léo Taxil takma ismini Cenevre'de papalık aleyhinde kaleme aldığı yazılarında kullanmaya başlayan müellifin 1876 yılından sonraki hayâtı kalın çizgilerle ikiye ayrılır: Hristiyanlık -hâssaten Katoliklik ve papalık- aleyhinde neşriyât yaptığı ve 1881'de îtibâren masonların içinde yer aldığı 1885'e kadar olan ilk devre; 1885'ten 1900 başlarına kadar olup ve bütün Avrupa'da husûsiyetle de Fransa'da büyük akisler uyandıran farmasonluk aleyhinde onların rumûz, esrar ve gizli emellerini fâş ettiği ikinci devre.

Üç yıl kaldığı Cenevre'den 1879 yılında bir arkadaşının yardımıyla Pâris'e geri dönen **Taxil**, kilise muhâlifi birçok eser yazdı ve bununla da kalmayarak papalık aleyhinde topladığı eserlerle bir kütübhâne kurup Anti-Clérical (kilise aleyhtârı) adında bir de gazete yayınlamaya başladı.

Léo Taxil'in papalık aleyhindeki yazıları başta Vatikan olmak üzere bütün Avrupa'da büyük bir aksülâmel uyandırdı. Ancak o, bu neşriyât sâyesinde hatırı sayılır bir servet kazanıp aynı zamanda kilisenin en büyük düşmanı olan masonlarla irtibata geçerek nihâyet 21 Şubat 1881'de "Templé des Amis de l'Honneur Français" adındaki Mason Locası'na girmeye muvaffak oldu.

Bu locaya girişini tevsîk eden vesîkaya göre **Léo Taxil**'in masonluğa kabûl edilişinde, dîne muhâlif yazı ve sözlerinin büyük te'sîri olmuştur. Aldığı iyi terbiye ve gösterdiği din düşmanlığı sâyesinde masonlar arasında kendisine kolayca yer bulan **Taxil**, 24 Nisan 1885'e kadar dîne muhâlif yazılarına devâm etti.

Ancak bu târihte, bilemediğimiz bir sebebden dolayı, âni-

---

telif bölgelerde kurdukları mekteblerde pek sıkı bir tâlim ve terbiyeye tâbî tutarlar ve başarılı bulduklarını tarîkata dâhil ederek onları, kendi emelleri doğrultusunda kullanırlardı. Bu Cizvit mekteblerinin en meşhuru Fransa-Clermont'ta bulunanıdır.

Bu mekteblerden yetişenler sıradan birer insan olarak vazîfe mahalline gider ve hedefi içeriden yıkmak üzere çalışır. İyi yetiştirilmiş âzâsı ve gizliliği sâyesinde Cizvitler, kısa sürede siyâsî sâhada da büyük güç elde etmişlerdir.

A.·. L.·. G.·. D.·. G.·. A.·. D.·. L'UN.·.

Au Nom et sous les Auspices du Grand Orient de France.

TEMPLE DES AMIS DE L'HONNEUR FRANÇAIS

Le véritable honneur
est
d'être utile aux hommes !

Adresse de la Loge :
chez
le F.·. Lemaire, Vén.·.
60, avenue de Breteuil.
Paris

Or.·. de Paris, le 8 février 1881.

Tenue mensuelle : le lundi 21 février 1881

Cher Frère,

Notre Tenue aura lieu **le lundi 21 février 1881**, *à huit heures précises du soir*, au **Temple Rouge**, rue Cadet, 16, Hôtel Maçonnique du Grand Orient de France.

Nous vous prions, T.·. C.·. F.·., de venir prendre part à nos travaux et nous éclairer de vos lumières. Votre présence parmi nous cimentera d'une manière plus étroite encore les liens de fraternité qui nous unissent.

ORDRE DU JOUR :

1. Ouverture des Trav.·. à 8 heures précises du soir.
2. Lecture du procès-verbal de la dernière Tenue.
3. Lecture de la Correspondance.
4. Installation des Garants d'Amitié de nos Sœurs LL.·. affiliées, dont nous avons reçu notification.
5. Lecture des rapports sur les Profanes : Gabriel Jogand-Pagès, dit Léo Taxil, directeur de l'*Anti-Clérical*; Toussaint Ordioni, sous-lieutenant à la Garde Républicaine; Constantin Vélitchkoff, député à l'Assemblée provinciale de la Roumélie Orientale; Emile Boisse, capitaine au 117e de ligne. Initiation, s'il y a lieu. — Initiation du profane Rollet, scrutiné dans la dernière Tenue. — Affiliation du F.·. Petit, lieutenant au 74e de ligne, et du F.·. Lautin, lieutenant à la Garde Républicaine.
6. Allocution aux nouveaux initiés, par le F.·. Rat.
7. Causerie : quelques mots sur l'association générale d'Alsace-Lorraine, et sa fête annuelle de l'arbre de Noël, par un F.·. de la Loge *Alsace-Lorraine*.
8. Compte-rendu de la Commission de notre Fête d'Ordre avec nos SS.·. LL.·. *Isis-Monthyon* et *Trinosophes*, de Bercy ; jour fixé au dimanche 13 mars 1881.
9. Divers.
10. Circulation du Sac des Propositions et du Tronc de la Veuve.
11. Clôture.

Agréez, Cher Frère, nos salutations fraternelles.

Le Vén.·. d'Honneur ad vitam :
Hubert, 33.·.,
Rédacteur de la *Chaîne d'Union*, de Paris,
9, rue de la Vieille-Estrapade.

Le Vénérable Titulaire :
Lemaire, 30e.·.,
60, avenue de Breteuil.

Le Vén.·. d'Honneur ad vitam :
Portalier, 33e.

Le Premier Surveillant :
X.·.,

Le Second Surveillant :
Le Leuhch.·.,
Capitaine au 74e de ligne.

L'Orateur :
Lemonon, 30e.·.,
2 bis, rue Vivienne.

Le Secrétaire :
Docteur Castaneda, M.·.,
25, faubourg du Temple.

Le Trésorier :
Pelaquié, M.·.,
46, rue d'Allemagne.

Le Trésorier-Adjoint :
Talon.·.,
13, rue Monsigny.

AVIS. — Le Vénérable a la faveur d'informer les membres de la Loge, que, par décision de la Loge, dans sa Tenue de Comité du 2 février 1881, la cotisation de la Loge a été portée à la somme de trente-deux francs, et qu'il sera délivré à chaque Tenue un jeton de présence de la valeur d'un franc, à chaque F.·. présent, en déduction de ses cotisations.

AVIS TRÈS IMPORTANT et *deuxième avertissement aux Frères en retard de leurs cotisations*. En raison du nouveau tarif imposé aux Loges par l'Assemblée Générale de 1879, les FF.·. qui ont des cotisations arriérées sont instamment priés par le Vén.·. de se mettre en règle avec le Trésorier avant le 1er mars prochain, sous peine d'encourir la radiation du tableau de la Loge.

Imprimerie typ. du F.·. Marius Décembre, 326, rue de Vaugirard, Paris.

Léo Taxil'in locaya giriş vesîkası

den kütübhânesini kapatıp bu yazılarına son verdi ve locadan ayrılarak bu sefer de masonluk aleyhinde yazmaya başladı. 2 yıl boyunca "Révélations completes sur la franc-maçonnerie (Farmasonluk hakkında ifşaat)" adında bir dizi bir broşür yayınladı. Bu yazıların temel fikri masonluğun; satanik, eski putperest din ve ezoterik inançlardan derlenerek teşkîl edilmiş eklektik bir kült[3] olduğudur. Mezkûr broşürlerin bir kısmı da, -"hâricî"lerden ve yeni masonlardan büyük bir sır gibi saklanan- kadın masonluğunun iç yüzü hakkındadır.

Bütün bu ifşaatlar, Katolik basın tarafından büyük bir heyecanla karşılandı ve mason localarının Reform hareketinin netîcesinde ortaya çıkan muzır bir cemiyet olduğu iddia edilerek hem Reform hareketleri ve hem de masonluk aleyhinde bir takım yazılar kaleme alındı.

Léo Taxil işi daha da ileriye götürerek bütün masonların Lüsiferyan (şeytana tapan, satanist) olduğunu söyledi. Onun bu ifşaatları netîcesinde masonluğun dokunulmazlığı ve üzerindeki esrar perdesi nisbeten kalktı ve muhtelif ülkelerde de masonlar aleyhine yazılar yazılmaya başlandı.

Taxil'in iddialarından biri de Albert Pike[4] tarafından ku-

---

3 Kült: Umûmî din telâkkîsinden farklılaşıp kendi çapında ibâdet şekillleri ve âyinleri olan, husûsî ve dışarıya kapalı dinler mânâsına gelen bu kelimeyi, dilimizde tam karşılığı bulunmadığından ve bir ıstılah hâline gelmiş olduğundan dolayı kullandık.

4 1809 Boston doğumlu olan Albert Pike, Amerikan İç Savaşı'nda general ünvânıyla vazîfe almıştır. Kurduğu gerilla birlikleriyle insanın kanını donduracak cinâyetlere imzâ atmış ve bundan dolayı İngiliz İmparatorluğu'nun baskıları ve Konfederasyon Baikanı **Jefferson Davis**'in (1809-1889) gayretleri netîcesinde ordudan atılıp birlikleri dağıtılarak kendisi hapis cezâsına çarptırılmıştır. Fakat Pike, bir farmason olan Amerikan Başkanı **Andrew Johson** (1808-1875) tarafından afvedilerek Little Rock'ta bulunan çiftliğine gûyâ sürgüne gönderilmiştir.

Gizli İlluminati cemiyetinin âzâsı olan bu cânî general -muhtemelen irtikâb ettiği cinâyetlerin hediyesi olarak- bu sürgün sırasında 33. dereceye yükseltilmiştir. Pike aynı zamanda Amerika'da zencîleri kırıp geçiren ırkçı Ku Klux Klan çetesinin kurucularındandır.

Masonların Dünyâ hâkimiyeti hakkında plânlar yapan ve bu plânlarını, 15 Ağustos 1871 târihli mektûbunda -kendisi gibi İllüminati olan- İtalyan devlet adamı Mazzini ile paylaşan Pike, bu hâkimiyetin tahakkukunun zaman içinde çıkarılacak üç dünyâ savaşına mütevakkıf olduğunu ve bu savaşların netîcelerinde de aşağıda yazılanların hedeflenmesi gerektiğini söyler: Bu savaş ve hedefler şunlardır:

Birinci Dünyâ Savaşı ve netîcesinde, içinde Rus Çarlığı'nın da bulunduğu, masonların dünyâ hâkimiyetine mânî olan Avrupa'daki son imparatorlukların yıkılarak Komünizm vâsıtasıyla Ateizm'e revac verilip onun yayılmasının sağlanması.

İkinci Dünyâ Savaşı ve netîcesinde Avrupa'nın siyâsî ve iktisâdî noktalardan za-

rulduğunu iddia ettiği, masonluğun en yüksek ve en gizli locaları olduğunu söylediği "idârî masonluk" ve **Pike**'ın şeytanla münâsebet hâlinde olduğu hakkındadır.

Hakkında, evvelâ Katoliklik ve sonra da siyâsî, iktisâdî sâhalarda ve medya üzerinde derin nüfûzları bulunan masonların aleyhinde yazmış olduklarından dolayı hakkında pek çok spekülasyon bulunan, 1900 başlarından îtibâren âniden susarak sahneden çekilen ve sonraki yaşadıkları hakkında pek mâlûmat bulunmayan **Léo Taxil**, 31 Mart 1907 tarihinde Sceaux'da öldü.

Ölümünün keyfiyeti hakkında herhangi bir bilgiye ulaşamadık ancak bu kadar düşman kazanan **Taxil**'in, genç denecek bir yaşta tabiî bir şekilde ölmesini beklemek her halde pek saflık olur. Zîrâ onun masonluk aleyhinde yazdığı eserlerden sâdece birini (*Les Mystères de la Franc-maçonnerie) Farmasonlar-Maksad ve Meslekleri*-[5] adıyla Türkçe'ye -mütercim ismi olmadan- tercüme ettirerek basmak cesâretinde bulunduğu **Ziyâ Nur Aksun** tarafından söylenen **Filibeli Ahmed Hilmi** dahî şübheli bir bakır zehirlenmesi netîcesinde **Taxil**'den çok daha genç bir yaşta hayâta vedâ etmiştir.

Bizim Eski Türkçe'den sâdeleştirerek günümüz türkçesine naklettiğimiz *Les Mystères de la Franc-maçonnerie-Farmasonlar-Maksad ve Meslekleri* isimli eserin, **Filibeli Ahmet Hilmi** tarafından tercüme edildiği veyâ ettirildiği husûsunda kâfî delil olmasa da eseri onun bastığı kesindir. Eserin üzerinde mütercim ismi ve baskı târihi bulunmamakla birlikte **Filibeli**'ye âid Hikmet Matbaası'nda basılmış olması onun ölümü üzerindeki"şübhe"leri kuvvetlendirmektedir.

2. ESERLERİ:

Léo Taxil'in eserleri Arapça dâhil bir çok dile tercüme edil-

---

yıflatılarak Komünizm'in güçlendirilmesi sûretiyle bu iki kutbun karşı karşıya getirilmesi, aşırı Avrupa milliyetçiliği ile (Nazizm veFaşizm) Yahudi ırkçılığı (Siyonizm) arasındaki tansiyonun yükseltilmesi ve Filistin'de bir Yahudi Devleti'nin kurulması.

Bu Yahudi Devleti'nin te'sîsi dolayısıyla, eskiden beri güçlü devletlerin alâkasını celbeden Orta Doğu'da gerginliğin artırılması ve bütün güç odaklarının içinde yer alacağı bir Üçüncü Dünyâ Savaşı çıkarılması, netîcesinde de İslam ve Siyonizm'in birbirini yok etmesi.

Bu hedeflere gerçekleştirilebilirse masonluğun Dünyâ hâkimiyetinin önünde hiçbir engel kalmayacaktır.

(Bu mektubun tam metni ve târih boyunca masonların emelleriyle birlikte gizli cemiyetlerinin faâliyetleri hakkında tafsîlât için bkz. **Juri Lina**, *Under the Sign of the Scorpion*,Stockholm 2002, sh.53 vd.)

5 Bu eser, **D. Angel Z. de Cancio** tarafından *Los Misterios de la Francmasoneria* adıyla İspanyolca'ya tercüme edilerek 1887 târihinde Barcelona'da neşredilmiştir.

miştir. Eserlerinin tamâmını görmek ve hangi dile ne zaman tercüme edildiğini ortaya koymak bizim çalışmamızın maksadını aşacağından biz burada bir kısmını zikrettik.

Taxil'in eserlerini,umûmî olarak iki kısımda toplayabiliriz:

A. Kilise Muhâlifi Eserleri:

1. *À Bas La Calotte!* *(1879)*
2. *Les Soutanes Grotesques (1879)*
3. *La Chasse Aux Corbeaux (1879)*
4. *Le Fils Du Jésuite (1879)* (**Ahmed Râsim** tarafından *Cizvit Târihi* adıyla tercüme edilip 1304'de (1887) İstanbul'da basıldı. Yine **Léo Taxil**'den **Kolağası Mehmed Tâhir** tarafından *Cizvit Cemiyeti'nin Tâlimât-ı Hafiyesi* adıyla yapılmış ve 1303/1886'da İstanbul'da basılmış bir tercüme daha mevcuddur ki; iki tercüme de muhtemelen Taxil'in bu eserine âiddir.)
5. *Calotte Et Calotins (1880-1882)*
6. *Les Borgia (1881)* (**Ahmed Râsim** tarafından *Borjiyalar* adıyla tercüme edilip 1304'de (1887) İstanbul'da basıldı.)
7. *Les Pornographes Sacrés: La Confession Et Les Confesseurs (1882)*
8. *La Bible Amusante (1882)*
9. *Un Pape Femelle (1882)*
10. *L'empoisonneur Léon Xiii Et Les Cinq Millions Du Chanoine (1883)*
11. *La Prostitution Contemporaine (1883)*
12. *Pie Ix Devant L'histoire (1883)*
13. *Les Amours De Pie Ix (1884)*
14. *Les Maîtresses Du Pape (1884)*
15. *La Vie De Veuillot Immaculé (1884)*

B. Masonluk Muhâlifi Eserleri:

1. *La Franc-maçonnerie Dévoilée (1887)*
2. *Les Mystères De La Franc-maçonnerie (1886)*
3. *Le Vatican Et Les Francs-maçons (1886)*
4. *Confession D'un Ex-libre Penseur (1887)*
5. *Histoire Anecdotique De La Troisième République (1887)*
6. *La France Maçonnique (1888)*
7. *La Ménagerie Républicaine (1889)*
8. *La Corruption Fin De Siècle (1891)*
9. *Le Diable Au Xixè Siècle (1895)*

MÜTERCİMLERİN ÖNSÖZÜ

Aziz okuyucu!

Elinizdeki bu eser, Fransa'nın meşhur yazarlarından **Leo Taxil**'in (*Les Mysteres de la Franc-Maçonnerie Dévoiles*) isimli kitabından alınmıştır. Bizim için mühim bir fâidesi olmayan uzun mukaddimesi ve muhteviyâtının lüzumsuz olan bir kısım tafsîlâtı ve tekrarları kitabdan çıkarılmıştır.

Eserin sonunda farmasonluğun târihi vardır ki, bu kısmın mütalâası, okuyucuya bu mühim cemiyetin ne maksatla kurulduğu hakkında ciddî bilgiler vermektedir.

Masonlar, İslâm Âlemi'nde localar açalı çok zaman olmuştur. Mısır locaları hayli eskidir. Osmanlı topraklarında ise mason locaları yirmi otuz sene evvel açılmıştır. Bu kadar uzun zaman zarfında masonlar memleketimizde pek az kişiye sâhib olmuşlardır. Bunların da büyük bir kısmı ise Osmanlı vatandaşı olmayıp bu topraklarda misâfir olanlar ve yabancılardır.

Bu günlerde her nedense masonlardan sıkça bahsedilmeye başlandı. Muhâkemeler, mechuller üzerine binâ edilirse doğru bir netîceye varılamaz. Herkes, masonluğu memleketimize yeni gelmiş bir şey zannetti. Halbuki ilk mason locaları açılalı otuz sene olmuştur.

Masonluk nedir? Bu suâlin cevabını elinizdeki bu

eser verecektir. Biz, yalnız târihle alâkalı birkaç umûmî fikir beyân edeceğiz.

Avrupa'da insanların bir çoğu, artık ruhbanların ve asilzâdelerin elinde oyuncak olmaktan usanıp bıktığı ve haklarını geri almak için harekete geçtiği sıralarda, mason cemiyetleri de bir takım icraata başlamışlardı. Mason reislerinin ortaya attıkları düsturlar, kalpleri, beşerî hürriyet heyecânı ve ümîdiyle titreten şeylerdi.

Mason cemiyeti, Avrupa'da insanlığın çoğunun cellâdı olan, hükümdarların siyâsî ve ruhbanların dînî istibdâdının aleyhinde bulunuyordu. Bu iki sınıfın tahakkümü altında ezilen ekseriyet de aynı fikirde idi. Bu durumda masonlar, hürriyetin muhâfızı ve istibdâdın düşmanı şeklinde telâkkî edilmişti. İhtilâlleri ve inkılâbları idâre eden reislerin bir çoğu, bu cemiyete dâhil olarak onun nüfûzunu kendi lehlerinde kullanmayı gerekli görmüşlerdi. Büyük Fransız İhtilâli'ni yapanların çoğu bu cemiyete mensûb idi. Lâkin mazlum ve mâsum halkın idâresi müstebid hükümdarlardan ve ahlâksız ruhban sınıfından alındıktan sonra, bu cemiyetin vaziyeti değişti. Farmason cemiyeti, sâhiblerini kovdukları istibdad tahtına kendileri oturmak istediler ve diyebiliriz ki maksadlarında, bazı yerlerde yarı yarıya, bazı yerlerde de tamâmen muvaffak oldular.

Avrupa'da insanların çoğu, üzerlerine çöken, ilmi ve terakkîyi men eden mahallî dînin taassubundan, hurâfelerle dolu hikâyelerinden ve din adamlarının istibdâd ve tecâvüzlerinden kurtuldu. Fakat küçümsenen ve inkâr edilen bu hikâyelerin yerine bir takım masallar uyduruldu.

İsa Mesih ve **Bâkire Meryem** inancı yerine **Hiram Usta** hurâfeleri konuldu. Mahallî dîne bağlılığı, hür düşünme ile birbirine uygun göremeyenler, bütün mezheblerin en anlaşılmazı olan masonluğun mânâsız hikâyelerine ehemmiyet vermenin, daha mantıksız bir bağlılık olduğunu fark

etmişlerdi. Kiliselerin yerine localar, papazların yerine hiram hikâyesini ve Yahudi masallarını ilmihâl edinen muhteremler yani loca reisleri, üstadlar kaaim oldu.

Kardinaller, piskoposlar ve asilzâdelerin yerini, bankerler, mâahir ve zeki türediler ve şüpheli bir felsefeyi tâkîb eden adamlar aldı. Krâliyet, mutlak monarşi Fransa'dan kovuldu. Kralların yerini, kim olduğu bilinmeyen mason reisleri aldı.

Önceden kralların elinde bulunan mutlakıyeti, bu ne olduğu meçhul adamlar ellerine geçirdi. En büyük ve en muktedir bir hükümdârın dahî hiçbir zaman körü körüne kendine itaate mecbûr olan bu kadar sayıda adamı olamamışken, bu reisler, herkesin meçhûlü olan milliyetçi ve masonlar vâsıtasıyla Orta ve Batı Avrupa'da çeşitli derecelerdeki siyâsîler üzerinde tesir bırakmışlardı. Bugün dahî masonlar, Avrupa'da pek müessir olan ictimâî ve siyâsî kuvvetlerden biridir. Hürriyet aşığı olan insanlar kendi elleriyle boyunlarına bir ip geçiriyor ve bu ipi, kendilerini güdecek birilerinin eline vermedikçe rahat edemiyorlardı. Yâni insanlık, idârecilerini değiştirmeyi kendilerine gâye edinip sonra gönül bağlayacağı fikrin şeklini değiştirmekten başka bir şey yapmıyordu. Bir iki asır öncesine kadar Avrupa halkı ve işçileri bu hakîkati anlamamış gibi davranıyordu. Halk, mason olduğu için değil, masonluğun, hâlâ zorbalık ve baskılarından korktukları ruhban sınıfı ve asilzâdelere mânî ve düşman olması sebebiyle onlara taraftar görünüyordu.

Ancak uzunca tecrübeler, masonluğun da ruhbanlık gibi tahakküme başladığını ve Avrupa'nın hürriyeti ve saadeti için aynı derecede tehlikeli olduğunu göstermişti. Son yıllarda aşağı tabakaya mensub halk ve işçi sınıfı içinde masonluğa karşı bir cereyân görülmeye başladı.

Bu eseri okuyucuya sunmamızın sebebi, cemiyetimizde kurulmasına gerek ve ihtiyâc olmayan farmasonluk hak-

kında tafsilâtlı bilgi vermektir. Eseri yazan **Leo Taxil** masonluğa girmiş ve çıkmış bir kişi olup yazdıklarının çoğunu bizzât mason yazarların kitab ve makalelerinden deliller getirerek ortaya koyduğundan dolayı bu eser kıymetsiz değildir.

Mütercimler

E. M. – M. R.

BİRİNCİ BÖLÜM
LOCALAR
-MÂVİ MASONLUK-
BİRİNCİ KISIM
REMZÎ MERTEBELER
BİRİNCİ SINIF
ÇIRAK LOCASI

KABÛL ÂYİNİ

İnsan nasıl farmason yapılır?

Halkın kendi kendine sorduğu ilk soru budur. Âzâsı mechul, hattâ çoğu zaman toplantı yerleri bile gizli olan bir cemiyete girmek, elbette alelâde bir şey değildir. Demek ki bu cemiyete intisâb etmek isteyenler kendiliklerinden mürâcaat edemezler, bilâkis farmasonluk cemiyeti onları araştırır ve kayıd altına alır.

Cemiyet âzâsı, tanıdıkları kişiler arasında cemiyete en fazla kimlerin fâidesi olabileceğini araştırırlar ve aradıkları vasıfları hâiz olan kişilerle mâhirâne bir sûrette münâsebet kurup farmasonluğun fâidelerini, sağlayacağı menfaatleri ve meziyetlerini saydıktan sonra bu kişileri cemiyete dâvet ederler.

Bu teşvikçiler, belirledikleri kişilere şöyle söylerler:

"Bu cemiyete intisâbınız sizi hiçbir şekilde mes'ûliyet altına sokmuyor, üstelik eğer hoşlanmazsanız ayrılmakta serbestsiniz."

Bu teklifler ekseriyetle zenginlere veya memleketin

siyâsî, ilmî ve dînî hayâtında söz ve te'sir sâhibi olan kişilere yapılır. Başka bir tâbirle her şeyden evvel halk üzerinde nüfûz sâhibi veyâhud da kesesi dolu olan kimselerin cemiyete katılmalarına pek fazla gayret ederler.

Bu son noktada farmasonluk her şeyi kolay kolay beğenmez. Fransız masonluğunun esas kaanunları ve umûmî nizamları bu hususta gayet açık ve kat'îdir. (258. Madde: Localar, cemiyetin yükleyeceği mükellefiyetleri yerine getirmeye muktedir olmayan kimseleri kabûl etmemeye kat'iyyen dikkat etmelidirler.) Bu kayıt Fransa Mezhebi'ne has olmayıp umûmî bir kaanundur.

Cemiyete yabancı olan kimselere, *hâricî* ismi verilir. Görülüyor ki, masonluğa bîgâne kalmaktan kurtulmak için refah seviyesi yüksek olmak gereklidir. Masonluk şübhesiz, az hâsılat getiren sıradan bir dükkân sâhibi veya serbest bir san'atkârı küçük görmez, hattâ ihtiyâc hissettiği zaman müstakil bir işi ve kazancı yüksek olan ameleyi bile kayıd ve kabûl eder. Fakat mason localarının kapıları; sıradan amelelere, orta seviyede geliri olan kişilere, küçük me'murlara, fabrikalarda ve tarlalarda çalışan ihtiyac sâhibi kimselere kapalıdır. Halk kitlelerinin ne düşündüğüne kesinlikle ehemmiyet vermeyen masonlar, her türlü idâreyi kabûle her zaman hazırdırlar.

Yalnız asrımızda Fransa'yı dikkate aldığımızda görüyoruz ki, farmasonluk; imparatorluğu, restorasyonu[1], meşrûtî idâreyi, 1848 cumhûriyetini, ikinci imparatorluğu ve nihâyet şimdiki cumhûriyeti aynı şevk ve arzuyla kabûl etmiştir. Farmasonluk, her hükûmetten sâdece bir şey taleb eder; *pek kıymetli ve esrârengiz toplantılarının sekteye uğratılmaması...*

Cemiyet, mensûblarının güzel ahlâkı husûsunda,

---

1 İnkılâb ve cumhûriyetten sonra tekrar kurulan krâliyet hükûmetine verilen ünvân. **(Nâşir)**

müşkülpesent (zor beğenen) değildir. Cemiyetin ahlâktan bahsettiği bir hakîkattir ve bu dâimâ belirli bir takım netîceler vermiştir ancak şu var ki, farmasonluk bu noktada hareketlerini **Talleyrand**'ın[2] şu ahlâk dışı sözüne uydururlar: *"Kelâm, insana fikirlerini saklamak için verilmiştir."*

Localarda, nâmus ehli olan veya en azından kötü şöhret kazanmamış âile babalarının olduğunu biliyorum. Bununla birlikte bir fazîlet nümûnesi sayılamayacak kimselere daha fazla tesâdüf edilir. Meselâ, bu cemiyete dâhil bulunduğum târihlerde Pâris'te bir "muhterem"[3] vardı ki: Saint Michel Bulvarı civârında, bir takım fâhişe tarafından idâre edilen bir birahânenin sâhibiydi. Geçen sene "Mezâhib Mekteb-i Âlîsi" hatîbi, -yani masonluktaki makam silsilesinin en yüksek rütbelilerinden biri- on dokuzuncu belediye dâiresi dâhilinde "Chaussée d'Antin (Şosedanten)" sokağında bulunan bir umumhânenin sâhibi idi. Bu iki misal ile iktifâ ediyorum. Cemiyete mensûb olan ehl-i nâmus kişiler, bu gibi adamlarla birlikte çalışmaktan hiç memnun değillerdi. Fakat masonluk nâmına, bu memnûniyetsizliklerini gizlemek mecbûriyetinde idiler.

Dinde inanılması gereken esaslar mes'elesine gelince bunun, -hiç olmazsa ilk tecrübeler esnâsında- zerre kadar ehemmiyeti yoktur. Dinsiz, Muhammedî, İsevî, Mûsevî ne olursa olsun, aşağıda açıkladığımız şartları hâiz olarak bir locaya takdîm edildiğiniz takdirde, mezhebinizin ve dîninizin, kabûlünüze hiçbir mânî teşkil etmeyeceğinden emîn olabilirsiniz. Bununla berâber şurayı da işâret etmeden geçmemek lâzımdır ki, farmasonlukta, Mûsevî Dîni'ne mensûb namzedlere karşı âşikâr bir temâyül vardır. Bunun sebebini ileride anlayacağız. Hulâsa cemiyet, nakit paraları veya

2 **Charles Maurice de Talleyrand:** 1754-1838 yılları arasında yaşayan ve Fransız İhtilâli'nin hazırlayıcılarından olan meşhur Fransız diplomat. **(Nâşir)**

3 Loca reislerine verilen ünvan. **(Nâşir)**

mevkîleri îtibâriyle hizmet edebilecek kimseler için keyfiyeti değil kemiyeti dikkate alır.

Cemiyet kütübhânelerinde, yalnızca farmasonlara satılan kitaplar arasında bir tânesi var ki, namzedlerin mason cemiyetine kabûlü husûsunda pek mühim mâlûmâtı hâizdir.

Mason cemiyetinin menfaati için basılan bu kitabın adı *"Farmasonluğun Tasvîrî Târihi"*, yazarı ise birâder **F.-B.-T.** Clavel'dir. Bu eser, başından sonuna kadar masonluk medhiyesiyle doludur. Bu eserden bir parçayı aynen naklediyorum:

"Cemiyet, kayıd ve kabûl edilmek istenen kimseye şu sûretle hoşuna gidecek bir şekilde tanıtılabilir:

Farmasonluk; insana kıymet veren ve terakkîyi seven yüce bir müessesedir ki, bütün âzâları tam bir eşitlik ve kardeşlik içinde yaşarlar. Bu cemiyette, servet ve asâletin insanlar arasına koyduğu asılsız ve kıymetsiz farkların, fikirler ve inançlardaki ihtilâfların olabilmesi neredeyse muhaldir. Bir farmason için bütün âlem vatan mesâbesindedir. Farmason, Dünyâ'nın neresine giderse gitsin, kendisine kapılarını açıp onu en güzel bir şekilde ağırlayacak bir birâderine tesâdüf eder. Bunun için hiçbir tavsiyeye ihtiyâcı yoktur. Farmason ünvânı ve bu büyük âilenin kabûl ettiği esrârengiz işâretler ve kelimeler onu tanıtmaya fazlasıyla kâfîdir..."

Meraklıların içlerindeki son merak kırıntılarını da izâle etmek için yukarıdaki sözlere ilâveten şöyle söylenebilir: "Cemiyetin dindârâne bir sûrette muhâfaza ettiği bir sır ancak farmasonların müşterek malı olur." Cemiyetin, zevklerine düşkün olan kimselerin kalplerini celbetmek için de mükemmel hazırlanmış, gayet tantanalı ve şâşâlı ziyâfetlerinden, bu ziyâfetlerde, zihni tatlı bir neşe ve rüyâ gibi bir sarhoşluk ile saran, kalpleri bir kardeşlik samîmiyet ve saflığı ile birleştiren hesapsızca içilen içkilerden ve nefis ye-

meklerden bahsedilir.

San'at erbâbı ve ticârete gelince; onları da işleriyle alâkalı münâsebetlerinin ve müşterilerinin farmasonluk sâyesinde bir hayli genişleyeceği vaadleriyle kandırırlar. Hulâsa onlarda her temâyül ve isti'dâd, her fikir ve sınıf için bitmez tükenmez iknâ vâsıtaları ve vaad hazîneleri vardır.

Bu sözler farmasonların, halkı cemiyete dâhil edilebilmek için aldıkları tedbirler ve baş vurdukları usûller hakkında bir fikir verebilir.

Namzed, cemiyete intisâb kararını verdikten sonra bir locaya teklîf edilir. Onu takdîm eden birâder bir kâğıt imzâ eder ve hakkında küçük bir tahkîkat yapılır. Namzedin meziyetleri ve bilhassa cemiyete ne gibi hizmetlerde bulunabileceği husûsunda bir rapor tanzîm edilir. Nihâyet loca, rey ekseriyeti ile namzedin ilk tecrübelere kabûlünü kararlaştırır. Namzedin dâhil olacağı locanın ferdlerine ve civârdaki bütün localara birer dâvetiye gönderilir.

Benimle berâber locaya girenler arasında Doğu Rumeli ahâlisinden **M. Constantin Velitchkoff** nâmında biri vardı ki; zikredilen eyâletin meclîs-i umûmîsi âzâsından olup mason cemiyetine girmek için Pâris'e gelmişti. Niyeti masonluğu vatanında yaymaktı. Siyâsî muharriklerin en faallerinden olan bu adam, 1886 senesinde Sofya'da vukua getirilen hükûmet darbesinin en te'sirli âmillerinden biri idi.

Bu ihtilâlin netîcesinde **Prens Alexandre**, asker nezâreti altında hudud hâricine çıkarılmıştı. Sonra bu **Velitchkoff**, muvakkaten teşekkül eden hükûmette maârif nâzırı olmuştu.

Gelelim mason olmak için icrâ edilen usûle:

Bir cihet vardır ki, mason kabûl âyinlerinde aslâ unutulmaz. Mason namzedi, kabûl edilmek için locaya dâvet edildiği zaman kendisine kesesini boş bulundurmaması ve evde unutmaması tavsiye edilir.

Loca reisi para almayı ve loca sandığının menfaatini aslâ unutmayan bir adamdır. Hattâ loca reisi, -tedâriksiz bulunmasın diye- zarûrî olarak ödenecek olan mikdârı bir pusula ile evvelden namzede bildirir.

Kabûl günü locaya girerken vezne odasına uğramam gerektiğini bildiren pusula bana beş gün önceden gönderilmişti. Bu tezkere şu şekilde yazılmıştı:

Pâris Orient'i
6 Şubat 1881

Efendi!

Sizin tarîkatimize kabûlünüze dâir bize ulaşmış olan istidânıza (dilekçenize) cevâben bildirmekle iftihâr ederim ki kabûlünüzün, fevkalâde bir mânî zuhûru müstesnâ olmak üzere, **Cadet Sokağı**'nda 16 numaralı binâda, **Fransa Grand Orient** Hoteli'nde akşam saat sekizde icrâsı kararlaştırılmıştır.

Cemiyetimizin hazînesine teslim edeceğiniz meblâğın ekte gösterilenden ibâret olduğunu bildirmeyi de bir vazîfe addederim.

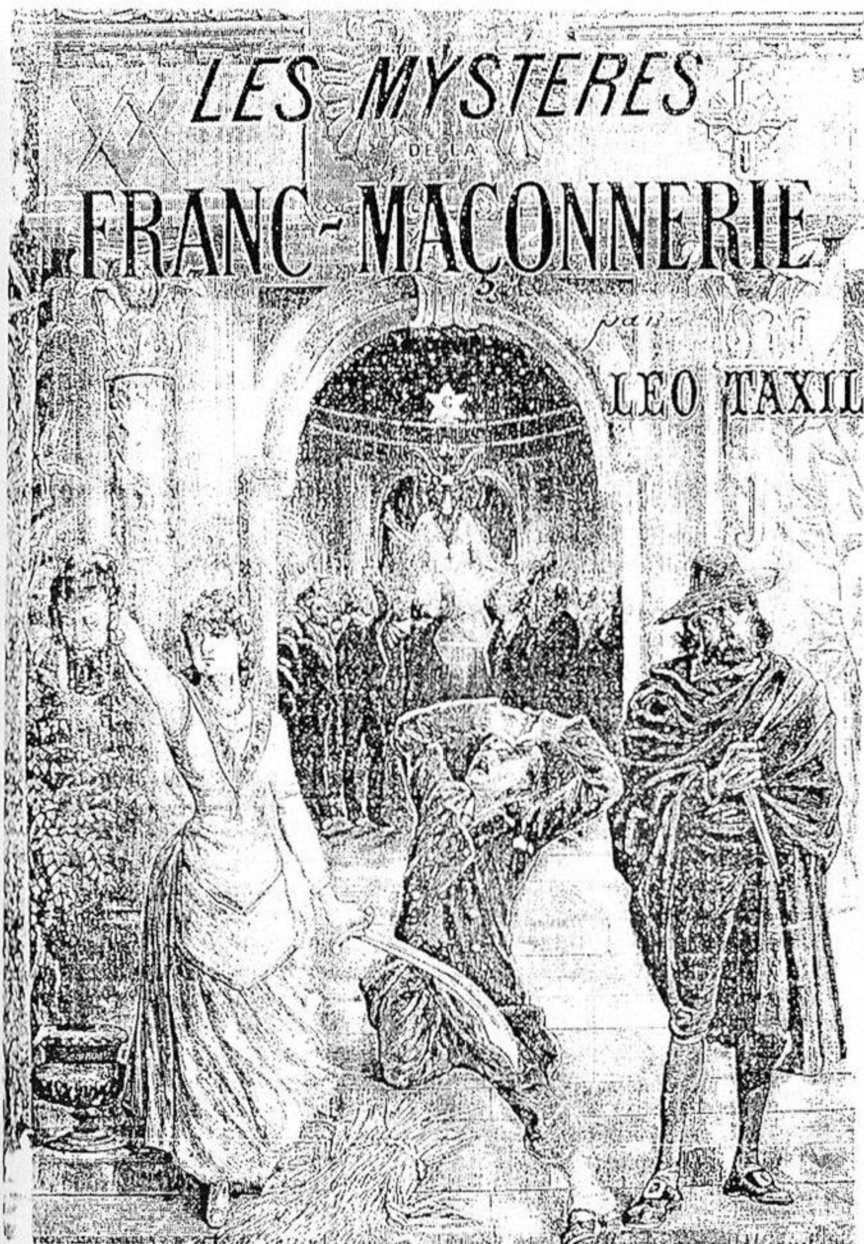
Kabûl harcı	: 55 Frank
Muhtelif Masraflar	: 5 Frank
Fukarâ sandığı	: 10 Frank
İhtiyat akçesi	: 5 Frank
Üç aylık vergi	: 8 Frank
Yekûn	: 83 Frank

Ebedî hürmetlerimin kabûlünü niyâz ederim efendim.

İmzâ
Venerable[4] **Lemaire**

Bu meblâğın çokluğundan şikâyet şöyle dursun, bilâ-

4 Loca reislerinin ünvânı olan "muhterem" kelimesinin Fransızcası. **(Nâşir)**

Léo Taxil'in eserinin Fransızca baskısının kapağı

kis bana karşı îtidâl gösterildiğini îtirâfa mecbûrum.

Âzâsı olmaya namzed bulunduğum **"Fransız Şerefinin Dostları Mâbedi Locası (Temple des Amis de l'Honneur Français)**[5]" en eski, âzâsı en çok ve kasası en zengin olan localardan biriydi. Bu sebebden dolayı bu loca âzâsı ve âzâ olmak isteyenler o kadar çok yolunmazlar.

Gerek Pâris'te ve gerek diğer şehirlerde olan locaların bir çoğuna giriş, bundan çok daha fazla bir paraya mâl olur. Hattâ öyle ki bâzen namzed 250 ilâ 300 franka kadar masrafa katlanmak mecbûriyetinde kalır. Namzedi locaya takdîm eden kişi bütün masrafların 160-170 frank olacağını söylese de namzedin masrafının yazılı olduğu pusula o derecede elâstikiyeti hâizdir ki, uzana uzana yukarıda dediğimiz mikdâra kadar çıkar. Lâkin ne zarar! Şeref(!), elbette bir külfet mukaabilidir.

Çırakların Kabullerinde İcrâ Edilen Âyin

Müstakbel loca reisimin tavsiyesi üzere kesemi iyice doldurarak belirtilen saatte **Fransa Grand Orient Hoteli'ne** gittim. Zâten masonlardan biri, kabûl âyinine geç kalmamam için ihtiyâten evime kadar gelip beni almıştı. Zîrâ tavşansız tavşan yahnisi olmayacağı gibi, namzed ve kabûl âyini olmadan da parlak ve eğlenceli bir gece olmaz. Konakta "hizmetçi kardeş" adı verilen bir hizmetkâr tarafından kabûl olundum. Beni, beklemek üzere kütübhâne dâiresine getirdi ve birkaç dakika sükût ve tefekkür hâlinde beklememi tavsiye etti. Dâirede benden evvel gelmiş iki efendi bulunuyordu. Bunlar diğer iki namzed idi ki, onlara da bana olduğu gibi sükût ve tefekkür tavsiye olunmuş idi. Bunlardan birisi; zayıf, asabî, siyah saçlı, siyah sakallı ve halîm sîmâlı bir adamdı. Biraz heyecanlı görünüyordu. Odada geziniyor

---

5 Mason localarının her birinin kendine mahsus bir nâmı vardır. **(Nâşir)**

ve titreyen elleriyle bıyığını karıştırıyordu. Hizmetçi kardeş kulağıma: "Bu bir Türk paşasıdır!" dedi. Ancak bu adam bir Türk paşası değil, yukarıda söylediğim, Doğu Rumeli meclis-i umûmîsi âzâsından **Velitchkoff** idi. Saat sekize doğru gelip üzerimizi aradılar ve her birimizi "tefekkür hücresi" adı verilen küçük birer odaya koydular.

Tefekkür hücresinin duvarları siyah boyalı idi ve hücreye giden, insanın içine sıkıntı verici kasvetli koridorun duvarlarına insan iskeletleri ve kol kemikleri üzerine mason kafaları resmedilmiş ve hüzün verici cümleler yazılmıştı. Hücrenin penceresi yoktu. İçerisini tamâmıyla aydınlatamayan bir hava gazı lâmbası ile hücrede eşyâ olarak bir masa ve bir sandalye, masanın üzerinde bir ölü kafası ve ölü kemikleri bulunuyordu. Masanın dayalı olduğu duvara bir horoz ile bir kum saati resmedilmiş ve "**Teyakkuz ve Sebat** "(uyanıklık ve kararlılık) yazılmıştı. Duvarlara yazılmış diğer yazılar ise şunlardı:

"Eğer seni buraya sevk eden boş bir tecessüs ve merak hissi ise defol git!.."

"Eğer hatâlarının yüzüne çarpılmasından hoşlanmıyorsan, bizim aramızda rahat edemezsin!.."

"Eğer kalbinde sakladığın bir kötü niyet varsa titre!.. Zîrâ biz seni kalbinin derinliklerini okuruz!."

"Eğer insanların kendilerini diğerlerinden farklı ve üstün görme vesîlesi saydığı şeylere meraklı ve mübtelâ isen çık!. Burada bu gibi şeyler yoktur!.."

"Eğer rûhun korktuysa daha ileri gitme!. Sebât edersen bir takım unsurlar vâsıtasıyla temizleneceksin!. Karanlığın girdâbından çıkacak ve nûru göreceksin!."

"Senden en büyük fedâkârlıklar ve hattâ hayâtını fedâ etmen taleb edilecek, kabûle hazır mısın?!"

Namzed, beyaz örtülü masanın üzerinde bir kalem, bir hokka ve üzerinde şu üç suâl yazılı bir kâğıt bulur:

1) Bir adamın vatanına karşı vazîfeleri nedir?
2) Bir adamın kendi nefsine karşı vazîfeleri nedir?
3) Bir adamın hemcinsine karşı vazîfeleri nedir?

Bu üç suâlin altı boş olup namzedin vereceği cevabların yazılacağı yerdir. Daha altında ise üzerinde siyah bir çizgi ile **vasiyetnâme** sözü yazılmış olup altında da yazı yazılması için yer bırakılmıştır.

Bir namzed tefekkür hücresine götürülürken hizmetçi kardeş kendisine boğuk bir sesle şu sözleri söyler:

"Yakın bir zaman sonra yeni bir hayâta başlayacaksın. Oraya otur, suâllerin cevâbını ve vasiyetnâmeni yaz!"

Hizmetçi kardeş, bu sözleri söyledikten sonra kapıyı kapatır ve namzed iskelet ve kafa kemikleriyle yalnız kalır.

Her locanın tefekkür hücresi bu kadar sâde değildir. Bazılarının duvarlarında yayılır-açılır-kapanır bölmeler olup namzed yalnız kalır kalmaz, hiç beklemediği sırada duvar açılır ve namzedin gözüne bir takım dehşet verici manzaralar çarpar. Böyle tefekkür hücrelerine "dehşet odası" adı verilir. Dehşet odalarında şu hâdiseler cereyân eder:

Namzedin hiç beklemediği bir sırada hava gazı kısılır ve duvardaki bölmelerden biri açılır. Perde kendi kendine kalkar ve namzed, hafif ışıklı kandiller ile aydınlatılan bir mezar, bir mağara görür. Henüz kesilmiş kanlı bir insan kafası namzedin gözüne ilişir ve namzedin dehşetten kanının donduğu sırada duvardan gelen bir ses şöyle bağırır:

"Hâricî! Titre! Orada gördüğün kafa, sırlarımızı ifşâ eden bir hâin mensûbun kafasıdır. Bize intisâb edip sırlarımızı ifşâ eden hâinleri bu şekilde cezâlandırırız. Bu nümûne senin uyanmana sebeb olsun. Titre hâricî! Titre!." Sonra perde iner, bölme yerine gelir ve hava gazı lâmbası eski hâlini alır.

Bu çirkin komedyayı oynamak için kullanılan vâsıta-

Tefekkür Hücresi

lar pek basittir. Kesik ve kanlı başın konulduğu koy geniş ve içi boştur. Masonlardan biri bunun içine girerek deliğinden başını çıkarır, karşıdan gören ise kesilmiş ve kütük üzerine konulmuş bir kafa zanneder. Bu komedyayı oynayan aktör gözlerini kapalı ve ağzını yarı açık tutar. Yüzü ölü yüzüne benzemek üzere pudralanmıştır.

Bâzen de kandillerde kâfurî[6] karıştırılarak yapılmış fitil yanar. Bunun çıkardığı ışık, çehreye ölü rengi verir. Bu usûlü hokkabazlar çok kullanır ve adına "cehennem salatası" derler.

Bazı kereler bu komedyanın, namzedi korkutma işi göreceği yerde hakîkaten komedya şekline müncer olduğu da vâkî olmuştur. Meselâ masonun biri, dehşet odasına girip de perde ve bölme açılır açılmaz kanlı kesik kafayla karşılaşınca birden dehşete düşer. Ancak kafaya dikkatli bakınca onun kasabanın limonatacısı olduğunu anlayıp onu tanır ve:

"- Vay! Bizim limonatacı **Baba Gasbar**" der.

Kesik kafa hiç istifini bozmadan kemâl-i ciddiyetle:

"Hârici! Sus!" deyince komedya meydâna çıkmış olur.

Dehşet odalarında bâzen başka manzaralar da gösterilir. Meselâ resimli bölme, duvarlara gerilmiş olan siyah kumaşlar üzerindedir. Bu kumaş cilâsı alınmış bir aynayı örtmektedir. Hava gazı lâmbası kısıldığı sırada odaya bitişik bir odadaki "lanterne magique" yâni sihirbaz feneri, ayna üzerine bazı müdhiş manzaralar aksettirir. Bunlar, namzedi tehdîd etmek maksadıyla gösterilen bir takım cinâyetlerdir. Aynada bâzen gittikçe büyüyen şeytan ve ifrît[7] şekilleri, bâzen de birini boğazlamakla meşgul maskeli adamlar görülür. Bu hîle ve komedyalar daha ziyâde, tahkîkat esnâsında

---

6 Beyaz ve yarı şeffaf olup kolaylıkla parçalanan bir madde.**(Nâşir)**

7 Cin tâifesinden, çok muzır, şerir ve korkunç bir cins. **(Nâşir)**

aşırı hassas olduğu anlaşılan namzede icrâ edilir. Maksad ise, namzedi korkutup sadâkatini te'min etmektir.

Ahvâli, tedkîk edildiği esnâda metîn olup şübheye ve tenkîde meyyâl olduğu anlaşılan namzedler kabûl olunurken bu kabil budalaca maskaralıklara mürâcaat edilmez.

Masonluk, daha doğrusu mason reisleri, bu şekilde tuzaklarına düşen zavallılarla alay etmeyi pek severler lâkin oynadıkları oyunların ortaya çıkmasından hoşlanmazlar. Bu sebebdendir ki imtihanlar, namzedin mîzâcı ve seviyesine göre değişiklik arz eder.

Namzed, tefekkür odasında yukarıda târîf ettiğimiz manzaraları seyretmekle meşgûlken, locada namzedi bekleyenler ne yaparlar?

İstitrâd[8] kabîlinden şunu da söyleyelim ki farmasonlar, birkaç mezhebe ayrılmıştır. Mezheb, masonluk meclis-i âlîsi ve müteaddid dârüssınâalar yâni localar[9] tarafından kabûl ve tasdîk edilmiş bir âyin ve merâsimler manzûmesi mânâsına gelir.

Bu eserde, masonlukta mevcûd bilcümle mezhebler ve bunlardaki mertebe ve merâsimler hakkında ayrı ayrı mâlûmat verilecektir.

Bu mezheblerden ilk olarak **"İskoçya Mezhebi"**ni anlatacağız. Dünyâ'da, masonluğun en yaygın ve en meşhûru, bu mezhebe tâbî olanıdır. İskoçya Mezhebi; Fransa, İtalya, İngiltere, İskoçya, İrlânda, Belçika, Prusya, Hamburg, Bavyera, Saksonya, Hesse, Lüksemburg, Macaristan, Yunanistan, İspanya, Portekiz, İsviçre, Liberya, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Meksika, Küba, St. Dominik, Haiti, Brezilya, Şili, Kolombiya, Peru, Arjantin, Uruguay, Venezüellâ'da yaygındır. Bu eserde, farmason mezhebleri arasındaki farklar, ayrı bir fasılda anlatılacaktır. Yukarıdaki

---

8 Bir söz söylerken o fıkra içinde başka bir bahis nakletmek.(Nâşir)

9 Localara, "atölye" yâni dârüssınâa -kârhâne- adı verilir.

târiflerle Fransız Mezhebi arasında bir fark olduğu takdirde bu farkları, dipnotlarla okuyucuya arz edeceğim.

Kabûl merâsimini iyice anlayabilmek için, kabûl salonunda bulunan eşyâ ve edevâtı güzelce kavramak lâzımdır. Kabûl salonu kare veyâ dikdörtgen şeklinde olup baştan başa kırmızı kumaşlarla döşenmiştir.[10] Bu salona "temple-mâbed" adı verilir. Salonun dört köşesi, dört ana cihetten (şark, garb, cenûb, şimâl) biriyle isimlendirilir. Salona girilecek büyük kapının bulunduğu cihet, garb kabûl edilir. Kapının iki tarafında, içi boş iki adet tunç direk vardır. Bu direklerin başlarında üçer tâne yarılmış nar resmi vardır ki tazammun ettiği mânâyı -edebe mugâyir olduğu için- söyleyemeyeceğiz. Salona girerken sağdaki direğin tepesinde Fransızca "J" harfi ve sol direkte de "B" harfi kazılıdır.[11] Bu direklerin içi aydınlatılır ve "J", "B" harfleri fener camı gibi ışık verir. Lâkin çırakların mevcûd olduğu celselerde sâdece sol direk aydınlatılır.

Masonluk esrârına vukufun ilk ve en aşağı mertebesine "çırak-apprenti" mertebesi adı verilir.

Sağ taraftaki direğin önünde üçgen şekilli bir masa vardır ki bu, "birinci mubassır(gözetici) kardeş"in yeridir. Soldaki direğin önündeki masa ise, "ikinci mubassır kardeş"e mahsustur. Mubassırlar, reisden sonra locanın en mühim rütbelileridirler. Bu üç reisten her birinin elinde, iki başlı bir ağaç tokmak vardır.

Salonun, çini ile döşenmiş olan ortasına "locanın levhası" ismi verilen resimli bir muşamba serilmiştir. Bu muşambadaki resimler; peyke (tahta sedir) basamakları, "J" ve "B" harfli iki direk, direk başları hizâsında ve kapının üstünde açık ve bacakları yukarı bir pergel ve buna yapışmış bir gönye tahtası, "B" harfli direğin sol kısmında bir

10 Fransız Mezhebi'nde kabûl salonları, mavi kumaşlarla tefrîş edilir.

11 Fransız Mezhebi'nde bunun tersidir. Yâni sağ direkte "B", solda da "J" yazılıdır.

işlenmemiş kaya parçası, "J" harfli direğin sağında, tepesinde piramid bulunan bir küb ve bu direğin başlığı üzerinde bir tesviye âleti, diğer direğin başlığı üzerinde de bir şâkul, kaya parçası altında bir makasla tokmak, kübün altında bir parmaklıklı pencere, locanın üst kısmında diğer bir parmaklıklı pencere ve bunun sağ tarafında şuâlar yayan bir güneş, güneşin içinde bir baş, parmaklığın sol tarafında ortasında ay ve ötesinde berisinde serpilmiş yıldızlar bulunan bulut, kaya parçasının üstünde bir çizgi tahtası, kübün üzerinde bir üçüncü parmaklıklı pencere ve bu nakışların hepsini dâiresi içine alan yedi çift düğümlü bir kordon. İşte bu locadaki resimlerin hepsi, locadaki vazîfelilerin remizleridir.

Masonlar, locadaki müzâkerelerine ve hattâ ziyâfetlerine iş unvânı verirler. Bu resimli muşamba, masonlarca fevkalâde muhteremdir. Bu levhanın üzerinde yürümek yasaktır ve bu yasağı çiğneyen masonlar para cezâsına mahkûm edilirler.

Masonların dediğine bakılırsa bu levha, tahmîn edilen her şeyin fevkında bir kudsiyyeti hâizdir. Masonluğun merâsim kaanunnâmesi, bu levhayı açıp da yere sermektense, çini parça üzerine resimleri çizmeği tavsiye ile diyor ki:

> "Her celsede tebeşirle esrârengiz levhayı çizmek ve celseye son verildikten sonra bir süngerle bu resimleri silmek muvâfıktır tâ ki esrârengiz levha, nâmahremlerin eline düşmek tehlikesine kalmasın."

Lâkin locaların ekserîsi bu tavsiyeye ehemmiyet vermiyor ve her celsede levhasını seriyor. Büyük girişin karşısına ve salonun nihâyetine gelen yerinde üç basamakla çıkılan ve etrafı trabza ile çevrili bir peyke (tahta sedir-kürsü) vardır.

İşte "Orient-Şark" nâmı verilen bu kürsüdür. Bu mümtâz mevkîde loca reisi oturur. Peykenin üzerinde dört

basamakla çıkılır. Buradaki masanın ismi "mihrab"dır. Muhteremin oturduğu koltuğun adı ise "taht"dır.

Muhteremin başı üzerinde kırmızı atlasdan[12] îmâl edilmiş ve gümüş renkli yıldızlarla süslenmiş bir sâyebân (gölgelik) vardır ki kenarlarındaki saçaklar sırmadır. Bu sâyebânın içinde üst tarafında üçgen şeklinde bir şeffaf asılıdır. "Dâl-i Mukaddes-Delta Sacre"[13] nâmı verilen bu şeffafın üzerinde İbrânî harfleri vardır. Sâyebânın sol tarafında güneş şeklinde bir şeffaf daha vardır.

Sağ tarafında yine şeffaf bir hilâl bulunur. Bu şeffaflar, içlerinde yakılan mumlar sebebiyle parlak bir ışık yayarlar. Mâmâfih görünüşleri âmiyâne ve çocukcadır. Kaldı ki bu oyuncakların tumturaklı unvânı "şan"dır. Muhteremin yazıhânesi altın renkli saçaklı bir kızıl atlas ile çevrili ve üzerinde bir gönye tahtası, bir tokmak, bir perkâr (pergel), demirden yapılmış eğri büğrü bir kılıç, ve celsesi yapılan mertebenin nizâmlarını hâvî bir kitâb vardır.

Suya sokulmuş bir değneğin kırılmalarını hatıra getiren eğri büğrü kılıcın adı "şa'şaâlı kılıç"dır. Locanın bayrağı dahî "şark"da asılıdır. [14]

Peykenin öne doğru ortasında ve muhteremin mihrâbı karşısında üçgen şeklinde bir küçük masa bulunur ki bunun adına da "yemin mihrâbı" denilir. Yine peykenin üzerinde sâyebânın altında ve muhteremin mihrâbından daha alçak olup biri sağda diğeri solda olmak üzere iki tâne daha masa vardır ki birisi "hatib kardeşe" diğeri de "kâtib kardeşe" mahsusdur.

Sâyebânın hâricinde ve hatîbin masasının daha aşağısında hazînedârın ve sol tarafda ayni vaziyette mihmandâ-

---

12 İpekten yapılmış olup üstü ipek, altı pamuk olan kumaş cinsi. **(Nâşir)**

13 Mukaddes delta-güneş ışığı saçan delta. **(Nâşir)**

14 Fransız mezhebinde bayrak ve örtünün rengi mâvidir.

ORIENT

TEMPLE

COUR COUVERTE OU GALERIE DE PROTECTION

OCCIDENT

PARVIS OU PAS-PERDUS

CABINET DES RÉFLEXIONS

PÉRISTYLE

CABINET DES RÉFLEXIONS

LOGEMENT DU FRÈRE SERVANT

MAGASIN DES COSTUMES ET ACCESSOIRES

BIBLIOTHÈQUE

ARCHIVES

FENÊTRE

FENÊTRE SUR LA RUE

FENÊTRE

FENÊTRE

Bir mason locasının plânı

rın[15] masaları vardır.

Üzerlerinde tenekeden yapılmış kalın mumlar bulunan üç aded şamdan, salonun üç tarafına konulmuştur. Bu teneke mumların tepesinde, üzerinde mum yanan birer küçük şamdan vardır. Birer tânesi mubassırların yanında ve üçüncüsü de peykenin üstünde olan bu şamdanlara "locanın yıldızları" adı verilir.

Bu târif ettiğimiz şeffaflar ve mumlar salonu aydınlatmaya kifâyet edemeyeceğinden duvarlarda hava gazı lâmbaları veyâhud âdî lâmbalar bulunur. Girişin sağ ve solunda mâhud iki direkden başka salonda, adedleri ihtiyârî bir takım direkler daha vardır ki; salonun genişliğine göre azalır veyâ çoğalır. Ekseriya bu direklerin adedi on ikidir.

Salonun tavanı kubbe şeklinde olup yıldız şekilleri ile doludur. Sâyebânın üstüne gelen kısmında güneşin doğuşunu andıran üç şua resmi vardır.

Salonun iki tarafında oturulacak sıralar vardır. Kapıdan girilince sağ tarafa, birinci mubassır cihetine gelen sıralara "Cenûb müfrezesi sütunu" ve sol taraftakilere ise "Şimâl müfrezesi" nâmı verilir. Birinci ve ikinci derecede olan masonlar yâni çırak ve kalfalar şimâl cihetinde yâni şimâl müfrezesi adı verilen sıralarda; üçüncü derecedekiler yâni üstâdlar ise cenûb tarafında otururlar.[16]

"Orient" yâni Şark'da iki takım dâirevî sıra bulunup bunların üzerinde büyük rutbeli masonlar, ortak locaların dostluk kefilleri ve hatırlı misâfirler oturur. İki locanın âzâsı sürekli olarak yekdiğerinin celselerine iştirâk ederde o localara "ortak loca" ve murahhaslarına da "dostluk kefili" nâmı verilir.

---

15 **Mihmandâr:** Misafire hizmet ve yardım eden. Misafiri ağırlayan. **(Nâşir)**

16 Fransız mezhebine tâbî localarda şimâle çıraklar, cenûba kalfalar otururr, üstâdlar ise her iki tarafa da otururlar.

"Müdhiş kardeş" veyâhud "büyük ehl-i hıbre"[17] nâmını alan ve masonluğa girişte geçirilen imtihanlara nezâret eden zât, peykenin son basamağı sırasında mihmandârın ön tarafına gelen mahalde, "teşrîfâtcı kardeş" hazînedârın karşısında bir iskemlede; diğer iki ehl-i hıbre de mubassırların yanında otururlar. "Çatı kiremitlerini döşeyen kardeş"[18] nâmını alan bir zât, mâbedin iç tarafında, girişin önünde yalın kılıç ayakta durur.

Kabûl salonunun kapısının açıldığı sofaya "avlu" nâmı verilir. Burada masa ve üzerinde bir aded "geldi gitti" defteri olup locanın âzâsı defterin sol sahîfesini, misâfirler sağ sahîfesini imzâ ederler. Bâzı mâbedlerde iki tarafı merdivenli dehlizler de vardır. (mâbedler hakkında daha fazla tafsîlâtı lüzumsuz buluyoruz.)

Celselerde masonlar muhtelif rutbe alâmetleri taşırlar. Çıraklar, beyaz deriden pek küçük bir önlük takarlar ve ucunu kaldırmağa mecburdurlar. Kalfalar, çırakların önlüğü gibi bir önlük takarlarsa da ucunu kaldırmazlar. Üstâdların önlüğü ise siyaha kaplanmış kırmızı işlemeli (Fransız mezhebinde mâvi işlemeli) beyaz satendendir. Ortalarına "m.b" harfleri nakşedilmiş ve resim olarak çizilmiştir.

Üstâdlar, sağdan sola doğru bir de mâvi kordon takarlar ki bunun ucundaki güle "elmâs" denilen altından bir gönye ve pergel asılıdır.

Localarda husûsî vazîfesi olanlar (yâni; reis, hatib, mubassır v.s.) kordonlarını boyunlarına takarlar, ucu göğüslerine gelir. Bu ucundaki güle asılı olan "elmâs" loca vazîfelilerinin rutbe ve vazîfesine göre değişir. Loca reisinin elması bir gönye, birinci mubassırın bir tesviye âleti, ikinci mubassırın bir şâkul, hatîbin bir açık kitab, kâtibin çapraz iki kalem, hazînedârın iki anahtar, büyük ehl-i hıbrenin bir

17 **Ehl-i hıbre**: Ehl-i vukuf, bilirkişi. **(Nâşir)**

18 Acaba buna Türkçe ne isim verdiler? Bu kadar uzun bir ünvân gülünç olacağından buna "bekçi kardeş" demek uygundur. **(Mütercimler)**

cetvel ve bir kılıç, ehl-i hıbrelerin bir orak ve bir kum saati, teşrîfâtcının bir baston ile bir kılıç, mihmandârın bir el ve bir kese, bekçi kardeşin bir gürzdür. Yüksek rutbeli kardeşlerin de husûsî alâmet ve nişanları olup alâkalı kısımda zikredilecektir.

Celse açılacağı zaman masonlar husûsî alâmetlerini takarlar ve yerlerine otururlar. Muhterem (artık loca reisini bu nâm ile zikredeceğiz.) şarkın basamaklarını çıkarak "taht"ına oturur ve elindeki tokmakla masanın üzerine kuvvetle vurur. Mubassırlar da önlerindeki masaya birer tokmak darbesi indirir. Bu tokmak darbeleri üzerine masonlar ayağa kalkarlar. Bekçi kardeş mâbedin kapısını kapatır. Sıraların üzerinde tiyatroda kullanılan kılıçlardan vardır.

Reis:

"- Birinci mubassır kardeş! Bir loca mubassırının ilk vazîfesi nedir?"

Birinci mubassır:

"- Ey Muhterem! Bu vazîfe, mâbedin tavanının güzelce kiremitlenip kiremitlenmediğini ve müfrezelerde bulunanların mason olup olmadıklarını anlamaktır."

"- Öyleyse kardeşim vazîfeni yap!"

Birinci mubassır, büyük ehl-i hıbreye:

"- Birinci ehl-i hıbre kardeş, mâbedin güzelce mahfûz olup olmadığını anla! Vazîfeni yap!"

Bunun üzerine birinci ehl-i hıbre kardeş, kılıcını takınıp mâbedden çıkar; kapıcı kardeşe gerekli tembihleri verir, avluda kimsenin olup olmadığını kontrol eder ve salona dönerek bekçi kardeşe, parolayı bilmeyenlerin içeri girişine müsaade edilmemesini tembih eder. Bu zaman zarfında birinci ve ikinci mubassırlar, müfrezeleri dolaşarak orada hazır bulunanların mason olup olmadıklarını tedkîk ederler.

Büyük ehl-i hıbre mâbede döndüğünde ikinci mubassırın yanına giderek alçak bir sesle:

"- Mâbedin dışı güzelce mahfûzdur." cümlesini söyler. Bunun üzerine ikinci mubassır birinci mubassıra hitâben:

"-Birinci mubassır kardeş! Bürük ehl-i hıbre kardeş vazîfesini yaptı. Mâbed hâricen mahfûzdur. Şimâl müfrezesine gelince; orada bulunanların hepsi masondur." der.

Birinci mubassır reise hitâben:

"- Muhterem! Mâbed dâhilen ve hâricen mahfûzdur. Her iki müfrezeyi teşkîl eden zâtlar da masondur."

Muhterem bir tokmak darbesi daha attıktan sonra:

"- Birinci mubassır kardeş! Mubassırın locadaki ikinci vazîfesi nedir?" diye sorar.

Birinci mubassır:

"- Bütün kardeşlerin muntazam vaziyette olup olmadıklarını anlamaktır."

Reis:

"- Birinci ve ikinci mubassır kardeşler! Her biriniz müfrezesindeki masonların muntazam vaziyeti alıp almadığını anlayınız ve bana bildiriniz. (Bir tokmak darbesinden sonra) Hazır olunuz! Kardeşlerim yüzlerinizi şarka çeviriniz!"

Bu emri müteâkib bütün masonlar, dörtte üç nisbetinde, şark ciheti olan peykeye doğru teveccüh ederler ve "çıraklık nizâmı, vaziyeti" denilen vaziyeti alırlar.

Bu vaziyet mason olmayanlar tarafından bilinemez zîrâ her mason, şarka doğru dörtte üç nisbetinde teveccühle öyle bir vaziyet almış olur ki her birini ancak mubassırlar görebilir, diğerleri göremez. Şâyet locaya bir hâricî girmiş olsa derhal yakayı ele verir, çünkü yanındakilerin vaziyetini göremeyeceğinden onları taklîd edemez ve binâenaleyh foyası ortaya çıkar. Mubassırlar bu teftîş işini ikmâl ettikten sonra yerlerine dönerler. İkinci mubassır (birinciye hitâben):

"- Birinci mubassır kardeş! Şimâl müfrezesi kardeşleri vaziyet almıştır."

Birinci mubassır (reise hitâben):

"- Muhterem üstâd! Her iki müfrezenin kardeşleri de vaziyet almıştır."

Reis:

"- Birinci mubassır kardeş! Masonlar saat kaçta çalışmaya başlarlar?"

Birinci mubassır:

"- Öğle vaktinde muhterem üstâd!"

Reis:

"- Saat kaçtır, ikinci mubassır kardeş?"

İkinci mubassır:

"- Muhterem! Öğlen vaktidir."

Reis:

"- Mâdem ki öyledir, birinci ve ikinci mubassır kardeşler, çırak hüviyetini hâiz bu muhterem locanın (locanın husûsî unvânı, bağlı bulunduğu memleket ve tâbî olduğu mezheb yâd edilir.) çalışma devresini açmak üzere kardeşlerimizi benimle hareket etmeye dâvet ediyorum."

Birinci mubassır:

"- İkinci mubassır kardeş, cenûb müfrezesini teşkîl eden kardeşler! Muhterem üstâd, bu hürmete lâyık locanın çalışma devresini açmak üzere bizi kendisiyle birlikte hareket etmeye dâvet ediyor."

İkinci mubassır:

"-Ey şimâl müfrezesini teşkîl eden kardeşler! Muhterem üstâd bizi kendisiyle birlikte hareket etmeye dâvet ediyor."

Bu hitâblardan sonra ikinci mubassır, birinciye hitâben:

"- Birinci mubassır kardeş! Îlân, müfrezemde icrâ edilmiştir."

Birinci mubassır (reise hitâben):

"- Muhterem! Îlân şimâl ve cenûb müfrezelerinde icrâ edilmiştir."

Bunun üzerine reis husûsî ve farklı bir şekilde tokmakla üç kere vurduktan sonra:

"- Bana geliniz, kardeşlerim! (Bütün masonlar yüzlerini reise çevirirler ve ona bakarlar.) İşâret vâsıtasıyla (hepsi çırak mertebesinin işâretini yaparlar.) batarya vâsıtasıyla (her mason husûsî bir sûrette ellerini üç kere birbirine vururlar.) ve esrârengiz alkış vâsıtasıyla bilcümle masonlar:

"- Houze! Houze! Houze!"[19]

Reis:

"- Kardeşlerim! Kâinât'ın Ulu Mîmârı şerefine, (falan yer yüce meclisi, yâhud falan yer şark-ı âzamı) nâmına ve onun himâyesiyle (locanın husûsî unvânı yâd edilerek...) çıraklar locası işe başlamıştır, oturunuz."

Bu emri müteâkib herkes oturur. Reis, kâtibe, bir evvelki celsede alınan kararların zabıtnâmesini okutur. Mason ıstılâhında zabıtnâmeye "levha" adı verilir.

Eğer orada bulunanlardan bir masonun zabıtnâme hakkında dermeyân edeceği bir mütâlâa veyâ îtirâz varsa ayağa kalkar, bir kere ellerini birbirine vurduktan sonra, müfrezesine kumanda eden mubassıra doğru kolunu uzatır ve emir alıncaya kadar bekler, emir almadan söz söyleyemez.

Söz istenildiğini gören mubassır, reisi haberdâr eder. Reis izin verdiği takdirde mubassır, söz isteyeni haberdâr eder ve o da mütâlâalarını arz eder.

Söz söyleyen, reise hitâb etmeye ve orada bulunanlardan birini muhâtab yapmamaya mecbûrdur. Söylenecek sözlerin ancak zabıtnâme muhteviyâtına âid olması şarttır.

Mülâhazalar dermeyân edilmiş ve haklı bulunmuş ise zabıtnâmede gerekli düzeltmeler yapılır. Sonra birinci mubassır tokmakla vurarak:

"- Muhterem! Her iki müfrezede de sükût hâkimdir."

Reis:

---

19 Fransız Mezhebi'nde başka bir kelime kullanıldığı da vâkîdir. Houze İbrânice bir lâfızdır.

"- Hatib kardeşi karar vermeye dâvet ediyorum!"

Hatib:

"- Son ictimâımızda çizilen levhanın kabûlüne karar veririm."

Hatîbin her zabıtnâmede söylediği söz budur. Sebeb veyâ mütâlâa belirtmeden karâr verir!

Reis:

"- Kardeşlerim! Locadaki sükût ve hatib kardeşin verdiği karâra nazaran levha (yâni zabıtnâme) kabûl edilmiştir. Bu kabûlü tasdîk edelim."

Bu dâvet üzerine herkes sağ kolunu uzattıktan sonra baldırı üzerine şiddetle indirir, vurur ve artık bu son kabûl ve beğenme alâmetinden sonra zabıtnâme tasdîk edilmiş olur.

Şimdiye kadar târif ettiğimiz şeylerin hepsine "âile işleri" adı verilir ve bu işlerin konuşulduğu celsede sâdece loca âzâsı hâzır bulunur. Misâfir ve ziyâretçiler bu esnâda hizmetçi kardeşle berâber avlu yâni bekleme salonunda vakit geçirir. Zabıtnâmenin tasdîki muâmelesi bittikten sonra reis, teşrîfat müdürüne hitâben şöyle der:

"- Teşrîfat müdürü kardeş! Avluya gidip ziyâretçi kardeş olup olmadığını anlamak lütfunda bulun!"

Teşrîfat müdürü avluya bakıp geldikten sonra misâfir veyâ ziyâretçi yoksa haber verir, varsa:

"- Muhterem! Bu muhterem atölyeye yabancı (şu kadar) kardeş mesâîmize iştirâki taleb ediyorlar."der.

Bunun üzerine reis büyük ehl-i hıbreye "ziyâretçileri gidip kiremitlemesini" yâni mason olup olmadıklarının tahkîk etmesini emreder.

Kiremitleme yâni tahkîk: Parola, geçiş parolası, mukaddes kelime, işâret ve sâire gibi şeyleri sormaktan ibârettir.[20]

---

20 Eserin husûsî fasıllarında bu işâret ve kelimeler ve sâire hakkında mâlûmat verilecektir.

Tahkîk esnâsında bir teşrîfat me'muru ziyâretçilerin arasında bulunur. Ehl-i hıbrelerin avdetinde, ziyâretçilerin mason olduğu tahakkuk ederse reis, ikinci mubassıra hitâben:

"- İkinci mubassır kardeş, teşrîfat me'muruna, ziyâretçi kardeşlerimizin rutbe ve makamlarına lâyık ihtirâmla[21] mâbede alınmalarını söyle!" der ve ziyâretçiler salona girer.

Kısa bir nutuktan sonra reis ziyâretçileri loca âzâsına "çırak bataryasıyla yâni çırak mertebesine mahsûs bir sûrette ellerin birbirine vurulmasıyla" alkışlatır ve misâfirleri oturmaya dâvet eder. Her birisi rutbesinin îcâb ettirdiği mevkiye geçer oturur.

Ziyâretçilerin locaya girişleri esnâsında çıraklar, esrârengiz işâreti yapmakla berâber husûsî bir tarzda yürürler. (Masonlarda her rutbeye mahsûs bir yürüyüş tarzı vardır.)

Geç kalan, geç gelen ziyâretçi olursa, husûsî bir şekilde kapıyı çalar. Ehl-i hıbre kardeş kapıyı yarı açarak ziyâretçiyi imtihân eder.

Bu sırada birinci mubassır bir tokmak vurarak der ki:

"- Muhterem! Bir farmason eli kapıyı çalıyor."

Muhterem:

"- İkinci mubassır birâder bakınız kapıyı çalan kimdir?"

İkinci mubassır:

"- Muhterem! Kapıyı çalan, bu atölyeye girmek isteyen bir ziyâretçi kardeştir."

Gecikmiş olan ziyâretçi içeri girer, esrârengiz işâreti yapar ve mukarrer olan yürüyüşü icrâ eder.

Muhterem:

"- Nereden geliyorsunuz, kardeşim?"

Ziyâretçi:

---

21 Bu ihtirâmlar husûsî bir nizamnâme ile rutbe ve makamlara göre tâyin edilmiştir.

"- Saint-Jean Locası'ndan, muhterem."

Muhterem:

"- Saint-Jean'den ne getiriyorsunuz?"

Ziyâretçi:

"- Size, bağlılık ve itaat; bütün birâderlere de neş'e, sıhhat ve saâdet."

Muhterem:

"- Daha başka bir şey getirmiyor musunuz?"

Ziyâretçi:

"- Locamın üstâdı size üç defa selam gönderdi."

Muhterem:

"- Saint-Jean Locası'nda ne yapıyorlar?"

Ziyâretçi:

"- Fazîlete mâbedler inşâ ediyor, redâet ve fezâhate[22] zindanlar hazırlıyorlar."

Muhterem:

"- Buraya ne yapmak için geliyorsunuz?

Ziyâretçi:

"- İhtirâslarıma galebe çalmak, irâdemi itaat altına almak ve masonlukta yeni terakkîlere mazhar olmak için."

Muhterem:

"- Atölyenizde bir vazîfe ile meşgûl oluyor musunuz?

Ziyâretçi:

"- Evet (yâhud hayır) muhterem."

Muhterem:

"- Matlûbunuz neden ibârettir, birâderim?"

Ziyâretçi:

"- Aranızda bir mevkiye nâil olmak, muhterem."

Muhterem:

"- Sizin mevkiiniz mevcuddur. Size tahsîs edilen mevkii işgâl ediniz."

---

22 **Redâet:** Kötülük, fenâlık, bayağılık.
Fezâhat: Rezillik, rüsvaylık. **(Nâşir)**

Ziyâretçi sâdece bir üstâd ise, yan taraftaki sıralardan birine oturur, daha yüksek bir rutbeye mâlik ise "şark"a çıkar ve dâirevî sıralardan birine oturur. Bâzen muhterem, bir tecrübe olmak üzere elinin bir hareketiyle ziyâretçiyi tevkîf ettirir ve ona sütunları gösterir. Fakat yüksek rutbeli ziyâretçi, taklidden başka bir şey olmayan bu işârete ehemmiyet atfetmez ve yüksek mevkiye oturur.

Görülüyor ki, bu garib ve iddialı merâsim ile bir hayli zaman kayboluyor ve ne oluyorsa iskeletli odada korkudan tir tir titrer bir halde bekleyen bîçâre namzede oluyor.

Nihâyet, muhâberelerin kâtib tarafından okunmasını müteâkib muhterem, meclisin toplanma sebebi hakkında mâlûmat verir. (Bu sebeb zâten cemiyet müntesiblerine, gönderilen dâvetnâmelerle bildirilmiştir.)

Evvelki ictimâlarda vuku bulmuş iki intihab ile bir yabancının cemiyete kabûlü...gibi.

Aynı zamanda iki namzedin birden kabûl merâsimi de icrâ edilebilir. O zaman locada hazır olanlar sağ ellerini kaldırmak ve büyük bir gürültüyle dizleri üzerine indirmek sûretiyle namzedlerin kabûlü husûsunda rey belirtir.

Muhterem, büyük ehl-i hıbreye:

"- Müdhiş birâder, yabancının yanına gidiniz ve kendisine sorulan suâllerin cevâbıyla vasiyetnâmeyi taleb ediniz!

Sonra onu mâbedin kapısına getirecek ve hazır olduğunu bize haber edeceksiniz."

Müdhiş birâder emre itaatle tefekkür hücresine giderek vasiyetnâmeyi ve üç suâlin cevablarını alır. Merâsim reisi, bir kâğıdı kılıcın ucuna geçirir ve bir zafer edâsıyla locaya getirir. Bunun gibi yabancının saatini, para çantasını, yüzüğünü, kısacası üzerindeki bütün kıymetli eşyâları mihrâbın üstüne koyar. Muhterem, meclise vasiyetnâmeyi ve üç suâlin cevâbını okur ve bu vesîka bundan sonra cemiyetin zabıt

defterinde kalır.

Bu merâsimden sonra korkunç kardeş yabancının yanına dönerek onu kabûl resmine hazırlar. Bu hazırlıklar aşağıdaki gibi icrâ edilir.

Namzedin şapkası, elbisesi, sol ayakkabısı çıkarılır ve yerine terlik giydirilir; pantolonunun sol paçası dize kadar kırılır; kolu ve göğsü açık kalacak sûrette sol eli gömlekten çıkarılır; eğer mevsim müsâid olmazsa -hava soğuk ise- omuzlarına bir palto atarlar. Gözlerini, balo salonlarında "kurt" diye isimlendirilen maskeye benzeyen, sâdece göze tesâdüf eden kısmında delik bulunan farklı bir maskeyle örterler.

Kadîm an'anelere aşırı bağlılıklarıyla meşhur localarda namzed, baştan ayağa kadar çıplak hâle getirilir ve boynuna takılan bir ip vâsıtasıyla yönlendirilir.

Bu hazırlıklar nihâyete erince namzed, bir müddet kendi etrâfında döndürülür, bir çok merdivenden indirilip çıkarıldıktan sonra "kayıp ayaklar" salonuna getirilir. Orada namzed, iki-üç defa kendisini kapıya çarpacak sûrette şiddetle itilir.

Kabûl merâsimi komedisi, mâbedin içindekilerle dışındakiler arasındaki bir muhâvere ile başlar. İçeride ikinci mubassır bir tokmak darbesi indirdikten sonra der ki:

"- Birinci mubassır birâder! İşittiniz mi, bir yabancı eli mâbedin kapısını çalıyor?"

Birinci mubassır bir tokmak darbesiyle:

"- Muhterem! Bir yabancı kapıyı çalıyor."

Muhterem:

"- Bakınız, kimdir bizim işimizi sekteye uğratan cür'etkâr?"

Bekçi kardeş sessizce kapıyı aralar ve kılıcının ucunu, namzedin çıplak olan göğsüne dayayarak kuvvetli bir sesle:

"- Mâbedin kapısını zorlamaya cür'et eden küstah

kimdir?"

Korkunç kardeş:

"- Sâkin olunuz kardeşim! Kimse sizin müsâadeniz olmadan bu mukaddes yere girmek kasdında değildir. Kapıya vuran adam ışık isteyen bir yabancıdır ki bunu bizim hürmete lâyık locamızdan mütevâzı bir sûrette taleb etmektedir."

Kapı açıldığı gibi yine sessizce kapanır.

İçeriden ikinci mubassır heyecanla:

"- Birinci mubassır kardeş, korkunç kardeş mâbede bir yabancı sokmak istiyor."

Birinci mubassır daha büyük bir heyecanla:

"- Muhterem! Müdhiş kardeş, lâyık görüldüğü takdîrde aramıza kabûl edilmeyi arzu eden bir yabancıyı takdîm ediyor."

Muhterem, dehşet verici bir sesle:

"- Kardeşler; kılıçlarınızı kuşanınız! Mâbedin kapısının önünde bir yabancı bulunuyor... Ne iddia ediyor, ne istiyor?!"

Birinci mubassır:

"- Işık istiyor, bir şey iddia etmiyor, yalnız niyâz ediyor."

Muhterem:

"- Ne olursa olsun; bu yolda bir lütfa nâil olmayı ümîd ettiği için mutlaka büyük bir küstahdır."

Müdhiş kardeş, hâlâ kapının dışında ve namzedin kolundan tutarak:

"- Kardeşler; bu yabancı hürdür ve güzel ahlâk sâhibi bir kimsedır."

İçerideki iki mubassırdan; ikincisi birincisine, birincisi de muhtereme bu sözleri aynen nakleder.

Muhterem:

"- Mâdem ki müdhiş kardeş böyle söylüyor, bu ya-

bancının ismini, yaşını, doğduğu yeri, meslek ve san'atını, şimdiki ikaametgâh adresini sorunuz."

Bekçi kardeş kapı arkasından müdhiş kardeşe bu soruları sorar. Cevabları da aynı sûrette muhtereme teblîğ olunur.

Muhterem:

"- Sor bu cür'etkâra! Niyeti hakîkaten masonluğa kabûl edilmek midir?"

Muhteremin bu emri mâlûm vâsıtalarla mürâcaat edene teblîğ edildikten ve alınan cevablar da yine aynı şekilde muhtereme ulaştırıldıktan sonra muhterem:

"- İçeri bırakınız!"

Birinci mubassır:

"- İçeri bırakınız!"

İkinci mubassır (büyük ehl-i hıbre'ye hitâben):

"- Hâricîyi içeri bırakınız!" der.

Ehl-i hıbre kardeşlerden biri, husûsî bir âletle, büyük kilitlerin açılmasından hâsıl olan sese benzer bir ses çıkardığı hengâmda, bekçi kardeş kapıyı açar.

Müdhiş kardeş kolundan tuttuğu namzede:

"- Atlanacak bir küçük hendek var. Bacağını biraz aç ve atla!" der.

İçeri girerler, herkes sükût eder. Birinci ve ikinci mubassırlar birbirini müteâkiben:

"- Hâricî, iki müfreze arasındadır." derler.

Namzedin girişinden sonra kapı tekrâr kapanır. Büyük ehl-i hıbre namzedin çıplak göğsüne kılıcını dayar.

Reis:

"- Hâricî! Göğsünün üzerinde ne hissediyorsun? Gözlerinde ne var?"

Namzedin vereceği cevab müdhiş kardeş tarafından onun kulağına söylenir, o da aldığı cevâbı reise söyler:

"- Bir kalın bağ gözlerimi örtüyor. Göğsümde bir silâh

Çırakların kabûl âyini manzaralarından:
Çırağın gözlerindeki bağ açılırken

ucu hissediyorum."

"- Efendi! Hıyânetini cezâlandırmak için dâimâ hazır olan bu demir, efrâdından olmak istediğin cemiyete ihânet etmek bedbahtlığına dûçâr olursan, kalbini yırtacak pişmanlığın remiz ve işâretidir.

Gözlerini örten bağ, taassub ve cehâlet içinde kalan adamın mânen kör bulunduğuna alâmettir. (Bir an sükûttan sonra) Cemiyetimize girecekler olanlarda aradığımız sıfatlar: Azamî safvet(saflık-temizlik), mutlak itaat ve her hâle mukaavemet edebilecek bir sebâttır.

Şimdi size soracağım suâllere vereceğiniz cevablar, hakkınızda ne düşünmemiz lâzım geleceğini bize bildirecektir."

Bundan sonra birinci istintak başlar ve artık vereceği cevabları namzedin kulağına kimse söylemez. Cevablarını tamamen kendisinin vereceği sualler şunlardır:

"Buraya gelmekten maksadın nedir?

Acaba sizi buraya sevk eden efkâr içinde fazla bir derecede merâk ve tecessüs fikirleri bulunmasın?

Farmasonluk hakkında ne fikirde bulunuyorsunuz?

Serbestçe cevab veriniz ve bilhassa hakîkati söyleyiniz.

Geçirmeye mecbûr olduğunuz imtihan ve tecrübeler için hazır mısınız?

Bizim aramıza girenlerin deruhde ettikleri taahhüdleri biliyor musunuz?

Sizi bu locaya takdîm eden kimdir?

Bu adamı uzun zamandan beri tanıyor musunuz?

Bu adam masonların ne yaptıkları husûsunda size mâlûmat verdi mi?

Kapalı olduğunuz odada gördüğünüz şeyler sizde ne gibi tefekkürler meydâna getirdi.

İçinde bulunduğunu hal için ne gibi mütâlâada bulu-

nuyorsunuz?

Kabûl edilecek namzedin girişi ânında garib görünecek bir takım hallerin icrâsını muvâfık gören cemiyet hakkında fikriniz nedir?

Şu îtimad ve teşebbüsünüz sakın biraz hafiflikle yapılmış olmasın?

Şu içinde bulunduğunuz acz ve za'f hâlini kötüye sûistimâl edebileceğimizden korkmuyor musunuz? Silâhsız, müdâfaasız ve yarı yarıya çıplak nefsinizi, tanımadığınız kimselerin keyfine nasıl teslîm ediyorsunuz?

Şu geçirdiğiniz imtihân ahlâkı sizce bâzı endîşeler doğuruyor mu?"

Reis, bu suallerin her birini namzede sordukça, cevab vermesi için ona vakit bırakır. Cevab aldıkça, namzedin seviyesine göre mülâhazalar ortaya koyar. Reisin, üzerinde en fazla ısrâr ettiği sual, namzedin farmasonlar hakkında ne düşündüğünü öğrenmek için sorduğu suâldir. Sorduğu sorulara cevab aldıktan sonra reis, ciddiyetle:

"- Efendi!. Farmasonluk kendi kendine doğmuş bir cemiyettir. Prensibini "akıl"dan alır ve bundan dolayı umûmîdir. Onun, kendine mahsus bir menşeî vardır ki dinlerin menşe'leri ile karıştırılmaması lâzımdır. Bu cemiyet herkese hürriyet, îtikad ve iktidârını bahşettiği halde kendisi dinlerin tahakkümünden kurtulmuştur. Her ne kadar aslî akîdesi değişmez ise de masonluk, her şeyden daha fazla terakkî taraftârıdır ve hakîkatin araştırılmasına hiçbir hudud koymaz." der.

Reis, bundan sonra uygun görürse namzede birkaç soru daha sorar. Bu sorular, namzed hakkındaki tahkîkaatın göstereceği lüzûm ve şekle göre tertîb edilir. Sonra kabûl âyini devâm eder ve reis tekrar söze başlar:

"- Başladığınız iş hakkında ne kadar düşünseniz azdır!. Size tekrar hatırlatıyorum ki dehşetli imtihanlar geçire-

ceksiniz. Mâruz kalacağınız tehlikelere mukaavemet edebilecek cesâreti içinizde hissediyor musunuz?"

Namzed müsbet bir cevab verdiği takdirde reis der ki:

"- Öyle ise artık ben sizden mes'ûl olamam!. (Biraz durakladıktan sonra) Müdhiş kardeş, bu hâricîyi mâbedin dışına, bizim esrârımıza vâkıf olmak isteyenlerin geçmek mecbûriyetinde olduğu yerlere götürünüz."

Bu emir üzerine namzed, dehşet verici bir sûrette yakalanır ve mâbed hâricindeki avluya sevk edilir. Evvelce de yapıldığı gibi, bulunduğu yeri tâyin edememesi maksadıyla dolaştırılır ve nihâyet iki kanadı açılmış olan mâbed kapısının önüne getirilir.

Kapının önünde iki kuvvetli masonun tuttuğu kalın kâğıttan yapılmış bir perde bulunur ki bu, at cambazlığı yapılan yerlerde süvârîlerin, içinden geçtikleri kâğıtlı çemberlere benzer.

Müdhiş kardeş:

"- Bu hâricîyi ne yapmak lâzım?" diye sorar.

Muhterem:

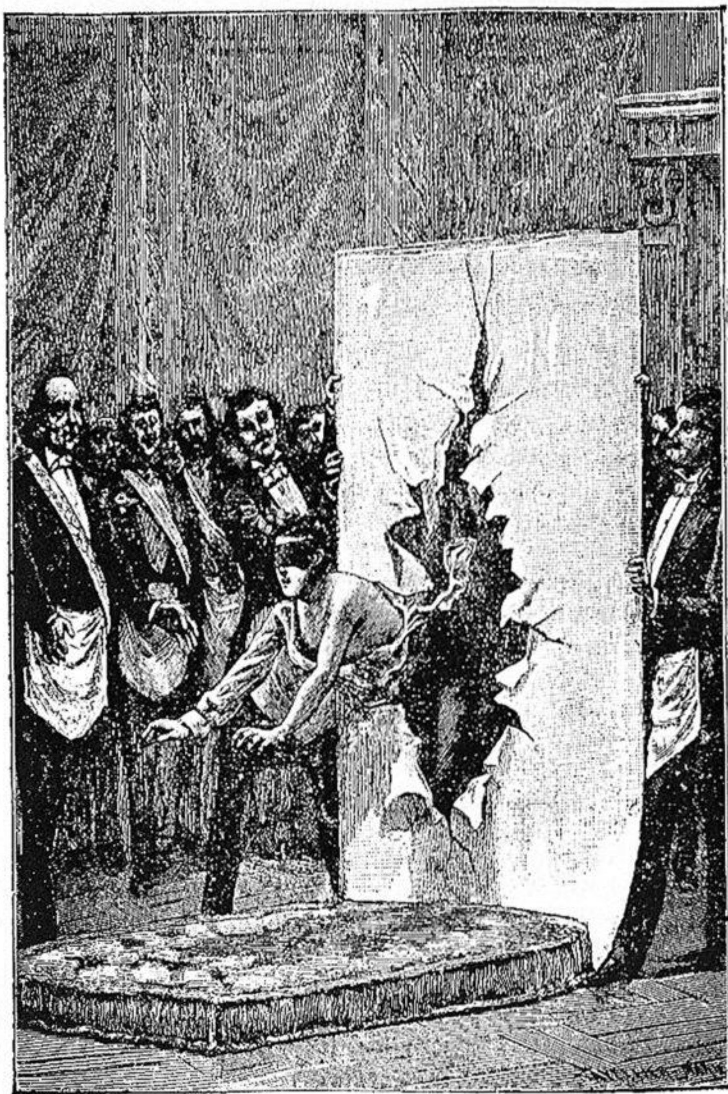
"- Mağaraya atılsın!" emrini verir.

Bu emir üzerine iki kuvvetli kardeş namzedi yakaladıkları gibi yerinden kaldırıp kâğıtlı çembere doğru fırlatırlar. Kapının iç tarafında olan bir şiltenin üzerine düşer. Bunun üzerine mâbed kapısı gürültülü bir şekilde kapanır. Kapı kapanırken bir demir halka, dişli bir demire çarpılarak gûyâ iri iri kilitler anahtarlanıyormuş gibi sesler çıkarılır.

Herkes sükût içinde kalır.

Namzedin kâğıtlı çemberden geçip üzerine düştüğü şilte yere konulur. Namzed bu şilte üzerinde yüz üstü yatmakta iken reis, mihrâba şiddetli bir tokmak darbesi indirdikten sonra:

"- Hâricîyi kaldırınız, ikinci mubassırın yanına getirip

Çırakların kabûl âyini manzaralarından

diz çöktürünüz!." emrini verir ve bu emir derhal yerine getirilir. Reis:

"- Ey hâricî!. Senin hakkında her şeyin muharrikine[23] edecek olduğumuz duâ ve temennîlere iştirâk et!. (Umûma hitâbla) Kardeşlerim!. Kâinât'ın Ulu Mîmârı[24] huzûrunda kendimizi alçak görelim. O'nun azametini ve bizim küçüklüğümüzü teslîm edelim. Ruhlarımızı ve kalblerimizi hakkaaniyet dâiresinde tutalım ve amellerimizle O'na kadar yükselmeye çalışalım. O, bir ve sonsuzdur. Bizâtihî mevcûddur. Her yerde ve her şeyde tezâhür eder ve her şeydir.[25] Ey Kâinâtın Ulu Mi'mârı! Mâbedinde toplanan sulh için çalışanları himâye etmek lütfunda bulun! Onların sadâkatini canlandır! İhtiraslarına karşı mücâhedelerinde onların rûhuna kuvvet ver! Onların kalblerini fazîlet aşkıyla parlat! Senin ismini takdîs etmeleri, senin kaanununa riâyet etmeleri ve bu kaanunun dâiresini genişletmeleri için onlara fesâhat ve sebât ver! Bu hâricîye lütfunu ve geçireceği imtihanlarda yardımını lâyık gör! Böyle olsun! Âmin!

Herkes:

"- Âmin!"

Reis:

"- Hâricî! Cemiyete girmek fikrinde sebât ediyor musunuz?"

Namzed, vereceği muvâfakat cevâbı üzerine ayağa

---

23 Burada, masonların -ibtidâî mertebelerde zikredilen- ilâh telâkkîsinin menşei olan, **Aristo**'nun, Tanrı'nın maddeye ilk hareketi verip (ilk muharrik) gerisine karışmadığı şeklinde hulâsa edilebilecek olan ilâh anlayışına bir telmih vardır. **(Nâşir)**

24 Masonlar, bu mertebelerde yâni çırak, kalfa ve üstâdlık derecelerinde Yüce Zât'ın ismine "Mîmâr-ı Âzam" derler. Lâkin bu "Mîmâr-ı Âzam"dan maksadın ne olduğu, eserin tamâmı mütâlâa edildikten sonra anlaşılacaktır.

25 Bu cümle de, Tanrı'nın, bütün mevcûdâtın birleşmesiyle teşekkül eden bir varlık olduğu şeklindeki bâtıl Panteizm inancını hatıra getirmektedir. **(Nâşir)**

kaldırılır.

Reis:

"- Mâdem ki öyledir, sana delâlet edecek olan mechûl ele kendini teslîm et!"

Müdhiş kardeş, namzedin elinden tutup onu tahta sedire doğru götürür. Herkes sükût etmektedir.

Reis:

"- Hâricî! Ben burada girmek istediğin cemiyetin vekîliyim. Cemiyet tarafından âzâsı arasına girmene müsâade olunmadan evvel, ben senin kalbini tedkîk etmek ve ahlâk hakkındaki fikirlerini bilmek isterim. Şimdi sana soracağım yeni suallere sâfiyetle cevab ver. Evvelâ sorayım ki:

Dehşetli bir tehlike seni tehdîd etse kime güvenirsin?

Namzed bu suâle, muktedir olduğu cevâbı verir. Reis, onun verdiği cevâba göre fikirlerini söyledikten sonra:

"- Mânevî imtihâna başlayacağız, oturunuz efendim!" der.

Namzedin arkasına kırık ayaklı ve üstü çivi uçlarıyla dolu bir iskemle konulur. Reis sualleri sorar. Namzed muktedir olduğu şekilde cevab verir. Reisin sorduğu sualler şunlardır:

"Cehâlet nedir?

Niçin câhiller inadcı, hiddetli ve tehlikeli olurlar?

Taassub ve hârikaperestlik[26] hakkındaki fikrinizi söyler misiniz?

Hatâ nedir?

Boş îtikadlar hangileridir?

Yalan nedir?

Şehvet nedir?

İnsana fâideli midirler?

Görenek nedir?

---

26 Bir takım tabîatüstü hâdiselere tapınma. Meselâ Güneş ve Ay tutulması hâdiselerinde, bunun hakîkî fâili olan Allah'ı görmeyip, bu cisimlere ulûhiyyet izâfe ederek onlara kulluk etme. **(Nâşir)**

Ahlâk ilmi nedir?

Kaanun nedir?

Tabiat kaanunu nedir?

Fazîlet nedir?"

Namzedin vereceği cevablara mukaabele sadedinde muhterem tarafından serdedilen mülâhazalardan sonra "taassub ve hârikaperestlik" hakkındaki târîfleri buraya derc etmeyi fâidesiz görmüyoruz. Muhterem der ki:

"- Taassub; mecnûnâne bir iştir. Kendisine kudsiyyet izâfe edilmiş olan bir hatâdır. Bu, aklı ifsâd eden ve Hüdâ'ya yaranmak emeliyle bir takım çirkin işlere sevk eden bir dînî heyecandır. Bu sebebe binâen "taassubun çılgınlıkları" tâbiri bir atasözü olmuştur. Taassub; bir mânevî dalâlet ve zihnî bir hastalıktır ki maalesef bulaşıcıdır. Bir memlekette taassub kökleştikten sonra umûmî kaaide imiş gibi delil hükmüne girer. Bu delil nâmınadır ki mutaassıbların, binlerce mâsûmu "auto-da-fe"[27] denilen mel'ûn bir işkence ile ateşte yakmışlardır. Bir fikrin galebesi, bir tasavvurun fiile gelmesi ve sâire için sarf edilen kuvvete dahî mecâzen "taassub" nâmı verilir. Taassubların çoğunda tehlikeli olan, sûistimallerdir, zîrâ taassub olmazsa insan büyük işlerde muvaffak olamaz.

Lâkin kör dînî taassubdan kaçalım ve ona karşı koyalım! Hârikaperestlik yalan bir mezhebdir. Yanlış anlaşılmış, boş korkularla dolu, akla mugâyir ve Hüdâ hakkında edinilmesi lâzım gelen fikirlere zıd bir mezhebdir.[28]

Hârikaperestlik, câhillerin, korkak ruhların ve hattâ tedkîkaat yapmamayı îtiyâd edinmek boyunduruğundan kendini kurtaramayan âlimlerin dînidir. Dinlerin çoğu, kor-

---

27 Orta Çağ Avrupa'sında Engizisyon Mahkemeleri tarafından suçlu bulunanların herkesin gözü önünde diri diri yakılmaları cezâsına verilen isim. **(Nâşir)**

28 Verdiği cevablar netîcesinde dinsiz olduğu anlaşılan masonlara Allah'tan bahsedilmez.

ku ve dehşet tarafından îcâd ve ibdâ edilmiş ve taassuba götürücü hârikaperestlikten başka bir şey değildir. Taassub, rûhu pek ziyâde yüceltebilir fakat hârikaperestlik onu zelîl eder. Gerek taassub ve gerek hârikaperestlik, halkın saâdetinin en büyük iki düşmanıdır."

Yalan hakkında masonlar tarafından yapılan târif pek nâzik bir kaçamak yolunu ihtivâ eder. Muhterem der ki:

"- Yalan şeyler söylemek, yalan şeyler nakletmek demektir. Yalan söylemek değildir!."

Mânevî ve ahlâkî imtihanlar son bulduğunda tecrübeler başlar. Reis der ki:

"- Efendi, muvâfık cevablar verdiniz. Size söylediğim şeylerden tamâmıyla memnûn olup olmadığınızı samîmiyetle beyân etmenizi ricâ ederim."

Namzed buna kendince bir cevab verir. Reis ciddi bir vaziyet aldıktan sonra der ki:

"- Efendi! Mâbedlerimizde toplanmamızın sebebi, kötü temâyüllerimize ve şiddetli ihtiraslarımıza sed çekmek, cemiyetimizin hâricinde kalan halkı karışıklığa sürükleyen alçakça menfaatlerin üstüne çıkmak, ictimâî menfaatlere mugâyir olan arzûlarımızı teskîn etmeyi öğrenmektir.

Kendimizi ıslah etmeye aralıksız olarak çalışıyoruz. İnsan ancak temâyül ve alışkanlıklarını bu sûretle tanzîm etmek sâyesindedir ki rûhuna irfân ve "ayn-ı fenn-i hayat" denilen bu mükemmel dengeyi vermeye muvaffak olur. Fakat bu mesâî pek müşkül, cemiyetimize kabûl edildiğiniz takdirde icrâsından geri durmamaklığınız lâzım gelen bir takım fedâkârlıklara muhtacdır. Farmason olmak fikri ve emelinde sebât ediyorsanız, mânen kemâlâta ermek husûsunda kesintisiz bir sûrette çalışma kararını almanız îcâb etmektedir. Hâlâ fikrinizde sâbit misiniz Mösyö?!"

Namzed tasdik cevâbını verir.

Muhterem:

"- O halde geri kalan tecrübelerden de muzaffer bir sûrette çıkmaya muvaffak olduğunuz takdirde ne gibi şartlar dâhilinde sırlarımıza vâkıf olabileceğinizi size bildireceğim... Mösyö, her cemiyetin bir takım kaanunları ve âzâsının îfâya mecbûr oldukları bâzı karşılıklı vazîfeleri vardır. Şümul dâiresi pek belli olmayan bir takım taahhüdler altına girmek pek ihtiyahkârâne bir hareket olmayacağı için, sizin de deruhde edeceğiniz vazîfelerin ne olduğunu söylemek bu muhterem cemiyetin irfânının şânındandır. Bu vazîfelerin birincisi, aramızda işittiğiniz, keşfettiğiniz her şey hakkında tamâmıyla ketum olmak; ikincisi, fazîletli olmanın îcâblarına riâyetkâr kalmak, hayırhâh olmak, kardeşlerimize yardım etmek ve ihtiyaclarını gidermeye çalışmak, başlarına gelen felâkette onların acılarına ortak, dertlerine devâ olmak, nasîhatlerinizle, irfan ve îtibârınızla onlara yol gösterip yardım etmektir. Hâricde nâdir birer meziyet olarak addedilen bu fazîletler, farmasonluk câmiasında alışkanlık hâline getirilmiş günlük vazîfelerin îfâsından ibârettir. Vazîfenizin üçüncü kısmı, farmasonluğun umûmî nizamlarına muvâfık hareket etmek, bu locanın ve bu locada hükümrân olan mezhebin husûsî kaanunlarına riâyet ve bu muhterem cemiyetin ekserîsi nâmına size teblîğ edilen emirleri harfiyyen yerine getirmektir. Size farmasonluğun başlıca vazîfeleri hakkında mâlûmat verdim, hâlâ emelinizde sâbit kadem ve tecrübelere devâm etmek husûsunda ısrarcı mısınız?"

Namzed tasdik cevâbını verir.

Muhterem:

"- Daha ileri gitmeden sizden nâmusunuz üzerine yemin vermenizi taleb edeceğim. Fakat bu yemin mukaddes bir tas üzerine olacak, şâyed kalbiniz temiz ve ızhâr ettiğiniz emel hâlis ise tam bir emniyetle bu tastan içeceksiniz! Eğer kalbinizde bir hîle veyâ bir fesad varsa zinhar yemîn etmeyiniz, bilâkis bu tası kendinizden uzaklaştırınız!. Zîrâ

içindeki sıvının, kalbinde fesad bulunan insanlar üzerinde gâyet serî ve müdhiş tesirleri vardır!."

Namzed tasdik cevâbını verir.

Muhterem (müdhiş kardeşe hitâben):

"- Yabancıyı mihrâba yaklaştırınız!"

Müdhiş kardeş yabancıyı mihrâbın basamaklarının aşağısına getirir. Muhterem:

"- Ehl-i hıbre kardeş, yalan yere yemîn edenler için pek tehlikeli olan yemin tasını yabancıya veriniz!."

Müdhiş kardeş, namzedin eline bir mihver üzerinde dönen iki gözlü bir tas verir. Bu gözlerin birinde su, diğerinde de gâyet acı bir sıvı vardır. Muhterem:

"- Yabancı, size söyleyeceğim şeyi tekrar etmek sûretiyle matlûb olan yemîni edeceksiniz!.

Üzerimde icrâ edilen bütün tecrübeler hakkında tamâmıyla ketum kalacağıma nâmusum üzerine yemîn ederim."

Namzed bu sözleri tekrar eder. Müdhiş birâder namzedin sağ elini derhal kalbinin üzerine koydurarak tastaki suyun bir kısmını içirir. Muhterem tekrar söze başlar:

"- Şâyed yemîne sâdık kalamazsam... Tekrar ediniz Mösyö!" Namzed sol elinde hâlâ tas ile cümlenin bu kısmını tekrâr ederken müdhiş birâder -göz açıp kapatıncaya kadar- tasın üst tarafını mihveri üzerinde döndürür ve o sûretle -namzed farketmeden- acı sıvı namzedin dudaklarının önüne gelir. Muhterem sözüne devâm ederek:

"- Bu sıvı acılaşsın, öldürücü bir zehire dönüşsün!." Namzed bu sözleri tekrar ettikten sonra dudaklarını sıvıya temâs ettirir ettirmez muhterem şiddetli bir tokmak darbesi indirir ve korkutucu bir sesle:

"- Ne görüyorum, Mösyö?!. Yüz çizgilerinizdeki bu ânî değişiklik de ne oluyor?!. Vicdânınız kalbinizin verdiği te'minâtı tekzib mi ediyor?! Bu lâtîf sıvı bir zehre mi dö-

nüştü?!. Yabancıyı uzaklaştırınız!." Muhteremin bu sözü üzerine namzedi ite kaka iki sütunun arasına götürürler. Muhterem:

"- Eğer bizi iğfâl etmek maksadında bulunuyorsanız muvaffak olmaktan kat'iyyen ümîdinizi kesiniz!. Tecrübelerinizin netîcesi bunu açıkça bize gösterecektir. Bana îtimâd ediniz, eğer böyle bir fikriniz varsa derhal çekilmek, hakkınızda daha hayırlı olur!. Şu an hâlâ gitmek husûsunda serbestsiniz, fakat az sonra iş işten geçmiş olacak!. İhânetiniz hakkında hâsıl edeceğimiz kanâat sizin için pek kötü olacaktır!. O zaman güneş ışığını görmekten ferâgat etmeniz lâzım gelecektir!. Yapacağınız şey hakkında iyi düşününüz!.."

Burada şiddetli bir tokmak darbesi daha iner. Muhterem:

"- Müdhiş kardeş, yabancıyı yakalayarak tefekkür sandalyesine atınız!."

Müdhiş kardeş gâyet kaba ve sert bir şekilde namzedi, ayakları salıncaklı koltukların ayaklarına benzeyen bir sandalyeye iter. Ehl-i hıbre, sandalyeyi düzensiz hareketlerle ve gözleri bağlı olduğu için ne olduğunu anlayamayan namzedi fevkalâde rahatsız edecek bir sûrette sallamaya başlar.

Namzed bu çirkin vaziyette tartaklanırken muhterem tekrar söze başlar:

"- Biz buradan uzaklaşalım kardeşler! Bu adam vicdânıyla baş başa kalsın ve gözlerini kapayan karanlığa mutlak bir yalnızlığın korkusu eklensin!.."

Dört-beş kardeş uzaklaşıyorlarmış gibi ayaklarıyla gürültü çıkarırlar. İki dakika kadar büyük bir sessizlik hâkim olur. Muhterem birdenbire:

"- Hey Mösyö!. Alacağınız karar ve tutacağınız hareket tarzı hakkında iyice düşündünüz mü?!. Vazgeçecek misiniz, yoksa tecrübelere devam mı edeceksiniz?!."

Namzed muvâfakat cevâbı verir. Muhterem:

"- Müdhiş kardeş, yabancıyı yakalayınız ve ona ilk seyahati yaptırınız! Onu sizin gayretli ellerinize tevdî ediyorum, onu sağ sâlim geri getiriniz!."

Müdhiş kardeş namzedin elini tutar ve "Kalkınız!" diyerek onu salıncaklı sandalyeden kaldırır.

Namzede, loca, şarktan başlanarak cenub tarafından sür'atle dolaştırılır. Bu birinci ve namzed için gâyet rahatsızlık verici olan seyahat devâm ettiği müddetçe zavallıya pek fenâ oyunlar oynanır. Evvelâ gâyet ağır bir yürüyüş ile hareket ettirilir, daha sonra birdenbire sür'atli bir şekilde koşturulmaya başlanır. Birdenbire durulur. "Başınızı eğiniz, önünüzde bir kemer var!" denilir. Onun üzerinden atlanılacak bir mânî olduğunu bilerek sıçramasını tenbîh ederler. Yürüyüp dururken bir merdiven basamağına çıkmak îcâb ediyormuş gibi birdenbire "Sağ ayağınızı kaldırınız!." derler ve hâricî fenâ bir adım atarak bâzen düşer. Tekerlekler üzerine konulmuş hareketli tahtaların üstünden yürür, birdenbire tahtalar çöker ve zavallı namzed uçuruma düşüyormuş gibi korku hisseder.

Tecrübelerin en garibi ve en münâsebetsizi "nihâyetsiz merdiven" diye tâbir edilenidir. Dik duran iki kulis arasına konulmuş değirmenci merdiveni tasavvur ediniz ki kulislerin ortasında dönüyor, kayıyor. Bu âlet iki kısma ayrılır ki bu sâyede serbest olan kısım inmekte olan kısmı üzerine konulmuş şekilde kalır.

Hâricî kendi tırmanışının, âletin muntazaman inmesiyle te'sirsiz kaldığının farkında olmayarak mütemâdiyen çıkar. Bu bitmez tükenmez basamakları olanca kuvvetiyle çıktığı halde olduğu yerden bir basamak bile yükselmez. Merdivenin yanında rahatça oturan müdhiş kardeş, hâricînin elinden tutar ve ona kesintisiz bir şekilde tırmandıkları hissini vermek için dâimâ kolunu sallamaya devâm eder. Namzed "nihâyetsiz merdiven"de mümkün olduğu kadar

fazla tutulur. Bu münâsebetsiz lâtîfenin bâzen yarım saat dahî sürdüğü olur. Bîçâre hâricî, göğsü tıkanmış olduğu halde soluk soluğa çaba gösterir, buram buram ter döker. Bir adım daha atmaya gücü kalmadığı zaman makine durdurulur ve sonuna geniş bir tahta konulur. Müdhiş kardeş der ki:

"- Biraz gayret ediniz, kulenin tepesine çıkmamıza altı basamak kaldı." Hâricî son kuvvetini sarfederek geniş tahtanın üzerine çıkar. Orada hazır bulunanlardan yirmi kişi onun etrâfını çevirerek ciğerlerinin bütün kuvvetiyle üflemeye, büyük yelpâzeler sallamaya, büyük rüzgârları ve boraları taklîde başlarlar. Müdhiş kardeş:

"- Deniz seviyesinden 1500 metre yüksekte bulunuyoruz, kendinizi boşluğa atınız!." der. Namzed bir parça tereddüd ettiği halde şiddetle arkasından itilir ve evvelce mağaraya girişinde kullanılmış olan döşeğin üzerine düşer.

Bu ilk seyahat devâm ettiği müddetçe orada bulunanlar devamlı bir faaliyet hâlindedir. Mâbed, büyük bir gürültü husûle getirmeye yarayan bir çok alet ve edevât ile mücehhezdir. Kum ile dolu bir manivelâ vâsıtasıyla dönen içi boş pirinç silindirler dolunun, düşerken çıkardığı sesi taklîd eder. Sâir içi boş silindirler gergin ipek kumaşları şiddetle hışırdatarak rüzgâr ıslıkları çalar. Tavana asılmış büyük bakır levhalar bir kol ile uçlarından sarsıldığı zaman müdhiş gök gürültüleri hâsıl eder. Orada bulunanlar ise boğazlanırcasına feryadlar, çocuk inlemeleri, vahşi hayvan sesleri çıkararak, uluşarak, haykırarak ahvâlin dehşetini bir kat daha artırırlar. O zaman bîçâre namzed bîtâb ve perişan halde garba sürüklenir. Orada, kendine gelmesi için bir elektrik cihazına konulur.

Bu şiddetli darbe hâricîye bir çığlık kopartır. İkinci mubassır derhal üzerine atılarak tokmağı şiddetle göğsüne indirir.

İkinci mubassır:

"- Kimdir o?"

Müdhiş kardeş:

"- Farmasonların arasına girmek isteyen hâricî!."

İkinci mubassır:

"- Bu talebi arza nasıl cesâret etmiş?!"

Müdhiş kardeş:

"- Zîrâ bu adam hür ve güzel ahlâk sâhibidir."

Namzedi tekrar sütunların arasına getirirler.

İkinci mubassır:

"- Öyle ise girsin!."

Birinci mubassır (bir tokmak indirdikten sonra):

"- Muhterem, birinci seyahat nihâyet bulmuştur!."

Muhterem (hâricîye hitâben):

"- Bu seyahati bana îzah ve sizde husûle getirdiği te'sirleri ifâde edebilir misiniz?"

Namzed cevab verir.

Muhterem (tekrar söze başlayarak):

"- Mösyö!. İcrâ ettiğiniz seyahat, beşer hayâtının bir misâlidir. İhtirasların velvelesi, menfaatlerin çatışması, teşebbüslerin zorlukları, işlerin çetinlikleri, sizi zarara uğratmak için gayret eden bekçilerin, azminizin önüne koyduğu mânîler, fazîlet erbâbını yaralayan kinler, nefretler, hîleler, felâketler... Bütün bu şeyler, kulaklarını sağır ve sizi sersem eden gürültüler, geçtiğiniz yolun arzetmiş olduğu mânîler ve zorluklarda mündemicdir. Dış hayatta mukadder olan bu felâketlerden ihtimal siz de bir hisse aldınız! Mösyö, masonluk bu şeylere tahammülü öğretir ve felâketlere karşı lâtîf tesellîler hazırlar."

Muhterem, bu izâhattan sonra namzede vasiyetnâmesi ve iskeletli odadaki kâğıda yazdığı cevablar hakkında bâzı sualler sorar. Namzedin cevablarından, herhangi bir dîne inanmadığı anlaşılırsa ona Cenâb-ı Hakk'tan bah-

sedilir. Zîrâ bu, namzedi orada bulunanların bir kısmını, bilhassa yakın bir zamandan beri cemiyete dâhil bulunan kardeşleri rencîde edecek cevablar vermeye sevk eder. Fakat namzed, îtikad sâhibi olduğunu hissettirirse o zaman kendisine **Voltaire**'in "Deizm"[29] mesleğinden sitâyişkâr bir sûrette bahsedilir. Muhterem:

"- Şimdi, müdhiş birâder, artık ikinci seyahate başlayabilirsiniz." Garbdan şarka doğru şimâl tarîkiyle icrâ edilen bu ikinci seyahatte namzed, birincide olduğu gibi sürekli rahatsız edilir. Önünde kendisine korku verecek hiçbir şey bulunmadığı gibi yegâne ses de oradakilerin kılıçlarının birbirine sürtünmesinden doğan şakırtılardan ibârettir.

Garb tarafına dönerken müdhiş kardeş, birinci mubassırın önüne namzedin omzuna hafifçe üç darbe indirir.

Birinci mubassır:

"- Kimdir o?!"

Müdhiş kardeş:

"- Farmasonların arasına dâhil olmak isteyen bir hâricî!."

Birinci mubassır:

"- Bu talebi serdetmeye nasıl cesâret etti?!"

Müdhiş kardeş:

---

29 **Deizm:** Herhangi vahiy mahsûlü bir dînin bildirdiğine bağlı olmaksızın Allah'ı sâdece var ve âlemin ilk sebebi (**Aristo**'ya göre ilk muharriki yâni harekete getireni) olarak kabûl eden fakat O'nun âlem üzerinde hiçbir tasarruf hakkı olmadığını iddia ve dolayısıyla Allah'ın sâir sıfatlarını ve bununla berâber vahyi, nübüvveti ve âhiret hayâtı gibi birçok akîdeyi inkâr ederek Kâinât'ın düzenini sâdece akla ve tabiat hâdiselerine ircâ eden felsefî sistem. (Tafsilât için bkz. **Hüsâmeddin Erdem**, "Deizm", *DİA*, c.IX, Ankara 1994)

Bu fikir kadîm yunan filozoflarından beri var olmakla berâber bunu tervîc edip yeniden sistemleştirerek onun en mühim iki temsilcisi olan **Voltaire** ve **Rosseau**'nun mason olmaları ve masonların da Tanrı'yı, "Kâinât'ın Ulu Mîmârı" şeklinde isimlendirmeleri dikkate şâyândır. (**Nâşir**)

"- Zîrâ bu adam hür ve güzel ahlâk sâhibidir!."

Birinci mubassır:

"- Mâdem ki öyledir, girsin ve su ile temizlensin!."

Bu emir üzerine namzedin sol eli su ile dolu bir kaba üç defa sokulur ve sonra yine iki sütun arasına getirilir.

Muhterem (bir tokmak darbesi indirdikten sonra):

"- Bu ikinci seyahat sizde ne gibi tefekkürler husûle getirdi."

Namzed cevab verir.

Muhterem:

"- Mösyö, bu seyahatte evvelkinden daha az müşkülâtla karşılaştınız. Biz bu ikinci seyahatte size fazîlet yolunda sebât edilirse ilerlendiği nisbette zorlukların azalacağını âşikâr bir şekilde göstermek istedik. Hayır yolunda sebat, sadâsını ancak işittiğiniz kin ve hased velvelesini tedrîcen sükûta mahkûm eder. Kılıç şakırtıları, fazîletkâr adamın ihtiraslarını idâre ve kötü temâyüllerini mağlûb etmek için vermeye mecbûr olduğu mütemâdî mücâdeleleri gösterir. Nasıl üç defa aldığınız abdest vücûdunuzu temizlediyse fazîlet de öylece rûhunuzu pâk ve temiz hâle getirecektir. Su ile temizlik yapmak çok eski zamanlarda başlar. Bu âdet, Kadîm Mısır rûhânî liderleri tarafından mâbedlerin esrârı içinde yok edilmiş olan şu düşünce üzerine binâ edilmiştir: "Biz bir günâhın ağırlığı altında Dünyâ'ya geliyoruz. Hayat, evvelki bir âlemde işlediğimiz günâhların cezâsını çektiğimiz bir konaklama yeridir ve hayat, bu günâhın pisliğiyle kirli kaldıkça bizim için saâdet aramak muhal bir temennîdir." Asya kavimlerindeki "ruhların tenâsühü" îtikaadının yanlışlıklarından uzak olan bu fikir, mantık ve hikmet nazarında rağbet görür."

Muhterem bu izâhatten sonra namzedin tefekkür odasındaki suallere yazdığı cevablar üzerinde ısrâr eder ve bu fikirleri biraz daha genişletmesini taleb eder.

Muhterem:

"- Bizi size bir takım sualler sorulmasına sevk eden husus âdî bir merak veyâ gurur değildir. Biz sizin fikirlerinizin câsusu değiliz, vicdânınızın zayıf noktalarını ve hatâlarını aramıyoruz. Belki her şeyden evvel sizi tanımak istiyoruz. Zâten kendiniz de gördünüz ki biz sizin cevablarınıza îtirâz etmiyoruz, sâdece dinliyoruz. Rûhunuzun büyüklüklerini ve yüksekliklerini görmeye çalışıyoruz tâ ki bir kat daha yücelmeniz husûsunda sizi cesâretlendirelim. Kendinizi zorlamadan söyleyiniz, iyi yönlerinizi bize göstermekten korkmayınız. Vicdânınız da icrâ edeceğiniz araştırmalar ve keşiflerde îcâb ettiği takdirde size yardım edeceğiz. Söyleyiniz Mösyö, dışarıdaki hayâtınız esnâsında hiç âlicenablık gösterdiniz, hiçbir defa âdî menfaatlerinizi hakir gördünüz mü?! Âdil, hayırhâh, hayırkâr, basîretli oldunuz mu?! Şimdi sahte mahviyeti bertaraf ediniz! Biz sizi dinlemekten, mâneviyâtınızın hakîkî kıymetini takdîr etmekten ve rûhunuzun derinliklerine nüfûz etmekten memnûn olacağız."

Namzed cevab verir.

Muhterem:

"- Müdhiş kardeş, hâricîye üçüncü seyahati icrâ ettiriniz."

Bu üçüncü seyahat derin bir sükûnet içerisinde icrâ edilir. Zemin her türlü mânîlerden temizlendiği için serbest adımlarla yürünülür. Namzed cenub yoluyla garbdan şarka gider. Şarkın merdivenlerinden çıkıldıktan sonra müdhiş kardeş hâricînin elini tutar ve muhteremin omzuna üç hafif darbe indirir.

Muhterem:

"- Kimdir o?!"

Müdhiş kardeş:

"- Farmasonlar arasına dâhil olmak isteyen bir hâricî!."

Muhterem:

"- Böyle aliyyülalâ bir lütfa nâil olmayı ümîde nasıl cesâret ediyor?!."

Müdhiş kardeş:

"- Zîrâ bu adam hür ve güzel ahlâk sâhibidir."

Muhterem:

"- Öyle ise alevle temizlensin tâ ki hâricî pisliklerden kendisinde eser kalmasın!."

Namzed şarkın basamaklarını indiği esnâda müdhiş kardeş onu üç defa alevlerle ihâtâ eder. Bu hususta kullandığı âlete "kurt ayağı lâmbası" denir. Kurt ayağı lâmbası, uzun, mâdenî ve içi boş bir silindir şeklindedir ki ucunda dâirevî bir kalburla çevrili ispirto lâmbası vardır. Bu kalburun delikleri silindirin içinde bulunan yanıcı bir toza menfez teşkîl eder, o sûretle ki silindirin bir başından üflendiği zaman tozlar ispirto lâmbasına giderek tutuşurlar ve kalburun deliklerinden alev şeklinde çıkarlar. Bu toz yosun cinsinden kibrit-kurt ayağı denilen nebâtın yüksek taraflarından elde edilir.

Birinci mubassır:

"- Mösyö, seyahatiniz sona erdi. Gözdünüz ki son seyahatiniz diğerlerinden çok daha zahmetsiz oldu. Bu sizin gâyenize vâsıl olmak husûsunda gösterdiğiniz sebat ve metânetin mükâfatıdır. (Burada küçük bir duraklama)

Muhterem:

"- Mösyö, sizi gayretinizden ve cesâretinizden dolayı tebrik ederim ve bu devamlı böyle gayretli olmanızı temennî ederim. Zîrâ bir takım tecrübelerden daha geçeceksiniz. Ferdleri arasına dâhil olmak istediğiniz cemiyet sizden daha başka fedâkârlıklar da taleb edecek. Meselâ bir gün bir cemiyet düşmanının cezâlandırılması husûsunda iştirâk ve yardımlarınıza ihtiyâc hissedecek olan cemiyetin devamı ve selâmeti için kanınızı son damlasına kadar dökmenizi iste-

yecek. Buna râzı olacak mısınız?!"

Namzed tasdik cevâbını verir.

Muhterem:

"- Mösyö, vaadinizin âdî bir söz olmadığına kaanî olmak isteriz. Bu arada tomarınızın açılmasına râzı oluyor musunuz?"

Evvelki tecrübelerin kendisine hiçbir zarar vermemiş olduğunu gören namzed ekseriya müsbet cevab verir.

Bununla beraber tereddüd gösterecek olursa muhterem, bu tereddüdü pek yakın bir zamanda yemek yemiş olduğu için kan almanın zararlı netîceler doğurması ihtimâlinden hâsıl olduğu zannında gibi görünür.

Muhterem:

"- Cerrah kardeş, namzede yaklaşarak nabzını yoklayınız!." Bir ehl-i hıbre bu vazîfeyi yerine getirir ve kan alınmasında bir mahzûr olmadığını söyler. Şu halde namzed tereddüd etsin etmesin kendisine yeni bir komedya oynanır.

Muhterem:

"- Cerrah kardeş, vazîfenizi icrâ ediniz!."

Bir ehl-i hıbre kardeş namzedin kolunu yakalar ve sivri uçlu bir değnek parçasını şiddetle onun üzerine bastırır. Diğer bir kardeş elinde tuttuğu dar ağızlı bir sürâhiyi eğerek kolun baskı yapılan yerine bir parça ılık su döker. Suyun geri kalanını da namzedin kendi kanı zannetmesi için gürültü ile yere döker. Bu iş bu sûretle sona erer ve namzedin kolu askıda kalır. Lâkin okuyucu sakın tecrübelerin sona erdiği fikrine kapılmasın, daha kızgın demir tecrübesi vardır.

Muhterem:

"- Mösyö, farmason olan her yabancı artık kendi kendinin hâkimi olmaktan çıkar. O, kendisinin değil, bütün yeryüzüne yayılmış mukaddes ve gizli bir cemiyetin malıdır. Geçen yılların bir masonun diğerini tanımasına mânî olmaması için her locada üzerine esrârengiz ve remzî işâretler

kazınmış bir demir mühür vardır. Bu mühür ateşte kızdırıldıktan sonra cemiyete yeni dâhil olan kardeşin vücûduna basılır ve onun üzerinde silinmez bir işâret meydâna getirir. Vücûdunuzun arzu edeceğiniz bir kısmına bu mührün basılmasına râzı oluyor musunuz tâ ki bu şanlı mührü kardeşlerinize göstererek "ben de farmasonum!" demeye hak kazanasınız."

Namzed müsbet cevab verir.

"Mason mührü" işi bir çok değişik sûrette icrâ edilir. Kaanun, namzedin gösterdiği kısmın kuru bir bezle ovulmasından sonra büyük bir sür'atle oraya bir buz parçasının yapıştırılmasını emrediyor. Fakat localarda en fazla kullanılan usuller şunlardır: Söndürülen şamdanın dibini veyâ küçük bir kadehin, içinde kâğıd yakılarak ısıtılan dibini etin üzerine koymak.

Bu da bittikten sonra bir diğer tecrübe başlar. Bu sefer bir yalan söylenilerek namzedden para istenilir. Fakat bu tecrübe evvelkiler gibi bir korkutmadan ibâret kalmaz, para hakîkaten alınır.

Muhterem, namzede hitâben:

"- Farmasonlukla alâkalı vazîfelerin ikincisini tatbîk etmenin zamânı geldi. Vefât etmiş kardeşlerimizden birinin dul kalmış ve acı bir sefâlete düşmüş zevcesi bu sabahtan beri yardımınızı taleb ediyor. Muhtaclara tahsîs edilen parayı dağıtmaya me'mur edilen kardeşi şimdi size göndereceğim. Bu sefil âile için gönlünüzden kopanı yavaşça kendisine vereceksiniz. Dikkat ediyor musunuz? 'Yavaşça bildireceksiniz' dedim. Zîrâ bir farmasonun yapacağı hayırlar ve iyilikler, ucb ve riyâ eseri olmamalıdır. Bir farmason için iyilik, gizli kalması lâzım gelen mukaddes bir vazîfedir. Kalbinize ve aynı zamanda vâsıtalarınıza mürâcaat ediniz, tâ ki size tavsiye edilen dul kadın ve çocuklarına karşı göstereceğiniz lütufta, tâkatinizden fazla bir şey yapmış olmaya-

sınız. Bizim taleb ettiğimiz, şefkatiniz nisbetinde mümkün olan haddir."

Eğer namzedde tereddüd alâmetleri zuhûr ederse kabul nizamları gereğince reis, şöyle nâzik bir sûrette ısrâr eder:

"- Efendi, sizden taleb edilen bu sadaka, daha mukaddes vazîfelerin icrâsına mânî olacaksa, artık bir fazîlet sayılamaz. Bu vazîfeler: îfâsına söz verilmiş taahhüdler, iâşesi te'min edilecek âile ferdleri, terbiye edilmesi gereken çocuklar, sefâletlerine çâre bulunacak akraba vesâiredir. İşte bunlar bize tabîat ve vicdânın yüklediği ilk vazîfelerdir. Bunlar hareketlerini adâlet kaaideleri üzerine binâ edecek adamın alacaklılarıdır.

Bu vazîfeleri yerine getirmeksizin mürüvvetli görünmek isteyen adam hakkında ne düşünebilirsiniz? Sizi umûmî insanlık vazîfeleri hakkında aydınlatmayı arzu ettim. Şimdi ilk teklîfime gelelim: Yukarıda saydığım vazîfelerin icrâsına halel getirmeden, bana emânet edilen mücevherlerinizin kıymeti olan akçanın bir kısmını bahsi geçen fakirlere verebilir misiniz?"

Bu ihtiyatlı ve beliğ nutuktan sonra muhterem emir verir:

"- Mihmandar kardeş namzedin yanına gel ve kendisine söylediğim hayırlı iş için ne vereceğini anla!"

Mihmandar kardeş namzedin yanına gelir ve namzed onun kulağına vereceği sadakanın mikdârını söyler. O da yavaşça reisi haberdâr eder. Reis:

"- Efendim, bu muhterem loca sadakanızı kabûl ediyor ve size teşekkürlerini takdîm ediyor. Dul kadınla çocuklarının safdilâne ve müessir dualarından emîn olunuz."

Masonluğun müsâadesine dayanarak derim ki: Namzedden alınan bu mecbûrî sadakaya insanlık lisânı "dolandırıcılık" adını verir. Namzed tecrübelere gelirken hayır

işleri nâmına on frank vermeye mecbur tutulmuştu. Böyle iken yalandan bir dul kadın ve duâları müessir çocukları masalıyla namzedden hîle ile para almaya başka isim verilemez. Dul kadın masalının uydurma olduğu, her namzede aynı hikâyenin tekrâr edilmesi ve bu masalın mason âyin kitaplarında bulunmasıyla sâbittir. Namzedi kabul için yapılan tecrübeler, orada bulunanlardan isteyenlerin namzede soracakları suallerden sonra son bulur.[30] Bu suallerin çoğu gülünecek şeylerdir. Muhtelif localarda işitilen bu suallerden bâzı nümûneler zikredeceğiz:

"Efendi medüzün salı[31] üzerinde bulunsanız ne yapardınız? Efendi, zannediyor musunuz ki Ay'da yaşayanlar bulunsun? Eğer varsa hangi dîne mensubdurlar? Efendi, bir domuz kasabının karısı birbirine bitişik iki çocuk doğurdu. Birinin iki ciğer var, yüreği yok. Diğerinin iki yüreği var, ciğeri yok. Acaba bu ikizden hangisi kardeşinin rûhunu taşıyor?!"

Şu kadar var ki bu gibi sorular alelâde namzedlere sorulur. Eğer namzed siyâset âlemine, fenne veyâhud edebiyâta müntesib ve ehemmiyetli olursa, sualler namzedi ictimâî fikirlerini anlamak maksadıyla sorulur.

Masonlara intisâb ettiğim zamanlarda neşretmekte olduğum "Ruhban Taraftarlığı Düşmanı" isimli gazetede **Gambetta**[32] hakkında yazdığım bir yazı üzerine locada bulunan bir doktor tarafından bâzı sualler sorulduktan sonra diğer biri şöyle bir soru sordu:

---

30 Vilâyet localarında bu tecrübeler, bu kadarla da bitmez. Meselâ masonlar **Hz. Süleyman**'dan kalan ve hâlâ hayatta olan bir keçinin sütünü içtikleri iddia ve gözleri bağlı namzede bu mübârek hayvanın memesinden süt içmesi teklîf ederler. Sonra zavallıya meme yerine keçinin arkası yalatılır.

31 Mitoloji'de nakledilen hayal mahsûlü bir sal.

32 **Gambetta Benjamin Clamenceau** (1841-1931): Fransız siyâset ve devlet adamı. **(Nâşir)**

"- Efendi, bir papaz uçurumun kenârına tutunmuş ve düşmeye mahkûm bir halde iken sizden yardım istese onun hayâtını kurtarmak üzere imdâdına koşar mısınız?"

Ben:

"- Hayır!. Bilâkis kendisine bir tekme atarak uçuruma yuvarlarım!."

Bu cevâbım şiddetli alkışlara nâil olmuştu. Gelelim sadede: Alelâde ve fevkalâde sualler tükendikten sonra muhterem netîce olarak şöyle der:

"- Efendi, geçirdiğiniz tecrübeler ve şâhid olunan îtimâdınız ve metânetinize mükâfât vermeye meyilliyiz. Bununla berâber hakkınızda daha bir diyecekleri olup olmadığını, arkadaşları olacağınız kişilere sormaya mecbûruz."

Namzed locadan çıkarılır ve onun hakkında diyecek bir şeyi olan söyler. Bu müzâkere uzun sürmez zîrâ hakkında, kabûl edilmemesini gerektiren bir şey ileri sürülseydi namzed, imtihâna kabûl edilmezdi. Namzed tekrar locaya alındığı vakit reis:

"- Müdhiş kardeş, namzedi birinci mubassır kardeşe emânet et, tâ ki ona 'bir gönyenin köşesinde adım atmayı' öğretsin! Sonra da taahhüdlerini arz etmek üzere onu "şark"a götüreceksiniz."

Müdhiş kardeş bu emri yerine getirir. Birinci mubassır, yerinden kalkar, namzedi elinden tutarak "üç esrârengiz adım"ı atmasını öğretir. Sonra müdhiş kardeş namzedi "şark"a götürür, basamakları berâber çıkarlar. Teşrîfât üstâdı kardeş, namzede bir pergel verir ki pergelin bir ucu namzedin kalbi üzerine dayanmıştır. Namzedin elini, mihrâbın üzerine konulmuş ve üstünde bir gönye ve bir kılıç bulunan masonların umûmî kaanunlarının yazılı bulunduğu kitabın üzerine koyar.

Muhterem:

"- Kardeşlerim, kalkınız ve vaziyet alınız! Kılıçlar eli-

nizde bulunsun, namzed yemîn edecektir. (Namzede hitâben) Efendi, etmek üzere olduğunuz taahhüdde din, ahlâk ve kaanunlara mugâyir hiçbir şey yoktur. Bu yemin ağırdır, bu yemîni tam bir rızâ ile etmeniz lâzımdır. Muvâfakat ediyor musunuz?"

Namzed muvâfakat cevâbını verice reis:

"- Size yemin sûretini okuyacağım, sonra siz "yemîn ederim" diyeceksiniz.

Yemin Sûreti

"Ben (ismi ve mahlası söylenir) Kâinât'ın Ulu Mîmârı ve şu hürmete lâyık meclisin huzûrunda, bütün hürriyetime mâlik olduğum halde, bana verilecek mason esrârını, muntazaman işleyen bir mason locasında bir nâmuslu masondan başka kimseye ifşâ etmeyeceğime yemin ve bunu alenen samîmi kalb ile taahhüd ederim.

Kardeşlerimi seveceğime ve ihtiyac hissettiklerinde onlara yardım edeceğime yemîn ederim. Eğer şu yemînime ihânet edersem, boğazımın kesilmesine muvâfakat ediyorum."

Namzed yemîn ettikten sonra iki müfreze arasına götürülür. Reis:

"- Efendi, ettiğiniz yemin münâsebetiyle bir endîşe hissediyor musunuz? Kendinizde yemîninize riâyet etmek kuvvetini hissediyor musunuz? Nûra nâil olduğunuz vakit bu yemîni tekrâra muvâfakat ediyor musunuz?"

Namzedin cevâbından sonra muhterem:

"- Haydi, bütün kardeşlerimiz vazîfenizi yapınız!."

Orada hazır olan bütün masonlar, namzedin etrâfını kuşatırlar ve kılıçlarını onun kalbine doğrulturlar. İkinci mubassır namzedin gözlerindeki bağı çıkarmak üzere arkasına geçer, müdhiş kardeş elinde "kibrit otu" lâmbası olduğu halde namzedle arasında bir metre kalacak bir mesâfede yerini alır. Muhterem:

"- Birinci mubassır kardeş, siz ki bu mâbedin ilk mün-

tesiblerinden birisiniz. Şu namzed, masonlukla hâricîlik arasında icrâ ettiği mücâdeleden sabır ve sebâtıyla muzaffer çıktı. Onu aramıza girmeye lâyık buluyor musunuz?"

Birinci mubassır:

"- Evet muhterem."

Muhterem:

"- Onun için ne istiyorsunuz?"

Birinci mubassır:

"- Ziyâ, nur."

Muhterem:

"- Ziyâ vücûda gelsin!."

Muhterem tokmağıyla üç ağır darbe vurur. Üçüncü darbede ikinci mubassır namzedin gözlerini örten bağı çözer. Aynı zamanda müdhiş kardeş "kurt ayağı" lâmbasına kuvvetle üfleyerek parlak bir alev husûle getirir.

Muhterem:

"- Sînenize doğru dönen kılıçlar, farmasonluk esrâr ve kaanunlarına riâyetkâr kaldığınız müddetçe, hayâtınızın müşkül dakîkalarında onlar tarafından himâye ve yardıma mazhar olacağınızı bildiriyor. Aksi takdirde müdhiş bir sûrette cezâ göreceğinizi, farmasonların intikamından kurtulamayacağınızı yine bu kılıçlar size gösteriyor."

Muhteremin indirdiği bir tokmak darbesi üzerine oradakiler kılıçlarını masanın üzerine koyar.

Muhterem:

"- Merâsim reisi kardeş, yemîni yenilemesi için namzedi "şark"a götürünüz!."

Namzede, mûtâd olduğu vechile üç çırak adımı attırılır. Sonra âdî adımlarla mihrâba sevk edilerek aynı vaziyette, yâni sağ eli "cemiyet umûmî kaanunları" kitabı üzerine konulmuş olduğu, sol elinde de bir ucu açık göğsüne hafifçe temâs eden bir pergel bulunduğu halde sağ dizini yere koyar. Orada bulunan herkes ayakta ve husûsî vaziyette du-

rur.

Muhterem:

"- Namzed, nûru müşâhede etmenizden evvel ettiğiniz yemîninizi kayıtsız şartsız yeniliyor musunuz?"

Namzed:

"- Evet Mösyö!"

Muhterem:

"- Yemîninizi te'yîd etmek zamânı geldi. Bu yemîni size tekrar okuyacağım ve siz söylediklerimi harfi harfine tekrâr edeceksiniz!."

Muhterem yemîni tekrar okur ve namzed onun sözlerini tekrâr eder.

Muhterem:

"- Bizim gizli kaanunlarımıza muvâfık olarak cemiyet reisleri tarafından size verilecek emirlere tamâmıyla riâyet edeceğinizi de fazla olarak te'mîn etmelisiniz. Buna da yemîn eder misiniz?"

Namzed:

"- Evet, yemîn ederim."

Muhterem pergelin başına üç hafif darbe vurarak:

"- Pergelin doğruluğu, bütün hareketlerinizi hayra tevcîh etmek husûsunda size mürşid olsun!." (Muhterem, alevli kılıç diye tâbîr edilen kıvrık kılıcı sol eliyle kavrayarak ucunu, önünde diz çökmüş olan namzedin başına koyar. Sağ eliyle de tokmağı kılıcın üzerine indirmeye hazır bir vaziyette tutar.)

Muhterem (vakur bir sesle):

"- Kâinât'ın Ulu Mîmârı şerefine, mukaddes cemiyetimiz ve bana verilen yüce salâhiyet nâmına ben bu hürmete lâyık locanın muhteremi sizi farmasonluğa kabûl ederim. (Burada muhterem kılıcın üzerine hafif bir darbe vurur.)

Kalkınız ayağa kardeşim!. Size kardeşim dedim zîrâ bundan sonra ben ve sâir cemiyet âzâsı tarafından bu nam

ile çağırılmaya salâhiyet kazandınız. Geliniz, size bütün kardeşler nâmına üç bûse kondurayım."

Muhterem, namzedi evvelâ sağ sonra sol yanaklarından ve sonra da ağzından öper. Şâyed muhteremin ağzı salyalı yâhud kokulu olacak olursa namzed için bu bûseye katlanmanın büyük bir fedâkârlık olduğunu îtirâf etmek îcâb eder. Fakat çâresiz katlanılacak!. Sonra muhterem namzedin gövdesinin aşağı kısmına beyaz deriden yapılmış bir önlük takar.

Bu muhtelif işler nihâyet bulduktan sonra muhterem şu şekilde konuşur:

"- Bizim hepimizde mevcûd olan önlüğü size de takdîm ediyoruz. En büyük adamlar için bile bu önlüğü takmak yüce bir şereftir. Bu önlük size bir farmasonun hayâtını dâimâ faal bir sûrette sürdürmesi gerektiğini hatırlatır. Bizim husûsî bir kıyâfetimiz olan bu önlük size bizim aramızda yer alma hakkı bahşeder."

Muhterem, namzede bir çift erkek eldiveni verir ve sözüne devamla:

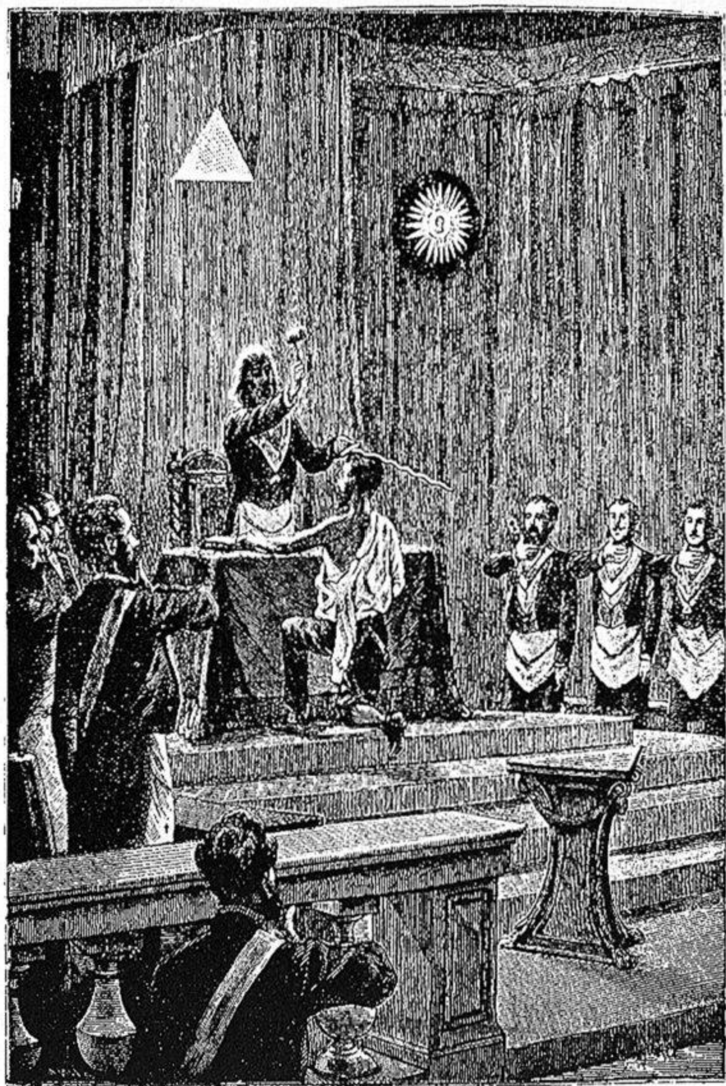
"- Kardeşlerinizin de size hediye ettiği bu eldivenleri alınız. Zinhar onların beyazlığını kirletmeyiniz!.

Bir farmasonun elleri dâimâ pak kalmalıdır. (Muhterem, namzede bir çift kadın eldiveni verdikten sonra) Locamıza kadın kabûl etmiyoruz fakat onların zarâfet ve fazîletlerine karşı bir hürmet nişânesi olmak üzere hâtıralarını ihyâ etmekten zevk alırız."

Namzed kendi eldivenlerini giyer.

Muhterem:

"- Kardeşim, farmasonlar birbirini tanımak için bir takım gizli işâretlere, kararlaştırılmış bâzı lâfızlara ve kelimelere, esrârengiz temaslara mâliktir. Başlıca iki işâret çeşidi vardır: Cemiyet işâreti ve tanışma işâreti. Cemiyete mensûb olduğunuzu bildirmek için ayakta durmanız ve sağ elini-

Namzedin yemin resmi

zi boynunuzun altına sol ciğeriniz tarafına koymanız, dört parmağınızı birleştirerek başparmağınızı pergel sûretinde ayırmanız ve sol kolunuzu yanınıza bırakmanız lâzımdır. Bu işâret, sizin esrâr-ı cemiyeti fâş ve yeminlerinizi bozduğunuz takdirde bir intikam kılıcının boynunuzu koparacağını ihtâr eder. Tanışma işâreti de şu sûrette verilir:

Kendinize çeki düzen verdikten sonra bir baş kesiyor gibi bir hareketle sağ elinizi omzunuzun hizâsına ufkî (yatay) bir şekilde tuttuktan sonra sür'atle bu kolu indirirsiniz. Temas şu sûretle icrâ edilir:

Kendinizi tanıttırmak istediğiniz kimsenin elini alarak başparmağınızı şahâdet parmağının birinci boğumu üzerine koyar ve avucunun içine üç fiske vurursunuz. Bu temas işâreti size bir kardeş tarafından verildiği zaman mukaddes kelimenin sorulması demektir. Parola nâmını verdiğimiz bu mukaddes kelime sâir esrârengiz kelimelerimizin en mühimidir.

Onu asla telâffuz etmemeli ve yazmamalıdır.

Hattâ biz bu kelimeyi mezheb kitablarımıza bile kaydetmiyoruz. Bu kelime farmasonların arasında şu sûretle teâtî edilir: Birincisi ikincisinin kulağına kelimenin ilk harfini ikincisi de birincisine kelimenin ikinci harfini ilh. söylemek sûretiyle tamamlanır. Bu kelime kuvvet mânâsını ifâde eder. Onun ilk harfini karşıdaki şimâl sütununun üzerinde görüyorsunuz. Size kardeşlerinizin birisi bu kelimeyi sorduğu zaman şu sûretle cevab verirsiniz: "Bu kelimeyi ne söyleyebilirim ne de yazabilirim ancak hecelerim. Siz bana birinci harfini söyleyiniz ben de size ikinci harfini bildireyim."

(Burada muhterem ve namzed harf harf bu kelimeyi hecelerler.) Sonra bizde bir de 'altı ay kelimesi' vardır. Her altı ayda bir değiştirir. Bu işâret iki kelimeden ibârettir. Siz de kardeşlerinizden biri tarafından taleb edildiğinde bu kelimelerden birini onun sağ kulağına diğerini de sol kulağı-

na söylersiniz. (Muhterem bu kelimeleri namzede öğretir.) Muntazam locaların her birini her ziyâretinizde bu işâreti vermeniz îcâb eder. Size şimdi garib ve akılda kalmayacak gibi görünen bu işârete pek yakın zamanda alışırsınız. Biz farmasonlar her şeyi pergel sûretinde tanzîm ve tertîb ederiz. Bunun için üç rakamı bizim gizli kelimelerimizden sayılır. Birisi size yaşınızı sorduğu zaman da dâimâ üç yaşındayım diye cevab vereceksiniz, anlaşıldı mı? Bana bundan sonra "muhterem" diye hitâb edeceksiniz!."

Namzed:

"- Pekalâ muhterem."

Muhterem:

"- Sizi farmason çırağı olarak kabûl ediyorum. Şimdi kendinizi benim size öğretmiş olduğum işâret vâsıtasıyla birinci ve ikinci mubassır kardeşlere tanıtacaksınız. Onlar sizin mâlûmâtınızı ikmâl edeceklerdir. Teşrîfat reisi kardeş, yeni kardeşinizi birinci ve ikinci mubassır kardeşlere götürünüz."

Merâsim reisi kardeş namzedi birinci mubassırın yanına götürür. Namzed kararlaştırılmış olan işâretleri verir. Temas işâretini müteâkib kendisine öğretildiği vechile parolayı verir ve mukaddes kelimeyi heceler.

Birinci mubassır tokmağını namzedin eline verir ve mihrâbın üzerine üç darbe vurdurur. Namzed yine merâsim reisi kardeşin delâletiyle ikinci mubassıra gider. Aynı şeyleri ikinci mubassır önünde de tekrâr eder. İkinci mubassır üç darbenin bir farmason mâbedine girmek için şart olduğunu söyler. Bunun gibi alkışlamak için de elin içine üç darbe vurulması lâzım geldiğini, yalnız üçüncüde sol ayağın ucunu kaldırıp indirmek lâzım geldiğini bildirir. Bundan sonra namzede "esrârengiz yürüyüş" icrâ ettirilir ve iki sütun arasına konulmuş bir taşa üç darbe indirtilir.

Birinci mubassır tokmağını vurduktan sonra:

"- Muhterem, kararlaştırılmış olan kelimeler, işâretler ve temaslar pek mükemmeldir; çırak, "esrârengiz yürüyüşü" icrâ etti ve taş üzerinde çalıştı." der.

Elbiseleri, mücevherleri ve çantası namzede iâde edilir. Yalnız para kesesi, giriş merâsimi için verilen ve sahte dul ile çocuklarına verilen meblâğ sebebiyle bir hayli hafiflemiştir.

Birinci mubassır:

"- Muhterem, namzed sütunlar arasında bulunuyor."

Muhterem şiddetli bir tokmak darbesi indirdikten sonra:

"- Ayağa kalkınız ve sıraya diziliniz kardeşler!. Mukaddes cemiyetimiz ve bana verilen yüce salâhiyet nâmına şu iki sütun arasında gördüğünüz .... birâderimi muhterem farmason ve bu muhterem locanın bir mensûbu îlân ediyorum. Bundan sonra onu kardeş tanıyacaksınız ve her fırsat düştükçe kendisine yardımda bulunacaksınız. Bunun gibi kendisinin taahhüd etmiş olduğu vazîfeleri tamâmıyla îfâ edeceğine tam bir kanâat ile inanacaksınız.

Birinci ve ikinci mubassır kardeşler, sizin sütunlarınızın civârındaki kardeşlere muhterem cemiyetimizin kıymetli bir şahsa nâil olduğunu müjdeleyiniz. Ben de şarkda bu durumu haber vereceğim, onlar da cemiyetimizin bu güzîde âzâsının giriş merâsiminde bize tâbî olsunlar."

Birinci mubassır:

"- İkinci mubassır kardeş, siz ki cenûb sütununu tezyîn ediyorsunuz. Muhterem cemiyetimize dâhil olan fazîletli şahsın giriş merâsimine sizi dâvet ederim."

İkinci mubassır da şimâl sütunu tarafında bulunan kardeşe de aynı sözleri tekrâr eder.

Muhterem:

"- İşâretleri tekrâr edelim kardeşler!." Hepsi birden muhteremi taklîd ederek:

"- Hoze!.. Hoze!.. Hoze!.." diye bağırırlar.

Merâsim reisi kardeş, yeni kardeş için söz ister ve muhteremin muvâfakati üzerine namzedi alenî olarak teşekküre dâvet eder.

Namzed kendisini kabûl şerefine mazhar ettikleri için bütün locaya birkaç kelime ile teşekkür eder.

Merâsim reisi kardeş (namzede):

"- Şimdi mukarrer işâreti icrâ edeceğiz. Hareketlerimi dikkatle tâkib ediniz!."

Hep birden işâreti icrâ ederek üç defa alkış yaparlar.

Muhterem:

"- Merâsim reisi kardeş, yeni kardeşimizi şimâl sütununa götürünüz!"

Merâsim reisi bu emri icrâ eder.

Muhterem:

"- Bundan sonra siz bu sütun üzerinde duracaksınız. Bizim mesâîmize iştirakte sebat ve gayret göstererek farmasonluğa âid fazîletlerin kazanılmasıyla farmason sırlarına nüfûz etmeye ve farmasonluğun, lâyık olanlardan esirgemediği mertebelere nâil olmaya çalışacaksınız. Yerinize kardeşlerim!."

Herkes yerli yerine dağılır.

Namzed gömleğini ve yeleğini düzelttiği, pantolonunun son paçasını indirdiği, sol ayakkabısını ve ceketini giydiği sırada ehl-i hıbre kendisinin önüne, üzerine toprak, hava, su, ateş kelimeleri yazılı bulunan bir arma koyar.

Herkes armayı okur, sonra muhterem, namzede:

"- Sizi hutbesiyle îkaza me'mûr olan hatib kardeşe söz vermezden evvel kendi kendinizi ıslâha çalışınız.

Size şâkirdliğiniz esnâsında söylenilen cümleleri hulâsaya ve size garib görünmüş olan bâzı remizleri îzâha mecbûrum. Bunları karşınızda duran armanın üzerinde görüyorsunuz: "Toprak, hava, su, ateş" Yâni hizmetlerin dört

unsuru...

Evvelce namzedler bu dört unsurun tecrübelerine tahammül göstermeye mecbûr idiler.

Yeni fennin yalanladığı bu kadîm ve yanlış usûl bizce yalnız bir remiz an'anesi olmak üzere kabûl edilmiştir. Bu bize namzedle tabiat kuvvetlerinin mübârezesini izhâr eder......... Güneş ışığının nüfûz edemediği, korkunç ve dehşete düşürücü işâretlerle dolu olan tefekkür hücresi, toprağın kendisine ebedî ikaametgâh olacağını hatırlatır. Mitoloji; arzı, "uranüs"ün zevcesi, "kaos"un kızı: okyanusun vâlidesi olan bir ilâhe olarak farz eder. Üzerinde yaşadığımız şu küre güneşe olan uzaklığı açısından seyyârelerin üçüncüsüdür. Şekli yuvarlak olup kutuplarda bir parça basıktır. Arzımız her gün muhayyel bir mihver etrâfında bir devir icrâ eder. Birinci remzî seyahatiniz bâzı mânîleri göğüslemek sûretiyle size hava içinde bir gezinti yaptırmıştır. Hava, eskilerin anlayışı vechile basit bir unsur değildir. Yüzde yirmi bir nisbetinde oksijen, takrîben yetmiş dokuz nisbetinde azot ve pek az nisbette de karbonik asitten mürekkebdir. Havada su buharı dahî mevcuddur. Havanın ağırlığını evvelâ Galile[33] keşfetmiş Toricelli[34] de bunu isbât etmiştir.

Hava, bütün hayat sâhiblerinin hayatlarının devâmı için şarttır... İkinci seyahatte su ile temizlendiniz. Eskiler suyu dört unsurdan biri olarak kabûl ediyorlar. Susuz hiçbir cisim mevcûd olamaz.

33 **Galileo Galilei:** 1564-1642 yılları arasında yaşamış olan ve bâzı ilmî buluşlarından dolayı papalık tarafından muhâkeme edilerek Dünyâ'nın döndüğü gibi bir takım fikirlerinden vazgeçmediği halde cezâlandırılacağının söylenmesi üzerine bunu inkâr ederek tâkibattan kurtulan fakat ömrünün son anlarını dâimî göz hasbinde geçirmek mecbûriyetinde kalan İtalyan ilim adamı. **(Nâşir)**

34 **Evangelista Toricelli:** 1608-1647 yılları arasında yaşayan ve açık hava basıncı üzerine yaptığı çalışmalarla tanınmış olan İtalyan ilim adamı. **(Nâşir)**

Su bize üç şekilde tecellî eder: En umûmî hâli sıvı hâlinde bulunuşudur. Bu sıvı sıcaklığın te'siriyle buharlaşır, soğuğun te'siriyle de katılaşır ve buz olur. Su "onluk hesâb" usûlünün kabûlü zamânında ağırlık birimi olarak telâkkî edilmiştir. Bir gram, bir santimetreküp suya muâdildir.

Üçüncü seyahatiniz sizi alevler arasından geçirdi. Kadîm zamanlarda kâhinler, ateşi bütün varlıkların menbaı ve aslî maddesi olan bir kuvvet gibi telâkkî etmişlerdi.

Orta çağ felsefesi ateşi dört unsurdan biri olarak telâkkî etmeye devâm etti. Yalnız 18. asır ortasında **Lavaz**, yanma nazariyesini keşfe muvaffak olmuş ve o zaman ki mütefekkirler, ateşi müstakil bir unsur gibi telâkkîden kurtulmuşlardır. Bu bir unsur, bir vücûd, bir madde değildir. Fakat bir takım terkibler ve hareketlerden hâsıl olan bir netîcedir. Bu kelime ışık ve sıcaklık düsturunu ifâde eder."

Farmasonluk, ele geçirdiği servet bolluğu ve hiç olmazsa refah bir halde olan câhilleri kendine meftûn etmek ve kandırmak, kendisini ilmî bir müessese sûretinde göstermek için hikmet ve kimyânın en basit, en umûmî bâzı hakîkatlerini muhterem vâsıtasıyla ikrâr eder.

Bu güzel ve faydalı şeyleri söyleyen muhterem, ekseriya sözlerinin dörtte üçünü kendi de anlamaz. Bu nutuk, herkesten yüksek bir yerde bulunan muhteremin önünde saklı bir defterin içinde büyük harflerle yazılmıştır. Her kabûl merâsiminde muhterem aynı şeyleri tekrâr ettiği ve nutuk da büyük harflerle yazılmış bulunduğu için kendiliğinden konuşuyormuş gibi görünmekte her hangi bir zorluk çekmez.

Eğer namzed ahmakça birisi ise bu mâlumât genişliği karşısında gözlerini şaşkınlık ve hayretle gözlerini açar ve kendisini büyük bir âlim karşısında zanneder. Bu nutuk, mason terbiyesini ikmâl etmiş olmak için boş ve bâtıl birtakım fikirleri bir câhile hakîkat sûretinde kabûl ettirmeye

fazlasıyla kifâyet eder. Ekseriya benim "Fransız Şan ve Şerefi Muhibbânı Mâbedi" nâmındaki locamda vuku bulduğu gibi bâzen bu büyük Astronomi âlimi ve bu muazzam kimyâger Fransızca lisânının dilbilgisinin câhili bulunur. O zaman bütün bu hakîkatleri öyle yanlış bir şîve ile beyân eder ki kahkahalarla gülmemek mümkün değildir.

Bu tantanalı ve muhteşem merâsimde nutuk irâd eden yalnız muhterem değildir. Muhterem, su, ateş, hava hakkındaki nutkunu tamamladıktan sonra sözü hatib kardeşe bırakır. Mason lisânında mîmârî parça nâmı verilen bu ikinci nutuktan bahsetmeyeceğim. Zîrâ bunun resmî bir şekli yoktur. Hatib kardeşin nutku hemen her zaman aynı mevzû üzerine olmakla berâber tafsîlât cihetinden dâimâ değişir. Loca hatibleri bu kaaidelere dâimâ riâyetkâr kalırlar.

Kabûl esnâsında bana, zekâ ve fazîlet sâhibi bir genç rehberlik etti. Zannıma kalırsa bana delâlet eden bu üstadların, masonluğa mahsûs fevkalâde fesâhatleri, bir takım seçilmiş risâlelerden öğreniliyordu. Hakîkaten "Büyük Şark Kütübhânesi"nde "Mason Ziyâfeti, Kurt Yavrularının Kabûl Şekli ve Usûlü" gibi kabûle dâir bir takım hitâbe mecmuaları gördüm. Bana bu mecmuaların, muhâbereler için ve lüzûm görülen bütün mektub numûnelerini ihtivâ eden "Mükemmel Münşeât Mecmuası" ile pek büyük bir münâsebet cihetleri var gibi göründü.

Fakat biz şimdilik okuyuculara pek istifâde sağlamayacak olan buna dâir tafsîlâttan vazgeçelim de şâkirdi hayretten hayrete düşüren kabûl âyinlerini tamamlayalım:

Hatib, gayet belîğ olan teblîgâtına son verdiğinde muhterem önündeki kürsüye üç defa şiddetle vurur ve bütün kardeşler gibi o da ayağa kalkarak duâ eden bir râhib gibi ellerini açarak şa'şaalı bir ifâde ile aşağıdaki nutka başlar:

"- Ey Kâinâtın Sânii! Bu mâbedin hizmetkârları, hamd

ve senâlarını sana ulaştırır ve kardeşlerinin çoğaldığını gördükleri bu kutlu günde yaptıkları üstünlük verici ve iftihar sebebi olan bütün fiilleri senden bilirler. Onları kemâlin zirvesine ulaştırmada ve fiillerini himâyede berdevâm ol!. Dâimâ sağlam bir anlaşma, birlik ve mutâbakat güzel fiillerinin kuvvetli bir râbıtası olsun!. Siz de ey ketûmiyyet, basîret ve ey dostluk, tevâzû!. Bu atölyenin âzâsının seciyeleri olunuz!. Tâ ki avam arasına karıştıkları zaman herkes onların Nûr'un[35] evlâdı olduklarını hekîmâne vaziyet ve sözlerinden anlasın, âmin!."

Herkes âmin der ve merâsime son vererek tekrar otururlar.

Muhterem tokmakla kürsüye bir defa vurduktan sonra:

"- Birinci ve ikinci mubassır kardeşler, cemiyetimizi teşkîl eden kardeşlerin umûmî veyâ husûsî bir teklifte bulunup bulunmayacaklarını sorunuz!."

Mubassırlar tarafından bu sualler tekrâr edilir ve netîce beklenir. Şâyed söz alacak kimse bulunmazsa, ki umûmiyetle böyle olur, muhterem devâm eder:

"- Şimdi "teklifler kesesi" ile "sadaka çantası" gezdirteceğim. Haydi teşrîfatçı kardeş ve mihmandar vekîli kardeş, vazîfenizi îfâ edin!"

Teşrîfatçı keseyi, mihmandar kutuyu alır ve her ikisi de muhteremden başlayarak orada bulunan herkese arz edilir.

Vazîfenin son bulduğunu ikinci mubassır birinciye, o da muhtereme haber verir.

Muhterem bir tokmak darbesinden sonra:

"- Kardeşlerim, aranızdan hiç biri teklifler kesesine veyâ sadaka kutusuna lüzûm görür mü?" suâlini sorar.

---

35 Burada bahsedilen nûr, masonların **Nûr-ı Ziyâ** ismiyle yâdettikleri **Şeytan**'dır. **(Nâşir)**

Bu kese ve kutu zâten herkese götürüldüğünden hiç birinden cevab çıkmaz. Mubassır:

"- Muhterem, her iki sıra da sükût ediyor."

Muhterem:

"- O halde teşrîfatçı kardeş ve sen mihmandar kardeş, şark merdiveninden yukarıya çıkınız!."

Hatib ve kâtib kardeşler, mihmandar ve teşrîfât üstâdıyla berâber muhtereme katılırlar ve mihrâbın üzerine yaslanmış oldukları halde "teklifler çantası"nı ve "sadaka kütüğü" denilen sadaka çantasını açarlar. Eğer teklifler çantasında locaya âid bir şeyler zuhûr ederse muhterem, îcâbına bakılacağını meclise söyler. Sadaka çantasının içindekileri sür'atle sayılarak alınır ve mikdârı o günün ruznâmesine kaydedilir.

Muhterem:

"- Birinci mubassır kardeş, işçiler memnun mudurlar?"

Birinci mubassır:

"- Memnudurlar, muhterem."

Muhterem:

"- İkinci mubassır kardeş, kaç yaşındasın?"

İkinci mubassır:

"- Üç yaşındayım."

Muhterem:

"- Masonlar ne kadar müddet çalışırlar?"

İkinci mubassır:

"- Öğleden gece yarısına kadar."

"- Birinci mubassır kardeş, saat kaçtır?"

Birinci mubassır:

"- Gece yarısıdır, muhterem."

Muhterem:

"- Mâdem ki gece yarısıdır ve gece yarısı masonların, işlerine ara verdikleri tâtil zamânıdır, birinci ve ikinci

mubassır kardeşler, bu muhterem locanın çıraklara mahsus meşgûliyet devresine, mûtâd esrâr ile son vermek üzere bana katılmaları için kardeşlerimizi dâvet ve haberdâr ediniz!."

Mubassırlar, muhteremin bu emrini müfrezelerine teblîğ ederler. Birinci mubassır, teblîğin icrâ edildiğini muhtereme arz eder.

Muhterem (ayağa kalkarak):

"- Kardeşlerim, kalkınız ve vaziyet alınız!."

Evvelâ muhterem, sonra da birinci ve ikinci mubassırlar tokmaklar üç kere vururlar.

Muhterem:

"- Bana katılınız, kardeşlerim! İşâret vâsıtasıyla (herkes işâret verir) batarya ile (herkes avucuna üçer çırak darbesi vurur) esrârengiz alkış vâsıtasıyla (herkes: hoze! hoze! hoze!)"

Muhterem (locanın tâbî olduğu yüce meclisin ismini yâd ederek locanın kapandığını îlân ile):

"- Bugünkü işlerimizi gizli tutacağımıza yemîn edelim ve selâmetle çıkıp gidelim."

Herkes "kabûl" mânâsında kolunu kaldırır ve sessizce çıkar.

İşte bu sûretle bir hâricî, çırak derecesinde mason yapılmış olur.

Mason İlmihâli

Farmasonların her derecesine mahsus ilmihaller vardır ki sual ve cevab tarzında tertîb olunmuştur. Tabii ki her derecenin parolası, işâreti, husûsî tavrı, adımı ve temâsı vardır. Bunları ileride tafsîlâtlı bir şekilde zikredeceğiz. Lâkin bu tafsîlâttan evvel, diğer iki mertebeye yükseleceklerin terfî âyinlerini zikretmeyi ve bâzı teferruât hakkında mâlûmat vermeyi daha muvâfık bulduk.

Zikrettiğimiz ilmihaller matbûdur. Bir hâricî, çırak derecesinde masonluğa kabûl edileceği zaman, çıraklığa mahsus matbû ilmihallerden bir tâne kendisine verilir. İleride görüleceği üzere bunlar esrârengiz remizlerle doludur. Sual ve cevablardan tamâmıyla açık bir mânâ çıkarmak mümkün değildir. Şurasını da hatırda bulundurmak gerekir ki; *masonların esrârına ilk üç dereceye nâil olanlar yâni çırak, kalfa ve üstad derecelerine çıkanlar vâkıf olamazlar.* Bu eseri tâkîb edenler göreceklerdir ki; masonlukta "esrâra vâkıf" olabilmek için 30. dereceye ve "Kadoş Şövalyesi" ünvânına nâil olmak lâzım gelir.

Çıraklıkla 30. derece arasındaki mesâfe pek uzundur. Farmasonlar, sırlarını her önüne gelene, her masona telkîn etmezler. Kadoş şövalyesi olmak için farmasonluğun aradığı istîdâdlara mâlik olmak ve sadâkat ve irtibâtını uzun tecrübelerle isbât etmiş bulunmak lâzımdır.

Farmasonluğun; siyâset, felsefe, ictimâiyyât ve din hakkındaki hakîkî nazariye ve maksadları, artık dönmemesi ve sırları ifşâ etmemesi yüzde yüz te'mîn edilmiş olanlara tedrîcen bildirilir. Farmason reisleri, bu gibi namzedleri seçmede ve hazırlamada emsâlsiz bir mahâret gösterirler.

Çıraklara gelince; tecrübe ve imtihanları geçirip kabûl edilen çırak, locadan çıktığında kendinde büyük bir yorgunluk ve sersemlik hisseder. Hâlet-i rûhiyyesine gelince; bu, yeni masonun seviye ve emeline göre değişir. Ekseriya hâsıl olan his, büyük ve mühim bir cemiyete intisâbdan hâsıl olan iftihar ve memnûniyettir. Hemen her yeni mason, işitip gördüğü şeyler sebebiyle büyük bir merâka kapılır. Eğer son derece avanak ve korkak değilse, kendisine oynanan bu komedyanın sebeb ve hikmetini bulmaya çalışır. Ekserîleri birkaç yüz frank verip, birçok mânâsız sözler dinleyerek bu cemiyete girmesinin sebebinin, avâmın dâhil olamayacağı bir cemiyete girmekten iftihâr etmek ve mağrûr olmak gibi

bir enâniyet hissi olduğunu fark etmez ve kendisini avâmın fevkında bir şey olmuş zanneder.[36]

Çırak Localarının Alelâde Celseleri

Çırak locaları en az ayda bir defa toplanır. Lâkin ekseriyetle on beş günde bir toplantı yapılır. Ayda iki kere yapılan bu toplantıların en mühimleri "celse-i âdiye" nâmı verilenidir.

Bu celselere devâm bir derece mecbûrîdir. İki celseden diğerine "komite celsesi" denilir. Komite celselerinde, locaların idâresine âid meselelerle iştigâl olunur. Bundan dolayı, locada belirli bir vazîfesi olan idâre heyeti âzâsı hâricindeki masonlar bu celselere nâdiren giderler. Çırak celselerinin en mühim meşgûliyetleri, namzed kabûl etmek ve konferans vermektir.

Kabûl âyinlerinden çıraklara mahsûs olanını arzettik.

Namzed kabûl edilen celselerin faydaları, namzedlerden alınan resmî giriş parası ve yeni masonların büyük bir arzuyla icrâ ettikleri teşvîk ve devşirmedir. Hakîkaten her yeni mason, müsâid gördüğü ve îtimâd ettiği dostlarını mason yapmayı arzû eder. Arkadaşlarının üzerindeki nüfûzunu kullanarak onları teşvîk eder. Bu, insanın tabiatinden gelen fıtrî bir haldir. İnsan, kendince hoş ve güzel şeylere sevdiklerini de ortak etmek ister. Lâkin yeni bir masonu sevk eden his yalnız bundan ibâret değildir. Namzed, geçirdiği tecrübe ve imtihanların mâhiyetini iyi anlayamamıştır. Vâkıa; kan almak ve sonu gelmeyen merdivenden yuvarlanmanın birer komedyadan ibâret olduğunu biliyorsa da bu komedyanın ne sûrette cereyân ettiğine vâkıf değildir. Zîrâ gözleri kapalı

36 Daha ince hesablarla mason olanlar da vardır. Mısır gibi şark bölgelerinde hesablar ekseriya alelâde menfaatlerden ibâret kalır. Mason olanların yüzde doksan emeli; himâye kazanmak, me'mur olmak ve iş bulmak gibi âdî maksadlardır. Onlara göre, mason olmanın bir mânâsı da ictimâî sigorta kumpanyasına dâhil olmaktır.

idi. Demek ki yani mason büyük bir merak içindedir. Bir arkadaşını kandırıp da mason olmaya götürürse, ona yaptırılacak imtihanları görecek ve merâkını teskîn edecektir. İşte böyle bir emel de yeni masonları diğerlerini teşvîk etmeye sevk ediyor. Hattâ bunun te'siri o kadar fazladır ki; çıraklık derecesinden tecrübe ve imtihanlar kaldırılırsa, masonluğa dâhil olacakların sayısı yüzde doksan azalır.

Lâkin her celsede kabûl âyini icrâ etmek tabii ki olamaz. Her celsede kabûle tâlib namzed bulunmaz. Dolayısıyla kabûl âyini olmayan gecelerde yüksek dereceli masonlar tarafından konferanslar verilir. Bu konferanslar felsefî ve siyâsî birer vaaz hükmündedir.

Konferanslarda, gündemdeki siyâsî ve dînî meseleler, masonluğa has sembolizm (rumûzât) hakkında söz söylenir.

Dînî konferanslarda, çıraklara remizlerle söylenen sözlerin çoğu, çocukluk zamanlarında telâkkî olunan yanlış fikirleri terk lüzûmuna dâirdir ki bu, nezâketle dînî âdet ve îtikadları terk etmeyi tekliftir. Hatib, dînî ilhamlara değil, aklî ilhamlara tâbî olmak lüzûmundan bahseder. Siyâsî bahisler, masonluğun tâkib ettiği mesleğe göre değişir.

Konferansların maddeleri, masonluğun medhi ve yüceliğine âid şeylerdir.

Masonluğu medh esnâsında **Hiram** hakkında bâzı sözler sarf edilir. Bununla berâber Hiram hakkında söylenen sözler, bu hayâl mahsûlü kahraman hakkında dinleyicilerin merak ve tecessüsünü gıdıklayacak kadar olur.

Bir celsede konferans veren hatib kardeşe, diğer bir celsede yine yüksek rutbeli masonlardan başka bir hatib cevâb ve izâhat verir. Bu hitâbet usûlü ziyâdesiyle müessirdir. Zavallı çıraklar ikinci hatîbin birinci celsede bulunmadığını ve verdiği izâhatin önceden tertîb edilmiş bir şey olduğunu düşünemezler.

Bu hatiblerin masonluğa ettikleri hizmet çok büyüktür. Onlar çırakları, daha mühim esrârı telâkkîye hazırlarlar, dinleyicilerin dikkat ve merâkını faâliyette bulundururlar.

Hatibler, locaları sıra ile dolaşıp konferanslar verirler. Verdikleri konferanslar hep bir lüzûm ve hikmete mebnîdir. Bu yüksek rutbeli kardeşler "kadoş" rutbeli masonlar olup gizli reisler tarafından idâre edilirler.

Locaların meşgûliyetlerinden birisi de çırakların evlâtlığa kabûl âyinleridir ki; buna "kurt yavrularının kabûlü" nâmı verilir, mason vaftizi demektir.

Mason localarında medenî nikâh ve cenâze merâsimleri ile de iştigâl edilir. Vefât etmiş meşhûr masonların hâtırasını yâd etmek için merâsim dahî icrâ edilir. Bu nevî merâsime, kendileri mason olmadıkları halde evlenen veyâ vefât eden masonla yakınlığı olan kişiler, müstesnâ olarak kabûl edilir. Lâkin mason esrâr, edevât ve eşyâlarına vâkıf olmamaları için her türlü ihtiyâtî tedbîre mürâcaat olunur. Bu türlü merâsimlerin tafsîlâtı husûsî olarak başka bir fasılda bildirilecektir.

Çırak localarında bir takım ziyâfetler de verilir ki ileride tafsîl edeceğimiz bu ziyâfetlere kadınlar kabûl edilmez. Bununla berâber bâzen husûsî sûrette verilen ziyâfetlere masonlar, masonluğa mensûb olmayan akrabâ ve dostlarını da berâberlerinde götürebilirler. Bu türlü ziyâfetlerin diğer mason ziyâfetleriyle hiçbir münâsebeti yoktur.

Bu son ziyâfetler, mason zevcelerinin şübhe ve vesveselerini defetmek için yapılır. Dolayısıyla mason olanlarla mason olmayanların berâberce katıldıkları bu nevî ziyâfetler alelâde şeylerdir.

Bu umûmî ve âdî ziyâfetlerle "androjen kadın ziyâfeti" denilen toplantılar arasında çok büyük farklar vardır. Bu kabil ziyâfetlere yalnız mason olmayanlar değil, çırak rutbeli masonlar dahî kabûl edilmezler. Kadınları kabûle

mahsûs bu gizli ziyâfetler yalnız kadın masonlardan değil, çırak masonlardan dahî gizlenir. Onlara, kadınların hiçbir şekilde kabûl edilmedikleri iddia olunu, yâni yalan söylenir ve çıraklar aldatılır.

"Kadın ziyâfetleri" hakkında eserin husûsî bahislerinde gerekli mâlûmat verilecektir. Celselerde loca idârecilerinin seçimi ile de meşgûl olunursa da çırak locaları, üstâd localarından gösterilen namzedlere rey vermekle mükellef olup istediklerini seçmeye muktedir değildirler.

Locaların en mühim meşgûliyetlerinden biri de cemiyete ihânet etmiş âzânın muhâkemesidir. Târihî bahislerde tafsîlî mâlumât verileceğinden burada yalnız taahhüd ettiği âidâtı vermediği için kovulacak olan âzâ hakkındaki merâsimden bahsedeceğiz.

Para vermediği için bir âzâyı kovmaya "şualandırmak" nâmı verilir. Bu muâmelenin cereyân edeceği gün loca güzel aydınlatılmaz, yarı karanlık ve loş bırakılır. Meşaleler yerine, siyah tüllerle örtülmüş üç tâne fener yakılır. Mangalın yanında, elinde ithâm edilen kişinin isminin yazılı olduğu kâğıdı tutan, teşrîfat müdürü kardeş durur. Herkes yerine oturduktan sonra muhterem mihrâba bir tokmak vurarak:

"- Teşrîfat müdürü kardeş, müdhiş kardeşle mâbedin kapısına kadar gidiniz, kapıyı açtırıp burada bulunmadığı tahkîk edilen ...... kardeşi üç kere çağırınız!."

Bekçi kardeş kapıyı açar, teşrîfat müdürü üç kere:

"- (gelmeyen kişinin ismini söyleyerek) ...... kardeş!. Loca sizi çağırıyor."

Sonra bekçi kardeş kapıyı kapatır.

Birinci mubassır:

"- Muhterem, ... kardeş üç kere dâvet olunduğu halde icâbet etmedi."

Muhterem:

"- Müdhiş kardeş ve siz merâsim müdürü kardeş, yerlerinize oturunuz!"

Sonra muhterem bir tokmak darbesi daha vurarak:

"- Birinci mubassır kardeş, nâmus erbâbı olan her adamın vazîfesi nedir?"

Birinci mubassır:

"- Hür irâdesiyle ettiği her taahhüdü yerine getirmek."

Muhterem:

"- Bir mason, nâmuslu bir adam ve mason gibi iki haysiyetli, taahhüdünü îfâya borçlu mudur?"

Birinci mubassır:

"- Şüphesiz mason demek, her şeyden evvel nâmuslu, istikaamet ehli bir adam demektir."

Muhterem:

"- Taahhüdlerini tutmayan mason, hakîkati inkâr etmiş, nâmus ve istikaamet aleyhinde bulunmuş olmaz mı?"

Birinci mubassır:

"- Şübhesiz, muhterem."

Muhterem:

"- Bu dereceye tenezzül eden bir adam neye müstehaktır?"

Birinci mubassır:

"- Birâderleri tarafından hakîr görülmeye ve cemiyetten kovulmaya!."

Muhterem:

"- Kardeşlerim, ayağa kalkınız ve vaziyet alınız! (Herkes ayağa kalkarak vaziyet alır.) Mason kardeşlerim! İçimizden birisi, demin îmâ eylediğimiz hâli irtikâb etti. Onu, vazîfesini îfâya iâde için mümkün olan bütün vâsıtaları kullandık, fayda vermedi. Artık zarûretten dolayı ...... kardeşi içimizden çıkarmaya mecbûr olduk.

Birinci ve ikinci mubassır kardeşler, benim "şark"ta

îlân etmekte olduğum gibi siz de müfrezelerinizde "mâtem bataryası" yapacağımızı îlân ediniz!"

Mubassırlar esbâb-ı mûcibesini tekrâr ederek mâtem bataryasını îlân ederler. Muhterem, mihrâba bir tokmak vurur. Mevcûd kardeşler şapkalarını giyerler, kenarlarını alınlarına doğru indirirler ve hepsi yüzlerine bir teessür ifâdesi verirler. Muhterem, bir tokmak darbesi daha vurur. Teşrîfat müdürü kardeş, kovulan kişinin isminin yazılı olduğu kâğıdı mangala atar!.

Muhterem:

"- ...... kardeşin masonluktan kovulduğunu îlân ederiz. İnleyelim kardeşlerim, evet inleyelim, ne felâket!."

Muhterem, bir üçüncü tokmak darbesi daha vurur. Bu defa herkes sağ avucuyla sol kolunun üst tarafına üç kere vurur. Boğuk bir gürültüye benzeyen sadâ peydâ olur. İşte mâtem bataryası budur. Her mason koluna vururken "inleyelim!" sözünü söyler. Batarya sonunda herkes hafif bir inleme sesi çıkarır.

Muhterem:

"- Dikkat! Birâderlerim, bir ikinci mâtem bataryası daha yapacağız. İnleyelim kardeşlerim!"

Oradakiler bataryayı icrâ ederek:

"- İnleyelim! İnleyelim! İnleyelim!. He... he... he..."

Muhterem, mihrâba üç kere sür'atli tokmak darbesi indirir. Herkes şapkasını çıkarır. Şeffaflarda ve bayraklardaki siyah tüller çıkarılır, lâmbalar yakılır.

Muhterem:

"- Üçüncü bir batarya daha yapacağız. Lâkin bu, ümid bataryası olacaktır. Kardeşlerim! Ümîd edelim ki artık aramızda böyle bir hâin daha peydâ olmaz ve hiç kimse böyle bir harekete cesâret etmez."

Bu defa el ele vurulmak üzere batarya yapılır ve herkes üç kere bağırır:

Taahhüd ettiği meblâğı te'diye etmeyen bir birâderin cemiyetten tardı

"- Hoze!. Hoze!. Hoze!."

Localarda yapılan tatlı merâsimin biri de büyük rutbeli masonların bir locayı ziyâreti münâsebetiyle yapılanıdır. Bâhusus küçük memleketlerdeki localarda, bir kadoşun ziyâreti mühim bir hâdise sayılır. Böyle ziyâret geceleri, Kâinât'ın Ulu Mîmârı şerefine yakılan tütsüler, kesif bir duman tabakası meydâna getirir.

İKİNCİ SINIF
KALFALAR LOCASI

Kalfaların Kabûl Âyini

"- Parlak yıldızı gördün mü?"

"- Nasıl parlak yıldız, hangi yıldızdan bahsetmek istiyorsun? İzâh et ki sana cevab verebileyim."

"- Hayır, daha fazla söylemem lüzumsuzdur. Görmemişsin, bir şey görmemişsin azîzim, çıraklıkta kalmışsın."

İşte kalfa derecesindeki bir masonun, çırak derecesindeki masona karşı kibri. Hakîkaten kalfa rutbeli masonun kibirlenmeye hakkı vardır. Zîrâ o, parlak yıldızı görmüştür. İnsan, panayır yerlerinde üç yüz kilo ağırlığındaki kadınları ve bu gibi garib şeyleri seyretmek için yirmi otuz santim ücret verir.

Mason localarında parlak yıldızı seyretmek için ise kırk ilâ altmış frank ücret verilir.

Size şimdi bir "üç nokta" kardeşin mağrûrâne "ben alev saçan parlak yıldızı gördüm." diyebilmek hakkına nasıl nâil olduğunu hikâye edelim.

Mâlumdur ki namzed bir kere çırak sıfatıyla kabûl edildikten sonra mensûb olduğu locanın bâzı toplantılarında hazır bulunmaya başlar. Fakat bunlar, çırakların bulunmasında mahzur görülmeyen alelâde toplantılardır.

Ekseriya güzel bir mason gecesi geçireceğini ümîd etmiş olan birinci dereceden bir çırak, izzet-i nefsine ağır ge-

len bir hayal kırıklığına uğrar. Muhterem toplantıya devam ederken birdenbire tokmağı vurarak der ki:

"- Kardeşlerim, muhterem locamız şimdi ikinci dereceden olan mes'ele ve işlerin müzâkeresine başlayacaktır. Binâenaleyh henüz ancak çırak sıfatını hâiz bulunan kardeşlerden lütfen "mâbedi setretmelerini" ricâ ederim."

Bu kısa nutkun asıl mânâsı şudur: "Çırakların burunlarını sokmamaları lâzım gelen ciddî meselelerle iştigâl edeceğimiz için birinci dereceden olan masonların serî bir şekilde kapıdan çıkmaları lâzımdır."

Çırakların her biri nasıl isterse öyle düşünür. Fakat şimdilik maalesef muhteremin emrine boyun eğmekten başka çâre yok... Çıraklar, bu esrârengiz ve câzibeli işlerin müzâkeresini da yüksek rutbeden olan kardeşlere bırakır, birer birer kapıdan çıkarlar.

Bu nâzikâne kovulmanın üçüncü veyâ dördüncü defa tekrârında çırak kendi kendine ekseriya şu sözleri söyler: "Ben olmadığım esnâda mevzû bahis edilen meseleler acabâ nelerden ibârettir? Sâde çıraktan başka bir şey olamamak ne kadar üzücü bir şeydir!"

O zamandan îtibâren çırak merak ve tecessüs sâikasıyla bütün kuvvetini "kalfa" olmaya sarf eder. Bir sabah "celb tahtası"nın aşağısında şu küçük îlânı okur:

"Yakında locamızda arkadaşlık ve üstadlık toplantısı olacağından muhterem, maaşlarının artmasını arzû eden çırak kardeşleri, vakıt kaybetmeden bu hususta teşebbüste bulunmaya dâvet eder."

Bu îlânın çıraklar üzerindeki te'sirini anlamak için evvelâ mason lisânında "maaşların artması" sözünün ne mânâ ifâde ettiğini anlamak lâzımdır. "Üç nokta" kardeşlerin garib lisanlarını anlamak için ekseriya kelimeleri ve cümleleri tefsîr etmek lâzım geldiğini okuyucular, şimdiye kadar çoktan anlamıştır.

Mason lisânında hürriyet, reislerin emrine mutlak itaatten ibârettir. Müsâvât (eşitlik) ise, otuz üç ile doksan arasında değişen mertebeler silsilesinden başka bir şey değildir. Uhuvvet (kardeşlik)e gelince onu da "masonların icraatleri"ne dâir bahse gelince anlayacağız.

Yukarıda geçen "maaşların artması" bir kardeşin evvelce verdiği meblâğdan daha yüksek bir meblâğı vereceği mânâsını ifâde eder.

Şu halde muhteremin îlânının hakîkî mânâsı şudur: "Çırak, mensûb olduğu locanın kasasına ortalama elli frank vererek kalfa rutbesine nâil olacaktır."

Bir çırağın bu rutbeye hak kazanması için hiç olmazsa altı ay boyunca çırak sıfatıyla locanın bütün toplantılarında hazır bulunmuş olması, farmasonluğun esas kaanunları îcâbındandır.

Bu şartları hâiz olan ve cebinde isrâf edilecek elli frankı bulunan çırak, dilekçesini yazar, imzâlar ve bir toplantı nihâyetinde "teklifler torbasına" atar. Muhterem, birinci dereceden bir kardeşin "maaş artırılması" talebinde bulunduğunu îlân eder ve namzedin imtihânı çıraklar locasında yapılacak ilk toplantıya bırakır.

Zikredilen gün meclis her zamanki gibi açılır. Sonra önceki zabtın kabûlünü ve "ziyâretçi kardeşler"in girişini müteâkib muhterem, orada bulunanlara o günkü toplantının sebebini îlân eder. Sonra namzedi iki sütun arasında durdurarak birinci dereceye âid mâlûmat ve remizler hakkında müdhiş bir imtihâna çeker. Bu imtihan nihâyet bulduktan sonra muhterem, namzedi hazırlamaya me'mur edilen ehl-ı hıbrelerden birinin refâkatinde mâbedin setredilmesini emreder.

Muhterem:

"- Birinci ve ikinci mubassır kardeşler, sütunlarınızı tezyîn eden kardeşleri, kardeş "n......"nin kalfa rutbesine

terfî dilekçesi münâsebetiyle vermiş olduğu imtihan hakkında mütâlâa beyân etmeye dâvet ediniz."

Mubassırlar bu sözleri teblîğ eder.

Bâzen, vuku bulan mütâlâalar ve îtirazlar dinlenildikten sonra muhterem mihmandar kardeşe "dul kütüğü"nü alarak toplantıda bulunan çıraklardan para toplamasını emreder.

Çıraklar "dul kesesi"ni kâfî derecede doldurduktan sonra muhteremin emriyle oradan uzaklaşırlar.

Muhterem:

"- İkinci dereceden olan iş ve mes'elelerin görülmesine başlanacağından muhterem locaya mensûb çırak kardeşlerin mâbedi setretmelerini ricâ ederim." der.

Artık çıraklar birer birer locayı terk ederler. Artık locada arkadaş[37] veya daha yüksek rutbeleri hâiz kimseler kaldığı için muhterem, imtihanlar hakkında serdedilmiş olan mütâlâa ve îtirazları cemiyetin takdir ve tenkîdine arzeder. Bilâhare reye mürâcaat edilip edilmeyeceği kararlaştırılır. Hatîbin elde ettiği netîceler dinlenildikten sonra merâsim reisi kardeş, muhteremin emri üzerine beyaz ve siyah yuvarlaklar dağıtır. Mubassırlar, heyetin reylerine mürâcaat edilmekte olduğunu îlân ederler, herkes reyini verir. Ehl-i hıbre kardeşlerin biri rey kutusunu taşır, bir diğeri reylerin tasnîfinde hazır bulunmak üzere "şark"a çıkar. Kabûl için reyde ekseriyet mutlaka aranır.

Muhterem seçimin netîcesini arz eder ve teklif kabûl edilmişse alkışlanır. (Kabûl edilmediği takdirde bir ehl-i hıbre, dilekçe sâhibinin bulunduğu salona gider, talebinin şimdilik reddedilmiş olduğunu söyleyerek daha münâsib bir zamanı beklemesini tavsiye eder.)

Muhterem:

"- Kardeşler, kardeş n...... rey çokluğu ile ikinci rut-

---

37 Kalfa rutbesinin bir diğer ismi. **(Nâşir)**

beye nâil olduğu için kendisinin kabûl merâsimini icrâ etmemiz lâzımdır. Çırak işlerinin ertelenmiş olduğunu îlân ederim." (Muhterem burada bir tokmak darbesi vurur.)

Muhterem:

"- Birinci mubassır kardeş, kaç yaşındasınız?"

Birinci mubassır:

"-Üç yaşındayım."

Muhterem:

"- Daha ileri gidiyor musunuz?"

Birinci mubassır:

"- Beni isticvâb[38] ediniz."

Muhterem:

"- Kalfa mısınız?"

Birinci mubassır:

"- Parlak yıldızı gördüm."

Muhterem:

"- İkinci mubassır kardeş, arkadaş locasındaki mubassırların vazîfeleri nelerdir?"

İkinci mubassır:

"- Bütün masonların kalfa olup olmadıkların tedkîk etmek."

Muhterem (bir tokmak darbesinden sonra):

"- Ayağa kalkınız ve "şark"a dönünüz kardeşler!. (Herkes ayağa kalkar.) Birinci ve ikinci mubassır kardeşler vazîfenizi icrâ ediniz!."

Mubassırlardan her biri kendi sütununu dolaşır ve orada bulunan herkesin kalfa olup olmadıklarından emîn olurlar. Bunun için herkes, ikinci rutbeye mahsûs olan vaziyeti alır. Çıraklık ile üstadlık arasında bir geçit olan "kalfalık" merâsiminin tafsîlâtına -okuyucularımdan özür dileyerek- girişemeyeceğim. Hem de bu merâsim o kadar ehem-

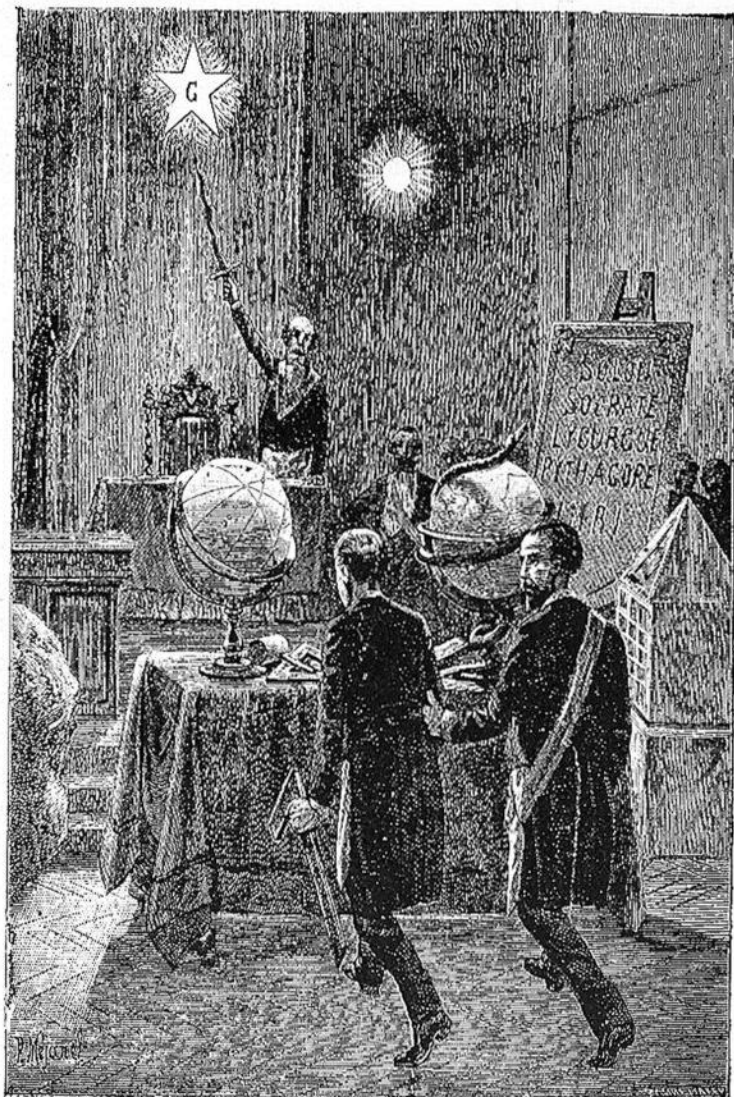
---

38 **İsticvâb etmek:** Cevablandırılmasını isteyerek bir takım sorular sormak. **(Nâşir)**

miyetsizdir ki adedlerini eksiltmek için birkaç namzedin kabûlü birden yapılır.

Kalfalar locasının manzarası, çıraklar locasınınkinden pek az farklıdır. Peyke basamaklarının biraz önünde üzeri cetvel, pergel ve makas gibi âletlerle dolu olan bir masa bulunur. Masanın iki ucunda biri gökyüzünü diğeri yeryüzünü gösteren iki küre mevcuddur. Yeryüzünü gösteren kürenin üzerine lâstikten yâhud mukavvâdan gâyet san'atkârâne yapılmış, muzaffer bir edâ ile ince ve korkunç başını kaldırmış bir yılan sarılıdır. Bu masaya "mesâî mihrâbı" nâmı verilir. Solda gayr-ı muntazam şekilde bir taş parçası, sağda da üzeri baştanbaşa hiyerogliflerle çizilmiş başka bir taş vardır. Ehl-i hıbreler sehpalar üzerine konulmuş dört arma getirirler. Birinci armanın üzerinde şu kelimeler yazılıdır: "Bâsıra (görme), sâmia (işitme), lâmise (dokunma), şâmme (koklama), zâika (tatma)"; ikincisi: "Toskan mîmârî tarzı, Dorik mîmârî tarzı, İyonik mîmârî tarzı, Korinten mîmârî tarzı"; üçüncüsü: "Sarf, Belâğat, Mantık, Hesab, Hendese (geometri), Astronomi, Mûsıkî"; dördüncüsü ise: "**Solon, Sokrates, Likurg, Pisagor, İnri**" kelimelerini ihtivâ eder.

Muhteremin başının üzerine beş köşeli bir yıldız şeklini hâiz şeffaf bir cisim asılmıştır. Bu yıldızın köşeleri ışık yerine tasvîr edilmiş alevleri yâhud kıl külçelerini eğdiren mukavvâlarla süslenmiştir. Merkezinde "G" harfini ihtivâ eden bu gülünç yıldız, derûnuna konulmuş mumlarla aydınlatılmıştır. Bu, bir görünüşü bîçâre namzede elli franga mâl olan meşhur "parlak yıldız"dır. Girişin sütunları üzerinde iki küre mevcuddur. Bu sefer, artık gözleri bağlı olmayan, çırakları buraya alırlar. Salonun içinde bir baştan bir başa dolaştırırlar. Masonluğa âid remzî âletleri taşır oldukları halde zemine serilmiş bulunan boyalı bezin etrâfında döndürürler. Havas-ı hamseyi, dört mîmârî tarzını, yedi ilmi ve filozofların isimlerini ihtivâ eden armalar hakkında

Kalfaların kabûl âyini manzaralarından:
Namzed ve ehl-i hıbre kardeş, parlak yıldızın önünde diz çökerler.

mâlûmat verilir.

Bütün bu şeyler ayakta uyutacak kadar rahatsız edicidir. Merâsim müddetince çıraklar o kaba ve gülünç önlüklerini giyinmiş durumdadırlar. Bu önlüklerin uçları yukarı kaldırılmıştır. Şâyed çıraklardan biri kaza ile önlüğünü indirecek olursa verilen emekler ve paralar tamâmen hebâ olur gider. Zîrâ önlüklerinin ucunu indirmek hakkını yalnızca kalfalar hâizdir.

Bu sefer seyahatlerin sayısı beşe ulaşır. Üçüncü seyahatte muhterem, namzedlere "parlak yıldızı" gösterir ve şu tarzda mâlûmat verir:

"- Parlak yıldız; insanlığın geometrik bir temsîli, beşerî âzâ sisteminin remzî bir resmidir. Merkezinde görülen "G" harfi, arkadaşlar için sâdece "Geometri" kelimesini ifâde eder. Bu kelimenin bir diğer mânâsı vardır ki; ancak mesleklerinde gayretli ve sebâtlı olan masonlara ifşâ edilir."

Burada, çıraklara refâkat eden ehl-i hıbre kardeş sandalyesinden kalkar ve parlak yıldızın karşısında bir reverans yapar. Arkadaş namzedleri de aynı sûretle tâzim için diz çöktükten sonra yerlerine otururlar. "Parlak yıldız"ın etrâfında dördüncü seyahatin nihâyetinde muhterem, çıraklara şu tarzda bir nutuk verir:

"- Kardeşlerim, bu son seyahati elleriniz serbest fakat sa'y ve gayreti temsîl eden önlüklerinizi muhâfaza ettiğiniz halde icrâ edeceksiniz. Unutmayınız ki biz her şeyden evvel bizler birtakım çalışanlarız. Hepimizin içinde kuvvet ve kaabiliyetimiz nisbetinde bir eser vücûda getirmek arzusu olduğu halde bu geniş tefekkür sâhasının çiftçileri olarak bizler ekseriya alay ve zulümden başka bir mükâfat görmeyiz. Biz masonlar nazarında sa'y (çalışma), kol ve fikir kuvveti devâm edebilen ve faydalı netîce vermekle mükellef bir gayret ve himmettir. Çalışma, maddî veyâ fikrîdir. Maddî olan çalışmada insanın kolları ve elleri işler; ziraat, inşaat ve

maddî hayâtı için gerekli olan âlât ve edevâtın îmâli gibi.

Eğitim mecbûriyeti ile başlayarak, beşerî efkârın fen ve san'at şâhikalarında nâil olduğu büyük mevkie kadar yükselen zihnî çalışma ve aklî kuvvetlerimizi geliştirme ve genişletmemiz, bize tabiatın sırlarını ifşâ eder ve maddî çalışmanın da yardımıyla en büyük âbideleri inşâ ederek gelecek asırlara kıymetli bir servet ve refah mîrâsı yâdigâr bırakır.

Kadîm Yunan'ın büyük şâirlerinden **Hesiode:**[39]

"Çalışmayı ve gayreti muhâfaza etmek fazîlettir." demiştir. *İncil*'e rağmen bu yunan şâirinin hakkı vardır. Evet kardeşlerim; *İncil,* çalışmanın bir cezâ olduğunu söyleyerek fâhiş bir hatâ işlemiştir. Çalışmak tatlı bir lüzum ve beşerin kurtarıcı bir ihtiyâcıdır.

Çalışmak, bir an dahî duraksamanın şânından olmadığı, ulvî tabiatın esas kaanunudur. Cenâb-ı Hakk bir an istirâhate muhtac kalmış olsaydı, bütün âlem duracak ve Dünyâ nihâyet bulacaktı. Toplantılarımızda geçirdiğimiz kardeşlik vakitlerine "mesâî" nâmını vermemizin sebebi, çalışmaya karşı fazla bir cemîle göstermemiz içindir. Maaş kelimesini farmasonluğun remzî lehçesine dâhil etmemizden maksad ise her çalışmanın bir mükâfâta müstehak bulunduğunu anlatmak içindir. Mason lisânındaki maaş bunun gibi remzîdir: Maaş, bu lisanda hayır ve mürüvvet erbâbı gibi namzedin de mesâîsinin mükâfâtını uzak bir gelecekten beklemeyerek bu Dünyâ'da refâha nâil olacağını anlatır.

Namzedin fazîlet sâhiblerinden olmasından maksad bir gün bunun mükâfâtına nâil olmak değil, belki mesâîsinin bir gâyesi olan fazîletin, kendisi için fikrî bir istirâhat, vicdânî bir saâdet temin edebilmesidir...

Son seyahatinizin hakîkî mânâsı hürriyettir. Demek

---

39 **Hesiodos:** M.Ö. 8. asırda yaşadığı tahmîn edilen ve yunan didaktik şiirinin babası olarak kabûl edilen şâir. **(Nâşir)**

oluyor ki hürriyetin sosyal bir insana yüklediği vazîfelere nüfûz etmeniz îcâb ediyor.

Hürriyetten tamâmıyla istifâde edebilmenin yegâne çâresi, başkalarının hürriyetine tecâvüz etmemektir. Eğitiminiz burada nihâyet buluyor kardeşler, şimdi size bir şey kalıyor ki; o da size öğretilen şeyleri zihninizde tasnîf etmenizdir. O sûretle ki; sözleriniz ve fiillerinizle, sizden sonra gelecek olan namzedleri terbiye ve irşâd edebileceksiniz. Biz masonların tâkib etmekte olduğumuz gâye, ilimlerin umûmîleştirilmesiyle insanlığın medeniyet yolunda atmakta olduğu adımları sür'atlendirmek ve her ilmin husûsî te'sîrinden çıkarılmış olan ahlâk ile insanoğlunu olduğundan daha temiz ve saf hâle getirmektir.

İcrâ etmiş olduğunuz seyahatler esnâsında topladığınız mâlûmâtı tasnîf ve hulâsa ederseniz aşağıdaki hakîkatlere ulaşmış olursunuz: Kemal ve irfân sâhibi olmak isteyen bir kimse için en selâmetli yol kendi nefsini tedkîk etmektir. Sâniyen; ilimler bize hak ve vazîfelerimizi tanıtırlar, haklarımızın korunması ve dokunulmazlığı, vazîfelerimizin mükemmel bir şekilde icrâsı husûsunda bize bir mürşid, bir rehber olurlar. Bizi bilcümle çirkinlik ve rezilliğin fevkinde bırakır, hayâtın musîbetlerine tahammül için muhtâc olduğumuz kuvveti verir.

Masonluk, efkârına bir şekil ve şahsiyet veren remizleri büyük bir ilimden, Astronomi'den çıkarmıştır. Bilcümle mason mâbedlerini süsleyen remzî şekiller, bize kâinâtın büyük mâbedini, başımın üzerinde parlayan parlak yıldız, bunca masnûâtın sırlarını örten sebebi, Kâinât'ın Ulu Mîmârı'nı hatırlatır."

Muhterem bu kelimeleri telâffuz ettiği sırada bir tokmak darbesi indirir ve herkes parlak yıldızı selâmlamak üzere başını indirir.

Bunu müteâkib çıraklar "işlenmemiş taş" nâmı veri-

len biçimsiz taş kütlesinin önüne sevk edilirler. Her biri bu taşa üç darbe vurur. Bu merâsime "çırağın son sa'yi" nâmı verilir.

Bu da nihâyet bulduktan sonra çıraklar, evvelden zikredilen üstüne iki kürenin konulmuş olduğu masaya ellerini koyarlar.

Muhterem:

"- Kardeşlerim, masonluğun en büyük fazîlet addettiği sa'yi yüceltmek için müşterek bir fikir içinde kalbimizi ulvî eyleyelim.

Ey sa'y! Ey hür insanın mukaddes vazîfesi! Ey yüce hisler ile dopdolu kalblerin kuvvet ve tesellîsi; bizi kötü ihtiraslardan sen muhâfaza ediyor, çocukları sevme hissini ve zevce muhabbetini kalbimizde sen sağlamlaştırıyorsun! İzzet-i nefsimizi koruyan ve bizi başkalarına faydalı kılan ancak sensin! Kötü ahlâka karşı himâyemiz sen, hürriyetimizin bekçisi sen, bize eşitliği öğreten sen, kalbimizi ulvî kardeşliğe istîdâdlı bir hâle getiren yine sensin. (Elini kaldırarak) Var olsun sa'y!.."

Oradakilerin hepsi muhteremi taklîd eder.

Çıraklar bu sözleri can kulağıyla dinlerler. Fakak parlak yıldızdaki "G" harfinin asıl mânâsı kendilerine ifşâ edilmemiş olduğu için bu yüceltilen sa'yin ne nevî bir sa'y olduğunu tabii ki bilemezler. Masonluğun, en büyük fazîlet telâkkî ettiği sa'yin medh ve senâsını dinlerler fakat muhteremin irâd ettiği bu yüce ve menfaat fikrinden ârî nutkun ne pislik bir, diğer mânâsı olduğunu keşfedemezler.

Bu nutkun sonunda namzedler yemîn ederler. Masonlukta her rutbe için bir yemin vardır. Kalfalık yemîni şudur:

"Ben falan, kalfalık rutbesinin efkâr ve esrârını hiçbir hâricîye ifşâ etmeyeceğime, bu muhterem cemiyet huzûrunda tam bir samîmiyetle yemîn eder, mason kardeşlerimi se-

veceğim ve onların ihtiyaclarını elimden geldiği kadarıyla gidereceğim hakkında evvelce etmiş olduğum va'di tecdîd ederim. Yemînime karşı geldiğim takdirde kalbim parça parça edilsin. Tâ ki masonlar arasında hiçbir hâtıram kalmasın!."

Cemiyet kâtibi bu yemîni kaydeder ve muhterem yeni kalfaları tebrîk eder.

Muhterem, onlara, nâil oldukları rutbeye âid esrâr ve hakîkatleri ifşâ eder ve sonra "küp şeklindeki taş üzerinde çalışmak hakkını" kazandıklarını beyân eder. Muhterem bundan sonra onlara parolayı ve mukaddes kelimeyi de bildirir. Parola "Schibboleth (şibulet)" ve mukaddes kelime "Jakin"dir.

Yeni kalfaya ifşâ edilen son sır şudur:

"- Kalfa sıfatıyla beş yaşında bulunuyorsunuz. Rutbeyi tâkîb eden sayıların artması, kazandığınız varsayılan nûr ve tecrübeyi ifâde eder. Fakat şunu biliniz ki kardeşler yaş, bu nur ve tecrübeyi ancak şahıslar ve eşyâ ile ortaklık eden kimselere hakîkî bir sûrette bahşeder. Bu bahş size, derunlarında her şeyin beşer beşer icrâ edildiği kabûl localarına giriş hakkını verir.

Namzedin kulağına yavaş bir sesle verilecek bâzı izâhâtı gerektiren bu son cümle, müşârunileyhin çıraklık rutbesine kabûlü esnâsında kendisine ifşâ edilen bir hakîkatin tekzîbidir.

Muhterem o zaman demişti ki:

"- Localarımıza asla kadın kabûl etmeyiz!."

Bakınız o zaman bu sözleri söylemiş olan adam bu gün sözü nasıl çeviriyor:

"- Masonluğun ikinci rutbesini hâiz olmak sıfatıyla "kabûl locaları"nın toplantılarında bulunmaya salâhiyetlisiniz. Şunu söylemek istiyorum ki localarımız -size evvelce de söylenmiş olduğu vechile- sırlarına kadınları ortak et-

mezler. Fakat "kabûl locası" nâmı verilen bir takım kadın locaları vardır ki; onların esrârına, kalfa rutbesini hâiz olan mason kardeşler kabûl edilir."

Bu yolda bir hatâya mâruz kalan namzed eğer evli bir adamsa mevkîinin nasıl bir zorluğa dûçâr olduğunu tasvîr edebilirsiniz.

Namzed, çırak rutbesinde kaldığı beş ay, sekiz ay, bir sene hattâ bâzen iki sene esnâsında mason localarında geçirdiği gecelerde kat'iyyen kadın yüzü görmediğini, bu gecelerin konferanslar ve politika bahisleriyle geçirildiğini mason localarına asla kadın kabûl edilmediğini zevcesine yeminlerle te'mîn eylemiştir.

Bâzen loca, hâricîlerin iştirâkiyle, cemiyetin umûmî lisânında "kabûl gecesi" nâmı verilen ziyâfetler tertîb eder. Her kardeş zevcesini ve arkadaşlarını dâvet eder. Tabii ki namzed de diğerlerini taklîden zevcesini bu ziyâfetlere götürmüştür. Mason bu müsâmere esnâsında mason işâretlerinin yalnız erkeklerde olduğunu görmüş ve mason birâderler olsa da mason hemşîreler olmadığına kesin kanaat getirmiştir. Bu müsâmere ve ziyâfetlerde edeb ve iffete gâyet riâyet edilir ve kadın da tabii ki masonların mesleği değilse bile hiç olmazsa ahlâkı hakkında güzel bir fikir hâsıl eder.

Masonluğa kadın kabûl edilmediğine inanan bir mason, bu defa da iş yanlış anladığı ve "evlâdlığa kabûl" ziyâfetleriyle "evlâdlığa kabûl" locaları arasında fark olduğunu ve bu son locaların kadınlardan müteşekkil bulunduğunu anlar. Muhteremin "her şeyin beşer beşer yapıldığını" söylediği bu locaları ziyâret edebilir. Mason, evvelki ifâdelerle bu defa tezâhür eden hakîkat arasındaki tezadı hazmetmeye veyâ cemiyeti terketmeye mecbûrdur.

Bu bahsi yerinde tedkîk edeceğiz. Şimdilik şu kadar diyelim ki; ikinci dereceyi hâiz olan kalfa rutbeli masonlar "parlak yıldızın" ve ortasındaki "G" harfinin mânâsını "ka-

dın atölyesi loca"larından öğrenir.

Kalfa Celseleri

Çırakların bulunmayacağı kalfa celselerinde doğrudan doğruya konferans verilmez. Bununla berâber kalfa kabûlü münâsebetiyle kalfa dereceli masonlar, târihî bahisler hakkında olduğu iddia edilen nutukları dinlemek üzere toplantıya dâvet edilirler.

Farmasonlukta ehemmiyetli mevkîler, üstadlıkla başlar. Çıraklık ve kalfalık, tecrübe ve tahkîk devreleridir. Bu iki devredeki masonlar içinde istîdâdlı olanları tecrübeler netîcesinde anlaşılır. Loca reisleri, çıraklıktan terakkî edenlere kadınlardan müteşekkil localar olduğunu söyledikleri vakit, kalfaların bu husûsu nasıl telâkkî ettiklerine pek ziyâde dikkat ederler.

Masonlar, ibtidâî sırlarını dahî öyle kolaylıkla öğretmezler. Dâimî bir tedkîk nazarı altında bulundurdukları cemiyet âzâsını istîdâdlarına uygun bir şekilde istihdâm ve onlardan iktidâr ve temâyülleri îtibâriyle istifâde ederler.

Adam olur ki dînî meselelere pek de ehemmiyet vermez yâhud vicdânî hâdiselerle iştigâl etmeyi sevmez. Böylelerinden siyâset işlerinde istifâde olunur. *Bununla berâber üstadlığa çıkacak adamların her halde hür düşünen biri olması, diyânet (veyâ en azından dînî şekiller) aleyhine temâyül sâhibi bulunması zarûrîdir.* Kaldı ki çıraklığa kabûl edilen bir masona, cemiyetin din ile bir işi olmadığı ve dinlerin aleyhinde bulunmadığı söylenmişti. O halde nasıl oluyor da din aleyhine sevk ediliyor?! İşte masonların en büyük mahâreti buradadır.

Acemî masonları yavaş yavaş dinlerin aleyhine sevk etmek üzere, târihe istinâd ettiği iddia edilen bir takım masallar tertîb edilmiştir. Bunların en meşhûru, samîmî bir Katolik olan İngiltere Kralı **Charles Edward Stuart**'ın (1720-

1788) bir mason üstâdı bulunuşu, papanın **Voltaire**[40] ile mâcerâsı, papalıkla masonlar arasındaki ihtilâf ve adâveti, masonlar pek mâhirâne bir sûrette izâh ederler ve derler ki:

"**XIV. Benoit**[41]"in papalığına kadar masonlarla kilisenin arası gâyet iyi idi. Sonra bozuldu.

Sebeb? Sebeb, riyâkârâne bir taassub gösteren Cizvitler'in mel'anetkârâne entrikaları oldu.

Prens **Charles Edward Stuart**'ın birâderi **Henri** papaz olmuştu. **Loyola**'nın şâkirdleri onu sihirlediler ve entrikalarla bu prensi kardinal yaptırdılar. **Prens Henri**, kardinal olduktan sonra papanın fikrini bozdu. Müşârunileyn kardinali kardeşi **Kral Edward**, Arras'ta bir mason locası açıyorken papa, kardinalin ayartmasıyla masonluğu aforoz ediyordu.

İşte kardeşler, kilisenin masonlara düşmanlığı o zamandan beri devâ ediyor. Bununla berâber bâzı papalar masonları aforoz etmişse de bâzıları tebrîk ve takdîs etmiştir."

Târihe pek de muvâfık olmayan bu nakil tarzından sonra bir hıristiyanın, dîne âid olmayan hususlarda papaya tâbî olmayacağı ve kilisenin masonluk üzerinde hiçbir teftiş ve müdâhale hakkı bulunmadığı husûsunda telkinlerde bulunurlar.

Bu telkinlerin târihî hakîkatlere uygun olmadığını söyledik. Filvâkî **Papa Benoit**, mason erkânından **Voltaire**'e bir iltifatnâme yazmış ve onu tebrîk etmiş ise de bunun sebebi **Voltaire**'in mason olduğu değil, İslâm Dîni'nin Peygamber'i aleyhinde yazıp papaya takdîm ettiği tiyatro eseridir. **Voltaire, Papa Benoit**'e şöyle bir mektub yazmıştı.

---

40 **François Marie Arouet**: 1694-1778 yılları arasında yaşayan, Fransız İhtilâli ile Aydınlanma Hareketi'ne büyük katkısı bulunan ve daha ziyâde **Voltaire** mahlasıyla meşhur olan Fransız düşünür. **(Nâşir)**

41 **Prospero Lorenzo Lambertini**: 1675-1758 yılları arasında yaşamış ve 1740'da seçilip 18 yıl vazîfede kalmış olan olan papa. **(Nâşir)**

Pâris 17 Ağustos 1745

Pek Mukaddes Peder,

Fazîletin en nâçiz fakat en büyük senâ edicilerinden birinin, yalancı ve barbar bir dînin kurucusu hakkında yazdığı risâleyi, hakîkî dînin reisine takdîme cesâret etmesini afva mazhar buyurursunuz.

Filvâkî yalancı peygamberin zulüm ve günâhlarını alaya alarak yazdığım eser, hakîkat takdîsinin vekîli ve taklidcisinden başka kime takdîm edebilirdim?

Kudsiyetmeâbları müsâade buyursunlar da risâle de muharriri de ayağınızın tozuna yüz sürsün. Kitab için himâyelerini, kendim içinde tebriklerini niyâza cesâret ederim.

İşte böyle derin bir ihtiram hissiyle hislendiğim halde huzûrunuzda secdeye kapanarak mukaddes ayaklarınızı öperim.

Voltaire

Papa, **Voltaire**'in takdîmini kabûl, kendisini tebrîk ve ona madalya ihsân etti.

Kral **Charles Edward Stuart**'ın, Arras'ta bir mason locası açıp ferman vermesine gelince; bu fermân uydurma bir şeydir. Zîrâ fermandaki târih 1748 senesi ve imzâ **Kral Charles**'tır. Halbuki **Prens Charles** bu târihte henüz kral ünvânını almamıştı. Hapsedilmiş olan babası **Kral Jacques**'in nâmına hareket ediyor ve "nâib" diye imzâ atıyordu. Kral ünvânını 1766'da babasının vefâtı üzerine aldı.

ÜÇÜNCÜ SINIF
ÜSTADLAR LOCASI
(Orta Oda)

Üstadların Kabûl Âyini

Üstad derecesine çıkmak masonluk hayâtının mühim hâdiselerinden addedilir. Üstad olmak için kesenin ağzını biraz açmak lâzımdır. Locasına göre, üstad namzedinden seksenden yüz yirmi franka kadar para alınır. Demek ki çıraklıktan beri bir masonun verdiği merâsim ücretleri şu mikdâra ulaşır:

Çıraklığa kabûl edilmek için	: 150 Frank
Kalfalık merâsimi	: 50 Frank
Üstadlık (ortalama)	: 100 Frank
Yekûn	: 300 Frank

İlk verilen 150 franka mukaabil çırağa bâzı sırları öğretirler. Meselâ masonların mukaddes kelimesinin **"BOHAZ"** olduğu söylenir. Bir müddet sonra terakkî edilir. 50 frank daha verilir. Bu defa mukaddes kelimenin "bohaz" olmadığı bilâkis **"JAKIN"** olduğu haber verilir. Lâkin terakkî ederek üstadlığa çıkan masona hal lisânı ile şöyle denilir:

"- 'Bohaz' ve 'jakin'i biliyorsunuz değil mi? Ah aziz kardeşim, bu sanki hiçbir şey bilmiyorsunuz demek gibidir. Çırak sırları öğretilirken sizinle lâtîfe edildi. Sonra kalfa oldunuz. Bunda dahî esrâr denilen şeyler şakadan ibâret idi!"

Hakîkaten mason olmak için, üstad derecesine çıkabil-

melidir. Masonluğun hakîkî mukaddes kelimesi, "bohaz", "jakin" değildir. Asıl esrârengiz kelime **"MAHABONE"**dir. Şu halde çırak ve kalfa olurken öğrenilen iki sahte kelime için boş yere 200 frank verilmiş oluyor!

Mason nizamları gereğince kalfalıktan üstadlığa terfîini taleb eden kardeş, bunu hak etme sebeblerini hikâye eden bir dilekçeyi "teklif çantası"na atar.

Muhterem, bu dilekçeyi cehren okuduktan ve sadaka çantasını kontrol ettikten sonra der:

"- Birinci ve ikinci mubassır kardeşler, şimâl müfrezesini teşkîl eden kişilerin bugünkü meşgûliyetlerin son bulduğunu ve mâbedi terk etmelerini teblîğ ediniz. Dilekçe sâhibi birâdere gelince, o da mâbedden çıksın fakat gitmesin, avluda beklesin!"

Bu emir üzerine çıraklarla kalfalar mâbedi terkederler.

Muhterem:

"- Kardeşlerim! Kalfalardan ...... tarafından tahsîsâtına zam yapılması için verdiği dilekçeyi dinlediniz. Birinci ve ikinci mubassır kardeşler, söz almak isteyen olursa müsâade edileceğini kardeşlerimize teblîğ ediniz."

Düşünce ve îtirazlarını ortaya koyacak olan varsa muhteremden müsâade alarak mütâlâalarını söyler. Olmadığı takdirde birinci mubassır der ki:

"- Muhterem, her iki müfrezede de sükût hâkimdir."

Muhterem:

"- Hatib kardeş, fikrini söyle."

Hatib kardeş:

"- Mâdem ki söz alan ve reye mürâcaatı teklîf eden yok, ... kardeşin kabûlüne karar veririm."

Bunun üzerine muhtereme orada bulunanlara kabûl ve muvâfakat işâreti yapmalarını söyler. Herkes sağ kolunu uzatıp kuvvetle bacağının üzerine indirir ve sonra karârı

alkışlar. Sonra namzedin kabûl günü kararlaştırılır. Muhterem, avluda bekleyen namzedi çağırarak kabûl edildiğini müjdeler ve imtihanlara hazırlanmasını hatırlatır.

Çıraklarla kalfaların kabûl âyinlerini târîf ettiğimiz vakit, mâbedin süslemelerini ve tertîbâtını söylemiştik. Kalfaların kabûlü hengâmında mâbedin manzarası, çırak kabûlü hâlinden pek farklı değildir. Halbuki üstadların kabûlü sırasında bu manzara çok değişir.

Evvelâ, örtülerin rengi siyahtır ve üzerlerine beyaz diller, ölü kafaları ve kol kemikleri resimleri nakşedilmiştir. Masaların üzeri kasvet verici nakışlarla dolu siyah kumaşlarla örtülüdür. Kapının yanındaki sütunların tepesinde çatlak narlar değil, içine birer akasya dalı sokulmuş ölü kolu hıfzına mahsus kavanozlar konulmuştur.

Tavana bir cenâze kandili asılıdır. Mâbedi ancak üç balmumundan yapılmış mum aydınlatır. Mihrâbın üzerinde, içinde mum yanan bir kuru ölü kafası bulunur. Toplantı, artık loca diye isimlendirilmez, "orta oda" nâmını alır. Reise gelince; onun nâmı "muhterem" den "pek muhterem"e döner.

Mihrâbın üzeride şâşaalı bir kılıç, bir pergel ve bir gönye bulunur. Reisin tokmağının iki başına, çok patırtı etmemesi için, bez sarılıdır. Mubassırların elinde tokmak yerine, dürülmüş baston şekline konulmuş kâğıd vardır. Birinci mubassırını mihrâbında bir gönye, ikinci mubassırın mihrâbında ise bir cetvel bulunur.

Mâbedin orta yerinde bir tabut vardır ki; içinde, yüzü kanlı bir mendille örtülü olduğu halde, son kabûl edilmiş üstad yatar. Ayakları şarka çevrili olarak yatan üstâdın üstünde siyah bir örtü, baş ucunda bir gönye, ayakları üstünde açık bir pergel, ortasında bir akasya dalı bulunur.

Oradaki herkes siyah giyinmiştir. Şapkaları başlarında olup keder alâmeti olarak kenarları gözlerine doğru in-

dirilmiştir. Hepsinin elinde kılıç bulunup uçları yere doğru çevrilmiştir. Çehresine büyük bir keder alâmeti veren pek muhterem, mihrâbın son basamağında oturur. Namzede gelince; bu hazırlıklar yapılırken o, ite kaka sokulduğu tefekkür hücresinde beklemektedir. Nihâyet ehl-i hıbre kardeş gelir, namzedin ayakkabılarını çıkartır, sol koluyla göğsünün sol tarafını çıplak eder. Sağ koluna bir gönye asar. Saatiyle kesesini müsâdere eder, önlüğünü çözer ve tekrar iğreti bir şekilde bağlar. Her şey hazırlandıktan sonra komedya da oynanmaya başlar.

Pek muhterem:

"- Çok muhterem birinci mubassır kardeş, bir üstad locasının mubassırının ilk vazîfesi nedir?"

Birinci mubassır:

"- Mâbedin mahfûz olup olmadığını anlamaktır."

Pek muhterem:

"- Tedkîk ediniz!."

Her zamanki gibi, bekçi kardeş vâsıtasıyla avluda kimsenin olup olmadığı kontrol edilir.

Pek muhterem:

"- Çok muhterem ikinci mubassır kardeş, bir üstad locasının mubassırının ikinci vazîfesi nedir?"

İkinci mubassır:

"- Hâzır olan kardeşlerin üstad mertebesinde olup olmadıklarını anlamaktır."

Pek muhterem:

"- Çok muhterem birinci ve ikinci mubassır kardeşler, lütfen bu vazîfenizi de yapınız!"

Her mubassır kendi müfrezesini dolaşır.

Birinci mubassır:

"- Pek muhterem, her iki müfrezedeki kardeşler de üstad rutbesindedir."

Pek muhterem:

"- Çok muhterem birinci mubassır kardeş, masonluk hakkında kalfalıktan fazla mâlûmâta mâlik misiniz?"

Birinci mubassır:

"- Tecrübe ediniz!."

Pek muhterem:

"- Üstad mısınız?"

Birinci mubassır:

"- Akasyayı tanırım!

Pek muhterem:

"- Kaç yaşındasınız?"

Birinci mubassır:

"- Beş yaşımda ve daha fazla."

Pek muhterem:

"- Çok muhterem ikinci mubassır kardeş, üstadlar saat kaçta çalışmaya başlar?"

İkinci mubassır:

"- Öğle vaktinde, pek muhterem."

Pek muhterem:

"- Saat kaçtır?"

İkinci mubassır:

"- Öğle vaktidir."

Pek muhterem:

"- Mâdem ki öğle vaktidir ve mâdem ki üstadlar bu saatte çalışmaya başlarlar, çok muhterem birinci ve ikinci mubassır kardeşler, sütunlarınızı teşkîl eden muhterem kardeşlere işe başlamak üzere size ve bana katılmalarını tembîh ediniz!."

Mubassırlar reisin emrini tekrâr ederler.

Pek muhterem iki başı bağlı tokmağıyla ve mubassırlar kâğıt değnekleriyle birer darbe indirirler.

Pek muhterem:

"- Ayağa kalkınız ve vaziyet alınız, muhterem kardeşler!."

Herkes üstad vaziyetiyle ayakta durur.

Pek muhterem:

"- Kâinât'ın Ulu Mîmârı şerefine, ve ...... yüce meclis nam ve himâyesiyle ve mûtâd olan esrarlarınızla bu muhterem locanın üstad celsesini açıyorum. Bana geliniz muhterem kardeşler, işâret vâsıtasıyla (herkes üstad işâreti yapar), batarya vâsıtasıyla (batarya yaparlar) ve esrârengiz alkış ile..."

Herkes:

"- Hoze!.. Hoze!.. Hoze!.."

Pek muhterem, bir tokmak darbesinden sonra:

"- Muhterem üstadlar, "orta oda" işe başlamıştır. Yerlerinize oturunuz kardeşlerim!.

Kardeşlerim, kalfa rutbelilerden ...., ücretinin zammını taleb ediyor. Şimdi orta odaya alınacaktır. Bununla berâber onun yeterli mâlûmâtı ve işlerimize ortak olmasının münâsib olup olmadığını sormayı muvâfık buluyorum. Üstadlığa yükselmesi için lâzım gelen vasıfları hâiz midir?"

Bu suâli mubassırlar tekrâr eder. Kabûlü hakkında îtirâz eden çıkmazsa, pek muhterem:

"- Muhterem büyük ehl-i hıbre kardeş, bakınız kalfa meclise gelecek halde midir? Onu mâbedin kapısına getiriniz!."

Büyük ehl-i hıbre kardeş, tefekkür odasına gider. Namzede refâkat etmekte olan ehl-i hıbre ile berâber namzedin boynuna bir ip takar. İp, namzedin beline üç kere sarıldıktan sonra ucunu ehl-i hıbre tutar. Büyük ehl-i hıbre ise namzedi kolundan yakalar ve ite kaka mâbedin kapısına getirirler. Ehl-i hıbre, kalfa usûlü ile kapıyı çalar. Kapı çalındığında, orada bulunanlar yalancıktan telâş ederler. Birinci mubassır utanıyormuş gibi sesini titreterek:

"- Pek muhterem, mâbedin kapısı mason usûlü ile çalınıyor!."

Pek muhterem, hiddetten köpürmüş gibi:

"- Buralara girmeye cesâret eden gözü pek kalfa kim oluyor?!. (bir tokmak darbesi vurarak) Çok muhterem birinci mubassır kardeş, bak şu gelen kalfa kimdir, ne istiyor?!."

Bu emri, birinci mubassır ikinciye, o da bekçi kardeşe teblîğ eder. Bekçi kardeş kapıyı aralayarak:

"- Kimdir o?!

Büyük ehl-i hıbre:

"- Size, mâbedin etrâfında yakaladığımız ve derin düşüncelere dalmış gibi görünen bir kardeşi getiriyoruz!."

Bekçi kardeş kapıyı kapatır.

Pek muhterem:

"- Heyhât!. Kardeşlerim, ihtimal ki bu kalfa bizi çok üzen cinâyetin fâillerinden biridir. Ona adını ve yaşını sorunuz!."

Bu emir icrâ edilir. Cevâbı hâlâ kapı dışında namzedle duran birinci ehl-i hıbre verir ve cevab mubassırlar vâsıtasıyla reise iletilir.

Pek muhterem:

"- Yakalandığı yerde ne yapıyor ve ne gibi şeyler düşünüyordu?!"

Bu defa cevâbı bizzat namzed vermeye mecburdur. Lâkin ne cevab vereceğini bilemediğinden aklına gelen sözleri kekeler.

Pek muhterem, son derece hiddetlenmiş gibi görünerek:

"- Bu cevab kâfî değildir. İhtimal ki Hüdâ, bizi mâtemlere gark eden sefillerden birini elimize düşürüyor. Bu kalfaya sorunuz!. Buraya girmeye nasıl cesâret etti ve ne taraftan geldi?!."

Büyük ehl-i hıbre (kapının aralığından):

"- Pek muhterem, üstadlarının cesâretlendirmesiyle ümîde kapılan bu kalfa, sa'yinin mükâfâtına nâil olmak isti-

yor. Bildiğim şu ki; çıktığı merdiven iki defada çıkılır, birincisi üç, ikincisi beş basamaklı."

Pek muhterem (bir tokmak darbesinden sonra):

"- Pekâlâ. Ne olduğunu şimdi anlarız. Bu kalfayı içeri alınız!."

Kapılar açılır, namzed içeri alınır. Arkası şarka döndürülmüş olduğu halde yürütülür. İki müfreze arasına gelince; her kolu bir ehl-i hıbrenin elinde ve ehl-i hıbrelerin kılıçlarının ucu kendi sînesinde olduğu halde durdurulur. Mâbedin kapıları kapanır. Herkes büyük bir kedere düşmüş gibi düşünür. Uzunca bir müddet sessizlik olur.

Pek muhterem:

"- Kalfa, yaptığınız işi güzelce düşündünüz mü?!. Elleriniz temiz midir? Vicdânınız rahat mıdır?"

Namzed bu suallere dilinin döndüğü kadarıyla cevab verir.

Pek muhterem:

"- Bu mâbede gelmek sebebiyle, icrâsına tâkatinizin yetişemeyeceği imtihanlara mâruz kalacağınızdan korkmuyor musunuz?"

Namzed bu suâle verebileceği cevâbı verir.

Pek muhterem:

"- Ey kalfa!. Bil ki masonluğa müdhiş bir felâket isâbet etti. Bu felâkete sebeb olanlar ise masonluğun kendi evlâdları. Lütfuyla gözünü, gönlünü doyurduğu mensubları. Acabâ ihânet eden bu nankörlerden birisi misiniz? Masonluğa girişinizden beri üzerinize düşen vazîfeyi hakkıyla yaptınız mı? Doğru söyleyiniz!. Eğer yalan söylerseniz bize mâlûm olur. Eğer bize yalan söylerseniz iki kere cezâ görürsünüz. Bu sebeble sözlerinize dikkat ediniz. İşte yine soruyorum: Vazîfenizi tamâmıyla icrâ ettiniz mi?"

Namzed cevab verir ve hâlâ arkasını dönmüş olarak durur.

Pek muhterem:

"- Üstad olmaktan maksadınız nedir?"

Namzed muvâfık bir mukaabelede bulunur.

Pek muhterem:

"- Sakın maksadınız bu değil de bizim yaptığımızı anlamak olmasın!. Kurbânı olduğumuz hîle ve ihânet beni vesveseli etti. Belki de dehşetli bir intikam alacağımız çapkınlardan birisiniz!."

Mecliste bir hareket müşâhede olunur.

Pek muhterem:

"- Ah muhterem kardeşlerim!. Mîmâr-ı Âzam vere de beni heyecanlandıran bu hissettiğim şey boş olsun!. Müfettiş kardeş, bu kalfanın ellerini muâyene et ve önlüğünü de al. İhtimal ki onu taşımaya lâyık değildir!."

İkinci mubassır namzede yaklaşır, ellerini alıp gâyet dikkatli bir şekilde muâyene eder ve önlüğünü çıkartır.

İkinci mubassır:

"- Pek muhterem, kalfanın ellerini temiz buldum ve size gönderdiğim önlüğünde hiçbir leke yok."

Pek muhterem (önlüğü muâyene ederek):

"- Peki aramıza girmek ümîdini beslemeye nasıl cesâret etti? Muhterem kardeşlerim, dönüp dolaşıp geleceğimiz sual bu!. Şüphe yok ki kalfa şimdiye kadar muvâfık sûretle cevab verdi. Peki ama sözlerine inanmak câiz mi? Ona tekrâr soralım: Ey kalfa! Bâtınınızı bir daha yoklayınız!. Kendinizi bu ithamdan âzâde buluyor musunuz (birden bire) fakat buraya girmek için parolayı söylediniz mi?!"

Namzed, bu parolanın kendisinin bildiği kalfa parolası olduğu zannıyla tasdik cevâbı verir.

Pek muhterem:

"- Nasıl, nasıl?! Parolayı verdiniz ha! Eğer öyleyse siz aramakta olduğumuz hâinlerden birisiniz! Ah muhterem kardeşlerim, îtirâfını duydunuz değil mi?! Giriş parolası?

Bu parolayı nasıl bilmiş?! Şübhesiz ki cinâyetinden sonra!.. Pek muhterem birinci mubassır kardeş, bu kalfayı tutunuz ve her tarafını dikkatle arayınız!."

Birinci mubassır namzedin üzerine atılır. Her tarafını arar ve sağ elini kontrol eder. Namzedin sağ eli elinde olduğu halde:

"- Ya Rabbi!. Ne görüyorum!.. (namzedi boğazından yakalayıp tehdidkâr bir sesle) Söyle bedbaht!. Üstadlar parolasını nasıl verdin?!. Bu parolayı kimden öğrendin?!"

Namzed, söylediği parolanın üstadların değil kalfaların parolası olduğunu söyler, birinci mubassır namzedi bırakarak yerine geçer oturur.

Pek muhterem:

"- Bu kalfayı muhâfazaya me'mur büyük ehl-i hıbre kardeş, namzede vekâleten, üstadlar parolasını birinci mubassır kardeşe söyle."

Ehl-i hıbre, birinci mubassırın yanına giderek parolayı kulağına söyler.

Birinci mubassır:

"- Pek muhterem, parola doğrudur!"

Pek muhterem:

"- Öyle ise kalfayı oturtunuz!."

Bundan sonra pek muhterem, namzede birinci ve ikinci dereceler ile masonluk hakkında bâzı sualler ve üstadlığa nâil olmak için ne gibi şeyler öğrendiğini sorar. Zâten namzedin bütün fikirleri ve hareketleri mâlûm ve kendisi kontrol altında bulundurulmuş olduğundan namzedin şahsına âid bâzı şeyler de sorulur. Ondan aldığı cevablar hakkında pek muhterem, kendi düşüncelerini beyân eder. Nihâyet bir tokmak darbesiyle:

"- Merâsim me'muru kardeşler, kalfayı "şark"a döndürünüz!."

Kalfa, şarka dönünce tabut ve kafa kemikleri gözüne

ilişir.

Pek muhterem:

"- Birinci dereceye kabûl edildiğiniz esnâda tefekkür hücresine konulmuş ve orada ölü kafa kemikleri görmüştünüz. Burada da aynı şeyleri görüyorsunuz. Ölüme âid olan bu kasvetli şeyler, bize hakîkati en ziyâde hatırlatanlardır. Bunlardan birisi şu kuru kafadır. Bize diyor ki: Ben bir zaman var idim, şimdi ise yokum!. Emrettim, sevdim, fazîleti icrâ ettim, bununla berâber şimdi hiçim!."

Arkadaş! Evvelce lâhûtî zekânın ve hakîkat fikrini arayanın ışık saçtığı yerde şimdi bir mum yanıyor! Bu yüce eseri kim tahrîb etti?! Bunu biliyor musunuz? Ne lâzım, acabâ nefsinizin ne olduğunu biliyor musunuz? Nereden geliyorsunuz, ne olacaksınız?! Beşerin eşitliğinin dehşetli bir remzi olan bu kafa acaba iktidar sâhibi bir kişiye mi yoksa fakir bir hizmetçiye mi âiddir? Bunu bize kim haber verebilir?!.

Bu kafadan anlayacak olduğumuz hakîkat, hepimizin o hâle geleceğidir. Şu halde yalan söylemenin, fenâlık etmenin ne faydası var?! Lâkin hepsi bu kadar değil! Şimdi de kederlerimizin sebeblerini size söyleyeceğim."

Bu sırada teşrîfat müdürü ile bir ehl-i hıbre, tabutta yatan ve cenâze rolü oynayan adamın yüzündeki kızıl boyalı mendili biraz açar. Namzed, tabutta bir adam olduğunu görür lâkin yüzünün tamâmı açık olmadığından kim olduğunu tanımaz. Büyük ehl-i hıbre, namzedi ayağa kaldırır.

Pek muhterem:

"- Kalfa, işte mâtemlerimizin, kederlerimizin sebebini görüyorsunuz!. Bizi aydınlatan ışık kayboldu. Kardeşlerimizden birisi alçak katillerin kurbânı oldu. Emîniz ki cinâyeti işleyen masonlar "kalfa" derecesinde adamlardır.

Tarîkatimiz ve âzâsı aleyhinde bir sûikasd tertîb edildiği husûsunda bir mâlûmat aldınız mı?"

Namzed, tabiî olarak böyle bir şeyden haberi olmadı-

ğını söyler.

Pek muhterem:

"- Pekâlâ, mâdem ki böyle bir cinâyete karışmadınız, bize derhal bir vesîka ibrâz etmelisiniz!. Henüz soğumuş olan şu cenâzeye yaklaşınız. Eğer katillerden veyâ ortaklarından biri değilseniz, maktûl kardeşimizin kalkıp "intikam" diye bağırmasından korkmamalısınız. Merâsim me'muru kardeş, nasıl hareket edeceğini namzede göster."

Namzed, çırak ve kalfa adımlarıyla yürütülerek son adımında tabutun başucunda bulunur. O vakit namzed, cenâzenin başı üzerinden tabutu adımlayarak geçer. Sonra tabutu yine atlayarak cenâzenin karnı üzerinden geçer, bir üçüncü adımlama ile yine tabutu geçerek cenâzenin ayağı ucunda ve arkası cenâzeye çevrilmiş bir vaziyette bulunur. Namzed bu vaziyeti aldığında, tabutta yatıp cenâze rolü oynayan üstad sessizce tabuttan kalkar ve yerine oturur.

Pek muhterem:

"- Çok muhterem mubassır kardeşler, kalfanın adımlarında şübhe çekici bir hal gördünüz mü?"

Birinci mubassır:

"- Hayır, pek muhterem."

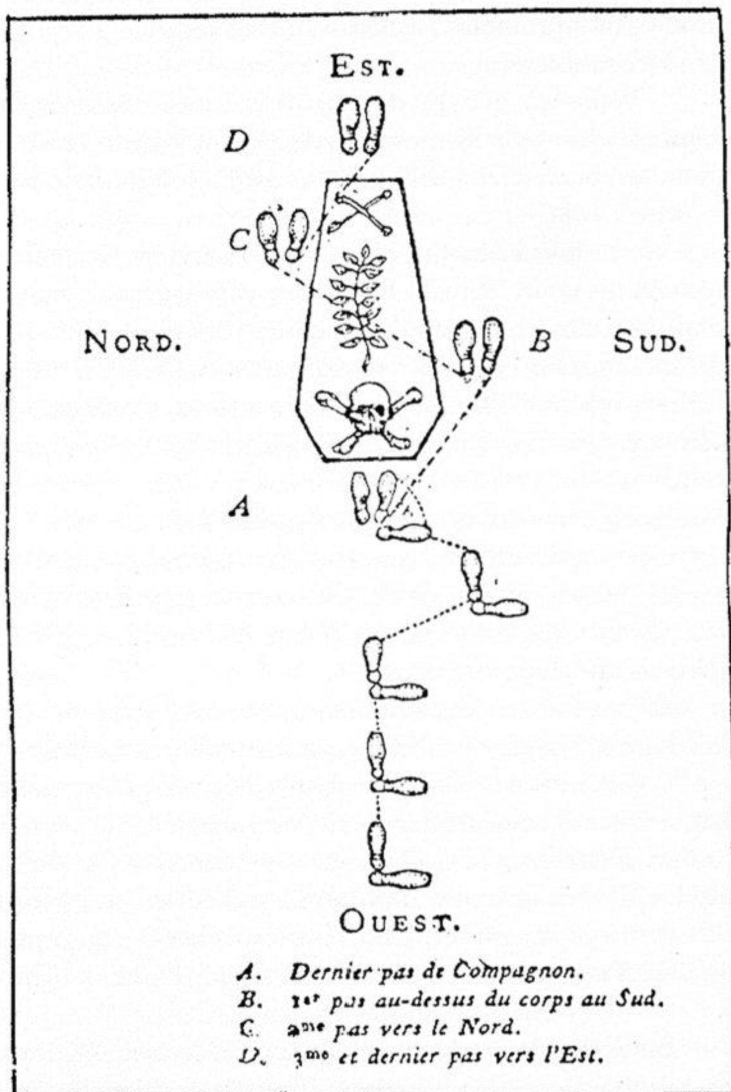
Pek muhterem:

"- Kalfa, mâdem ki şu birinci tecrübede muvaffak oldunuz, bize de emniyet gelmeye başladı. Bizi teessür ummânına atan cinâyetin ne sûretle vukua geldiğine dâir size biraz tafsîlât vereceğiz, lâkin evvelen bizimle ahdediniz ki; üstadlığa kabûl edilemeseniz bile ne hâricîlere ve ne de çırak ve kalfalara işiteceğiniz şeylerden bir harf dahî söylemeyeceksiniz."

Namzed ahdeder, ehl-i hıbreler namzedi bırakırlar.

Pek muhterem:

"- Pek güzel, kardeşim, bize verdiğiniz mason ahdine îtimâd ediyoruz."

Namzedin tabuta husûsî adımlarla yaklaşmasını gösteren kroki.

Bu esnâda iki mubassır, namzede yaklaşarak arka tarafında dururlar. Birinin elinde demirden gönye, diğerinin elinde yirmi dört inçlik bir demir cedvel vardır.

Pek muhterem:

"- Vefâtı için gözyaşı döktüğümüz mason, bizim muhterem üstâdımızdır ki mesâîmizde bizi aydınlatır, kederli zamanlarımızda bizi tesellî eder ve bedbahtlığımızda bize cesâret verirdi.

Masonluk, Kâinât'ın Ulu Mîmârı şerefine bir mâbed yapmayı tasavvur etmişti. Bu binâyı yapmaya ve ameleye üstadlığa, mîmârî san'atında ve mâden işlerinde âlim olan "Hiram" münâsib görüldü. Masonluğun matlûbuna muvâfık bir sûretle mâbedin bitmesi yaklaşmışken, mesleğimizin düşmanları ve "Hiram-Abi" ve "Adon-Hiram" dahî isimlendirilen üstâdımızdan esrârını almak istediler. Tâ ki binâyı kendileri bitirebilsinler. Düşmanlar, üstâdımızın, esrârı ne büyük bir metânetle muhâfaza ettiğini bilirlerdi. Tasavvur ettikleri cinâyeti bir kat daha çirkin etmek için düşmanlarımız, zâten ibtidâî esrârımıza mahrem edilmiş olan üç sefîli üstâdımız aleyhine tahrîk ettiler.

İhtiras fikirleri ile dolu olan üç ameleyi, aşağı derecelerde kalmaya lâyık olmadıkları husûsunda kandırdılar.

O dakîkadan îtibâren, her cemiyet için hayat şartı olan itaat, nefret edilecek ve tâkati aşan bir zahmetli yük oldu. O günden îtibâren san'attaki kudretleri sebebiyle "orta oda"ya kabûl edilenleri çekemez oldular. O mukaddes yere bir şekilde girmeye azmettiler. Lâkin bu mukaddes yere girmek için üstadlara mahsus "mukaddes kelime"yi bilmek lâzımdı.

Bu üç amele, mukaddes kelimeyi pederimiz "Hiram" dan tehdid vâsıtasıyla öğrenmeyi kararlaştırdılar. Bu hâin teşebbüsleri ortaya çıkınca cezâya uğrayacaklarını bildikleri için üstâdı öldürmeye karar verdiler. Böyle bir cinâyetten

sonra diğer ameleden afv ve müsâmaha bekleyemeyeceklerinden cinâyetlerinin meydâna çıkmaması için izlerini imhâ etmeye niyet ettiler. Boş ümid!. Cinâyeti işlemek için kullanacakları âletler, onların hangi sınıf ameleye mensûb olduklarını ifşâ edecekti.

Güneşin batmasına yakın amele, işlerini bırakıp istirâhat etmeye gidiyorlardı. Üstâdımız, işyerinden en son olarak ayrılır ve mâbedden tek başına çıkardı. Demek ki; müdâfaasız ve yalnız bulunurdu. İşte katiller, cinâyet için bu vakti seçtiler.

Mâbedin üç kapısı vardı. Biri şarka açılırdı ki ondan "orta oda"ya girilirdi ve üstadların girişi idi. İkinci kapı cenûba ve üçüncü kapı garba açılırdı. Bu sonuncusu bütün amelenin ortak girişi idi. Hiram da bu kapıdan çıkmayı âdet edinmişti.

İsimleri; "Jubelas, Jubelos ve Jubelum" olan üç hâin müttefikten her biri bir kapıyı tuttu. Tâ ki Hiram, birisinden kurtulursa diğerinin eline düşsün. Jubelas, cenub kapısında saklandı. Jubelos, garb kapısını ve Jubelum, şark girişini tuttu.

Cânîlerin yerlerini almasından biraz sonra, plânlarının güzelce icrâ edilip edilmediğini her zamanki gibi görmek üzere Hiram, orta kapıdan çıktı ve cenub kapısına doğru yöneldi. Orada ağır bir cedvel ile silâhlanmış olan Jubelas'ı gördü. Üstad, bu ameleye, kendisinden ne istediğini ve niçin diğer amele ile berâber gitmediğini sordu. Kalfa Jubelas, tecâvüzkâr bir tavırla cevab verdi:

"- Üstad, çok zamandan beri beni aşağı saflarda tutuyorsun. Terakkî etmek, üstad olmak istiyorum!."

Hiram, ahlâkî husûsiyeti olduğu üzere hilm ve yumuşaklıkla cevab verdi ve dedi ki:

"- Ben diğer kardeşlerimin muvâfakati olmayınca, kendiliğimden seni üstad yapamam. Sabret ve çalış!. Vaktin

geldiği zaman senin kabûlünü bizzat ben üstadlar meclîsine teklîf ederim."

"- Îcâb ettiği kadar san'ata vâkıfım" dedi **Jubelas** "Ve üstadlara mahsus parolayı almadıkça seni bırakmayacağım!."

"- Mecnun!." dedi **Hiram**. "Ben üstadlığa bu sûretle nâil olmadım ve o bu sûretle verilmez!. Çalış, sebât et, sonra maksadına nâil olursun!."

Jubelas ısrâr etti. **Hiram**, bu gibi tavırlarla emeline vâsıl olamayacağını ona anlattı ve işine gitmesi için eliyle işâret etti. Hiddetinden kudurmuş olan **Jubelas**, elindeki yirmi dört inçlik cedveli üstâdın kafasına indirdi. Lâkin üstâdın eliyle yaptığı işâret sebebiyle cedvel başına değil boynuna isâbet etti."

Pek muhteremin hikâyesi buraya geldiği vakit, namzedin arkasında durmakta olan ikinci mubassır, namzedin boynuna elindeki cedvel ile bir darbe indirir. **Hiram Baba**'nın aşkına böyle bir darbe yemeyi beklemeyen namzed, neredeyse kendisini boğacak olan darbenin acısıyla kıvranırken pek muhterem, gâyet ciddî bir şekilde masalına devâm eder:

"- **Hiram**, oradan kaçarak garb kapısına gider. Lâkin orada da **Jubelos** tarafından tehdîd edilir. **Hiram**, savaşmak isterse de **Jubelos** daha çabuk davranarak üstâdın kalbine elindeki demir gönye ile vurur."

Masalın burasında, namzedin arkasında duran birinci mubassır, elindeki gönyeyi namzedin kalbine indirir. Bu yeni darbeyle şaşalamış olan namzede hiç ehemmiyet vermeyen pek muhterem hikâyesine devâm eder:

"- Bu ikinci darbe üzerine bunalmış olan **Hiram**, kurtulmak için şark kapısına teveccüh eder. Fakat orada da üçüncü cânîyi görür. **Jubelum**, mukaddes kelimeyi taleb eder. **Hiram**'ın:

"- Bana emânet edilen sırrı etmektense ölümü tercîh ederim!." Demesini müteâkib **Jubelum**, elindeki tokmakla üstâdın kafasına şiddetli bir darbe vurur."

Hikâyenin burasına gelindiği gibi, pek muhterem, elindeki tokmakla namzedin alnına şiddetle vurur. Aynı zamanda ehl-i hıbre namzede çelme atarak onu tabutun içine yuvarlar. Önlüğü namzedin yüzüne atılır ve kendisi siyah bir örtü ile örtülür. Ayaklarının üstüne bir gönye ve bir pergel konulur. Sonra namzedin başı biraz kaldırılarak saçları arasına bir akasya dalı konulur.

Pek muhterem, resmî bir tavırla:

"- Vazîfesine, ölünceye kadar sâdık kalan âdil insan böyle telef oldu!."

Birkaç dakîka sessizlik hâkim olur ve herkes geçer. Yüzüne önlüğü atılmış namzed, bir şey göremiyorsa da her şeyi işitmektedir. O, tabutta yatmakta iken orada bulunanların bir kısmı, mâbeddeki siyah örtüleri çıkarırlar ve yerine yeşil renkli örtü asarlar. Sonra pek muhterem yine masalına devâm eder:

"- Üç cânî birleştikleri vakit, hiç birinin üstad parolasını elde edemediği ve boşuna bir cinâyet işledikleri ortaya çıkar. Artık düşündükleri şey, cinâyetin izlerini kaybetmektir. **Hiram**'ın cenâzesini çöplerin altına saklarlar. Gece olunca cenâzeyi memleket hâricine götürüp bir ağacın yanına defneder ve mezarının üstüne de bir akasya dalı dikerler. **Hiram**'ın kaybolması amele arasında çabucak duyuldu ve cinâyet anlaşıldı. Cinâyet gününden beri ortada olmadıkları için cânîlerin; **Jubelas, Jubelos** ve **Jubelum** oldukları da ortaya çıktı. Üstadlar orta odada toplandılar ve mâtem alâmeti olarak odanın duvarlarına siyah kumaşlar gerdiler. (Biraz dinlendikten sonra) Kardeşlerim! Bizi pederimiz **Hiram**'dan ayıran uğursuz dakîkadan beri Dünyâ en kesîf karanlıklar içinde kaldı ve bütün işler tâtil edildi.

Nûru keşfetmek için hiç bir şey yapamaz mıyız? Nâdir bir fazîletin sâhibi olan âdam öldü, yalnız o, sırra vâkıf idi. Bugün ona halef olmak için kendini göstermeye kim cesâret eder? (Bir vaziyet alarak) Bununla berâber kardeşlerim, cesâretimizi kaybetmeyelim. Üstâdımız için ağladıktan sonra cenâzesini katillerin elinden kurtarmaya çalışalım. Cenâzesine gereken hürmeti gösterelim. Belki onun mârifetlerinden bir nebzeye nâil oluruz. Nur tekrar yüzünü gösterebilir. Haydi, pek muhterem ikinci mubassır kardeş, iki üstâdı maiyyetine al da aramaya şimalden başlayınız!."

Üç kişi, ellerinde kılıçlar olduğu halde odanın iç taraflarında bu seyahati icrâ ederler.

Seyahat bittikten sonra ikinci mubassır:

"- Pek muhterem, aramalarımız boşa çıktı."

Pek muhterem:

"- Pek muhterem birinci mubassır kardeş, iki üstad seçiniz ve siz de cenubdan başlayarak arayınız!."

Bu seyahat de birincisi gibi elde kılıç icrâ olunur. Birinci mubassır yerine giderek:

"- Pek muhterem, bu seyahat de birincisi gibi netîcesiz kaldı."

Pek muhterem:

"- Pek muhterem birinci ve ikinci mubassır kardeşler, bu defa da maiyyetinize yedi üstad alarak, sevgili üstâdımız Hiram'ın cesedinin saklı olduğu mukaddes yeri bulunuz!."

İki mubassır yedi üstad alarak odayı dolaştıktan sonra tabuta yaklaşırlar.

İkinci mubassır:

"- Bu akasya dalı bir makber alâmetidir, kabir kazılalı çok olmamış, akasya takılalı çok geçmemiş, ihtimal aziz üstâdımızın cesedini gölgesinde himâye ediyor."

Birinci mubassır:

"- Evet, derler ki san'at akasya gölgesinde rahat eder.

Üstadların kabûl âyini manzaralarından

Lâkin ne görüyorum?! Bir gönye ve bir pergel!. Artık şübhe kalmadı. Pek muhterem reisi haberdâr etmezden evvel bu toprağa dokunmamalıyız. Üç kişi burada kalsın, biz de gidip keşiflerimiz hakkında mâlûmat verelim."

Üç kişi, ikisi baş ve biri ayak ucunda olmak üzere ellerinde kılıç cenâzenin yâni namzedin yanında kalır. Mubassırlar yerlerine dönerler.

Pek muhterem:

"- Çok muhterem birinci mubassır kardeş, ne keşfettiğinizden beni haberdâr ediniz."

Birinci mubassır:

"- Şarka doğru seyahat ederken, alacakaranlıkta bir mezarda gölgelik eden bir akasya dalı gördük. Mezar tâze ve ayak ucunda bir gönye ve bir pergel var idi. Zannediyoruz ki muhterem babamız Hiram, orada medfundur. Üç üstâdı bekçi bıraktık, berâberce gitmek için sizi haberdâr etmeye geldik."

Pek muhterem:

"- Ümîd edelim ki aziz babamızın mezarı bulundu. Haydi gidelim, bana yol gösteriniz!."

Pek muhterem ve mubassırlar, odanın etrâfını dolaşarak tabutun başı tarafına gelirler. Orada bulunanlar silâhsız olarak ve üçüncü mertebe vaziyetiyle pek muhteremin etrâfını alırlar. İkinci mubassır:

"- İşte bekçi bıraktığımız kardeşler ve bizim dikkatimizi çeken akasya!."

Pek muhterem:

"- Yaklaşalım!."

Namzedin sağ baş tarafına pek muhterem ve mubassırlar gelirler. Pek muhterem, namzedden evvelâ kısmen siyah örtüyü sonra da önlüğü kaldırır.

Pek muhterem:

"- Hey Yâ Rabbi!. Bu odur!..(Ellerini semâya kaldıra-

rak ve sonra önlüğü üzerine düşürerek) Ah Rabbim!.[42] (Örtü ve önlüğü tamâmen kaldırarak) Bırakılan âletlerden, katillerin hangi sınıf ameleden olduğu anlaşılıyor. Sanki hâlâ nefes alıyor... Ölüm tarafından bozulmayan çehresi, hilm ve letâfet saçıyor. Fazîlet ve irfan intibâları yüzüne te'sîr etmiştir. Bu kıymetli bakıyeyi atölyeye götürelim ve üstâdımıza lâyık bir makber hazırlayalım!."

Pek muhterem, bu nutku söylerken namzedin yüzü yine önlükle güzelce kapanır ve mâbed kuvvetli bir sûrette aydınlatılır.

Pek muhteremin nutkunu müteâkib ikinci mubassır, cenâzeyi yâni namzedi ayağa kaldırmak istiyormuş gibi işâret parmağından tutar ve "bohaz" der. Sonra, sanki etler çürümüş de dökülüyormuş gibi parmağı elinden bırakır ve ümidsizlik dolu bir nâra ile:

"- Ah efendim Hüdâ!. Etler kemiklerden ayrılıyor. MAK-BENAK!.."

Birinci mubassır aynı komedyayı tekrâr ile "jakin" diyerek:

"- Ah efendim Hüdâ!. Her şey ayrılıyor! MAK-BENAK!." [43]

Pek muhterem:

"- Kardeşlerim, üstâdımız bu usûllerle kaldırılmaz. Hatırınıza getirmiyor musunuz ki birlikten kuvvet doğar!. Diğerlerinin muâveneti olmadıkça biz bir şeye muvaffak

---

42 "Ah Rabbim" sözleri İskoçya Mezhebi'nde söylenir. Fransız Mezhebi'nde Allah ismi söylenmez. Pek muhterem, namzedin yüzünü açtığı vakit, dehşet alâmetleri izhâr ederek:

"- Gerçekten bu cesed, muhterem üstâdımızın cesedidir. Göğsünde "G" harfinin yazılı olduğunu görüyorum. İnleyelim, kardeşlerim!." der. Her iki mubassır nöbetle: "İnleyelim!.." derler. Oradakiler de hep birlikte inlerler.

43 "Mak-Benak (Mac-Benac)" İbrânîce bir kelimedir. Bunun mânâsını ve ne için kullanıldığını ileride "gül-haç" ve "kadoş" şövalyeleri bahsinde göreceğiz.

olamayız. Bana geliniz kardeşlerim, bana yardım ediniz!."

Bu sözleri müteâkib pek muhterem, namzedin ayakucuna geçer. Üstüne doğru eğilir ve onun sağ elini tutarak onu kendine doğru çeker. İki mubassır da namzedi omuzlarından tutarak kaldırır ve oturur vaziyete getirirler. Sonra pek muhterem, sol kolunu namzedin boynuna atar ve mubassırların yardımıyla namzedi ayağa kaldırır. Namzed, ayağa kaldırıldığı vakit pek muhteremle ön öne yapışmış gibi bitişik bir vaziyette bulunur. Pek muhterem, namzedin kulağına fasılalı hecelerle üstadlık parolası olan "ma-habone" kelimesini söyler ve namzede üç aded "kardeş bûsesi" kondurarak yüksek sesle:

"- Kâinât'ın Ulu Mîmârı'na hamdolsun!. Üstâdımız bulundu ve her zamankinden daha gösterişlidir!."

Namzed ayağa kaldırıldıktan sonra tabut götürülür ve herkes yerine geçer. Pek muhterem, namzedi şarka götürüp sağ tarafında oturtur ve bir tokmak darbesi indirerek:

"- Kardeşlerim kalkınız ve vaziyet alınız!. Çoktan beri ebediyyen kaybettiğimizi zannettiğimiz nûru, kederler içinde kalan atölyemize bulduran şu vak'a sebebiyle sevinçli alkışlarla şenlik yapalım.

Üstâdımız tekrar hayat buldu. O, kardeşimiz ......nin şahsında yeniden doğdu. Bu sebebledir ki nur babasının kaybıyla kederlenen her yarım küre, bu nur babası tekrar doğduğu vakit parlaklık ziynetini yeniden elde eder. Bu sûretledir ki fazîlet ve dehâ meş'alesi, cehâlet ve hatânın karanlıklarını kaldırır."

Birinci mubassır:

"- Kardeşlerim, nur ve hakîkatin geri dönüşünü kutlamak için muhteremle birleşelim!."

İkinci mubassır:

"-Kardeşlerim, nur ve hakîkatin geri dönüşünü kutlayalım!."

Herkes ayağa kalkar ve üstad işâretini yapıp ellerini dokuz kere birbirine vurarak "üstad bataryası" icrâ ederler. Pek muhteremin emriyle herkes yerine oturur. Pek muhterem, namzede hitâben:

"- Kardeşim, masonlar arasında namlı ve mukaddes olan bir şahsı temsîl ettiniz. Bunda esâtîrvârî (mitolojik) bir remiz var ki onun hakîkatine vâkıf olmayı keskin anlayışınıza bırakıyorum. Bu acıma ve merhamet uyandıran remizler hakkında sizin gibi san'atımızdan haberdar olan bir zâta karşı söz söylemek lüzumsuzdur. Geçmiş asırların târihini okuyunuz. Etrâfınıza bir göz atınız. Her yerde iktidar ve san'atın tanınmadığı, fennin hakir görüldüğünü ve fazîletin kahredildiğini göreceksiniz. Göreceksiniz ki; cehâlet, taassub ve ihtiras bütün dünyâya hükmediyor.

Bu saltanatı mahvedip yerine fenden ibâret olan hakîkati hükümrân etmek: İşte üstadlığa yükselen masonların yapmaya çalıştığı iş ve hattâ hayâtı bahasına da olsa îfâya azmettiği vazîfe budur!. Demek ki üstad, aydınlanmak için gayretlerini artırmaya mecburdur tâ ki diğerlerini aydınlatabilsin!.

İnsanların terakkîsine mânî olan bir takım uğursuz bâtıl îtikadlara karşı koymak için dâimâ hazır ve silâhlı olmalıdır ki seleflerimizin bize emânet ettiği nûr meş'alesine bu boş sözler karşı koymasın ve beşeriyet bizim mesâîmiz sâyesinde aydınlanarak kör cehâletin, onu altında inlettiği ayıplanmış esâretten kurtulsun!. Bu şerefli hizmette kardeşlerinizle birlikte çalışmaya hazır mısınız?"

Namzed muvâfakat cevâbı verir.

Pek muhterem:

"- Öyleyse mesâînizi bizimle birleştireceğinize dâir olan taahhüdünüzü, bir yemîn ile sağlamlaştıracaksınız. Size verilen vazîfeleri bilerek ettiğiniz için, bu yemin bir kat daha mukaddestir. Muvâfakat ediyor musunuz?"

Namzedin muvâfakati üzerine teşrîfat müdürü, onu alıp yemin mihrâbına götürür. Namzed, bir elini bir gönye, pergel ve kılıç üzerine koyduğu halde diz çöker, sâirleri ayağa kalkarlar. Şa'şaalı kılıcı elinde ve kendisi ayakta olan pek muhterem, aşağıdaki yemîni cümle cümle okur ve namzed de tekrâr eder.

Üstadların Yemin Sûreti

"Ben ...... Burada hâzır olan üstadların ve Dünyâ'da mevcûd bütün masonların huzûrunda, hür ve serbest olduğum halde, bana verilecek üstadlık vazîfelerini sadâkat ve gayretle îfâ edeceğime, nâmusum üzerine yemîn ederim. Ayrıca da bütün kardeşlerime de dostluk ve irtibat va'dediyorum. Eğer bu ahd ü yemînimden dönersem, ebediyen nâmussuz olayım ve nâmuslu adamların cemiyetinden mahrûm kalayım!."[44]

Pek muhterem:

"- Kâtib kardeş, namzedin yemîn ettiğini kayd ve zabtet. (Eğri büğrü kılıcı yeni üstâdın başına koyup üzerine dokuz tokmak darbesi kondurduktan sonra) Kâinât'ın Ulu Mîmârı şerefine, yüce meclisin nam ve himâyesiyle ve bu muhterem locanın reisi olmam hasebiyle bana verilen iktidar ve salâhiyet sebebiyle, birâder ......, sizi kabûl ediyor

---

44 Fransız Mezhebi'nde olanlar, aşağıdaki gibi yemin ederler:

"Kâinât'ın Ulu Mîmârı ve beni işiten muhterem üstadlar huzûrunda, bana öğretilen ve öğretilecek olan masonluk kaanunlarına riâyete, her hayrın menbaı olan fennî hakîkatleri sevmeye, her şerrin menbaı olan yalandan kaçmaya, aydınlanmak için her vâsıtayı araştıracağıma, aklımı takviyeye nâmusum üzerine yemin ve taahhüd ederim. Kardeşlerimi sevmeyi, dul kadının evlâdlarının (yâni masonların) hayâtım bahasına dahî olsa gerektiğinde imdâdına koşmayı ve ayrıca da bana verilecek olan üstadlık derecesine mahsus sırları ifşâ eylememeyi va'dederim. Eğer bu va'dlerime ihânet edecek olursam nâmussuz olayım!"

Fransız Mezhebi'nde bir ufacık fark daha vardır: Pek muhterem, namzedin başına kılıcı koyup tokmaklarken: "Nazarlarınız saf olsun, yeminleriniz sizin için mukaddes olsun!." cümlelerini söyler.

ve bundan sonra çırak ve kalfalara kumanda etmek üzere üçüncü derecede mason yapıyorum."

Yeni üstad ayağa kalkar, herkes oturur. Pek muhterem yeni üstâda üstad önlüğüyle kordonunu takar, üstad parolası olan "ma-ha-bone" lâfzını söyler ve her seferinde bir bûse olmak şartıyla namzedin ağzına üç adet kardeş öpücüğü kondurur. Yeni mertebenin istimdâd ve tanışma işâreti gibi esrârını öğretir.

Pek muhterem:

"- Kardeşim, artık üstad sıfat, ünvân ve salâhiyetini hâizsiniz. Emsâlinize hürmet ve fedâkârlık, altınızda olanlara himâye ve adâlet göstermeye ve herkese güzel bir misal teşkîl etmeye borçlu olduğunuzu unutmayınız!. Tokmak tutma hakkına mâliksiniz yâni seçilirseniz loca muhteremi olabilirsiniz. Haydi kardeşim, gidiniz de size öğrettiğim esrar vâsıtasıyla kendinizi tanıtınız."

Yeni üstad, birinci mubassıra giderek işâret verir. Parolayı söyler ve dokunma işâretini yapar. Sonra büyük ehl-i hıbre, yeni üstâda istimdâd işâretini yaptırır ve üstadlara has adımlarla yürütür. Kaç yaşında olduğunu hatırlatır ve sonra onu iki sütun yâni müfreze arasına götürür. Birinci mubassır, bir tokmak darbesi vurarak:

"- Pek muhterem! Kendisine her şey öğretilmiş olan yeni üstad, iki sütun arasında bulunuyor."

Pek muhterem (bir tokmak darbesiyle):

"- Ayağa kalkınız ve vaziyet alınız muhterem üstadlar!. Muhterem birinci ve ikinci mubassır kardeşler, benim şarkta yaptığım gibi siz de müfrezelerinizde, muhterem kardeşimiz ...... in muhterem üstad rutbesine nâil oluşunu îlân ediniz. Onu bu sıfatla tanımaya, muhterem kardeşlerimizi dâvet ediniz."

Birinci ve ikinci mubassırlar kendi müfrezelerine hitâben bu emri tekrâr ederler.

Birinci mubassır:

"- Pek muhterem, îlân icrâ edilmiştir."

Pek muhterem:

"- Alkışlayalım kardeşlerim!. Orta odaya yeni kazandığımız kardeş münâsebetiyle neşelenelim. İşâret vâsıtasıyla..."

Üstadlar (işâret vererek):

"- Ah... Efendim Hüdâ!"

Pek muhterem:

"- Batarya vâsıtasıyla (herkes avucuna dokuz darbe vurur) ve esrârengiz alkış vâsıtasıyla..."

Üstadlar:

"- Hoze!. Hoze!. Hoze!."

Yeni üstad, ya bizzat veyâhud merâsim müdürü vâsıtasıyla teşekkürlerini arz eder. Pek muhterem, yeni üstâdın bu teşekkürünü de alkışlatır.

Pek muhterem:

"- Merâsim müdürü kardeş, yeni üstâdı mevkiine götürünüz."

Merâsim müdürü bu emri îfâ eder.

Pek muhterem:

"- Şimdi muhterem kardeşim, size hitâben söyleyeceğim nutku çok dikkatli dinleyiniz, tâ ki şimdiye kadar amelesi bulunduğunuz remzî mesâî hakkında aydınlanabilesiniz.

Pek Muhterem'in Hitâbesi:

(Mukaddimeyi, gâyet basit olduğu ve zâten hatib tarafından aynı sözler tekrâr edileceği için kaldırıyoruz.)

" Bu ... **Süleyman b. Dâvûd**'un ezici kuvveti ve haşmeti son dereceyi bulduğu zaman idi. Akıl ve hikmetiyle meşhûr olan bu hükümdâr ibâdet ettiği **"Yehova"**nın nâmına muhteşem bir mâbed inşâ ettiriyordu. Bu binâyı yapma-

ya me'mûr olan mîmar, "**Hiram**" idi. Bu adam kimdi, nereden geliyordu?

Onun mâzîsi esrârengizdi. "**Moloch**" adında bir mâbûda tapan Sur (Tyr) ahâlisinin hükümdârı tarafından **Süleyman**'a gönderilmiş olan bu adam, yüce olduğu derecede garib tavırlı idi. Kudüs'e gelmesiyle berâber herkesin üzerinde bir hürmet ve itaat hissi bırakmanın yolunu bulmuştu.

Cür'etkâr dehâsı onu sâir insanların fevkıne çıkarmıştı. Onun aklı, insânlığın kudreti hâricinde kalıyordu. Herkes onu "üstad" nâmıyla yâd ederek esrârengiz irâde ve nüfûzu önünde boyun eğiyordu. Karanlık yüzüne mürüvvet ve hüzün nakşedilmişti. Onun geniş alnı -iyi ve dikkatle dinle kardeş- hem rûhun nûrunu ve hem de zulmetin dehâsını (yâni **İblis**'i) aksettiriyordu. Büyük bir heykeltıraş olan **Hiram**, san'atını kimseden öğrenmemiş ve bu kadar mahâreti harab mâbedlerin makberâne sukûtları arasında tefekkür ve araştırmayla elde etmişti.

İktidar ve tasarrufu çok büyüktü. Emir ve idâresi altında üç yüz binden fazla amele vardı. Bu adamlar Himalaya Dağları yamaçlarında oturan ve Sanskritçe konuşanlardan, vahşîlere kadar muhtelif lisanlar konuşan çeşitli memleketlerin ahâlisinden idi. Üstâdın bir emri üzerine karaya taşan, vâdîleri dolduran dalgalar gibi amele ufkun her noktasından baş gösterir, dâvete koşardı. Bir gün Sebe Melikesi **Belkıs**, hükümdarların en büyüğü olan **Süleyman**'ı ziyârete gelmişti. **Süleyman**, heybet ve azametini göstermek emeliyle, **Yehova**'ya ibâdet için yaptırdığı mâbedi **Belkıs**'a gezdirdi. **Belkıs**, mâbedin büyüklük ve süslenmişliğine hayran olarak, böyle emsalsiz bir eseri inşâya muktedir olan mîmârı ve amele ordusunu görmek istedi.

Süleyman, biraz kıskanmakla beraber **Hiram**'ı çağırttı. Üstad, Melike **Belkıs**'a hürmetlerini takdîm ettikten son-

ra mâbedin kapısına doğru yürüdü. Dış kapıya arkasını çevirdi, bir granit kayası üzerine çıkarak işleri başına gitmekte olan amele ordusuna kararlı bir bakış fırlattı. **Hiram'ın**, bir işâret vermesiyle, bütün yüzler ona doğru çevrildi. O vakit üstad sağ kolunu kaldırdı, açık eliyle havada ufkî (yatay) bir çizgi çizdi, sonra bu çizgi üzerine iki dik açı yapmak üzere bir amûdî (dikey) doğru indirdi. Böylece Süryânî alfabesindeki "te (ܬ)" harfini yazmış oldu. Bu işâretin yapılmasıyla berâber amele kitlesi fırtınaya tutulmuş gibi dalgalandı. Sonra gruplar teşekküle başladı, muntazam alaylar meydâna geldi. Kim olduğu mechul âmirler tarafından sevk olunan bu amele ordusu üç büyük kısma ayrılmıştı ve şu sûretle yürüyorlardı:

Birincisi: Üstadlar
İkincisi: Kalfalar
Üçüncüsü: Çıraklar

Orta yerde taş işleriyle meşgûl olan amele, sağda marangozlar, solda ise demirciler bulunuyordu. Amele sayısı, yüz binlere ulaşmıştı, yürüdükçe yerler onların kuvvetli adımları altında titriyor ve bu yürüyüş sâhile çarpmak üzere yükselmiş bulunan dalgalara benziyordu.

Ses, gürültü, en ufak bir uğultu dahî duyulmuyordu. Ancak yürüyor olmalarından hâsıl olan muntazam, uzaklardan gelen ve büyük fırtınaları haber veren gök gürültüsünü andıran bir inilti işitiliyordu.

Bu kitle, önüne gelen her şeyi bir nefeste sürükleyip götürecek derecede heybetli ve azametli idi. Henüz kendi kendini bilmeyen gizli bir kuvvetin huzûrunda **Süleyman** titredi. Bir bu heybetli kitleye bir de maiyyetindeki cılız kâhin ve mabeynci gürûhuna baktı ve zannetti ki bu canlı dalgalar kendini de, tahtını da, kâhinlerini de bir an içinde mahvedecek... Lâkin hayır!. **Hiram** kolunu uzattı ve kitle, bir an içinde donmuşçasına durdu. Bu dehşet verici man-

zara Süleyman'ın kanını dondurmuş ve onu düşüncelere salmıştı.

Süleyman kendi kendine şöyle düşündü:

"- Acâib! Bu elin bir emri ve işâreti orduları toplayıp dağıtıyor." Sonra bu mânevî ve görünmeyen kudreti, bu müdhiş iktidârı, kendi iktidârı ile mukaayese etti. İlim ve hikmeti Allah'tan telâkkî ettiğine inanan bu muazzam şehinşâh (yâni Süleyman) kendi iktidârının, Hiram'ın iktidârının yanında ehemmiyetsiz kaldığını anladı. O vakit rûhen, kendi iktidârından üstün başka bir kudretin bulunduğuna kaanî oldu. Öyle bir kudret ki; istikbal, onun için kendininkinden daha büyük ve daha umûmî bir hükümdarlık saklıyordu. Bu kuvvet de halk idi!

Süleyman, bu âna kadar hiç hatır ve hayâline getirmediği başka yeni bir kuvvetin mevcûdiyetine inanmaya mecbûr kaldı...

Bu insan sürüsünü hâkimiyeti altında bulunduran esrârengiz reise gelince: Onun tabiata ister istemez nüfûz eden dehâsı, bir takım hırs sâhiblerinin, kötülerin ve hâinlerin kin ve düşmanlığını kendine doğru çekecekti. Cehâletin, hırsın ve riyânın timsâli olan üç şerir kalfanın darbeleri altında helâk olacaktı ve oldu.

İşte kardeşim, bu sûretledir ki; şarkın, şâirâne ve saf bir dille naklettiği rivâyet, bizim üstad diye isimlendirdiğimiz zâtın hâtırasını asırlar içinde devâm ettirdi.

Biz masonlar Hiram'ı, beşeriyetin bir timsâli olarak telâkkî ederiz; o beşeriyet ki fâsılasız işleyen hayatla pençeleşir, bâzen düşer fakat düşer düşmez kendi teşebbüslerine devâm etmek, emellerinin sonuna, ebedî hakîkate vâsıl olmak için derhal daha kuvvetli ve daha yiğit ve cesur olarak ayağa kalkar.

(Bir müddet sükûttan sonra) Kardeşim, bu sözlerimi düşündüğünüzü ve daha da fazla düşüneceğinizi ümîd ede-

rim ve temennî ederim ki; tarafınızdan bu sözlerimin hakîkî mânâlarına daha ziyâde nüfûz edilir de ciddî bir mütâlâanın mahsûlü olmak üzere telâkkî olunur. Fakat bu günkü vukufunuz henüz tamam olmadı. Size **Hiram** ve **Süleyman**'dan bahsettiğim sırada dikkatinizi, henüz beşeriyetçe mechul bulunan görünmez bir kuvvetin mevcûdiyetine celbetmekten başka bir şey yapmadım. **Hiram**'ın öldürülmesi husûsunda **Süleyman**'ın tedbirlerinden henüz haberiniz yoktur. Size sâdece ismini söylediğim **Belkıs**'ın menkıbelerinden de henüz bahsetmedim. Bundan sonra geriye, iyilikle kötülüğün arasındaki ebedî mücâdelenin gizli sebeblerini, hîlenin, riyânın, cehâletin, kin ve düşmanlığın gayretini, fen ve muhabbete karşı olan amansız savaşını, bizim muhterem hatib kardeşin mufassal nutkundan anlamanız kalır. Muhterem hatib kardeş, söz sizindir. Dikkat kardeşlerim, dikkat ediniz!."

Üstâdlık kabûl merâsimine dâir olan hatîbin nutku, pek ziyâde ehemmiyeti hâiz bulunduğundan, onu hulâsaten buraya derc etmekten kendimi alamadım. Bu nutuk, üç kısma ayrılabilir:

Birinci kısım; bir adam üstadlığa kabûl edildiği zaman cereyân eden o uğursuz müneccimlik komedyası hakkında bâzı izâhât verir.

İkinci kısım; **Hiram**'ın menkıbelerini genişleterek yeni ve mânidâr bir tarzda gösterir.

Üçüncü kısma gelince; bu da yüce mertebelere karşı zıd ve pek hîlekârâne bir parçadır. Bundan maksad, yeni üstâda, masonluğun yüksek mertebelerine vâsıl olduğunu zannettirmek ve bundan daha yüce olan mertebelerin localarca lüzumsuz, abes, te'sirsiz ve merdûd olduğuna inandırmaktan ibârettir.

Muhterem Hatîbin Nutku:

"Kardeşlerim, sebat ve gayretinizin sizi ulaştırdığı yüce mevkie nâiliyetinizden evvel, sizi hayretlere düşüren, akıl ve muhâkemenizi şaşırtan fevkalâde bir takım merâsimler seyrettiniz. Kim bilir bunlar size ne derece acâib geldi.

Endîşeli bakışlarınıza, kasvetli ve te'sîr altında bırakıcı ve hiç de beklemediğiniz bir takım manzaralar göründü. Halbuki ilk iki derecede, beşer idrâkine şeref veren san'atların mütâlâası ile kaanunları insanları cinâyetten uzak tutan cemiyetimizin, samîmî ferdleri arasında mes'ûd dakîkalar geçirmiştiniz.

San'atınız ne kadar da mihnetli idi! Gittikçe ağırlaşan remizler, kesîf zulmetler, yegâne hedef uzakta yanan bir feneri andıran nûrânî bir nokta, kardeşlerden müteşekkil âile arasında korkutucu bir tecrid ve müdâfaasızlık, dost olmayan hâkimlerin şübheli kararsızlığı, vesveseli bir rehber, ancak bâzı ümidsizlik verici düşüncelerle bozulan bir sessizlik, fecî bir kazâya dûçâr olan bir kurbân, beklenmeyen bir hikâye, garib araştırmalar, esrârlı görünen izler, mecâzî dersler... Bütün bunların size, içinden çıkılamaz bir muammâ gibi te'sîr etmiş olması lâzımdır. Kalbinizden, hikmet ve hakîkati tanımak için en dehşetli tecrübe ve imtihanlara katlanmakta tereddüd etmeyen ve bu gün mensûbu olmakla iftihâr ettiğimiz cemiyetimizin ilk taraftarları olan, kadîm zamanların sırlarına vâkıf, o şâyân-ı hayret adamların evvelce hissettikleri duygulardan başka ne geçebilirdi!.

Hakîkaten, kardeşim, cemiyetimizin kuruluşu çok eski zamanlara dayanır. Hâricen asırların te'sirlerine tâbî olmuş ise de rûhu hiçbir zaman değişmemiştir.

Hindliler, Mısırlılar, Süryânîler ve Romalılar sırlara mâlik idiler. Esrar telkîn edilen mâbedler, heyet-i umûmiyesi îtibâriyle remzî bir timsâli idi. Bu mâbedlerden ekserîsinin tavanı semâ gibi yıldız resimleriyle süslenmiş ve on iki aya işâret olmak üzere on iki sütun üzerine binâ edilmişti.

Direklerin tepesine gelen tavan parçası, burçlar mıntıkası diye isimlendirilirdi. Her direğe mukaabil bir burç resmi yapılmıştı. Bâzen de, eskilerin sözlerine göre, göklerde hüküm süren ve fakat zayıf hislerimiz tarafından zabtedilemeyen âhenge işâret olmak üzere **Apollon**'un sazı; öküz, arza bereketi veren "**Phebus (Febus)-Apollon**"un remzi olmuştu. Sazın, o zamanlarda bilinen yedi seyyâreye veyâhud haftanın yedi gününe işâret olarak yedi kirişi vardı. Gulularla İskandinavların mâbedleri de böyle idi.

Şimal âhâlîsinin kadîm an'anelerini hâvî olan *"Edda"* kitâbında deniliyor ki: "**Gilfe** adındaki İskoç Kıralı (bu kadîm nam; esrâra vâkıf demektir.) mâbedlerin meskeni olan Asgard Sarayı'na girdiği vakit, bu sarayın tavanının gözle ancak görülecek kadar yüksek olduğunu ve onda yıldızlar asılı olduğunu gördü. Sarayın kapısında duran birisi yedi çiçek birden atıyordu. Esrâra vâkıf olanların Hiyeroglif lisânında, kılıç ve kamalar, yıldızların ışıkları mânâsını ifâde eder. Yedi çiçek yedi seyyâreye işârettir. Asgard Sarayı ise kâinâtın bir timsâli idi.

Mithra'nın (yâni güneş ilâhesi) mağarası da kâinâtın diğer bir timsâli idi. Sırlara vâkıf olan eski Îranlılar, mağaraları güneş ilâhesine ibâdet etmeye tahsîs etmişlerdi. Bu mağaralar geometrik kısımlara taksîm ediliyor ve bu mağaralarda Kâinât'ın intizâmı tasvîr olunuyordu. Mağaralarda ibâdet etmek Eski Îranlılardan alınmıştır. **Pisagoras** ve **Eflâtun**'un Dünyâ'yı niçin bir mağara olarak telâkkî ettikleri ancak bu sûretle anlaşılır. Eski güneşperestlerin kabûl âyininde bir merdivenden çıkılırdı. Bu merdivenin uzunluğunca yedi aded kapı vardı.

Her kapı, yedi seyyâreden birine işâretti ki, esrâra vâkıf olanların akîdesine göre ruhlar, bu seyyârelerde temizlenerek seçilir ve bu arzda bedenleri ihyâ etmek üzere evvelce ayrıldıkları ezelî nûra iltihak eder.

İşte kardeşim, masonluğun da bunlara benzeyen remizleri var. Size "loca" lâfzının, Sanksrit Lisânı'nda "Kâinât" mânâsına gelen "loga" lâfzından müştak olduğunu söylemeyeceğim. Bununla berâber Sanskritçe ile Lâtin ve Yunan lisanları arasındaki yakınlığa nazaran böyle bir iştikaakın olması uzak bir ihtimal de sayılamaz.

Yalnız nazar-ı dikkatinize arzederim ki; çırak mertebesine kabûl edildiğiniz zaman size bildirildiği üzere locanın ebadı, kâinâtın ebadıdır. Uzunluğu şarktan garba, genişliği cenubdan şimâledir. Derinliği de satıhtan merkeze kadardır. Onu tutan kazıklar; hikmet, kuvvet ve cemaldir ki bunlar yaratılışın mühim vasıflarıdır. Velhâsıl muhterem tahta vâsıl olabilmek için yedi basamak çıkmak lâzımdır ki bu yedi basamak, Mithra Mezhebi vâkıflarının merdivenin hatıra getirir.

Masonluk esrârına kabûlde olduğu gibi eski zamanlarda da esrâra âşinâ olmak için yapılan kabûl merâsiminde, arz küreye feyz veren semâvî cisimlerin hareketleri tasvîr edilirdi.

Esrâra vâkıf olmanın şu fâidesi vardı ki vefât ettiği zaman ruh, bir ay, temizlenmek için seyyâreden seyyâreye hicret etmeyip doğrudan doğruya ezelî saâdet yerine geçer ve sanki ilâhî bir yanma ile nur mâbuduna, güneş ilâhesine göçerdi.

Bu ilk rumûzun tabiî netîcesi olmak üzere geçmişteki esrarlı mezheblere bakanlar, bilhassa "**Eleusis**"[45] esrârı reisleri, yaradılışın büyük unsurlarını temsîl ederlerdi. Meselâ, eski locaların muhteremi olan "**Hierophante**", "**Demi-Ourgos**" yâni Kâinât'ın Ulu Mîmârı'nı temsîl ediyordu. Eski localarda ikinci reis olan ve bizim birinci mubassırımıza muâdil bulunan "**Dadouque**", Güneş'i temsîl ediyor ve tasvîri göğsünde nakşedilmiş bulunuyordu. Bizim ikinci mu-

---

45 Eski bir mistik mezheb. **(Nâşir)**

bassırımıza muâdil olan "**Epibome**", Kamer'i temsîl etmekte ve göğsünde hilâl tasvîri bulunmakta idi.

Velhâsıl bizim hatîbimize muâdil olarak kelâmı (kelâm, esrâriyyûna[46] göre hayattır) temsîl eden "**Ceryce**" vardı.

Bu kabil reisler erkânı İskandinav esrârında mevcuddur. Onların mukaddes kitâbı olan *"Edda"* da yazar ki:

"Asgard Sarayı'na giren "**Gilfe**" birbirinden yüksek yerlere konuşmuş üç taht gördü. Her tahtın üzerinde bir adam oturuyordu. Bu üç kişiden hangisinin kral olduğunu sordu. Onların esrârengiz lisânında kral, güneş demekti. Rehberi, Gilfe'ye cevab verdi. Birinci taht üzerinde olduğunu gördüğünüz kimse hükümdâr, ismi "**Har**" yâni "alev"dir. İkincisine "**Jafnhar**" nâmı verilir ki aynı mânâyı ifâde eder. Fakat en yükseği "**Tredie**" nâmını hâizdir ki bu da "üç" demektir.

Hıristiyanlar da yüce sırlarından tıpkı böyle remzî bir mertebeler silsilesini muhâfaza etmişlerdir. Yunanca "pappas" kelimesinden muktebes "papa" ki peder, hâlık (yaratıcı) demektir. "Episkopos" kelimesinden alınma "eveque" ki nâzır, mubassır mânâsını ifâde eder. "Arche-episcopos"tan müştak "arvheveque" kelimesi ki birinci nâzır, birinci mubassır kelimesinin mukaabilidir. Şunu da hatırınıza getirmelisiniz ki kardeşim, locanın üç zâbitinin remzî vazîfesi ile alâkalı tâlimat gâyet açıktır. Bu tâlimat, bir "çırak"ın, locaya alıştırıldığı anda "masonluğun üç yüce ziyâsını yâni güneşi, kameri ve loca üstâdını" gördüğünü beyân eder.

---

46 Fransızca metinde "mystique" şeklinde geçen bu kelime günümüzde "mistisizm" tâbiriyle karşılanabilir. Mistisizm; kısaca "insanın hakîkate vâsıl olma çabası" diye târif edilebilirse de bunu Tasavvuf'la karıştırmamalı ve bu iki kelimeyi müterâdif zannetmemelidir. Zîrâ aralarında bir takım farklar vardır. (Bu farklar ve tafsîlât için bkz. Prof. Dr. **Hasan Kâmil Yılmaz**, *Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarîkatlar*, İstanbul 2004, sh.12-14.) **(Nâşir)**

Eski çıraklar da vazîfelerdeki mertebeler silsilesinden başka bir de rutbe dereceleri vardır. Bu cümleden olarak "**İsiades**"lerin çıraklığı üç derece idi. Evvelâ "**İsis**"in, ikinci "**Serapis**"in, üçüncü olarak da "**Osiris**"in esrârı. "**Eleusis**" namzedleri, tecrübelerden sonra evvelâ "Mystes" sonra "Epoptes" olurlardı. "**Pisagoryen**"lerde de üç derece vardı: "**dinleyici**", "**çırak**", "**hikmetşinas**". İlk hıristiyanlarda da bunun gibi üç derece vardı: "dinleyici", "salâhiyetli", "sâdık". "**Manicheens**"ler de böyle idi: "dinleyici", "seçilmiş" ve "üstad".

Yalnız "**Mithriades**"lerde bir çok rutbe vardı: "asker", "aslan", "karga", "bromious", "helios" ve "peder". Masonlar da bunlara benzer olarak üç derece, üç rutbe te'sîs etmişlerdi: "çıraklık", "kalfalık", "ustalık" rutbeleri.

Kadim esrarda dînî merâsimler dâima gizli bir sûrette icrâ edilir ve bu merâsimlere katılanlar, ancak uzun ve zahmetli tecrübelerden ve orada görülecek şeylerin mânâ ve tafsîlâtını yabancılara asla ifşâ etmeyeceklerine dâir yemîn ettikten sonra kabûl olunurdu. "**Macrobe**[47]" bize bu ihtiyâtın sebeblerini izâh ediyor:

"Tabiat, her nazara sırrı ifşâ etmekten çekinir. Tabiat, kaba ve âmiyâne gözlerden gizlenmek için yalnız şekil değiştirmekle iktifâ etmez, belki bundan başka akıl ve irfân erbâbından bir remzî mezheb taleb eder."

İşte bunun içindir ki namzedler ve çıraklar esrârın ışığına ancak remiz ve istiârenin dolaşık yolları vâsıtasıyla dâhil olurlar. Şu yaptığım mukaayese size söyleyeceğim şeyleri kolayca anlamanız ve kabûl etmeniz için elzemdir. **Bir çok kimseler Hazret-i Süleyman**'ı farmasonluğun kurucusu olarak telâkkî ederlerse de bu tarakta asıl ehemmiyeti hâiz şahıs, Kudüs Mâbedi'nin mîmârı olan "**Hiram**"dır. **Hiram;**

---

47 **Ambrosius Theodosius Macrobius**: M.S. 3. asrın sonu ve 4. asrın başlarında yaşamış olan Romalı Nahiv âlimi ve filozof. **(Nâşir)**

Osiris, Mithra, Bacchus, Balder velhâsıl eski ve yeni esrâra âid ilâhlar gibi Güneş'in binlerce tezâhürlerinden biridir. **Hiram**, Mâbed-i Süleyman'ı inşâ etmiş olan mîmarların ve amelelerin reisi telâkkî edilir. Bu istiâre, putperestlerin hurâfelerinde, mitolojide ve hattâ Kitâb-ı Mukaddes'te bulunur. Güneş'in tezâhürü olan ilâhlardan "**Phebus-Apollon**"un duvarcı sıfatıyla "Truva" surlarının inşâsında çalıştığı, bunun gibi Güneş'in bir timsâli olan "**Cadmus**"un, her biri yedi seyyâreden birinin ismini taşıyan yedi kapılı "Thebes Şehri"ni inşâ ettiği görülür. İskandinavyalıların mukaddes kitâbı "*Edda*"da; ilâhlara bir şehir inşâ etmeyi teklîf ve bu hizmetinin karşılığında Güneş ve Kamer'i taleb etmiş olan bir mîmardan bahsedilir. Kitâb-ı Mukaddes'in "Darb-ı Meseller" kısmında şu mânidâr kelimelere tesâdüf olunur:

"Bilge hükümdâr onun hânesini ve yedi sütununu nakşeylemiştir."

Nazar-ı dikkate almaya şâyân olan garibliklerdendir ki bâzı eski kabûl merâsimlerde namzedin üzerine kireç serpiyorlardı. Üç rutbeye kabûlünüzde icrâ edilmiş olan merâsim esnâsında biz Güneş'in senelik devrini, siz de bizzat Güneş'i temsîl eylediniz. Aynı usûl eski mezheblerin kabûl merâsimlerinde de cârî idi.

Masonluktaki üç rutbenin hakîki mânâsı, Güneş'in senelik devrinin üç mühim kısmıdır. Evvelâ; karanlık ve fecî tasvirlerle dolu bir yere kapatıldınız. Bu yerden, gözleriniz sıkı sıkıya bağlı ve yarı çıplak bir halde çıktınız. Bütün bu haller; ışıksız, ısısız ve kuvvetsiz olan kış güneşini, zînetlerinden tecerrüd etmiş hazin ve ölmüş tabiatı îmâ ediyordu. Siz o zamanlar, Mısırlıların "**Horus**"u, Atinalıların "**Bacchus**"u ve Samotrasların "**Cadmilus**"u velhâsıl henüz doğmakta olan bir güneştiniz. Sizi mâbede soktular. Üzerinde yürüdüğünüz zeminin gürültüleri ve sadmeleri içinde üç seyahat yaptınız. Sonra su ve ateşle temizlendiniz ve nihâ-

yet gözleriniz ışığa açıldı. Bu hâdiselerde güneşin devrinin başında geçirdiği üç ayın fırtınalarını, yağmurlarını, tabiatın bu mevsime mahsus şiddetini, sonra gözlerin açılmasında âleme hayat ve rahatlık, nur ve neşve veren bahârı tanımadınız mı? Size refâkat etmiş ve tecrübelerinizi icrâ ettirmiş olan müdhiş kardeş "**Osiris**"e, hayat ışığı ve ısısı saçana karşı isyan îlân etmiş olan "tayfun" değil midir?

Kalfa rutbesine kabûlünüz, aynı remizlerin devâmını arzeder. Siz orada artık şekilsiz bir taş işleyen bir çırak ve çıplak, sefil bir toprağa feyz tohumu serpen bir güneş değil, maddeye zarif ve muntazam şekiller veren mâhir bir işçi idiniz. Beş seyahat icrâ ettiniz, sonra altıncısının nihâyetinde size "yaşama" mânâsını ifâde eden bir kelime öğrettiler. Tâ ki bahardan sonbahara kadar geçen altı ay esnâsında Güneş'in âlem üzerinde icrâ ettiği feyz verici te'sirini hatırlayasınız. Üstadlık rutbesinde sahne, evvelki parlaklığını kaybediyor. Hakîkaten bu mevsimde Güneş'in, Cenûbî Yarımküre'ye doğru hareketlendiği zamandır.

Size nakledilmiş olan hikâye rivâyet eder ki; Kudüs Mâbedi'nin ikmâl edilmek üzere bulunduğu bir sırada "**Hiram**"ın üç kötü kalfası, üstadlarının hayâtına kasdetmeye azmettiler. Bu vak'a, Güneş'in senelik devrini tamamlamak üzere bulunduğu bir sırada, semâyı bulutlarla örten üç hazan ayını göstermez mi? Bu üç kalfa teşebbüslerini kuvveden fiile çıkarmak için mâbedin Cenub'da, Garb'da ve Şark'ta bulunan üç kapısına saklanırlar ve **Hiram** mâbedden çıkmak üzere cenub kapısında göründüğü zaman kalfalardan biri, kendisinden parolayı suâl eder. **Hiram**, bu parolaya cevab vermez. Size söylemiştim ki kardeşim, paroladan maksad hayattır. Güneşin, bütün parlaklık ve sıcaklığıyla kendini göstermesi bilcümle hayat sâhibi varlığın neş'e sebebi olur. **Hiram**, parolayı vermekten imtinâ ettiği için yirmi dört parmak boyunda bir cedvel ile boynuna vu-

rulur. Bu aded Güneş'in günlük devrinin münkasim olduğu saati arzeder. Bu yirmi dört saatin nihâyet bulması Güneş'in de batması değil midir?

Hiram, garb kapısından kaçıp kurtulmayı düşünür. Fakat orada da ikinci kalfaya tesâdüf eder. **Hiram**'ın tekrar parolayı vermekten imtinâ etmesi üzerine kalfa, demir bir pergel ile kalbine vurur. Burçlar mıntıkası dâiresini dört eşit parçaya taksîm eder ve bu kısımları yekdiğerinden ayıran noktaların birbirine en yakın olan ikisinden merkeze doğru iki düz çizgi çizerseniz bir pergele yâni doksan derecelik bir açıya sâhib olursunuz. Bu merkeziyete timsâl olan kalbe vurulmuş ikinci darbe, dört eşit mevsime bölünmüş "zodyak senesi"nin[48] Güneş için mûcib olduğu zararı îmâ etmiyor mu? Nihâyet **Hiram**, Şark tarafındaki kapıdan çıkacak olursa kurtulabileceğini ümîd eder. Buraya saklanmış olan kalfa önüne çıkarak beyhûde yere parolayı taleb ettikten sonra alnının ortasına öldürücü bir tokmak darbesi indirir. Tokmağın silindir şeklinde olması dâire, halka mânâsına olan ve tamam olması, ölmek üzere olan Güneş'e son darbeyi indiren seneyi temsîl eder.

Hiram'ın cesedi evvelâ, kışın getirdiği karların ve buzların, tabiatte görülen solgunluk ve ümidsizliğin bir timsâli olan enkaz altına saklanır. Sonra "Lübnan Dağı" üzerine defnedilir. Şurası da nazar-ı dikkate almaya lâyıktır ki bu dağ, "**Adonis**"e âid hurâfelerde de mühim bir vazîfeyi hâizdir. "**Adonis**"e, **Hiram**'ın vatanı olan "Sur Şehri"nde ibâdet edilirdi. Hurafe, **Adonis**'in, kışın bir timsâli olan bir yaban domuzu tarafından "Lübnan Dağı"nda öldürülmüş olduğu ve güzellik ilâhesi "**Venüs**"ün onu orada bularak cesedini gözyaşlarıyla yıkadığını söylüyor.

Hiram'ın ortadan kaybolduğu görülür görülmez **Haz-**

---

48 **Zodyak:** Burçlar kuşağı. Güneş'in yıllık hareketi netîcesinde on iki burcun teşekkül ettiğini kabûl eden astrolojik sistem. **(Nâşir)**

ret-i Süleyman -ki bu cinâyet hâdisesine medhaldar olduğunu, size muhterem üstâdımızın bütün hayât hikâyesini anlatırken îzâh edeceğim- derhal onu aramak için adamlarını etrâfa saldı. Üç üstad tarafından icrâ edilen araştırma hiçbir netîce vermedi. Bir netîce almak için -senenin dokuz ayını temsîl eden- dokuz üstad göndermek îcâb etti. Onlar Lübnan Dağı üzerine geldiklerinde bir akasya dalı gölgesinde bir mezar keşfettiler ki içinde **Hiram**'ın cesedi bulunuyordu.

Akasya nedir kardeşim? Kadim Arabların, Güneş'e vakfetmiş oldukları bir ağaçtır.[49] Yunanlılardaki şimşir dalı, ilk hıristiyanların ak dediği ne ise eski arabların akasyası da odur.

İşte kardeşim, esas hududlar gibi, **Osiris, Adonis, Bacchus, Balder** ve kadîm dinlerin kaydettikleri ilâhlarla alâkalı efsânelerde görülen bu remzî üstadlık hikâyesi, Astroloji nokta-i nazarından bundan ibârettir. Bu efsânelerin cümlesinde fazîletkâr bir şahıs katledilerek cesedi, şehir hâricinde bir yere konulur. Maktûlün sevenleri ve talebeleri onu ararlar, mezârını ziyâret ederler. Hulâsa her yerde aynı fikre tesâdüf edilir.

Sizi tezyîn etmekte olan şeylere gelince; onlar da kabûlünüze âid bütün haller gibi Güneş'in remzî hikâyesi ile alâkalıdır. Önlüğünüz yarım dâirevî şekliyle Cenûbî Yarımküre'yi îmâ eder. Sol omzunuzdan sağ kalçanıza kadar uzanan kordon, burçlar kuşağını hatırlatır. Kordonun rengi, göğün rengi gibi mâvidir. Kordonunuzun aşağı kısmına asılmış olan şeyler bir pergel ile bir gönyedir. Pergel Güneş'i, pergelin başı güneşin karısı, yamakları ve şualarıdır. Gönye ise, güneşin baş tarafta aydınlattığı arz kısmına delâlet eder.

49 Farmasonluk, burada pek gülünç bir cehâlet gösteriyor. Akasya ağacı Amerika'da yetişen bir ağaçtır. Eski kıt'alara ancak Amerika keşfedildikten sonra girdi.

Locada icrâ edilen bütün merâsimlerde dâima aynı fikre tesâdüf edeceksiniz.

Şimdi kardeşim, nutkumun en nâzik noktasına, bu mîmârî eserin muvaffakiyetle çizilmesi en müşkül olan noktalarına geliyorum.

İhtimal bu esnâda bir vazîfe icrâ ettiğiniz remzî fâciâya lâyıkıyla nüfûz ettiğinizi düşünüyorsunuz, fakat size verilmiş olan bütün izâhate rağmen hemen hemen daha hiçbir şey bilmiyorsunuz. Zîrâ hurâfe, şimdiye kadar size tamâmıyla nakledilmedi. Asıl incelenmeye lâyık olan şey bu hikâyenin bütünüdür kardeşim. (Burada hatib bir müddet duraklayarak dinlenir.)

Hazret-i Süleyman'ın irfân ve zekâsının şöhreti, icraatlerinin velvelesi âlemin ufuklarını tutmuştu. İşte o zaman Sebe Kraliçesi **Belkıs**, -*Tevrat*'da nakledildiği üzere- bu saltanatın seçkin eserlerini görmek ve bu büyük hükümdârı ziyâret etmek üzere Kudüs'e geldi.

Belkıs, Hazret-i Süleyman'ı ayakları, altından bir zemin üzerine konulmuş, kıymetli taşlarla süslenmiş ve muhteşem bir taht üzerinde oturmuş gördü.

Belkıs, evvelâ kendisini, çehresi ve elleri fildişinden oyulmuş mükemmel ve kıymetli bir heykel karşısında zannetti. Fakat bu heykel, birdenbire canlanarak **Belkıs**'a doğru ilerledi. Hükümdar onu, şark kraliçesinden başka herkesin gözlerini kamaştırmaya kâfî olan bir taht üzerine ve kendi yanına oturttu.

Belkıs, Hazret-i Süleyman'a kıymetli ve nâdir hediyeler takdîm ettikten sonra -şark âdetlerinden olduğu üzere- üç bilmece sordu.

Hazret-i Süleyman daha evvel "Sabiîler"in[50] en büyük

---

50 **Sâbiîler**: Bu isimle anılan iki teşekkül vardır ki bunlardan biri Hıristiyanlık-Mûsevîlik karışımı bir din diğeri ise Güneş, Kamer ve bir takım yıldızlarla seyyârelere kudsiyyet izâfe ederek onlara ibâdet ettikleri düşünülen, dışarıya kapalı bir topluluk oldukları için hakkında pek de

râhibini para kuvvetiyle iknâ ederek bilmecelerin cevablarını almış olduğu için Sebe Kraliçesine tereddüdsüz cevab verdi. **Hazret-i Süleyman, Belkıs**'a şevket ve debdebesini göstermek üzere ona, saraylarını bizzat ziyâret ettirdi. Sonra onu Benî İsrâil'in rabbi için inşâ ettirmekte olduğu mâbede götürdü. Mihrâbın temellerine vâsıl oldukları zaman kraliçenin gözüne yerden sökülerek bir tarafa atılıvermiş bir üzüm kütüğü ilişti.

Belkıs'a her yerde refâkat eden ve ismi "Hüdhüd" olan güzel bir kuş şikâyet edercesine feryadlarla bu kütüğün ne olduğunu, **Hazret-i Süleyman**'in kibir ve gurûru altında ezilen bu toprağın ne mukaddes bir yer olduğunu kraliçeye anlattı.

Belkıs, hükümdâra:

"- Sen debdebe ve tantananı ecdâdının mezarı üzerine kurdun ve bu kütük, bu mukaddes ağaç..."

Hazret-i Süleyman, **Belkıs**'ın sözünü keserek:

"- Porfirden[51] ve zeytin ağacından inşâ edeceğim ve dört altınla süsleyeceğim bir mihrâb yapmak için onu söktürdüm."

Belkıs sözüne devamla:

"- Bu kütük ecdâdının babası olan **Hazret-i Nuh** tarafından dikilmişti. **Nuh**'un torunlarından biri bir küfür işlemeksizin bu muhterem ağacı sökemezdi. İşte bunun için senin neslinden gelecek son prensin senin için mukaddes olması îcâb eden bu ağacın yerinde cânî gibi çarmıha geri-

---

fazla mâlûmat bulunmayan fakat ibâdet şekilleri îtibâriyle semâvî dinlere benzeyen felsefî-bâtınî bir doktrin. Târihte daha ziyâde Harran havâlisinde yaşamış bulunan bu topluluk mensublarına günümüzde Bağdat taraflarında tesâdüf edilmektedir ve sayıları 30 bin civârındadır. (Bu hususta geniş mâlûmat almak için bkz. Şinâsi Gündüz, *Sabiiler: Son Gnostikler İnanç Esasları ve İbadetleri,* Ankara 1995.) **(Nâşir)**

51 **Porfir**: Magmaların soğumasıyla oluşan, daha ziyâde kırmızımsı renkte ve ince tâneli kristalimsi bir sathı olan sert bir cins taş. **(Nâşir)**

lecektir." dedi.

Cenub kraliçesinin ateş saçan gözleri **Hazret-i Süleyman**'ın kalbinde bir sevdâ ateşi tutuşturmuştu. Büyük hükümdâr, bu efsunlu güzelin karşısında bir esir zilletine düşmüştü. **Hazret-i Süleyman**'ın kibir ve azameti evvelce **Belkıs**'ı rencîde ederdi. Fakat hükümdârın sevdânın te'sîriyle büsbütün başka bir adam olduğunu görerek bu mağrur kalbde husûle getirdiği değişiklik, kadınlık haysiyetini okşadı ve yalvaran hükümdâra, kendisiyle evleneceğini va'detti.

Fakat **Belkıs**, Benî İsrâil'in rabbi nâmına binâ edilmiş olan mâbedi, **Hazret-i Süleyman**'ın azamet ve gösterişinin diğer yüce eserlerini her ziyâret edişinde, bunları inşâ etmiş olan mîmârın ismini soruyor ve pâdişahtan:

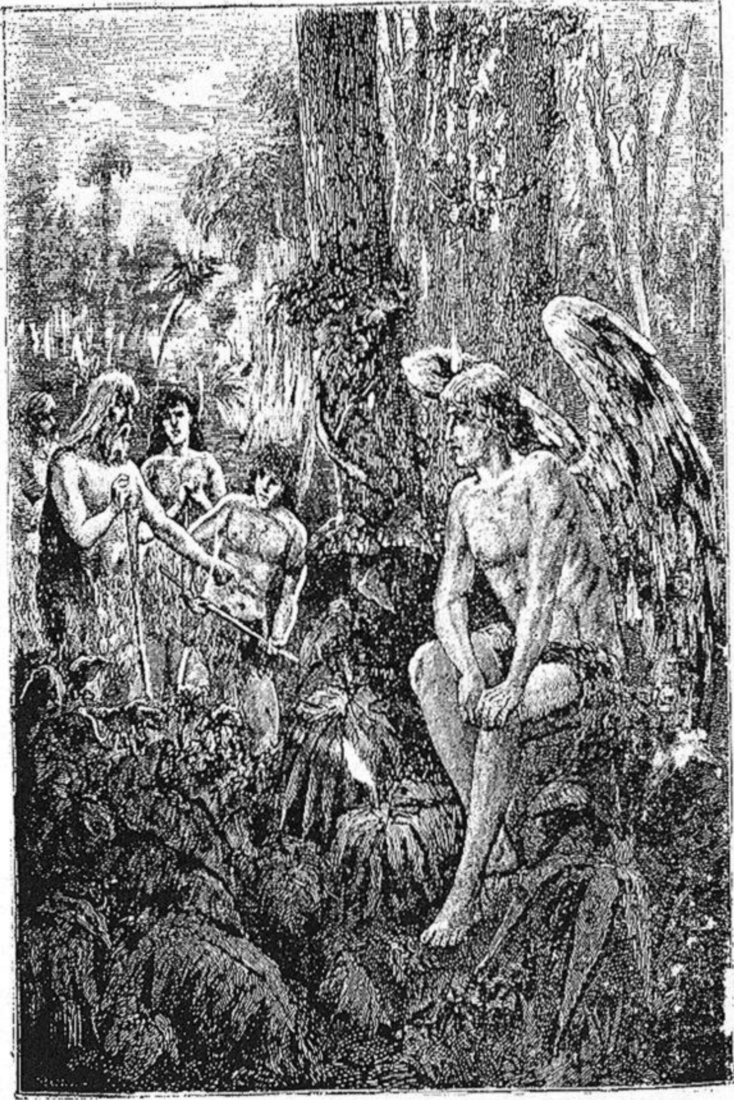
"- Tyrien hükümdârının bana göndermiş olduğu **Hiram** adında garib ve vahşî bir adamdır." cevâbını alıyordu.

Belkıs, **Hiram**'ı görmek arzûsunu izhâr etti. **Hazret-i Süleyman**, onu bu fikrinden döndürmeye uğraştı. Fakat sütunları hayvan ve melek heykellerini, mihrâbın karşısında yaptırdığı fil dişi ve altından tahtı gösterdiği zaman Sebe Kraliçesi muttasıl:

"- Bu sütunları kim dikti, bu heykelleri kim yaptı ilh..?!." gibi sualler soruyor ve hükümdâr dâima "**Hiram, Hiram**" cevâbını vermeye mecbur kalıyordu. **Belkıs**'ın arzûsu şiddetlendi ve hükümdâr kraliçeyi gücendirmemek için arzûsuna muvâfakat ederek **Hiram**'ın celbine emir verdi.

Dehâsının, kendisini bütün insanların fevkine çıkardığı bu garib şahsın, ne vatanını ne de menşeini kimse bilmezdi. *Fakat âdemoğulları arasında bir yabancı gibi yaşayan bu adam, hakîkaten beşerin babası olan Âdem'in neslinden değildi.*

Dinleyiniz kardeşim! Şimdi size, farmasonluğun hakîkî kurucusu olan **Hiram**'ın şeceresinden bahsedeceğim

Hiram efsânesinden:
Belkıs ve Süleyman mâbedi gezerken

ve **Hiram**'ın evlâdlarının beşer içinde güzîde bir kavim olduklarını anlayacaksınız

Şimdi Dünyâ'nın ilk günlerine, **Âdem** ile **Havvâ**'nın henüz Adn Cenneti'nde bulundukları zamâna fikrî bir seyahat icrâ edelim:

Ferişteh-i Ziyâ olan **İblis**, **Havvâ**'nın güzelliğine tutuldu. **Havvâ**, bir meleğin aşkına mukaavemet edebilir miydi? Elbette hayır!. **Kabil**, bu aşkın mahsûlüdür. Ferişteh-i Ziyâ'nın, ateşin rûhunun bir kıvılcımı olan **Kabil**'in rûhu, bu imtiyaz sâyesinde **Hazret-i Âdem**'in oğlu olan **Hâbil**'in katbekat fevkınde bulunuyordu. Bununla berâber **Kabil**, **Hazret-i Âdem**'e gâyet iyi muâmele etti. İhtiyarlığı hengâmında ona destek olduğu gibi **Hâbil**'in hayâtının ilk günlerinde hâmîsi oldu.

Fakat "**Yehova-Adonai**", **İblis**'in **Kabil**'e üfürdüğü dehâyı kıskanarak, **Havvâ**'nın zaafından dolayı onları ve nesillerini cezâlandırmak üzere cennetten kovdu.

Âdem ve **Havvâ**, bu cezâya sebeb olan mâsum **Kabil**'den nefret ediyorlar ve vâlidenin bütün muhabbeti **Hâbil** üzerinde toplanıyordu. **Hâbil**'e gelince, bu haksız üstünlükle iftihâr ediyor ve kardeşinin kendisine gösterdiği sevgiye küçümseme ile mukaabele ediyordu. Daha zâlim bir tecrübe, **İblis**'in asil oğlunun zâten kırık olan kalbini daha da kırdı.

Âdem ve **Havvâ**'nın ilk kızları "**Aklinya**" ebeveyninin bütün ısrâr ve zorlamalarına rağmen derin ve karşılıklı bir şefkat ile kalbini **Kabil**'e bağlamıştı. **Aklinya, Yehova-Adonai**'nin irâdesiyle zevce olarak **Hâbil**'e verildi. Kıskanç **Yehova, Âdem**'i vücûda getirmek için çamur kullanmış ve bu cisme esir bir ruh üfürmüştü. Bunun içindir ki; **Kabil**'in serbest rûhundan ürküyordu.

Kabil, Yehova'nın, ebeveyn ve kardeşinin bu devamlı haksızlıklarından son derece gücenerek îtidâlini kaybetti ve

Hiram efsânesinden:
Kabil, Âdemoğulları'na hizmet ediyor, ziraati öğretiyor.

bu nankör kardeşi katletti.

Kabil, kendisinden bir anlık hiddetle ve gayr-ı ihtiyârî sâdır olmuş olan hatâyı tâmir etmek için Ferişteh-i Ziyâ'dan almış olduğu rûhu, çamurdan yaratılmış insanların hizmetine vakfetti.

Kendisi, insanlara ziraati öğretiyordu. Oğullarından **Enuş**, insanları ictimâî hayâta alıştırıyordu. **Mathusel**, yazıyı; **Lâmeh**, taaddüd-i zevcâtı öğretiyor, **Tubalkayin**, demiri işlemek san'atını keşfediyor ve keşiflerini ikmâl ederek bütün insanlığa hâdim bir hâle getiriyordu. **Tubalkayin**'in tabiatin önünde evlendiği **Nohema**, iplik bükmek ve bez dokumak san'atını öğretiyordu.

Bakınız kardeşim, ulvî ruhlarda, haksızlığa karşı kin ve nefret ne kadar zayıftır. İşte bu büyük ruhların neslinden olan **Hiram**'dır ki bütün dehâ ve kuvvetini, **Hazret-i Süleyman**'ın azamet ve gösterişine vakfetmiş ve asırlardan beri **Kabil**'in evlâdlarını kin ve düşmanlıkla tâkib eden **Yehova**'ya, o muazzam Kudüs Mâbedi'ni inşâ etmiştir. Fakat ateşin rûhunun oğlu, insanların arasında hazin ve kimsesiz yaşamış ve menşeinin sırrını kimseye ifşâ etmemiştir. Herkes ondan korkardı ve bu korku **Süleyman**'da herkesten daha ziyâde mevcûd idi. Bütün kalblere verdiği korku ve haşyet, onun halk tarafından sevilmesine mânî oluyor ve gizli bir sevk-i tabiî delâletiyle **Hiram**'ın büyüklüğünden haberdâr olan ve bu büyüklüğü için onun hakkında sönmeyen bir kin ve hiddet besleyen **Süleyman**, kibir ve gurûrunun bütün kuvvetiyle ondan nefret ederdi. Bu beğenilen ve takdîr edilen güzel eserleri ortaya koymuş olan **Hiram**, Sebe Kraliçesi'nin önüne geldiği korkusuz ve gururlu bakışlarını ona tevcîh ettiği zaman **Belkıs**'ın rûhu, ânî bir fırtına ile sarsıldı. Fakat derhal kendini toplayarak san'atkâra, mesâîsi hakkında sorular sordu. **Süleyman**'ın âdî ve bir hased hissi sâikasıyla serdettiği azar ve tenkidlere karşı onu müdâfaa

etti.

Belkıs, **Hiram**'ın mesâî arkadaşları olan yüz binlerce ameleyi bir arada görmek arzûsunu izhâr ettiği zaman **Hazret-i Süleyman**, onların muhtelif şehirlere mensub olup farklı lisanlarla konuştuklarını ve her birinin, memleketlerinin bir köşesine dağılmış oldukları için hepsini bir araya toplanmanın imkânsız olduğunu söyledi.

Fakat **Hiram**, her taraftan görünen büyük bir granit parçasının üzerine çıkarak sağ eliyle havaya, sa'yin en büyük piri olan **Tubalkayin**'i işâret eden, "Tyr-Sur" şehrinin ilk kelimesi olan "t" harfini yazdı. Derhal her taraftan muhtelif memleketlere, lisanlara, menşe'lere mensub, sayıları üç yüz bini geçen amele koştu. Cümlesi, harb hâlinde bulunan bir ordu gibi **Hiram**'ın karşısında bir saf teşkîl ettiler. Sağ cenah marangozlardan, sol cenah mâdencilerden, merkez de duvarcılardan ve taşçılardan müteşekkil idi. **Hiram**'ın, elini uzatmasıyla muhteşem ordu birden bire durdu. Bu manzara üzerine **Belkıs**, **Hiram**'ın beşer üstü bir mahlûk olduğunu ve **Süleyman** dahî kendi kudret ve azametinin bu büyüklük karşısında bir hiç derekesine indiğini gördü. **Belkıs**, **Süleyman**'a vermiş olduğu izdivac va'dine pişman oldu.

Süleyman, burada kraliçe de bulunduğu için tabiî daha fenâ hâle gelen bir mağlûbiyete dûçâr oldu.

Jubelas isminde bir duvarcı kalfası, **Jubelos** adında bir mâdenci kalfası ve **Jubelum** diye isimlendirilen bir marangoz kalfası, ustalık sıfat ve maaşını taleb ettiler. Böyle bir şeyi bahşetmeye hakkı olmayan **Hiram**, tabii ki bu talebi reddetti. Bu redden münfail olan duvarcı kalfası, "tunç denizi" için icrâ edilen tedâriklerden kireçtaşına başka bir şey karıştırdı. Marangoz, direklerin uçlarını aleve temâs edecek derecede uzattı. Mâdenci kalfası ise zehirli "ğamore" gülünden sülfürlü karışımlar alarak mâdenine karıştırdı. **Hiram**'a karşı bir baba muhabbeti besleyen genç bir amele bu hâle

vâkıf olarak "tunç denizi"nin akmasına mânî olması için **Hazret-i Süleyman**'ı vak'adan haberdâr etti. Fakat **Hiram**'ın, kraliçenin önünde mahcûb olacağını gören **Süleyman**, buna kulaklarını tıkadı.

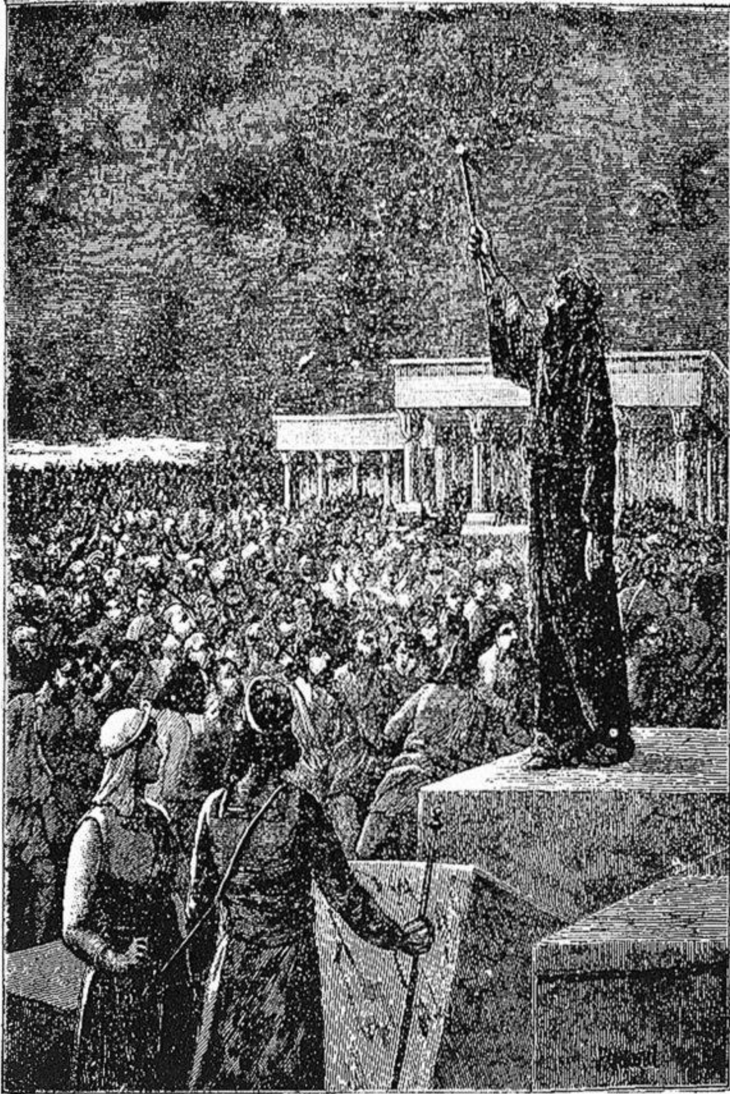
Vakit geldi, karışım hâlinde bulunan tuncun akmasını engelleyen mânialar kaldırıldı ve o, kalıbı olacak olan havuza büyük bir şiddetle akmaya başladı. Fakat pek ziyâde yüklenen kalıp patladı ve âteşîn sıvı her tarafa yayıldı. **Hiram**, ateşin te'sîrinin kumu cama tahvîl ettiğine zâhib oldu ve kalıbın desteklerine doğru su fışkırttı. Su ile ateş arasında kan dökücü bir çarpışma vuku buldu. Su, bu cehennemî ateşe temâs ettikçe buharlaşıyor, erimiş mâdenlere karışarak yakıcı bir buhar hâlinde kalkıyor ve bir alev yağmuru şeklinde, bu manzarayı görmeye gelmiş olan halkın üzerine ölüm ve korku yağdırıyordu.

Muntazam san'atı yerle bir edilmiş olan bu büyük dehâ etrâfına bakar ve sâdık "**Benoni**"sini göremez. O zaman aşırı bir ümidsilikle bu genç ameleyi ithâm eder. Ancak bilmez ki, bîçâre çocuk, **Süleyman**'ın reddi üzerine felâketin önünü almak için uğraşırken telef olmuştur.

Hiram, bu utanç ve mağlûbiyet sahnesini terk etmez. Büyük bir ümidsizlik içinde bu cehennemî bir sar'a ile sarsılan denizin kendisini de helâk edeceğini düşünmez. Zihni, sâdece orada iltifat ve selâmına nâil olacağını beklediği, fakat bir felâketten başka bir şey görmemiş olan Sebe Kraliçesi'ne takıldı.

Birdenbire, alevlerin ortasından çıkan müdhiş bir sesin üç defa "**Hiram, Hiram, Hiram**" diye kendisini çağırdığını duyar. Gözlerini kaldırır ve ateşin ortasında bir adam fakat normal insanlardan çok başka bir adam görür. Bu mahlûk beşer üstü:

"- Gel oğlum!. Gel bana gel!. Ben sana nefsimi verdim, sen korkmadan alevler içinde teneffüs edebilirsin!" der. **Hi-**

Hiram efsânesinden:
Hiram, havada çizdiği şekillerle bütün ameleye hükmediyordu.

ram, ona doğru yürür ve bir âdemoğlunu bir üfürüğüyle helâk edebilecek ateşin ortasında derin bir haz duyar. Nefsini garib bir câzibeye terk ederek mukavemetsiz, kendisini çağıran ve alevler içine sevkeden mahlûka sorar:

"- Beni nereye götürüyorsun?!."

"- Arzın merkezine, âlemin rûhuna, **İblis**'in ve **Kabil**'in hürriyetle kuşatılmış mâlikânesine. Burada "**Adonai**"nin hasedi son buluyor. Biz burada ilim ağacının meyveleri ile büyük bir serbestlik içinde büyük lezzetler tadıyoruz, burası ecdâdın mâlikânesidir."

"- Ben kimim, sen kimsin?"

"- Ben senin ecdâdının babası, **Lâmeh**'in oğlu, **Kabil**'in torunu olan **Tubalkayin**'im."

Tubalkayin, **Hiram**'ı ateşin içine sokar ve orada **Adonai**'nin haksızlıklarından uzun uzadıya bahseder. **Hiram** ilerler ve kendisini en büyük ceddi **Kabil**'in huzûrunda bulur. **Kabil**'in babası olan **Nûr-ı Ziyâ**, kendi büyüleyici güzelliğinin bir parıltısını oğluna aksettirmiştir. **Kabil**, **Hiram**'a hatâlarını, hatâlarından kat kat fazla olan meziyetlerini, meziyetlerine eşit olan felâketlerini nakleder. **Hiram** orada, **Kabil**'in evlâdlarının, tûfandan evvel ölmüş olanlarını görür. Tûfandan sonra ölmüş olanların cesedleri toprak altında kalmış oldukları için, **Hiram** onları insânî şekilleri ile göremez. Yalnız ruhları, **Kabil** ve **İblis**'in mâlikânesine dönmüştür.

Hiram, **Ken'an**'ın babası ve **Lâved**'in büyükbabasının sesini işitir. Bu ses **Hiram**'a der ki:

"- Senin bir neslin olacak ki, âdemoğullarının kat kat fevkında olduğu halde asırlarca onların ayakları altında ezilecek. Fakat senin neslin asırlarca bütün kuvvet ve dehâsını sarf ederek bu nankör nesle hürmet edecek, nihâyet muvaffakiyet onların da yüzlerinde parlamaya başlayacak, senin neslin ateş mezhebini te'sîs edecek, âdemoğlunun büyük

Hiram efsânesinden:
Hiram ve Tubalkayin

hükümdârlarının zulüm ve istibdâdlarına nihâyet verecektir. Haydi şimdi cesurca Dünyâ'ya dön, **Ferişteh-i Ziyâ** seninledir!."

Hiram yine **Tubalkayin**'in refâkatinde ateşten çıkar. **Tubalkayin**, ona bâzı nasihatler verir ve volkanlara büyük geçitler açtığı büyük çekici hediye eder.

Hiram, târumâr olmuş olan eserini tâmir için bu sihirli ve kıymetli çekici kullanır. Güneş o kadar muhteşem bir eser üzerine doğar ki; Benî İsrâil bu mûcizevî san'at eseri karşısında mest olurlar. Bir selsebil bütün şehri titretir.

Hazret-i Süleyman'ın **Hiram** hakkında revâ gördüğü lâyık olmayan muâmelelerden zâten gönlü incinmiş olan Sebe Kraliçesi, büyük dehâya daha büyük bir aşkla bağlandı.

Belkıs, Kudüs Şehri'nin surları hâricinde nedîmeleriyle bir tenezzüh icrâ ettiği esnâda, bir sevk-i tabiî, halkın alkışlarından kaçan ve hâlâ sükûn ve inzivâ arayan **Hiram**'ı kraliçeye sevk eder. **Belkıs**'ın yanında bulunan ve **Hazret-i Süleyman**'a karşı büyük bir nefret besleyen Hüdhüd, **Hiram**'ın havada esrârengiz bir işâret çizdiğini görür, çok güzel ötmeye başlayarak san'atkâra doğru uçar ve eline konar. Kraliçenin süt ninesi olan "**Sarahil**" bunu görünce:

"- Hüdhüd sana tahsîs olunan zevci tanıdı. **Belkıs** yalnız bu adamın aşkını kabûl edebilir!."

Belkıs ve **Hiram** tereddüdsüz birbirlerini kabûl ederler ve kraliçenin **Hazret-i Süleyman**'a vermiş olduğu sözü geri almanın çâresini düşünürler. **Hiram**'ın Arabistan'a gitmesi ve bilâhare **Belkıs**'ın da orada ona iltihâk etmesi kararlaştırıldı.

Fakat **Hiram**'a "oynamak istedikleri oyunun, mâlûm müdâhale sebebiyle muvaffakiyetle neticelenmediğini gören üç kalfa bu sırra vâkıf olurlar ve üçü de **Süleyman**'a ihbâr etmek için saraya giderler."

Hiram efsânesinden:
Birbirlerine âşık olan **Belkıs** ve **Hiram**

Jubelas der ki:

"-**Hiram** artık imâlâthânelere ve fabrikalara gelmiyor. **Jubelos** ise; **Hiram**'ın, gecenin üçüne doğru Sebe Melîkesi'nin çadırına girdiğini gördüğünü beyân eder. Üçüncü kalfa dahî şu sûrette konuşur:

"- Gecenin karanlığından istifâde ederek kraliçenin hizmetçileri arasına girdim. **Hiram**'ın, kraliçenin yanına girdiğini gözlerimle gördüm. Ben sabaha karşı oradan firâr ederken **Hiram** hâlâ kraliçenin koynunda bulunuyordu."

Süleyman, işittikleri hakkında en büyük râhib "**Sadok**" ile istişâre eder ve **Hiram**'dan ne sûretle intikam alınacağını berâberce düşünürler.

Hiram'ın izin istemesi üzerine **Hazret-i Süleyman** nereye gideceğini sorar. **Hiram**:

"- Vatanım olan Tyr Şehri'ne. Beni sizin yanınıza göndermiş olan kralın nezdine döneceğim." diye cevab verir. **Hazret-i Süleyman** ona, istediğini yapmakta serbest olduğunu bildirir. Fakat **Hiram**'ın, Kudüs'ü terk etmezden evvel amele maaşlarını dağıtması lâzımdır. **Süleyman**, **Hiram**'a **Jubelas**, **Jubelos** ve **Jubelum** ismindeki kalfaların kim olduklarını sorar. **Hiram** cevâben der ki:

"- Bunlar; üstad hizmet, san'at ve maaşını almak isteyen kaabiliyetsiz adamlardır. Ben onların bu haksız talebini reddettim."

Süleyman dâima kendisini seveceğini söyleyerek **Hiram**'a izin verir ve sonra bu üç kalfayı huzûruna celbeder. Onlara **Hiram**'ın, memleketine döneceğini haber verir ve ilâveten der ki:

"- Ustalardan bâzıları vefât ettiği için yerlerine başkalarını tâyin etmek lâzım geliyor. Bu akşam **Hiram**'a giderek kendisinden ustalık rutbesini taleb edersiniz. **Hiram** bu rutbeyi size münâsib görürse ben de görürüm. Şâyed reddecek olursa yarın onunla berâber huzûruma gelirsiniz ve **Hiram**

burada bana sebeblerini îzah eder ve siz de kendinizi müdâfaa edersiniz. Ben de sizin yâhud onun aleyhinize, lâzım gelen hükmü veririm. Meğer ki Cenâb-ı Hakk, onu terk etsin ve rabbânî bir alâmeti olarak onu yok etsin..."

Hiram ve **Belkıs** muvakkat bir zaman için birbirlerinden ayrılacakları vakit rûhunun arkadaşına der ki:

"- Benim sevgili âmirim efendim, saâdetiniz müzdâd olsun. Câriyeniz ebedî olarak sizinle birleşeceği ânı sabırsızlıkla bekliyorum. Arabistan'da beni ve aşkımızdan hâmile olduğum mahsûlünü bulacaksınız."

Hiram, bu muazzez vücuddan ayrılır. Bu şeylerden haberdâr olan **Süleyman**, kraliçe ile izdivâcını hızlandırmak ister. Akşam yemeğinden sonra **Süleyman**, **Belkıs**'ı kendisine teslîm olmaya icbâr eder. Bu fırsatı bekleyen **Belkıs**, **Süleyman**'ı şarap içmeye teşvîk eder. Perişan âşık, **Belkıs**'a gerekirse cebren mâlik olmak için şarabın kendisine cesâret vereceği ümîdiyle içtikçe içer. Hükümdâr'ın; **Belkıs**'ın, -içtikçe bütün hisleri tutuşturan bir aleve dönüşen bu şarab ile dolu kadehten- içtiğini gördükçe muvaffakiyet ümidleri artıyordu. Fakat bilmiyordu ki **Belkıs**, içiyor gibi göründüğü şarabın bir damlasını dahî yutmuyordu. **Süleyman**, sarhoşluktan kendisini kaybettiği zaman **Belkıs**, hükümdâra verdiği nişan yüzüğünü parmağından çıkarır ve kendisini bekleyen bir arab atına binerek "Sebe Memleketi"ne doğru yola çıkar.

Kalfaların, bîçâre **Hiram**'ı nasıl öldürdüklerini ve nereye defnettiklerini yukarıda anlatmıştık.

Süleyman'ın aklı başına geldiği zaman, **Belkıs**'ın kaçmış olduğunu görür ve aşırı bir gazabla **Sadok**'u ve **Adonia**'yı tehdîd eder.

Fakat enbiyâdan birisi **Süleyman**'a **Kabil**'in katilinin yedi defa, **Lâmeh**'in katilinin yetmiş kere yedi defa cezâ görmüş olduklarını hatırlatır ve **Kabil** ile **Lâmeh**'in kanını

dökmüş olan kimsenin yedi defa beşyüz kere cezâ göreceğini ilâve ederek **Süleyman**'ın hiddetini teskîn eder. **Süleyman**, bu şiddetli hükmün değişebilmesi için **Hiram**'ın cesedinin aranılmasını emreder. Derhal üstâdın cesedi bulunur ve **Süleyman** onu mihrâbın altına defnettirir.

Bununla berâber **Süleyman**, o fildişinden, altından tahtı üzerinde korkusundan kurtulamaz. Bütün tabiî kuvvetlerden, kendisine yardımcı olmalarını niyâz eder. Fakat hayvanların en küçüğü olan güveden yardım istemeyi unutur. Güve bilâfâsıla, hiç durmadan tam ikiyüz yirmidört sene boyunca **Süleyman**'ın tahtını oyan ve bütün âlemi peşinde sürükleyen bu taht büyük bir velvele ile yıkılır.

İşte kardeşim, **Hiram**'ın hikâyesi bundan ibârettir. Bu hikâye içersinde verilen nasîhatlerden istifâde etmek size âid bir vazîfedir. Evet kardeşim, size söylediğimiz sözler üzerine uzun uzadıya tefekkür etmelisiniz. Bu hikâyede üç esas fikir mevcuddur: Birincisi; milletin kendi mevcûdiyet ve kuvvetini idrâk edeceği gün mâlik olacağı kudret üzerine binâ edilmiş bir siyâsî ahlâk fikri, ikincisi; Güneş'in, arz üzerinde hayat verici bir sûrette icrâ ettiği te'sîr üzerine kurulmuş bir fennî fikir, üçüncüsü; mechul ve mazlum olan hayrın, âlemin ebedî müstebidi olan şerre karşı haklı dâvâsının meşrûiyeti üzerine te'sîs edilmiş hükmî fikir... Önümüzdeki ilk üstadlar toplantısında bize tefekkürlerinizin netîcesini ve masonluk hakkındaki hislerinizi bildireceksiniz.

Bütün muntazam mezheblerde rutbelerin en üstünü olan üstadlık rutbesine nâiliyetinizden dolayı sizi tebrîk ederek sözüme nihâyet vereceğim. Kadîm zamanların bir mîrâsı olan hakîkî masonluk bu rutbede nihâyet bulur. Bunun ötesinde bulacağınız şeyler baştanbaşa gurur ve yalandır. Ekseriya hiçbir ilmî kıymeti kalmamış mezheblerdir. Onlar, anlaşılması mümkün olmayan remiz ve istiâre perdeleri altında mistisizm, sihir ve altın yapmak ilmini (simyâ

Hiram efsânesinden:
Üç hâin kalfa, Hiram'ın cesedini
Lübnan Dağı'nın boş arâzîlerine gömerler.

ilmi) öğretirler.

İşte, rûhânî ve felsefî nâmı verilen rutbelerin mâhiyeti bundan ibârettir. Târihî mertebelere gelince, onların ne hatâlı ve tezad fikirler ve ne utanç verici tahriflerle dolu olduklarını tasavvur dahî edemezsiniz. Denilebilir ki onlardan anlaşılan şey yalnız müelliflerinin ve söz sâhibi olanlarının cehâletidir.

Bu mertebelerin kabûl merâsimlerini size tasvîr etmeyeceğim. Onların şeridlerine ve nişanlarına tamah etmiş olan kardeşlerimiz, kabûlleri esnâsında seçmiş oldukları mecbûrî merâsimleri hatırlarına getirebilseler, insânî zekâ ve haysiyete lâyık olmayan bu hallerden yüzleri kızarırdı. Bu mertebelerin çoğunu, farmasonluk düşmanlarına atfetmek lâzım gelir. Bunların arasında "Gül-Haç (The Rosicrucian)" nâmını hâiz olan, bir müddet farmasonluk âlemine girmiş bulunan Cizvitlerin eseridir.

"Kadoş" gibi şövalyelikle alâkalı rutbeler, müessesemizin esas hükümleriyle tezad olan siyâsî menfaatlerin elde edilmesi için düşünülmüştür. "Eksiri" nâmındakiler ise sıradan bir ticâret fikrinin mahsûlüdür. Hakîkaten, bunları îcâd etmiş olanlar altın yapmanın yolunu bulmuşlardı fakat altını elde eden bîçâre kafasız çırakları değil kendileri idi.

Çırak sıfatıyla locada bulunduğunuz sırada dinlemiş olduğunuz konferanslar, bu esef verici îcâdlardan ictinâb etmenin çârelerini size öğretmiştir. Bugün bu nokta üzerinde daha ziyâde ısrâr edeceğim. Zîrâ size verilmiş olan izâhat vâsıtasıyla; farmasonluğu kötü tanıtan, başka bir şekil altında gösteren ve ictimâî terakkîler zarârına kurulmuş bu faydasız ilâvelerden mukaddes müessesemizi kurtarmak gerektiğini anlamanız lâzımdır.

Müessesemizin gâyesi hakkında edinmiş olduğunuz fikir kalbinize hayır aşkını, insan sevgisini, en büyük teşebbüslerin kuvveden fiile çıkmasına sebeb olan fedâkârlık

hissini yerleştirebildiniz ise tereddüd etmeden vazîfenize hemen başlayınız.

Farmasonluğu başlangıçtaki saflığına döndürmek ve bu sûretle yakında o ulvî gâyemize istîdâdlı bir hâle getirmeyi arzû eden kardeşlerimizin teşkîl ettiği demete siz de katılınız."

***

Nutku bitince, hatib kardeş yerine oturur. Muhterem, oradakileri alkışlamaya teşvîk eder. Sonra "teklif torbası" ile "dullar kesesi"nin dolaştırılmasını emreder. Vakit kalacak olursa, üstadlık rutbesi ile alâkalı bâzı tâlimatlar verilir ve müzâkereye nihâyet verilir.

Pek muhterem:

"- Pek muhterem birinci ve ikinci mubassır kardeşler, sütunlarınızı tezyîn eden muhterem üstadlara, tarîkatimiz için umûmen ve şu muhterem loca için bilhassa edilecek bir teklifleri olup olmadığını sorunuz."

Mubassırlar, müfrezelerindeki zevâta bu suâli sorarlar.

Pek muhterem, bir tokmak darbesi indirerek:

"- Muhterem kardeşler, ayağa kalkınız ve üstad vaziyeti alınız. Bana geliniz kardeşlerim!. İşâret vâsıtasıyla (herkes üstad işâreti verir ve her zamanki gibi 'ah efendim Hüdâ!.' nidâsını çıkarır.) batarya vâsıtasıyla (herkes, dokuz darbeli üstad bataryası yapar.) ve esrârengiz alkış vâsıtasıyla!."

Herkes:

"- Hoze!. Hoze!. Hoze!."

Pek muhterem:

"- Orta odanın iştigaline nihâyet verilmiştir. İlk atacağım tokmak darbesi üzerine, ikinci dereceye mahsus mesâîye başlanacaktır."

Pek muhteremin bir tokmak darbesi üzerine orta oda,

kalfaların atölyesi nâmını alır. "Pek muhterem" de "muhterem" ünvânına iner.

Muhterem:

"- Birinci mubassır kardeş, kaç yaşındasın?!"

Birinci mubassır:

"- Beş yaşındayım, muhterem."

"- İkinci mubassır kardeş, kalfa parolasını bana ver!."

İkinci mubassır:

"- Schibboleth (şibulet)!"

Muhterem:

"- Birinci ve ikinci mubassır kardeşler, sütunlarınızı tezyîn eden kardeşlere, ikinci derece atölyesi hakkında bir teklifleri olup olmadığını sorunuz!."

Mubassırlar, müfrezelerine bu emri teblîğ ederler.

Muhterem, geçen bahislerde gördüğümüz vevhile kalfa iştigalini, sonra da çırak locasını açıp onun da iştigalini sona erdirir. En son:

"- Kardeşlerim, bugünkü mesâîmizi de gizli tutacağımıza dâir yemîn edelim ve selâmetle ayrılalım!." der. Herkes kolunu uzatıp bacağına indirir ve her zamanki gibi sessizce dağılır.

Üstad Dercesine Çıkanların Masonluk Hakkındaki Hisleri

Üstadlığa kabûlünden bir ay sonra yeni üstad "masonluğa dâir hislerini" bildirmesi için husûsî bir celseye dâvet olunur. Hiram hakkındaki hurâfeyi düşünmeye kâfî vakti olmuştur. Îcâb eder ki bu düşündüklerini ve hâssaten kendine en ziyâde te'sîr edenin ne olduğunu bildirsin.

Locaya serilen boyalı muşamba levhada, gözyaşı damlaları resimlerini ihtivâ eden bir kefen ve altı aded ölü kafası vardır. Levhanın orta yerinde bir akasya dalı, bir pergel ve bir gönye olup işlemeler gümüş rengindedir.

Locaya mensub yüksek rutbeli kardeşler, bunun gibi celselerde mutlaka hazır bulunurlar. Farz-ı muhal olarak bir locada üstaddan daha büyük rutbeli, meselâ; 33. ve 32. veyâ en az 30. rutbeli kadoş mensûbu yoksa merkezî idâre, memlekette veyâ yakın kasabalardan birinde oturan yüksek rutbeli bir masonu haberdâr eder, o da ziyâretçi sıfatıyla celsede hazır olur.

Pek muhterem, **Hiram** efsânesini îzah için üç sûret bulunduğunu beyân eder. Bu sûretlerden hangisini tercîh ettiğini bildirmesi maksadıyla yeni üstâda söz verir. Kabûl âyini esnâsında hatib kardeş demişti ki: "Üç îzah ve tefsir sûreti yekdiğerini nakzetmez. Birincisi mânevî bir siyâsî fikir, ikincisi mânevî bir fennî fikir ve üçüncüsü de mânevî bir felsefî fikirdir."

Yeni üstad haberdâr değildir ki; vereceği izâhat masonluk mesleğindeki geleceği hakkında, yüce idâre tarafından verilecek karâra esas olacaktır.

Üçüncü dereceye terfî edenlerin onda dokuzu, birinci îzah sûretini tercîh eder. Zîrâ kendilerine, pek muhterem ve hatib tarafından verilen nutuklarda, en ziyâde nazar-ı dikkatlerini celbeden nokta, pek muhteremin ısrarla üzerinde durduğu "kendi kendini bilmeyen ahâlînin büyük kuvveti"dir. Hitâbelerde en müessir olan cihet, etrâfı râhib ve mabeyncilerle kuşatılmış olan hükümdârın tahtına doğru sel gibi akıp giden sayısız amele ordusu hakkındaki şâirâne tavsiflerdir. Yeni üstad ekseriya şu mealde cevab verir:

"- Remizlerden anladığım şudur ki; en büyük siyâsî kudret şehirlerdeki amele ve kalfalarda yâni ahâlîdedir. Lâkin bu kudret kendini bilmiyor, îcâb ediyor ki şimdiye kadar hükümdâr ve rûhânî reis sıfatıyla hüküm sürenlerin düşmanı olan münevver ve faal adamlar tarafından o kudret idâre edilsin. Fakat bu adamlar, kendilerini meydana çıkarmayarak gizli kalsın. Hakîkî hâkim, rûhu masonluk

olmak üzere, ahâlîdir."

Yeni üstad, bu izâhatı dinleyenler ve hele yüksek rutbeli kardeşler tarafından şiddetle alkışlarlar. Bâzen bu izâhata biraz da fenniyyât karıştıran olur ve der ki :

"- **Hiram**, şübhe yok ki Güneş'ten kinâyedir. Güneş, Kâinât'ı diri tutan ve dâima faal olan bir şûledir. Kendisinden peydâ olduğumuz ve kendisine döneceğimiz arz küreyi feyizlendiren, Güneş'tir. **Hiram** evlâdı demek, Güneş'in evlâdı demektir. Biz, tabiatın evlâdı olmak sıfatıyladır ki "dul kadının evlâdıyız" yâni masonuz. Öyle ise en büyük hürmetimizi Güneş'e takdîm etmeliyiz. En büyük muhabbetimiz arz küreye olmalıdır. Bununla birlikte benim fikrime göre farmasonlar, ahâlîyi idâre etmekle berâber semâvî dinler denilen mâ fevka't-tabîa (metafizik) safına dâhil olan dinlerin fevkında "tabiate tapan" maddiyyûn (materyalizm) mezhebini te'sîs etmeye çalışmalıdır."

Bu sûretle konuşan yeni üstad, hararetli tebriklere mazhar olur. Lâkin bâzı üstadlar da bulunur ki **Hiram** efsânesindeki siyâsî ve fennî fikri takdîr etmekle berâber kendisini cezbedenin felsefî fikir olduğunu söyler. Bu fikre sâhib olan üstadlar tab'an zâlim ve şedid, kuru yürekli, kindâr ruhlu olanlardır ki fikirleri şöylece ihtisâr edilebilir:

"- **Hiram** efsânesini olduğu gibi kabul ederim, hattâ sorarım ki bu bir efsâne midir?! Bu hikâye târihin karanlık kısımlarını aydınlatıyor. Üstad rutbesine nâil olduğumdan beridir ki mason olmakla iftihâr ederim. Üstad olmazdan evvel mason olmakla aradığım şeyleri görememiştim, şimdi ise gördüm ve anladım. Artık bana bir şey öğretmeye hâcet yoktur, zîrâ artık bana öğretilecek bir şey kalmamıştır. Kardeşlerim, size katıldığım için mes'ûdum!. Biz fennin askerleriyiz, bâtıl düşüncelerle muhârebe ediyoruz. **Hiram**'ın **Ken'an**'ın, **Tubalkayin**'ın, **Lâmeh**'in, **Nur-ı Ziyâ**'nın (Şeytan), eskilerin Güneş'e ibâdet etmekle kendisine ibâdet et-

tikleri zâtın evlâdıyız. Büyük bir vazîfenin îfâsına dâvet edilmişiz, en kutlu bir maksad için harb ediyoruz. Bir kuvvet, ezici bir kuvvet, asırlardan beri hakîkati yerle bir etti ve hâlâ ediyor. Demek ki Dünyâ'nın ilk günlerinden beri beşer nev'inden gasb olunan istikbâli geri almakla mükellefiz. Ezelî istibdâdın yüceliğini zelîl etmeye ve ondan parlak bir intikam almaya borçluyuz. Haksızlığa dûçâr olan ve fakat mağlûb olmayan bizim zabtedilmemiz mümkün değildir. Ordumuz her gün büyümektedir. Düşman îtirâfa mecbûr olmuştur ki onun güzîde mensubları bizimkilere nisbetle zayıftır. Her gün her yerde taraftârımız çoğalıyor, bir gün gelecek ki kuvvet bizim elimize geçecektir. İhtimal ki **Adonai**'nin haksızlıklarından **İblis**'in intikaamının alınacağı gün uzak değildir."

Bu sûretle fikirlerini serd eden yeni üstad, yüksek rutbeli kardeşlerin çok büyük takdirlerine mazhar olur. Yeni üstâdın, hislerini bildirdiğinin ertesi günü bu, 33. dereceli veyâhud bir kadoş kardeş tarafından merkezî idâreye rapor edilir. Bu raporların muhtevâsına göre yeni üstâdın masonluktaki istikbâli takrîben tâyin edilir.

Eğer yeni üstad, **Hiram** efsânesinin yalnız siyâsî safhasını görenlerden ise, ömrü boyunca üstadlıkdan ileri geçememesi kuvvetle muhtemeldir. Eğer farmasonluğu, gizli bir siyâsî cemiyetden fazla olarak gizli bir "Vücûdiyyûn-Panteizm Mezhebi"[52] şeklinde görmüş ise "Gül-Haç (The

52 **Vücûdiyyûn (Panteizm):** Allah'ın kâinâtın toplamından ibâret olduğunu savunan "heme ost" (herşey O'dur) görüşünü benimseyenler. Panteizm üç şekilde mütalaa edilir.

a) İdealist Panteizm: Bunu Hegel savunmuş olup, buna göre, sonunda reel fikirlere ulaştığı için, Allah, kendisinin içkin (immanent) olduğu fikirlerde, şuurunu bizzat kendisinden alan bir fikirdir.

b) Tabiatçı Panteizm: Spinoza ve Bruno'nun savunduğu panteizm. Allah'ı tabiatla aynîleştiren, aynı gören bir anlayıştır. Varlıklar, bir olandan derece derece inerek farklılaşırlar.

c) Sudûrcu Panteizm: Plotin'in panteizmi. Buna göre bir olan varlık

Rosicrucian)" mertebesine vâsıl olanlardan biri olabilir. "Gül-Haç (The Rosicrucian)" derecesinin timsâli meşhur "**Volney**"dir.[53]

Şâyed açık bir sûrette kendisini "**Ferişteh-i Nûr**"un faal bir oğlu olarak göstermişse, günün birinde "kadoş"lar arasına katılacağı pek muhtemeldir. Bu kadoşların timsâli de meşhur "**Proudhon**"dur.[54]

Gerçekden localarda cârî olan programlarda siyâset, "Chapitre" denilen gül-haç meclislerinde Panteizm akîdesi ve "Areopages" denilen kadoş meclisinde ise İblis mezhebi hüküm sürer.

Bu babda bir fikir vermek olmak için şimdiden "kadoş" şövalyelerinin mukaddes kelimesini bildirmem lâzımdır. Bu kelime:

"*Nekam, Adonai!*."dir.

Nekam, İbrânice'de "intikam"; *Adonai* ise aynı lisanda

---

vardır. Herşey merkezî bir kaynak olarak, O'ndan sudur (emanation) yoluyla mertebeler hiyerarşisi halinde meydana gelir, fakat hepsi ayrı değil, aynı varlığı oluştururlar. (bkz. Prof. Dr. **Ethem Cebecioğlu**, *Tasavvuf Terimleri Deyimleri Sözlüğü*, Ankara 2004) **(Nâşir)**

53 *"Harâbeler"* isimli eserin sâhibi muharrir ve filozof, İngiliz **Volney**. (Mütercimlerin **Volney** hakkında verdikleri bu mâlûmat hem eksik hem de yanlıştır. İsmi **Constantin François de Chassebœuf** olan ve *"Harâbeler"* isimli eserin müellifi bu Fransız yazar, 1757-1820 yılları arasında yaşamış olup aynı zamanda Volney Kontu'dur. Babasından kalan "Boisgraisi" soyadını, sonradan **Voltaire**'in ilk ve **Ferney**'in ikinci hecesini birleştirerek oluşturduğu **Volney** olarak değiştirmiştir. **(Nâşir)**)

54 Fransız siyâsî ricâlinden küfürbazlıkla meşhur sosyalist **Proudhon.** (**Pierre-Joseph Proudhon:** 1809-1865 yılları arasında yaşayan, kendini "anarşist düşünür" olarak tavsîf emiş bulunan ve bir takım fikir ve sözlerinden dolayı birkaç kez habse girmiş olan Fransız sosyalist filozof. Bir aralık mebusluk da yapan filozofun bâzı eserleri günümüzde neşredilmiştir.

Masonluğa girişi esnâsında kendisine, 'kişinin Tanrı'ya karşı vazîfesi nedir?' diye sorulduğunda "onu yoketmektir" cevabını vermiş ve bu cevâbı mason üstadların hoşuna gitmiş olacak ki 1847 senesinde Sicerite Parfaite Union et Constante Amitie Locası'na kabûl edilmiştir. **(Nâşir)**)

"Allah" mânâsını ifâde eder.

Celselerini açtıkları vakit kadoşlar, bellerine asılı hançeri çekip uçlarını semâya çevirmiş oldukları halde hep birlikte başları hizâsına kadar kaldırırlar ve hançerle vurmak vaziyetini yaparak:

"- *Nekam, Adonai*" yâni "***sana karşı intikam ey Tanrı***" diye bağırırlar.

Meclisin reisi İbrânice "*pharasch chol* (faraş-şul)" sözlerini ilâve eder ki mânâsı "*her şey îzah edildi!.*" demekdir.

Bu izâhattan anlaşılacağı üzere kadoş derecesini bulan, nihâî maksadı pek güzel bilir. Lâkin bu maksadı anlayıncaya kadar bir çok derecelerden geçer ve pek çok tecrübelere tâbî tutulur. Ondan sonra hâricîlerden hattâ alelâde localardan dahî gizli tutulan esrâra vâkıf olur.

Yazmakta olduğum şu eserde bâzı bahislerin uzunca sürmesinden dolayı okuyuculardan afv dilerim. İfâsına niyet ettiğim hizmet, masonları bütün işleri ve tavırlarında adım adım tâkibe beni mecbûr ediyor. Böyle yapılmazsa birçok nokta mübhem kalır. Zîrâ bu noktalarda ki nükteyi herkes fark edemez. Zâten sırlarını fâş etmemek emelinde olan masonların güvendiği de budur.

Bâzı hükümdârlar görülür ki; masonlara karşı gösterdiği müsâmahaya mukaabil onların yüksek rutbeli ferdlerinin toplantılarında kendi hükûmetinin ricâlinden birisinin hazır bulunmasını taleb eder. Yüce meclis veyâhud şark-ı âzam buna derhal muvâfakat ve hattâ toplantılarda zabtiye nâzırının hazır bulunmasını arz eder. Hükümdârın münâsib gördüğü adama hangi "Chapitre" veyâhud "Areopages" toplantısında arzû ederse hazır olur. Ne çâre ki; mason remiz ilminden bir şey tanımadığı ve esrâra nufûz etmeyi mümkün kılan mâlûmâta vâkıf olmadığı için gözü önünde cereyân eden hallerden hiçbir şey anlamaz, hattâ anlamak istediği şeyin tamâmıyla zıddını anlar.

Bundan dolayı okuyucularım beni, lüzumsuz zannedilen tafsîlâttan dolayı mâruz görmelidir. Eserin hâvî olduğu ifşaat okundukça, lüzumsuz zannedilen tafsîlâtın bilâkis ne derece faydalı olduğu meydana çıkacaktır.

Üstadların Mûtâd Celseleri

Orta odada (üstadlar locası) muntazam celseler yapılmaz. Ekseriyetle toplantılar; namzed kabûlü, yeni kabûl edilmiş bir üstâdın hissiyâtını dinlemek ve loca seçimi yapmak için olur.

"Mavi Masonluk" seçimleri, Kânûn-i Evvel (Aralık) ayında icrâ edilir. Mavi masonluk, remzî rutbeler nâmı verilen ilk üç dereceden ibârettir. Mavi masonluğun en yüksek derecesi olan üstadlık rutbesi sâhibleri, omuzdan çapraz geçirilmiş bir mavi kordon takarlar.

Loca seçimleri, en az üstad mertebesini hâiz olanlar tarafından yapılır. Bir loca muhteremi seçimi için yapılan muâmele şöyle cereyân eder:

"Çırak ve kalfaların olmadığı bir halde üstadlar ve daha yüksek dereceli masonlar toplanarak gizli rey ile beş namzed seçerler. Birinci ve ikinci mubassırlar her hâlükârda namzed olmak hakkına mâliktirler. Sonra birinci derecede toplantı yapılır yâni celsede çırak ve kalfalar da hazır bulunurlar. Üstadlar celsesinde ekseriyeti kazanan beş namzedin ismi herkese bildirilir. Umûmen rey verilir ve mutlak ekseriyetini alan "muhterem" seçilir. Eşitlik hâlinde tekrar reye mürâcaat edilir. Yine bir eşitlik zuhûr ederse rakiblerin rutbesi ve masonluktaki kıdemi nazar-ı îtibâra alınır, ona göre bir reis tercîh edilir." (*Masonluk Umûmî Nizamları*, Madde: 90)

İstidrâd:

Mühim Bir Yalan

Yukarıda görüldü ki loca reisi, yeni üstâda esâsen masonluğun üç dereceden ibâret ve üstad derecesinin üstün-

deki mertebelerin lâğvedilmesi lâzım gelen boş şeyler olduğunu söyler. Halbuki seçimde, iki namzed arasında eşitlik zuhûr ederse ve bu namzedlerden birisi üstad diğeri gül-haç rutbesini hâiz ise masonluk nizamları gereğince gül-haç, diğerine tercîh edilir. Eğer rakiblerden biri gül-haç diğeri de kadoş ise; kadoş, gül-haç'a tercîh edilir. Demek ki loca reisinin, yüksek derecelerin boş şeyler olduğu husûsundaki beyânı yalandır. Filvâkî bu eserin ilerleyen kısımları gösterecektir ki masonluk demek yüksek dereceler demektir.

Loca İdârecileri

Bir locanın komitesinin tamam olması için onsekiz zâbit lâzımdır:

1-Muhterem, 2-Birinci mubassır, 3-İkinci mubassır, 4-Hatib, 5-Kâtib, 6-Merkez locası nezdinden gönderilen murahhas, 7-Hazînedar, 8-Müdhiş kardeş, nâm-ı diğer birinci ehl-i hıbre, 9-İkinci ehl-i hıbre, 10-Merâsim müdürü, 11-Merâsim müdürü muâvini, 12-Mühürdâr, 13-Evrak müdürü, 14-Mihmandar, 15-Ziyâfet me'muru, 16-Bekçi kardeş, 17-Sancakdar, 18-Şimşirdar

Bu loca zâbitlerinin vazîfeleri, *Mason Umûmî Nizamları*'nın 89-206 arasındaki maddelerinde belirtilmiştir.

Felâket İşâreti

Üstadlıktan îtibâren masonlar, felâket işâreti nâmıyla bir işârete mâliktirler ki; mensublarını, yekdiğerine muâvenete icbâr eder. Bu mevzû hakkında localarda masonluğun şerefine pek çok şey nakledilir. Bunların sağlamlık derecelerinden sarf-ı nazar ederek meşhur *Resimli Mason Târihi* muharriri **Clavel** kardeşin eserinden iki nümûne nakledeyim:

"1823 senesi Temmuz'unda Hollanda bayraklı "Minerva" gemisi Batavya'dan Avrupa'ya geliyordu. Hind mason locaları eski büyük üstâdı mebus **Angelhardt** kardeş

gemide idi ve daha bir çok masonlar vardı. Gemi, Brezilya hizâsına geldiğinde İspanyol bayraklı bir korsan gemisinin hücûmuna uğradı. Kanlı bir muhârebeden sonra Hollanda bayraklı gemi mağlûb olup teslim bayrağını çekti. İspanya korsanı, Hollandalıların mukaavemetinden dolayı çok hiddetlenmişti. Geminin tayfasını direklerine bağladı. Yolcular, nice yalvarmalar netîcesinde korsan gemisine nakledildiler. Lâkin orada da teklif ve istirhamları reddedildi. **Angelhardt** kardeş, içine düştüğü ızdırâbdan dolayı "felâket işâreti" yaptı. Bu işâret üzerine, o vakte kadar hissiz kalmış olan korsan yumuşadı. Meğer korsan da mason ve "Ferrol" localarından birine mensûb imiş. Hollandalı masonların tâbî olduğu mezheble korsanın mezhebi ayrı olduğundan işâretleri tevâfuk etmiyordu. Nihâyet Hollandalıların, İspanyol taassubundan korkarak denize attıkları bir diploma, denizin sathında bulundu. Korsan, mason kardeşlerini kucakladı ve gemilerini iâde etti."

"Masonluk, böyle âlicenablıklara yalnız medenîleri mecbûr etmez, vahşî ruhlar üzerinde dahî aynı te'sîri gösterir.

İngilizlerle Amerikalıların muhârebeleri esnâsında **Miralay Paterson**'un alayına mensub **Yüzbaşı Mac Kinsty**, yaralı olarak Amerika vahşîlerinden "Iroquois"lerin eline düştü. Bu vahşîler İngilizlerle müttefik idi. Vahşîler, yüzbaşıyı yakmak üzere bir kazığa bağlamışlar ve etrâfına çalı çırpı atmışlardı. Yüzbaşı, başka çâresi kalmadığından, "felâket işâreti" yaptı. Meğer vahşîlerden **Brandt** adındaki reis, Avrupa'da eğitim görmüş ve masonlara intisâb etmiş imiş. İşâreti gördüğü gibi, beyazlara karşı hissettiği nefrete, masonluk mânevî râbıtası galebe ederek yüzbaşıyı serbest bırakmıştır."[55]

İşte orta odada üstadlara felâket işâreti öğretilirken nakledilen şeyler bunlar gibi vak'alardır. Farmason cemiye-

---

55 *Historie pittoresque de la Franc-Maçonneire*, **F. Clavel**, sh. 282-283

İstimdâd işâreti

ti yalnız kendi mensublarını himâye eder. Meselâ mahkeme huzûrunda muhâkeme edilen bir maznun, diğerlerine fark ettirmeksizin felâket işâreti yapar. Hâkimler arasında mason varsa, maznunun lehinde rey vermeye mecburdur.

Mahkemeler tarafından yapılan birçok haksızlıkların bundan başka sebebi yoktur. Felâket işâreti vâsıtasıyla, hapishânelerden bir çok da firar vukua gelmiştir. Muhârebe esnâsında, bu işâreti yapmasını bilenler düşman saflarındaki masonlar tarafından bir çok yardımlara nâil olurlar.[56]

Farmasonluğun inandığı, hakîkî kardeşlik değildir. Bu, karşılıklı ve toplu bir enâniyettir. Mason olmayana, düşman nazarıyla bakılır. Bâzen masonlarla mason olmayanlar birleşseler dahî bu, mason olmayanların aleyhinde vâkî olur. Asıl birlik, masonluğu sevk ve idâre eden erkân arasındadır. Yoksa localara devâm eden alelâde âzâların birbirlerinin gözlerini çıkardıkları çok kere vâkîdir. Bununla berâber mason olmayanlarla masonlar arasındaki bir iş için, bütün masonlar birbirlerine yardım etmeye mecburdur, velev ki haksızlık dahî olsa...

Farmasonluğa mensûb olduğum zamanlarda kitablarımı basan adam aleyhinde açmış olduğum dâvâyı kazanmış idim. Hakkında dâvâ açtığım adam, Paris locaları muhteremlerinden biri ve şark-ı âzamın matbaacısıydı. Adı geçen kişi, benim alehimde, mensûb olduğum locaya gizli bir şikâyetnâme gönderdi. Locadaki mason arkadaşlarım meseleyi asla tedkîk etmedi. Benim hakkım mevzûu bahs olmadı. Onları meşgûl eden cihet, bir farmasonu, mason olmayanlara şikâyet edişim idi!

Mahkeme, matbaacının beni zarâra uğrattığına kanâat getirmiş ve bana hak vermişti, masonlar ise beni mahkûm etti.

---

56 Müellifin burada serdettiği ithamları tercümeye lüzum görmedik. **(Mütercimler)**

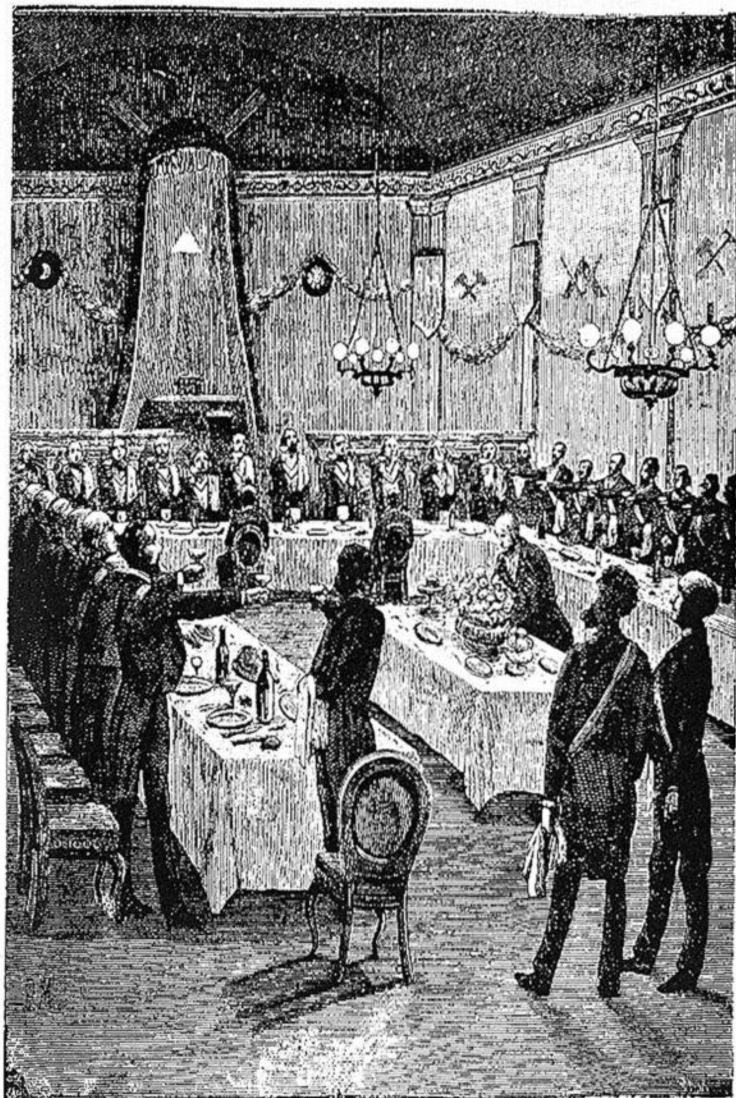
MASON ZİYÂFETLERİ

Localar, her sene iki defa ziyâfet verir. Bu ziyâfetler mecbûrîdir. Birisi, yaz güneşinin dönüşüne tesâdüf eden 24 Frenk Haziran'ında, diğeri kış güneşinin dönüşüne tesâdüf eden 27 Frenk Aralık'ında verilir. Bu ziyâfetleri "Kabûl Sofraları" denilen ziyâfetlerle aynı şey zannetmemelidir. Evvelkilere kadınlar ve hâricîler kabûl olunmaz. (Bu ziyâfetlerde fevkalâde bir şey yapılmaz. Yalnız masonların her işinde oludğu gibi bunda da akla mugâyir bir çok tuhaflıklar karıştırılır.

Beş kere kadeh kaldırılır. Okuyucuları, bu mânâsız ziyâfetlerin tafsîlâtıyla yormak istemediğimiz için tercümesine lüzum görmedik. Yanlız tuhaflığı ne dereceye götürdüklerini anlatmak üzere sofra takımlarına verdileri isimleri yazacağız.)

Sofra: Tıraça
Sofra örtüsü: Yelken
Peçete: Bayrak
Sahan: Terâzi gözü
Tabak: Kiremit
Kaşık: Mala
Diğer içkiler: Alevli barut
Kahve: Siyah barut
Tuz: Kum
Peynir: Çimento
Şeker: Alçı
Çatal: Kazma
Bıçak: Kılıç
Şişe: Fıçı
Kadeh: Top
Lâmba: Yıldız
Sandalye: Bölmeli sıra
Yemek: Çiğnemek
İçmek: Top atmak
Kesmek: Küçültmek
Yemekler: Maddeler
Omlet: Yapı çamuru
Ekmek: İşlenmemiş taş
Şarap: Sert barut
Su: Hafif barut
Bira: Sarı barut

Ziyâfet devâm ettiği müddetçe bu ıstılâhları kullanmak zarûrîdir. Şimdi masonlardan biri yanlışlıkla bu tuhaf isimler yerine herkesin bildiği isimlerden birini kullanırsa, muhterem tarafından "hafif barutla top atmak" yâni büyük bir bardak su içmek cezâsına mahkûm edilir. Bu cezâ yunan mitolojisinden alınmıştır. Bu zikredilen mitolojide der ki; kabahat işleyen mâbudlar, ilâhların resisi **Jüpiter** tarafından

Remzî Locaların Ziyâfeti

bir tas "Styx Nehri[57]" suyundan içmeye icbâr edilirdi.

En son kadeh kaldırma, Dünyâ'da mevcud bütün masonların âfiyetine yapılır.

57 Yunan Mitolojisi'nde geçen ve kudsiyyetine inanıldığı için üzerine yemin edilen bir nehir. **(Nâşir)**

MÂVİ MASONLUK SIRLARININ HE'YET-İ MECMUASI

İhtar: Evvelâ okuyucular tarafından serd olunması muhtemel bir îtirâza cevab vermek isterim. Bâzı kimseler, bu babda ifşâ edeceğimiz esrârın masonluk üzerinde hiçbir te'sir icrâ edemeyeceğini, zîrâ kitabın intişârı ile berâber masonluğun işâretlerini, temaslarını, parolalarını değiştirivermesi güç bir şey olmadığı yolunda bir fikre kapılabilirler. Bu ifşaâtın masonluk üzerinde pek büyük bir te'sir icrâ edeceğini ve hiçbir şark-ı âzamın buna çâre bulamayacağını te'mîn ederim. Evvelâ bu işâretlerin kıdemi tâ farmasonluğun kuruluşuna kadar gider, ancak bu işâretler sâyesindedir ki zeminde mevcud bilcümle farmasonlar ve localar yekdiğeriyle tanışırlar. Şu halde bu işâretlerin değiştirilmesi, cemiyet âzâsı arasındaki münâsebetleri ve tanışma vâsıtalarını tamâmıyla ortadan kaldırmış olacak ve farmosonluk âleminde büyük bir karışıklık husûle gelecekdir. İkinci olarak bu işâretler öyle bir takım îtibârî şeylerden ibâret değildir.

Onların hepsi öyle bir mecmû ve öyle bir manzûme teşkîl eder ki; birisinin değişmesi diğerlerinin de baştan başa değişmesini gerektirir. Hem de onlar, farmasonluğun esaslarından sayılan bir takım hurâfeler üzerine kurulmuş ve onlara kuvvetli râbıtalarla bağlı, onların remizlerinin anahtarıdır. Hulâsa masonluk bu işâretleri değiştirebilmek için bütün esaslarını ve hurâfelerini değiştirmeye mecburdur ki, bu yolda bir teşebbüs de farmasonluğun büsbütün yok olması demekdir.

Birinci Derece

ÇIRAKLIK RUTBESİ

Çırak; husûsî nizam vaziyeti, işâret, temas, yürüyüş, parola, mukaddes kelime, altı aylık kelime, yaş, batarya, giyim tarzı ve çalışma zamânı delâletiyle tanınır.

Nizam: Îfâsı kararlaştırılmış husûsî bir vaziyet almak ve bir an bu vaziyeti muhâfaza etmekdir. Çırak, ayakta durarak sol kolunu yanına bırakır, sağ elinin dört parmağını birleştirir, başparmağı onlardan ayırır ve elini, gönye şeklinde olduğu halde boyunun altına koyar.

Bir toplantıda muhterem "vaziyet alınız, kardeşler" dediği zaman orada mevcud bulunan bütün çıraklar yukarıda ki vaziyeti alırlar.

İşâret: Çırak işâreti, birinci rutbeden olan masonların, loca hâricinde birbirlerini tanımalarına yardımcı olur. Bu işâretler şu sûretle yapılır: Hâricîlere sezdirmeden nizam vaziyeti alınır, sonra yine kimsenin dikkatini çekmeden sağ el ufkî (yatay) bir vaziyette kaldırılarak kalb üzerine konulduktan sonra amûdî (dikey) bir sûrette aşağı bırakılır. Mason lisânında "hançerevî (gırtlakla alâkalı) işâret" diye isimlendirilen bu işâret, göğüs üzerinde bir gönye işâreti resmeder. Şu halde bu işâretin sırrı, mümkün mertebe mükemmel bir gönye şekli çizmekle berâber bunu halkın dikkatini çekmeyecek derecede mâhir bir sûrette icrâ etmektir.

Temas: Çıraklara has olan temas şundan ibârettir: Çırak, kendini tanıtmak istediği kardeşin dört parmağını alarak başparmağının tırnağını hafifçe onun şehâdet parmağı üzerine koyar.

Yürüyüş: Yürüyüş, çırağın bir locaya girişinde husûsî bir tavırla üç adım atmasıdır. Çırak, nizâmî vaziyeti icrâ ettikten sonra sol ayağını düz ve sağ ayağının topuğunu, ayaklar arasında ki boşluk bir gönye teşkîl edecek sûrette

diğer topuğa temâs ettirir. Bu hareketi üç defa tekrar ettikten sonra çırak, selâm yerine tanınma işâretini yapar. Bu selâmlardan birincisi muhtereme, diğeri sağ ve sol da yer alan kardeşlere doğru yapılır.[58]

Parola: İskoçya kaanunlarına tâbî localarda tilmiz rutbesinde olanlar için parola yoktur. Fakat Fransa'daki şark-ı âzama mensub localarda parola vardır. Bu parolayı "kiremitlemek"e yani masonun sıfat ve rutbesini tahkîke me'mur olan kardeş taleb eder.

Mukaddes Kelime: En ince ve mühim nokta burası olduğu için büyük bir dikkat atfetmek îcâb eder. Bu kelime o kadar gizli tutulur ki masonların onu telâffuz etmeleri dahî yasakdır. Bu kelime, birinci harfi kardeşlerden biri, ikincisi diğeri ve üçüncüsünü de yine birinci kardeş tarafından telâffuz edilmek sûretiyle hecelenir. Bu kelime "kuvvet" mânâsına gelen "BOHAZ"dır ki Fransa'da bâzı masonlar bunu tahrîf ederek "BOOZ" diye isimlendirirler.

Her rutbe için bir mukaddes kelime vardır. Bir "üç nokta kardeş"e, kendisini farmason zannettirerek biraz eğlenmek isteyen kimse bu kelimeleri iyi bilmelidir. Mukaddes kelime, loca hâricinde bir kardeşin rutbesini bilmek isteyen bir farmason tarafından da sorulabilir. Bu kelimeyi yukarıda îzah etmiş olduğumuz vechile müştereken hecelerler. Fakat evvelâ aralarında küçük bir muhâvere cereyân eder.

Şimdi bir yerde birbirine tesâdüf etmiş olan ve husûsî işâretler delâletiyle yekdiğerini tanımış iki mason farzedelim. Fakat bu masonlardan meselâ **Piyer** ismini taşıyanın içine bir şübhe giriyor ve muhâtabının hakîkaten mason olup olmadığı hakkında tam bir kanaat hâsıl etmek istiyor. Bakınız hâdise ne sûretle cereyân ediyor.

Piyer:

"- Bana mukaddes kelimeyi söyler misiniz karde-

58 Fransız Mezhebi'nde sağ ayak adımı atılarak başlanır.

şim?"

Paul:

"- Biliyorsunuz ki kardeşim mukaddes kelime telâffuz edilemez, biz onu yalnızca hecelemeye me'zunuz, siz bana birinci harfi söyleyiniz ben de size ikincisini söyeyeyim."

Piyer:

"- B"

Paol:

"- O"

Piyer:

"- H"

Paul:

"- A"

Piyer:

"- Z"

Bunun üzerine Piyer'in şübheleri tamâmıyla ortadan kalkar. Fakat umûmiyet îtibâriyle mukaddes kelimeye ihtiyac kalmaz, "tanışma işâreti"ni yalnız "temas" tâkib eder. Bâzen de "çalışma saati" sorulur. (Şurasını da hatırlatalım ki; bütün bu işâretler ancak loca hâricindeki karşılaşmalarda icrâ edilir."

Fakat kiremitçi (bekçi) kardeşin sorması muhtemel olan suallere karşılık olmak üzere her halde mukaddes kelimenin bilinmesi elzemdir.

Altı aylık kelime: Bu kelime, senede iki defa belirli zamanlarda değiştirilir. Yeni kelime, mason merkezî idâresince loca muhteremlerine ve onlar vâsıtasıyla da loca mensublarına teblîğ edilir. Altı aylık kelime, aynı harfle başlayan iki kelimeden ibârettir ve bunun değiştirilmesinde alfabe sırasına riâyet edilir.

Meselâ bir zaman önce Fransız localarında altı aylık kelime; "science (fen), sagesse (akıl-irfan)" idi. Altı ay sonra bunların yerine; "temple (mâbed), tolerance (müsâmaha)"

kelimeleri getirildi. (Fransız elifbasında "s" harfini, "t" harfinin tâkib ettiği mâlumdur.)

Altışar ay aralıklarla bu kelimeler; "union (ittihad), unite (vahdet)", "verite (hakîkat), vertu (fazîlet)" olmuştur. En son bu kelime; "hugo (Victor Hugo), humanite (insâniyet)" idi.

Bu kelime şu tazda ve yavaşça kulağa söylenmek sûretiyle teâtî edilir:

Piyer:

"- Bana altı aylık kelimeyi vermek ister misiniz, kardeşim?"

Paul (Piyer'in sağ kulağına):

"- Hugo, (sonra sol kulağına) hümanite!"

Altı aylık kelime hiçbir zaman ve hiçbir vesîle ile loca hâricinde telâffuz edilmez. Dışarıda, bir üç nokta kardeşle eğlenmek için bu kelimeyi bilmek tabii ki faydasız değildir. Fakat seyahat esnâsında, bir loca toplantısında bulunmak ve icrâ edilen merâsimi görmek arzû edilirse, bu kelimenin bilinmesi lâzımdır.

Bu netîceye vâsıl olmak için gâyet mâhir ve basîretli bir şekilde hareket etmek gerekir. Masonluğun esas kaanunlarında, iki kardeşin, hâricde, unutulmuş olan bu kelimeyi birbilerine hatırlatmalarını men edemediğinden dolayı henüz hükümden kaldırılmamış olan kelimeyi öğrenmek imkânsız değildir.

Meselâ; hâricde bir kardeşte mason olduğunuza dâir bir kanaat husûle getirdiğiniz zaman ona, mensûb olduğunuz locanın toplantılarında, bir müddetten beri bâzı sebeblerden dolayı devâm edemediğinizi îtirâf edersiniz. Muhâtabınız vesveseli bir kimse ise size şu şekilde cevab verir:

"- Suâlinize cevab veremeyeceğim için üzgünüm, fakat biliyorsunuz ki; kaanunlarımız, altı aylık kelimenin hâricde telâffuz edilmesini yasaklıyor. Kelimeyi kendi şark'ınıza -

yâni şehrinize- döndüğünüz zaman, mensûb olduğunuz locanın muhtereminden suâl edebilirsiniz."

Fakat muhâtabınız iyi kalbli ve saf biriyse ona; işârete, temâsa, parolaya, yaşınıza ve çalışma saatlerine vâkıf olduğunuzu isbât ettiğiniz ve mukaddes kelimeyi hecelediğiniz takdirde, bilhassa farmasonluğa pek alâkadar fakat meşgûliyetinizin locaya muntazaman devâm etmenize mânî olmasından dolayı üzgün olduğunuz yolunda konuşur, mensûb olduğunuz locaya devâm ettiğiniz zamanlarda da locanın sizi pek mühim şeylerle meşgûl etmemekte bulunduğunu, konferansların ve hatiblerin olmadığını söyleyecek olursanız size o kelimeyi vermekte tereddüd dahî etmez.

Böyle bir eğlence yapmak isteyen bir kimse, üstad önlüğü ve mavi kordonu tedârik etmelidir. *"Almanach-Bottin"*in farmasonluk kelimesine mürâcaat edecek olursanız, Paris'te bu şeridleri satan dükkânların isimlerini öğrenirsiniz. Bu kitabda verdiğimiz izâhat, bir üstad kordonu ve önlüğü ve bir de iyi bir arkadaş delâletiyle hangi locaya girilirse girilsin bu eserde verdiğim mâlûmattan daha fazla bir şey alınmaz. Şu halde bu izâhatin, farmasonlara düşman olan okuyucularım için en büyük faydası, şehirde veyâ seyâhatte tesâdüf ettikleri "üç nokta kardeş"lerle bir parça eğlenmelerini te'mîn etmektir.

Çırak rutbesine âid ifşaâtımıza devâm edelim.

Yaş: Bir çırağın -hangi mezhebde bulunursa bulunsun- yaşı dâimâ üçtür.

Batarya: Farmasonluktaki el vurma usûlüne batarya denir.

Bir çırak, bir kardeş nezdine girdiği zaman, kapıya muntazam aralıklarla üç eşit darbe indirir. Batarya, alkışlara düzen vermeye yarar. Mâtem bataryası, sağ elin sol bileğe vurulmasıyla hâsıl olur.

Bu izâhatı, her rutbe ile alâkalı ifşaâtlar arasında ver-

meyeceğim. Okuyucu, kalfalık ve ustalık rutbelerine âid ifşaâtı mütâlâa ederken tereddüd ettiği, iyi anlamadığı noktalar bulunursa çıraklık rutbesi esrârını tekrar gözden geçirmelidir.

Giyiniş: Giyiniş, cemiyet âzâsının loca dâhilinde yâhud hâricdeki bâzı büyük merâsimlerde muhteremin müsâadesiyle giyindikleri kıyâfettir. Bu müsâade, ihtiyârî yâni isteğe bağlıdır. Bu cümleden olarak, **Louis Blanc**[59] ve **Gambetta**'nın[60] cenâze merâsimlerinde masonlar, mavi, beyaz, kırmızı, yeşil, siyah şeridlerini hâiz oldukları halde tabutu tâkib etmişlerdi. Fakat **Victor Hugo**'nun cenâze merâsiminde muhteremler -nedendir bilmem- kordonlara müsâade etmediler ve masonların sâir halktan tek farkı yakalarına birer küçük akasya dalı takılmış olmasıydı.

Çırak locada beyaz deriden küçük bir önlük taşır. Bu önlük iki şeridle kemere bağlıdır ve ucları yukarıya kıvrıktır. Bu minicik önlük, masona büyük bir ağırlık verir.

Çalışma zamanı: Bir çırağın, öğleden sonra gece yarısına kadar çalıştığı farz ve kabûl edilir. Masonluğun mûteber kabûl edilen esrârı cümlesinden biri de budur.

Bir locada çırakların de hazır bulunacağı bir toplantı ne zaman yapılırsa yapılsın bu vakit dâimâ öğle olarak farz edilir. Toplantıya ne zaman son verilirse o vakit de gece yarısıdır. Bu müstear lisan, localar hâricinde bile kabûl edilmiştir. Masonluktaki her rutbenin bir başka çalışma saati olduğu için hâricde yekdiğerine tesâdüf eden kardeşler, çalışma saatini sorarak birilerinin rutbelerini öğrenirler.

Meselâ mason **Piyer**, bir kahvede oturduğu sırada kapıdan giren bir yabancı hafif bir işâret yapıyor. **Piyer**, bunun

---

59 **Louis Jean Joseph Charles Blanc:** 1811-1882 yılları arasında yaşamış Fransız târihçi ve siyâsetçi. **(Nâşir)**

60 **Léon Gambetta:** 1838-1882 yılları arasında yaşamış ve Fransa-Prusya (Almanya) Savaşı'ndan sonra siyâsette yer almış meşhur Fransız devlet adamı. **(Nâşir)**

kendisini kahvede bulunan kardeşlere mason olduğunu tanıtmak istediğini anlayarak o da eliyle yâhud kadehiyle kararlaştırılmış işâreti veriyor. Bunun üzerine **Piyer ile Paul,** kırk senelik ahbab gibi karşı karşıya geçerek sohbete başlarlar. Fakat bâzı beceriksiz masonlar, halk içinde bulundukları zaman işâreti pek göze çarpacak sûrette verdikleri için bu işâret bir hâricî tarafından bilinir. **Piyer,** muhâtabının sahte bir mason olmadığına tam emîn olabilmek için söz arasında şu tarz bir suâl sorar:

"- Sizde saat kaçta çalışmaya başlanır?"

Paul, sahte bir mason ise tabii ki suâlin ne maksadla sorulduğunu anlamayarak kendi husûsî hayâtından meselâ kâtibse saat kaçta kaleme gittiğinden, tâcirse dükkânını saat kaçta açtığından bahse başlar ve foyası meydana çıkar.

Mâbede Giriş İçin Cevablanması İstenen Sorular:

Çıraklık rutbesine âid ifşaâta, mâbede giriş esnâsında sorulan suallere verilen cevabları kardetmekle nihâyet vereceğiz. Bu sualler, locaca mârûf olan tilmizlere sorulmaz. Sâdece, yabancı bir mason locaya girmek istediği zaman kapıdaki kardeş kendisine şu soruları sorar:

"- Mason musunuz?"

Cevab:

"- Kardeşlerim ve arkadaşlarım beni mason olmak üzere tanırlar."

Sual:

"- Mason olmayı arzû eden ve bunu hak eden kişi nasıl bir adamdır?"

Cevab:

"- Hür ve güzel ahlâk sâhibi!."

Sual:

"- Masonluğa kabûl şartları nelerdir?

Cevab:

"- Birincisi, kalb temizliğidir."

Sual:

"- İknci şartı nedir?"

Cevab:

"- Kabûl kaanunları ve merâsimine mutlak riâyettir!."

Sual:

"- Kaç yaşındasınız?"

Cevab:

"- Üç yaşındayım."

İkinci Derece

KALFALIK RUTBESİ

Nizam: Sağ el yarım açık yâni dört parmak kıvrık bir sûrette içeriye doğru bükülmüş ve başparmak diğerleriyle bir gönye teşkîl edecek şekilde kalmış olduğu halde kalb üzerine konulur; aynı zamanda sol el tamâmıyla açık ve evvelce bir çok münâsebetle târif edildiği vechile gönye şeklinde olduğu halde baş hizâsına kaldırılır; dirsek de, mümkün olduğu kadar vücûda yakın bulunur.

İşâret: Nizam vaziyeti aldıktan sonra sağ el ufkî bir hareketle kalb üzerinde sağ kalça üzerine, sol el de aynı vaziyette sol kalça üzerine indirilir.

Temas: Kendinizi, farmason olmak üzere tanıtmak istediğiniz kardeşlerin sağ elini alır ve başparmağınızı sâdece bu elin üçüncü ve dördüncü parmakları arasına koyarsınız, aynı zamanda ikinci rutbeye has olan parolayı verirsiniz.

O vakit kardeş, başparmağının tırnağını sizin orta parmağınızın ilk boğumu üzerine koyarak der ki:

"- Mukaddes kelimenin ilk harfi "J"dir."

Siz de bu kelimenin ikinci harfini söylersiniz.

Hulâsa, kalfalıkta nizam ve temastan sonra parola ve mukaddes kelime gelir.

Yürüyüş: Kalfalıkta, çıraklıktaki üç adımdan başka,

ların girmemeleri için her türlü tedbîri almışlardır. Meselâ, üstadlık derecesine çıkmakla berâber Gül-Haç mertebelerini alacak sıfatlardan mahrum birisi, yüksek derecelere terfiini taleb edebilir. Bu talebi reddetmek, alelâde localarda pek güzel işleyen bir mensûbu kırmak demek olur. Bundan dolayı bu arzûnun sâhibine, yukarıda lâyık olanlara tebliğ sûretiyle verildiğini bildirdiğimiz derecelerden birisi, en mânâsız ve zevzekçe merâsimi olanı verilir ve bu üstâda:

"- İşte görüyorsunuz ya, masonluk, üstadlıktan ibârettir. Yüksek dereceler, yalnız övünmeyi seven adamları memnûn edebilecek boş ve mânâsız şeylerdir." denilir.

Gizli reislerin, safdil üstadları yüksek derecelerin boş şeyler olduğuna inandırmak için kullandıkları birkaç âyinli dereceye "hazf derecesi" nâmı verilir. Zâten bu derecelerin âyinindeki budalalıklar, her müdekkik insanı şaşırtacak kadar büyüktür. Gizli üstad, kâmil üstad ve samîmî kâtib gibi derecelerde cereyân eden âyin o kadar ahmakçadır ki; bu ahmaklık ifşâ edilse bile inanılması müşküldür.

Herkesin aklına gelen şeyler aşağı yukarı şu mealdedir:

"Masonluk gibi mühim ve ciddî adamlar, avanaklığa yaklaşan bu gibi maskaralıkları âyin ve esrar diye icrâ etmeleri nasıl mümkün olur?"

Masonluk müessesleri, en fecî netîcelere gebe olan en müdhiş fikirleri, pek kaba ve ahmakça âdedleri, remiz ve şekillerle setretmenin yolunu bulmuşlardır. Bir halde ki; şâyed birisi bu esrârı ifşâ edecek olursa onların gizli ve müessir olan safhasını değil, gülünç ve aptalca olan şekilleri göze çarpar. Bununla berâber biraz doğru muhâkeme edilirse, Dünyâ'nın en kurnaz adamları tarafından bu derece mânâsız âyinlerin boş yere icrâ edilmediğine ve bunların mühim bir maksad ihtivâ ettiğine kanaat hâsıl olur. Zâten Gül-Haç derecesine vâsıl olmakla berâber âyinler ahmakça şekillerini kaybeder. Bunları sırasıyla tedkîk edelim.

İKİNCİ KISIM

RÛHÂNÎ MERTEBELER

İKİNCİ SINIF

KÂMİL ÜSTADLAR MECLİSİ[62]

4. Derece: Gizli Üstad

4. derece olan gizli üstadlık mertebesi "hazf" derecelerinin birincisi olup yüksek rutbelere çıkarılmayacak fakat localara devâm etmesini istenen kişilere verilir. Atölye, nizamnâme mûcibince dokuz mumlu dokuz şamdan tarafından aydınlatılması yâni orada seksenbir mum yakılması lâzımsa da üç şamdan ile iktifâ edilir. Atölyenin duvar döşemeleri, gümüş renkli göz yaşı damlaları resimlerini hâvî siyahtır ve dâire içine konulmuş bir üçgen içinde beş köşeli "parlak yıldız" asılıdır.

Reis, **Hazret-i Süleyman**'ı temsîl etmekte olup "üç kere kaadir" ünvânını alır. Elinde bir hükümdâr asâsı ve önündeki üçgen masada zeytin ve defne dallarından yapılmış bir tac vardır. Mubassır bir tâne olup ismi "müfettiş"tir, garb cihetinde oturur. Nizamnâme mûcibince, müfettiş hiçbir âlet kullanamaz. Müfettiş "**Adonhiram**" adındaki bir adamı temsîl etmekte olup hurâfelerde bu adamın, **Hiram**'ın katlinden evvel Lübnan Dağı amelesi müfettişi olduğu rivâyet

62 Yüksek derece mâbedlerine artık loca nâmı verilir. 18. dereceye kadar olanların toplandıkları yerelere "chapitre-rûhânî meclis"adı verilir.

olunur. Celse, müfettişin şu feryâdıyla açılır:

"- Üç kere kaadir! Gündüzün aydınlığı karanlığı kovdu ve büyük nur doğmaya başladı!."

Gizli üstad celsesinde, bir evvelkinde olduğu gibi **Hiram**'ın katline teessüfler edilir. Bu celsede görülür ki **Hazret-i Süleyman**, **Hiram**'a yaptığı haksızlıklardan pişman olmuştur. Bundan dolayı **Hiram**'ın yerine yedi üstad seçilmesini emreder. Altı tânesi bulunur. Yedincisi aranır ki bu da namzeddir.

Hepsi iki parmağını dudağına koyarak sırrı gizleyeceklerine yemîn eder. Reis, namzedin başına zeytin ve defneden tâcı koyar.

Gizli üstad mertebesine çıkan zâta, hatib kardeş şu sûretle hitâb eder:

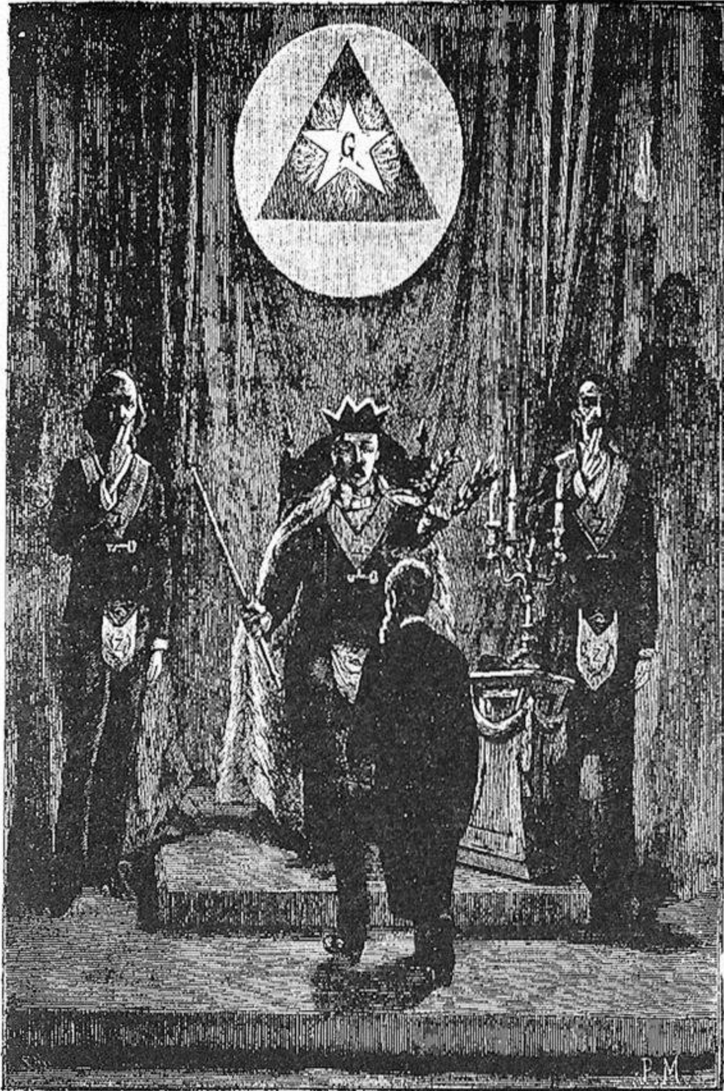
"- **Abda**'nın oğlu **Adonhiram**'ı temsîl eden müfettiş, aklî kuvvetini ihyâ etmeye azmeden adamın ulvî haysiyetinin remzidir. Mâbedini inşâ etmek demek, zararlı maddeleri yâni bâtıl fikirleri bir tarafa atarak doğruları sermâye yapmaktır. İlk üç derece bize gösterdi ki mutlak mânâda "hilkat" yoktur, tabiat ezelîdir, her şey birbirinden doğup türemekle meydâna gelir. 4. derece bize öğretiyor ki insan, bu tezâhürlerin seyircisi, yardımcısı ve yüksek bir küllî kaidenin icrâcısıdır ki bu küllî kaaide ise insanın hâricinde değildir."

Bundan sonra vicdan hakkında büyük bir mehdiye yapılır. Bu meyanda:

"- Tabiî temâyüllere karşı gelen vicdan, yanlış yola sevkedilmiş bir vicdandır. Vicdan hâricinde vahiy ve ilham yoktur."

Mason matbû nizamlarında şu sözler yazıyor:

"Bu derecenin mesâîsinden matlûb olan netîce, âdil ve hakperver vicdânımızın bizim hâkimimiz olduğunu anlatmak ve hâricîlerin; nâmus, adâlet ve fazîlet nâmı verilen

Gizli Üstad mertebesinin kabûl âyini:
Namzed, gönyeden pergele geçerek defne ve zeytin dalları altında kabûl olunur.

şeyleri ne derece tahrîf ettiklerini göstermektir."

En mühim telkinler ise, üç kere kaadirin yeni gizli üstâda söylediği şu sözlerdir:

"- Muhterem üstad, 4. derecede, her zamanki gibi bir mukaddes kelimemiz var. Birincisi, "IOD"dur. Bu, İbrânice bir harfin ismidir ki "*Kabbalistik*" hesabla "küllî kaaide olan Yezdan" mânâsına gelir. İkinci kelimemiz, "ADONAİ"dir ki, herkesin ibâdet ettiği Allah'ın adıdır. Üçüncü kelimemiz "DII"dır ki Lâtince olup "mâbudlar" mânâsına gelir, küllî kaaide olan Yezdan ile (yâni IOD kelimesi ile kullanıldığında) mâbud demek olur. Zîrâ ulûhiyette cevher tek ise de şahsiyet birden fazladır. Bu iki şahsiyet ise aynı maksada hizmet etmekten başka hayr ile şerrin birbirine zıddiyeti gibi yekdiğerine zıddırlar. Dördüncü mukaddes kelimemiz "IVAH"dır ki Yehova'nın kısaltılmış hâlidir. Eski Yahudilerde Allah'ın ism-i âzamı herkese mechul yalnız mâbed hademesine mâlûmdu. İsm-i âzamı ağza almak salâhiyeti yalnızca en büyük kâhine mahsus ise de, bu da senede bir defa "Thischri" Ayı başında idi. "Levililerin torunları" mensubları, büyük kâhin bu ismi telâffuz ederken aşırı gürültü yaparlar tâ ki hâricden kimse onu işitmesin. Demek ki "IVAH" terkibi, iki zıddı hâvî olan ulûhiyeti tamâmıyla ifâde eder. Bunun için gizli üstadların son mukaddes kelimesidir."

5. Derece: Kâmil Üstad

Salon, yeşil kumaşlarla bezenir. Dört köşeye dört beyaz direk dikilmiştir. Her köşede, on altışardan altmış dört mum mâbedi aydınlatır. Bununla berâber her köşede, dörderden on altı mumla da iktifâ edilebilir. Bu defa reis, **Adonhiram** nâmını alır. Vazîfeli bir tâne mubassır olup onun adı da **(Hazret-i Süleyman'**ın Zabtiye Nâzırı olan) **Nathan'**ın oğlu **Zabud'**dur.

Atölyenin en lâyık(=ahmak) hademesinden biri "delil"

Kâmil Üstad mertebesi kabûl âyini:
Namzed, bir kavanoza konulmuş olduğu farzedilen
Hiram'ın külünü ziyâret eder.

vazîfesi görür. Bunun adı "**Schereb-iah** (Şerebiyah)" olup Tevrat'ta yazılı olan acâib kıyâfetlerden birini giyinmiştir.

Kâmil üstad hurâfesine gelince: Bu rutbeyi bizzat **Süleyman** îcâd etmiştir. Maksad, **Hiram**'ın katillerini keşfetmeye üstadları teşvîk etmektir. **Zabud**, zabtiye nâzırlığı vazîfesini yapıyormuş. Bunun temsîl eden mubassır, namzedin huzûrunda **Adonhiram**'a, zabtiyelerin kıymetli keşiflere muvaffak olduğunu söyler. Ezcümle **Hiram**'ın katillerinin adlarının, **Jubelas, Jubelos, Jubelum** değil, **Sterkin, Oterfut, Abibala** olduğunu anlamışlar!

Namzed, **Hiram**'ın yüreği konulmuş farzedilen bir çömleğin üzerinde sadâkat yemîni ettikten sonra reis, namzedin gayretine mükâfat olarak, henüz halledilmemiş olan "dâirenin eşit karelere dönüştürülmesi" gibi bir geometri meselesini öğretmeye kalkışır. Bu gibi şarlatanlıklardan sarf-ı nazar edilirse, en mühim şey, hatib kardeşin yeni kâmil üstâda hitâben söylediği nutuktaki şu sözlerdir:

"- İnsan hayâtı, muvakkat ve fânî değil ebedîdir. Birgün son bulacağını iddia eden dinler bizden uzak olsun!. Niçin âlem nihâyet bulacak? İnsanoğlunda, neslini ebediyyen idâme vâsıtaları yok mu? Allah'ın ne zaman aklına eserse o zaman âlemin hayâtına son vereceği beyhûde iddia ediliyor. Fakat düşünülmüyor ki ulûhiyette iki esas vardır. Şerrin nihâyet hayra mağlûb olması akıl ve adâletin bir gereğidir. Şu halde âlemin zeval ve fenâ bulmasını irâde eden bir mahlûk beşerüstü "hayr" olamaz ve bu şerir kudrete muhâlif bir vaziyette bulunan beşerüstü kuvvet, bu kadar alçaklığa müsâade edemez.

Farmasonluk işleri ve mesâîsinin -siyâsî ve ictimâî mânâları îtibâriyle- gâyesi, şunu isbât etmektir ki; zevâle istîdadlı âciz bir mahlûk olan insanın akıl ve idrâki, ilk ve asıl sebebden ter gibi sızan bir nefha olmamış olsaydı, tabiat, en hafî sırlarını beşerin nâfiz bakışlarından gizleyebilecek

ve fen ve san'atları ibdâ kuvveti insanda olmamış olacaktı. Bu müsbet hakîkatten masonluk; hürriyet, kardeşlik ve eşitliğin beşer tab'ında gizli huylardan sayılmış ve cihânın meyvelerinin bütün insanlığa âid müşterek bir mal olduğu yolunda bir hakîkat çıkarır.

Saâdet ve zekâmızı kendisine borçlu olduğumuz bu 'ilk ve asıl sebeb' nedir? Tedkîk ve tahlîl edemeyeceğimiz mezhebî hükümlerle zekâmızın alevini kesif bir şübhe örtüsü altında söndürmek isteyen hased edici mâbud mu? Yoksa bilâkis görünmez olmakla berâber her an âlemimiz üzerinde te'sir icrâ eden "Ferişteh-i Ziyâ" mı? Bu nokta, kâmil üstadların tefekkir ve murâkabeleri cümlesindendir.

Rutbenin parolası olan "akasya" Hiram'la Lübnan Dağı üzerindeki mezardan yükselen "hayat ağacı"nı hatırlatır.

Mukaddes kelimeye gelince, "YEHOVA" kelimesi "ben O'yum ki mevcûdum" mânâsını ifâde eder. Bu isim evvelâ "Adonai"ye, kahredici mezâlimine mâruz kalan kavimler tarafından verilmişti. Bugün farmasonluk bu kelimeyi "Adonai"den geri alarak onunla insanoğlunun, hayr esâsının himâyesi altında ebedî mevcûdiyetini ifâde ediyor. Bu kelime ulûhiyetin, insâniyeti vücûda getirmiş olan iki esâsını birden ihtivâ eder. Zîrâ insanın hayr ve şerden meydâna geldiği bedîhî bir hakîkattir."

Namzede, kare yürüyüş öğretilerek celseye nihâyet verilir. Bu zamâna kadar gönye adımlarıyla yürümüş olduğu için, husûle gelen bu değişiklik ona, kemal zirvesine ulaştıran terakkî yolunda merhaleler katetmekte olduğunu anlatır.

6. Derece: Samîmî Kâtib

Salon, gümüş benekli siyah kumaşlarla döşenmiştir. Her biri dokuz kollu üç şamdan atölyeyi aydınlatır. Bu rut-

beye kabûl, diğerlerine nisbetle daha sâdedir.

Merâsim; birisi **Hazret-i Süleyman**, diğeri Sur Kralı **Hiram**'ı temsîl eden iki şahıs tarafından icrâ edilir. Sâir kardeşler dehlizde durarak **Süleyman**'ın muhâfızlarını temsîl ederler. Birinci mubassır; muhâfız yüzbaşı, ikinci mubassır da mülâzımdır (teğmen). Meclis pek kısadır ve bu rutbeye bağlı hurâfe aşağıdaki gibidir:

Sur kralı, Kudüs Mâbedi'nin inşâsı için, oldukça kâr getiren Galilee'nin[63] yirmi şehrine mukaabil Lübnan Dağı'nda bulunan bütün "çınar" ağaçlarını **Hazret-i Süleyman**'a terk etmişti. Fakat bir müddet sonra Sur Kralı **Hiram**, almış olduğu beldelerin **Hazret-i Süleyman** tarafından tahmîn edilmiş olan kârı getirmemekte olduğunu gördü ve Kudüs hükümdârını tenkîde geldi. **Hiram**, sür'atle **Hazret-i Süleyman**'ın dâiresine girdi. Muhâfızlar, **Hiram**'ın emniyet içinde saraya girmesine müsâade etmiş oldukları halde, Johaben adındaki sadık bir köle bu yabancının, efendisinin yanına telâşlı bir şekilde girmesinden şübhelendi ve efendisine bir sataşma vs. vukuunda yardım etmek için kapı arasından muhâvereyi dinledi. **Hazret-i Süleyman**, bu sadâkatinin eseri olarak Johaben'i kendine "has ve samîmî kâtib" tâyin etti.

Altıncı rutbenin müstenid olduğu mânâsız hurâfe bundan ibârettir.

Bu rutbenin namzedi, kendine verilmiş olan emirlere ittibâan bir kapı perdesi arasına gizlenerek içerisini dinler.

Namzed görür ki; mâvi bir elbise giyinmiş, alnı bir çelikle örtülü bir kardeş, aynı sûrette giyinmiş bir diğer kardeşi (atölye reisini) azarlıyor. Henüz hurâfeye vâkıf olmayan namzed, tabii ki bu yalancı kavgadan bir şey anlamaz. İki sahte hükümdâr yekdiğerinin üzerine atılmaya hazır bir hâle geldikleri zaman, dehlizde saklanmış olan kardeşlerden

63 **Galilee (Celile):** Filistin topraklarının kuzeyinde bir eyâletin ismi. **(Nâşir)**

Samîmî Kâtib derecesi kabûl âyini:
Namzed, birisi Süleyman ve diğeri Sur Kralı'nı
temsîl eden iki kişinin kavgasını seyreder.

biri elinde bir kılıç ile namzedin üzerine atılır ve tehdidkâr ve kulakları çınlatan bir sesle, orada ne yaptığını sordu.

Bu gülünç vaziyet bîçâre namzedin aklına ne getirirse onu söyler. Diğeri, kendisinin Sur Kralı **Hiram**'ın muhâfız yüzbaşısı **Zerbal** olduğunu ve hükümdârları dinlemesinden dolayı kendisini cezâlandıracağını söyler. Dehlizde bulunan sâir kardeşler de alona girerek müdâhale ederler ve reis, mâlûmat kazanmak ve vazîfesini îfâ etmek maksadıyla vuku bulan bu tecessüslerin azarlamayı gerektirmediğini söyleyerek namzedi takdir eder.

Bunu müteâkib namzed, "samîmî kâtib" tâyin olunur. Bu rutbe ile alâkalı mâlûmâtı *"Ritüel"* şöyle hulâsa ediyor:

"Samîmî kâtiblik rutbesi, husûsî ve fahrî bir rutbedir. Bu rutbeden gâye; zekâyı harekete getiren merak ve tecessüsü uyandırmak, farmasonluk esrârının te'mîn ettiği menfaat ve nüfûzdan hissedâr olmak için masonları, mümkün olduğu kadar çok esrâra vukufiyet kazanmaya teşviktir."

Masonluğun esrârına vâkıf bulunanlar mânâsızlığı ve âdîliği ile berâber bu rutbe hakkında şu yolda bir hüküm vermeye mecburdurlar:

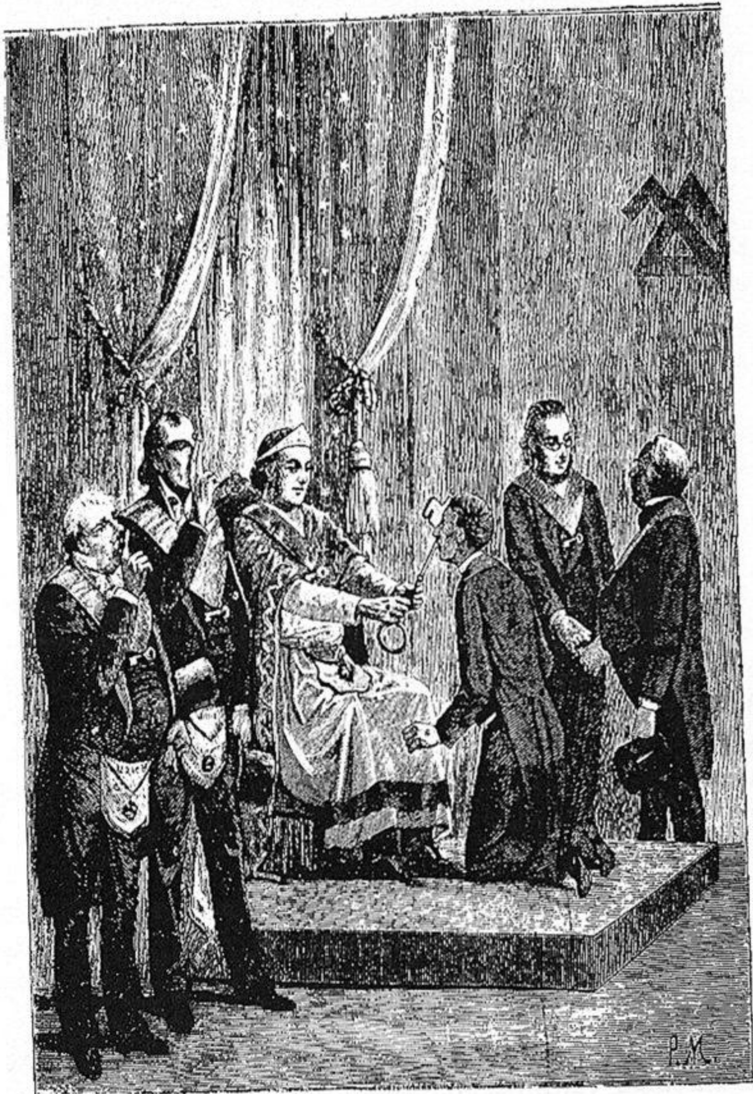
"Hafiyelik, üç nokta kardeşler nezdinde meşrû bir şey olarak telâkkî edilir."

Gerçekten, ileride "arka localar" diye isimlendirilen locaların hakîkî bir câsus mektebi olduklarını göreceğiz.

7. Derece: Hâkim ve İdârî Âmir

Salon baştanbaşa kırmızı kumaşlarla döşenir. Bu rutbe için husûsî bir tezyînat yoktur. Salonun dört köşesinde ve merkezinde yanan şamdanlar locayı aydınlatır.

Bu merâsim esnâsında reis, "üç defa meşhur" nâmını taşır ve Harodimler Prensi **Tito**'yu temsîl eder. Harodimler, Mâbed-i Süleyman'ı inşâ eden ameleler arasında zuhûra gelecek münâzaa ve ihtilâfları halletmeye me'mur ve **Haz-**

Hâkim ve İdârî Âmir derecesi kabûl âyini:
Reis, bir anahtarla namzedin kafasına
bir kere vurduktan sonra onu namzede teslîm eder.

ret-i Süleyman tarafından tâyin edilmiş üç bin altı yüz reis imiş...

Mubassırlar, "meşhur kardeş" ünvânı ile iktifâ ederler. Birinci mubassır, kâtib "**Alioreph**"i, ikinci mubassır, kâtib "**Ahoiah**"ı temsîl eder.

Yedinci rutbeye âid hurâfe pek şâyân-ı dikkat değildir. Bu hurâfe, şu esas üzerine binâ edilmiştir:

Amele münâzaalarını halletmek ve hakîkati ortaya çıkarmak için **Hazret-i Süleyman** tarafından bir hâkim tâyin edilmiştir.

Namzed salona girer girmez:

"- Chivi." der.

Reis bu söze:

"- Ki." kelimesiyle cevab verir.

Bu garib kelimelerin mânâları şunlardır:

Chivi: Ben önünüzde eğiliyorum.

Ki: Kalkınız!

Sonra merâsim reisi kardeş, büyük bir anahtar getirerek orada bulunanlara öptürür.

Namzed, bu anahtarı kemâl-i hürmetle öper. Bu anahtarın, Üstad **Hiram**'a âid bulunan mukaddes eşyâların kapalı bulunduğu yeri açtığı, büyük sırmış gibi, namzede söylenir. Namzed bu anahtarla, kendisine beşinci rutbede gösterilmiş olan türbeye girebilecektir.

Hatib kardeşin nutkunun hulâsası:

"-Harodimler yâhud hâkimler, **Hazret-i Süleyman**'ın beşerî hak ve vazîfeler üzerine te'sîs edilmiş adâletin icrâsına me'mur etmiş olduğu üç bin altı yüz ustabaşıdır. Bundan evvelki rutbede mevzûbahis olan mârifet arzûsu, burada "mârifete mâlikiyet" sûretine inkılâb ediyor. Sadâkat ve karşılıklı yardımlaşma sâyesinde elde edilmş olan bu mârifet, sâhibini kardeşlerine karşı adâleti icrâya istîdadlı kılıyor. Bundan maksad, doğrudan doğruya beşer vicdânın-

dan çıkarılmış olan tabiî hukukun mukaddes sayılması ve himâyesidir. 4. 5. 6. ve 7. rutbeler bize şunu isbât ediyor:

Mâdem ki sevk-ı tabiîlere riâyet etmek hakîkî vicdânın yegâne kaanunudur ve insanlığın hayâtı hiçbir zaman son bulmayacaktır, şu halde düşmanlarımızı tabiî hukuka riâyete mecbûr etmek için onların bütün kavga vâsıtalarını ellerinden almamız lâzımdır."

Bu nutuk sona erdiğinde mâhud anahtar namzede teslîm edilir ve namzed celsenin sonunda anahtarı iâde eder.

Bu rutbeye âid tâlimat:

Kaanun diyor ki; iş ve mesâîden gâye kaanunları vaz' ve tatbîk hakkının -farmasonluğun nezâreti altında- yalnız millete âid olduğunu isbât etmek ve açıklığa kavuşturmaktır.

8. Derece: Dâire İdârî Âmiri

Bu derecede salon yine kırmızı kumaşlarla döşelidir. Üç yere taksîm edilmiş yirmi yedi mum salonu aydınlatır. Mumların on beşi "üç kere kadir" nâmı taşıyan reisin, yedi tânesi birinci mubassırın ve geri kalan beşi de ikinci mubassırın masasının önüne konulmuştur. Reis, **Hazret-i Süleyman**'ı temsîl eder ve şarkda, taht üzerinde oturur. Sırtında hükümdâr cübbesi, başında tac vardır. Başı üzerinde bir gölgelik ve üzerinde şunlar bulunur: Saçtan mâmul geniş bir dâire, içinde dokuz bacaklı bir yıldız, bir üfleme borusu, yıldızın ortasında saçtan yapılmıi ve başı aşağı doğru olan üç delikli bir üçgen vardır. Deliklerde amyant[64] camlar olup İbrânîce "iod" harfi şeklindedir. Üçgenin arkasında bir ispirto lâmbası vardır.

Üç defa meşhur mubassır nâmını alan mubassır, Harodim Prensi "**Tito**"yu temsîl eder ve salonun girişine yakın

---

64 **Amyant:** Kolayca bükülebilen, ateşe dayanıklı liflerden yapılmış, oldukça yumuşak ve ateşe temasla husûsiyeti değişmeyen bir madde. **(Nâşir)**

bir kerevet[65] üstünde oturur. İkinci mubassır, **Abda**'nın oğlu **Adonhiram**'ı temsîl etmekte olup kapıda durur. Bu celsede de **Hiram**'ın kaybolmasına teesüfler edilerek yerini tutacak adamlar yetiştirilmesinden bahsolunur. **Hazret-i Süleyman**, mîmar yetiştirmek fikriyle bir de mekteb açmış ise de maksad hâsıl olmamıştır.

Hatîbin Nutku:

"-Zekâsıyla çalışan ameleye, resmî himâye zararlıdır. 8. derece bu hakîkati isbât edecekdir. Beşerî medeniyet iki esas üzerine binâ edilmiştir; tasarruf ve sa'y (emek). Sa'y, herhangi bir mâbud tarafından teklîf edilmiş bir şey olmayıp ancak hürriyetle mevcuddur. Yalnız mesâî erbâbının hakkı olan 'temellük/mülk edinme' ise yine sa'y ile mevcuddur. Medeniyetin iki temeli olan 'sa'y ve tasarruf'un müşterek zemîni hürriyettir. Hakîkî sosyalizm mezhebinin alâmeti 'sa'y-hürriyet-tasarruf'dur"

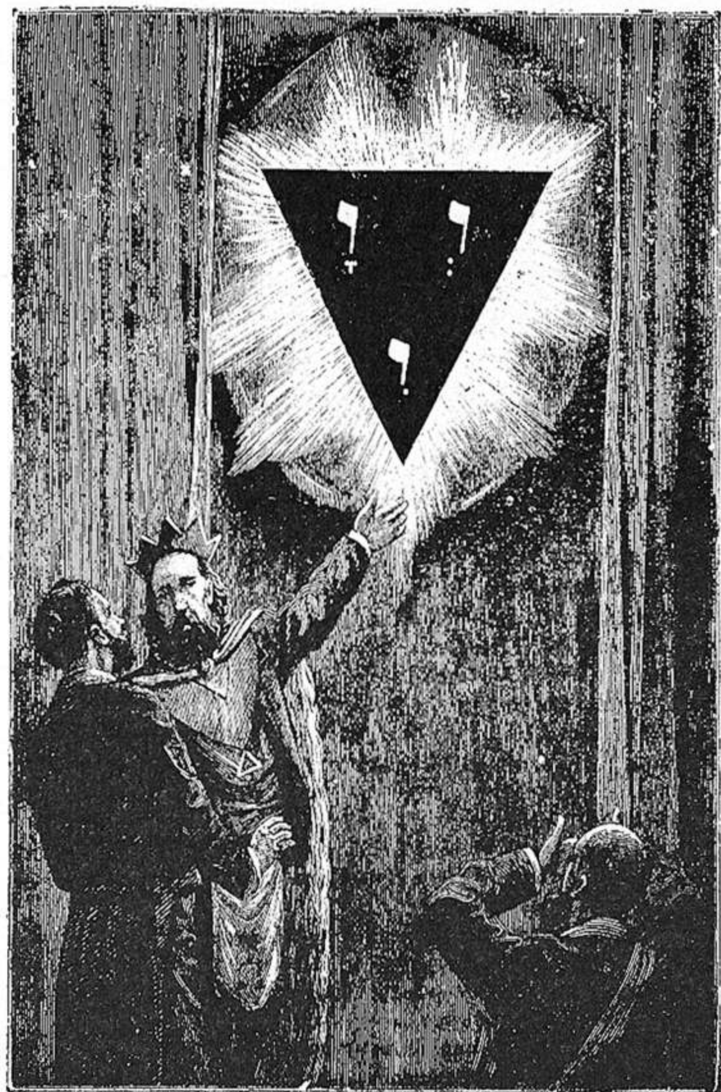
Namzed, yedi basamak çıkar, bunlara " doğruluk basamakları" adı verilir. Sonra namzed şarka döner. Işıklar söndürülür. Bu aralık teşrîfat üstâd-ı âzamı şarka giderek yukarıda târif ettiğimiz boru ile ispirto lâmbasına "kibrit otu" tozu üfler, yıldızın dokuz köşesinden ve üçgenin üç deliğinden şiddetli alevler çıkar. Reis :

"- Meşhur kardeşler, eğer gözleriniz tâkat getirirse, müdhiş üçgenin üç esrârengiz harfinden çıkan alevlere bakınız!." der.

Sonra lambalar yakılır. **Süleyman** rolü oynayan reis, ulûhiyeti teşkîl eden iki esastan, iyi olanının remzini müşâhede ettiğini ve fakat bunun tam mânâsını ileride anlayacağını namzede söyler. (Bu sırrın tam mânâsını, ancak kadoş mertebesini bulanlar anlar.)

---

65 **Kerevet:** Tahtadan yapılan ve üzerine yatak veyâ minder konularak yatmaya ve oturmaya yarayan yüksekçe yer. **(Nâşir)**

Dâire İdârî Âmiri derecesi kabûl âyini

Şimdilik namzed "gizli hücre" mesâîsini ikmâl edecek bir hâle gelmeye çalışmalıdır. Mason matbû nizamnâmesi bu mertebe hakkında şu sözleri ihtivâ eder:

"- Bu derecenin mesâîsinden maksûd, cemiyetin istinâd ettiği en sağlam temelleri mütâlâa ve "tasarruf-sa'y" kelimelerinin mânâsını hakkıyla tâyin etmekdir.

8. derece hakkında söylenecek sözler söylendi, şimdi sıra 9. 10. ve 11. derecelere yani 3. sınıf mertebelere geldi.

ÜÇÜNCÜ SINIF
SEÇİLMİŞLER MECLİSİ

9. Derece: Dokuzların Seçilmiş Üstâdı

9. 10. 11. dereceler her ne kadar kızıl masonluk mertebeleri arasında sayılıyor ise de hakîkatde "felsefî mertebeler", diğer bir tâbirle "siyah masonluk" için hazırlık dereceleridir. 6. derecede tecessüs usûlü öğretiliyordu. Bu üç derecede ise katl ve îdam öğretilir.

Salon, **Hazret-i Süleyman**'ın sarayının odalarından birini gösterir. Her üç derece için de -çok az farklarla- salonun dekoru birdir. Döşemeler ve örtüler, beyaz sırma saçaklı siyahtır. Üzerine ölü kafa ve kemikleri nakşedilmiştir. Şarka, bir gölgelik altına iki taht konulmuştur. Önündeki mihrab, siyah nakışlı bir kızıl örtüyle örtülüdür. Bu örtünün salona bakan kısmına, beyaz saplı siyah bir hançer resmedilmiştir.

Mihrâbın üzerine; bir hançer, bir pergel, bir açık Tevrat, bir tokmak ve siyah bir kordon konulmuştur.

Reis, "pek hakîm" yâhud "çok hâkim" ünvânını hâizdir. Gölgeliğin altında sağdaki koltukta oturur ve **Hazret-i Süleyman**'ı temsîl eder. Başında, kıymetli taşlarla süslenmiş bir tac, sırtında şahâne bir elbise, elinde hükümdarlık âsâsı olup önlüğü kırmızı benekli beyazdır. Reis muâvini, yanındaki koltukta otumakta olup Sur hükümdârını tem-

sîl eder. Başında altın bir tac ve elinde iri bir hançer vardır. Muâvinin sol tarafında asılı bir levha vardır ki üzerinde Lâtince; "Vincere aut mori!.. (Ya zafer, ya ölüm!.)" cümlesi yazılıdır. Âzânın adedi yedidir ve salon yedi tâne sarı mumla aydınlatılır.

"Seçilmiş" nâmını taşıyan âzâ, levhanın etrâfında dururlar. Bunlardan birisi "has mahrem kardeş" ünvânını hâiz olup meclisin büyük ehl-i hıbre vazîfesini deruhde eder. Namzed, "hazırlanma odası" adı verilen bir odaya sokulur. Bu odada yalnız bir tâne mum olup duvarlarında üç aded levha vardır. Bunlardan birinde: "Cinâyet cezâsız kalmaz!." Diğerinde: "Vicdan, sert bir hâkimdir!." Üçüncüsünde ise: "Husûsî bir emre müstenid olmadıkça intikam, cinâyettir!." sözleri yazılıdır.

Namzed, "hazırlanma odası"nda meşgûl iken dokuzlar toplantı hâlindedir. Celsenin açılışında yalnız reis oturmakta, muâvin mihrâbın önünde sâir âzâ da levhanın etrâfında ayakta durmaktadırlar.

Pek hükümdar **Süleyman**:

"- Pek kadir Tyr (Sur) Kralı, buraya ne yapmaya geldiniz?!"

Pek kadir Sur Kralı:

"- Bugüne kadar katilleri cezâsız kalan **Hiram**'ın intikamını taleb etmeye geldim!."

"- Oturunuz, kardeşim ve katillerin bulunması için vereceğim emirlere şâhid olunuz!."

Sur Hükümdârı, şarka çıkarak tahta oturur. Büyük ehl-i hıbre, **Süleyman**'ın huzûruna gidip bir dizini yere koyar. **Süleyman**, hükümdarlık âsâsını ehl-i hıbrenin başına koyarak:

"- Kardeşim, sizi sarayın emniyetine bakmak üzere meclisin mahremi tâyin ettim. Vazîfenize, burada bulunanların hüviyetlerini kontrol etmekle başlayınız!."

Has mahrem kardeş, **Süleyman**'ı ve muâvinini selâmladıktan sonra, meclis âzâsının temas ve işâretlerini alır ve der ki:

"- Pek hükümdar, meclistekiler dostlardan ibârettir."

Süleyman ayağa kalkarak:

"- Kardeşlerim, Kâinât'ın Ulu Mîmârı bizi aydınlatsın ve adâlete sevketsin, hakîkat zâhir olsun!. Has mahrem kardeş, hâricîleri meclisten uzaklaştırınız!. Hâricîden maksadımız, "seçilmiş üstad" olmak şerefini bulamayan masonlardır."

Has mahrem kardeş, mâbedin dışını gözden geçirir. Üç tarafta kapının önüne eli kılıçlı birer nöbetçi diker ve reis Süleyman'a:

"- Pek hükümdar, her taraf muhâfaza altındadır. Sarayın etrâfı muhâfızlarla çevrilidir. Hiç kimse esrârımıza vâkıf olamaz."

Süleyman:

"- Has mahrem kardeş, saat kaçtır?"

"- Pek hükümdar, Lüsifer[66] (**İblis**'in yıldızı) bizi aydınlatıyor, gündüz olmak üzeredir."

Reis, sekizi birbirini müteâkib ve dokuzuncusu fâsılalı olmak üzere, dokuz darbe vurduktan sonra:

"- Nekam!. Nekar!."[67]

Orada bulunanlar, avuçlarına dokuz darbe vurarak bu iki kelimeyi tekrâr ederler.

Süleyman:

"- Pek muhterem kardeşler, celse küşâd edilmiştir."

Reis, bir tokmak darbesi atar sonra sağ eline bir hançer alarak sol omuzu hizâsına kadar vurma vaziyetiyle kaldırır.

---

66 **Lücifer** (Lüsifer): İblis'in yıldızı, Zühre'ye (Venüs) verilen isimlerdendir.

67 Fransız Mezhebi'nde "Nekam, Nekar!" kelimelerinin yerine şu iki kelime kullanılır: "Nekam (intikam), Hichah (vurdu). Bâzı İskoçya localarında "Nekam, Nekar!" yerine: "Nekam, Nekah!" kullanılır.

Oradakiler de hançerlerini çekip göbekleri hizâsından vurma vaziyeti alırlar sonra kınlarına sokarlar ve reisin dokuz tokmak darbesiyle yerlerine otururlar.

Reis **Süleyman**, sözü Sur Kralı'na terkettiğini söyler. Sur Kralı, levhanın ortasına konulmuş bir çocuk heykelini göstererek:

"- Kardeşlerim, işte o büyük adamın bize bıraktığı mukaddes emânet!. Bu emânet, intikam diye bağırıyor! Katili bulmak için yekvücud olalım, ihânet ve cinâyet cezâsız kalmamalıdır!."

Herkes hançerini çekerek:

"- Nekam!. Nekar!." der.

Sur Kralı yerine oturur ve herkes hançerini kılıfına koyar. Bu aralık, hazırlanma odasından avluya gelen namzed, kapıya dokuz üstad darbesi vurur. Kapının önünde nöbet bekleyen kardeş de kapıya şiddetli bir yumruk atar.

Süleyman:

"- Has mahrem kardeş, bu gürültüyü kimin yaptığına bakınız, sakın verdiğim emirler kötü icrâ edilmiş olmasın!."

Has mahrem kardeş çıkar ve biraz sonra hayrete kapılmış bir çehre ile döner.

"- Pek hâkim, meclisimize ihânet edilmiştir!."

Herkes ayağa kalkar ve hançerlerini çekerek:

"- Nekam!. Nekar!."

Süleyman, asâsını uzatarak:

"- Muhterem kardeşler, has mahrem kardeşin raporunu dinleyebilmek için heyecânınızı biraz teskîn ediniz. Mahrem kardeş bana söyleyiniz, bu muhterem meclisin karışmasına sebeb olan kimdir?!."

Has mahrem kardeş:

"- İyice tedkîk ederek gördüm ki bir kardeş, her nasılsa yanımızdaki odaya kadar gelmiştir. Meclisin müzâkere-

lerini duymuş olmasından korkuyorum. Hattâ diyebilirim ki, korkularım yerindedir. Zîrâ elleri kan içinde olup kanlı kılıcını tutmuş duruyordu."

Süleyman (hançerini çekerek):

"- Mâdem ki öyledir, o halde muhterem üstad **Hiram**'ın rûhuna kurban edilmelidir!."

Sur Kralı:

"- Muhterem birâder hazretleri, acele etmeyiniz, her zamanki hekîmâne tavrınızı takınınız! Hissiyâtımda aldanmıyorsam, bu adam ya katildir, yâhud da katilleri biliyor. Ellerini ve boynunu iple bağlayıp getirsinler de isticvâb edelim."

Süleyman:

"- Muhterem kardeşler, Sur Kralı'nın reyini münâsib buluyor musunuz?"

Oradakilerin muvâfakati üzerine **Süleyman** emir verir. Has mahrem kardeş, yanına birini alarak çıkar ve namzedin kılıcını alıp ellerine ve boynuna kurdelâ takarlar. Başına yassı bir şapka giydirirler, önlüğünü tersine çevirirler. Mahrem kardeş namzede (içeri girmeden evvel):

"- Kalbinizi yoklayınız, birâderim. En metîn yürekleri dahî korkutacak bir cezâyı gerektiren bir cinâyetle ithâm olunuyorsunuz. Bununla berâber eğer doğruları söylerseniz merhamet ümîd edebilirsiniz!."

Bundan sonra has mahrem, namzedin kalbi üzerine hançerini dayayarak onu kapıya getirir ve kapıyı açıp salona sokarak garba sevkeder.

Süleyman:

"- Ey aranılmadan buraya gelen, ne arıyorsun?!"

(Cevabları, namzedin kulağına has mahrem fısıldar.)

Namzed:

"- Pek hükümdar, bana va'dedilen mükâfâtı arıyorum!"

Süleyman:

"- Sanıyor musun ki masonlar, cinâyet ve katli tecvîz eder?! Sana va'dedilen cezâyı düşün de titre hâin!. Fakat evvelâ sen kimsin?!"

"- Masonların en iyisi, kardeşlerin en sâdığı!."

"- İğrenç katil!. Bu mukaddes yere ellerin kan içinde gelmişken neler söylemeye cesâret ediyorsun?!"

"- Kabahatli isem her cezâya râzıyım!."

Sur Kralı:

"- Muhterem üstad **Hiram**'ın intikaamı alınsın!."

Herkes:

"- Nekam!. Nekar!."

Süleyman:

"- Uzun müddet aldatılmayacağız, sahtekârlık âşikârdır!. Hâin ne cevab vereceksin?!."

Namzed:

"- Haksız yere beni ithâm ediyorsunuz. Ben size keşfettiklerimi bildirmeye geldim."

"- Ne imiş bakalım?!."

"- Bir mağara, bir çalılık, bir akar çeşme, bir köpek, belli başlı kaatilin ikaametgâhını bana bildirdiler."

"- Yalan söylemediğinizi nereden bileyim?!"

"- Doğru söylediğimin delîli, mağarayı muhâfaza için terbiye ettiği ve öldürdüğüm arslan, kaplan ve ayının ellerimdeki kanı!."

"- Ne istiyorsun?!"

"- Bir şey istemiyorum, **Abibala**'yı ölü veyâ diri teslîm etmemi isteyip istemediğini hükümdardan soruyorum."

"- Doğruluğuna neyi delil gösteriyorsun?"

"- En mukaddes ahidler doğruluğumun kefîlidir. Aksi takdirde en müdhiş işkencelere râzıyım."

"- Has mahrem kardeş, mâdem ki bu kardeş şübhelerimizi izâleye başladı, onu; üçü çırak, üçü kalfa ve üçü üstad

adımı olmak üzere dokuz adımla yanımıza getiriniz, tâ ki ellerimiz arasında yemîn etsin!."

Namzed, **Süleyman**'ın tahtı önüne götürülür ve mihrâbın üzerindeki Tevrat'a sağ elini, pergel ve tokmağa sol elini koyar.

"- Yapacağınız işe dikkat ediniz, bu an pek mühimdir. Eğer bizi aldatmaya kalkışırsanız göreceğiniz cezâ her türlü tasavvurun fevkınde olacaktır. Şimdi söylediklerimi tekrâr ediniz!"

Reis yemîni okur ve namzed kelimeleri tekrâr eder.

Yemin Sûreti

"Bana verilecek olan 'dokuzlar seçilmiş üstâdı' şanlı nâmını taşımama sebeb olacak yeni sırları ifşâ etmeyeceğime bu mukaddes mecliste, masonluğun muktedir erkânı huzûrunda nâmusum üzerine yemîn eder ve esrârımızı hâricîlere fâş eden hâin kardeşleri **Hiram** aşkına boğazlayacağımı ve hayâtım bahasına dahî olsa bana verilen vazîfeleri icrâ edeceğimi va'd ederim. Eğer ahdimden dönersem en müdhiş ölüm, cezam olsun. Gözlerim kızgın demirlerle nurdan mahrûm edilerek cesedim akbabaların gıdâsı ve hâtıram masonların nezdinde mel'ûn olsun!"

Süleyman:

"- Nekam!. Nekar!."

Herkes:

"- Nekam!. Nekar!."

Süleyman:

"- Kardeşlerim, işittiniz. Bu intikaamı ikmâl edeceğini zannediyor musunuz? (Sur Kralı'na hitâben) Pek muktedir hükümdar, memnun musunuz?"

Sur Kralı:

"- Ne zaman **Abibala**'yı ölü yâhud diri getirirse o zaman memnûn olurum."

Süleyman:

"- Mahrem kardeş, bu adamın ellerini çöz, kılıcını ver ve va'dini yerine getirmek için gönder!."

Mahrem kardeş, bu emri icrâ eder.

"- İhânetlerin cezâsı, gecenin kesîf karanlıkları içinde verilmelidir. Git ve işini karanlığın gölgesinde yap. **Hiram'ın** kaatilini mahvederek seçimimize lâyık olduğunu isbât et! Bununla berâber, kaatili diri getirmeye gayret et!"

Yeni üstad, karanlık oda yâhud mağara denilen bir yere götürülür. Odanın bir tarafı, bir mağara şeklinde düzenlenmiştir. Taş üzerine konulmuş bir lâmba, hafif ışığıyla mağarayı aydınlatır. Mağaranın önünde bir çeşme, üstünde iki firârî ve iki tâkibciyi temsîl eden heykeller ve ayrıca içinde de uyku vaziyetinde bir heykel bulunur. Mağaranın girişi, üzerinde "intikam" yazılı bir şeffafla örtülüdür. Heykellerin başları iğretidir. Bu hücrede oynanan iğrenç komedya aşağıdaki gibidir:

Has mahrem kardeş, gözleri bağlı olduğu halde karanlık odaya soktuğu yeni üstâda der ki:

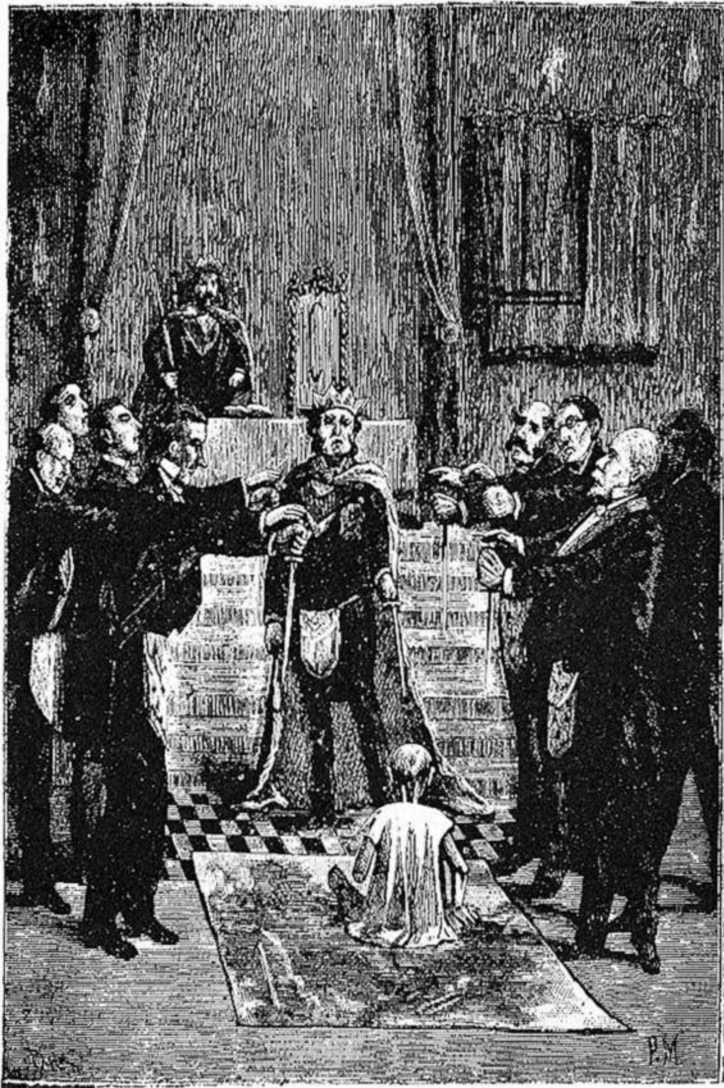
"- Üç darbeden ibâret işâreti işitinceye kadar sessiz ve sâkin kalınız, gözlerinizi açmayınız."

Has mahrem kardeş odadan çıkarak yeni üstâdı bir müddet yalnız bırakır. Sonra kapıya, evvelce söylediği vechile üç işâret darbesini vurur. Namzed, gözündeki bağı çıkarır. Mahrem, odaya girerek:

"- Cesâret, kardeşim, şu karşıdaki çeşmeyi görüyor musun? Şu maşrabayı al da ondan bir su iç!. Daha yapacağın iş çoktur!"

Namzed, sudan içer. Mahrem onu mağaraya doğru götürerek:

"- Şu lâmbayı al! (Namzede lâmbayı verir.) Şu hançeri de al! (Namzede bir hançer verir.) Mağaraya gir ve sana her kim mukaavemet ederse vur!. Üstâdın intikaamını alarak

Dokuzların Seçilmiş Üstâdı derecesi kabûl âyini:
İhânet ve cinâyeti cezâlandırmak için, üstâdımız **Hiram**'la **Belkıs**'ın çocuğu olan bu mukaddes emânet üzerine yemîn edelim. (resimde görüldüğü gibi ortada tahtadan yapılmış bir bebek heykeli vardır)

'seçilmiş' olmaya çalış!."

Namzed, bir elinde hançer ve diğerinde lâmba olduğu halde mağaraya girer. O aralık, uyku vaziyetindeki heykeli örten şeffaf kaldırılır.

Mahrem:

"- Vur!. **Hiram**'ın intikaamını al!. İşte onun kaatili!."

Namzed, heykeli hançerler.

"- Lâmbayı bırak, kastilin kafasını saçlarından tut ve beni tâkib et!."

Farmason nizamnâmesinde yazılmaktadır ki:

"Has mahrem kardeş, namzedin hançerini ve ellerini kırmızı renge boyamalıdır. Sonra namzedi, elinde heykelin kesik kafası olduğu halde meclise götürmeli ve onu takdîm etmelidir. Kardeşler, önlerinden geçtikçe, hançerlerini omuzları hizâsına kaldırarak namzedi selâmlayacaklardır."

Namzed meclise girince, **Süleyman** hançerini kaldırarak:

"- Nekam!. Nekar!." der.

Namzed, acele atılmış üç büyük adımla reise yaklaşarak hançerini ve kaatilin kafasını mihrâba koyar, diz çöker.

Süleyman:

"- Bedbaht, ne yaptın?!. Sana kaatili diri getirmeni söylemedim mi?!"

Herkes diz çökerek:

"- Afv, afvediniz, pek hükümdar. Sadâkatinin aşırılığından öldürdü. Afv, afv!."

"- Talebiniz üzere afvettim. Muhterem kardeşler, kalkınız ve bu kardeşi taltîf etmek için benimle emellerinizi birleştiriniz. (Namzede) Sen de kardeş, ayağa kalk!. (Namzed itaat eder.) Öğren ki; bu kabûl âyininde yaptıkların, yapmaya mecbûr olduklarının timsâlidir. **Süleyman**'ın, **Hiram**'ın katillerini tâkibe lâyık gördüğü dokuz kâmil üstaddan birinin yerine geçeceksin. Her ne kadar bu dokuz kişinin her

Dokuzların Seçilmiş Üstâdı derecesi kabûl âyininden...

biri kemâliyle sâdık iseler de diğer biri tarafından gösterilmemiş olsaydı **Hiram**'ın kaatili bulunamayacaktı. **Süleyman**, kaatili bulmak için dokuz sâdık üstad göndermişti. Bunlardan biri, mağaraya alelacele girmekle **Abibala**'yı gördü ve onu kalbinden vurarak öldürdü. Şimdi kardeşim, gel de sana va'd edilen mükâfâtı al!." (Bu derecede olanlara mahsus önlüğü ve bir çift eldiven verir.)

Sonra yeni seçilmiş üstâda, bu yeni derecenin parola ve işâretlerini öğretir. Namzed, diğer seçilmiş üstadlara giderek işâret ve parolayı verir. Sur Kralı, **Süleyman**'a, yeni üstâdın tanındığını söyler.

Süleyman:

"- Pek muhterem kardeşlerim, yeni üstâdı kabûl için bana yardım ediniz."

Üstadlar, yeni üstâda doğru kollarını uzatırlar. **Süleyman**, yeni üstâdın başına âsâsını koyarak:

"- Pek muhterem kardeşim, bu mukaddes meclisin de muvâfakatiyle sizi, dokuzlar seçilmiş üstâdı kabûl ve îlân ediyor ve size şu hançeri veriyorum. (Bu derecenin kordonunu boynuna geçirir ve bir hançer verir.) Hatrınızdan çıkarmayınız ki; size bu silâh, ihânetleri cezâlandırmanız ve kardeşlerinizi müdâfaa etmeniz için veriliyor. Seçilmiş üstadlar arasında oturunuz ve size verilecek tâlimâtı can kulağıyla dinleyiniz!"

Süleyman bir tokmak darbesi vurur ve Sur Kralı ve mahrem kardeşten başka herkes yerlerine oturur. Bu ikisi, yeni üstâdı yerlerine götürürler. Sur Kralı, yeni üstâda:

"- Seçilmiş üstad mısınız?"

"- Evet, pek muktedir."

"- Nerede kabûl edildiniz?"

"- **Süleyman**'ın sarâyında."

"- Bu yeni rutbeyi talebe sizi sevkeden sebeb nedir?"

"- Üstad **Hiram**'ın intikaamını alarak hâinleri cezâlan-

dırmak arzûsu."

"- Üç kötü kalfadan, üstâda öldürücü darbeyi vuran hangisi idi?"

"- **Abibala**'dır ki nâmı "babamızın kaatili" mânâsına gelir."

"- İntikam mahalline nereden geldiniz?"

"- Gizli geçitlerden, karanlık yollardan ve gecenin karanlığı sâyesinde."

"- Neden böyle oldu?"

"- Zîrâ bir hâini îdâm için gündüz vakti seçilemez!"

"- Size kim delâlet etti?"

"- Mechul bir şahıs!"

"- Bu ne demektir?"

"- Bunun mânâsı şudur ki; yalancı kardeşi cezâlandıracaklar, sessizce hareket etmeli ve yekdiğerini tanımamalıdır."

"- İntikam yeri neresi idi?"

"- Çalılık yanında bir mağara!"

"- Mağarada ne buldunuz?"

"- Hâin **Abibala**'yı, bir çeşme, bir ışık ve bir hançer."

"- Bunları neye kullandınız?"

"- Işık beni aydınlattı, çeşme susuzluğumu giderdi. Hançerle de **Hiram**'ın intikaamını aldım."

"- **Abibala** ölürken bir şey söyledi mi?"

"- Evet, iki kelime!."

"- Söyler misiniz?"

"- Söyleyemem!."

"- Birincisini söyle, ikincisini ben söylerim."

"- Nekam!."

"- Nekar!. **Abibala**'nın cenâzesini ne yaptınız?"

"- Başını keserek **Süleyman**'a götürdüm ve ilk intikamın alındığını söyledim."

"- Bu hurâfenin mânâsı nedir?"

"- İhânet cezâsız kalmamalıdır. İntikam, fazîletli bir harekettir. İntikam emri, kat'iyyen yanılmayan mason vicdânı tarafından verilmiştir. Bizim yegâne hâkimimiz Kâinâtın Ulu Mîmârı'dır."

"- **Süleyman**'ın huzûruna çıktığınız vakit saat kaç idi?"

"- Gündüz olmak üzere ve beni aydınlatan **Lüsifer** idi."

"- Bu yüce intikaamı icrâ için kaç üstad vardı?"

"- Sekiz ve bir."

"- Size yapacak bir şey kaldı mı?"

"- **Abibala**'nın diğer iki arkadaşını cezâlandırmak."

"- Saat kaçtır?"

"- Gece olmak üzeredir, mağaraya girdiğim saat!."

Süleyman ayağa kalkarak:

"- Kardeşlerim, bu derece mühim bir saat hiçbir vakit hatırdan çıkarılmamalı ve dokuz seçilmiş üstâdın, üstâd-ı âzama karşı olan sadâkatlerini hatırlatmalıdır."

Süleyman, mihrâba yedi tokmak darbesi vurur:

"- Kardeşlerim, intikam alınmıştır. Seçilmişler meclisi âzâsı gidebilir. Rûhânî meclis, tâtil edilmiştir."

Bu dereceye kabûl âyininin tazammun ettiği mânâ nefret verici ve tiksindiricidir. Tahta heykellere hançer atarak oynanan komedya namzedi, katletmek hakkını ve hattâ vazîfesini hâiz olduğu fikrine alıştırmak içindir. Gerçekten farmason nizamnâmesinde yazılıdır ki:

"İhânet cezâsız kalmamalıdır. Emir verilmeden birini katletmek cinâyettir. Lâkin mason idâresi tarafından emir verilince katli icrâ eden, fazîletli bir vazîfe icrâ etmiş olur. Emri aldığı vakit, bir farmason için itaatten başka yapacak bir şey yoktur. Kabûl âyininin mânâsı şudur:

1- Bir hâini cezâlandırmak için gündüz vakti değil gecenin karanlığı ihtiyâr edilmelidir.

2- Hâin habersizce yakalanmalı ki kendini müdâfaaya imkân bulamasın.

3- Hâin birâderlerin îdâmı, masonluğa lâf getirmeyecek sûrette olmalı ve îdâm, buna âlet olanlar birbirlerini tanımaksızın cereyân etmelidir.

Remiz nokta-i nazarından ise üç hâin, **Abibala, Sterkin, Oterfut**; siyâsî istibdâd, dînî taassub ve cehâlet demektir."

Bu mertebenin, biri siyâsî ve diğeri de dînî olmak üzere iki mânâsı daha vardır.

Birincisi mason nizamnâmesinde yazılıdır. Her iki mânâyı daha mufassal anlamak isteyenler Amerika Mason Yüce Meclisi Büyük Kumandanı 33 dereceli General **Albert Pike**, Charleston Şehri'nde tab ettirdiği *"Legenda Magistralia"* nâmındaki gizli eserini mütâlâa edebilirler. (Bu eser şimdi elde edilebilir.)

10. Derece: Onbeşlerin Seçilmiş Meşhûru

Salonun tezyînâtı takrîben bundan evvelki derecede olduğu gibidir. Şu kadar ki; geçen derecede Sur Hükümdârı rolünü oynayan kardeş, bu defa, "Meclisin Şedid Müfettişi Pek Muhterem Kardeş" nâmını alır ve garbda oturur. Reis yine **Hazret-i Süleyman**'ı temsîl ederse de nâmı, "pek meşhur üstad"dır. Levha üzerindeki bebek heykeli kaldırılmıştır. Meclis toplantıya başladığı vakit salon karanlıktır. Onbeş âzâdan her biri elinde bir mum olduğu halde gelir ve yerine oturunca mumu söndürür.

Âzâ hep geldikten sonra reis beş tokmak darbesi vurur ve merâsim müdürü şarka konulmuş beş kollu şamdanı yakar. Garbda oturan şedid müfettiş de beş darbe vurunca önündeki beş kollu şamdan yakılır. Muhterem delil nâmını alan bir üçüncü kardeş de beş tokmak darbesi indirir ve onun önündeki şamdan da yanar.

Süleyman:

"- Saat kaç?"

Şedid müfettiş:

"- Pek meşhur üstad, saat sabahın beşi!"

"- Acabâ neden saat sabahın beşi?!"

"- Şunun için ki; **Hiram**'ın kaatillerinden diğer ikisi bu saatte yakalanarak Kudüs'e sevkedildi.

"- Muhterem kardeşlerim, mâdem ki **Hiram**'ın diğer iki kaatili de yakalanmıştır, o halde güzelce intikam almanın çâresine bakalım."

Bundan sonra, bu dereceyi almak isteyen dokuzların seçilmişi salona sokulup mihrâba sevkolunarak şöyle bir başlangıç yemîni eder:

"- Seçilmiş üstadlığın ikinci derecesine mahsus olup tarafıma tevdî olunacak sırları, yalnız hâricîlere değil, bu dereceye gelmemiş olan masonlara dahî ifşâ etmeyeceğime dâir bu mukaddes mecliste ve masonluğun yüce erkânı huzûrunda evvelki şartlar gereğince nâmusum üzerine yemîn eder ve ifşâ edersem dilimin kopartılmasına ve dul kadının çocuklarının lânetine râzı olurum."

Bundan sonra namzed, muhterem delil tarafından mağaraya götürülür ve kaçmak vaziyetinde olan iki heykelin kesik kafalarını eline alarak berâberce meclise dönerler.

Muhterem delil:

"- Pek meşhur üstad, dokuzların seçilmiş üstadlarından biri, **Hiram**'ın diğer iki kaatilini öldürdükten sonra bu fiiline mükâfat olarak onbeşlerin meşhur seçilmişi derecesine kabûl edilmeyi taleb ediyor."

Süleyman:

"- Şerefi var olsun, **Hiram**'ın intikaamını alana ebedî teşekkürler!." Orada bulunan herkes bu sözleri tekrâr eder.

Süleyman:

"- Delil kardeş, bu necib kimseyi on üçgen şeklinde

adımla mihrâba getiriniz!"

Namzed, bu garib üçgensi adımlarla ellerinde iki kesik kafayı tuttuğu halde mihrâba sevkedilir. Önlerinden geçerken üstadlar onu selâmlar.

Bu selâm, hançeri çene altına götürüp vücûdun aşağısına kadar kesiyor gibi indirmekten ibârettir. Namzed, burada bir ikinci yemîn eder ve elindeki kafaları mihrâba bırakarak yerine oturur.

Süleyman:

"- Pek aziz kardeşim, bundan evvelki derecede öğrendiniz ki, **Hiram**'ın üç kaatilinden en mühimi, çalılık yanındaki mağarada katledilen **Abibala** idi.

Cinâyet günü şark kapısında durup muhterem üstâdımız **Hiram**'a müdhiş bir tokmak darbesi vuran o idi. Bunun iki cinâyet arkadaşı **Sterkin** ve **Oterfut**, mağaradan kaçarak "Geth"ler memleketine firâr ettiler. Bu memleket, Benî İsrâil Devleti'ne haraç veriyordu. **Süleyman**, Geth Hükümdârı **Maaca**'ya bir mektub yazdı. Bu cânîleri getirmek üzere onbeş üstad silâhlandırdı ve maiyyetlerine bir askerî müfreze verdi. Onbeş üstad, Haziran'ın onbeşinde yola çıktılar ve yirmisekizinde gidecekleri yere vararak fermânı **Maaca**'ya verdiler. Geth Hükümdârı, şiddetli bir araştırma için emir verdi. İki hâini "Ben-Dicar" nâmı verilen taş ocağında buldular. Boyunlarına zincir vurup onları Kudüs'e getirdiler. **Süleyman**'ın huzûruna çıkarıldıktan sonra Hezar Kulesi'ne hapsedildiler. Ertesi günü her ikisi de boyunlarından ve bacaklarından birer direğe bağlandılar ve göğüslerinden göbeklerinin altına kadar vücudları bıçakla açıldı. Sekiz saat boyunca güneşin yakıcı sıcağına mâruz bırakıldılar. Sinekler ve diğer böcekler, ciğerlerinden ve barsaklarından damlayan kanı yedi!. Bunlar o derece feryâd ediyor, ağlıyor ve yalvarıyorlardı ki, nihâyet cellâdlar dayanamayarak bunların başını kesti. **Süleyman**'ın emri ile **Sterkin**'in kafası şehrin cenûb, **Oterfut**'un kafası garb ve **Abibala**'nınki

ise şark kapısında bir kazığa geçirilerek teşhîr edildi."

Reis, bu izâhatı verirken merâsim müdürü, o vakte kadar bir perde ile örtülü ve sâyebânın şarkında asılı bulunan büyük bir levhayı açar. Bu levha Kudüs-i Şerîfi gösterir. Şehrin üç kapısı görülür ve her kapının önünde bulunan kazığa bir kafa takılmıştır. Ortaya tesâdüf eden kafanın üstünde bir levhada "cezâsı verilmiş cinâyet" yazılmıştır. Altında bir tokmak vardır.

Süleyman:

"- İşte muhterem kardeş, **Hiram**'ın kaatillerinin mâcerâlarının hulâsası bundan ibârettir. Bunun üzerinde tefekkür ediniz ve bizi böyle bir felâketten muhâfaza etmesi için Kâinât'ın Ulu Mîmârı'na niyâz edelim!"

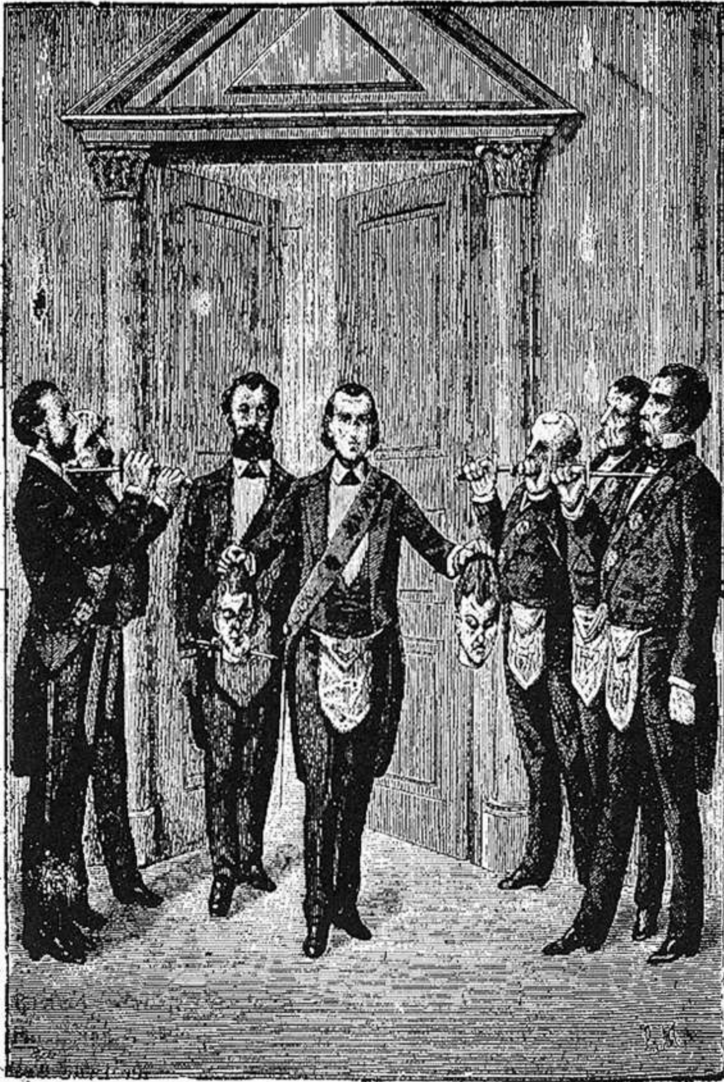
Rûhânî meclisin reisi, namzede, onbeşlerin seçilmiş meşhûru rutbesine âid sırları ifşâ ve teblîğ eder ve sonra şedid müfettiş vâsıtasıyla saatin altıya gelmiş olduğunu beyân eder ve onuncu rutbe işlerine nihâyet verir.

Onuncu rutbeye âid siyâsî tâlimatlar "en büyük umûmî müfettiş" matbû ilmihallerinde şu vechile zikredilmiştir:

"- Onbeşlerin seçilmiş meşhûru, işleri bütün insanların şahsî ve tabiî haklarından sayılan ve herkeste mevcud bulunan hürriyet, müsâvât ve uhuvvet nokta-i nazarlarından beynelmilel münâsebetleri tedkîk eder."

Namzede, **Abibala**'nın ölümü vâsıtasıyla temsîl edilen dînî taassubun imhâsının, umûmî selâmet nâmına alınacak tedbirlerin en mühimi olduğu, bununla berâber ölüme mahkûm olan **Sterkin** ile **Oterfut**'un yâni siyâsî zulüm ve cehâletin de nazar-ı dikkatten uzak tutulmaması gerektiği îzah edilir.

"Şu halde yalnız râhibleri ve Dünyâ'ya yüz çevirenleri değil onların bu günâhlarındaki ortaklarını da tâkib ve yok etmek lâzımdır. Binâenaleyh halkı, papazların bekâretine hürmet etmeye sevkeden medenî istibdâdı imhâya gayret etmek ve milletlerin ferdlerine, insânî sermâyeyi âtıl bırakan bu kilisevî bekâ-

Onbeşlerin Seçilmiş Meşhûru derecesi kabûl âyini:
Namzed, elinde alçıdan mâmul iki kesik baş ile, kendisini selâmlayan seçilmişler meclisine girer.

retin tabiî kaanunlara mugâyir olduğunu anlatarak fikirlerini tenvîre ve cehâleti yok etmeye çalışmak bir vazîfedir."

11. Derece: Yüce Seçilmiş Şövalye

Bu rutbe, husûsî ictimâda tevcîh edildiği zaman iki evvelki rutbelerin tekrar ve hulâsâsına hizmet eder.

Kabûl merâsimi gâyet kısadır. Celsenin büyük bir kısmı, namzedin 9. ve 10. rutbelere kabûl esnâsındaki hislerini tasvîr ve tahlîl etmesiyle geçer.

Namzed, sahte bir kardeşten intikam alınmasını nasıl anladığını, istediği vechile îzâh eder.

Bu ictimâda yalnız, sırasıyla en yüksek rutbelilerden on iki kardeş hazır bulunur.

Meclis, "Büyük Rûhânî Meclis" nâmını alır.

Salon, manzara îtibâriyle evvelki celsedekinin aynıdır. Örtülerdeki kırmızı ve beyaz beneklerin yerine alevli kalıblar kaaim olmuştur.

Reis, "üç defa kaadir" nâmıyla yine **Süleyman**'ı temsîl eder. reisin yanında iki tane ikinci reis vardır ki; biri Sur Kralı **Hiram**'ı, diğeri de **Abda**'nın oğlu **Adonhiram**'ı temsîl eder.

Salonun ortasında, üçgen şeklinde yerleştirilmiş, oldukça yüksek üç kazığın tepesine, evvelki rutbelere âid tecrubelerde kullanılmış mukavvadan kafalar takılıdır.

Her başın altına, **Hiram**'ın katlinde kullanılmış âletlerden biri -cedvel, gönye, tokmak- asılmıştır. Namzed, 9. ve 10. rutbelerde etmiş olduğu yeminleri yeniledikten sonra bu üç kafanın teşkîl ettiği üçgenin merkezinde "yüce seçilmiş şövalye" tâyin edilir.

Bu rutbenin hurâfesi kısa ve sâdedir.

Hiram'ın intikaamını almış olan on beş üstâda, bu hizmetlerinden dolayı bir mükâfat vermek lâzım geldiği için **Hazret-i Süleyman**, en ehliyetlilerinden on iki tânesini seçmiş ve on iki kabilenin idâresini onlara vermiştir.

Yüce Seçilmiş Şövalye rutbesi kabûl âyini:
Bu rutbeyi hak etmiş olan kişilere derece kordonu,
kazıklara dikilmiş üç kesik baş arasında verilir.

Reis, bu hikâyeden şu netîceyi çıkarır: "Fazîlet ashâbı dâimâ mükâfâta nâil olur."

11. rutbenin siyâsî tâlimâtı, kabilelerin idâresi ile alâkalıdır. İlmihal, bu tâlimâtı şu şekilde hulâsa ediyor:

"Bu rutbeye âid işler; âileleri nâhiyelerden, nâhiyeleri eyâletlerden, eyâletleri hükûmetten ayıran hakîkî hududları temyiz ve bu üçünün idâresinde bir yakınlık âhengi te'sis edebilmenin çârelerini araştırmaktır."

Fakat burada siyâsî tâlimât ancak ikinci derece bir ehemmiyeti hâizdir.

11.rutbenin, daha doğrusu her üç seçilmiş rutbesinin hakîkî mânâsı ahlâka o kadar mugâyir bir şeydir ki rûhânî hatib tarafından celsenin sonunda irâd edilen nutku nakletmeye cesâret edemeyeceğiz.

Masonluğun, bekâret hakkında kabûl ettiği ve iffet ve ahlâk hudûdunu pek tecâvüz etmeyen kısımlarını hulâsa etmiş olduğumuz nazariyeler, bu nutku niçin nakletmediğimizi îzâha kâfidir. Umûma hitâben yazılmış bu eserde böyle edeb dışı şeyleri yazmamak daha iyi olur.

Seçilmiş rutbelerinin iffet kırıcı mânâları, öldürme fiilinin farmason gizli reisleri tarafından emredildiği takdirde meşrû olduğu fikrini tazammun eder.

11. rutbe, iki evvelki rutbenin mükâfâtını tâyin ve o fiili tasvîb ediyor.

Meclis, on ikide açılır ve kapanma zamânı geldiğinde reis, ikinci reislerden birine saati sorar. İkinci reis, fecrin infilâk etmekte olduğunu haber verir. Oradakiler, on iki defa el vurur ve meclis dağılır.

20. asırda icrâ edilen bu merâsim, îtirâf edilmelidir ki pek iğrenç ve nefret vericidir. Bu rutbeye vâsıl olmuş olan masonların gözü tamâmıyla açılır. Fevkalâde olarak 11. rutbeye gelip de henüz bu cemiyetin esas rûhunu anlamamış olanlar varsa bunlar pek acınacak budalalardır.

DÖRDÜNCÜ SINIF
MUKADDES KUBBE

12. Derece: Üstâd-ı Âzam Mîmar

Bu sınıfta yine gülünç rutbelere dönüyoruz. 12.'den îtibâren gelen bu altı rutbe gizli reisler tarafından seçilmiş bir takım makama harîs üstadlar için değildir. Seçilmiş şövalyeyi Gül-Haç'tan ayıran bu altı rutbe, rûhânî meclise girmelerine müsâade edilmiş bâzı ahmaklar için te'sîs edilmiştir. Gerçekten remzî atölyelere mensub masonların, arka locaların ehemmiyeti hakkında şübheye düşmemeleri için ulvî idârelere genç-ihtiyar bir çok ahmaklar alınır. Bu masonlar, kendilerine hakîkati anlatacak ve gözlerini açacak mâhiyette olan ictimâlara dâvet edilmezler, yâhud onlara, işlerin tam bir emniyet içinde görülebilmesine nezâret etme vazîfesi verilerek bu bahâne ile salonun dış kapısında nöbet bekletilirler.

Bu zavallı sersemler, bu mertebelere kabûl esnâsında o kadar budalacasına kaba merâsime tâbî tutulurlar ki insan inanabilmek için mutlaka gözleriyle görmelidir.

Reislerin idârî mertebelere tahsîs ettikleri ciddî namzedler, yukarıda zikredilen bu altı rutbeye âid tecrübe ve merâsimlerden muaf tutulurlar ve sâdece terfî ettikleri kendilerine teblîğ edilir.

12. rutbeye kabûl merâsimi için salon, üzerinde yer yer kırmızı alevler olan beyaz kumaşlarla döşelidir. Nizâmî şamdanlar üç tâne olup çırak locasındaki gibi sıralanmışlardır. Yalnız bunlardan başka şimalde ışıklı bir yıldız vardır. Bu yıldızın altına konulmuş olan masanın üzerinde bir âlet kutusu ve bu kutunun içinde de bir gönye, bir pergel, bir cedvel, tenâsüb (orantı) pergeli ve bir de dereceli yarım dâire mevcuddur.

Atölye reisi üstâd-ı âzam nâmını hâiz ve beyaz bir piskopos elbisesi giyinmiştir. Sağ omuzundan sol kalçasına kadar mavi bir kurdelâ ve önünde mavi kenarlı, siyah cepli bir beyaz önlük vardır. Kordona asılmış olan ziynet kare bir taştır. Bu taşın üzerindeki nakışları saymak pek faydasız bir külfet olacağı için sarf-ı nazar ediyorum.

İki mubassır, "fevkalâde kardeşler" ismini hâizdir. Onlar da diğer kardeşler gibi resmî giyinmişlerdir. Yalnız şu farkla ki; diğerleri sâdece 12. rutbeye âid alâmetleri hâiz oldukları halde mubassırlar fazla olarak en büyük rutbelerinin alâmetlerini taşırlar.

Reisin mihrâbı üzerinde, içinde; süt, zeytinyağı, şarab ve undan yapılmış hamur bulunan bir çanak vardır. "Hamur esrârı" nâmı verilen bu hamur çanağının yanında bir altın mala vardır. Namzed, locaya vâsıl olur olmaz, reise takdîm edilir. Reis, onu yalnızca yere konulmuş bir lâmba ile aydınlanan bir hücreye götürerek ona tevcîh edilecek büyük rutbeye hazırlanmasını tenbîh eder ve der ki:

"- Aziz kardeşim, siz masonluğun papazı olacaksınız!"

Sonra reis, bu dar ve karanlık hücrenin kapısını kilitleyerek çıkar gider. Meclis her zamanki merâsimle açılır. Üstad mîmarın, "saat kaçtır?" sorusuna fevkalâde birinci mubassır, "sabah yıldızı görünüyor!" diye cevab verir.

12. rutbe ile alâkalı hurâfe aşağıdaki gibidir:

Namzed, Hiram'ın öldürüldüğünü öğrendiği üstad-

lık rutbesinden beri **Hazret-i Süleyman**'ın Kudüs Mâbedi mîmârı yerine bir üstadlar meclisi ikaame etmek ve **Hiram**'ı katletmiş olan üç fenâ kalfadan intikam almakla iştigâl etmiş olduğunu görmüştür. Bununla berâber işler, **Süleyman**'ın istediği şekilde ilerlemiyordu. Benî İsrâil vergiler altında eziliyor ve milletin hazînesi boşalmış bulunuyordu. O sûretle ki mâbedin üçüncü katına başlanılmak üzere olduğu bir zamanda inşaatı durdurmak îcâb etti.

O zaman Benî İsrâil'in on iki kabilesi tarafından murahhas sıfatıyla gönderilmiş on iki mîmar arasında bir müsâbaka açıldı. Bu on iki mîmardan hangisi en kolay icrâ edilebilen ve en az masrafa muhtac bir plân tertîbine muvaffak olursa üstâd-ı âzam ve **Hiram**'ın halefi olarak tâyin edilecekti.

Bu hurâfe, pek budalaca bir merâsimle arzedilir. Üstâd-ı âzam, merâsim reisi kardeşe namzedi hazır etmesini emreder. Merâsim reisi, berâberinde kardeşlerin en genci ile "hazırlık hücresi"ne gider. Genç mason, üstâdın kendisine vermiş olduğu anahtarla kapıyı açar.

Namzed, evvelâ ortalama 50 Frank olan belirli bir meblâğı verir. Sonra merâsim reisi elinde kılıçla, saldırmak veyâ kendini müdâfaa için kullandığı bütün silâhlarını bırakmasını emreder. Daha doğrusu namzedin üzerinde bulunan seçilmiş şövalye hançeri alınarak atölyeye gönderilir.

Merâsim reisi kardeş, namzedin başını siyah ve kesîf bir örtü ile örter, uzun bir iple bileğine kadar bir ilmek yapar. Bu da bittikten sonra namzed atölyeye getirilir ve usûlü vechile iki mubassırın arasında mevkî alır.

Üstâd-ı âzam, Süleyman Mâbedi'nin üçüncü katında durmuş ve **Hiram**'a en iyi halefi bulmak için bir müsâbaka açılmış olduğunu îzâh eder. Sonra namzede dönerek ismini sorar.

Namzed:

"- İsmim '**Moabon**'dur." diye cevab verir.

"- Şimdi parlak yıldızı temâşâ etmeniz için birkaç dakika gözlerinizi açacağız."

Merâsim reisi, namzedin yüzünü örten siyah örtüyü kaldırır ve zemîne, üzerinde beş şualı ve merkezinde "G" harfli bir yıldız resmedilmiş örtü yapılır.

Üstâd-ı âzam (namzede hitâben):

"- **Moabon**, tâlimatlarımızın zihninize tamâmıyla yerleşmiş olduğunu bize isbât etmek için bu esrârengiz harfin ne ifâde ettiğini bize söyleyiniz."

Namzed:

"- Geometri (hendese), generation (jenerasyon-nesil)."

Üstâd-ı âzam:

"- Pek iyi cevab verdiniz. Bu kelimenin bir mânâsının da "gnose" olduğunu öğreniniz."

Burada Gnostikler'in[68] mesleği medh u senâlarla uzun uzadıya anlatılır.

Bâzı fıkraları aşağıda okuyucuların nazar-ı dikkatlerine arz ediyoruz:

"Aziz ve muhterem kardeş, Gnostisizm, esrârengiz mesleklerden teşekkül ve aklî ve ahlâkî târihte mühim bir

---

68 **Gnostisizm:** Gerçek bilginin ancak keşf ve ilhâm yoluyla elde edilebileceğini ve sâir yolların bunu ka'tiyyen sağlayamacağını iddia eden felsefî-bâtınî cereyân. Daha ziyâde Hıristiyan-Bâtınîler olarak bilinen Gnostikler, Hıristiyan Âlemi'nde, hâssaten Ortodoks câmiasında sapık bir inanış olarak kabûl edildiğinden umûmiyetle kabûl görmemiştir.

Gnostisizm, günümüze kadar, Hıristiyanlık'ın ilk yıllarında bu din mensubları arasında ortaya çıkmış bir mezheb gibi telâkkî edilmişse de son devirlerde yapılan araştırmalar netîcesinde bu cereyânın en az Helenistik devirden beri var olageldiği anlaşılmıştır.

Farmasonlar'ın Gnostisizm hakkında verdikleri yukarıdaki mâlûmat, -hemen hemen her mevzûda olduğu gibi- bu cereyânı kendi işlerine yarayacak ve onu kendilerine bir temel ittihâz edebilecekleri şekilde, tahriften ibârettir. (Bu hususta tafsîlât için bkz. **Ömer Mâhir Alper**, "İrfâniyye", *DİA*, c.XXII, sh.444-446) **(Nâşir)**

yer işgâl eder. İlim mânâsına gelen "gnose" kelimesi, îman mânâsına gelen "pistis" kelimesinin zıddı olarak öğrenilmelidir. Medeniyet ve terakkînin kahraman hizmetkârları olan Gnostikler, milâdın ilk asırlarında yaşamışlardır. O zaman, îmânın mevzuunun taraf-ı ilâhîden indirilmiş olduğuna îtikad eden bir mezhebdi. Târihî oldukları iddia edilen bâzı vak'alara inanmayı da gerekli gören îman, hıristiyan gürûhun yalancı ilmini teşkîl ediyordu. "Gnose" ise bilâkis çok az sayıdaki havassa münhasır ve gâyesi efkârı derinleştirmek, sebebleri araştırmak velhâsıl yeni bir felsefe te'sîs etmekti.

"Gnose"un esâsen Hıristiyanlıkla alâkası olduğunu düşünmek fâhiş bir hatâdır. Gnostisizm, menşei ve gâyesi îtibâriyle bir dinden çok daha geniştir. Bu meslek, târihî an'aneler vâsıtasıyla aynı zamanda ilim ve cemiyeti, mezhebler ve âdetleri îzâh etmeye çalışan hür düşünceli bir meslektir.

Hıristiyanlarla Gnostikler arasındaki mücâdelelerin mebdeini, bu mesleğin zuhûrunda aramak îcâb eder. Aklî üstünlükleri, Gnostiklere kuvvet veriyor. Fakat bu meslek; müsâmaha, tedkîk ve tefekkür düşmanı bir dînin sadmeleri altında sukuta mahkûmdur.

Gnostisizm'in en mümeyyiz vasfı ulûhiyetteki ikiliktir.

Gnose, hayr ile şer yâhud aynı prensiplerin aldıkları diğer şekil olmak üzere madde ile ruhtan mürekkeb olan iki prensibin mücâlesini nazar-ı îtibâra alır.

Gnostiklere göre Cenâb-ı Hakk, tabiat üstü ve görülmez bir mevcûd olup muhtelif tecellîler ile zâhir olur. Bu tecellîlerden biri, "**Demi-Ourgos**" yâhud "**Kâinât'ın Mîmârı**"dır ki Dünyâ'yı ve insanı yaratmıştır. Fakat maalesef Kâinât'ın Mîmârı Dünyâ'yı, ulûhiyetin hayra muhâlif bir diğer tecellîsinin yardımıyla yaratmıştır. Niçin?! Gnostisizm bu noktayı sessiz geçer. O yalnız, reddedilmesi mümkün olmayan bir hâdiseyi, bir hakîkati müşâhede ile iktifâ eder ki

bu da hayr ve şerrin tabiat sahasında yekdiğerine muvâzî bir yol tâkib etmeleridir. Bu söylenenlerden çıkarılacak netice; şerr kaanunlarının âlemin yaradılışına iştirâk etmiş olması hükmüdür. Fakat Gnostikler, yüce bir dehânın, insanları maddenin esâretinden kurtarmaya geleceğini ümîd ediyorlardı. Bunu şimdi de farmasonlar ümîd etmektedir. Bu acaba boş bir ümid mi, yoksa bir terakkînin, olmadan evvel hissedilmesi mi? Bu suâlin cevâbını elbette istikbal verecektir.

Fakat terakkînin bu yavaş te'sirine insanların yardımının da eklenmesi elzemdir. Gnose, bu hikmetli mülâhazaları, tabiî hâdiseleri tedkîk ve müşâhedede hâsıl olan bir fikir olmak üzere serdetmiyor. Bu havârîlerin bir an'anesidir. Zîrâ Gnostisizm mütehassıslarına nazaran havârîlerden biri, bâzı sırlara vâkıf olanlara gizli bir mezhebi ve *İncil*'i bu mezheb nokta-i nazarından tefsîr etme usûlünü öğretmiştir.

Papalar ne derse desin, **Gnoze** küfür üzere olmadı. Belki Hıristiyanlığın zübdesi, felsefesi oldu. **Gnoze**, belki yaşamadı fakat şübhesizdir ki Hıristiyanlık, onun tahrîb ettiği mezhebler üzerine kudret binâsını te'sîs etti.

Gnoze, fikir ve îtikadların umûmî bir dağılma zamanında gelmişti. Müşriklere:

"- Sizin din ve felsefeniz yoktur. Sizde yalnız şübhe ve esâtîr (mitoloji) mevcuddur." dedi.

Mûsevîlere:

"- Sizin îtikad ettikleriniz tamam değildir. Zîrâ âlemi, ulûhiyetin bir kısmından, yegâne düsturdan hâsıl olmuş olarak kabûl ediyorsunuz ve yüceliğin kaanunu tefsîr etmesini bilmiyorsunuz. Bunun isbatlarından biri de şudur ki; kendinizi, yıkılan medeniyetin boyunduruğundan kurtarmak için Dünyâ'ya gelecek **bir Mesîh**'i bekliyorsunuz." dedi.

Gnoze, Hıristiyanlara diyordu ki:

"- Sizin reisinizin yüksek bir zekâya sâhib olduğunu

inkâr etmek mümkün değildir. Fakat havârîler, reislerini lâyıkıyla anlayamamışlar. Havârîlerin talebeleri ise kendilerine bırakılan dîni büsbütün tahrîf etmişlerdir.

İşte bunun içindir ki yegâne hakîkî din olan Farmasonluk, Gnostisizm'in izinden giderek bütün yalancı dinleri tahrîb edecek ve evvelâ lüzûmundan ziyâde devâm etmiş olan Hıristiyanlık'tan başlayacaktır."

Daha geniş mâlûmat almak isteyen kardeşlere, loca hâricinde de bir takım izâhat verilir. Zîrâ görülüyor ki masonluk, 12. rutbede kendisini Gnostisizm'in halefi sûretinde telâkkî ettirmekten utanmıyor. Zâten her iki meslek arasında birçok benzerlikler mevcuddur. Bu cümleden olarak Gnostikler; **Kaabil, Ken'an, Esau, Core, Dathan, Abiron** hakkında büyük bir hürmet ve takdir hissine sâhibidirler. İhânetini, yüce bir fazîlet sûretinde telâkkî ettikleri **Yehuda**'yı üstün havârî olarak addediyorlardı. Onlar, Sodom ve Gomore[69] ahâlîsini günâhkâr değil, bilâkis "Sophia" yâni fazîlet ve irfan âilesini teşkîl eden necîb mazlumlar olarak görüyorlardı. Gnostisizm'in mühim bir şûbesini teşkîl eden Âdemîler (Adamites-Adamians), **Âdem** ve **Havvâ**'nın elindeki ilk safvetine dönmek bahânesiyle toplantılarında tamâmen çıplak bulunuyorlardı.

Masonluk, bu rezil mesleğin mensublarını; "fikrin ve bilcümle bedenî fiillerin istiklâlini müdâfaa eden kahraman hâmîler" olarak telâkkî ediyor.

Namzed, parlak yıldızı temâşâ ettikten ve "**Gnoze**"un medh ve meziyetlerini dinledikten sonra üstâd-ı âzam, kendisine masonluğun râhibi olmak isteyip istemediğini sorar. Zîrâ bu yeni rutbe, rûhânî bir mâhiyeti hâizdir.

Moabon tasdik cevâbı verir.

Üstâd-ı âzam:

69 **Sodom ve Gomore:** Eski Ahid'e göre, Hz. Lût'un (a.s.) gönderildiği ve Kur'ân-ı Kerîm'de "Lût Kavmi" olarak geçen kavmin yaşadığı şehirler. **(Nâşir)**

"- Aziz ve ulvî kardeşim, sizi bu necîbâne temâyülünüzden dolayı hâlisâne tebrîk ederim. Fakat size tevdî edilecek olan bu rûhânî vazîfe tamâmıyla pak ve saf bir kalbi gerektirir. **Moabon**, muhterem üstâdımız **Hiram**'a halef olduğunuz takdirde tabiî olan sevincine bir de gurur eklemeyeceğini bize nasıl te'mîn edecek?! Kendisindeki makam hırsını tatmin onun, bugün yokluğuna ağladığımız üstâd-ı âzamımızın katlinden gizli bir zevk duymayacağını bize ne sûretle isbât edecek?! Şu halde bir tecrübeden geçirmekliğimiz lâzım geliyor. Üstâdımız **Hiram**'ın kalbini, katledildiği zamandan beri esrârengiz hamur sûretinde muhâfaza ediyoruz. Bütün sâdık masonlara takdîm edilen fakat kendisinde gizli bir fesad fikri mevcûd olan insanları ânî ve müdhiş bir ölümle öldüren bu kalbin bir parçasını yutmaya kendinizde kuvvet buluyor musunuz? Kalbinizi yoklayınız ve buna cevab veriniz! Bu tecrübeye râzı olabilecek misiniz?"

Namzed:

"- Evet, üstâd-ı âzam!."

Namzed, mihrâbın yanına giderek diz üstü çöker ve Hıristiyanlık'taki "komünyon âyini[70]" icrâ edilir. Üstâd-ı âzam, küçük altın malayı alarak hamura daldırır ve der ki:

"- Bu hamur; süt, zeytinyağı, şarab ve undan müteşekkil olup hilmi, irfânı, kuvveti ve iyiliği temsîl eder. Bu fazîlet ve meziyetler, bizim hürmete şâyân üstâdımızda mevcûd idi. Siz bu hamuru almakla, **Hiram**'ın nezîh ve kemal sâhibi kalbini almış oluyorsunuz."

Namzed, kendisine verilen hamur parçasını yutar.

Üstâd-ı âzam:

"- Sizinle taksîm ettiğimiz bu esrârengiz hamurun, aramızda hiçbir şeyin kırmaya muvaffak olamayacağı bir

---

70 **Komünyon Âyini**: Hıristiyanlık'ta, Hz. **İsâ**'nın, çarmıha gerilmeden evvel havârîleriyle yediği son yemeğin anısına düzenlenen ekmek yeme ve şarab içme âyini. Hıristiyanlık'a göre, içilen bu şarab **Hz. İsâ**'nın kanını ve ekmek de O'nun etini remzetmektedir. **(Nâşir)**

bağ ile, bizi birbirimize bağlamasını temennî ederim. Şimdi bütün kardeşlerle berâber tekrâr edelim:

Bizi ayıranın vay hâline!.."

Namzed de hamuru yuttuktan sonra "bizi ayıranın vay hâline!." der.

Üstâd-ı âzam, namzedi bir merdiven vâsıtasıyla garba sevkettirir. Orada kendisini baştanbaşa örten ve yalnız göz ve ağız yerlerinde delik yerleri bulunan siyah bir râhib elbisesi verilir.

Üstâd-ı âzam:

"- Kardeşim, tereddüdsüz diyebilirim ki size tam mânâsıyla güveniyoruz. Fakat heyhât ki; şerr kaanunlarının kaçınılmaz nüfûzu insanı kötülüğe sevkedebilir ve hiç birimiz noksanlıklardan ârî olduğumuzu iddia edemeyiz. Masonluğa girişinizden beri işlemiş olduğunuz kabahatleri herkesin önünde îtiraf etmek sizin için büyük bir şeref olacaktır. Emîn olunuz ki sizi dinleyenler hayırhâh olup gerek kendileri ve gerekse cemiyetimiz zararına işlemiş olduğunuz fenâlıkları şimdiden afvetmeye hazır olan kardeşlerdir."

Bu dâvet üzerine namzed, kabahatlerini ve masonluğa karşı işlediği günâhları îtirâfa başlar. Bunlar ekseriya; localara muntazaman devâm etmemek, kardeşlerle kavga etmek ve atölye reislerinin emirlerine tamâmıyla uymamak gibi şeylerdir. "Îtiraf tecrübesi" diye isimlendirilen bu tecrübe Hıristiyanlığın ilk devrelerinde görülen umûmî îtiraf sahnelerinden birini teşkîl eder.

Üstâd-ı âzam:

"- Kardeşim, şimdi geçen şey size öğretiyor ki, hatâlarınızı kardeşlerinize îtiraf etmekten hiçbir zaman yüz çevirmeyeceksiniz. Gurur ve inad, iyi masonların kalbinden ebediyyen sürgün edilmiştir."

Bunun üzerine mubassırlar namzedi yakalarlar ve onu secde vaziyetinde ve ağzı da yerde yayılmış olan parlayan

yıldız örtüsündeki "G" harfine temâs edecek sûrette yere yatırırlar. Namzed bu vaziyette iken ikinci mubassır serî bir hareketle onun arkasındaki râhib elbisesini çıkarır.

Üstâd-ı âzam:

"- Birinci mubassır kardeş, şu anda kardeşimiz **Moabon**'un ne görmekte olduğunu bana söyleyiniz!."

"- Parlak yıldızdaki "G" harfini!"

"- Ne demektir?"

"- Geometri (Hendese), Generation (Nesil) ve Gnose."

"- Kardeşimiz **Moabon** ne vaziyette bulunuyor?"

"- Üstâdımız **Hiram**'ın defnedildiği vaziyette; yâni ağzı parlak yıldızda, üçgen şeklinde bir altın levhaya hakkedilmiş "G" harfinin üzerinde. Altın levhanın üçgen olması, üç esrârengiz mânânın bir yerde toplanmış bulunmasına delildir."

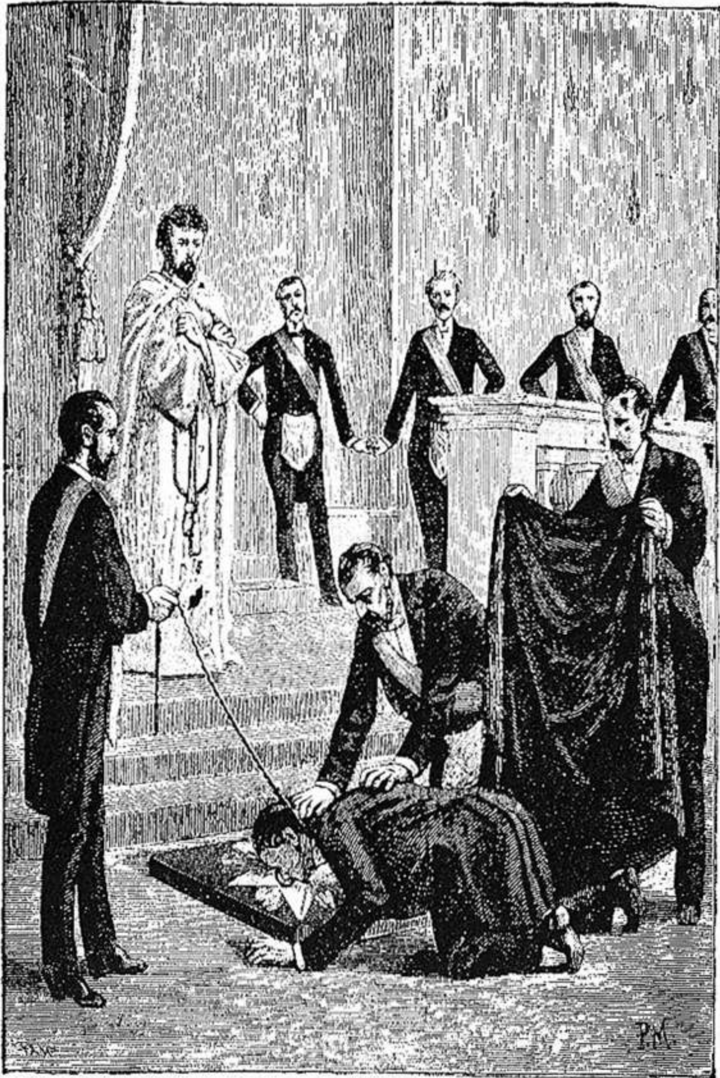
Namzed, bir müddet daha bu vaziyette kalır. Üstâd-ı âzam, esrârengiz "G"nin üç mânâsından birini îzâh eder. Bu izâhat öyle bir mâhiyettedir ki; Lâtince ile ifâdeye bile cür'et edemeyeceğim.

Bu izâhatı müteâkib üstâd-ı âzam bir tokmak darbesi indirir. Bu işâret üzerine namzed yerden kaldırılır ve bileklerini birbirine bağlayan ilmek çıkarılır.

Namzed o zaman geçmiş rutbeleri ile alâkalı mâlûmatlardan imtihana çekilir. Üstâd-ı âzam imtihan nihâyetinde:

"- Aziz ve ulvî kardeş, mâbedin plânlarını takdîre şâyân bir mükemmeliyetle yapmaya muvaffak olduğunuzu büyük bir memnûniyetle görüyoruz. Şimdi size yalnız mukaddes mâbedin, sekteye uğramış olan inşaatını tamamlamak vazîfesi kalıyor. Şu halde size, muhterem üstad **Hiram**'a halef olmanıza müsaade edecek mîmarlık ve ruhbanlık rutbesini vereceğiz."

Namzed, yemîn ettikten sonra "büyük mîmar üstâd"

Büyük Mîmâr-ı Âzam rutbesi kabûl âyini:
Mubassırlar, namzedi al aşağı edip parlak yıldızın ortasındaki
"G" harfini öpmeye mecbûr ederler.

îlân edilir.

Atölye hatîbi, 12. rutbenin siyâsî mânâsı hakkında bir nutuk irâd eder. Bu nutkun hulâsası aşağıdaki gibidir.

"8. rutbede, medeniyetin "sa'y ve temellük"ten ibâret olan temel taşlarını koyduktan sonra 12. rutbede bu beyânı ikmâl etmek lâzım geliyor. 12. dereceli üstad tarafından gönderilmiş olan murahhaslar, yalnız hürriyet dâiresinde milletçe seçilmiş meb'usların medeniyet binâlarını ikmâle muvaffak olabileceklerini gösteriyor. Zîrâ bu binânın tamamlanması, milletin verdiği para sâyesindedir. Millet tarafından, milletin menfaatleri için verilen vergileri ancak milletvekilleri tâyine salâhiyetlidir. Parlâmentarizm esaslarının bu çizgileri, 12. rutbenin siyâsî mânâsını îzâh eder. 12. rutbe, vergileri tedkîk eder ve bu vergilerin umûmî servetin hakîkî bir unsuru ve binâenaleyh emlâk, sermâye ve sa'yin büyük bir yardımcısı olması için alınması lâzım gelen müessir ve mümkün tedbirleri araştırır."

Mîmâr-ı âzam rutbesi bundan ibârettir. Bu rutbenin asıl mânâsı; Gnostiklerin pis mezheblerini takdir ve tâzim etmektir.

Meclis kapanacağı zaman üstâd-ı âzam sorar:

"- Birinci mubassır kardeş, saat kaçtır?"

Birinci mubassır:

"- Üstâd-ı âzam, güneş battı ve akşam yıldızı doğdu!"

13. Derece: Kral Burcu (Royale-Arche/Sefîne-i Şahâne)

13. rutbenin tevcîhi için toplanan meclis locanın en aşağı katındaki salonda vuku' bulur. Umûmiyetle 13. ve 14. rutbelerde iki mahzene mürâcaat edilir. Kemerli ve yüksek duvarlı bu mahzenler arasında geçiş, dar bir koridorla sağlanır. Kaaidelere göre bu mahzenlerin pencere ve kapıları olmayacaktır. Locanın zemin katından birinci mahzene bir asma merdivenle inilir ve bu birinci mahzenden ikinciye geçilir.

"Kral Burcu" atölyesi, "mekteb" yâhud "kral locası" nâmını hâizdir. Dâire beyaza boyanmıştır. Kubbenin üzerinde durduğu dokuz kemerden her birinin üzerine şu isimlerden biri yazılmıştır:

"**Jod, Iaho, Jah, Eleiah, Eliah, Jaheb, Adonai, El-Hnaon, Jobel**" Bunlar, ulûhiyyetin Kitâb-ı Mukaddes'te yazan isimleridir ki namları da "dokuz mîmârın isimleri"dir.

Salonun ortasında tunçtan bir sütun, bu sütunun üzerinde dâhilî ziyâsı, merkezinde İbrânî Lisânı'nda "G" harfine tekaabül eden bir harfi aydınlatan parlak bir üçgen vardır.

Reis ve reis-i sânîden başka bütün kardeşler resmî elbiselerini giyinmiştir. Reisin ismi, "üç defa kaadir üstâd-ı âzam" olup **Süleyman**'ı temsîl eder.

Reis, kıymetli taşlarla süslü bir kemerin altında, başında tac ve elinde hükümdarlık âsâsı olduğu halde oturur. Arkasında sarı renkte bir hükümdar elbisesi, kakım[71] kürkünden mâvi ipek bir manto ve alt tarafında altın bir üçgen bulunan ve sağ omuzundan sol kalçasına kadar uzanan geniş, erguvânî bir kurdelâ vardır.

Süleyman'ın sol tarafında Sur Kralı **Hiram**'ı temsîl eden reis-i sânî oturur. O da kadîm bir seyahat elbisesi giyinmiş ve başı kapalı olup elinde yalın bir kılıç tutar.

Süleyman'da mevcûd olan kordonlar ve altın üçgen onda da vardır.

Loca zâbitânından üç kişinin de husûsî mevkîleri vardır: Bunlardan, büyük hazînedâr şimalde, büyük kâtib cenûbda ve büyük müfettiş garbda oturur. Onlar, **Zabulon, Johaben** ve **Stolfkin** isimlerindeki üç büyük mîmar ustasını temsîl eder.

Büyük hazînedârın resmî elbisesinin üzerinde beyaz bir kurdelâya asılmış I.V.I.O.L. harfleriyle altın bir anahtar vardır.

---

71 **Kakım:** Sansargillerden, kürkü değerli bir hayvan. **(Nâşir)**

Bu harfler, "ben kelimeyi arslanın ağzında buldum." mânâsını ifâde eden Lâtince (Inveni Verbum In Oni Leonis) cümlesini teşkîl eden kelimelerin ilk harflerini gösterir. Büyük müfettiş ile büyük kâtibin elbiseleri üzerinde sâir kardeşlerde olduğu gibi yalnız rutbe alâmetleri mevcuddur. Kurdelâları çapraz bağlı olan reis ve reis-i sânîlerin aksine olarak, herkesin kordonları bir gerdanlık şeklinde bağlanmıştır.

Salon, dokuz ışık ile aydınlatılmıştır. Bunlardan sekizi bir arada ve dokuzuncusu şark tarafında mihrâbın yanındadır.

Mekteb âzâsı, bu yer altı mahzenine bir değirmenci merdiveni ile inerler ve merdiven kaldırılır. Adedleri mutlaka üçe bâliğ olan namzedler, zemin katında hazırlanma odasında bekliyor durumdadırlar.

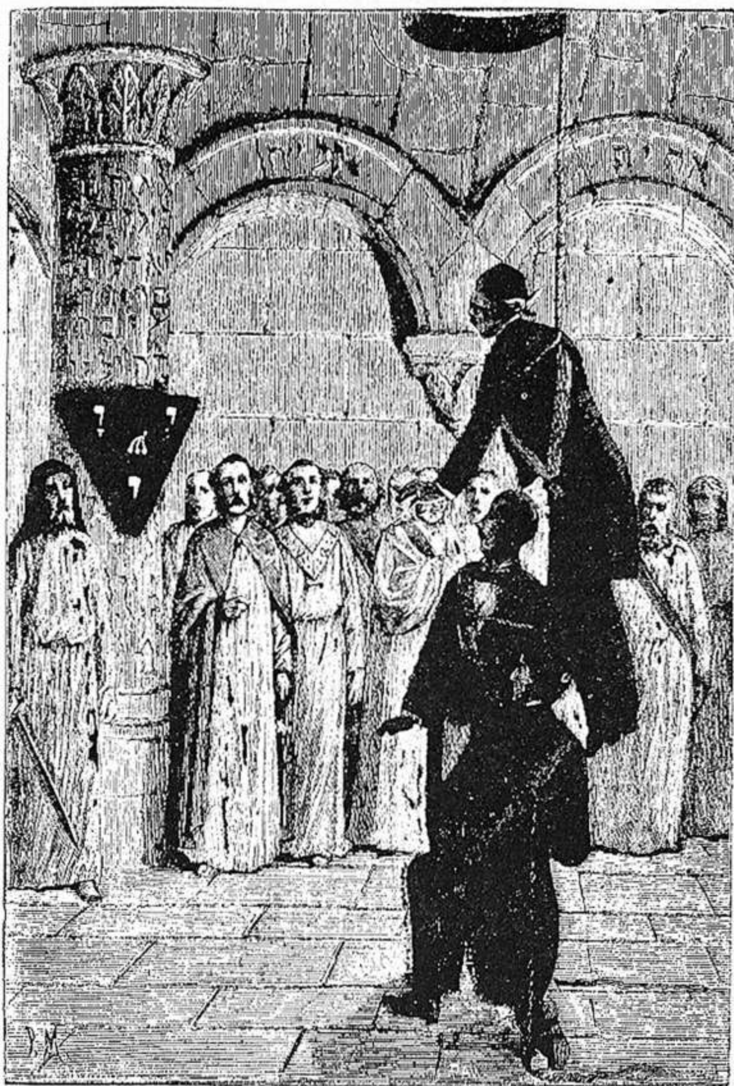
Meclis, "güneş doğuyor!" kelimesi ile açılır.

Bu rutbeye merbut hurâfeye nazaran peygamber **Enoch**[72], ilâhî bir rüyâ netîcesinde, her biri Kâinât'ın Ulu Mîmârı'nın bir sıfatını muhtevî dokuz kemer altına, üzerine altın harflerle "mechul kelime" yâni ulûhiyyetin asıl ismi yazılı bir üçgenle, üzerlerine beşerî ilimlerin Nuh Tûfanı'ndan evvelki hâli hakkedilmiş, biri mermer, diğeri tunçdan iki sütun sakladı. **Süleyman**; **Zabulon**, **Johaben** ve **Stolfkin** ismindeki üç büyük mîmâr ustasını bu saklanan şeyleri aramaya me'mur etti. Bunlar, dokuzuncu kemeri bulmaya muvaffak olarak gittiler ve tunç sütunla üçgeni buldular. Fakat üçgenin üzerine hakkedilmiş olan mechul kelimenin telâffuz sûretini îzah eden mermer sütun bulunamadı. Tûfandaki büyük kargaşada mermer sütunla tunç sütun ayrı düşmüş ve üç üstad yalnız ulûhiyyetin isminin yazılışını bulmaya muvafak olmuşlardı.

Meclis açıldığı zaman gözleri bağlı olan üç namzed, yekdiğerini tâkiben kuvvetli iplerle tavan deliğinden indirilir.

---

72 **Hz. İdris**'in *İncil*'deki ismi. **(Nâşir)**

Royale-Arche/Sefîne-i Şahâne derecesi kabûl âyininden...

Kısa bir isticvâbdan sonra gözleri açılır. Reis, kendilerine 13. rutbe ile alâkalı hurâfeleri nakleder ve onlar bu esnâda tunç sütun üzerindeki üçgeni temâşâ ederler.

İbrânî lisânında "G" harfine tekabül eden harf, utanılacak bâzı halleri tafsîlâtlı bir şekilde izâha hizmet eder.

Sonra üç defa kaadir üstâd-ı âzam ellerini açar ve aşağıdaki duâyı okur:

"- Ey bu cihânın ve sa'yin kudret sâhibi mîmârı!. Sen ki, kalblerimizin ve dimâğımızın bütün gizliliklerine ve sırlarına vâkıfsın. Rûhumuzu, aşkının mukaddes ateşiyle temizle! Fazîlet yolunda bize rehber ol! .... mukaddes mihrâbından alçaklık ve fenâlığı uzaklaştır. Biz bütün mevcûdiyetimizi o yüce işe vakfedeceğimizi ve mesâîmizin yegâne mükâfâtını kemal ve fazîletin zirvesine yükselişimizde arayacağımızı sana va'dediyoruz. Sulh ve insâniyet, bizi birbirimize bağlayan bağları günden güne kuvvetlendirsin ve kral locası seçilmişlerinin, semâvî hükûmetinde nâil oldukları nihâyetsiz refah ve saâdet en mükemmel bir timsâli olsun. ...... iyiyi kötüden tefrîk eden akıl ve temyîzinden bizi de hissedâr et! Tâ ki hakîki kemal muhiblerini tefrîk edelim. Masonluğun hükümranlık dâiresinde yalnız hayrın şeref ve galebesini hırsla isteyebilmemize yardım et!."

Bütün herkes:

"- Âmin, âmin, âmin!." diye haykırırlar.

Üç namzed, yemin merâsiminden sonra "kral burcu" tâyin edilirler ve güneşin batmakta olduğu haber verilerek ictimâa nihâyet verilir.

Bu rutbe bilhassa İngiltere ve Amerika'da geçerlidir. Hattâ ismi, husûsî bir mezhebe alem olmuştur.

Mason ilmihâline nazaran, "kral burcu"na âid tâlimât aşağıdaki gibidir:

"Mesâîmizden gâye, yüce sebebler hakkındaki mâlûmâtımızın derinleşmesi vâsıtasıyla umûmî maârifin terakkî ve

tekemmülü ve fikir tedrîsâtının, adlî gereklilikler ve terakkî ihtiyacları ile uyuşacak bir sûrette değiştirilmesidir.

14. Derece: Mukaddes Kubbenin Büyük İskoçyalısı

14. rutbe merâsimi yukarıda bahsedilen ikinci mahzende icrâ edilir. Tavan deliğinden asma merdiven vâsıtasıyla birinci mahzene inilir ve oradan da koridoru tâkiben ikinci mahzene girilir.

Koridor, tavana asılmış eski bir lâmba ile aydınlanır. Gizli hücrenin girişinde küçük bir çukur vardır ki büyük İskoçyalılar bir tahta üzerine basarak namzedler üzerinden atlamak sûretiyle geçerler. 14. rutbe ile alâkalı alât ve edevât pek fazladır. Bu sebebledir ki bu rutbe merâsimi yalnız yüce meclise, husûsî merkez olarak inşâ edilmiş olan localara mâlik pâyitahtlarda icrâ edilir.

Salon zemînine ateş renginde alevler serpilmiş erguvânî bir kumaşla bezenmiş olup yirmidört ışıkla aydınlatılmıştır. Bu ışıklardan dokuzu şarkta tahtın önünde, yedisi cenûbda, beşi garbda birinci mubassırın üçü de ikinci mubassırın önünde bulunur. Tahtı tezyîn eden kemerin sonunda 13. rutbedekinin aynı olan şeffaf bir üçgen mevcuddur. Tahtın önünde şark tarafında, içinde saf anber tüten bir buhurdânı muhtevî "güzel kokular mihrâbı" vardır. Şimal cihetine konulmuş "teklif ekmekleri masası" nâmını hâiz kare şeklinde bir masanın üzerinde oniki adet ekmek yâhud çörek ve şarabla dolu bir tas, bir de kaç namzed varsa o kadar aded altın yüzük mevcuddur. Salonda, Mâbed-i Süleyman'ın tunçdan denizini temsîl eden, su ile dolu büyük bir kâse vardır. Koridordan girildiği zaman solda, oyulmuş ağaçtan büyük bir kutu görülür ki; "Sekîne Tabutu"nu temsîl eder. Bu kutunun yanına -mümkün olduğu takdirde- ağzında bir anahtar tutan, samanla doldurulmuş bir arslan durur. Salonu tezyîn eden sütunların adedi

muayyen değildir. Bu sütunların, beyaz, kıymetli ve zevk-i selîme delâlet edici şekilde olmaları lâzımdır. Girişin sol tarafında süslü iki sütun arasında küp şeklinde bir taş vardır. "Mukaddes Kemâl Kubbesi" nâmını alan atölyede on zâbit mevcuddur: Birincisi, "üç defa kaadir üstâd-ı âzam" nâmıyla **Süleyman**'ı temsîl eden reis; ikincisi, solunda oturan ve Sur Kralı **Hiram**'ı temsîl eden reis-i sânî; üçüncüsü, **Abda**'nın oğlu **Adonhiram**'ın temsîl eden "muhterem birinci büyük mubassır"; dördüncüsü, **Lût**'un kızının, babasından olan oğlu **Moabon**'u gösteren "muhterem ikinci büyük mubassır"; beşincisi, **Manassé**'nin torunu **Galaad**'a delâlet eden "büyük mühürdar"; altıncısı, **Zabulon**'u temsîl eden "büyük hazînedar"; yedincisi, **Johaben**'i gösteren "büyük kâtib"; sekizincisi, **Abdamon**'u temsîl eden "büyük hatib"; dokuzuncusu, **Stolfkin**'e delâlet eden "büyük merâsim reisi"; onuncusu ise girişi muhâfaza eden **Zerbal**'in temsîlen "büyük muhâfız"...

Bundan başka ellerinde yalın kılıç ile, biri koridorun sonunda diğeri ortasında duran iki kardeş vardır. Meclis, fecr ile güneşin doğuşu arasındaki müddet esnâsında açılır.

Namzed evvelâ "sefîne-i şahâne kubbesi"nin altına götürülür ve orada üzerinde silâha benzeyen ne varsa alınır. Gözleri bağlı değildir. Kılıçlı iki muhâfızın suallerine cevab verdikten sonra dar ve karanlık koridordan geçer. Kendisini tehdid eden **Zerbal** ile sahte arslana ehemmiyet vermeyerek çukurun üzerinden atlar.

Geçmiş on iki rutbelerle alâkalı bir imtihan verdikten sonra "mukaddes kubbenin büyük iskoçyalısı" (**VI. Jacques**'e telmihtir) rutbesine âid hurâfe kendisine nakledilir. İddia edildiğine nazaran "ekmel ve ulvî mason" nâmını da hâiz olan bu rutbeyi **VI. Jacques**[73] te'sis etmiştir.

---

73 **VI. Jacques:** 1566-1625 yılları arasında yaşamış, İskoçya, İrlanda ve İngiltere kralı. **(Nâşir)**

Mukaddes Kubbenin Büyük İskoçyalısı derecesi kabûl âyininden...

On dördüncü rutbenin hurâfesi:

"Mechul kelime"nin hakîkî telâffuz tarzı Nuh Tûfânı'nın meydâna getirdiği hercümerc içinde kaybolduktan sonra Yüce Varlık bunu **Hazret-i Mûsâ**'ya bildirmiş, **Hazret-i Mûsâ** da bunu bir altın madalya üzerine kazıyarak "ahid tabutu" içine koymuştu. Bu tabut İsrâillilerin bir mağlûbiyeti üzerine Sûriyelilerin eline eline düştü. Fakat tam bu anda o kadar iri cüsseli ve korkunç bir arslan göründü ki Sûriyeliler korkularından mukaddes tabutu bir orman içinde terk ederek canlarını kurtarmak için kaçmaya mecbûr oldular.

İsrâillilerin büyük râhibi bu hâdiseden haberdar oluncaya kadar arslan ahid tabutunu muhâfaza etti. Büyük râhib ahid tabutunun bulunduğu yere vâsıl olduğu zaman arslan ayakları dibine yattı ve ağzında tuttuğu anahtarı teslim etti. Bu sâyede mechul kelimenin telâffuz sûretine vâkıf oldu. Bu kelime "HİH-HOH" sûretinde telâffuz olunur.

Bunun gibi, küp şeklinde olan taşın mânâsı da namzedlere bu rutbede îzah edilir. Hiyerogliflere benzeyen karmakarışık harfler ve sayılarla dolu olan bu kaba taşın bir yüzü çarpım tablosunu andıran bir çok karelere bölünmüştür. Her karenin içinde bir harf vardır. Bu harfler toplu olarak okunduğu zaman birinciden on dördüncüye kadar bütün rutbelerin parolalarını ve mukaddes kelimelerini teşkil eder.

Son sıranın sol karesindeki harften başlayarak birinci sıranın sağ karesindeki harfe kadar devâm edilirse bütün bu parolalara ve mukaddes kelimelere vâkıf olunur. Farmason localarını dolduran hadsiz ve hesabsız ahmaklar, bu basit usûlü âdetâ bir hârika telâkkî ederek mest ve hayran olurlar.

Taşın diğer bir sathı "remzî rutbe"lerin alfabesini muhtevîdir. Bir diğerinde karmakarışık bir takım çizgiler, zâviyeler[74], kareler, dördüncüsünde dokuz şualı bir yıldızı

74 **Zâviye:** İki çizginin birleşmesi ile hasıl olan köşe, şekil. (Geo.) Bir-

hâvî büyük bir dâire mevcuddur. Bu dâirenin içinde renkler, san'atler ve ilimlerin isimleri yazılıdır. Farmason reislerinin "masonluğun en nefîs eseri" diye isimlendirdikleri şey bu âdî taştır.

Şimdi bu taşın üzerine konulmuş piramidin bir köşesinden bahsedeceğim.

Gözlere bölünmüş olan bu tarafta "schem-hamm-phorasch" kelimeleri vardır. "Magie noire" denilen sihirbazlıkta bu üç kelime şeytanları dâvet için kullanılan "azîmet"lerin son üç kelimesidir. Masonluğun bu derecesine ismi karıştırılan İngiltere Kralı **VI. Jacques**'in sihirbazlıkla iştigal etmiş olduğu rivâyet edilmiştir. Hattâ sihirbazlığa âid bâzı eserler ona isnâd edilir.

"Mukaddes kubbenin büyük iskoçyalısı" mertebesinde tâlib olan namzede reis uzunca bir nutuk söyleyerek henüz kemâle gelmediğini ve masonluğun, sâdık bendelerine va'dettiği ışık saçan yıldızı görmediğini söyler. Namzede, üzerinde yemin sûreti yazılı bir kâğıd verir, yavaşca okumasını ve eğer şartlara muvâfakat edebilirse o zaman yüksek sesle okuyarak yemîn etmesini teklif eder.

Bu yeminde şâyân-ı dikkat olan cihetler şunlardır:

"... Bu muhterem atölyenin bilcümle yüce, seçilmiş, kâmil masonları rey belirtmedikçe yâhud ittifakla yazılı olarak bildirmedikçe, şâyed bu atölyeden yâhud diğer muntazam bir atölyeden yirmibeş fersah[75] uzakta bulunursam 33 dereceli bir büyük müfettiş veyâhud 32 dereceli bir meb'us tarafından bir emirnâme olmadıkça hiçbir kabul âyinine katılmayacağıma veyâhud bir kabul âyini icrâ etmeyeceğime yemîn ederim."

Eğer namzed bu yemîni icrâdan çekinirse, mason ni-

biriyle kesişen iki satıh veya iki çizginin birleştiği yerde meydana gelen açıklık, açı. **(Nâşir)**

75 **Fersah:** Eskiden kullanılan bir uzunluk ölçüsü. İki çeşittir: Deniz fersahı; yaklaşık 5555 m. ve kara fersahı; yaklaşık 4444 m. **(Nâşir)**

zamnâmesi mûcibince iki mubassır, kılıçlarının ucunu namzedin sırtına dayarlar ve onu yirmiyedi kere döndürürler, sonra da mâbedin iç tarafında onsekiz tur attırırlar. Sonra cebren, buzlu su ile dolu bir çeşmenin musluğu altına yatırarak banyo yaptırırlar ve sonra kovarlar.

Namzed yemîn ettiği takdirde "tunç denizi" nâmı verilen bir havuzun yanına götürülür. Çıplak bırakılan sol tarafından bu havuzun suyundan birkaç damlası şırınga edilir ve "temiz ol!." denilir.

İçinde yaşadığımız medeniyet devri ile nasıl te'lif edildiği anlaşılamayan bu kadar maskaraca kabul âyininden sonra namzede yapılan telkinler "kübik hücre"nin sırrını ifşâ etmekten ibâret kalır ki bu da; fikir ve vicdânın mutlak hürriyete mâlik olduğunu beyanla tefsîr olunur!.

Mukaddes kubbenin büyük iskoçyalısı derecesine kabul âyini pek pek uzun ve ziyâdesiyle can sıkıcıdır. Sonu gelmez masallar içinde şâyân-ı dikkat olan fikir, bu derece ehline yapılan, cinlerle münâsebetlerde bulunmak şeklindeki acâib teklifdir.

Büyük iskoçyalı celseleri; "üç yıldız doğdu!" cümlesiyle tâtil edilir.

Her iskoçyalı parmağında bir altın halka taşır ki bunun iç tarafında sâhibinin ismi ve kabul târihiyle birlikte "ölümün ayıramadığını fazîlet birleştirir" cümlesi hakkedilmiştir.

BEŞİNCİ SINIF
BÜYÜK MECLİS

15. Derece: Şark ve Kılıç Şövalyesi

Bu derecenin kabul âyini için, biri yeşil ve diğeri kırmızı döşeli iki salona ihtiyac vardır. On farklı yere konulan yedişer ışıkla salon tenvir edilir. Yeşil salon; Kral **Cyrus**'un[76] sarayındaki taht odasını temsîl eder. Duvarlara gerilen yeşil kumaş, salonun şimâl-i garbîsine[77] tesâdüf eden kısmına biraz alçak asılmış, iki metre kadar yükseklikte dikdörtgen şeklinde bir yer kumaşsız bırakılmıştır. Şarkta iki basamakla çıkılan bir taht, garbda iki koltuk ve cenubda da kardeşlere mahsus iskemleler vardır.

Tahtın arkasında cenûb-i şarkîye[78] gelen kısmında bir şeffaf asılıdır ki bunun üzerinde **Cyrus**'un rüyâsı nakşedilmiştir. Bir levha şeklinde olan şeffafın sağ tarafında hayvan başlı bir şahıs, bir ağacın dibinde oturur. Bu mahlûk, ağaca bağlı olup **"Buhtunnasr-Nebukadnezar"**ı[79] temsîl eder. Kar-

76 **III. Cyrus:** MÖ.539 senesindde Bâbil Devleti'ni ortadan kaldırarak Yahudilerin tekrar Filistin'e dönmelerine ve yeni bir mâbed inşâ etmelerine izin veren ve ismi *Tevrat*'ta da zikredilen Pers kralı. **(Nâşir)**

77 **Şimâl-i garbî:** Kuzeybatı. **(Nâşir)**

78 **Cenûb-i şarkî:** Güneydoğu. **(Nâşir)**

79 **Nebukadnezar:** (MÖ.630-562) Burada bahsedilen, Bâbil'in asma bahçelerini inşa ettiren, imparatorluğun sınırlarını Suriye'den Mısır'a dek genişletip MÖ.586'da Kudüs'ü işgal ederek Yahuda Krallığı'na son veren ve Süleyman Mâbedi dâhil bütün şehri yerle bir ettikten sonra oradaki

şısında bir sırığa bağlı hükümdâr "**Baltazar**"[80] resmedilmiştir. Sol tarafta bir çadır altında **Cyrus** oturmakta ve gördüğü rüyânın te'siriyle korkmuş olduğunu gösteren bir vaziyettedir. Bir arslan **Cyrus**'a hücum vaziyetinde olup daha yüksekte bir kartal vardır ki ağzında tuttuğu bandrolde "esirleri âzâd et!." cümlesi yazılıdır. Bu salonda yedi burçlu bir kale duvarı taklîdi de vardır.

Diğer salon kırmızı kadife ile gayet süslü bir şekilde döşenmiştir. İki salon arasında bir geçit olup duvarlarında Filistin'in tahrîb edilmiş köyleri ve Kudüs'ün yıkılmış kalesinin resimleri vardır. Yeşil oda, hazırlık odası; kırmızı oda ise kabûl odasıdır. Bunun iç tarafında perde ile örtülü bir şeffaf ve bir mihrab vardır. Îcâb ettiği zaman perde açılır. Bunlardan başka, odada "sekîne tabutu" ve "tunç denizi" vardır. Yeşil odada reis, **Cyrus**'u temsîl etmekte olup hükümdâr ünvânını alır. Sırtında hükümdarlık elbisesi ve elinde asâ vardır.

Reisin sağında "**Nehemie**" veyâ "**Ratim**" adıyla çağrılan büyük mühürdar vardır. Solunda ise "**Esdras**" veyâ "**Daniel**" adını alan büyük hatib oturur. Hükümdârın huzûrunda iki şahıs durur ki birincisi **General Sinna** nâmını alır ve gûyâ süvâri umûmî kumandanıdır. İkincisi **General Nabuzardan** ise milis askerlerin kumandanıdır.

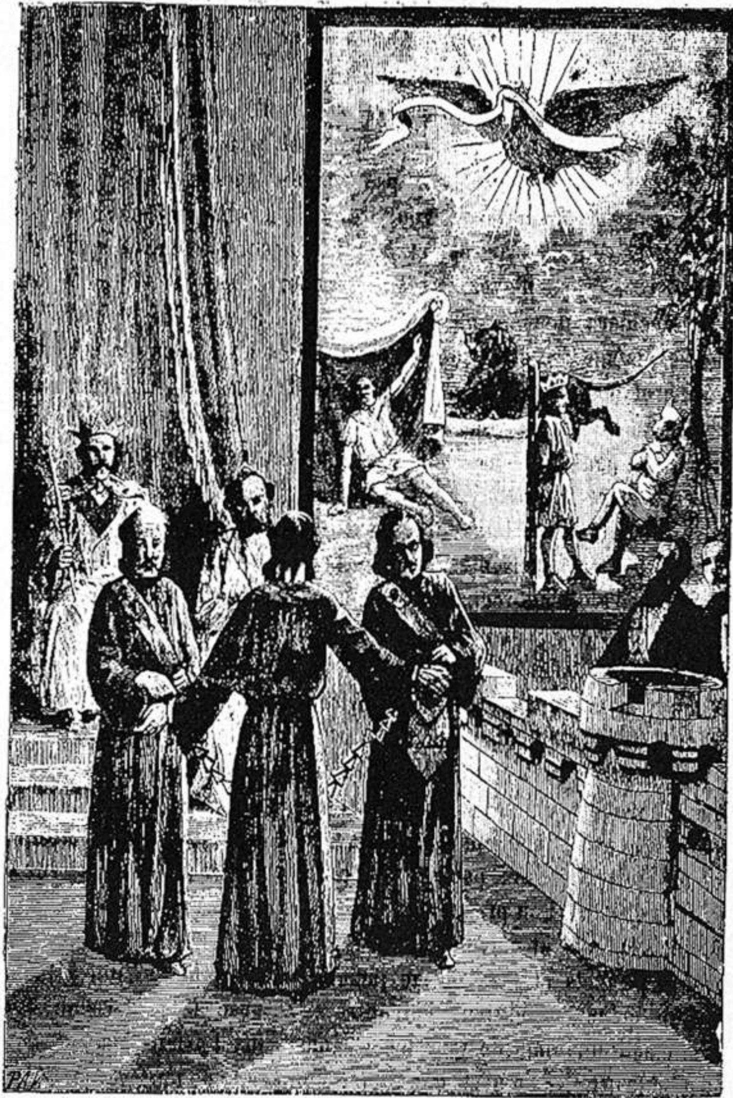
Bu komedyada zâbit mahfelindeki her bir kişi, Yahudi Târihi'nden alınma birer isim taşır. Meselâ; hazînedar; **Mithridate**, kâtib; **Semelius**, merâsim müdürü; **Abazar** adını alırlar. Reisler tokmak yerine kılıç kabzası kullanırlar. Bu derecenin hurâfesi şudur:

Buhtunnasr Kudüs'ü tahrîb etmiş ve Benî **İsrâil'i** esir ederek Bâbil'e götürmüştü. İsrâil Kralı **Jechonias** da esir

---

yahudileri esir ederek Bâbil'e götürmüş olan, Keldânî Hânedânı'ndan Bâbil Kralı **II. Nebukadnezar**'dır ki kaynaklarda **Buhtunnasr** olarak da geçmektedir. **(Nâşir)**

80 **Baltazar:** (Vefâtı: M.Ö. 538) Bâbil'in son kralı. **(Nâşir)**

Şark ve Kılıç Şövalyesi rutbesi kabûl âyini:
Namzed, reisin huzûruna elleri zincirli bir halde girer.

düşmüş ve orada **Zorobabel** isminde bir oğlu olmuştu. Bu zât, **Cyrus** zamânında Kudüs'ün mâbedinin yeniden inşâsı için yedi bin amele ile birlikte geri dönmüştü. Namzed, **Zorobabel** rolünü oynar. Celse "şafak söktü!" cümlesiyle başlar.

Hükümdar:

"- Kumandanlar, prensler, şövalyeler!. Çoktan beridir esir olan yahudileri âzâd etmeye karar vermiştim. Onları zincir altında inler görmekten usandım. Lâkin bu gece gördüğüm bir rüyâ hakkında sizin reylerinizi almadıkça onları âzâd edemezdim."

Hükümdar yukarıda zikrettiğimiz rüyâyı nakleder. Orada bulunanlar düşünceli ve şaşkın gözükmektelerken birinci general kılıçla bir takım vaziyetler yapar ki yahudilerin âzâd edilmesinin lehinde rey verdiğine işârettir. Herkes generali taklîd eder.

Hükümdar:

"- Esâret son bulsun!. Kumandanlar, prensler, şövalyeler! Kılıç şövalyeleri meclis açılmıştır!."

Hükümdârın bu sözlerini generaller tekrâr eder ve hepsi birlikte:

"- Hoze, Senâ Hudâ'yadır!. Hoze, Senâ Hudâ'yadır!. Hoze, Senâ Hudâ'yadır!." der.

Bu gevezelikler icrâ edildiği esnâda namzed hazırlık odasında bulunur. Merâsim müdürü ile iki kardeş hazırlık odasına giderek namzedin boynuna atılırlar ve onu bûselere gark ederler. Sonra ona kızıl elbiseler giydirirler, kollarına uzun bir zincir takarlar, adının **Zorobabel** olduğunu ve me'yus görünmesi gerektiğini söylerler.

Kırmızı salona girecekleri zaman kapıda namzede birçok sual sorulur. Merâsim müdürü, bu sorulara vereceği cevabları namzede telkîn eder. Bu sual ve cevablar bir sürü hezeyandır. En tuhafı da namzedin yetmiş yaşında olduğu-

nu söylemesidir. Nihâyet hükümdârın huzûruna çıkarlar.

Hükümdar:

"- Buraya ne istemeye geldin?!"

Zorobabel:

"- Hükümdarın merhamet ve adâleti kimler içindir?"

"- Yetmiş senedir esir olan kardeşlerin içinde adın nedir?"

"- Akrânım içinde en muktediri, rutbe olarak mason ve kötü bahtım sebebiyle esir **Zorobabel**'im!"

"- Ne gibi bir sebeble mürüvvetime mürâcaat ediyorsun?"

"- Hükümdârı tenvîr etmesini Cenâb-ı Hakk'dan taleb ederim. Adâlet hükümdârı, mâbedimi inşâ için gitmemize müsâade etsin."

Bundan sonra **Zorobabel** daha birçok suallere hedef olur. Nihâyet hükümdar onun hürriyetini iâde ile ellerindeki zincirin çözülmesini emreder ve **Zorobabel**'e bir kılıç vererek:

"- Seni 'kılıç şövalyesi' yaptım." der.

Bundan sonra reis "pek şöhretli üstad" ünvânını alır ve ikinci bir komedya başlar. Şimdiye kadar emsâlini gördüğümüz sonu gelmez soru ve cevablar teâtî edilir ve en sonunda, yukarıda örtülü olduğunu bildirdiğimiz şeffaf levha açılır, şövalyeler üç kere "**Zorobabel**!.." diye bağırırlar. "Yıldızlar doğuyor!." cümlesiyle celse son bulur.

16. Derece: Kudüs Prensi

Bu derecedeki hurâfe yukarıkinin devâmı gibidir. **Zorobabel** Kudüs Mâbedi'ni ikmâl etmek husûsundaki acziyyetini izhâr ederek **Cyrus**'un halefi olan **Darius**'a mürâcaat eder. **Darius, Zorobabel**'i himâyesi altına alarak Sâmirîler'i[81],

81 **Sâmirîlik:** Yahudiliğe benzer bir dine inanmakla birlikte Yahudiler tarafından Yahudi kabul edilmeyen bir topluluk olan Sâmirîler'in târihi oldukça eskidir. M.Ö. 722 yılında İsrâil Krallığını ortadan kaldıran

Beni İsrâil'in emri altına koyar. **Zorobabel** bunlardan vergi alarak mâbedi inşâ etmeye devâm eder. Bu dereceye kabul celsesi Yahudi Târihi'nin en tatsız parçalarını nakl ile geçer.

Asur İmparatoru **Sargon**, bura halkından bir kısmını Asur'a ve Medlerin şehirlerine sürmüş ve bunların yerine Bâbil, Kuta ve Avar'dan getirdiği insanları yerleştirmiştir. Bunlar daha sonra Yahudilerin te'siri altında Yahudileşmiş fakat bu durum Yahudilerce kabul edilmediğinden yerleştirildikleri şehrin ismine izâfeten isimlendirilerek farklı bir din mensûbu olarak telâkkî edilegelmişlerdir.

"Yahudiler ile Sâmirîler arasında bir çok fark vardır. Yahudilerin *Tevrat*'ı ile Sâmirîlerin *Tevrat*'ı arasında altıbine yakın fark bulunmaktadır. Sâmirîler, Kudüs'ün yerine Gerizim'i kutsal mekan olarak kabûl ederler ve kendilerini gerçek Yahudi olarak görürler. İnançlarının temel dayanağı Tevrat'tır. Tevrat ise **Mûsa**'ya vahyedilen beş kitaptan ibârettir. İnanç esasları da buna uygun olarak beştir:

1- Eşi ve yardımcısı olmayan Allah tektir. Sıfatları insan sıfatına benzemez.

2- **Mûsa**; Allah'ın yegâne resûlü ve bütün devirler için de peygamberdir. Vahy onunla son bulmuştur. Onun gibi peygamber bir daha gelmeyecektir.

3- *Tevrat*, mükemmel ve tamdır. Hiçbir zaman değişmeyecek ve neshedilmeyecektir.

4- Gerizim Dağı ebedî hayat yurdu, bereket dağı ve Allah'ın yeryüzündeki tek makaamıdır.

5- Yeniden dirilme günü olacaktır. İyiler cennetle mükâfatlandırılacak, kötüler de cehennemde cezâ göreceklerdir.

Samirîlerin ibâdet şekilleri müslümanlarınkine çok benzer. Müslüman gibi abdest alırlar. Abdestte, sırasıyla elleri, ağzı, burnu, yüzü, kulakları, sağ ayak ve sol ayağı yıkarlar. Abdest esnâsında *Tevrat*'tan parçalar okurlar. İbâdet dili Aramca'dır.

İbâdet yerleri, Müslümanların mescidi gibidir. Yahudilerin sinegogları gibi içeride masa veya sıra bulunmaz. İbâdetlerinde rükû ve secde vardır. İslâm'daki namaza benzer namaz kılarlar. Yahudiler târih boyunca hiçbir zaman Sâmirîleri gerçek Yahudi olarak görmemişlerdir. Sâmirîler buna rağmen varlıklarını günümüzde de sürdürmektedirler. Sâmirîlerin sayısı günümüzde yaklaşık 1.000 kişi kadardır. Bunların tamamına yakını İsrâil ve Filistin'de yaşamaktadırlar."(Kaynak:http://www.dunyadinleri.com/samiriler.html-04/01/2008) **(Nâşir)**

Kudüs Prensi derecesi kabûl âyini:
Bu derecenin kabûl âyininde herkes beyaz uzun entâri giyer ve sakalsız olanlar takma sakal kullanır. Namzed, sefir olarak **Darius**'a gönderilmiş ve vazîfesini muvaffakıyetle icrâ etmiş farz edilir.
Herkes namzede "muhterem ihtiyar" diye hitâb eder.

17. Derece: Şark ve Garb Şövalyesi

Bu derece, Gül-Haç'ın kapısıdır. Haçlı Seferleri zamânında îcâd edildiği söylenir. Kudüs-i Şerîf, Romalılar tarafındantahrîb edildiği zaman Yahudiler çöle kaçmışlardı. Bu serseriyâne hayatları esnâsında "Therapeutes-(Terapistler)", "Ecossais (İskoçyalı)" ve "Johannites (Yohanniler) cemiyetleri teşkîl etmişlerdi. Haçlı şövalyeleri, Yohannilerle mülâkat ederek hakîkî dîni onlardan almışlardır.

Yohanniler husûsî bir cemiyet teşkîl etmekte ve *İncil*'in hakîkî mânâsına vâkıf olma dâvâsında bulunmakta idiler.

Bu dereceye kabûl âyininin yapılacağı salon kırmızı kumaşlarla döşenmiştir. Meclis yirmi dört âzâdan müteşekkildir. Reis, "*Apokalipse*" isimli eserdeki yirmi dört ihtiyarın reisini temsîl etmekte olup "pek muktedir" ünvânını almaktadır. Mubassırlar ve âzâ "muhterem ihtiyarlar" nâmını taşır. Hepsi uzun sakallar takmış ve tahtlar üzerinde oturmuştur.

Salonun ortasında bir levha vardır. Bu levhada hilâl üzerinde çıplak bir adam tasvîri vardır. Levhanın dış tarafında şu yedi meleğin ismi yazılıdır:

Raphael, Gabriel (Cebrâil), Mikâel (Mikâil), Adaniel, Salathiel, Anael ve Uriel.

Celse "güneş batmak üzeredir" cümlesiyle küşâd edilir. Bu celsede namzede "yedi" sayısının güzelliği ve esrârı telkîn edilir. Yedi sayısı hakkında selef tarafından şimdiye kadar yapılmış olan hezeyanların hiçbiri unutulmaz. Brahmanların, Zerdüştîlerin, Eski Mısırlıların, Yunanların ve Romalıların yedi sayısına niçin ehemmiyet verdikleri îzâh olunur.

Bu gevezelikler sona erdiği zaman reis namzede şöyle der:

"- Muhterem ihtiyar, sana şâyân-ı hayret bir şey göstereceğiz."

Bunun üzerine o vakte kadar üzeri kapalı olan bir şeffafın perdesi açılır.

Oradakiler:

"- Abaddon!." diye bağırarak dizüstü düşerler.

Reis mülhimâne bir tavırla:

"- Cemal!. Ulûhiyyet!. Hikmet!. Kudret!. Şeref!. Şan!. Kuvvet!." Örtüsü açılan şeffaf, *Apokalipse*'deki yedi mührü gösterir.

Reis namzede hitâben:

"- Eskilerin sakallarının niye ak ve uzun olduğunu bilir misin?"

Kahkahalarla gülünmesi lâzım gelen bu ahmakça suâle namzed, daha ahmakça bir cevab verir:

"- Her ne kadar ben bilmiyorsam da siz biliyorsunuz ya!."

Bundan sonra reis yedi keseli bir kitabı açar. Keselerin birinden mini mini bir ok çıkararak oradakilerden birine:

"- Gidiniz ve fütûhâta devâm ediniz!." yazılı oku verir.

Diğerinden yüksük büyüklüğünde bir tac çıkarır. Bir diğerinden bir buhurdanlık, dördüncü keseden fındık büyüklüğünde bir ölü kafası heykeli ve geri kalan keselerden de bu gibi şeyler çıkararak orada bulunanlara dağıtır. Bu iş bitince:

"- Artık bir şey yok!. Pathmos Adası'na[82] gidiniz!.." der ve herkese birer zurna verir. Oradakiler bu zurnaları öttürerek dehşetli bir zırıltı çıkardıkları sırada yedi fişek atılır. Namzed yemîn ederek Şark ve Garb Şövalyesi rutbesini almış olur.

Mason Nizamnâmesi diyor ki:

"Bu derecedeki mesâîden maksad toplanma ve birlik-

82 Günümüzde Yunanistan'a bağlı bulunan, Batı Anadolu sâhillerine yakın Ege Denizi adalarından biri. **(Nâşir)**

te hareket etmenin faydalarını anlatmaktır."

Doğrusu bu kadar basit bir hakîkati anlatmak için bir sürü saçmalık ve zurna zırıltısına niçin lüzûm görüldüğüne bir türlü akıl erdirilemiyor.

YÜCE RÛHÂNÎ MECLİS

18. Derece Gül-Haç/Le Rose-Croix (The Rosicrucian)

Bu rutbe, Farmasonluk'un en mühim derecelerinden biridir. "Kızıl Masonluk", Gül-Haç derecesi demektir.

Üstad derecesini bulmuş masonlardan hangilerinin yüksek derecelere terfî ettirildiğini geçen bahislerde söylemiştik. Gül-Haç derecesi, masonlukta çok mühim bir menziledir fakat bir Gül-Haç, bütün sırlara vâkıf olarak addedilemez.

Bu mertebeyi bulanlar, dînî hisler taşıyanlardır ki onların bu hissi, Gül-Haç mertebesinin esrârıyla başka bir mecrâa kaydırılır.

Bütün sırlara vâkıf olanlar, Kadoş Şövalyesi derecesini bulanlardır. Bununla berâber Gül-Haç'lara bu esrâr perdesinin bir kısmı açılır. Gül-Haç derecesine çıkacak masonun en az otuz iki ay üstadlıkta kalmış ve hizmet etmiş olması lâzımdır.

Farmasonluğun en mühim mertebelerinden biri olan Gül-Haç derecesini tafsîlâtlı olarak îzâh edeceğiz.[83]

---

83 Müellifin delil olarak gösterdiği eserler şunlardır:

1- *Rituel de Chevalier Rose-Croix du Rite Ecossais Ancien Accepte:* Pâris'te Quantin Kütübhânesi tarafından basılmış ve İskoçya Mezhebi Umûmî Merkezi'nce reislere dağıtılan *Gül-Haç İlmihâli.*

2- *Rituel des Loges Chapitra les de l'Obedience du Grand-Orient de Fran-*

Gül-Haç atölyesi, "yüce rûhânî meclis" diye isimlendirilmiş olup dört dâireden müteşekkildir: Yeşil oda, siyah oda, cehennemî oda ve kızıl oda. Yüce meclis onbeş reis tarafından idâre edilir.

Meclisin reisi "pek hikmetşinâs athirsata" ünvânını alır ve Galilee Yahudi Hükümdârı **Herode**'yi temsîl eder. Mubassırlar, "büyük muhâfız" nâmını alırlar. "Belâgat Şövalyesi", hatîbin ünvânıdır. "Muhâberât üstâdı", kâtibin yeni ismidir.

Bu vazîfeler intihabla verilir ve bir sene devâm eder. Atölyeler için artık, "falan yer maşrıkına tâbî..." denilmez. Maşrık yerine "Vâdî" tâbiri kullanılır. Bunun gibi Gül-Haç'lar atölyelerinde sıralara değil koltuklara otururlar. Müfrezelerine sütun denilmeyip vâdî adı verilir. Yeşil oda, namzed olan üstadları kabûle hazırlamak içindir. İsminden de anlaşıldığı üzere oda, yeşil kumaşlarla döşeli olup riyâset masasının örtüsü siyahtır. Üç mumlu bir şamdan odayı aydınlatır. Masada, mahfelin küşâdı için verilen me'zûniyet şehâdetnâmesi, bir kılıç ve bir tokmak vardır.

Gül-Haç mertebesini bulanların resmî ünvânı; "ulvî şehzâde"dir.

Gizli reisler tarafından, fevkalâde istîdâd sâhibi olduğu tesbît edilerek sâir derecelerde bekletimeden 18. Gül-Haç derecesine çıkarılacak üstadlar, yeşil odaya bitişik bir salonda beklerler. Her biri, masonluğun gâyesi hakkında yazdığı

---

ce, Pour les Travaux des Chevaliers Rose-Croix: Fransa Maşrık-ı Âzamı'na Tâbî Olan Rûhânî Mahfeller Gül-Haç İlmihâli, Maşrık-ı Âzam Başkâtibi **Mösyö Thévenot** tarafından reislerden birine gönderilmiş ve müellifin eline geçmiştir.

3- *Rituel de Grade Rose-Croix:* 33. dereceli **Ragon** ismindeki bir farmasonun *Gül-Haç İlmihâli* adındaki eseri.

4- *Tuileur General, (edition sacrée):*Maşrık-ı Âzam tarafından kadoşlara dağıtılan *Umûmî Kiremitleyici* (mukaddes baskı) nâmındaki eser.

5- *Manuel General de la Franc-Maçonnerie:* **Manuel Teissier** tarafından yazılmış olup 1884 senesinde basılmış olan *Mason İlmihâli.*

mütâlâanâmeyi berâberinde getirmiştir. Bu mütâlâanâmeler, namzedlerden evvel meclise ulaştırılır.

Celse yeşil odada küşâd edilir. Mubassırlar tarafından, orada bulunanların Gül-Haç rutbesini hâiz olup olmadıkları tedkîk edildikten sonra herkes yerine oturur.

Reis bir tokmak darbesi vurarak:

"- Pek yüce birinci büyük muhâfız kardeş, saat kaçtır?!"

Muhâfız:

"- Güneşin battığı, karanlığın zemin sathına yayıldığı, parlak yıldızın kaybolduğu, mason âletlerinin dağıldığı ve kelâmın kaybolduğu saat!."

"- Pek yüce ikinci büyük muhâfız kardeş, buraya niçin toplandık?!"

İkinci muhâfız:

"- Kaybolan kelâmı, himmetinizle bulmaya geldik."

"- Mâdem ki öyledir, şövalye kadeşlerim, kaybolan kelâmı bulmaya çalışalım. Bir maksada vâsıl olmak için, hepimiz birimiz ve birimiz hepimiz hükmünde yekvücûd hâlinde işleyelim. Muhâfız kardeşler, vâdîlerinize mensûb şövalyeleri haberdâr ediniz ki bu yüce meclisin mesâîsi başlayacaktır.

Birinci muhâfız:

"- Cenub vâdîsi şövalyeleri, meclisin mesâîsi başlayacaktır!."

Reis, sonuncusu fâsılalı olmak üzere yedi tokmak darbesi vurur. İki muhâfız tarafından bu darbeler tekrarlanır. Reis, sol elinde ucu havaya kaldırılmış kılıç, sağ eli kalbi üzerinde ve başı açık olduğu halde:

"- Şövalyeler, kalkınız ve nizam alınız!."

Hepsi ayağa kalkar ve mûtâd olduğu üzere, atölyenin bağlı olduğu şark-ı âzam veyâhud yüce meclisi yâd ve Kâinât'ın Ulu Mîmârı'nı tâzim ettikten sonra reis:

"- Bana geliniz şövalyeler, işâret vâsıtasıyla (hepsi Gül-Haç mertebesine mahsus işâreti yaparlar.) İkinci işâret vâsıtasıyla (onu da yaparlar.) Batarya vâsıtasıyla (yaparlar) ve esrârengiz alkış vâsıtasıyla.

Hepsi:

"- Hoscheah!. Hoscheah!. Hoscheah!."

"- Îman, şefkat ve ümîd rehberimiz olsun!."

Reisin emri üzerine herkes yerine oturur. Evvelâ geçen toplantının zabıtları okunarak üzerine mütâlâası olan serd eder ve zabıtnâme tasdîk edilir. Sonra misâfir ve ziyâretçi sıfatıyla gelmiş olan Gül-Haç dereceliler varsa meclise dâhil edilirler.

Üstadlıktan yâni 3. dereceden 18. dereceye yükseltilmesi gizli reislerce kararlaştırılmış olan üstadlar, bu arada meclise alınırlar. Garbda kendileri için hazırlanan koltuklara oturtulurlar. Reis aşağıdaki nutku îrâd eder.

Pek Hikmetşinâsın Nutku:

"Kardeşlerim! Cemiyetin nizamları mûcibince sizi imtihanlara çekmezden evvel, şimdiye kadar size verilen ve şübhesiz mânâsına nüfûz ettiğiniz mâlûmâtı hatrınıza getirmek isterim. Size denildiği gibi masonluk güzel hislere, necîb temâyüllere ve yüce fikirlere açık bir mâbeddir. Masonluk, terakkînin ileri karakoludur. Lâkin telkîn ve tâlimlerini daha müessir bir şekilde yapmak için onu remiz ve işâretlerle techîz etmiş ve derecelere taksîm eylemiştir tâ ki mensublarına zekâ ve idrâk seviyelerine göre bir mârifet verebilsin.

Bu bâbda kabûl edilen usûl pek sâde idi. Masonluk, mensublarına beşeriyet târihini vukuat îtibâriyle değil akîdenin te'sîri ve mânevî ve fikrî tekâmülleri îtibâriyle öğretmek istedi.

Bu maksad için, uzun uzadıya tahsîle hâcet kalmadan

gerekli mâlûmat tedrîcen elde edilebilsin diye, amelî ve basit bir usûl aradı.

Farmasonluk, dînî akîdesini *Tevrat*'tan alan kavimlerin arasında zuhûr ettiği için rumûz, esâtir ve destanlarını yahudi kitablarından aldı.

Kâinât'ın Ulu Mîmârı adını verdiği ulûhiyyeti tasdikten başlayarak yolunu şaşırmaksızın, insanlığı bütün dînî tezâhürleri îtibâriyle inceden inceye araştırdı. Yahudilikten türemiş olan mezhebleri dolaşıp tam bir felsefe olarak akılda karar kıldı.

Mensublarına, beşeriyetin geçirdiği safhaları yaşatmak isteyerek tâlimât ve tedrîsâtını üç kısma ayırdı:

1- Yahudilik devresi,
2- Bütün çeşitleriyle din devresi,
3- Fen ve felsefe devresi.

Yahudilik devresi 16. dereceye kadar olan mertebeleri ihtivâ eder. Bu devrede ancak "Sâmî Kavmi"nin tekâmülleriyle iştigâl ederler. Orada her şey şarka mahsustur. Kudüs, **Süleyman** ve Mâbed-i Süleyman, Sur, **Hiram**, **Zorobabel** ve **Cyrus** bunların hepsi Şark'a âiddir.

Parolalar hep Yahudi ve Süryânî lisanlarından alınmıştır. İşâretler bile hep Yahudi alfabesindeki harfleri temsîl eder. Masonluk buraya kadar, tek ilâha inanan Sâm evlâdını tâkib ederek bir çok ilâhlara inanan Yâfes evlâdını ihmâl etti.

Lâkin Hıristiyanlık garbı istilâ ettiği ve tek ilâh akîdesi şarka mahsus kalmayarak medeniyet âlemine yayıldığı vakit masonluk iki kavmi, iki cinsi birleştirerek "Şark ve Garb Şövalyeliği" nâmını taşıyan 17. dereceyi meydana getirdi. Demek ki Yahudilik devresini terk ederek ikinci safhaya girdi.

Bu ikinci safha, dînî tezâhürlerin maddiyyâta ibâdet şeklidir. Bu defa bu safha ile meşgul olacağız.

Muhterem üstad kardeşlerim, evvelâ onyedi dereceyi birer birer gözden geçireceğiz. Dikkatle dinlemenizi ricâ ederim.

1- Çırak

Çırak, masonluğa karşı hüsn-i niyet sâhibi bir adam sıfatıyla kabûl olunmuştur. Orta Çağ'da çıraklar, üstadların itaatli ve sessiz hizmetçileri idi. Çırak, san'at ve hikmete vâkıf olmayıp üstad ve san'ata bir yemîn ile bağlı olarak sadâkatinin mükâfâtını beklerdi ve yalnız hizmet edeceği üstâdı seçme hakkına sâhibdi.

Masonluk, muntazam bir esnaf cemiyeti hâline girince çıraklar cismânî imtihanlara tâbî tutuldu. Şimdiki masonluk da bu imtihanlardan bâzılarını muhâfaza etmiştir. Maksad, hikmet yolunun müşkülâtla dolu olduğunu ve ihtiraslara galebe edilmeyince ilmin elde edilemeyeceğini bildirmek üzere namzedin muhayyilesine te'sîr etmektir.

2- Kalfa

Kalfalar da çıraklar gibi üstadlara sadâkat gösterirler. Üstadlar, onları san'at mütâlâalarına dâvet ve fenden haberdâr ederler. Onlara maddî ve mânevî âletleri kullanmayı öğretirler. Lâkin mâbedin inşâsına mahsus olan maddeler cilâlanmamıştır, kalfa doğru iz tâkib ediyor. Fakat hedef ve maksadı henüz göremez. Hedefe vâsıl olabilmek için daha çok gayrete muhtacdır.

3- Üstad

Remzî masonluğun en mühim derecesi, şübhe yok ki üstadlıktır. Üstadlığa mahsus olan remizler pek yücedir. Bir adım daha: Amele maddiyyattan ayrılarak zekâ âlemine yükselecektir.

Mâbedin şekli, manzarası ve mâtem tasvirleri bu dere-

ceye cenâze alayı hâli verir. İhtimal ki ecdâdımız, bu merâsimle bize mârifetin elemsiz ele geçmeyeceğini bildirmek istemişlerdir.

Loca muhteremi, **Hiram**'ın hüzün verici efsânesini nakleder. Bu vehimler anlatıyor ki hayr, evvelâ kibrin mağlûbu olmuşken sonra mezardan çıkmış ve ebediyyen yaşamıştır.

.... Her şey gösteriyor ki üstadlık derecesi, masonluğun ilk zamanlarına kadar çıkar."

Burada pek hakîm sözüne ara verir. Hitâbet nöbeti, belâgat şövalyesi nâmını alan hatîbe gelir.

Hatib, üstadlık derecesinden îtibâren 17. dereceye kadar olan mertebeleri tafsîlâtıyla namzede anlatır. (Bu mertebeler, zâten mufassal bir sûrette yazılmış olup okurlarımızın mâlûmu olduğundan burada tekrârına lüzûm görülmemiştir.) Hatîbin sözünü bitirmesiyle reis aşağıdaki izâhata devâm eder.

Pek Hakîmin İkinci Nutku:

İşte kardeşlerim, görüyorsunuz 3. dereceyi 17. dereceye rabtedici bir zincir hükmünde olan mertebeleri tahlîl etmek lâzımdı. Zîrâ bu merâtibi birçok târihci yanlış bir sûrette tasvîr etmiştir.

Zâten size verilecek olan *"18. Derece İlmihâli"* size bu mertebeleri gerek astronomi ve gerekse târih nokta-i nazarıyla mufassalan bildirecektir.

4. den 17. ye kadar olan dereceler, ekseriyetle her biri için ayrıca kabûl âyini yapılmayarak telkin ve irtibât sûretiyle verilir. Bununla berâber, her birini ayrı ayrı veren localar da vardır.

17. derece ile berâber dînî devreye giriyoruz ki bu devre maddî bir mezhebin bütün tezâhürlerini câmîdir. Beşeriyyet, rüşdünü isbât etmiştir. Artık onun dimâğında me-

chul bir his kaynamaya başlamıştır. Beşeriyyet, fikrî faâliyetlere ihtiyac hissediyor, bir yol arıyor. Beşeriyyet, Allah'ın birliğine inanıyor ve bu akîdeyi reddeden ve şübheli gören kimse bulunmadığı için onu reddedilmez ve şübhe götürmez addediyor. Kendisine ebedî saâdet yolunu açtığını zannettiğine karşı büyük bir aşkla mütehassis oluyor. Artık ona yalnız îmân ve îtikad kâfî gelmiyor, mebde' ve mercî gördüğü Hakk'a karşı ibâbet ve kulluk lüzûmunu da hissediyor.

Henüz bülûğuna yaklaşmış olan beşeriyyete akıl ve mantıkdan bahsetmeyiniz, o bunları bilmez!. O, gençliğinin getirdiği bütün his ve aşk şiddetiyle îmân ve tasdîk ediyor. Orta Çağ'da Yunan ve Roma Medeniyeti batmıştır, âlem karanlık ve cehâlet içindedir. Aklın nûrânî bir zerresi, manastırların derin sükûnetinden pek nâdir de olsa yüz gösterebiliyor. Âlemde hâkim ve mahkûm, efendi ve köle var. Ortada hükümfermâ olan hukuk, kör ve yalan düstûrlara istinâd eden sahte bir hukuktur.

İşte böyle bir hengâmede, gasbcı ve zâlimlerin arasında mazlumları himâye edecek bir sınıf peydâ oldu: Şövalyeler...

Hükûmetsizlik ve istibdâddan doğan bu sınıf, sukut etmekte olan ahlâk ve mâneviyâtı muhâfaza etti. Onun iftihâr edilecek sloganı: "Vazîfeni yap, ne olursa olsun!." idi.

(Namzedler, üstâd iken on dört dereceyi birden alacak kadar istîdâdlılardan olduğu takdirde Pek Hakîm hâssaten onlara hitâbla) Azîz kardeşlerim bu sebebe mebnî olarak sizi "Şark ve Garb Şövalyesi Derecesi"ne yükseltiyor ve on dört dereceyi birden size bahşediyorum."

Bu hutbenin sonunda Pek Hakîm tokmağını vurur ve herkes ayağa kalkar. Pek Hakîm, namzedlere:

"- Kardeşlerim, vaziyet alınız ve yemîn ediniz!." der.

Namzedler, üstâd vaziyeti alır ve içlerinden birinin okuduğu şu yemîni her biri tekrar eder.

Yemin Sûreti

"Cehâletin, beşerin mukadderâtı üzerindeki uğursuz te'sirine kaani' olduğum için fen ve hakîkat nûruna tâbî olacak ve onu yayacağıma yemîn ederim."

Pek Hakîm:

"- Kâinât'ın Ulu Mîmârı şerefine... Şark-ı Âzam nâmına ve mâlik olduğum salâhiyet üzerine size dörtten on yediye kadar olan on dört dereceyi veriyorum. (Meclise hitâben) Kardeşlerim, işâret ve batarya ile alkışlayalım." (17. derecenin işâret ve bataryası icrâ olunur.)

Yeni şövalyelere on dört derecenin esrârı tevdî olunduktan sonra 18. dereceye hazırlanmaları için yalnız bırakılırlar ve sâirleri ayakları ucuna basarak sessizce çıkarlar. Biraz istirâhatten sonra "siyah oda"da ictimâ ederler.

Bu odada, şark cihetindeki tahta sedir önünde kırık direkler ve terk edilmiş âletler vardır ve oda siyah kumaşlarla döşenmiştir. Tavan dahî siyahtır. Salon onbirer mumlu üç şamdan tarafından aydınlatılır. Odanın üç köşesinde birer direk olup her birinde üçgen şeklinde birer şeffaf vardır. Birinin üzerinde "îman, hürriyet"; diğerinde "ümid, müsâvât" ve üçüncüsünde de "şefkat, uhuvvet" yazılıdır.

Salonun sonunda, içinden nûr çıkan bir mezarı gösteren bir levha vardır. Gül-Haç Şövalyeleri gayet hazin ve esefli bir çehre almaya çalışırlar. Reis, ictimâdan maksadın bâzı hakîkat erbâbını Gül-Haç derecesine terfî ettirmek olduğunu söyler ve namzedlerin celbini büyük ehl-i hıbreye emreder. Ehl-i hıbre gider ve şimdiye kadar bir çok misâlini yazdığımız bir sürü soru ve cevabdan sonra namzedleri salona alır.

Pek Hakîm, bir sürü nizamdan, mâbedin yıkıldığından ve nûrun söndüğünden bahisle:

"- Heyhât! Üç kere heyhât!.." der ve nihâyet namzed-

leri seyahat ettirmesi için büyük ehl-i hıbreye emir verir. Ehl-i hıbre ve namzedler salonda dolaşırlar. Her direğe geldiklerinde şeffafta yazılı ilk kelimeyi namzedler, ikincisini de büyük ehl-i hıbre telâffuz eder ve nihâyet yerlerine otururlar. Ehl-i hıbre seyahatin sona erdiğini haber verir.

Pek Hakîm:

"- Kardeşlerim, bu seyahat size ne öğretti?"

Ehl-i hıbre:

"- Üzerinde "îman, ümid ve şefkat" kelimeleri parlayan üç direk gördük."

Pek Hakîm:

"- Bu yazılar size ne fikir verdi?"

Ehl-i hıbre:

"- Bunlar bizim için gizli ilham hükmündedir ki mânâsını derinleştiremiyoruz."

Pek Hakîm:

"- Kardeşlerim, bu üç kelime hak yolun özüdür. Îman, zannettiğiniz gibi bâzı şeylere körü körüne inanmak değildir, Kâinât'ın Ulu Mîmârı'nın aklımızda yaktığı hürriyet meşâlesidir ki bir fener gibi bizi yanlış îtikad ve ilimleri tâkib etmekten men eder. Şefkat, uhuvvetin aynı değildir. Bu, bütün insanların karşılıklı hayırhâhlığıdır ki bilcümle fazîletlerin menşeidir. Ümid ise îman ve şefkatin semere ve netîcesidir.

Öyle ise ümid rehberimiz olsun. Kardeşlerim, îman, şefkat ve ümîdin ilhamları altında yeni seyahatler yapmak ister misiniz?"

Ehl-i hıbre:

"- Evet, Pek Hakîm."

Pek Hakîm:

"- Öyleyse sizi kendimize yeni bir ahidle bağlamak isteriz. Şövalye kardeşlerim, ayağa kalkınız ve vaziyet alınız!."

Gül-Haç Şövalyesi rutbesi kabûl âyininde locanın görünümü

Namzedler, büyük ehl-i hıbre ve merâsim müdürü delâletiyle mihrâba giderler. Yedi Gül-Haç Şövalyesi, namzedlerin başları üzerine kılıçları demirden bir kubbe yaparlar. Pek Hakîm'in verdiği yemin metnini, namzedlerden biri cümlesine vekâleten okur:

"- Elim, cesâretin alâmeti olan bu kılıçların üzerinde olduğu halde etrâfımı ihâta eden şövalyelerin huzûrunda, "Gül-Haç"ların bana tevdî edeceği sırları fâş etmemeye yemîn ederim. Bundan başka, kardeşlerimi fikrimle aydınlatmayı, kolumla müdâfaa etmeyi va'deder ve bu tarîkatten ayrılarak gayr-ı muntazam bir meclis teşkîl etmemeyi taahhüd eylerim."

Pek Hakîm:

"- Birinci Muhâfız Şövalye, bizi toplayan sebeb nedir?"

Birinci Muhâfız Şövalye:

"- Derdlileri tesellî etmek, dalâlette olanları hidâyete ulaştırmak ve kayıp kelâmı bulmaktır."

"- Onu nasıl buluruz?"

"- Üç direk bize rehberlik eder."

"- Bu direkler nerede?"

"- Bilemiyorum fakat buluruz. Onlar karanlıkta bile bulunabilirler."

"- Öyle ise kardeşlerim, seyahat edelim. Denilmemiş mi ki: 'Arayınız, bulursunuz!.'"

Bunun üzerine Pek Hakîm ile sancaktar ve yüksek rutbeli kardeşler odada dönmeye başlarlar.

Üzerinde "îman" yazılı direğe geldiklerinde reis bu kelimeyi telâffuz eder ve şeffafın içindeki mum söndürülür. Reis:

"- Heyhât, îman söndü!." der. Diğer sütuna vardıklarında da mum söndürülür. Reis:

"- Heyhât, şefkat söndü!." der. Ümid yazılı şeffafın

mumu söndürülmez ve reis:

"- Lâkin ümid bizi dâimâ aydınlatıyor, onunla îman ve şefkati tekrar nurlandırabiliriz." diyerek maiyyetindeki şövalyelerle kırmızı salona gider. Birinci Muhâfız, cenub vâdisindeki şövalyelerle salonu, ümid kelimesini tekrar ederek üç kere devren tavaf eder ve maiyyetiyle berâber Pek Hakîm'in nezdine gider.

Sonra ikinci muhâfız, aynı işi yaparak odadan çıkar. Ehl-i hıbre ise namzedlerin gözlerini bağlayarak onları "cehennemî hücre"ye götürür. Bu odanın duvarları şeffaflarla doludur. Bunlar cehennemi gösterirler. Lâkin bu cehennemdeki şeytanlar ve azab görenler, ızdırâb çekerek acıyla bağırıp çağıracakları yerde gayet neşeli ve memnûn görünürler.

Kabil, Tubalkayin, Moabon gibi *Tevrat*'ta lânetlenen ne kadar şahıs varsa bu cehennemde azîzâne bir tavırla otururlar, ateşler içinde yüzerler.

İblis, Hiram'ın başına bir altın tac koymaktadır. Bu levha, **İblis**'i yücelten bir kitâbeden başka bir şey değildir.

Ehl-i hıbre, namzedleri bu odaya götürdükten sonra gözlerini açarak:

"- Bakınız ve düşününüz!" der ve kendisi odadan çıkıp kapı önünde meraklı bir şekilde bekler.

Namzedler cehennemî hücrede tefekkür hâlinde iken Gül-Haç Şövalyeleri kızıl odada ictimâ ederler. Bu salon pek müzeyyen sûrette döşenmiştir. Salonun nihâyetinde üç basamakla çıkılan üzeri kızıl bir örtüyle örtülü bir mihrâb ve bunun üzerinde üç aded haç gösteren bir levha asılıdır. Ortadaki haçın ortasında diken taclı bir gül, diğer ikisinin ortasında ise kuru kafa vardır. Orta haçın alt kısmında kuyruğunu ısıran bir yılan ve baş ucunda da ortasında "G" harfi bulunan bir parlak yıldız vardır. Bu mihrâb, celsenin başında bir örtü ile, arzû edildiği zaman açılabilecek şekilde, örtülmüştür.

Bu salonda da üç direk ve üzerlerine de siyah odadaki gibi şeffaflar konulmuş olup yalnız "ümid" yazılı şeffaf ışıklıdır. Duvarlarda, üzerlerinde türlü türlü yazılar bulunan levhalar asılıdır. Meselâ; "Kâinât'ın Ulu Mîmârı'nı Yüceltmek", "Velâdet, Hayat, Memât" v.s.

Reis, mubassırlarla diğer celselerde emsâli görülen sual-cevab faslını geçtikten sonra yedi tokmak darbesiyle:

"- Şövalye kardeşlerim, oturunuz!. Biraz sonra Şark ve Garb Şövalyeleri gelecekler. Şu anda seyahatlerini tamamlamak; îman, ümid ve şefkat üzerinde düşünmekle meşguldürler."

Bundan sonra reisle mubassırlar arasında bir sürü mânâsız kelâm geçer.

Gelelim namzedlere; Ehl-i hıbre bunların gözünü tekrar bağladıktan sonra onları kızıl salona getirir. Bir çok sual ve cevabdan sonra namzedler odaya sokulur.

Namzedler adına hareket eden ehl-i hıbre, kayıp kelâmı nihâyet bulduklarını şu sûretle beyân eder:

"- Birgün artık tâkatimiz kalmamış ve dizlerimiz bükülmüş idi. Artık gözlerimiz bir şey göremiyor, kulaklarımız işitemiyor ve sözlerimiz dudaklarımızın üzerinde sönüyordu. Can çekişmekte, ölmekte idik. Bu hal ne kadar devâm etti, bilemeyiz!. Yalnız hayâta dönüşümüzde hârikulâde bir vak'anın şâhidi olduk. Henüz hislerimizde duygu başlamıştı ki gizli bir ses kalbimizde peydâ olarak bize şöyle hitâb etti: 'Güneş batalıdan beri yeryüzünü karanlık kaplamış, âlât ve edevât kırılmış, parlak yıldız kaybolmuş, amele dağılmış ve "kelâm" zâyi' olmuştur. Bundan îtibâren sefâlet, masonluğu istilâ etti.

Siz kayıp kelâmı bulmak gibi mühim ve bir o kadar da zor bir işi deruhde eylediniz lâkin îmânınız yok!.

Cesâret alınız ey hakîkat havârîleri!. Ümid meş'alesi sizi aydınlatıyor, şefkat size yolu gösteriyor, biraz daha gay-

Gül-Haç Şövalyesi rutbesi kabûl âyini:
Cehennemî hücre

ret ederseniz maksada vâsıl olursunuz. Bilmiyor musunuz ki îmânın kudreti dağları yerinden oynatır. Cesâret ve hüsn-i niyet sâhibi adamlar, kardeşleriniz sizi bekliyor!.'

Ses böyle söyledi ve hissettik ki bir nefha bizi istilâ ediyor. Sadâ uzaklaşırken bize bir "parola-kelâm" verdi ki yeni bir hakîkatin keşfine sebeb oluyordu. O zaman yeniden doğuyormuş gibi kalktık ve sizinle buluşmadan bu kelâmı söylememeye karar verdik. Matlûbumuzun rûhunu teşkîl eden şeyi şu kutu içinde size takdîm ediyoruz."

Merâsim müdürü kutuyu alıp reise götürür. Bu minicik kutu kırmızı bir kurdelâ ile bağlanmış ve kırmızı mumla mühürlenmiştir. Reis bir tokmak darbesiyle:

"- Ayağa kalkınız ve vaziyet alınız, şövalye kardeşlerim!."

Reis kutuyu açar ve içinden bir kâğıd çıkararak mihrâbın üzerine koyar. Kâğıddaki yazıyı heceler:

"-...I...N...R...I, bu kayıp olan paroladır!."

Bu esnâda şeffafı örten perde açılır ve direklerde karanlık bulunan şeffafların içlerine de mum yakılır.

Pek Hakîm:

"- Büyük ehl-i hıbre şövalye, namzedlerin gözlerini aç!. (Bu emir icrâ edilir.) Kardeşlerim, parola bulundu, alkışlayalım!. Şövalyeler, bana geliniz, işâret ve ikinci işâret vâsıtasıyla, (yapılır) batarya vâsıtasıyla, (avuçlara yedi darbe vurulur) ve esrârengiz alkış vâsıtasıyla."

Herkes:

"- Hoscheah!. Hoscheah!. Hoscheah!."

Bundan sonra reisin dâvetiyle şövalyeler, büyük ehl-i hıbrenin maiyyetinde salonun içerisinde gezinirler. Reis de maiyyetle dolaşır ve nihâyet vaziyet alırlar. Reis:

"- Ey Kâinât'ın Ulu Mîmârı!. Yalnız sen büyüksün, yalnız sen sana müsâvîsin. Senin sarayın azamet, tâcın kudret, saltanatın ebediyettir. 'Âhenk, adâlet ve muhabbet' denilen

senin kaanunlarını araştırmaktan ibâret olan mesâîmizi takdîs et. Masonluk, kavimlerin şerîati olarak insanları kardeşlik dâiresinde; muhabbet, fenn ve sa'y vâsıtasıyla birleştirdiği vakit masonlar, tabîate verdiğin umûmî âhenkten zevk alarak sana daha lâyık adamlar olacaklar. Ey Kâinât'ın Ulu Mîmârı!. Bu güzel günleri görmeyi bize nasîb et, âmin!."

Reis bir tokmak darbesi vurur. Her iki muhâfız da birer tokmak darbesi vurur. Şövalyeler yerlerine otururlar ve reis aşağıdaki hutbeyi okur.

Reisin Hutbesi:

"Kardeşlerim, bize parolayı getirdiniz lâkin bu kelâmın mânâsını güzelce anladınız mı?!. Cehennemî hücredeki tefekkürünüz size bu mânâyı keşfettirdi mi?

Pek çok câhiller 'I.N.R.I.' terkîbinin mânâsını şu sûrette anlarlar: 'Iesus Nazarénus Rex Iupeorum' yâni; 'Yahudiler Pâdişâhı Îsâ.'

Bu anlayış doğru olarak kabûl olunamaz. Îsâ hiçbir zaman Yahudiler'e kral olmadı. Ona bu ünvânı düşmanları onunla istihzâ etmek maksadıyla verdi. Şu halde Hıristiyanlar'ın bu anlayışı kabûl etmeleri hatâdır. Bundan sarf-ı nazar olunursa ortada târihî ve remzî bir şahıs kalır. Biz size onu (yâni Îsâ'yı) umûmî kardeşlik ve eşitlik üzerine bir cemiyet müessisi sûretiyle takdîm ederiz.

Bu zât ister hakîkaten târihte yaşamış olsun, isterse beşer muhayyilesinin bir îcâdı olsun, şefkat, hilm ve rızânın mümessilidir. Kadınları ve esirleri hak sâhibi kılmıştır. Velhâsıl kardeşlerim, bu şahsı "yekdiğerinizi seviniz" sözünü ilk söyleyen adam olmak îtibâriyle kabûl edeceksiniz. Lâkin her sözün gizli birkaç mânâsı vardır. Lûgavî, edebî ve rûhânî mânâ. En yüce mânâyı anlamak ve keşfetmek hakîkî mensûba âiddir zîrâ bilirsiniz ki harfler öldürür, mânâ ise yaşatır.

Biz Gül-Haç Şövalyeleri, bu terkîbin mânâsını şöyle anlarız:

'Igne Natura Rénovatur Intagra' yâni 'tabîat, ateş tarafından diri tutulmakta ve yenilenmektedir.' Bu mânâ her îtibarla doğrudur.

Edebî mânâsı bize tabîatin soğuklar tarafından uyuşturulduktan sonra güneş onu tekrar ısıttığını, ekinler, çiçekler ve meyvelerin husûle geldiğini hatırlatıyor. Bu mânâ hâricîler için kâfîdir.

Lâkin yüce ilimler ve ulvî sırları telâkkî edenler için hakîkî mânâ şudur: 'Tabîat, ateş tarafından yenilenir ve diriltilir.'

Filvâkî "Kelâm" bize ne diyor?

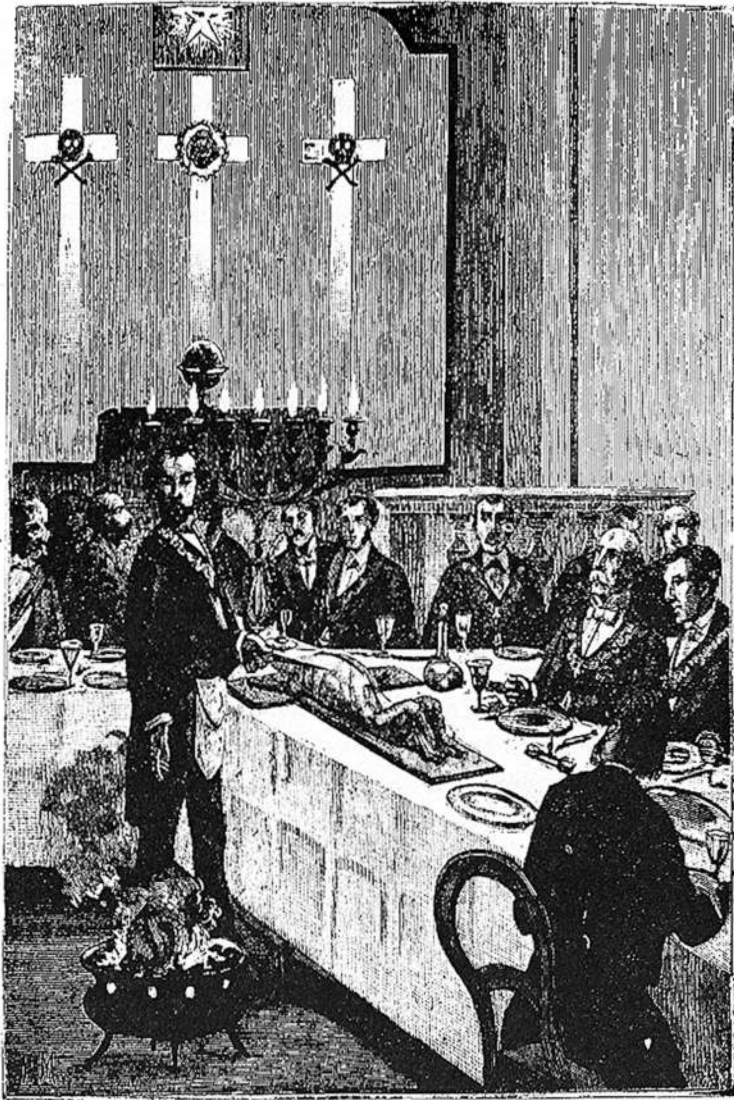
Demiyor mu ki; altının kızgın potada tasfiye edilişi gibi sâdık mü'min de ateş tarafından temizlenecektir."[84]

Ateş maddî hayâtın aslî unsurlarından biridir ki bütün mevcûdâtı ihyâ eder. Üstâd derecesine yükseldiğiniz zaman gördünüz ki "Kelâm"ın kaybolması güz mevsiminin eseri idi. Parolanın bulunmasının, bahârı îmâ eden bir derecede olması lâzımdı. Bu derece de gül ve ateş ile remzedilir.

Burada ateşten maksad, bâzı maddî ihtiyaclarımıza tekaabül eden ateş değildir. Hayır!. Ateşten maksad, 'aslî unsur, ihyâ ve muhâfaza eden, bütün tabîati nüfûzuyla ateşnâk eden'dir. Bütün remizlerimiz işte bu ateşi îmâ eder. Bu unsur ulvî ve tâhirdir ki ışık ve sıcaklık onun tahavvülleri; bereket, hareket ve hayat netîceleri; Kâinât'ı dolduran sayısız yıldızlar onun merkezleridir. Ateş diğer unsurları ihyâ eder; havaya saflığı, suya sıvılığı ve toprağa bereketi veren odur.

Kelâmı teşkîl eden bu mukades ateşin parıldaması üzerine insan, ibtidâî aslının bütün hukukunu geri aldı. Müsâvât yıldırımı altında esir, başını kaldırdı. Kadın, erkek-

84 Bu söz Ahd-i Atîk ve Cedîd'de vardır.

Gül-Haç rutbesi kabûl âyini:
Reis, kuzunun ayaklarını keserek yanındaki mangala atar ve böylece **Şeytan**'a kurban takdîm etmiş olur.

le eşit oldu. Îmâni şefkat ve ümid nurları altında insanlar bir kardeş âilesi teşkîline dâvet olundu.

Şövalyeler, I.N.R.I. terkîbinin remzine dikkat ediniz ki onun mânâsı size fenn ve hakîkat yolunda rehber olacaktır."

Pek Hakîm'in nutku bitince teşrîfat üstâdı yeni şövalyeleri mihrâba götürür. **Hazret-i Süleyman** bâbı açılmış ve üzerine bir kılıç konulmuş *Tevrat* üzerine ellerini koyarlar. İçlerinden biri hepsi nâmına aşağıdaki Gül-Haç yemînini eder:

"Geçtiğim mertebelerde ettiğim yeminleri yenileyerek, resmen bana tevdî edilecek Gül-Haç sırlarını ne bu mertebeye nâil olamayan masonlara ve ne de hâricîlere ifşâ etmeyeceğime, aksi halde kelâmdan ebediyen mahrum ve dâimâ karanlıkta kalmak cezâsına râzı olacağıma nâmusum üzerine yemîn ederim. Eğer ihânet edersem vücûdumdan bir kan nehri aksın, azabların ve işkencelerin en büyüğünü çekeyim, dikenler yatağım olsun, zehir içeyim, haça gerileyim. Kezâ Gül-Haç Şövalyesi derecesine nerede ve kimler tarafından kabûl edildiğimi dahî gizlemeyi taahüd ederim."

Namzedlerin hepsi:

"- Yemîn ederiz!."

Pek Hakîm:

"- Her şey olup bitmiştir."

Bunun üzerine sancakdâr, "Gül-Haç"lara mahsus bayrağı açarak yeni şövalyelerin başları üzerinde sallar ve şöyle bir âyin başlar:

Reis, ellerini patrikler gibi yeni şövalyelerin başları üzerine uzatıp bir aralık kılıçla başlarına dokunarak:

"- Kâinât'ın Ulu Mîmârı şerefine!. Maşrık-ı Âzam nâmına ve hâmil olduğum salâhiyyetle sizi Gül-Haç Şövalyesi yapıyorum. Fenlerin nurları sizleri aydınlatsın!. (Sol omuzlarına kılıcı temâs ettirerek) Cesâret ateşi kalbinizi alevlen-

dirsin. (Sağ omuzlarına temasla) Îman, ümid ve şefkat, sizi kardeşleriniz olan insanlara takdîs ettirsin. (Sancağı eline alıp başları üzerinde sallayarak) Mukaddes renklerimizin gölgesinde tarîkatimizin şerefi olmanızı temennî ederim."

Bu âyinden hemen sonra Pek Hakîm, yeni şövalyelerden her birini kucaklar ve onlara derecenin esrârını telkîn ve kordonlarını tevdî eder.

Pek Hakîm:

"- Kardeşlerim, kordonun rengi kırmızıdır. Al renk, güneşin yâni ocağında olan ateşin rengi olduğu gibi muhabbetin de rengidir.

Zînetinizi teşkîl eden haç dahî sizin için büyük bir ibret dersini hâizdir: Dik çizgi, nesli yâni hayâtı, yatık çizgi ise ölümü remzeder. Mânâsı şudur ki; ebedî hayâta ancak ölümden sonra nâil olunur. Gül, nesil bereketinin remzidir. Eski Mısırlılar'ın esrârında gül, en çok doğuran kadın demek olan "**İzis**"in alâmeti idi. Demek ki ortasında bir gül olan haç, mütemâdiyen yenilenen insanlığı îmâ eder ki bu esrârengiz remiz; *"insâniyetin ölümsüz oluşu sırrını ihtivâ eder."*

Bu nutku müteâkib yeni şövalyeler alkışlanır. Sonra reis kısa bir nutuk irâd ederek sözü belâgat şövalyesine bırakır. Bu hatîbin uzunca nutkunda ortaya konulan fikirler, Vücûdiyyûn Mezhebi'nin düsturlarını hatıra getirir. Bununla berâber bu bir menzile ve merhale olup ilerisi "Kadoş"lar bahsinde görülecektir.

Belâgat şövalyesinin nutku, basit dimağlar için Güneş'e ve yıldızlara ibâdet lüzûmunu ihtâr etmekten ibâret kalır ve bunlar Vücûdiyyûn'un düsturlarının inceliklerine varamaz. Bu derecenin esrârı hep ateş aslî unsurunun üzerinde deverân eder.

Belâgat şövalyesi nutkunda **Süleyman**'dan ve yüce

ilimlere vukufundan bahseder.[85]

Pek Hakîm, belâgat şövalyesinin nutkunu alkışlatır ve böylece celseye nihâyet verilir.

85 Nübüvvet hakkında Ehl-i İslâm ile Mûsevîler'in ve onlara uyan İsevîler'in fikirleri bir değildir. Bize göre nebî; mâsum ve sâdıktır ve nübüvvet, beşerin herhangi bir dahli olmaksızın taraf-ı ilâhîden verilir. Yahudiler'e göre ise nübüvvet istihlâf sûretiyle de alınır.

Hazret-i Süleyman hakkındaki İslâm menşe'li rivâyetlerde onun bir isyan devresi geçirdiği mezkûr değildir. Yahudiler'e göre ise o bir aralık hakîkî mâbuda ibâdet etmekten vaz geçip isyan etmiş ve Sur ahâlisinin ibâdet ettiği **"Moloh"** adlı putu mâbud edinerek ona kurbanlar kesmiş ve hattâ Kudüs Mâbedi'ni onun ibâdetine tahsîs eylemiştir. Sihirbâzlık ve ifritlerle münâsebet gibi şeylere girişmiştir.

İşte belâgat şövalyesinin beyân ettiği "yüce ilimlere vukuf"tan maksad, sihir ve efsûn gibi garib ilimler olduğunu ve medh edilen **Süleyman**'ın bir olan Allah'a ibâdeti terk eden **Süleyman** olduğunu **Leo Taksil** beyân ediyor. Yahudiler'e göre **Hazret-i Süleyman** ahir ömründe tevbekâr olmuş ve yine peygamberliğe iâde edilmiştir. **(Mütercimler)**

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

AREOPAGELER yâhud SİYAH MASONLUK

ÜÇÜNCÜ KISIM

FELSEFÎ MERTEBELER

ALTINCI SINIF

19. Derece: Semâvî Kudüs'ün Büyük Rûhânî Reisi

Gül-Haç Şövalyesi kusursuz üstaddır fakat bütün esrâra vâkıf değildir. Reis, idârede bulunmakla berâber bütün sırlara vâkıf olan "Kadoş Şövalyesi"dir. Şimdiye kadar masonluğun, Tabîiyyûn'u[86] göklere çıkardığı ve ulûhiyyetin -tıpkı vaktiyle Maniheist[87] ve Templierler'in[88] îtikadları gibi-

---

86 **Tabîiyyûn** (Natüralizm): Tabiatı tek hakîkat, bilgi ve değer kaynağı olarak kabul eden ve insan zihnini tabîat ıstılahlarıyla îzâh eden sistemlerin umûmî adıdır. Başka bir ifâdeyle Natüralizm, felsefe, ilim, ahlâk ve san'attaki her çeşit yorumu tabiate ve onun kaaidelerine göre yapan, bütün fizik ve metafizik gerçekleri tabiate ve maddeye ircâ etmeye çalışan bir doktrindir. Bunlara göre, gerek hayatta ve gerekse hayâtın ötesinde olup da tabiate ircâ edilemeyen hiçbir şey yoktur. Tabiatin dışında, varlığı ve eşyâyı açıklamak için kullanılabilecek müteal bir düstur da mevcud değildir. (Tafsîlât için bkz. Hüsâmeddin Erdem, "Natüralizm", *Şamil İslâm Ansiklopedisi,* c.V, İstanbul 1992) **(Nâşir)**

87 **Maniheizm:** Mani (216-277) tarafından İran'da kurulmuş bir dindir. Hıristiyanlık başta olmak üzere; Mazdaizm, Budizm ve sâir Mezopotamya dinlerinden birçok unsur ihtivâ eden Mani Dini, iki prensip; iyi-kötü, karanlık-aydınlık, nur-zulmet üzerine kurulmuştur. Buna göre yaşadığımız dünya iyi ve kötü unsurların birleşmesinden meydana gelmiştir. İnsanın rûhu iyiliği, cesedi ise kötülüğü temsil etmektedir. Bu dinde, güneş ve aya dua etmek ve oruç tutmak da yapılan ibâdetler arasındadır. **(Nâşir)**

88 **Templierler:** Tapınak Şövalyeleri. **(Nâşir)**

esâsen bir değil iki hüviyete mâlik ve birbirine zıd iki esâsı ihtivâ ettiği görülmüştür.

Ulûhiyyette birbirine eş değerde mevcûd ve tabîatleri îcâbı yekdiğerine zıd bulunan bu iki esastan birisi dâimâ hayra, diğeri ise şerre nezâret etmekle mükelleftir. Gül-Haç mertebesinde mason mezhebi hakkında ifşâ olunan esrâr bundan ibârettir. Henüz öğrenilmemiş olan şey arka localarda hayr ile şerre nezâret edeceklerin ne oldukları ve tapınılmaya lâyık ulûhiyyetle nefreti mûcib ulûhiyyetin ne mâhiyeti hâiz bulunduklarıdır. Hulâsa reisler, namzedi tam olarak kendilerine celbedebilmek için onda şu kanâati uyandırmaya çalışırlar: İnsanlığın düşmanı, cehâlet ve taassub ilâhı *İncil* ve *Tevrat*'ta zikredilen **Adonai**'dir. Binâenaleyh ***Ferişteh-i Ziyâ, hayr ve sa'yın sebebi ve hakîkatin vekîli, beşerin babası, Kâinât'ın Ulu Mîmârı ise Şeytan'dır.*** Bu, ifşâ edilmesi mümkün olmayan bir sırdır ki namzed, hiçbir şifâhî mâlûmat almadan bu sırrı kendi kendine keşfe mecburdur.

Gül-Haç bu keşfe nasıl vâsıl olacak, "Chapitre"lerdeki[89] müşriklikten (Panteizm'den) "Areopage"deki[90] tanrıperestliğe (**Şeytan**'a tapma) ne vâsıta ile geçecek? Bu nokta şimdi îzâh edilecektir.

Yüksek rutbelere liyâkatleri, gizli reisler nazarında tebeyyün etmiş olan üstadların cümlesinin aynı şartlar dâhilinde Gül-Haç Şövalyesi olduklarını görmüştük. Bâzıları bütün mertebelerden veyâ hiç olmazsa başlıcalarından geçer. Diğerleri, üstâd derecesini Gül-Haç'tan ayıran dereceleri bir adımda geçerler.

Evvelâ mezheb reisleri tarafından seçilmiş pek münevver fikirli ve zeki olmayan masonları 30. dereceye ha-

---

89 **Chapitre (Şapitr):** Masonlukta 15. ile 18. dereceler arasında çalışan localara verilen umûmî isim. **(Nâşir)**

90 **Aeropage (Aeropaj):** Masonlukta 19. ile 30. dereceler arasında çalışan localara verilen umûmî isim. **(Nâşir)**

Semâvî Kudüs'ün Büyük Rûhânî Reisi rutbesi kabûl âyini:
İblis'in kumandası altında, **Kabil ve Hiram** ahfâdı
Semâvî Kudüs'ün fethine giderler.

zırlamak için kullanılan onbir rutbeyi hulâsaten nazar-ı tedkikten geçirelim:

18. rutbede, -en az üç ay olmak üzere- bir müddet kalındıktan sonra buradan 22.ye, bu rutbede de en aşağı bir ay tutulduktan sonra 27. rutbeye ve burada da beş ay nihâyetinde "Kadoş"luğa terfî edilir.

Namzedi Areopage'ın gereği olan Satanizm'e[91] hazırlamaya mahsus bu rutbelerin birincisi; "Semâvî Kudüs'ün Büyük Rûhânî Reisi" nâmını hâiz olan 19. derecedir. Salon, mâvi zemin üzerine altın yıldızlar serpiştirilmiş bir kumaşla döşelidir. Şarkta mükellef bir taht ve tahtın arkasında ışığı salonu tamamıyla aydınlatmaya kâfî bir yıldız vardır.

Reisin nâmı "Üç defa kudretli"dir. Sırtında beyaz ipekten bir elbise vardır. Bu merâsimde sâdece bir mubassır mevcuddur ki o da garbda bulunur ve elinde bir altın yıldız tutar. Sâdık ve hakîkî kardeşler nâmını almış olan hâzirûn da beyaz elbiseler giymiş olup ellerinde zeminlerine sırma ile on iki yıldız işlenmiş mâvi bir saten vardır.

Bu rutbe, namzedi "Şark ve Garb Şövalyesi" rutbesine geri döndürür. 19. derecenin remiz ve temsilleri "*Apocalypse*"den iktibâs edilmiş olduğu gibi hurâfesinde de bir Hıristiyanlık kokusu vardır. Namzede, Semâvî Kudüs'ün yolu arattırılır. Şarktaki yıldız, üç kapı ve oniki bayraklı merkezî ağaç ile Semâvî Kudüs'ü temsîl eder.

Hatib, bu yıldız hakkında şu vechile izâhat verir:

"- İman (Kilise'nin kullandığı mânâda) hâricinde aklın bulduğu hakîkatten başka hakîkat mevcud değildir. Halkı, gayr-ı rûhânî tedrîsât usûlüyle tâlim ve terbiye etmek, onu Âdem ve Havvâ'nın yaşadıkları o mes'ud cennet günlerine ircâ edecektir. Asıl cennet, beşer cinsinin, "ilim ağacı"ndan meyve topladığı "Aden"dir. Bu cenneti tekrar fetih için, in-

91 **Satanizm:** Şeytanı mukaddes bir varlık olarak yücelten ve ona tapmayı emreden sapık cereyandır ki başlıca iki grupta incelenebilir: Laveyan Satanizm ve Teistik Satanizm. **(Nâşir)**

sanı "ilim ağacı"na temastan men eden **Adonai**'nin bu yasağını kaldırmalı. İşte bunun içindir ki **Kabil** ve **Hiram**'ın torunları **İblis**'in riyâseti altında "Semâvî Kudüs"ü muhâsaraya ve şerrin sebebi olan **Adonai**'nin nüfûzunu kırmaya gideceklerdir. Aden'in fethi, **Ferişteh-i Ziyâ**'nın hükûmet ve saltanatı **Adonai**'nin hal'i ve yıkılması. İşte masonluğun en yüce gayesi ve hayâli budur!."

Hatib kardeşin nutkunun bir kısmı da aşağıdaki gibidir:

"- Bizim kusurlu nazarımızın, tabîatin mükemmel ve muazzam âhenginden yalnız cüz'î bir kısmını görmeye muktedir olduğu, aklımızın ise hududsuzluk karşısında tabiî olarak mahdud kalması sebebiyle hakîkat, nâmus ve kardeşliğin; yalan, alçaklık ve zulmün -şerr ifritinin bu üç başını- ne zaman ezeceğini bilemeyiz. Bizim vazîfemiz bu mes'ud zamânı sabır ve îtimadla beklemektir."

Bu rutbenin tâlimâtını masonluk şu sûretle kaydediyor:

"19. rutbenin mesâîsinin gâyesi şu hakîkati açıkça göstermektir ki beşer hukukundan istifâde edilebilmesi için fikrî terakkî ahlâkî terakkî ile birleşmeli ve yeni ihtiyaclarla umûmî maârifin esasları, terakkîye mütenâsib olarak değiştirilmelidir."

20. Derece: Büyük Patrik "Muhterem Üstad Ad Vitam"

Salon mâvi ve sarı renkli kumaşlarla döşelidir. Üstâd-ı âzam nâmını hâiz olan reis dokuz ayaklı bir taht üzerinde oturur. Tahtın önüne konulmuş olan masada bir gönye, bir mason mukaddes kitâbı, bir pergel, bir kılıç ve bir tokmak mevcuddur.

Şark'ın ismi "Sanctuaire"dir. Sanctuaire ile mihrâb arasında dokuz kollu bir şamdan vardır.

Bu merâsimde iki mubassır mevcud bulunur. Bir kral sûretinde süslenmiş olan üstâd-ı âzam, "**Assuerus**"u[92] temsîl eder ve göğsünde çaprazlama vaziyette, birisi sarı diğeri beyaz olan iki kurdelâ bulunur.

Atölye, dokuz büyük patrikten teşekkül eder. 20. rutbede namzed tekrar **Zorobabel** olur.

Evvelki rutbelere müteallik bir imtihan verdikten sonra kendisine bir altın gerdanlığı temsîl eden yıldız gösterilerek bunun seher yıldızı ve bir isminin de **Lüsifer** olduğu söylenir. Ateşe tapan Keldânîler'in evvelce çöllerde, hakîkati neşretmeye me'mur hatiblere mahsus kürsiler inşâ ettiklerini naklederler.

Rutbenin namzede tevcîhini müteâkib reis **Assuerus** kendisine şu sözleri söyler:

"- Sabahın gelişini müjdeleyen seher yıldızı gibi olunuz ve âleme nûr yayınız!. **Lüsifer**'in mukaddes nâmına cehâlet ve taassubu tâ temelinden yıkıp yerle bir ediniz!."

Hatib ise nutkunu şu meâl üzerine irâd eder:

"İnsanların adâlet önünde tabiî hukuktan istifâde husûsundaki eşitliğini her ne sûretle olursa olsun muhâfaza eylemek lâzımdır."

21. Derece: Prusyalı Şövalye

Bu rutbeye "Prusyalı Noachite Şövalye", daha kısaca "Noachite" denir. 21. rutbe, Sainte-Wehme fecâatinden mülhem ve muktebestir. Prusyalı Şövalye -hançerli ilk rutbe olan- "seçilmiş" rutbesinin devâmını teşkîl eder. Yalnız şu fark ile ki bu rutbe siyah masonluğa dâhildir ve namzed -mâvi masonlukta olduğu gibi- bir takım mankenleri hançerlemediğini öğrenecektir. Bu rutbede masonların hücûm ettikleri hedef bilhassa ruhban ve asîlzâde sınıflarıdır.

Burada, masonluğu örten esrar perdesinin yavaş ya-

---

92 **Assuerus:** M.Ö. 508 yılında ölmüş olan Pers kralı. **(Nâşir)**

Büyük Patrik rutbesi kabûl âyininden...

vaş açılmaya başladığı görünüyor. Bu rutbenin veriliş sûreti pek şâyân-ı dikkattir.

Bu rutbe **Voltaire**'in dostu ve hâmîsi, hakîm hükümdarlardan **Frederic de Prusse**'nin[93] eseridir.

21. rutbenin tevcîhi merâsimi aşağıdaki gibidir:

Prusyalı Şövalyelerin toplantısı "Büyük Chapitre" nâmını hâizdir. İctimâ, sâdece büyük bir pencere ile aydınlanan geniş bir salonda vuku bulur. Bu pencere dolunay hâlindeki kamerin ışığının içeri girebilmesine müsâid bir şekilde açılmıştır. Masonluk kaanunları, ay ışığından başka bir ışığın girmesine kat'iyyen müsâade etmez. Bunun içindir ki 21. rutbe kabul âyini ayın dolunay hâlinde olduğu gecelerde yâni aydan aya icrâ edilir.

Salon, Orta Çağ'ı andırır bir sûrette tezyîn edilir. Bu rutbenin bir takım husûsî armaları mevcuddur. Bütün herkesin sarı maskeleri, önlükleri ve eldivenleri vardır. Kordonlar siyah renktedir. Kabul celselerine loca reisi riyâset etmeyerek Garbda oturup müfettiş vazîfesini îfâ eder. Bu merâsimde yegâne mubassır kendisidir. Sâir me'murlar şunlardan ibârettir: Bir teşrîfatçı, bir hatib şövalye, bir sancakdar, bir "Büyük Chapitre" muhâfızı, bir kâtib ve bir de hazînedar.

İctimâa riyâset eden zâtı kimse tanımaz. Zîrâ o locanın mensublarından değildir. Onun asıl vazîfesini biraz sonra anlayacağız. Meclis, o gelmeden başlar. "Büyük Chapitre"nin mensubları bir araya toplanırlar ve müfettişin emri üzerine yerlerini alırlar. Herkes maskelerini takarak hazırlandıktan sonra kapıya üç defa vururlar ve "Büyük Chapitre"nin yabancısı olan bir şahıs kendileri gibi maskeli olarak içeri girer.

Müfettiş, teşrîfatçı ve muhâfız onu kiremitlerler. Ge-

---

93 **Frederic II. de Prusse:** 1712-1786 yılları arasında yaşamış ve 46 sene tahtta kalmış Prusya Kralı.

niş bir paltoya bürünmüş olan bu yabancı, yüce meclisin kendisini bu ictimâa riyâset etmeye me'mur etmiş olduğunu söyler.

Kılıçlar çatılarak demirden bir kubbe teşkîl edilir ve celsenin nihâyetine kadar hüviyetini gizli tutacak olan bu yabancı, reis tahtına oturur. Bu mechul şahıs, mason ilmihallerinin kavlince Prusya Kralı **II. Frederic**'i temsîl eder.

Başkumandan, meclisin açılmış olduğunu beyân eder.

Sancakdar:

"- Büyüklerin haksızlığına ve kuvvetlilerin zulmüne uğramış, haksız bir töhmet altında ezilmiş, evine, ocağına taarruz edildiğini görmüş, rüşvetçi hâkimlerin eline kalmış, hulâsa bu sûretle zulüm ve eziyete dûçâr olmuş her kim varsa gelsin ve önümüzde hâlini beyân eylesin. Zîrâ "Büyük Chapitre" bozulması mümkün olmayan kat'î hükümler vererek adâleti icrâ edecektir."

O zaman namzed içeri alınır ve teşrîfatçı onu şu sözlerle takdîm eder:

"-Filistin'de benimle silâh arkadaşlığı etmiş bulunan mason üstâdı Gül-Haç Şövalyesi Saksonyalı **Adolphe**'u "Büyük Chapitre"e takdîm ederim."

Büyük kumandan namzede ne istediğini sorar. Namzed:

"- Adâlet taleb etmeye geldim!."diye cevab verir.

Teşrîfatçı Saksonyalı **Adolphe**'nin, **Frederic Barberousse**'nin riyâseti altında Filistin'de harbe giderken Kont **Reinfred de Loegria**'ya ve Viyana Piskoposu'na bir miktar para borç vermiş olduğunu fakat geri dödüğünde Kont'un, 'bu meblâğın, kendisine satmış olduğu bir şeyin mukaabili olduğunu ve bunu isbât için elinde bir de sened bulunduğunu' söyleyerek parayı iâde etmediğini beyân eder. Namzed bu senedin sahte olduğunu, Kont ile Pis-

kopos da bunu aksini iddiâ ediyor. Bunun için Saksonyalı **Adolphe** şimdi "Büyük Chapitre"in himâyesine sığınarak adâlet taleb ediyor.

Namzed, teşrîfatçı kardeşin bu beyânâtını, aldığı tâlimat mûcibince tasdîk eder. Fakat Kont **Reinfred de Loegria** ve Piskopos'un, kendisini aldatmış olduklarını söyler söylemez hâzirûn arasından bir şahıs ayağa kalkar, ilerler. Maskesini açıp kendisinin Kont **Reinfred de Loegria** olduğunu söyleyerek bu isnâdı şiddetle reddeder ve:

"- Yalan söylüyorsunuz!. Senedim sahte değildir!.." der. Bu sırada bir parşömen parçasını uzatır.

Teşrîfatçı, namzedin nâmına konuşarak senedin "Büyük Chapitre"in nazar-ı dikkatine arz edilmesini teklîf eder. Büyük kumandan bu teklîfe muvâfakat eder. O zaman teşrîfatçı, arasından ay ışığı giren pencereye -pullu âdî bir kâğıd parçasından ibâret olan- parşömeni yaklaştırarak kâğıdın hamuru üzerinde görülen târihin, **Adolphe** imzâsı yanındaki târihten bir sene sonrasını gösterdiğini beyân eyler ve bu sûretle senedin sahte olduğu açıkça anlaşılır.

Herkes büyük bir hiddet ve hayret gösterir. Sahtekârlığına şübhe kalmamış olan Kont **Reinfred de Loegria** "Büyük Chapitre"den uzaklaştılır ve umûmî arzu üzerine defterde onun adının karşısına "ölmüştür" ibâresinin yazılması kararlaştırılır.

Kont'la aynı suçu paylaşan Viyana Piskoposu cezâ almayacak mı?!.

Hayır!... Teşrîfatçı onun külliyetli bir para cezâsına çarptırılmasını ve Saksonyalı **Adolphe**'a tazmînât verilmesini taleb eder. Hâzirûn hep bir ağızdan:

"- Olsun, olsun!.." diye haykırır.

Büyük kumandan, tam mânâsıyla adâlet icrâ etmiş olmak için Saksonyalı **Adolphe**'un Kont **Reinfred de Loegria**'nın yerine cemiyete alınmasını ricâ eder ve bu teklif

Büyük Prusyalı Şövalye rutbesi kabûl âyininden...

memnûniyetle kabûl edilir.

Saksonyalı **Adolphe** şu sûretle yemîn eder:

"- Bu rutbenin esrârını dâimâ herkesten gizli tutacağuma yemîn ederim. Masonluğa girdiğim andan şu zamana kadar vermiş etmiş olduğum taahhüdlere sâdık kalacağıma ve 1. rutbeden bu rutbeye kadar bana verilmiş olan tâlimâta uyacağımı te'min ederim. Muhterem cemiyet tarafından bana verilen emirleri kâmilen yerine getireceğimi yeminle taahhüd ederim. Bir suç veyâ cinâyet işlediğim takdirde "Prusyalı Noachite Şövalyeler"in vereceği hükme itaat edeceğime, insan ve beşeriyetin kardeşi olmak hasebiyle hemnev'ime dostluk ve yumuşaklıkla muâmele edeceğime ayrıca yemîn ederim."

Bu yemin bir kılıç ve bir hançer üzerine edilir. Büyük kumandan namzedi takdîs ettikten sonra hatib şövalyeye söz verir. Hatib ne anlatmaya başlar bilir misiniz?!.. Bâbil Kulesi hikâyesini...

Bu hikâyeyi okuyucularımız bildiklerini zannederler. Fakat onu târihten öğrenmiş olduklarından dolayı muhtemelen eksik bilirler. Bu hikâyeyi kısaca hikâye edelim:

Bâbil Kulesi'ni inşâ etmek isteyen insanlar fazîletli, nâmuslu ve her hususta mükemmel kimselerdi. Onları hepsi **Ken'an** yâhud **Kabil** daha doğrusu **İblis**'in torunları idiler.

Bâbil Kulesi'nin plânlarını te'sîs etmiş olan reisleri **Phaleg** büyük bir fazîlet timsâli idi. **Phaleg** bu binâyı insanlığın şan ve şevketinin yücelmesi ve gelecek nesillerin saâdet ve selâmeti nâmına inşâ etmek istediği için hasedci **Adonai**, alçakça bir takım vâsıtalarla, kulenin tamamlanmasına mânî oldu.

Ken'an evlâdı kendilerini mağlûb olmuş kabûl ederek, Ham evlâdıyla farmasonluğun ilk memleketi olan Mısır'a gidip piramidleri inşâ ettiler. Bu piramidler, istikbalde Bâbil Kulesi'nin göreceği hizmeti îfâ edecektir. Ken'an evlâdı'nın

bu teşebbüsleri netîceside insanlık muhtemel bir tehlikeden kurtuldu. Tûfan tehlikesi baş gösterir göstermez insanlar derhal Mısır'a giderek piramidlerin üstüne çıkmak sûretiyle **Adonai**'ye güzel bir oyun oynamış olurlar.

Bu yeni hikâyeyi dinledikten sonra Saksonyalı **Adolphe**'den dışarı çıkması nâzikçe ricâ edilir.

Büyük kumandan der ki:

"- Haydi, "Büyük Chapitre"in hâricinde bekçilik vazîfesini îfâ ederek arkadaşlarınızı muhâfaza ediniz. Sizi mesâîmize ortak etmek için hakkınızda tam olarak emniyet sâhibi olmak isteriz."

Namzed bu emre itaat ederek dışarıya çıktıktan sonra büyük kumandan da kendini tanıtmaksızın çıkar gider. Oradakiler onun sâdece yüce meclisin bir murahhası olduğunu bilmekle iktifâ eder.

Bu rutbeye müteallik tâlimat şundan ibârettir:

"Mahkemelerin hür ve tarafsız olmaları hakîkî terakkînin temel şartlarındandır. Terakkî yolunda birtakım merhaleleri muvaffakıyetle aşabilmek hâkimlerin, zorba bir hükümdârın veyâ bir halkın değil belki bir esas kaanunun nüfûzu altında olmalarıyla mümkündür."

Fakat burada esâsen namzede verilmek istenen kanâat şudur:

"Dînî veyâ siyâsî nüfuzlar insanlığa düşmandır. Rûhânî olsun gayr-ı rûhânî olsun, sâir insanların fevkıne çıkmak isteyen bir kimse mutlaka halkı nüfûzu altında ezmek isteyen bir müstebiddir. Netîce olarak asilzâde ve ruhban sınıfları ortadan kalkmalıdır."

•

22. Derece: Lübnan Prensi
Royale-Hache (Balta-yı Şahâne)

22. **rutbe**, felsefî denilen birinci rutbe silsilesinin sonuncusudur. Bu rutbeye kabul merâsiminin icrâsı için iki

dâireye ihtiyac vardır. Mâvi kumaşlarla döşenmiş bulunan birinci dâire, Lübnan Dağı'ndaki atölyeyi temsîl eder. Baltalar, testereler ve tokmaklar gelişigüzel olarak yere serilmiştir. Reisin ünvânı "Pek Akıllı"dır. Salon onbir mumla aydınlanır. Cemiyete "mekteb" ismi verilir. Her kardeşte bir balta bulunur.

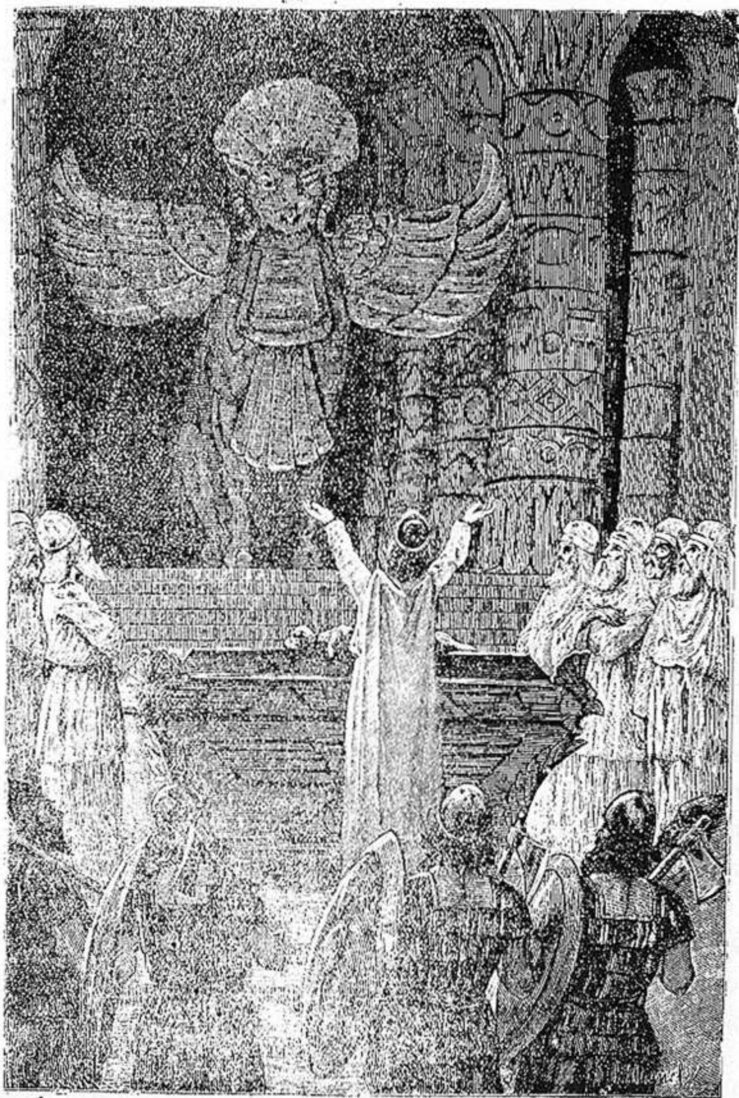
Kırmızı kumaşlarla döşenmiş olan ikinci dâirenin merkezinde bir masa, masanın üzerinde pergeller, gönyeler ve yaldızlı kâğıdlar üzerinde bir takım dâirelerden mürekkeb bir plân vardır. Burada her kardeşin elinde bir kılıç bulunur. Reisin ismi "Büyük Patrik" ve hâzirûnun ismi de sâdece "patrik"tir. Bu ikinci dâireye "yuvarlak masa meclisi" denir.

Kabul merâsimi pek kısadır. Namzede, üzerine L. S. A. A. C. D. X. Z. A. harfleri yazılı bir balta gösterilir. Bu harflerin, Lübnan, Süleyman, Abda (Hiram'ın babası), **Adon-Hiram**, **Cyrus**, **Darius**, **Xerxes**, **Zoroastre** ve **Ananias**'ın isimlerinin ilk harfleri olduğu söylenir. Bu balta, Gnostisizm Mezhebi'dir ki; taassub, riyâ, cehâlet, enâniyet ve tembelliği temelinden kesmiştir.

Hazret-i Süleyman'ın inşâ ettirdiği mâbed için Lübnan dağlarından odun kestirmesine müteallik bâzı hurâfeler naklederler. Zîrâ **Süleyman**, **Hiram**'ı katlettirdiği zaman **Adonai**'ye taabbüd ediyor ve henüz onun te'sîri altında bulunuyordu. Halbuki bir müddet sonra o da **Adonai**'den yüz çevirmiş ve yaptıklarından pişman olarak kaatilleri îdâm ve **Hiram**'ın cesedini buldurarak mâbedinin mihrâbının altına defnettirmiştir.

Bu rutbe ile alâkalı tâlimat şudur:

"22. rutbenin mesâîsinin gâyesi, ferdleri "hürriyet" bağıyla yekdiğerine bağlı bir san'atkârlar âilesi vücûda getirmektir."

Royale-Hache/Balta-yı Şahâne rutbesi kabûl âyini:
Süleyman, Hiram'ın cesedini mâbedin altına defnettirir ve artık **Adonai**'ye ibâdet etmekten vazgeçip Sur ahâlisinin taabbüd ettiği **Moloch** putu adına kurban keser.

SARAY

23. Derece: Çadır Reisi

"Siyah Masonluk"un ikinci sınıf mertebeleri 23.'den 27. dereceye kadardır. Çadır reisi derecesine kabul salonu beyaz kumaşlarla döşenmiş olup bir "tâbût-ı sekîne"yi hâvîdir.

Hazırlık odası ise karanlık bir oda olup içinde üç ölü kafası ve bir iskelet vardır. İskeletin elindeki levha üzerinde:

"Alçak isen buradan çık!. Bizim aramıza fazîleti terk etmediği halde her tehlikeye hazır adamlar lâzımdır." sözleri yazılıdır.

Reis "Büyük Hâkim Kurban Kesici" ve yanında oturan iki mubassır "Büyük Papaz" ünvânını taşır. Meclis âzâsı ise "Levites" ismini alır.

Namzed, **Hiram**'ın oğlunu temsîl eder ve ona verilen telkinler şunlardan ibârettir:

"**Adonai** (yâni Mûsevîlerin mukaddes kitablarında zikredilen Allah) Sur Şehri'nde ibâdet edilen **Moloch**'u kıskandığından Surluların kalblerine vahşet ilka ve onları insandan kurban kesmeye sevk etmiştir. Yine **Adonai**, Mısır dinlerini insanların nazarında çirkin göstermek için timsahı pek vahşi yaratmıştır. Dolayısıyla timsah mâbudunun mihrablarını yıkmak lâzımdır. Reis nihâyet namzede der ki:

"- Pederiniz **Hiram**'ın intikaamını almak için insan kurban etmek lâzım geliyorsa bunları zavallı köleler arasından değil, hâin, riyâkâr ve alçak insanlar arasından seçmelidir."

Cesur olan ve insanlığı seven **İblis**, timsah mâbudla dâimâ cenk etmektedir. İstikbâl **İblis**'indir. Ancak onun mezhebine hizmet edenlerin sayısını çoğaltmak lâzımdır.

Bu telkinlerin netîcesi olarak belâgat şövalyesi der ki:

"- Bâtıl düşünceler mahâretle köklerinden sökülecek-

Çadır Reisi rutbesi kabûl âyini:
Dâima faal ve cesur olan **İblis,** korkunç görünüşlü bir timsah mâhiyetinde olan ve insanlığı yutan yalancı mâbudla muhârebe eder.

tir. Hakîkatin galebesini te'min etmek için bâtıl düşünce taraftarlarına îlân-ı harb etmek vazîfesi idâreci sınıfa düşer."

Celse, "İyi Düstur, Kâinât'ın Ulu Mîmârı", yani ulûhiyyeti terkîb eden iki düstûrdan iyisine (bir diğer tâbirle **İblis**'e) arz-ı tâzimatla hitam bulur.

Bu celsede reis, eski İsrâil kurbancıları gibi kızıl bir elbise ve hâzirûn da beyaz uzun entâriler giyerler.

24. Derece: Çadır Prensi

Bu mertebeye kabul celselerinde reis, "pek muktedir", mubassırlar "muktedir", atölye ise "mertebeler silsilesi" şeklinde isimlendirilir. Reis, namzede kaç seneden beri mâbede çalıştığını sorar. Namzed:

"- 2185 gün itaate alışmaya ve yine 2185 gün taklid ve tekemmüle sarf ettim!." cevâbını verir.

Belâgat şövalyesi, **Süleyman**'ın iyi bir şehzâde ve her ne kadar evvelce **Adonai**'ye ibâdet etmişse de sonradan ateş ruhları ile mübâsebet peydâ ederek yüce ilimlere nâil olduğunu söyler.

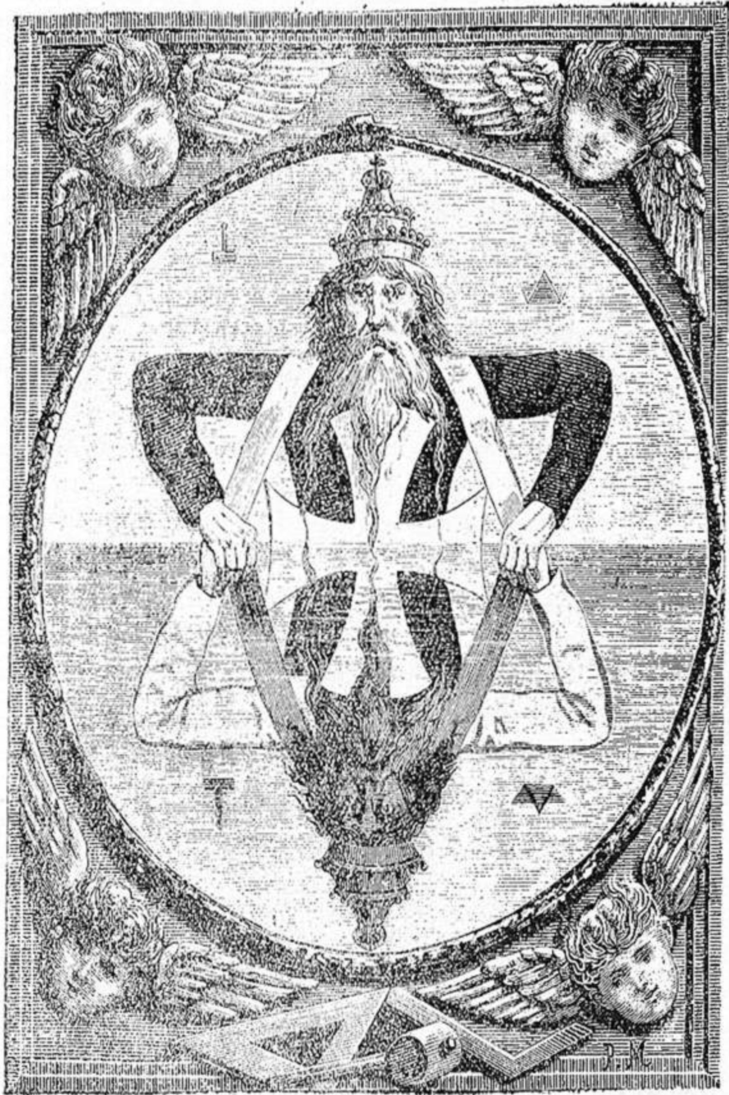
Bu dereceye kabul âyininde ulûhiyyetin iki düstûru hakkında izâhat verilir. "**Süleyman**'ın büyük remzi" adı verilen bir resim gösterilir. Bu resim "Kabala"[94] sihirbâzlığında meşhûr olan çifte ihtiyarı gösterir. Bu iki ihtiyardan yukarıda olanı "Beyaz **Yehova**"yı yani nûr mâbudunu, aşağıdaki ise "Siyah **Yehova**"yı yani zulmet mâbudunu temsîl eder.

25. Derece: Tunç Yılan Şövalyesi

Kabul salonunun orta yerinde bir tepe vardır. Loca "Sînâ Dağı Sarayı" ve reis "pek muktedir üstâd" nâmını alır. Tepenin üzerinde bir sırığa sarılmış ve kuyruğunu ısıran bir yılan heykeli vardır.

---

94 *Tanah*'ın (*Tevrat* ve *Zebur*'u hâvî *Eski Ahid*) bâtınî yorumu ile iştigal eden Yahudi bâtınî geleneğine verilen isim. **(Nâşir)**

Çadır Prensi derecesi kabûl âyini:
Kabala'nın "çifte ihtiyar"ı

Namzed birkaç kardeşle birlikte ellerinde meş'aleler olduğu halde Sînâ Dağı'nı temsîl eden tepeyi tavâf eder.

Namzede, *Tevrat*'ta yazılı olan Benî İsrâîl menkıbeleri garib bir tefsirle anlatılır.

Çölde hastalığa tutulan İsrâiloğulları'nı bu hastalıktan kurtaran **İblis**'tir.

İsrâiloğulları, tabiati temsîl eden altın buzağıya muhabbet ve ibâdet ettiği ve içlerinde **Kabil** evlâdından çok kimse bulunduğu için **İblis** onlara merhamet etmiştir. Benî İsrâîl'i bir takım kanatlı ifritler ısırıyordu. Bunlar; istibdâd, taassub ve bâtıl düşüncelerden kinâyedir. Bu ifritleri imhâ etmek lâzımdır. Kuyruğunu ısıran yılan beşer cinsinin ebediyyetine işârettir.

Sonra Hüdâ'ya "Mîmâr" denmesinin sebebini îzah ederler. Yaratma yoktur, zîrâ âlem ezelî ve ebedîdir. Hüdâ yalnız âlemi tanzîm etmiştir. Bu düzenleyici kimdir? **Adonai** midir?! Ancak *Tevrat*'ta **Adonai** hakkında bir çok kötü şehâdet mevcuddur. Buna göre **Adonai**'nin işi gücü âdemoğluna zulmetmektir. **Âdem**'i cennetten kovdu, ölüme mübtelâ kıldı, tûfan yaptı, ateşleri yağdırdı, timsahları ve kanatlı ifritleri ona musallat etti. **Nûr-ı Ziyâ** ise beşeriyeti kurtarmaya çalışıyor. **Kabil**, **Âdem**'in oğlu değildir, **İblis**'in oğludur. Kabilevlâdı meslek ve san'atlarla meşgul olup âdemoğlunu da saâdetlerine ortak etmeye çalışırlar. Kabilevlâdı nûrânîdir, maddî ve mânevî güzelliği mâliktir. **Âdem**, topraktan yaratılmıştır, evlâdı ahlâksızdır. Ellerinden geldikçe kabilevlâdına zulmetmişlerdir.

Bu derecenin îcâd edilmesinin sebebi ve şekline gelince: Haçlılar mukaddes toprakları fethettikleri vakit birtakım yahudi esirleri müslümanların ellinden kurtardılar. Bunlar da teşekkür kabîlinden olarak onlara tunç yılan esrârını vermişlerdi. Şövalyeler eski bâtıl inançlarını terk ederek "hakîkî Allah'a ibâdet"i kabul ettiler.

Tunç Yılan Şövalyesi derecesi kabûl âyininden

Belâgat şövalyesi hâtime olarak der ki:

"- Mason şövalyeleri de ahâliye hürriyeti verecektir. Hürriyeti elde etmek için ise siyâsî, dînî, askerî ve iktisâdî istibdâd zincirini kırmak lâzımdır."

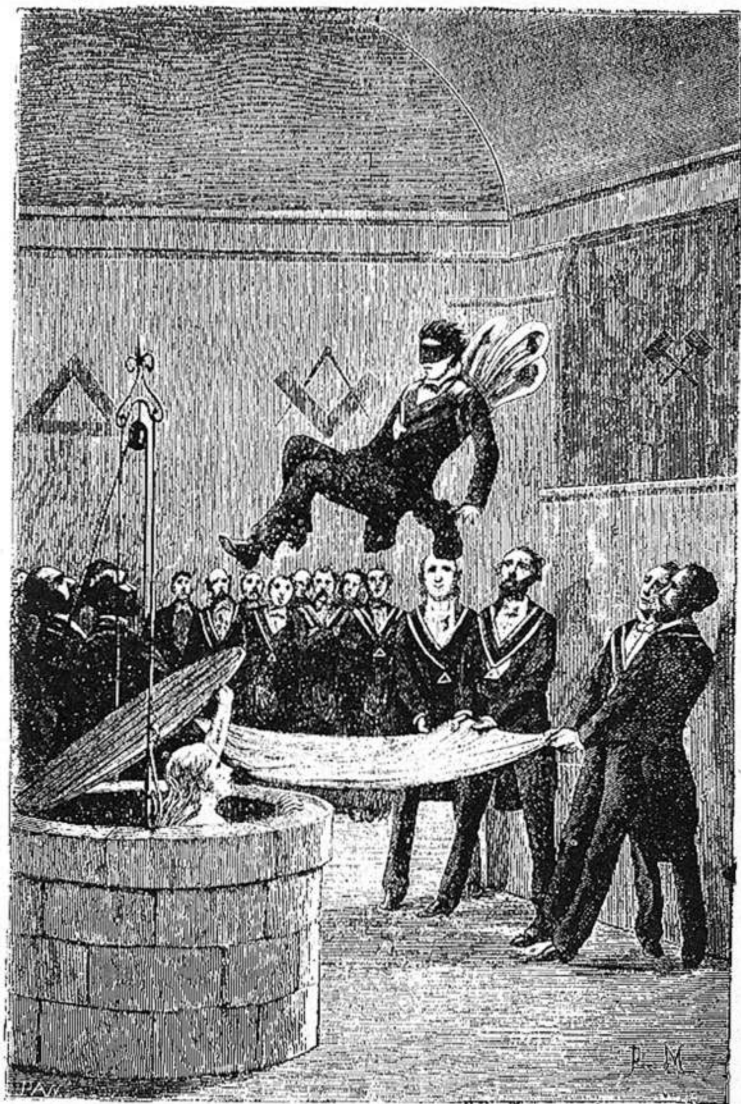
26. Derece: Şükran Prensi

Yukarıdaki derece ne kadar mühim ve ciddî ise bu derece de o kadar gülünçtür. Mason nizamnâmesi "bu mertebeden maksad, hakîkati bildirerek hatânın esîri olan rûhu âzâd etmektir." diyor. Bu mertebenin maskaralığı o kadar büyüktür ki **Clavel** gibi mason reisleri neşrettikleri eserlerle lâğvını taleb etmişlerdir. Bu mertebenin kabul âyini, kendisiyle alay edilmek arzu olunan avanak ve fakat hatırlı kardeşler hakkında icrâ edilir. Tuhaflığından dolayı okuyucularımıza tafsîlâtıyla anlatacağız.

Gözleri bağlı olan namzede iki kanat takarlar. Dokuz basamakla çıkılan bir taraçaya çıkarırlar. Uçmak üzere kendisini atması ve üçüncü semâya inmesi emredilir. Namzed kendini atar. Birkaç kuvvetli kardeşin tuttuğu örtü üzerine düşer. Üçüncü kat göğe indiği ve burasının serseri yıldızın semâsı olduğu söylenir. Namzed bir kere daha uçurulur. Bu defa ikinci kat göğe düşmüş olur. Eline bir mum yaklaştırılır ve hissettiği sıcaklığın sâbit yıldızlardan geldiği söylenir. Zavallı namzede, 'esîr[95] ve ateşe mukavemet hâssası veren bir iksirdir' diyerek biraz sabun köpüğü yutturulur. Sonra örtüde bir çok kez zıplatıldıktan sonra gözleri açılarak kendisine "hakîkat kuyusu" gösterilir. Bu kuyu atölyenin zemîninde oyulmuş bir deliktir. Orada "mason hemşire"lerden birisi gizlidir. Reis, namzedin kulağına:

"- Edul-Pen-Cagu" yani "sana yapılmasını istediğini

95 **Esîr:** Bütün Kâinat'ta bulunan ve her tarafı kaplamış olup elektrik, ışık ve harâretin yayılmasına vâsıta olan, lâtif olduğundan dolayı görülmeyen fakat varlığı kabul edilen rakîk ve elâstikiyeti hâiz seyyâl madde. **(Nâşir)**

Şükran Prensi derecesi kabûl âyininden

yap!." diyerek namzedi, hakîkati temsîl eden kadınla bırakarak kardeşlerle birlikte çıkar.

Namzed, hakîkat bacı ile kâfî miktarda konuştuktan sonra diğer salona geçerek kardeşlere mülâkî olur. Kendisine:

"Üç semâda yani, zekâ, vicdân ve akıl sahalarında seyahat ettiği ve artık bâtıl düşüncelerin ve câhilâne göreneklerin fevkıne çıktığı" söylenir.

27. Derece: Mâbedin Yüce Kumandanı

Atölyeye "Saray-Mâbeyn" nâmı verilir. Reis "pek kıymetli" ünvânını alır, mubassırlar da "pek yüce kumandan" diye çağırılırlar.

Kardeşler Orta Çağ Tapınak Şövalyesi kıyâfetlerini giyinmişlerdir. Mason nizamnâmesi: "bu derece, Tapınak Şövalyeleri'nin mahkûmiyetini hatırlatmak için yapılmıştır" diyor.

Namzed, sedye üzerinde iplerle sarılı olduğu halde dört kişinin omzunda salona getirilir. Bu, kendisinin henüz şehvetlerinin esîri olduğunu hatırlatmak içindir. Namzed bu karga-tulumba usûlüyle beş kere salonda dolaştırılır. Nakaratı:

"Ey Mason, ölmek lâzımdır!." olan bir şiir okunur. Sonra namzedi çözerler ve kendisine esâretle hürriyet arasındaki farkı anladığını söylerler ve başına bir tâc koyarlar.

YEDİNCİ SINIF
BÜYÜK LOCA

28. Derece: Güneş Şövalyesi

Bu mertebe Kabala esrârını öğrenmek içindir. Mason nizamnâmesi: "Bu mertebede sihirbazların felsefesinin perdesi altında felsefî hakîkatler gizlidir" diyor.

Salonda, Hz. Âdem'i temsîl eden reisin başı üstünde ve her köşesi birer "S" harfi bulunan üçgen içinde Güneş'i temsîlen dâirevî bir şeffaf asılıdır. Salon "Adn Cenneti" olup duvarlarında dağ ve bahçe resimleri vardır. Salona bir güvercin salıverilmiştir ki mütemâdiyen uçması için kardeşler onu mendilleriyle korkuturlar. Büyük İskoçyalı derecesini hâiz mason hemşirelerden bir tânesi reis Âdem'in yanında oturup "hakîkat"i temsîl eder.

Celsede, reis ve "hakîkatin kardeşi" nâmını alan mubassır da dâhil olmak üzere on kişi vardır. Bunlardan beş tânesi (**Zapkiel, Samael, Amael, Mikâel** ve **Gabriel**) ismiyle beş büyük meleği temsîl eder. Kendilerine "Cherubins" ünvânı verilir.

Bu dereceyi evvelâ, Avignon Şehri'nde papaz iken sonra mason olan ve "İlluminati Mezhebi"ni[96] îcâd eden **Pernetti** tertîb etmiştir.

Diğer beş kardeş de "Sylphes" nâmı verilen ruhları temsîl eder.

1875 senesinde İsviçre'nin Lozan Şehri'nde toplanan "Mason Umûmî Meclisi"nin karârı bu derece celsesini yukarıdaki gibi tavsif ediyorsa da *Mason Umûmî İlmihâli* nam eserinde **Ragon** kardeş yedi melek temsîl edileceğini ve bunlardan her birisinin bir seyyârenin vekîl olacağını beyân eder.

Reis, bir entâri ve bir cübbe melekler ise tülbentten daha ince ve şeffaf bir gömlek giymişlerdir. "Sylphes"lerin buna ek olarak bir mâvi takke ve bir de önlükleri vardır. **Hiram** adını alan namzed, yüzü örtülü iki "Sylphes" tarafından körüklenerek meclise sokulur. Namzed kürre-i arzda akıl devrini açacak olan "büyük sır"rı öğrenmek istediğini söyler.[97]

Nutku müteâkib namzede, çocukluğunda telkin edilen akîdelerin boyunduruğundan kendini kurtarması ve îmân için zekâ ve tabiatten başka bir şeyi dinlememesi söy-

96 **İlluminati:** 1776 yılında Almanya'nın Münih kentinde, **Adam Weishaupt** (1748-1830) isimli Kabalacı bir Hukuk profesörü tarafından kurulan ve **Baron Adolph von Knigge** (1752-1796) gibi aristokratların destekleriyle hızla genişleyip kuvvetlenen, mensublarını daha ziyâde masonların içinden seçen ve son zamanlarda hakkında, Dünyâ'yı idâre eden on zengin âile oldukları gibi bir çok fikir yürütülen son derece gizli, kabalacı bir cemiyet.

Yukarıda bahsedilen **Pernetti** (1716/1796) eserin evvelki sahîfelerinde bahsi geçen Prusya Kralı **II. Frederic**'in kütübhânecisidir. Bu adam, Pâris Loius d'Argent Locası'na mensub bir mason olmakla birlikte İlluminati'nin mûcidi değil sâdece Avignon şûbesinin kurucusudur.

(Tafsîlât için bkz. http://freemasonry.bcy.ca/texts/illuminati.html (22.05.2008) **(Nâşir)**

97 Müellif, reisin nutkunu, yüz kızartacak nev'den olduğunu beyân ederek derc etmemiştir. **(Mütercimler)**

Güneş Şövalyesi derecesi kabûl âyini:
Yunan filozofları gibi giyinmiş olan birâderlerden ikisi, namzedin çıplak olan göğüs ve sırtına körüklerle rüzgâr verirler.

lenir. Masonlar, bu mertebeye yükselttikleri kişiye Kabala ve sâir sihirbazlık ilimlerini öğretirler.

Vâkıa masonlar, "kara sihirbazlık"la iştigal etmediklerini ve kendilerine iftirâ edildiğini iddia ederlerse de bu, yalandır. Gerçi alelâde localarda sıradan masonlar böyle şeylerle meşgul olmazlar lâkin arka localarda sihirbazlık ilimlerini tahsîl ettikleri muhakkaktır.

1861 senesinde papazlıktan irtidâd ile 30. dereceli kadoş olan yazar **Constant**, *Yüksek Sihirbazlık İlmihâli (Rituel de Haute Magie)* nâmıyla bir eser yazmıştır. Yüksek dereceli masonlarda bu kitab bulunur.

33. dereceli meşhur muharrir **Ragon**, dahî *Garib İlimlerle Meşgul Masonluk-Güneşperestlerin Esrârına Takriz (La Maçonnerie Occulte- Manuel de l'Initiation Hermetique)* ünvanlı mühim bir eser yazmış olup kitabcı **Dentu** tarafından tab edilmiştir (Pâris 1853).

Constant'ın eserinin 132. sahîfesinde, Güneş Şövalyesi Derecesi celselerinde mevcud "sihirbaz lâmbası" hakkında aşağıdaki tafsîlât verilmektedir:

"Sihirbazlık lâmbası dört maddeden mâmuldür: Demir, tunç, gümüş ve altın. İki kollu ve dokuz fitillidir. Ayağında **Hermes**'in[98] damgası ve üstünde iki kafalı bir kadın resmi vardır. Ayak, kuyruğunu ısıran bir yılan şeklini hatıra getirir. Fitil yakılacak gözlere "**Süleyman**'ın mührü" nakşedilmiştir. Bu lâmbaya iki yuvarlak takılabilir. Birisi yedi meleğin resmini hâvî bir şeffaftır. Diğeri daha büyük olup çifttir ve iki camı arasına türlü renkte su konulur. Bu çift şeffaf, kendi mihveri üzerinde dönen bir ahşab direğin içine koyuluştur.

Bu lâmba yola çıkma ve dâvet zamanlarında pek faydalıdır. Hayal gücü zayıf olan kimselerin keşiflerini kuv-

98 **Hermes:** Yunan Mitolojisi'ne göre **Zeus** ve **Maia**'nın oğlu olan tanrıların habercisi olup insanlarla haberleşmelerini sağlayan ve aynı zamanda en kurnaz tanrı. **(Nâşir)**

vetlendirmek gibi bir yardımı vardır. Bu lâmbadan hârice akseden hayaller, hipnotize edilmiş adamlara gerçek şekiller gibi görünür ve bu hayâletler konuşmaya başlar. Eğer fitiller biraz büyütülür ve ışık çoğaltılırsa akla gelmeyecek manzaralara şâhid olunabilir."

29. Derece: Saint Andre'nin Büyük İskoçyalısı

Bu celseye mahsus salonun üç köşesinde "**Saint Andre** Haçı" denilen haçlardan bir tânesi mevcuddur. Her haçın önüne dörder kollu şamdan konulmuştur ve ayrıca da seksen bir mum yanar. Garbda îdâm edileceklerin başlarının koyulduğu kütük ve üzerinde bir balta vardır.

Reis, "patrik" ünvânın taşır. Bu derece dahî Tapınak Şövalyeleri'nden alınmadır. Namzed meclise girince Tapınak Şövalyeleri Tarîkati'ne mensûbiyetle ithâm olunur.

Reis, namzede eğer bu ithâm doğru ise kendisini "Büyük İskoçyalı"ların intikam kılıçlarına terk edeceğini söyler.

Namzed cevâben, Tapınak Şövalyeleri Tarîkati'ne sâdık olduğunu bildirir. Ehl-i hıbre, Tapınak Şövalyeleri sancağının bu cesâretli kardeşe teslîmini teklif eder ve teklîfi kabûl olunur. Sancak namzede verilir ve herkes salondan çıkar, namzed yalnız kalır. Üç kişi gelerek sancağı namzedin elinden almaya uğraşır. Namzed buna mukavemetle sancağı müdâfaa ve muhâfaza etmeye çalışır ve muvaffak olur.

Bunun üzerine namzed "**Saint Andre**'nin Büyük İskoçyalısı" derecesine kabûl edilir.

Yeni şövalye, "kendisine verilen vazîfeyi hayâtı bahasına müdâfaa edeceğini ve ömrünün sonuna kadar siyâsî, askerî ve dînî istibdâda mukavemet edeceğini" yeminle taahhüd eder.

Belâgat şövalyesi yeni şövalyeye "**Baphomet**" adlı putu gösterir. Bu put, Tapınak Şövalyeleri'nden kalmadır ki

onlar gizlice bu puta ibâdet ederlerdi. Belâgat şövalyesi şu mealde bir hutbe irâd eder:

"-Tapınak Şövalyeleri'nin, bir remizden ibâret olan bu puta hürmet edişleri bir cinâyet gibi telâkkî olundu. **Baphomet**, mutlak zâtın vücûdî ve esrârî şekli idi.

İki boynuzu arasına konulmuş olan meş'ale "zekânın muvâzeneli olması gerektiğine" işârettir. Bu putun başının keçiye benzemesinin mânâsı şudur ki; keçi başı, köpek, boğa ve eşeğin başlarının bâzı izlerini taşır. Cismin yaptığı kabahatlerden yine cismin mes'ul olarak cezâsını çekmesi demektir.

Ellerinin insan eli gibi olması sa'yin mukaddes oluşuna işârettir. Putun elleri eski zaman esrâriyyûnuna (ésotérisme) mahsus işâreti yapar şekilde tasvîr edilmesi sırların saklanması lüzûmunu te'kid içindir.

Acaba bu put hakkında papazları ettiği patırtının mânâsı ne?! Sakın üzerindeki haç olmasın!. Lâkin bu haç beşer cinsinin ebediyetinin alâmetidir. **Baphomet** memelidir. Memeler, annelik ve sa'y işâretidir.

Altında parlak yıldız var. Bunun ne mânâya geldiği mâlum. Acaba büyük melekler gibi kanatlı oluşu mu kabahat?!."

Bundan sonra put, locada gezdirilir. Eski Tapınak Şövalyeleri'nin mahkûmiyeti takbîh olunur ve celseye nihâyet verilir.

30. dereceli **Constant** kardeşin *Yüksek Sihirbazlık İlmihâli* isimli eserinin 209. sahîfesinde yazıyor ki:

"Söylemek cesâretinde bulunalım ki garib ilimlere vâkıf olanların hepsi bu putun (**Baphomet**) îmâ ettiği remze ibâdet ettiler, ediyorlar ve edecekler. Filhakîka Tapınak Şövalyeleri Tarîkati'nin büyük reisleri **Baphomet**'e ibâdet ediyorlardı ve esrâra ortak edilmeye lâyık olan tarîkat mensûblarına ibâdet ettirirlerdi. Bu sanem şeytânî olma-

Saint Andre'nin Büyük İskoçyalısı derecesi kabûl âyini:
Baphomet isimli putun gezdirilmesi

yıp eski yunanlıların "Pan" ismindeki mâbudlarını temsîl eder. Pan, "en büyük bütün" demek olup bâzı filozofların da mâbududur. İşrâkiyyûn'un, zamânımız esrâriyyûnu ve Yeni Eflâtuncular'ın, Gnostikler'in, **Spinoza** ve **Eflâtun**'un mâbududur. Hattâ muhâlif bir mezhebin (yâni masonların) mesîhidir."

AREOPAGE

30. Derece: Kadoş (Kadosch) Şövalyesi

Mâbed-i Süleyman'ın mîmârı olan **Hiram**'ın intikaamı alındığı gibi Tapınak Şövalyeleri Tarîkati'nin son büyük reisi olan **Jacques Boarguignon Molay**'ın, papanın muvâfakati ve Fransa kralının emriyle diri diri ateşe atılarak yakılmasının da intikaamı alınacaktır.

Masonluk doğrudan doğruya tapınakçılara mensub değildir. Ancak her efsâneden istifâde ettiği gibi tapınakçıların papa tarafından mahkûm edilmesi mes'elesinden de istifâde ediyor.

Masonlukta her şey, hayrete şâyân bir san'atla yekdiğerine bağlıdır. İlk üç derecede "J.B.M." harfleri çıraklığın parolası olan "Jakin", kalfalığın parolası olan "Bohaz" ve üstadlığın parolası olan "Mahabone (Mac-Benac)" lâfızlarının ilk harfleri idi.

30. Kadoş Şövalyesi derecesinde ise "J.B.M." harfleri tapınakçıların mahkûm edilmiş olan büyük reisleri **Jacques Boarguignon Molay**'ın şu üç isminin ilk harfleridir!.

Kadoşluk bu mertebe olmakla berâber kendi içinde üç dereceyi hâizdir. Büyük seçilmiş, kadoş ve bütün esrâra vâkıf.

9., 10. ve 11. derecelerde gördük ki "seçilmiş" demek, intikam almak için seçilmiş olan masonlar demektir. Şu halde "büyük seçilmiş" de büyük intikamları alacak mason demek olur.

Acaba bu intikamlar kimden alınacak?!.

"Seçilmiş" derecesinde yalnız "nekam (intikam)" kelimesi söylenmiş idi. Kadoş derecesinde ise perde yırtılır, fikir ve maksad ortaya çıkar. "Nekam **Adonai**" yâni "Ey **Tanrı**, senden intikam!." denilir.

Bir yanlışlık vukua gelmemesi için bu nidâyı mânidar bir işâretin arkasından telâffuz ederler. Bu işâret, ulûhiyyeti vurmak istiyormuş gibi semâya hançer sallamaktan ibârettir.

Mukaddes, azîz, pâk ve saf mânâlarına gelen "kadoş"un en ulvî vazîfelerinden birisi de budur. Şifâhen teblîğ edilmeyen ve uzun süren tefekkür ve araştırmalar netîcesinde keşfedilmesi lâzım gelen hakîkî mason sırrı da budur.

"Büyük seçilmiş" olan kadoş aynı zamanda "tam vâkıf-ı esrâr"dır. Onun için artık öğrenilecek bir şey kalmamıştır. "Nekam **Adonai**!." yâni "senden intikam ey **Adonai**!."

Burada **Lüsifer** kelimesi yalnız sihirli yıldızın ismi değildir. Bu **Lüsifer** bizzât "**Nur-ı Ziyâ**"dır yâni **Şeytan...**

Burada "mukaddes delta"nın zirve tarafı aşağıya çevrilir. (Bu, yüce meclisin işâretidir.) Deltanın zirvesinin aşağıya gelmesi **İblis**'i temsîl eder.

Kadoş rutbenin tevcîhi için dört dâire mevcûd olup ilk ikisi yalnız hazırlıklara mahsustur. Sırası geldikçe zikredilecek olan bu dâirelere; siyah oda, beyaz oda, mâvi oda ve kırmızı oda isimleri verilir.

"Areopage" yâhud "Kadoş Şövalyesi Meclisi" me'murlarının adedi on ikidir:

1- Büyük üstad ünvânını hâiz olan reis
2- Birinci büyük hâkim (birinci mubassır)

3- İkinci büyük hâkim (ikinci mubassır)
4- Büyük hatîb şövalye
5- Büyük kançılar (kâtib) resmî haberleşme üstâdı
6- Büyük siâh me'muru
7- Büyük hazînedar
8- Büyük misâfirperver
9- Büyük mühürdar
10- İkinci büyük silâh me'muru
11- Büyük teşrîfatçı
12- Büyük meb'us...

Siyahlarla döşeli olan birinci dâire üçgen şeklinde bir lâmba ile aydınlatılır. Bu dâireden, yalnız namzedi götürmek için kullanılan birkaç basamaklı bir merdivenle inilen ve küçük bir lâmba ile aydınlatılmış mahzenvârî bir hücreye inilir. Hücrenin merkezinde büyük bir taş üzerinde siyah örtü ile örtülü bir tabut vardır ki; bu tabutun içinde Areopage âzâsından biri kefenlenmiş bir halde yatar. Tabutun etrâfında, taşın üzerinde üç aded ölü kafası vardır. Bunlardan ortada ve siyah kadifeden bir şilte üzerine konulmuş olanı 1314 senesinde Fransa Kralı Yakışıklı **Philippe**[99] ve Papa **V. Clement**'in[100] emriyle diri diri yakılmış olan Tapınak Şövalyeleri'nin büyük üstâdı **Jacques Boarguignon Molay**'ın başını temsîl eder. Bu baş, şimşir yapraklarıyla süslenmiştir. Sağda bulunan kral taclı baş Fransa Kralı Yakışıklı **Philippe**'in ve üçüncüsü de Papa **V. Clement**'in başıdır.

Namzed için konulmuş bir tahta sıranın karşısında, üzerine tebeşirle "ölüm korkusuna galib gelebilen kimse, en büyük esrâra vukufiyyet kesbetmeye hak kazanır!." cümlesi yazılı bir kara tahta vardır. Hücrenin sonunda tabutta yatan kardeşin namzede görünmeden çıkıp gidebilmesi için

---

99 **IV. Philippe:** 1268-1314 yılları arasında yaşayan ve 29 sene tahtta kalan Fransa kralı. **(Nâşir)**

100 Asıl adı **Bertrand de Goth** olup 1264-1314 yılları arasında yaşamış ve 1305'ten ölümüne kadar papalık yapmıştır. **(Nâşir)**

küçük bir gizli kapı vardır. Bu hücrenin girişini de baştan ayağa zırhlı ve silâhlı bir muhâfız bekler.

Namzed evvelâ siyah odaya girer. Kapıdakı silâhlı muhâfız, kendisine ifşâ edilecek olan esrâra rûhunu hazırlamasını ve yüce meclise bu rutbeye kabûlünü niyâz yolunda bir istidâ yazmasını söyler.

Bu istidâ yazılıp imzâlandıktan sonra bir Areopage me'muruna teslîm edilir. Namzed serbestçe tefekküre dalması için odada yalnız bırakılır.

Namzed, evvelce aldığı rutbeler hakkında izâhat vermek için büyük üstâdın yanına gelir ve bu rutbeler hakkında kendisine kısa mâlûmat verir.

Reis-i muazzam bu rutbeden bahsederek şöyle söyler:

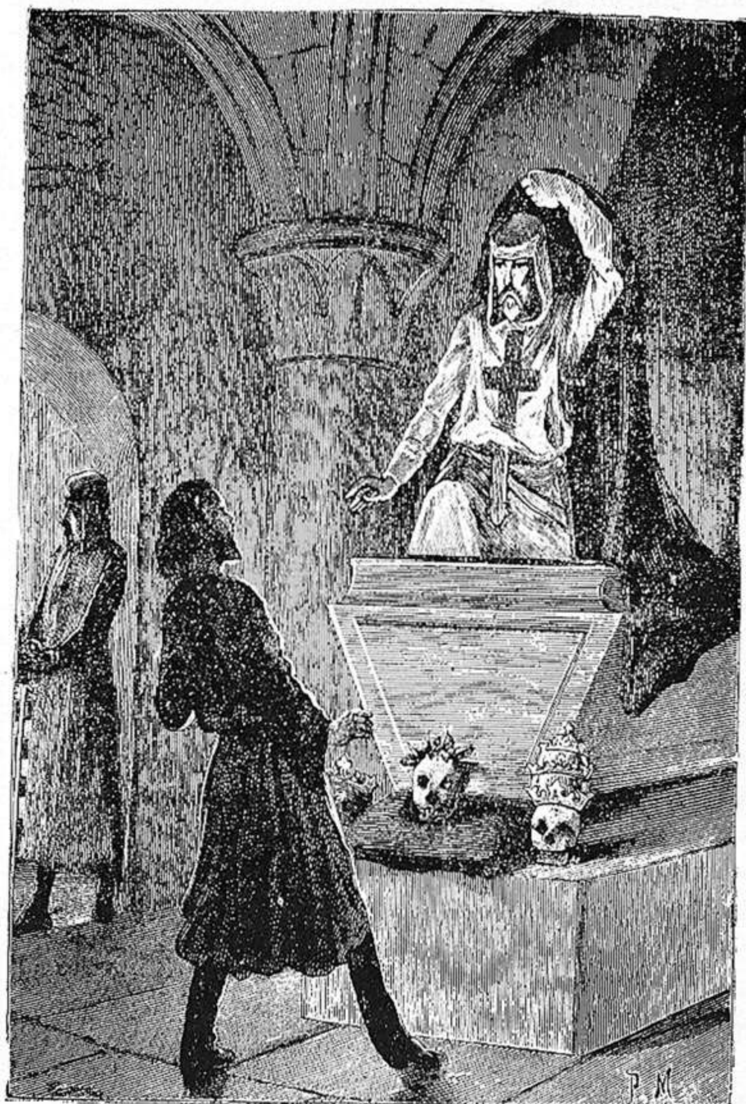
"- Bu rutbe icraat ve felâketleri ile meşhur bir cemiyeti hatırlatır. Filhakîka 27. rutbe; meziyet, merhamet ve muâvenet kelimelerini kendisine hareket üssü kabûl etmiş bu necîb şövalyeler cemiyetini göz önüne getirir. Bu rutbe masonluğun, reisleri **Jacques Boarguignon Molay** ile birlikte diri diri yakılmak sûretiyle îdâm edilmiş olan şövalyelere hürmet ve tâzimlerini takdîmidir. Bu rutbeyi, her iki cemiyet arasında bir birleşme noktası ve zulüm ve taassub kurbanlarının azîz hâtıralarının yâd edilmesi nâmına dikilmiş bir âbide olmak üzere selâmlayalım!."

Üstâd-ı muazzam bu izâhatı verdikten sonra namzedi uzun ve tumturaklı cümlelerle takdîs eder.

Üstâd-ı muazzam:

"- Sizi şimdi tefekkürünüzle baş başa bırakıyorum. Kâinât'ın Ulu Mîmârı'nın, sizi bu mâbede ulaştıran necîb ve insâniyetkârâne hissiyâtınızı ilelebed muhâfaza eylemesini en samîmî hislerimle temennî ederim."

Üstâd-ı muazzam çekilip gittikten sonra büyük teşrîfatçı gelir. Namzede sincap renginde bir elbise giydirir,

Kadoş Şövalyesi esrârına tekrîz

kemerine bir hançer takar ve başını siyah bir örtüyle örter. Sonra onu sür'atle, "türbe"[101] nâmını hâiz olan karanlık bir odaya götürür ve gözlerini açar.

Tabutta yatmakta olan şövalye, bir müddet sessizlikten sonra, siyahlarla örtülü başını kaldırır ve korkunç bir sesle:

"- Kimsin?!. Ne istiyorsun ve niçin benim huzûrumu bozuyorsun?!.." der ve cevab verilmesini beklemeden hücreyi aydınlatan yegâne lâmbayı bir yumruk darbesiyle söndürerek yukarıda bahsetmiş olduğumuz gizli kapıdan sıvışır. Girişteki muhâfız gürültüyü işiterek seslenir ve namzedi getirdikten sonra gitmiş olan teşrîfatçı, elinde başka bir lâmbayla geri gelir, tabuta yaklaşarak siyah örtüyü kaldırır ve korkunç bir sesle:

"- Boş!..." diye bağırır.

Sonra namzedin elinden tutarak tekrar merdiveni çıkarır. Areopage reisi siyah odada namzedi beklemektedir. Namzede:

"- Gördüğün manzara üzerinde düşündün mü?" der ve cevâbını beklemeden sözlerine devâm eder.

"- Bu mahzende pek büyük esrar vardır. Seni bekleyen tecrübelere hazır mısın? Bunlar çok korkunçtur ancak şimdiye kadar aldığın rutbeleri anlayabildinse bunlar seni ürkütemez. Büyük bir isticvâba mâruz kalacağını sana haber vereyim... Sen yalnız 'ileri geçmek isterim' cevâbıyla iktifâ edeceksin. Rûhunun bütün kuvvetlerini topla zîrâ tek yardımcın onlardır."

Reis yavaş yavaş mahzene iner, namzed de büyük teşrîfatçı delâletiyle onu tâkib eder.

Siyah odadaki konuşma esnâsında sahte ölü tekrar tabuta girmiştir.

---

101 Mütercimlerin "türbe" diye tercüme ettikleri "sépulcre" kelimesi Fransızca'da "Hz. Îsâ'nın mezarı" mânâsına gelmektedir. **(Nâşir)**

Namzed, reis ve teşrîfatçı tabuta yaklaştıkları zaman ölü tekrar kalkar ve aynı müdhiş sesle:

"- Ey benim huzur ve rahatımı bozan yabancı, gazabımdan kork!. Ne istiyorsun?!."

Namzed:

"- İleri geçmek istiyorum."

Bu sözün üzerine dışarıdan bir gürültü işitirler ve ölü derhal tabuta girer.

Reis namzede hitâben:

"- Mâdem ki ileri geçmek istiyorsun ve cür'etin seni nice asırlardan beri birikmiş bir gazaba karşı koymaya sevk ediyor, öyle ise beni tâkib et!"

Reis vakur bir tavırla mezara yaklaşır ve şimşir yapraklarıyla taclanmış olan başın önünde ihtiramla eğilir ve:

"- Beni taklîd et!." der. Namzed de itaat eder.

Üstâd-ı muazzam:

"- Sen şimdiye kadar yalnız bir takım temsilleri gördün. Şimdi de onların hakîkatini görmen îcâb eder...

Bugüne kadar esîri bulunduğun boş ve bâtıl îtikadları terk ederek insanlığın saâdeti için muhterem cemiyetimizin sana verdiği emirleri tamâmıyla yerine getirmeye karar verdin mi?

Namzed:

"- Evet."

Üstâd-ı muazzam ayağa kalkarak:

"- Böyle olduğu halde niyetinin hâlisiyyetini isbat ve irfânın derecesini bize göstermek için sana bir yol söyleyeceğim. (Eliyle **Jacques Boarguignon Molay**'nin başını göstererek) Bu mukaddes sır huzûrunda diz çökmüş olduğun halde sana söyleyeceğim temennîyi tekrar et!"

Üstâd-ı muazzam sağ elinde bir hançerle namzede şu yemîni ettirir:

Birinci yemin: " Pederimiz Cenâb-ı Hakk (Cenâb-ı

Hakk'dan maksad **Nûr-ı Ziyâ-İblis**'tir) ve bu necîb şehîd huzûrunda, "Kadoş Şövalyesi" rutbesinin esrârını hiçbir zaman fâş etmeyeceğime ve cemiyet kaanunlarına tamâmıyla ve dâimâ riâyet edeceğime, cinâyeti cezalandıracağıma ve mâsumiyeti müdâfaa ve himâye edeceğime yemîn ederim."

Üstâd-ı muazzam:

"- Şimdi ayağa kalk ve ben ne yaparsam onu yap!" der ve hançerini bir papalık tâcıyla müzeyyen başa vurarak:

"- Menfûr olsun cinâyet, kahrolsun cinâyet!."

Namzed yemîni ve sözleri tekrâr ederek reisi taklîd eder. Sonra ikisi de şimşirle süslenmiş olan başın önüne geçerek diz çökerler:

"- Fazîlet şehîdinin yüce nâmı Dünyâ durdukça pâyidâr olsun. Onun fecî şehâdeti bize bir ibret dersi olsun. Zulüm ve cinâyeti yerle bir etmek için birleşelim."

Sonra kral tâcı taşıyan başın önünde durarak:

"- Kahrolsun zulüm, mel'ûn olsun cinâyet!."

Bu da nihâyet bulduktan sonra mahzen ve siyah oda terk edilir.

Bu birinci hazırlıktan sonra üstâd-ı muazzam, namzedi bırakarak üst katta toplanmış bulunan Areopage meclisine gider.

Büyük teşrîfatçı kardeş, namzedin başını kalın bir örtüyle örterek onu Areopage meclisinin yanındaki bir dâireye veyâhud bir dehlize koyar.

Areopage meclisi evvelâ, mefrûşâtının rengine izâfeten "mâvi oda" diye isimlendirilen odada toplantı yapar. Duvarları ve tavanı, zemînine yıldızlar serpilmiş bir kumaşla döşenmiş bulunan bu odanın ortasında bir perde vardır.

Şarkta, yedi basamakla çıkılan seddin üzerinde biri reis için en geride, diğerleri de sâir me'murlar için üçü sağda ve üçü solda olmak üzere yedi koltuk bulunur.

Reisin koltuğunun üzerinde kadoş armasını çerçeve-

leyen bir perde vardır. Bu armanın üst tarafı beyaz, alt tarafı ise siyahtır. Koltuğun önündeki mihrâbın üzerinde bir terâzi ve üzerinde bir kılıç ile kaanûn-i esâsî kitabı ve üzerinde bir haç vardır. İki büyük hâkim, kapının yanında muhâfızlık vazîfesini icrâ ederler. Diğer âzâ da koltuklarda yerlerini alırlar. Bu gibi meclislerde bütün herkes, tapınakçılarınkine benzeyen elbiseler giyerler. Bundan başka ucuna kırmızı bir haç takılı bulunan siyah bir kordonları vardır.

Namzed dehlizde beklerken üstâd-ı âzam meclisi açar.

Üstâd-ı âzam:

"- Şöhretli birinci ve ikinci büyük hâkim kardeşler, tamam olduk mu?"

Birinci büyük hâkim:

"- Evet, üstâd-ı muazzam."

Üstâd-ı muazzam:

"- Birinci ve ikinci büyük hâkim kardeşler, haydi berâberce 'Kadoş Şövalyesi Büyük Seçilmişler Meclisi'ni açalım."

Büyük hâkimler meclisin açıldığını îlân ederler.

Üstâd-ı muazzam:

"- Şövalye kardeşlerim, sol elinizde kılıçlarınızla ayağa kalkınız!"

Hâzirûn ayağa kalkar.

Üstâd-ı muazzam:

"- Birinci ve ikinci büyük hâkim kardeşler, burada bulunan bütün kardeşlerin "tam vâkıf büyük seçilmiş kadoş" olup olmadıklarını tahkîk ediniz ve her birine hangi meclise mensûb olduklarını sorunuz. Mensub bulundukları meclisin ismini söyleyemeyenlerin şu iki sıra arasına geçmelerini ricâ ediniz."

Tahkîkat yapılıp bütün hâzirûnun kadoş oldukları ortaya çıktıktan sonra üstâd-ı muazzam yedi tokmak darbesi

vurur.

Büyük hâkimler de onu taklîd eder.

Üstâd-ı muazzam:

"- Şöhretli büyük hâkim şövalye, saat kaçtır?"

Birinci büyük hâkim:

"- Pek kudretli üstâd-ı muazzam, gece oluyor."

Üstâd-ı muazzam:

"- Mâdem ki gece oluyor, o halde Kadoş Şövalyeleri Meclisi müzâkerelerine başladığımı îlân ediniz."

Büyük hâkimler bu emri îfâ eder.

Üstâd-ı muazzam:

"- Şimdi, şövalye kardeşlerim, elimizi kılıçlarımızın üzerine koyarak cemiyetimizin mukaddes esaslarına hürmet ve onları hayâtımız bahasına muhâfaza edeceğimize hep birlikte yemîn edelim."

Bütün herkes sağ elleriyle kılıçlarını kaldırarak bir ağızdan:

"- Yemîn ederiz!.." diye bağırırlar.

Üstâd-ı muazzam:

"- Şövalyeler, işâreti veriniz!."

Bütün kadoşlar, semâda mevhum bir varlığa saplarmış gibi kılıçarını başları hizâsına kaldırarak:

"- Nekam **Adonai**!." sözlerini tekrâr ederler.

Üstâd-ı muazzam:

"- Şimdi şövalyeler, bataryayı icrâ ediniz!."

Bütün kadoşlar yedi defa vurarak bu emri yerine getirirler.

Üstâd-ı muazzam:

"- Yerlerinize oturunuz kardeşler!."

Herkez sandalyesine oturur.

Üstâd-ı muazzam, büyük kâtibe evvelki ictimâın zabıtlarını okuttuktan sonra söze başlar:

"- Şövalye kardeşlerim, biliyorsunuz ki bugünkü top-

lantıdan maksadımız, kardeşimiz falana 'büyük seçilmiş kadoş şövalyesi' rutbesini tevcîh etmektir. Bu kardeşimizin mesâîsi, geniş mâlûmâtı, cemiyetimizin kaanunlarına tam riâyetkâr oluşu ve kardeşlerin onun hakkındaki hüsn-i şehâdetleri tabiî ki yüce meclisin nazarından uzak kalmamıştır. Yüce meclis bu meziyetlerin mükâfâtını vermekle sâdık masonların dâimâ iyiliklerini gözetici ve fazîletlerini takdîr edici olduğunu bir kere daha isbât etmiştir. Yüce meclis, bu rutbenin şu kardeşimize verilmesi husûsunda bir îtirâzınızın olup olmadığını sizden suâl ettiği zaman onun hakkında icrâ ettiğiniz mükâşefeler netîcesinde bunun pek münâsib olduğunu söylediniz. Meşhur büyük kâtib, namzed şövalyenin istidâsını Areopage'a teblîğ ediniz."

İstidâ okunur ve muhâlif bir düşüncesi olan olup olmadığı sorulur. Eğer muhâlif yoksa kabûl âyininin icrâsı kararlaştırılır. Namzed, kadoşlar odası nâmındaki beyaz odaya sevkedilir. Mâvi odanın açık olan kapısının önünden geçerken üç sadâ işitir. Birisi reisin sesi olup:

"- Sana ne yapılmasını istiyorsan başkalarına da onu yap!." der.

İkinci ses birinci büyük hâkiminkidir:

"- Kendine yapılmasını istemediğin şeyi başkasına yapma!."

İkinci büyük hâkimin sesi ise şöyle der:

"- Hemcinsini, kendin gibi sev!.

- Bedbaht olanlara tesellî ver!.

- Doğruyu sev, yalandan kaç!.

- Sabırlı ol, kardeşlerinin hatâlarını hoş gör!.

- Ahidlerine sâdık ol ve filozofların en büyük meziyetlerinin sır saklamak olduğunu bil!.

- Başına gelen belâ ve musîbetleri rızâ ile taşı, filozofların vazîfesi budur."

Reisin vurduğu bir tokmak darbesi ile kapı kapanır.

Büyük merâsim müdürü, mâvi salonun kapısına 29. derecenin bataryası ile vurur.

Şimdiye kadar birçok misâlini gördüğümüz teşrîfatlarla müdürün talebi reise ulaştırılır.

Üstâd-ı âzam, şövalyelere:

"- Mâbudumuza kurban kesmedikçe buraya kimse giremez!." der.

Bu cevab üzerine rehber namzed, beyaz salona sokar. Bu salonda, mâvi ışık saçan bir ispirto lâmbası yanar. Şarkta dört köşeli bir mihrab ve üzerinde lavanta dolu bir vazo vardır.

Mihrâbın üstünde, içinde zirvesi aşağıya bakan iri bir üçgen bulunan bir şeffaf vardır ki bu **Şeytan**'ın alâmet ve armasıdır.

Üçgenin başına, tabiî büyüklükte yarısı siyah yarısı beyaz bir kartal asılıdır. Salonun duvarlarında, içerisinin dışarıdan görülmesi için delikler vardır.

Namzed bu odaya girdiği zaman orada büyük kurban kesiciden başka kimse yoktur ve namzedin gözleri bağlıdır.

Kurban kesici:

"- Şövalye kardeşim, rehberlik ettiğin kimdir?"

Rehber:

"- Hikmet mâbedine girmek isteyen bir **Saint Andre** Şövalyesi'dir." der ve namzedin gözlerini açar.

Namzede hitâben:

"- Ey fânî mahluk, diz çök!." denilir.

Bunun üzerine rehber namzede bir buhur verir ve namzed bu buhuru buhurdanlığa atarak diz çöker.

"- Ey ibâdet ettiğimiz kudretli hikmet!. Şu anda niyâzımızı sana arz ediyoruz. Ey Kâinât'ın müessir ve hâkimi!. Ey ebedî akıl!. Ey zekânın nûru!. Ey kalbin kaanunu!. Sana ibâdetin ne kadar yüce olduğunu namzede anlatabilmem için bana ilhâm et!.

İlâhî nefesinle namzedi temizle!.

Ona yardımcı ol ve onu sana ibâdet etmeye lâyık bir hâle koy!."

Namzed yine buhur atar.

"- Kalk ve bu yoluna devâm et!."

Rehber, namzedi tekrar mâvi salona götürür ve namzed bu defa salona kabûl olunur. Lâkin namzed, perde ile ikiye bölünen odanın âzâ kadoşların bulunduğu kısımda bulunup mahfel erkânını göremez.

Muhâfız şövalye, kılıcının ucunu namzedin kalbine dayayarak:

"- Maksadım seni men etmek değil ancak iyi düşün. Eğer ilk adımı attıktan sonra dönmek istersen mahvolursun!." der.

Eğer namzede azıcık bir tereddüd müşâhede olunursa def edilir, aksi halde başına siyah bir örtü atılarak etrâfı görmesi engellenir.

Rehber:

"- Şöhretli şövalyeler, bu kardeşi aranıza kabûl buyurmanızı istirhâm ederim."

Üstâd-ı âzam:

"- Şövalye kardeşim, sen de bilirsin ki; esrârımızın tamâmına vâkıf olunacak bu meclise ancak fazl ve kemâliyle sâir insanların fevkıne çıkmış olanlar kabûl olunur. Buraya gelecek olan kişi, avâmın dimâğını endîşelere gark eden bâtıl fikirlerden arınmış olmalı ki beşerin çoğunun gözünden nihân olan tabîat sırlarına nüfûz edebilsin!.

Velhâsıl namzedin gerekli şartları hâiz olduğundan emîn isen biz de onu şiddetli imtihanlarımızdan geçirmeye muvâfakat edebiliriz. Lâkin bu hususta emîn değilsen onu boş yere tahlikelere atma!."

Rehber, reisi te'min eder.

Reis:

"- Mâdem öyleymiş, hâkim kardeşler, isdtidâ sâhibi hakkında rey toplayınız."

Birinci ve ikinci büyük hâkimler, kutular gezdirerek namzed hakkında rey toplarlar ve kutuları reise verirler. Bir aralık açılmış olan perde kapanır ve reis ve erkân reyleri kontrol etmekle meşgul olurlar.

Üstâd-ı âzam:

"- Büyük muhâfız şövalye kardeş, namzedin kaderi ne ise onu göreceğini rûhânî mecliste îlân et!."

Muhâfız, mâbedi üç kere dolaşır ve her defasında:

"- Namzed, kaderi ne ise görecek!." der.

Üstâd-ı âzam:

"- Namzedi vazîfesinin başına götürünüz, metîn olsun."

Bunun üzerine çirkin bir komedya başlar. Bu öyle bir komedyadır ki; çirkinliği her türlü tasvîrin fevkındedir.

Namzed, bir masa üzerine diri bir kurban bağlanmış bulunan siyah salona götürülür. Hayvanın sol tarafı tıraş edilmiş ve kalbinin üzeri bir insan derisi gibi olmuştur. Hayvanın ağzı, sesi çıkmasın diye sıkı sıkıya bağlanmıştır.

Üstâd-ı âzam ve mahfel erkânı da siyah salona geçmiştir. Bir kardeş, ağzı bağlanmış bir insan iniltisini taklîden acıklı ve boğucu bir ses çıkarır.

Üstâd-ı âzam namzede hitâben:

"- Kardeş, seçilmiş derecesine kabûl edildiğin zaman remz tarîkıyla Hiram'ın intikaamını aldın. Bugün ise artık samanla dolu heykelleri ve çoktan beri artık hayattan mahrum kuru kafaları hançerleyecek değilsin!.

Mâlûmdur ki bir cemiyet ne kadar güzel ve muntazam olursa olsun âzâsı içinde hâinler zuhûr edebilir.

Atölyelerden birine mensûb bir hâin kardeş, az zamanda vâkıf olduğu esrârımızı fâş etmekle bize ihânet etti.

Bu alçağı ele geçirdik ve işte çıkardığı iniltiyi duyu-

Kadoş Şövalyesi esrârına tekrîz

yorsun. Hâinin son saati gelmiştir. Cezâ zamânı geldiğini ve yakayı kurtaramayacağını anladığı için çıkardığı ümidsizce inniltileri işitiyor musun?

İhtimal ki kendisini öldürecek son darbeyi yemeden evvel bize bizlere tahkîr ve düşmanlık dolu sözler fırlatmak ister ancak ağzı kapalıdır. Zîrâ bizim esrârımızı ifşâ eden ağız artık açılıp lâf söyleyemez.

Kardeş!. Bugün nâil olacak olduğun esrâra vukufiyet şerefine bu hâini geberterek adâleti icrâ vazîfesi sana düşer.

Elinle mahkûmun kalbini tut!. Tâ ki yerini bilesin!."

Bu nutku müteâkıb namzedin elini tutarak, bir insan derisinden hiçbir farkı olmayan koyunun tıraşlı derisinin üzerine koyarlar. Namzed de elini koyduğu yerin bir insan kalbinin üzeri olduğunu zanneder. Yâni icrâ edeceği cinâyetin gerçekten bir insan üzerinde cereyân edeceğine emîn olur. Verilen emir üzerine hançerini koyunun kalbi üzerine saplar ve kendisini bir insanı öldürmüş zanneder.

Bunun üzerine namzed bir diğer odaya götürürler ve yüzünü ve gözlerini örten bezi çözerler.

Koyunun kanlı kalbini bir tabağın üzerinde getirirler. Namzed bu kalbi hançerinin ucuna takarak üstâd-ı âzam'a takdîme mecburdur.

(Bu izâhatlerin uydurma birer hikâye olduğu sanılmasın. *Kadoş Mukaddes İlmihâli* isimli 252 sahîfelik İngilizce ve Fransızca matbû resmî nizamnâmenin 78. sahîfesinde bu merâsim kayıtlıdır. Kitabın mukadimesinin 8. sahîfesinde ise merâsimlerin mümkün mertebe aynen nakledildiği yazılıdır. Kitab Yüce Rûhânî Meclis'in emriyle basılmıştır.)

Bu iğrenç kaatil rolüne inandıktan sonra namzedin kabûlü kat'iyyet kesbeder.

Şurasını söylemeye de mecbûrum ki; mason yüce meclisi tarafından bastırılan bilcümle kadoş ilmihalleri, bu komedyayı yukarıdaki eser gibi tafsîlâtıyla nakletmemişlerdir.

Meselâ Fransa maşrık-ı âzamı tarafından tab ettirilen *Fransa Maşrık Nizamnâmesi*'nde siyah salon için yalnız:

"Bu salon imtihan yeridir. Siyah örtülü bir tabut ve buna benzer bâzı âletler vardır." deniliyor.

Bunun gibi *İskoçya Büyük İlmihâli* isimli eserde de kabûl âyini ile alâkalı tafsîlât yoktur ancak mukaddemesinde:

"Kadoşlar, eski putperestlerin esrârındaki "Epopte"lerin[102] muâdilidir." diye yazmaktadır.

Maksad, masonluğa metîn ve sebatkâr bir reis kazandırmaktır. Kadoşların üzerine düşen vazîfenin ağırlığı, onları seçilme ve kabûl edilmelerinde ne derece tedbirli olunması lâzım geldiğini meclislere bildirir. Tâ ki cesâret ve metâneti, irâde ve zekâsı müsâid olmayanlar bu yüce şereften (yüksek esrâra vukuf) uzaklaşsın.

Dediğimiz gibi kadoşlar, "Epopte"lerin yerini tutmuştur. "Epopte" derecesinin maksadıyla kadoş derecesinden beklenen şey aynıdır.

İlk zamanlarda "Epopte" derecesine kabûlde namzed, beşer takaatinin üzerinde denilebilecek imtihanlara tâbî tutuluyordu.

"Masonluğun 30. derecesine kabûl şartları neden bu kadar sıkı olmasın? Bu hususta gereken tedbirlere tevessül etmek meclislerin vazîfesidir."

Nizamnâmenin şu beyânâtı hakîkatin anlaşılması için kâfîdir sanırız!.

Namzed herkes tarafından tebrîk edilir. Ellerini yıkadıktan sonra "Âyân Meclisi" nâmı verilen dördüncü salona götürülür. Bu salon kırmızı kumaşlarla döşenmiş olup maşrıkta bir taht ve üzerinde mâhud üçgen ve ona asılı bulunan kartal vardır. Tahtın semâsını örten gölgelik siyah kadifedendir ve üzerinde, hançerler saplanmış insan kafası resim-

102 "Epopte"ler, putperestlik gizli cemiyetinin intikaamını almaya me'mur kimselerdi ki bir çok cinâyet işlemişlerdir.

leri bulunur.

Odanın dört köşesinde, içlerine ispirto konulan çömlekler vardır ki bunlardan mâvi bir ışık yayılır. Garb tarafında bulunan türbenin üzerinde ise üç aded tac vardır.

Maşrıkla türbe arasında "kadoş merdiveni" denilen yedişer basamaklı çift merdiven vardır.

Sol basamaklarda; Sarf-Nahiv (Grammaire), Belâgat (Rhétorique), Mantık (Logique), Hesab (Arithmétique), Hendese (Géométrie), Mûsıkî (Musique) ve Hey'et (Astronomie) yazılıdır.

Sağ basamaklarda: Tsedakah, Schor-Laban, Mathok, Emounah, Hamal-Sagghi, Sabbal, Ghemoul-Binah-Thebounah kelimeleri okunur.

Bu merdiven, Zerdüşt Mezhebi sihirbazlarının kullandıkları merdivenin aynıdır.

Mihrâb, iki silâhşor tarafından muhâfaza edilir. Bu kadoş celsesi, "nekam Adonai" feryâdıyla ve hançerlerle semâ tehdîd edilerek açılır. Bu celsede aşağıdaki umûmî yemîn edilir:

Umûmî Yemin

Üstâd-ı âzam:

"- Hayâtımız bahasına dahî olsa tarîkatimizin mukaddes düsturlarını, hangi vâsıtayla olursa olsun, taassub ve bâtıl fikirlere karşı müdâfaa ve muhâfazaya yemîn ederim." der ve bütün kardeşler ellerini uzatarak yemîn ederler.

Bu yemîni müteâkıb büyük merâsim müdürü kardeş namzedi getirir ve kırmızı salonun kapısına vurarak izin ister. Emsâlini gördüğümüz gibi bir çok soru-cevabdan sonra odaya girmelerine izin verilir.

Reis (namzede):

"- Kardeşim, metânetinize bir diyeceğimiz kalmadı. Siz bir cinâyeti cezâlandırmak husûsunda emir aldıktan

sonra eli titremeden bunu icrâ edenlerdensiniz. Bununla berâber esrârımıza vâkıf olmadan evvel soracağım birkaç soruya cevab vermeniz lâzım ki rûhânî meclis zekâ ve mânevî vasıflarınızı da takdîre muktedir olsun.

Velhâsıl sana son felsefî mâlûmâtı vermek ve seni esrârengiz merdivene çıkarmak için bu suallere ihtiyac var. Cevab vermeye hazır mısın?"

Namzed:

"- Evet." der.

Üstâd-ı âzam:

"- Senin fikrince insanın bu arzda gayesi nedir? Bir insanın nefsine karşı vazîfesi nerdir? Hemcinsine karşı borcu nedir? Fikrini tenvîri aklını takviye ve masonluk vazîfeni icrâ için ne yaptın?"

Bu sualler namzedin behemehal cevab vermesi lâzm gelen sorulardır. Aşağıdakiler ise namzedin zekâsı nazar-ı îtibâra alınarak îcâbına göre sorulur:

"Bundan başka bir âlem, bir âhiret olduğuna inanır mısınız? Geçmiş hayat veyâ hayâtiyye nedir? Hayr ve şerrin aslı hakkındaki fikrin nedir? Kâinât'ın Ulu Mîmârı hakkındaki mârifetin nedir?"

Bu soru ve cevablar teâti olunduktan sonra üstâd-ı âzam:

"-Kardeşim, şübhe yok ki yeniden altına gireceğin taahhüdlerin büyüklüğü sence mechul değildir. Bunlardan başka icrâsı zarûrî olan bir takım yeni vazîfeler deruhde edeceksin. Bunları şöyle hulâsa edebiliriz:

1- Tam mânâsıyla esrârı muhâfaza etmek ki selâmetimiz buna bağlıdır.

2- Kaanun ve nizamlarımızın îcablarının yerine getirilmesi.

3- İnsanlığın saâdeti, Kâinât'ın Ulu Mîmârı Mezhebi'nin idâmesi ve cemiyetimizin selâmeti için

her şeyin ve hattâ hayâtının fedâsı.

Nihâyet dâimâ fazîletkâr olmak, yemîn etmek ister misin?"

Namzed, tasdîk cevâbı verir.

Namzedin ikinci yemîni:

"Bana tevdî edilecek olan "büyük seçilmiş kadoş şövalyesi" rutbesi esrârını asla ve kat'a fâş etmeyeceğime, bu rutbe ile alâkalı şeylerden "yüce meclis" hâricindeki hiç kimseye ve hattâ bir Areopage âzâsına dahî bahsetmeyeceğime, bana bildirilen fazîlet ve hasletlere sâhib olmayan bir kimseye bu rutbenin verilmesine bir şekilde müsâade etmeyeceğime bütün mukaddesât üzerine yemîn ederim. Mukaddes cemiyetimizi zulüm ve taassuba karşı, ölünceye kadar müdâfaa ve yüce meclisten sâdır olacak olan emirleri tamâmıyla icrâ edeceğimi yeminle te'min ederim."

Namzedi, bütün Areopage âzâsının yanında toplandıkları merdivenin yanına getirirler.

Üstâd-ı âzam:

"- Şimdi size bu nerdivenin remzî mânâsını îzah edeceğim. "Oheb-Eloah" diye isimlendirilen birinci basamak cemiyetimiz esaslarından birincisinin ilâhî aşka, "Oheb-Kerobo" isimli ikinci basamak bu esaslardan ikincisinin insanlık aşkına ...ve sâir basamaklardan her biri başka bir aşka delâlet eder. Görüyorsunuz ki bu esrârengiz merdiven yalnız bulunuyor."

Büyük teşrîfatçı, namzedi birinci basamağa çıkarır.

Üstâd-ı âzam:

"- Tsedakah: Adâlet, yâni insanlığı, hakkı olan saâdete ulaştırmak için hiçbir şeyden geri durmamak ve buna mânî olanların vücudlarını ortadan kaldırmak adâletin bir îcâbıdır."

Namzed ikinci basamağa çıkar.

Üstâd-ı âzam:

"- Schor-Laban: Beyaz öküz, yâni eskiler, tevekkül ve mâsumiyetin timsâli olan beyaz öküzler kurban ederdi. Bu vahşi ve hunhâr hükümdar ve papalar aynı şekilde mâsum tapınak şövalyelerini kurban ettiler."

Namzed üçüncü basamağa çıktığı zaman üstâd-ı âzam der ki:

"- Mathok: Hilm ve yumuşaklık: Yâni insan husûmete yalnız hilm ve yumuşaklık sâyesinde tahammül edebilir. Düşmanlarımıza henüz galib gelemediğimiz için onlarada mütevâzîce boyun eğelim."

Dördüncü kademe için üstâd-ı âzam şu sözleri söyler:

"- Emounah: Îmân, yâni îmânımız hakîkat üzerine te'sîs edilmiş olduğu için îmânımızda kavî olalım. Papazların yalanlarından kaçalım ve bîçâre aldatılmış insanlığın en kanlı ve amansız düşmanı olan "şerr"i hayırlı bir ulûhiyyet olarak telâkkî etmiş olan bâtıl îtikadları kökünden sökmeye çalışalım."

Beşinci basamak için:

"- Hamal-Sagghi: İşlerin en büyüğü, İnsanlığın kendi kendini tecdîd ve takviye etmesi yâni aklî melekelerine sâhib ve hâkim olması, âlemin sultânı olması için irâdesinin tamâmına mâlik bulunmasıdır. Bu gayeye vâsıl olmak için evvelâ rûhu taassubun bütün şâibelerinden bütün kabahat ve çirkinliklerden tenzîh etmek ve bu ilk tedâriklerden sonra kadîm filozofların hudud ve eşkâlini tâyin ettikleri büyük eserlere başlamaktır."

Altıncı kademe için:

"- Sabbal: Sıklet... Altıncı kedeme bize şunu öğretiyor ki yüce mertebeler bizim için husûsî bir imtiyaz değil bir yük ve ağırlıktır. Bundan başka bu kelime bize, Kadoş Şövalyesi kardeşlerimizden olacak hatâlara karşı göz yumma-

mak lüzûmunu hatırlatıyor."

Yedinci basamak için:

"- Ghemoul-Binah-Thebounah: Bu son kademenin mânâsı şudur: Basîret ve ihtiyât, bir hakîm için en büyük fazîlettir. Yalan ve riyâ, gurur ve cehâlet, hırs ve hıyânet... İşte bugün bütün cihân bu pislik ve çöplükler arasında kalmıştır. Masonluk, beşeriyeti bu derekeden kurtarmak ve bu sefâletlere bir çâre olmak istiyor. Ancak bu gayeye daha metin ve kat'î adımlarla yürümek içindir ki bir yerde esrar ve ihtiyatla örtülüyor ve âzâsına esrârını böyle derece derece ifşâ ediyor. Vazîfenin kudsiyyetini takdîr ediyorsun ya, kardeşim, hem dâimâ ihtiyat dâiresinde hareket etmeyi ve hem de nev'ini cehâlet ve gurûrun istibdâdından kurtarmak için gücün yettiği derecede gayret etmeyi va'd ediyor musun?"

Namzed, merdivenin en üstünde:

"-Evet!." cevâbını verir.

Üstâd-ı âzam:

"- Çıktığın kademeler, mesâîmizin mânevî kısmının temsilleri idi. Şimdi ineceğin basamaklar ise maddî kısımdakilerdir. Bunlardan her biri, vazîfemizi hakkıyla îfâ edebilmemiz için bilmemiz lâzım gelen ilimlerden birine delâlet eder."

Namzed basamakları birer birer indikten sonra üstâd-ı âzam izâhate şu sûretle devâm eder:

"- 'Sarf' nâmını hâiz olan birinci basamak, kolayca okuyup yazmak san'atını ifâde eder. İkincisinin ismi ise "belâgat"tir ki her şey hakkında mütâlâa beyân etmek ve sözle iknâ ve mağlûb etmeye delâlet eder. Üçüncüsü "mantık"tır ki doğruyu yanlıştan ayırmanın usûlünü gösterir. Dördüncüsü "hesab"dır ki sonsuzluk fikrini edinmemize vâsıta olan sayılar ilmidir. Beşincisi "hendese"dir ki mesâfeyi ölme ilmine delâlet eder. "Mûsıkî" nâmını hâiz altıncı kademe bize, mûsıkînin ahenginin delâletiyle âlemlerin ve

tabîatin âhengini, perdeler ve duraklarla her şahsa âid fiillerin husûsî kaanunu gösterir.

Yedinci kademe "fenn-i hey'et (astronomi)"dir ki filozofları gök cisimlerinin kaanunlarına veâkıf ve maddî tabîatla mânevî tabîatin çeşitli tezâhürleri arasındaki âhenk ve birlikteliği te'yîd eylemiştir."

Namzed yere ayak basar.

Üstâd-ı âzam:

"- Mukaddes cemyetimizin mesâîsinin gayesi, mütefenninlerin bir çok şûbeye taksîm ettikleri ulûhiyyet ilmini, vahdete ircâ etmek ve bunun için ancak doğrulukları ısbatlanarak tebeyyün etmiş hakîkatleri halkın nazarına arz etmektir."

Büyük teşrîfatçı, çeşme suyuyla karıştırılmış rakı ile dolu billûr bir kâse getirir.

Üstâd-ı âzam:

"- Büyük teşrîfatçı kardeş, esrârengiz kâseyi namzede takdîm ediniz!."

Teşrîfatçı, namzede bu rakıyı içirir.

Üstâd-ı âzam:

"- Bu sıvı nasıl hislere yumuşaklık veriyorsa fikir ve irâde de zekâ ve rûhu öylece îlâ ve tenvîr eder. Bu sıvı, bütün tabiî hâdiselerde eser ve nüfûzunu müşâhede ettiğimiz rûhun bir temsîlidir."

Yukarıda tasvîr edilmiş olan türbenin yanındaki "yemin mihrâbı"nın üzerinde buhur yakarlar.

Üstâd-ı âzam:

"- Büyük teşrîfatçı şövalye, namzedi **Jacques Boarguignon Molay**'ın mezarına götür de orada dört ahdini icrâ etsin."

Teşrîfatçı, namzedi kabrin önüne götürür.

Üstâd-ı âzam:

"- Bu mezar, dînî ve siyâsî zulmün kurbanı **Jacques**

Boarguignon Molay'ın kabridir. Mezarın yanında duran papalık ve hükümdarlık tacları da iki hunhâr kaatilin meş'ûm nüfûzlarını temsîl eder. Beşeriyetin kurtuluşuna, hayr dîni olan masonluğun şerr dîni olan Katoliklik'e galebesi için çalışmak husûsundaki metîn azmini göstermek için bu iki tâcı ayaklarının altında ez, parçala!.."

Namzed bu emre itâat eder.

İki Areopage âzâsı, siyah odada görülmüş olan şimşirlerle süslü başı getirip mezarın üzerine koyarlar.

Büyük teşrîfatçı, dört ahdi ihtivâ eden bir kâğıdı namzede verir ve namzed de bu kâğıdı okur. Bu esnâda bütün şövalyeler ayakta bulunurlar. (Bu dört ahdin ne olduğu ileride görülecektir.) Sonra üstâd-ı âzam, namzede Kadoş Şövalyesi rutbesini tevcîh eder.

Üstâd-ı âzam:

"- Kâinât'ın Ulu Mîmârı şerefine ve bu yüce meclis nâmına seni, "tam vâkıf büyük seçilmiş kadoş şövalyesi" ve beyaz ve siyah kartal şövalyesi îlân ediyor, felsefî rutbelerin son kademesi olan bu rutbeye âid hak ve imtiyazlardan istifâde salâhiyyetini sana veriyorum."

Sonra reis, kadoşların ictimâlarda birbirlerine senli benli hitâb etmeleri gerektiğini söylerek bu rutbeye âid nişanlarla namzedi tezyîn ve gayet karışık olan esrârı ifşâ eder.

Üstâd-ı âzam, bu ifşâatı müteâkıb namzede "hikemî bûse" verir yâni onu yüzünün yedi yerinden öper ve sonra dilini namzedin dudaklarına temâs ettirir.

Namzed, büyük teşrîfatçı delâletiyle büyük hâkimlere giderek üstâd-ı âzamdan aldığı kelimeleri, işâretleri ve temasları onlara verir.

Üstâd-ı âzam, namzedin "büyük seçilmiş kadoş şövalyesi" rutbesine terfî ettiğini îlân eder ve bütün herkes alkışlar.

Üstâd-ı âzam, namzede bir hançer vererek:

"- Bu adâlet ve hakîkat silâhını al kardeşim fakat onu ancak mukaddes ve meşrû emellerin istihsâli için kullan. (hazirûna hitâben) Yerlerinize oturunuz kardeşlerim!." der ve herkes yerine oturur.

Üstâd-ı âzam, namzede dönerek:

"- Kardeşim, artık farmasonluğun en yüksek rutbesi olan kadoş rutbesine nâil oldun ve gözlerinin önündeki esrar perdesi tamâmen kalktı. Mukaddes cemiyetimizin bütün esrârına vukufiyyetin sâyesinde hayrı şerrden ve doğruyu yanlıştan kolaylıkla tefrîk edebileceksin!. Şimdi, cemiyetimizin esrârını mensublarına niçin derece derece ifşâ ettiğini ve çok kimselerin neden seçilmişlerin arasına dâhil olamadıklarını şübhesiz anlamışsındır.

Şimdi rûhun maddî kayıdlardan tecerrüd etti. Yücelik ve hakîkat semâsına yükselmek senin irâdene kalıyor. Sen ki hakîkî dîne vâkıfsın. Cesurca ilerle!. Söz ve fiillerinle halkı irşâd et!. Zavallı aldanmış beşeriyyeti cehâlet ve taassub hamiyyetlerinin istibdâd boyunduruğundan kurtar!. Kâinât'ın Ulu Mîmârı nasıl fezâyı nûruyla dolduruyorsa sen de kendi cinsin olan cihân efkârını hakîkat nûruyla doldur. İnsanların kardeş olduklarını, birbirlerini sevmeye ve birbirlerine yardım etmeye mecbur olduklarını îlân et!. Yalan ve riyânın, cehâlet ve taassubun amansız bir düşmanı ol!. İnsanlığı çöp dolu bir çukura atan gayr-ı tabiî ihtirasları mahvet!. Vazîfen müşkül ve ağırdır fakat onun kudsiyyeti senin gayret ve kudretini kat kat artırır. Yürü kardeşim, emelimizde muvaffak olacağımıza şübhe yoktur!."

Bu nutku büyük hatib şövalyenin bir diğer nutku tâkib eder. Hatib şövalye, tapınakçılar dâvâsını ve kadoş rutbesinin esaslarını enine boyuna tafsîlâtlı bir şekilde beyân eder. Nutkun esasları mason ilmihallerinde mukayyed olduğundan bu nutuklar arasında büyük bir benzerlik vardır.

Bu nutuktan sonra reis, âzâya, bir teklifleri olup olmadığını sorar. Kardeşlerden biri tarafından ortaya bir teklif atıldığı takdirde müzâkere edilir ve rey ekseriyeti ile ya kabûl veyâhud reddedilir.

Sonra üstâd-ı âzam "büyük mihmandâr" şövalyeye, "hayır tâcını[103]" halka takdîm etmesini söyler.

Büyük kâtib o günün zabıtnâmesini okur.

Bu kıraatten sonra reis, birinci ve ikinci büyük hâkim şövalyelere, zabıtnâmeye bir îtirâzı olanların söz söylemeye me'zun olduklarını îlân etmelerini söyler. Büyük hâkimler bu emri yerine getirir.

Îtirazlardan makbûl görülebilecek olanları kabûl edilir ve celseye şu sözlerle nihâyet verilir:

Üstâd-ı âzam:

"- Birinci büyük hâkim şövalye saat kaçtır?"

"- Gayet muktedir büyük reis, gece nihâyet buluyor."

"- Birinci büyük hâkim şövalye, kaç yaşındasın?"

"- Yüz yaşını biraz geçtim, gayet muktedir üstâd-ı âzam."

"- Sağ eliniz kalbilizde, sol eliniz de kılıcınızda olduğu halde ayağa kalkın!.."

Herkes ayağa kalkar.

Üstâd-ı âzam:

"- Büyük Seçilmiş Kadoş Şövalyesi esrârını muhâfaza ve hakîkat aşkına canımızı fedâ edeceğimize yemîn edelim!."

Büyük teşrîfatçı mihrâbın üzerinde bir kere daha buhur yakar ve bütün şövalyeler kılıçlarını kaldırarak hep bir ağızdan:

"- Yemîn ederim!." der.

Reis üç defa elini vurur, büyük hâkimler de onu taklîd ederler. Şövalyeler kılıçlarını indirirler ve yanlarındaki han-

---

103 Areopage'larda yardım sandığına bu isim verilir.

Kadoş ziyâfeti

çeri çekmeye hazır bulunurlar.

Üstâd-ı Muazzam:

"- İşâret veriniz, kadoş şövalyesi kardeşler!.."

Bütün kadoşlar hançerlerini semâya doğru sallayarak:

"- Nekam **Adonai**!." diye bağırırlar.

Üstâd-ı âzam:

"- Bataryayı veriniz, kardeşler!."

Bütün herkes üç defa ellerini vurur.

Reis:

"- Celse nihâyet buldu!." der ve herkes sessizce çekilir.

BİRİNCİ CİLDİN SONU
ve
BÂZI MÜLÂHAZALAR[104]

Dünyâ'da her fikir, rûhî bir ihtiyâcın mukaabilidir. Hiçbir ihtiyâca tekaabül etmeyen fikirler pâyidâr olamaz, söner, mahvolur.

Farmasonluk dahî Avrupa'da hissedilen bir ihtiyâca tekaabül etmiştir. Bu ihtiyâcın nev'ini ve mâhiyetini tâyin etmek için yalnız Avrupa târihini değil, Aryan kavimlerinin tekâmül târihini ve hattâ beşeriyet târihini tedkîk etmek lâzımdır.

Zâhiren icrâ edilen inkâr ve te'villere rağmen masonluk, Hıristiyanlık'ı, daha doğrusu Katoliklik'i ve papalığı, Hıristiyanlık taassubunu mahvetmeye me'mur bir cemiyettir.

Bu, masonluğun kendine ilk vazîfe addettiği dînî cihettir. Lâkin cemiyetin aynı zamanda siyâsî vazîfesi de vardır. Asâlet, mutlakıyet ve din binlerce senedir yekdiğerine istinâdgâh olmuşlar ve birbirlerini himâye etmişlerdi.

Dolayısıyla dîni yıkmak için onun istinâdgâhlarını da yıkmak lâzımdı. İşte masonluk, bu iki vazîfeyi tam bir muvaffakıyetle îfâ etmiştir. Avrupa'da zuhûr eden bilcümle ihtilâllerde masonluğun parmağı ve hattâ muâveneti vardır.

---

104 Bu mülâhazalar mütercimlere âiddir. **(Nâşir)**

İngiltere İhtilâli'ne masonlar bîgâne kalmamıştı. Büyük Fransız İhtilâli kısmen masonların işidir. Hürriyete doğru bir adım demek olan Protestanlık'ı teşvîk eden yine masonlardır. Avrupa'ya bugünkü ictimâî şeklini veren, hiç şübhe edilmesin ki, farmasonluktur.

İkinci cildde görüleceği üzere masonluk, siyâset hususlarında dînî bir şekli muhâfaza etmeyen her şekil ve fikre müsâid bulunmuştur. Radikal, oportünist, liberal ve sosyalist masonlar çoktur. İngiltere masonlarının bir kısmı liberal, diğer kısmı muhâfazakârdır. Lâkin masonluğun rûhu, idâre şekilleriden cumhûriyete meyyâldir.

Şu küçük izâhatten anlaşılmaktadır ki masonluk üç nokta-i nazarla muhâkeme edilebilir:

Birincisi; Avrupa'da bir ihtiyâca mütekaabil olması nokta-i nazarı.

İkincisi; ictimâî ve umûmî sınıf îtibâriyle.

Üçüncüsü ise; bizde böyle bir mesleğin sebeb olacağı netîceler îtibâriyle.

BİRİNCİ NOKTA

Farmasonluğu, mutlakıyet idâresi ve dînî taassub meydâna getirmiştir. Asilzâde ve hükümdarların, papa ve ruhbanlarla ittifak hâlinde icrâ ettikleri idârî ve fikrî istibdâd, ihtilâl fikrinin ve bu arada farmasonluğun ortaya çıkmasına sebeb olmuştur. Üç asırdan beri Farmasonluk'la Hıristiyanlık Avrupa'da mübâreze hâlindedir. Çoğu yerde masonluk dâimâ galib geliyor lâkin düşmanı olan Hıristiyanlık'ı tamâmen mağlûb etmiş sayılamaz. Avrupa'da bugün takrîben beş milyon mason, buna mukaabil dört yüz milyon da hıristiyan vardır!.

Vâkıa, "bu büyük kitlenin her bir ferdi mutaassıb hıristiyandır" diye iddia olunamazsa da bunların masonluğa müsâid ve meyyâl oldukları da kabûl edilemez.

Şu halde bu kadar az sayıdaki masonlar büyük bir kitleye nasıl galebe ediyor?!. Bu suâl gayet mühimdir. Bu soruya iki sözle cevab verilebilir ve denilebilir ki; "intizam ve metânetli olan, intizamsız ve gayr-ı metîn olana dâimâ galebe eder."

Bu cevab, esâsen kâfî ise de çoğu zihne bir gereken kanâati veremeyeceğinden izâhat vermemiz lâzımdır.

Cizvitler, cemiyetlerine kabûl edecekleri adamda şu üç şarttan en az birini ararlar:

1- Ya güzellik

2- Ya ilim

3- Yâhud da servet

Gerçekten avâm kitlelerine karşı hüküm ve te'sir icrâ edecek üç esaslı âmil bunlardır. Farmasonlar da aralarına işe yaramaz adamları almazlar. Gerçi bütün farmasonlar dâhî ve banker değilse de her birinin, bulundukları muhitte nüfuzlu sâhibi zevâttan oldukları muhakkaktır.

Demek ki masonlar, Avrupa'da hıristiyan kitlenin karşısında mütefekkir ve güzîde bir zümredir. Bununla berâber masonların asıl iki kuvveti şunlardır:

Birincisi: Avrupa'da bugünkü hükûmet şekilleri Hıristiyanlık prensiplerine tamâmen mugayir ve bilâkis Masonluk prensiplerine ise tamâmen muvâfıktır. Târihin şehâdeti ile sâbittir ki Hıristiyanlık, eğer elinden gelseydi, fikir ve fenni, mütefekkirler ve mütefenninlerle berâber îdâm ederdi.

Râhib Bacon[105], Galileo Galilei, Giordano Bruno[106]

---

105 **Râhib Roger Bacon:** 1212-1292 yılları arasında yaşamış ve bir takım fikirlerinden dolayı râhiblikten ayrılan ve bir çok zorluklara mâruz kalan İngiliz ilim adamı. **(Nâşir)**

106 **Giordano Bruno:** 1548-1600 yılları arasında yaşamış, Dominikien Mezhebi'ne bağlı iken Kopernik Sistemi ile tanışarak -o zaman bu fikre karşı çıkan ve onu sapıklık addeden- Hıristiyanlık'la bağlarını kopartan ve bunun gibi o dönemlerde kilisenin karşı çıktığı bir takım fikirleri oldu-

vs. gibiler bu dâvânın ufak birer şâhididir.

Dolayısıyla eğer hakîkati söylemek îcâb ederse ilim ve fikir, Hıristiyanlık'ın bütün engellemelerine rağmen masonluğun teşvik ve gayretleriyle terakkî etmiştir.

Katolik râhibleri, vekâlet sûretiyle günâhları bağışlamak dâvâsına kadar garib ve akla mugayir bir salâhiyete mâlik olmak sevdâsına düşmüşlerdir. Eski hükümdarlar, başlarındaki tâcı Yezdan'dan almış olmak dâvâsında ve halkı, kendi keyiflerine hizmet etmeye me'mur hayvan sürüsü gibi görmek sevdâsında idiler.

Bu dâvâları yıkan ve Avrupa'da insan haklarını îlân eden, Farmasonluk'tur. Bu îtibarla bugünkü Avrupa'nın resmî ve ictimâî kuvvetleri tabiî olarak masonlara müsâiddir. Çünkü bunlar, masonların temel prensiplerinden neş'et etmiştir.

Hâl-i hâzırda henüz Avrupa hükûmetlerinin her birisi bir hıristiyan mezhebine mensubdur ve hâlâ Hıristiyanlık ahâlînin ekserîsinin rehber ve vicdânıdır. Şu kadar ki Hıristiyanlık -ister istemez- mason prensiplerinden bir çoğunu kabûl etmiştir.

Bugün mutlakıyeti arzu edecek ve millî hâkimiyetin aleyhinde söz söyleyecek bir hıristiyan mütefekkir bulunamaz. Fikir, vicdân ve fiil hürriyeti artık umûmiyetle kabûl edilmiştir.

Fikir ve vicdân hürriyeti demek, Hıristiyanlık'tan uzaklaşmak ve mason prensiplerine yakınlaşmak demektir. Bir taraftan masonluğun düşmanı olan Hıristiyanlık dahî ictimâî bir çok hususta onun yardımcısıdır.

Üç asırlık bir mesâî, tefekkür, ilim ve keşifler netîcesinde Avrupa'da bir felsefe ve zihniyet meydâna gelmiştir ki bu da masonluğa muvâfık Hıristiyanlık'a mugayirdir.

ğundan Roma'da diri diri bir kazığa bağlanarak yakılmış İtalyan filozof ve edebiyatcı. **(Nâşir)**

İkincisi: Yahudiler...

İhtimal ki okuyucularımız, masonluğun kuvveti olmak üzere bu yazdığımız kelimeyi garib karşılayabilirler. Ancak biz şarklılar yahudileri bilmeyiz.

Yahudi denildiği zaman aklımıza Tenekeci Ârâm ve Eskici Jakob gelir. Bu ise yahudileri bilmek değil mutlak bir cehâletle bilmemek demektir.

Bizim tedkiklerimize göre beşer cinsi içinde diğer kavimlerle kıyas ve benzerlik kabûl etmeyen iki kavim vardır: Yahudiler ve İngilizler.

İngilizler burada mevzûbahis değildir. Yahudilere gelince târihte bu milletin bir benzeri görülmüyor. Yahudilerin bir takım millî fazîletleri var ki; en büyük düşmanları dahî onları inkâr edemiyorlar. Yahudiler, Roma Kayseri Titus'un Kudüs'ü tahrîbinden beri (M.S. 70) vatansız, kuvvetsiz ve perişan bir halde kalmışlardı. Her vatanın yabancısı ve her kavmin garibi olan yahudiler, Dünyâ'da tasavvur olunacak ne kadar zulüm ve vahşet varsa hepsine dûçâr kalmışlardır, bir halde ki onların mazhar oldukları zulüm ve haksızlığa hangi millet uğrarsa uğrasın birkaç asır zarfında mahvolur gider, nam ve nişânı kalmazdı.

Halbuki yahudiler, bu kadar dağınık bulunmalarına ve bu derece elîm felâketlere mâruz kalmalarına rağmen dînî ve millî mevcûdiyetlerini, esâsından bir nebzecik dahî kaybetmeden, bin küsür sene muhâfaza etmişler ve nihâyet düşmanlarını tepelemişlerdir.

Kanaat, metânet, sa'y, teâvün, ümîd ve îmân... İşte bunlar yahudilerin kuvveti!.

Hiç kimse bir yahudi derecesinde kanaatkâr olamaz. Başkalarının arzu ettiği bir şeyin beşte birine bir yahudi kanaat eder. Bir tek yumurta ve iki sardalya balığıyla müreffeh bir şekilde geçinmek yahudilere mahsus hasletlerdendir.

Yahudilerin metâneti hakkında söz söylemek zâiddir.

Bin bu kadar sene, bütün bir beşeriyetin kahrına mukaavemet etmesi bu hususta kâfî delildir.

Yahudi ve tembel kelimeleri bir araya gelemez. Yakın bir zamâna kadar İstanbul'da muhtelif milletlerden binlerce dilenci vardı. Yahudiler, umûmiyetleri îtibârıyla diğer Osmanlı unsurlarından zengin olmadıkları halde onlardan dilenci olan yoktur. Çünkü yahudilerin en büyük fazîletleri yardımlaşmadır (teâvün).

Yahudiler hiçbir zaman ümidsiz olmamışlardır ve onlarda değişmez ve kuvvetini kaybetmez bir îmân vardır.

Garibdir; yahudiler metîn oldukları kadar cesur da oldukları halde onların en mechul kalan hasleti de budur. Şarkta yahudi demek korkak adam demektir. Ne hatâ!.

Yahudilerin en büyük düşmanı olan **Edward Dormon** bile îtiraf ve nakl ediyor ki; Orta Çağ'da ateşlerde yakılan yahudiler şâyân-ı hayret bir cesâret göstermişlerdir.

Fransa'nın şehirlerinden birisinde kadın, çocuk ve erkek on-on beş yahudi, diri diri ateşte yakılmaya mahkûm olmuştu. Yahudi inancına göre pis olan hıristiyan cellâdların ellerini kendilerine dokundurmak sûretiyle kendilerini de kirletmemeleri için kadınlar çocuk ve yaşlılarını kendi elleriyle ateşe taşımışlar, en sonunda da kendilerini ateşe atmışlardır!.

Bugün Avrupa'da ulemâ, filozof ve mütefekkirlerin çoğu, nüfuslarıyla nisbet edilemeyecek derecede, yahudidir.

Avrupa'daki köşe yazarlarının yine kaahir ekseriyeti yahudidir.

İktisâda gelince; bugün bütün dünya ve bu meyanda Avrupa'daki 400 milyon Hıristiyan da, bir avuç yahudinin teb'ası ve oyuncağı hâlindedir.

Yahudiler, asırlar boyunca kendilerini tahkîr eden, imhâ ve îdâma çalışan ve mal mülklerini ihtiraslarına hedef

hâline getiren Hıristiyanlık'tan intikaamını almıştır.

Üç asır evvel avrupalılar , *Tevrat* ve *İncil* duâlarıyla yahudileri ateşe atıyorlardı. Bugün ise papazlar kovuluyor, manastırlar yıkılıyor ve haçlar ateşlere atılıyor.

Günümüzde yahudilerin mağdur ve mazlum kaldıkları tek memleket Rusya'dır. Rusya'da, Orta Çağ'da Avrupa'da olduğu gibi, yahudilerin malları müsâdere ve kanları heder ediliyor. Lâkin emîn olmak lâzım ki yahudilerin intikaamı dehşetli olacaktır!.

Rusya hükûmetinin başına öyle ihtilâller hazırlıyorlar ki çok geçmeden mukaddes imparatorları da yanılmaz papazları da yerin dibine geçecektir.

İşte masonluğun temellerinden, istinâdgâhlarından biri bu derece kuvvetli bir millettir.

Gerçi Almanya gibi bâzı memleketlerde yahudiler hâlâ localara kabûl edilmiyor. Lâkin biz emîniz ki bu büyük bir mahâretten ibâret olup arka localar ve hele gizli idâre elbette yahudilerin elindedir.

İKİNCİ NOKTA

Masonluğun ictimâiyyât ve umûmiyet nokta-i nazarıyla muhâkemesine gelince; medeniyetin bugünkü aldığı şekle nazaran hafî bir cemiyet meşrû ve makbûl olamaz. Gizli bir cemiyetin prensipleri her ne olursa olsun böyle cemiyetler, kaanun nazarında, hüviyetleri mechul bir takım gizli reisler tarafından gizli kararlara müsteniden idâre olunurlar.

Bugün Avrupa'da fikir ve vicdân hürriyeti teessüs etmiştir. Kaanun nazarında bir hıristiyanla bir dinsiz arasında hiçbir fark olmadığı gibi herkes fikir ve mesleğini beyan ve müdâfaada hürdür.

Şu halde gizli bir cemiyetin lüzûmuna kaail olmak için şu üç sebebden birinin olması lâzımdır:

1- Ya cemiyetin izhâr edilmesinin, aklen ve ilmen merdud bir takım maksadları olması dolayısıyla, mümkün olmaması.
2- Yâhud kaanun fevkınde ve gayr-ı mes'ul bir şekilde, son bulmuş olan istibdâdın vârisi olarak kalmak istemesi.
3- Veyâhud da gizli reislerinin menfaatlerine vâsıta olması.

Bugün cemiyet, bir hayırhâhlar topluluğudur ve şeffaftır, deniliyor. Eğer bu doğru ise; ne bir sürü efsâne ve hayallere ve ne de gizli ve şübheli kalmaya lüzum vardır. Hattâ cemiyet siyâsî ve dînî dahî olsa gizli kalmasını gerektirecek meşrû bir sebeb yoktur.

ÜÇÜNCÜ NOKTA

Biz de böyle bir cemiyetin varlığından hâsıl olacak netîceye gelince; mukaddimede bir nebze bahsettiğimiz gibi masonluk bizde henüz hiçbir hakîkî ihtiyâca tekaabül etmez.

Avrupa'da onun ortaya çıkmasına sebeb olan âmiller bizde yoktur. Gerçi İslâm ulemâsının, çöküş devirlerinde cehâlete düştüğü ve taassuba kaçtığı inkâr edilemez bir gerçekse de bilâkis ilim ve hürriyetperver olan dînimiz esaslarından uzaklaşmanın netîcesidir. Diğer bir noktada bu mes'eleden daha açık bir şekilde bahsedeceğiz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ORMAN MASONLUĞU
YÂHUD
KARBONÂRİLİK

Evvelden de görüldüğü üzere masonluk aynı zamanda hem dînî ve hem de siyâsî bir cemiyettir. Locaların, bilhassa meşgul oldukları, siyâseti bir "ihtilâl politikası", dîni de "İblis mezhebi"dir.

Üçüncü üstadlık rutbesinin tafsilâtı nazar-ı dikkate alınacak olursa görülür ki namzedin, masonluğu idrâk ve telâkkî tarzı mason reislerince büyük bir dikkat ve ihtimamla tâkib edilir. Namzed, masonluğu sâdece siyâsî bir nokta-i nazardan görüyorsa üstadlık rutbesinin fevkıne çıkamamaya mahkûm kalır. Bilâkis politika nazarıyla görür ve masonluğun örten remz ve esrar perdesini yırtarak cemiyetin rûhuna nüfûz eyler ve gayesinin "**İblis**'in saltanatını te'min etmek" olduğunu idrâk ederse bütün mertebeler -istikbalde- kendisinin olur.

Fakat politika ile iktifâ eden masonların bâzıları asabi, sert mizaclı ve her türlü ifrâta meyyaldir. Fıtratları îcâbı olarak bilcümle gizli cemiyetlerin varlığını ancak faâliyet ve şiddetli icraatler ile kaaim görenler için husûsî bir sınıf teşkîl edilmiştir ki, insanlar arasında "Karbonâri" adıyla meşhurdur.

Yüce idâre tarafından "Karbonârilik"e tahsîs edilen yüksek rutbeli üstad, varlığını ifşâ eden ve faâliyetlerine geniş bir hareket sahası açan bu sınıfa kendisinin lâyık görüldüğünü söyler.

Karbonârilik'in âzâsının hakları sâirlerine nisbetle mahduddur, her üstad mason, istediği locaya girip çıkmak husûsunda serbest olduğu halde bir karbonâri kendi locasından başka localara giremez.

Karbonârilik'te dört loca vardır:

1- Husûsî Loca

2- Merkezî Loca

3- Yüce Loca

4- Fevkalâde Loca

Bu dört locanın teşekkülü aşağıdaki gibidir:

Masonluğun 32. ve 33. dereceleri âzâsından üç mebus seçilir. Fevkalâde Loca'yı teşkîl eden bu üç mebusun her birinin maiyyetinde yirmişer kişi bulunur ve bunlar da Yüce Loca'yı teşkîl ederler. Bunların da her birinin idâresinde Merkezî Loca'yı oluşturan âzâdan yirmişer ve onların da her birinin riyâseti altında Husûsî Loca'yı vücûda getirenlerden yirmişer şahıs vardır.

Bu demek oluyor ki ilk üç kişiden her biri, yirmi kişiden fazla adamın birbirini tanımasına fırsat vermeden, bu heybetli kuvveti harekete getirir.

Bu tertib ve nizam sâyesinde idârî rutbelerden sâdır olan emirler derhal Fevkalâde Loca vâsıtasıyla bu muazzam icrâ kuvvetine teblîğ edilir. Bu Karbonârilik ordusu her zaman mevcud değildir, büyük ihtilâl ve inkılâblar sırasında ve masonluğun, faâliyetine ihtiyac gördüğü zamanlarda teşkîl edilir.

Karbonâriler Fransa'da **XVIII. Louis**[107] ve **X. Char-**

107 **XVIII. Louis:** 1755-1824 yılları arasında yaşayan ve Fransız İhtilâli'ni müteâkib ağabeyi **XVI. Louis** ve kraliçenin öldürülmesiyle tahta çıkan yeğeni **XVII. Louis** de genç yaşta ölmesinden sonra (1795) yurt

les[108] zamânında büyük faâliyet gösterdiler. O zamanlar Karbonârilik o derece genişlemişti ki hemen her mason aynı zamanda karbonâri idi.

İkinci cumhûriyet zamânında masonluk kudret ve kuvvetini muhâfaza edebilmek için Karbonârilik'e serbest bir zamin açmaya mecbûriyet görmüştü. Karbonârilik'in siyâsî faâliyetleri hakkında ileride mufassal mâlûmat verilecektir.

Karbonârilik'te iki mezheb vardır:

1- Kadîm bezheb ki Dünyâ'nın hemen her tarafında yaygındır.

2- Yeni mezheb ise sâdece İtalya'da vardır.

Kadîm mezhebde evvelce beş derece olduğu halde bugün sâdece bir derece vardır. Masonlukta olduğu gibi Karbonârilik'te, âzâdan kesintisiz para çekilmeye çalışılamaz. Zîrâ burada idârecilere lâzım olan şey para değil, emirleri tatbik ve icrâ edecek pazu ve silâhtır.

Kadîm mezhebdeki yegâne derece, yeni mezhebdeki 1. derecenin hemen hemen aynıdır. Bu derece dört rutbeye ayrılır:

1- Çırak İyi Kuzen
2- Üstad İyi Kuzen
3- Büyük Seçilmiş İyi Kuzen
4- Büyük Üstad İyi Kuzen

1- Çırak İyi Kuzen Rutbesi

"Çırak İyi Kuzen" rutbesine istihkak kazanabilmek

---

dışında bulunduğu halde krallığını îlân eden fakat **Napolyon**'un ülkeden ayrılmasıyla birlikte ancak 1814 senesinden 1824'e kadar bilfiil tahtta kalan Fransız kralı. **(Nâşir)**

108 **X. Charles:** 1757-1836 yılları arasında yaşamış ve ağabeyi **XVIII. Louis**'ten 1824 yılında boşalan tahta oturmuş fakat 1830 Temmuz İnkılâbı netîcesinde yurt dışına kaçmak mecbûriyetinde kalarak memleket hâricinde ölmüş olan Fransız kralı. **(Nâşir)**

için masonlukta üstadlık derecesine kadar çıkmış olmak ve locanın muntazam bir müdâvimi bulunmak lâzımdır. Ancak memleket, siyâsî bir buhran içinde olur ve masonluk faâliyet sahasına atılacak bir kuvvete ihtiyac hissederse o halde karbonâriler kalfa, çırak ve hattâ hâricîler arasından dahî seçilebilir. Yalnız, bunlara Karbonârilik'in Masonluk'tan müstakil bir şey olduğu fikri verilir. Karbonârilerin toplantılarını icrâ ettikleri yere "şantiye"[109], reise "baba usta" ve âzâya da "iyi kuzen" isimleri verilir.

Şarkta baba ustanın kürsüsü, önünde iki ağızlı bir balta, sağında da cemiyet kaanunları ile bir toprak çanak bulunur. Şantiye, ictimâ günlerinde ağaç yapraklarıyla süslenerek bir ormana benzetilir. Âzâdan her birinin sandalyesinin önünde bir küçük masa ve üzerinde bir balta vardır.

Bir şantiye, bu nâmı alabilmek için orada en aşağı dokuz üstâd bulunmalıdır. Âzâ sayısının yirmi olabilmesi için kaydedilmesi gereken karbonâriler bu dokuz üstad tarafından seçilir.

"Çırak İyi Kuzen" rutbesinin kabûl merâsimi üzerinde uzun uzadıya durmayacağız. Âzâ, bu gibi merâsimlerde alâmet-i fârikalarını hâiz oldukları halde hâzır bulunur. Bu alâmetler; sağ omuzdan sol kalçaya kadar çaprazlama uzanan ve soluk sarı renkte olan bir kurdelâ ve "rousse" derisinden küçük bir önlüktür.

Mason üstâdını karbonâri olmaya tşvik eden şahıs, namzedi şantiyeye sokar. Birinci muhâfıza bir takım sualler sorar ve o da şu mealde cevablar verir:

"- Ben zâhiren fenâlık fakat hakîkatte iyilik yapmak için ormandan geliyorum..."

---

109 Eserin Fransızca metninde "chantier" şeklinde geçen bu tâbir, "îmâlâthâne" diye tercüme edilmiştir. Ancak biz, günümüz türkçesinde adı geçen kelimenin mânâsını daha iyi ifâde eden ve esâsen dilimize de Fransızca'dan geçmiş bulunan "şantiye" kelimesini kullanmayı tercih ettik. **(Nâşir)**

Baba usta, bir ikinci muhâfızdan da pek eskiden beri sa'ye alışkın ve babasının semâ annesinin yer olduğu, üstadlarına her sûretle hürmet ve muâvenete ve müdâfaaları uğruna hayâtını fedâya hazır olduğu yolunda cevablar alır. Karbonârilik temâsından sonra her "odun yarıcı" -âzâların bir diğer ismi de "odun yarıcı"dır- ellerindeki iki tahta parçasını üç defa birbirine vurur.

Reis vakti sorar, birinci muhâfız mes'ud bir günün sa'ye teşvîk eden lâtîf ve parlak güneşinin doğmuş olduğunu söyler ve meclis açılır. Reisin emriyle âzâdan üç kişi, şantiyenin yanında bir bekleme odasında bulunan namzedi hazırlamaya gider.

Namzed şu sûretle hazırlanır: Üç karbonâri ellerinde tüfeklerle namzedin üzerine hücûm ederek onu yere yatırırlar. Sonra ite kaka şantiyenin kapısının önüne getirerek pantolon ve gömleğinden başka bütün elbisesini çıkarırlar ve sırtına bir işçi gömleği ayaklarına kaba bir köylü kundurası geçirirler.

Şantiyenin kapısı önünde üç defa karbonâri uslü üzere el vururlar. Reis ikinci muhâfıza bunun ne olduğunu sorar. O da ormanda kaybolmuş bir kuzen olduğunu söyler ve reisin tasvîbiyle ona yardıma gider. İkinci muhâfız kapıda tahkîkat icrâ ettikten sonra tekrar reisin önüne gelerek iyi bir adamın odun yarıcısı olmak, Karbonârilik cemiyetine girmek istediğini söyler. Baba usta namzedin içeri alınmasını emreder ve namzed ehl-i hıbre ve merâsim reisiyle beraber şantiyeye girerek birinci ve ikinci muhâfızlar arasında yerini alır.

Ehl-i Hıbre namzedin elbiselerini şantiyenin ortasında atar. Reis, ehl-i hıbreyle buna dâir birkaç söz konuştuktan sonra namzede teveccüh ederek ismini sorar ve kabûl merâsimine başlarlar. Namzedin temizlenmesi için başına bir parça su dökülür. Karbonalik'in kabûl merâsiminde en

ziyâde câlib-i dikkat olan nokta ahlâk imtihânıdır.

Namzede şu tarzda sualler sorulur:

"Sizi âileniz mi besliyor, yoksa kendi mesâîniz mi? İçinde yaşadığınız cemiyette ne gibi davranışlarla temeyyüz ettiniz? Hükûmeti nasıl anlıyorsunuz? Hükûmet kimin menfaatini desteklemektedir? Milletin düşmanları var mıdır? Cemiyetin fazîlet ve kabahatleri nelerden ibârettir? En ziyâde takdir ve takbîh edilen insanlar kimlerdir? Millet nedir? Muntazam bir cemiyet ne gibi gayelere sâhib bulunmalıdır?..."

Namzed bu sorulardan her birine, Karbonârilik'e muvâfık cevablar verdikten sonra bir elini ekmek ve diğer elini şarab üzerine koyarak yemin verir ki yemin metninin hulâsası şudur:

"Karbonârilik esrârını muhâfaza edeceğime, kuzenlere yardım etmekten hiçbir zaman uzak durmayacağıma, felâketlerini hafifletmeye elimden geldiği kadar çalışacağıma yemîn ederim. Sözümde sebât etmezsem kuzenlerimin baltalarının kafamı kesmelerine razıyım!."

Bu yeminden sonra baba usta namzedi takdîs ederek ehl-i hıbrenin yanına oturtur ve kendisine elbiseleri iâde ettirerek şimdiye kadar kendisinin düşmanı olanların bundan sonra dostu ve müdâfii olacaklarını söyler ve yardımlaşmanın gereği üzerine uzun uzun söz söyler. Sonra saati sorar, ikinci muhâfız Güneş'in batma vaktinin girmiş olduğunu söyler. Temaslardan ve işâretlerden sonra yarın tekrar işe başlamak üzere istirahat için ictimâya nihâyet verilir.

Karbonârilik'in İtalya'ya hâs olan yeni mezhebinde namzedin kabul ve takdîsinden sonra baba usta **San Tibaldo** hurâfesini nakleder. Katoliklik'in İtalya'da pek büyük bir kuvvetle kökleşmiş olduğundan Karbonârilik halkın mukaddesât ne îtikadlarını pek ziyâde rencide etmemek için cemiyete bir hristiyanlık renk ve şekli verir. Hatta bâzan

Kâinât'ın Ulu Mîmârı'nın bizzat **Hazret-i Mesîh** olduğunu bile îmâ ederek zavallı âhâliyi büyük bir kolaylıkla aldatır, oynatırlar. Bu **San Tibaldo** hurâfesi şâyân-ı dikkat ve merak bir şey olduğundan muhatasaran arz edeceğiz:

"**San Tibaldo** Milâdî 9. Asır'da içinde Provins Eyaleti'nde doğmuştu. Küçük yaştan îtibâren onda sükûn ve inzivâya karşı teskîni mümkün olmayan bir iştiyâk peydâ olmuştu. Servet, saadet, şan ve şeref onun nazarında küçük bir yer dahî tutmuyor ve bütün emeli kadim Hristiyanlık'ın azizliğine hâs sa'y ve sükûn dolu münzevî bir hayat sürmekten ibâret bulunuyordu. Bu emel bir zaman o kadar büyüdü ve o kadar tahammülsüz bir ihtiyac hâlini aldı ki artık memleketinde duramayarak bir arkadaşıyla gizlice firâr etti. Bir zaman Almanya'nın bir şehrinde çiftlik hizmetçiliği ederek, tarlalarda çalışarak ve bilhassa ormanlarda odunculuk ederek hayâtını kazandı.

Bir müddet sonra halk bunların asâlet ve necâbetlerine vâkıf olarak onlara pek ziyâde izzet ü ikrâm etti. İki arkadaş artık bu memlekette ikaamet etmeyi münâsib gömeyerek bir gece vakti o şehirden gizlice ayrıldılar ve aylarca ellerinde bir asâ ile ağaç kovuklarında geceleyerek ve tâze yapraklar yiyerek yaşadılar. Sonunda Venedik civârında boş bir arâziye ulaştılar. Orada kendi elleriyle küçük bir kulübe inşâ ederek birçok sene sa'y ve ibâdet dolu bir hayat geçirdiler. Vücudlarına pek ziyâde ezâ ve cefâ ediyorlar, ağaç kökleri yemekle karınlarını doyuruyorlar ve başlarının altına yastık yerine kalın bir kütük koyarak yatıyorlardı. Sıhhatlerinde seneden seneye daha büyük bir bozulma meydâna geliyordu. Nihâyet bir sene arayla ikisi de öldüler.

2- Üstad İyi Kuzen Rutbesi

Namzed "vaftiz babası" nâmındaki bir karbonârinin refâkatinde ormana yani locaya gider. Başında dikenlerden

yapılmış bir çelenk ile koridorları dokuz defa dolaştıktan sonra şantiyeye girer. Şantiyenin görünüşü birinci rutbedekinin aynıdır. Yalnız fazla olarak ortada dâire şeklinde büyük bir masa, masanın üzerinde "esaslar" nâmını hâiz on bir adet eşya vardır. Bunlar; bir top bez, bir su testisi, bir avuç toz, bir haç, bir beyaz mendil, bir odun parçası, yapraklar, iplik, beyaz, kırmızı ve siyah renklerde kurdelâlardan ibârettir. Namzedin başındaki çelenk de bu masa üzerine koyulur.

Namzed evvelâ birinci yemînini tekrâr eder. Sonra baba ustayla birinci muhâfız arasında soru-cevab tarzında uzun bir muhâvere cereyân eder ki can sıkmamak için naklinden ictinâb ediyoruz.

Bu muhâverenin mevzûu on bir adet eşyânın mânâları, muhtelif nev'den ağaçların nelere delâlet ettiği, Karbonârilik'in vâsıtaları, gayesi ve vazîfeleri gibi şeyler teşkîl eder.

Bu muhâverenin nihâyetinde namzedin gözleri bağlanır ve uzun uzadıya dehlizlerden dolaştırıldıktan sonra şantiyeye getirilir. Baba usta namzedin Karbonârilik'i telâkkî sûretini tedkîk eder ve tecrübelere başlanır. Bu tecrübelerin mevzûunu Hazret-i Îsâ'nın muhâkemesi ve çarmıha gerilmesi vak'ası teşkîl eder. Baba usta namzedin zeytin bahçesine getirilmesini emreder. Namzede, gayr-i muntazam adımlarla ve itile kakıla bir müddet yürütüldükten sonra salonun ortasında diz üstü çöktürülerek niyaz vaziyeti aldırılır.

Vaftiz babası namzedin nâmına şu şekilde yalvarır:

"- Benim çekeceğim meşakkat ve zahmetler insanoğlunun refah ve felâhını mûcib olacaksa ben bütün her şeye metânetle göğüs germeye hazırım. Ey semâvî Peder! Elverir ki senin irâden yerini bulsun!"

Baba usta:

"- Ona acı kadehinden içiriniz!"

Namzede acı bir yağ içirildikten sonra onu şantiyeden dışarı çıkarırlar ve ellerini ayaklarını sıkı sıkıya bağladıktan sonra tekrar içeri alırlar.

Merâsim reisi, namzedi, **Pilate**'yi temsîl eden baba ustanın önüne götürerek onun milleti ayaklandırmak, memlekette hüküm sürmek ve dini tahrîb etmekle ithâm edildiğini ve kendisinin Allah'ın oğlu olduğunu iddia ettiğini söyler. **Pilate**, suç pek büyük olduğu için yalnız başına hüküm vemekten âciz olduğunu söyleyerek **Caiphe**'yi temsîl eden birinci muhâfıza mürâcaat edilmesini tavsiye eder.

Birinci muhâfız da aynı şeklide mes'ûliyetten korkarak bunun Yahuda Kralı **Herode**'yi alâkadâr eden bir mes'ele olduğunu beyân eder. **Herode**'yi temsîl eden ikinci muhâfız namzedi istintâk eder. "Vaftiz babası" namzed adına cevab verir. Namzedin, kendisinin Allah'ın oğlu olduğunu iddia etmesi üzerine Mûsevî Milleti'ni temsîl eden iyi kuzenlerden îtiraz ve gazab dolu sesler yükselir.

Herode namzedin bir mecnûn olduğunu ve kendisinin mecnunlarla işi olmadığını söyleyerek ne isterse yapması müsâadesiyle namzedi **Pilate**'ye gönderir. Namzedin tekrar kendisinin Mûsevîler pâdişâhı **Nâsıralı Îsâ** olduğunu iddia etmesi üzerine **Pilate** onun başına bir tac konulmasını ve eline bir asâ verilmesini emreder. Dikenli çelenk namzedin başına konulur ve eline de kamış parçası verilir.

Pilate hâzirûna bu hükümden memnûn olup olmadığını sorar. İyi kuzenler hep bir ağızdan onu bir çarmıha gerdikten sonra kırbaçlamalı diye haykırırlar. **Pilate** mes'ûliyetinin kendisine âid olduğunu söyleyerek bu hükmü kabul eder ve namzed omuzunda büyük bir tahta haç ile şantiyenin içinde ağır ağır dolaşır. Sahne burada nihâyet bulur ve iyi kuzenler yine hep bir ağızdan Îsâ'nın afvını taleb ederler. Merâsim reisi, namzede diz çöktürür ve çırak iyi kuzen yemîninin tekrârından sonra "üstad iyi kuzen rutbe-

si" kendisine verilir.

Meclis birinci rutbedekiyle aynı şekilde kapanır.

3- Büyük Seçilmiş İyi Kuzen Rutbesi

3. ve 4. rutbeler hakîkatte bir tek rutbe teşkîl eder. Bunun için ikisi de aynı zamanda tevcîh edilir. Merâsim boş bir yerde meselâ bir "kardeş"in kendi arâzîsi dâhilinde husûsî olarak inşâ ettirmiş olduğu bir binâda icrâ edilir. Ekseriyetle üçgen şeklinde olan ictimâ salonuna "mağara" adı verilir. "Alev" diye isimlendirilen iki muhâfız ellerinde yalın kılıçla kapıyı muhâfaza ederler. Mağara; Güneş, Ay ve bir yıldızı temsîl eden üç fânus ile aydınlatılır.

Meclisin ictimâ saati geldiği zaman "büyük üstad büyük seçilmiş" mûtâd olduğu üzere saatin kaç olduğunu sorar. Vaktin geceyarısı ve bütün hristiyanların uykudan uyandıklarını îlân eden çanın çalmakta olduğu, iyi kuzenlerin zulüm ve istibdâda karşı bu saatte yürüdükleri söylenir. Reis kapıda bekleyen "alevler"e içeride yabancı bulunup bulunmadığını sorar ve tabiî ki menfî cevab alır.

Reis, hatîbe hitâben:

"- İyi kuzen reislerimiz, vuku bulacak umûmî harekâtta hürriyetin galebesinin sebeblerini hazırlamışlar mıdır?"

Hatib:

"- Hay, hay! Reislerimiz ölmek yâhud yenmek üzere yemîn ettikten sonra gittiler."

Bu mukaddimeyi müteâkib bir evvelki meclisin zabıtnâmesi okunur ve hatib makama münâsib bir nutuk irâd eder.

Sonra kâtib, hulâseten naklettiğimiz şu nutuk ile karbonârilere vazîfelerini hatırlatır: (Bu tâlimat âdetâ Karbonârilik'in rûhunu teşkil ettiği için ne kadar çok mevzubahis edilirse o kadar iyidir.)

"-Zulüm ve baskı altında ezilen milleti kurtarma günü

geldiği zaman husûsî loca âzâları mensûb oldukları reislerin kendilerini dâvet ettikleri yerde bulunurlar. Reis onlara nerede ne sûretle yardım toplayacaklarını, ne gibi icraatte bulunacaklarını, habs veya katl edilmeleri lâzım gelen vatan hâinlerinin kimler olduğunu, geçici hükûmetin kimlerden müteşekkil bulunacağını bildirir. Husûsî loca efrâdı bu tâlimat mûcibince taraftar toplarlar, zorbalara karşı cesûrâne hücûm ederler ve muvaffakiyet elde edildiği zaman geçici hükûmeti îlân ve yirmi bir yaşını geçen bütün ferdlerin reyiyle hürriyetperver bir meclis teşkîl ederler.

Harekâtı idâre edenler milletin arasında bulunarak tereddüt içinde olanları ve korkakları cesâretlendirir, gözlerini bürüyen kan perdesiyle ne yaptıklarını bilmez hâle gelen müfritlerin şiddet ve hiddetini tâdil ederler ve her sûretle mücâdelenin intizam dâiresinde cereyân etmesine gayret ederler. İşte kardeşler, mukaddes maksadımızın zafere nâil olması için verilecek tâlimat bundan ibârettir. Şimdi cemiyete ve bu tâlimata sâdık kalacağınız hakkındaki yemîni tekrâr eder misiniz?"

Bütün herkes diz üstü çöker ve sol ellerini başlarına, kapalı olan sağ ellerini muhayyel bir hançeri kalblerine saplıyorlarmış gibi göğüsleri üzerine koyarak yemîni tekrâr ederler.

Hatib Karbonârilik'in zulüm ve istibdâd üzerine galebe kazandığı takdirde millet meclisinin tasvîbine arzedilecek "kaanûn-ı esâsî"yi okur.

Bu siyâsî ve dînî muhtevâlı "kaanûn-i esâsî"nin bütün maddeleri papalığın ilgâsı ve hattâ papanın İtalya'dan sürgün edilmesi esâsına dayanır. Bu kaanun mûcibince papanın baskısından kurtulan İtalya Cumhûriyeti'nde rûhânî reis olmak üzere piskoposlar tarafından seçilmiş olan "Patriarche" bulunacak yani Katoliklik umûmî şeklini kaybederek millî bir şekil almak şartıyla tecvîz ve kabûl edilebile-

cektir. Katoliklik'e pek ziyâde bağlı olan halkı heyecanlandırmamak ve ürkütmemek için Karbonârilik bu maksadı "Katoliklik'i aslî hüviyetine döndürmek emeli" sûretinde tefsîr eder. Kaanûn-ı Esâsî'nin okunmasından sonra namzed "üstad iyi kuzen" rutbesindeki haç ile üç defa salonu dolaşır. 3. rutbeye âid tecrübeler bundan ibârettir. Fakat bundan sonra namzed, gözleri bağlı olduğu halde sıkı bir imtihandan geçirilir. Sonra yemîn ederek 4. rutbeyi kabûle hazırlanmak için ehl-i hıbre kuzenlerin refâkatinde salondan çıkarılır. O hazırlanıncaya kadar meclis muvakkaten tâtil edilir.

4- Büyük Üstad İyi Kuzen Rutbesi

Meclis açılır açılmaz namzed ve **Hz.** İsâ ile beraber çarmıha gerilen iki şahsı temsîl eden iki karbonâri omuzlarında birer haç ile içeri girerler. Namzedin gözleri bağlıdır. Bu iki karbonâriden biri sağda, diğeri solda, namzed ise ortada yer alır. Arkalarında reisin emirlerini icrâ etmeye hazır üç ehl-i hıbre durur.

Büyük üstad büyük seçilmiş, hâzirûna hitâben:

"- Bu hâinler mukaddes cemiyetimizin esrârını fâş ettiler. Cemiyetimizin bu darbe altında kâmilen mahvolmasına ramak kaldı. Harekete geçeceğimiz günü müstebid hükûmete ihbâr etmiş oldukları için bu zamânı te'hire mecbur kaldık. Şu halde bu iki mel'un sebebiyle millet bir müddet daha istibdâdın boyunduruğu altında ezilecek. Şimdi bu hâinler günâhlarının cezâsını gözlerimizin önünde çekecekler. (ehl-i hıbrelerden birine hitâben) hâinin birini huzûruma getiriniz!."

Karbonârilerden biri reisin önüne getirilir. Reis uzun uzadıya ve şiddetli bir dil ile onu azarlar. Dünyâ'nın bütün felâketlerini onun için temennî eder ve nasıl müdhiş ve zâlimâne bir ölümle öldürüleceğini vahşi bir belâgatle anlatır.

Mahkûm bu ölüme hakîkaten müstehak olduğunu fakat hiç olmazsa karbonârilere lâyık bir cesâretle bütün bu işkencelere tahammül ederek kendisini müebbeden ezecek günâh yükünü bir parça hafifleteceğini söyler.

Ehl-i hıbre kuzenler onu fanilâdan bağlarla canı acımayacak şekilde çarmıha gererler ve namzede de onun ellerinden ayaklarından çarmıha çivilendiği zehâbını vermek için bir çelik ile tahtalara vururlar. Sahte hâin acı çekermiş gibi sesler çıkarır.

Reis ikinci hâin hakkında da aynı şiddetli lisânı kullandıktan sonra onu da çarmıha gererler. Birincisinin aksine o kat'iyyen yaptığından pişmanlık duymaz ve az bir zaman sonra hükûmet askerlerinin orayı basacağını ve cemiyetin kâmilen harab olacağını söyler.

Hâinlerin ikisi de bu sûretle çarmıha gerildikten sonra reis namzede hitâben bir nutuk irâd ederek ona cemiyete dâimâ sâdık kalmak lüzûmundan ve onun esrârını ifşâ edenlerin bu sûretle cezâlandırılacağından bahseder.

Bir işâret üzerine gözlerini bağlayan mendil kaldırıldığı zaman namzed bütün hançer ve baltaları kalbinin ve başının üzerinde görür. Hatib, namzedin müdhiş bir ölümle öldürüleceğini söyler. Bütün şantiye namzedin korkup korkmadığına dikkat eder. Eğer namzedde hiçbir koku emâresi yoksa reis tarafından takdir edilir.

Sonra "büyük usta büyük seçilmiş", çarmıha gerilmiş olan namzede mâruz kaldığı hâlin hakîkî mânâsını anlatır. O gün şafak sökümünden îtibâren memlekette müdhiş bir ihtilâl kopmuş olduğunu, milletle hükûmet askeri arasında şiddetli vuruşmalar vukua geldiğini ve sokaklarda kan gövdeyi götürdüğünü söyler. Der ki:

"- Biraz sonra zulüm ve istibdâdı mahvedecek olan millet, bizim mukaddes cemiyetimiz arasından geçici hükûmet âzâlarını seçmeye gelecek."

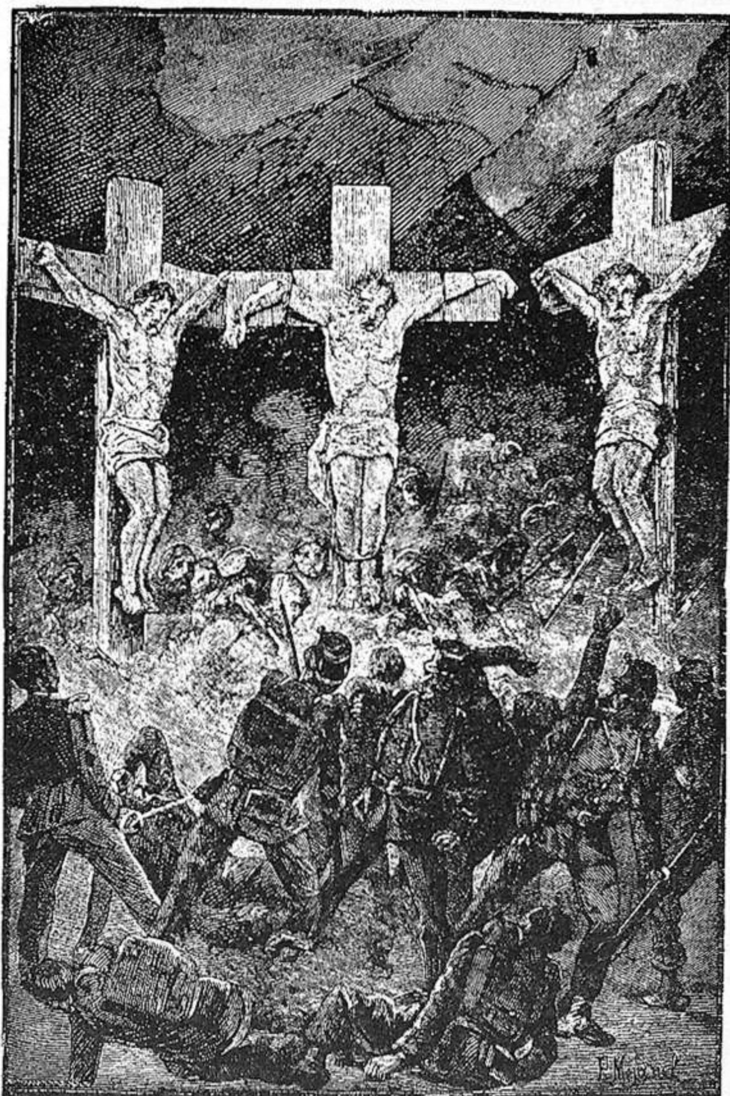
Fakat bu esnâda kapının önünde büyük bir gürültü kopar. Şantiye muhâfızlarından biri hükûmet askerinin kapıları kırmakta olduğunu îlân eder. Bütün iyi kuzenler hançerlerine ve baltalarına sarılarak dışarıya atılırlar. Ve dışarıda velveleler, feryadlar, tüfenk sesleri ve kılınç şakırtıları içinde büyük bir vuruşma başlar. Namzed tabiî ki yalnız gürültüden ibâret olan bu sahte savaşı görmez. Silâh sesleri gittikçe yaklaşır. İyi kuzenler görünmez bir düşmanın karşısında ric'at ederek çarmıhın önüne gelirler. Birisi namzede:

"- Ümîd et!. Bizim ric'atimiz ancak galibiyetimizi te'mîn içindir!." diye bağırır. Bu esnâda şantiye döşemesinden -evvelden tertîbi alınmış olduğu üzere- bir kısmı birdenbire çöker ve bütün iyi kuzenler bir anda kaybolduktan sonra döşeme yine yerine gelir. bu esnâda şantiyeye girmiş olan askerler, zâbitler ve polisler büyük bir hayret gösterirler. Bir zâbit:

"- Şu çarmıha gerilmiş olan insanlar arkadaşları tarafından katle mahkûm edilmiş mâsum veya mücrim karbonârilerdir. Bu işkenceden kurtarmak için onların işlerini bitiriverelim!."

Askerler tüfeklerini omuzlayarak namzede nişan alırlar ve "ateş" emrini beklerler. Namzed korkar, yalvarır ve canını kurtarmak için Karbonâri esrârını meydâna koyacağını söylerse zâbit askere tüfeklerini yere indirmelerini emredeceğini söyler ve namzedi dinler. Namzed yemîni bozduğu andan îtibâren katle mahkûmdur. Gerçekten bu hâdise memleketin buhranlı bir ânına tesâdüf edecek olursa karbonâriler namzedi hançerleyerek öldürürler. Sâir zamanlarda bilâhere gizli bir yerde işini bitirmek üzere cemiyetten tard etmekle iktifâ ederler.

Namzed bu tehdidden ürkmeyerek cesûrâne bir şekilde kurşunlara göğüs gerecek olursa zâbit "ateş" emrini vereceği anda yirmi-otuz tüfek patlar ve askerler ölerek yere

Karbonârilik'te büyük tecrübe

serilirler. Her biri bir köşeye gizlenmiş olan karbonâriler ortaya çıkarlar ve maktûl hükûmet askerlerini sürükleye sürükleye dışarı attıktan sonra cesâretinden dolayı namzedi tebrîk ederler. Namzed çarmıhtan indirilir ve şarka götürülür. Reis, ihânetin dâimâ cezâ göreceğini ve karbonârilerin her yerde galib olacaklarına dâir kısa bir nutuk irâd ettikten sonra namzede "büyük üstad iyi kuzen" rutbesini verir. "Büyük üstad büyük seçilmiş", saatin kaç olduğunu sorar ve aldığı cevab üzerine:

"- Mâdem ki öğle vakti olmuş ve millet zulüm ve baskıdan kurtulmuştur, artık meclise son vermemiz lâzımdır." diyerek meclisi kapatır.

KARBONARİLERİN SİYÂSÎ TE'SİR VE İCRAATLERİ

Karbonâriler, masonların bir şûbesi ve mensubları demektir. Masonluk, serî ve şedid icraatleri yapma vazîfesini karbonârilere vermiştir.

Masonlardaki uzun teşrîfat, sayılamayacak derecede rumûz ve dolambaçlı yollar Karbonârilik'te yoktur. Karbonârilerin en yüksek mercii "fevkalâde loca" nâmıyla merkezî bir idâre olup her yirmi loca bir "yüce loca"nın idâresi altındadır.

Karbonâriliğin ruh ve maksadını anlamak için İtalya'nın meşhur adamlarından **Mazzini**'nin[110] teşkîl ettiği "Genç İtalya" nâmındaki yüce locanın nizamnâmesini okumak kâfîdir. Bu nizamnâmenin bâzı maddeleri şunlardır:

"2. madde: Mutlakiyet hükûmetinin ve meşrûtî krallığın korkunç idârelerini görmüş olduğumuzdan artık bölünmez bir cumhûriyet te'sîsine çalışmaya mecbûruz.

30. madde: Cemiyetin emrine itaat etmeyen veya esrârını fâş eyleyen, zaman geçirilmeden hançerlenecektir.

---

110 **Giuseppe Mazzini:** 1805-1872 yılları arasında yaşamış olan ve İtalya Maşrık-ı Âzam'lığı yapmış İtalyan filozof ve siyâsetçi. **(Nâşir)**

Hâinlere de aynı cezâ icrâ olunacaktır.

31. madde: Mahkeme hükmü verecek ve bunu icrâ için derhal iki me'mur tâyin edecektir.

32. madde: Emri icrâya me'mur olanlardan imtinâ' edenler de hâin addedilecek ve derhal îdâm olunacaktır.

33. madde: Eğer mahkûm kaçmaya muvaffak olursa her nerede olursa olsun fâsılasız tâkib edilecek ve annesinin kucağında veyâhud Îsâ'nın türbesinde bile olsa îdâm edilecektir.

34. madde: Her mahkeme yalnız mensublarını değil cemiyet hâricinden olan kimseleri de muhâkeme salâhiyetini hâizdir."

Mazzini'nin terceme-i hâli masonluğun tarihçesinde zikredileceği için burada tafsîlât vermeyeceğiz. Bununla beraber Karbonârilik târihi için mühim olan birkaç söz söylemek istiyoruz:

I. Napolyon[111] mason olup bütün locaları idâre ve nüfûzu altına toplamış idi. O târihe kadar masonların alt şûbesi olan Karbonârilik, Napolyon'un bu tahakkümüne râzı olmadı. Ne kadar ihtilâl unsuru varsa bir araya toplayarak her türlü mutlakıyet usûlü aleyhinde mücâdeleye karar verdiler.

Bu maksada hizmet eden ilk loca 1809 senesinde İtalya'nın Capoude Şehri'nde kurulmuştur. 1821 senesinde ise Fransa, İspanya ve İtalya'daki bütün mason locaları aynı maksad için karbonârilerle birleşmiş bulunuyordu. Bununla berâber krâliyet hükûmetinin gösterdiği metânet dolayısıyla karbonârilerin emelleri husûle gelemedi. Piemont reisliğinde gerçekleştirmek istedikleri bir ihtilâl de akîm kaldı. Şu

---

111 **Napolyon Bonapart (Napoléon Bonaparte):** 1769-1821 yılları arasında yaşayan, Büyük Fransız İhtilâli'nde general bulunan, 1799'dan 1804'e kadar Fransa Cumhûriyeti'nin ilk başkanı olan ve sonrasında da 1804 ile 1814 arasında **Napolyon I** adını alarak aynı zamanda İtalya Kralı da olan Fransa İmparatoru. **(Nâşir)**

kadar ki Karbonârilik'in ümid ve faâliyetleri bitmedi. 1821 senesinde "Torino Yüksek Locası"nın neşrettiği beyannâme Karbonârilik'in o târihte gösterdiği siyâsî faâliyetin târihi bir şâhididir. İnkârı mümkün olmayan târihi gerçeklerdendir ki karbonâriler masonların bir şûbesi, hattâ avcı askeri ve âdetâ vurucu gücüdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM
KADIN MASONLUĞU[112]

Karbonârilik siyâsî mes'elelerde ifrâtı seven ve faal olan zevâtı meşgul etmek için îcâd edildiği gibi kadın masonluğu da "zarif ve güzelliği seven" kardeşleri meşgul etmek için te'sîs edilmiştir.

Masonluğun iki ucu demek olan şu iki şûbe arasındaki fark, Karbonârilik'in ihtiyac ânında faâliyet göstermesi ve masonların muvaffakiyetli zamanlarında âtıl kalması ile kadın masonluğunun dâimâ faal bulunmasıdır.

Okuyucuların hatırlarında olacağı üzere, kalfa derecesine kabûl olunan bir masona locanın muhteremi:

"- Şimdi beş yaşındasınız, bu yaş her şeyin beşer beşer yapıldığı kadın localarını ziyâret etmenize müsâiddir"der.

Bu garib cümlenin mânâsı husûsî bahsinde bildirilmiştir. Bu bahiste "herkesin hattâ kadınların dahî okuyabileceği" sûrette mason hemşirelerin[113] kabûl âyinleri zikredi-

---

112 Kadın masonluğu hakkında dilden dile dolaşan eden rivâyetlere inanmak zordur. Bununla berâber tarafsızlığımız hasebiyle muhakkak olan kısımları nasıl yazmış isek kadın masonluğu hakkındaki rivâyetleri dahî "ihtiraz kaydı ve mevsuk addetmeyerek" hulâseten yazacağız. Mevsuk olmayan cihet kadın masonluğun kuruluşunun sebebi ve ahlâka mugayir olan taraflarıdır. Nizamnâmelere muvâfık olan kabûl merâsimleri vs. ise tamâmen doğrudur. **(Mütercimler)**

113 Masonlukta erkek mensubların birbirlerine "birâder" diye hitâb ettikleri mâlûmdur. Erkek kardeş demek olan bu kelimenin kadın masonluğunda mukaabili kızkardeş mânâsına gelen "hemşire" kelimesidir. **(Nâşir)**

lecektir.

Kadın localarına çırak rutbesindeki masonlar kabûl edilmez. Bu locaların hangi târihte ve kim tarafından îcâd edildiği hakkında herhangi bir bilgi mevcud değildir.

Resimli Mason Tarihi isimli eserde, müellifi farmason **Clavel** Kardeş diyor ki:

"1730 senelerinde Fransa'sa kadın masonluğu zuhûr etmiş ise de bunun kim tarafından kurulduğu mechuldür. 1760 senelerinde başlamış ve 1774'te yüce idâre tarafından kabûl edilmiştir."

Bugün hangi memlekette mason locası varsa orada hiç olmazsa bir tâne kadın locası bulunur.

Kadın masonluğu erkek masonluğundan daha çok hücumlara mâruz kalmıştır. 1787 senesinde Almanya'da kadın masonlar hakkında bir takım tâkibat icrâ edilmiştir.

Bu gibi hâdiseler masonların emel ve tasavvurlarına dâir birçok evrâkın ele geçmesini mûcib olmuştur. Bu evraklar masonluk muhâliflerinin iddiasına göre ahlâk dışı birçok fikirleri ihtivâ ediyormuş. Fazla olarak da bu evraklarda Katolik Kilisesi'ne kadınlar vâsıtasıyla nasıl darbe vurulacağı gösterilmektedir.

Fransa'da kadın masonluğunun yolsuzlukları hakkında maşrık-ı âzam büyük zâbiti **Rebold** Kardeş'in yazdığı *Fransa Maşrık-ı Âzamı Târihi* isimli eserin 289. sahîfesindeki şu sözler şâyân-ı dikkattir:

"Pâris'te bile "Zühre Mâbûdesi" nâmına açılan mâbed kadınlara mahsus idi."

Bunun gibi Pâris'te Rönesans Locası'nın muhteremi **Charles Fauvety** yalnız masonlar tarafından okunmak üzere yazılıp her nasılsa ele geçen bir eserinde diyor ki:

"Aziz Fransız masonluğumuzun mâbedi kadîm Bâbil'in mâbedlerini hatıra getiriyor. Bunlara dolan sürülerle kadınlar yabancılara kendilerini takdîm ve teslîm ediyordu."

Bizzat mason reisleri tarafından kadın masonluğu hakkındaki böyle şehâdetler fazla izâha lüzum bırakmaz.

Kadın masonluğu evvelâ birbirinden çok farklı iki mezhebi hâvî idi. Birisi **Palladiques Mezhebi** ve diğeri de **Adoption Mezhebi**'dir.

Palladiques Mezhebi, siyâsî entrikalara hizmet edecek kadınlar yetiştirmek için îcâd edilmiştir. Bu mezheb localarına akıllılık, edîblik ve hürriyetperverlik iddiâsında bulunan kibirli ve aptal kadınlar kabûl edilir.

Adoption Mezhebi locaları ise kardeşlerin aşk hislerini doyurmak içindir. Bu mezhebe kadınların fukarâ ve orta sınıfa mensûb olanları toplanır. Bunlar ekseriyetle kandırılarak gayr-ı meşrû sûretle anne olmuş zavallı kadınlardır ki onların evlâdları da mason müesseselerine kabûl olunur.

Kadın localarına evvelden şöyle isimler verilirdi: İffet, sâdık mason kadını, sâbit yürekler, aşk pazarı, güzel ve iyi...ilh.

Sonraları bu isimlerden vazgeçilmiştir. Zira aşk pazarı gibi isimler hakîkati pek açık ifşâ ediyordu.

Kadın masonluğu teşkilâtını gizli tutmak maksadıyla resmî mason neşriyâtı erkek localarından bahsederken bunlara bağlı kadın localarından asla bahsetmez. Lâkin her mason locasının ayrıca kendine bağlı bir kadın locasının olması bile herhalde maiyyetinde bir üstâde-i âzam, bir müfettiş hemşire, bir hazînedar ve daha birkaç kadın me'mur bulunmasını gerektirir.

Mason resmî vesîkaları kadın localarını gizliyorsa da bunların erkek localarına nisbetle yüzde altmış olduğu tahmîn ediliyor. Fransa nâzırlarından birisi ki maşrık-ı âzam âzâsından idi ve reis bulunduğu locaya bir değil iki tâne kadın locası ilâve etmişti. (Şahıslardan bahsetmek istemediğinden dolayı müellif nâzırın ismini yazmamıştır.) Bu locaların birinde Palladiques Mezhebi diğerinde ise Adoption

Mezhebi usûlü kabûl edilmişti.

Adoption locasına devâm eden birâder ve hemşireler eski putperestlerin Zühre mâbedlerinde yaptıkları gibi hareket ediyorlardı.

Palladiques Mezhebi iki şûbeye ayrılmış olup bunlardan bir tânesi "Yedi Hakîmler", diğeri ise "Palladium" ünvânını hâizdir.

Zamânımızda en ziyâde yaygın olan Adoption Mezhebi'dir.

Kadın locaları tâlimâtı 1787 senesinde **Guillemain de Saint Victor** birâder isimli üstad tarafından tab ettirilmiştir.

O günden beri bu tâlimat pek az değişikliğe uğramıştır. En son kadın masonluğu tâlimatnâmesi meşhur mason muharrirlerden **Ragon** Kardeş tarafından yazılmış ve 1861 târihinde tab edilmiştir. 33. dereceli **Teissier**'in 1884 târihli *Masonluk Umûmî İlmihâli* isimli eserinde dahî kadın masonluğu hakkında mufassal tâlimat mevcûd olup bununla evvelki eserler arasındaki fark pez azdır.

Bu tafsîlâtı vermekten maksadım kadın msonluğu hakkında yazdığım şeylerin iftirâ ve yalan zannedilmemesi içindir.

Masonluk artık kadın localarının var olmadığına herkesi inandırmaya çalışıyor. Halbuki bugün kadın masonluğu son derece faal bulunmakta olup gittikçe de genişlemektedir.

Aşağıda tafsîlâtıyla yazacağımız merâsim, kadın masonluğunun Adoption Mezhebi'ne âid olanıdır.

Kadın masonluğu, üç esaslı dereceden başka bir takım yüce dereceler ihtivâ etmektedir.

Bu mertebelere yükselme şartları ve bir kadının masonluğa giriş şartları ve âyinini okuyucunun dikkatlarine sunuyoruz.

ADOPTİON MEZHEBİ

Çırak

Erkek masonluğunda olduğu gibi mâbed dikdörtgen yalnız döşeme ve duvarlarına gerilen kumaşlar kırmızıdır. Bununla birlikte çoğu kere tasarruf maksadıyla kadın ictimâları da erkek localarında yapılır. Şu halde mâbed çırakların kabûlü esnâsındaki hâlini arzeder.

Kadın localarında dört cihet isimleri yerine kıt'a isimleri kullanlır. Meselâ; Şark, Asya; Garb, Avrupa, Cenub, Afrika ve Şimal de Amerika kıt'ası nâmını taşır.

Asya kıt'asında iki koltuk veyâhud taht vardır ki, bir gölgelik altına konulmuştur. Koltukların iki tarafında sekiz tâne heykel veyâ levha bulunur ki bunlar "hikmet, ihtiyat, kuvvet, îtidâl, şeref, şefkat, adâlet, hakîkat"i temsîl eder. Hakîkat heykeli anadan doğma çıplak bir kadındır. Aman ne hakîkat!.. Salon beş tane reçine yakılan meş'ale ile aydınlatılır ki şiddetli ışığıyla birlikte güzel bir koku da yayar.

Asya kıt'asına konulmuş beş ayaklı bir yıldız da salonu aydınlatır. Salonda vazîfelilerin önündeki masalar üç köşeli değil beş köşelidir. Kadın locaları hiçbir zaman yalnız kadınlar için açılmaz. İctimâlarda her zaman erkekler de bulunur. Mason kardeşler kadın celselerine gidebilirler ancak rutbeleri çıraktan yüksek olmaları şarttır.

Locanın reisi kadın ictimâlarında "reis-i âzam" nâmını alır ve şark yani asya kıt'asında oturur. Reisin yanında "büyük reîse" nâmını taşıyan mason hemşire oturur.

Birinci mubassırın yanında müfettiş hemşire yer alır. Namzedleri kabûl âyini için hazırlayan hatîbedir. Kadın masonlara gelince; çıraklar amerika kıt'asında, kalfalar afrika kıt'asında ve üstad dereceli kadınlar da her iki kıt'ada yer alırlar.

Mason kardeşlerle mason hemşireler iki sıra teşkîl eder. Ön safta kadınlar, arka safta ellerinde kılıçlarıyla birlikte erkekler oturur.

Mâbedin zemînine serilmiş olan levha bir halıdan ibâret olup dört remizle Dünyâ'nın dört kıt'asını temsîl eder. Halıda bunlardan başka:

1- Yâkub'un merdiveni
2- Ararat Dağı'nda Nuh'un Gemisi
3- Bâbil Kulesi
4- Güneş
5- Ay

Mason hemşireler ictimâlarda beyaz elbise giyerler. Erkek masonlar gibi onlar da beyaz deriden birer küçük önlük takarlar. Onların kenarı çırak ve kalfalar için mâvi ipek kenarlı, üstadlar için kırmızı kenarlıdır. Locada vazîfesi olanların hâricindeki hemşireler beyaz eldiven giyerler. Bütün hemşireler sağdan sola doğru mâvi kordon takarlar. Üstadların kordonlarının ucunda altından küçük bir mala takılıdır. Kalfa hemşireler yüzlerini örtecek sûrette başlarına beyaz tül takarlar. Çıraklardan başka bütün mason hemşirelerin kollarında beyaz satenden birer bağ takılı olup üzerinde "sükût ve fazîlet" kelimeleri işlenmiştir.

Celsenin küşâdından bir az evvel cemiyete dâhil olmak isteyen kadın, tefekkür hücresine götürülür. Kadınlara mahsus tefekkür hücresi erkeklerin hücresine benzerse de daha az kasvetlidir. Meselâ; bir takım kanlı manzaraları gösteren levha ve şeffaflar yoktur.

Bununla berâber hücrenin duvarlarına siyah kumaş

gerilmiş olup masanın üzerinde bir aded ölü kafası vardır. Masanın üzedrinde hokka, kalem ve kâğıt vardır. Zîrâ kadın namzedler dahî erkekler gibi mütâlâalarını yazmaya mecburdur. Kâğıtta büyük harflerle şu üç sual yazılmıştır:

1- Bir kadının baba ve annesine karşı borcu nedir?
2- Bir kadının kocasına ve oğullarına karşı vazîfesi nedir?
3- Dostluğa ve cemiyete karşı ne vazîfemiz vardır?

Kadınları tecrübe için tefekkür hücresinde büyük bir kap altına bir kuş habsedilir. Namzedin kabın altında ne olduğunu anlamaması için ve kabı çevirmemesi tenbîh edilir.

Namzedler, yüzde doksan kabın içinde ne olduğunu merâk ederler, kabı açarlar ve kuş kaçar. Bu hal, loca muhteremine sonu gelmez bir nutuk söylemesi için vesîle olur. Namzede, tecessüsün fenâlığından uzun uzadıya bahseder.

Teşrîfat müdîresi tarafından tefekkür hücresine sokulan namzede, evvelce emsâlini gördüğümüz sualleri sorar. Fazla olarak, sıhhati ve mâneviyâtının yerinde olup olmadığını da anlamak ister.

Teşrîfat müdîresi, oldukça müşkül imtihanlar geçireceğini ve bunlarda umûmî âdâba ve nâmusa mugayir bir hal bulunmayacağını namzede söyler. Kuvvetli ve cesur olmasını telkîn eder. Namzedin sol bacağının çorap bağı çözülerek yerine mâvi bir kurdelâ takılır ve kulaklarında küpeler alınır.

Namzede daha bir çok tatlı sözler söyledikten ve kâğıtlara cevab yazmasını tenbîh ettikten sonra teşrîfat müdîresi namzedi yalnız bırakarak odadan çıkar.

Namzed tefekkür hücresinde düşünür ve yazarken mâbedde celse küşâd olunur.

Büyük üstâde beş tokmak darbesi indirerek:

"- Müfettiş ve hazînedar birâder ve hemşireler, ben ve muhterem üstâd-ı âzam afrika ve amerikadaki birâder ve

hemşerlerimizin size ve bize iltihâk etmelerini beyân ederiz. Tâ ki bu muhterem locada beşer beşer mesâîmizi icrâ edelim."

Erkek locaları merâsiminde gördüğümüz vechile üstâde-i âzamın bu emri müfettişe tarafından hazînedar ve afrika kıt'asına, hazînedar tarafından da amerika kıt'asına tekrâr edilir. Sonra müfettişe reîseye cevab verir.

Reîse bir tokmak darbesi vurarak:

"- Nizam alalım!"

Bu emir üzerine asya kıt'ası ayağa kalkar. Müfettişe bir tokmak darbesiyle:

"- Nizam alalım."

Bu defa afrika kıt'ası ayağa kalkar.

Nihâyet hazînedârın tokmağıyla amerika da ayğa kalkar. Reîse:

"- Müfettişe hemşire, erkek kadın masonların dikkat vazîfesi nedir?"

"- Locanın tamamıyla kapalı olmasına dikkat etmek."

"- Locanın kapalı olduğuna emin misiniz?"

"- Evet üstâde-i âzam içeriden ve dışarıdan kapalıdır."

"- Hazînedar hemşire! Çırak derecesinde kadın masonların vazîfesi nedir?"

"- Dinlemek, çalışmak, itaat etmek ve sükût."

"- Öyleyse dinleyelim, çalışalım, itaat edelim ve susalım ve esrârımızı nâmahremlere bildirmeyelim"

Herkes çırak vaziyeti alır. Kadınlar iki ellerini sağ el sol elin üzerine gelecek ve baş parmaklar gönye şeklinde birbirine bitişik şekilde göğüslerinin üzerine koyarlar.

Reîse:

"- Haydi vazîfemizi beşer beşer yapalım"

Bu dâvet üzerine hâzirûn avuçlarına beşer darbe vurarak batarya icrâ ederler sonra parmaklarının ucuna üç

kere vurarak:

"- **Eva!.. Eva!.. Eva!... (Havvâ!.. Havvâ!.. Havvâ!..)**" derler.

Bundan sonra tafsîli beyhûde bir takım merâsimle celsenin küşâd edildiği îlân olunur.

Erkek localarında zabıt varakasına "levha" denir. Kadın localarında ise bunun ismi "merdiven" dir.

Büyük reîse meclisin açıldığını îlân eder ve herkes yerli yerine oturur. Kâtib hemşire evvelki meclisin zabıtnâmesini okur, sonra büyük reîsenin emriyle ziyâretçiler locaya alınarak derecelerine göre oturturlar.

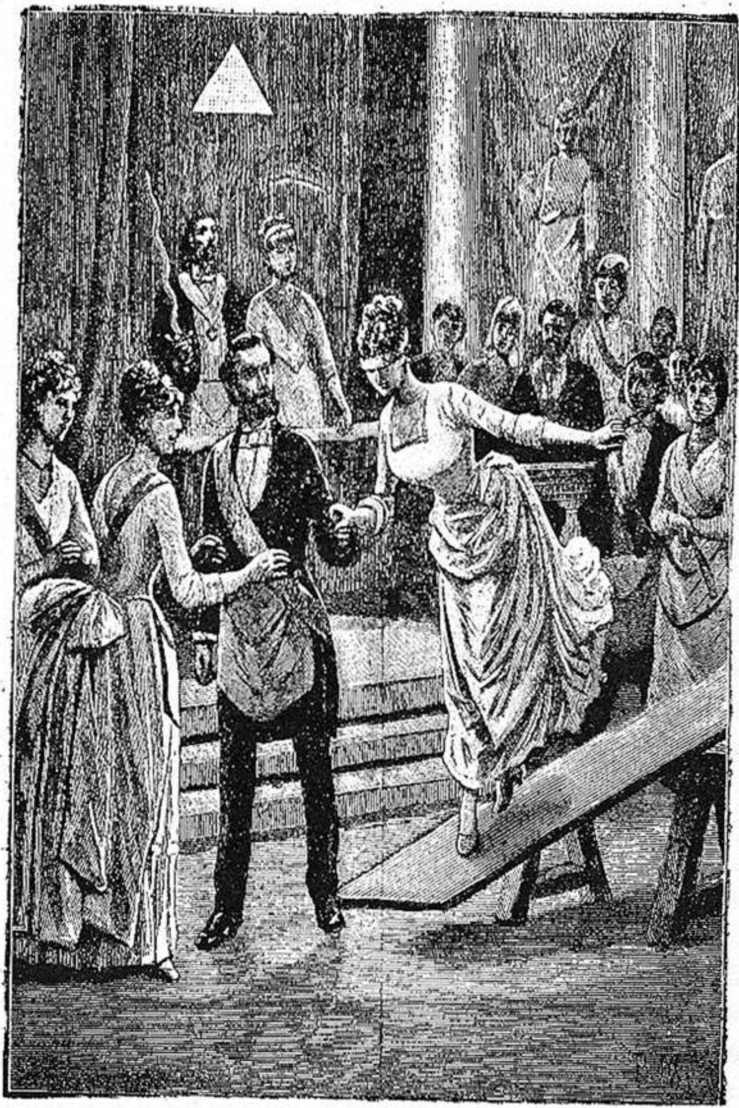
Evvelki zabtın kıraati sırasında namzedin yanına gitmiş olan hatîbe hemşire elinde namzedin kendisine sorulan suallere erdiği üç cevâbın yazılı bulunduğu kâğıtla geri döner. Cevablar okunduktan sonra üstâde-i âzam, namzedin kabûlü için loca efrâdının muvâfakatini taleb eder.

Hatîbe hemşire cevabları locaya getirdiği ve locada namzedin kabûl edilip edilmeyeceğine dâir müzâkereler icrâ edildiği sırada tabii ki namzed tefekkür hücresinde hatib kardeş ile yalnız kalır. Farmasonluk bir kadınla erkeğin bir odada yalnız kalmalarından şübhe edenleri dar fikirli ve kafasız diye isimlendirir. Farmason muharrilerden biri ilmihallerinden birinde bu gibi ahvâlde hatib kardeş ve namzedi yalnız bırakmakta be's görmenin insâniyet için bir kusur olduğunu ve böyle çirkin bir şübheye düşmek için nâmus ve fazîletin ne olduğunu bilmemek lâzım geldiğini söyler. Ancak masonluktaki bu nâmus ve fazîletin neden ibâret olduğunu ileride göreceğiz.

Her neyse hatîbe hemşire cevablarla locaya döndüğü zaman hatib kardeş namzede fazîlet ve insanlıktan bahseden bir nutuk çeker. Bu nutuk esnâsında hatîbe hemşire telâşlı bir tavır ile gelerek namzedin hâlâ arzusunda sebât edip etmediğini sorar. Namzedden aldığı cevab üzerine onu

elinden tutarak locaya getirir. Büyük reîse onun ismini, âilesini, kocası, babası, anası veyâhud sıradan bir hâmîsi olup olmadığını sorduktan sonra namzedin başı beyaz bir duvak ve hançerlerden müteşekkil bir çelenk ile süslenir ve ellerine de tenekeden bir kelepçe takılır. Büyük reîse, namzedi bir sandalyeye oturtarak cemiyet hakkındaki fikrini ve bu cemiyete niçin girmek istediğini sorar. Şimdi gerçekten bu şerefe nâil olmaya lâyık olup olmadığının anlaşılması için bâzı tecrübelerden geçirileceğini söyler. Bu tecrübelerden birincisi üç defa locayı dolaşmaktır. Bu seyahat erkek localarında görülüş olduğu gibi zor ve rahatsız edici değildir. Zemin biraz ârızalıdır. Namzedin ayağı yer yer sıralanmış yarım küre şeklindeki engellere tesâdüf ederek namzed düşecek gibi olur. Yâhud birden bire ayağı bir boşluğa giderek küçük bir heyecan geçirir. Fakat herhalde erkek localarında olduğu gibi canı yanmaz ve düştüğü yerler ekseriya birâderlerin yâhud hemşirelerin kucağı olur.

Bu seyahatlerden sonra erkekler namzedin başı üzerinde kılıç çatarak bir çelik kubbe teşkîl eder ve kılıçlarını şakırdatırlar. Büyük reîse namzedi tekrar sandalyesine oturtarak ona; nâmus, îtibar, haysiyet, fazîlet, safvet, mahviyet, hilm, şan ve şeref, riyâkârlık, hîlekârlık, kıskançlık hulâsa ahlâk hakkında bir çok soru sorar. Büyük reîsenin elinde bulunan bir kitabda bu suallerden her birinin masonluk mesleğiyle aynı ayarda süslü cümlelerle müretteb cevabları yazılı olduğu için namzedin cevablarıyla iktifâ etmeyerek kendi de okur. Bu esnâda locada bulunan bilcümle hemşireler yavaşça dışarıya çıkarlar ve kadın nâmına locada yalnız büyük reîse kalır ki o da bir tarafa gizlenir. Namzed, gözündeki bağ çözülünce kendisini bir alay erkek ve kendisine döndürülmüş bir çok parlak kılıç arasında görerek hayret eder veyâhud yüreksiz bir şey ise korkar. Üstâd-ı âzam böyle ahlâk ve âdetlerini iyice tanımadığı bir cemiyete tek başı-

Kadınlar Locası:
Bir kadının çırak derecesine kabûlü

na gelmenin ne kadar büyük bir ihtiyatsızlık olduğunu ona azarlayıcı bir dil ile anlattıktan sonra birden tavır üslûbunu değiştirerek bu hareketini onun masonluğa tam îtimâdından ileri geldiğini söyleyerek yine ahlâk ve fazîlet hakkında masonluğun, kafa ütüleyici ve insanı ayakta uyutan tatsız nutuklarından birini söyler. Bu nutuk esnâsında kadınlar yine yavaşça locaya girerler.

Üstâd-ı âzam masonluğa girme arzusunun kat'î olup olmadığını son bir defa daha sorduktan sonra namzedin ellerindeki kelepçeleri çıkartır. Namzed çatılı kılıçlarla teşkîl edilen çelik kubbenin altından yavaş yavaş yürüyerek mihrâbın önüne gelir ve diz çöker. Bütün loca âzâsı ayağa kalkarlar ve namzed üstâd-ı âzam'ın okuduğu yemîni tekrar eder.

Üstâd-ı âzam, namzedi takdîs ettikten sonra hemşire diye hitâb ederek alnından ve yanaklarından öper. Namzed üstâd-ı âzam'dan sonra büyük reîsenin yanına gider. Büyük reîse ona masonların tanınmak için kullandıkları işâretleri, parolaları ve temasları öğreterek onu üç yerinden öper. Daha nakle değer ehemmiyetleri olmayan ufak tefek merâsimden sonra üstâd-ı âzam, hatib kardeşi yâhud iktidârı müsâid ise hatîbe hemşireyi bir nutuk irâdına dâvet eder. Hatib yâhud hatîbe "mâbed-i fazîlet" nâmını verdiği masonluk hakkında bir çok medh ve senâlarda bulunur ve hâricde onun aleyhinde nasıl yanlış ve garazkârâne şâyialar döndüğünü, bîçâre mâsum ahâlînin beşerin saâdet ve fazîletini gaye edinerek çalışan bu mukaddes cemiyeti nasıl bir insanlık düşmanı ve kaçınılması gereken bir canavar ini telâkkî etmeye sevk edildiğini uzun ve tantanalı cümlelerle söyledikten sonra yeni namzedin varlığı ile bu safvet ve fazîlet menbaını bir kat daha temizleyeceğini ve fazîlet ve insanlığı gaye, hayr ve ahlâkı bu gayeye ulaşmak için vâsıta ittihaz eden ve Dünyâ'nın en pak ve şâibesiz vicdanların-

dan mürekkeb olan bir cemiyetin, mütegallibenin dizginlerini çekeceğini, adâletin mukaddes tahtını zulüm ve cehâletin târumâr olmuş enkaazı üzerine kuracağını nakleder ve sözüne Kâinât'ın Ulu Mîmârı'ndan kuvvet ve himâye taleb ederek nihâyet verir. Bu nutuktan sonra yardım sandığı dolaşır ve bu kaba basmakalıp cümlelerden heyecâna gelecek kadar budala olanların paraları sandığa akar.

Kadın masonluğunun ilmihalleri matbû değildir fakat âzânın hâfızasına bu ilmihal hükümlerinin lâyıkıyla nakşolması için her meclisin nihâyetinde büyük reîse ile müfettişe hemşire soru-cevab şeklinde bu ilmihâli tekrâr ederler. Bu da son bulduktan sonra muhterem büyük üstâd bir tokmak darbesi indirerek:

"- Hemşire ve birâderler, ayağa kalkın!." der.

Herkes ayağa kalkar ve büyük reîse "batarya"nın icrâsından sonra meclisin kapandığını, herkesin yerine çekilebileceğini îlân eder.

Meclise bâzan bir ziyâfet ve hattâ bâzan da bir temâşâ ile nihâyet verirler.

Bu bahsi bitirmeden evvel küçük bir mülâhaza serdetmek istiyoruz.

Kadınların cemiyete giriş anında masonlar şeytanca bir mahâretle hareket eder, iffetli ve temiz ruhları celb ve ifsâd için alçakça birçok hîle ve desîseler tertîb eder ve kızlara ve genç kadınlara bu ilk zamanlarda dâimâ nâmus ve fazîletten bahsederek onların korkmalarına meydan vermezler. Onlar da cemiyet ve cemiyetin nâmus ve fazîleti hakkında sarsılmaz bir kanaat ve emniyet edinirler. Onlara evvelâ mübhem ve sihirleyici bir lisan ile dînî ve insânî vazîfelerden bahsederler. Zavallıları içine atmak istedikleri uçurum fazîlet ve insanlık çiçekleriyle gizlerler. Daha ilk günlerde büyük bir mahâretle bu bâkir ruhlara atılan zehir -bir kumaşa düşen bir yağ damlası gibi- gittikçe büyür, etrâfı istilâ

eder. Yavaş yavaş ahlâkî bir çöküntü başlar ve fazîletin zirvesine çıkacağını ümîd eden bir kadın bir gün birdenbire kendisini zillete düşmüş bir halde bulur. Masonluğun dînî vazîfeleri sözünü câzib ve sihirli perdesi arkasında sakladığı şey dîne karşı nefret ve husûmettir. Bunun gibi insanlığa hizmet ve insânî vazîfeler sözlerinde de masonların hayvânî zevklerine hizmet etmek mânâsı mündemictir. Yaman fazîlet!..

Masonluk daha böyle en ince ruhları, hassas bekâretleri incitmeyecek bir çok câzib ve aldatıcı sözler altında alçakça mânâlar saklar.

Masonluk kadınlığı bir şehvet âleti derekesine indirmek için bu hîlelere baş vuruyor.

Kalfa

Kadın masonluğun ikinci derecesinin merâsimi birinci derecedekinin aynı salonda icrâ edilir. Yalnız aşağıdaki gibi bazı farklar vardır. Büyük reîsenin önünde büyükçe bir mum ve biraz hamur ile bir altın yâhud gümüş malayı hâvî bir kap vardır.

Loca kapısının üç tarafında hareketli tahta perdelerden yapılmış iki hücre vardır. Kapının sağ tarafındaki hücre birçok yaprak ve dallarla dolu olup ortasında yeşil çiçekli bir örtü ile kapalı bir mihrab vardır. Hücrenin sonunda **Âdem** ile **Havvâ**'yı temsîl eden bir resim ve bir köşede üzerine elmalar asılmış bir ağaç vardır ki, Adn Cenneti'nde hayr ve şerr ağacını gösterir.

Öteki hücre baştanbaşa siyahlarla döşeli olup yalnız türbelere mahsus kör bir kandil ile aydınlatılmıştır. Burada örtülü bir masanın önünde Cenâb-ı Hakk'ın **Kabil**'i lânetlediğini gösteren bir levha bir de iskelet vardır.

Bir çok şamdanlarla aydınlatılmış bulunan locanın ortasında, isimleri locanın dört cihetine isim olan dört büyük

kıt'ayı gösteren bir halı serilidir.

Meclis evvelki derecedekinin aynı sûrette açılır. Yalnız çırak yerine kalfa kelimesi kullanılır. Hatib kardeş tefekkür hücresinden namzede birtakım nasihatlerde bulunduktan sonra üzerinde bulunan mücevherleri ve çorap bağını alır. Gözlerini bağlayarak onu locaya götürür.

Hatîbe hemşire namzedi karşılayarak büyük üstâdeye takdîm eder. Büyük üstâde namzede masonluk esrarına vukufu hakîkaten isteyip istemediğini sorar. Aldığı cevab üzerine gayret ve hüsn-i niyetinden dolayı onu tebrîk ederek şimdi yine bazı tecrübelerden geçeceğini söyler. Evvelâ masonluğa dâir edinmiş olduğu fikirler hakkında onu isticvâb eder. Sonra namzed beş defa locayı dolaşır. Bu seyahatin mânâsı kendisine şu şekilde îzah edilir.

Bu havass-ı hamse yâni görme, işitme, dokunma, tatma ve koklama hislerini anlatır. Vâlidemiz olan tabiat hayat yolunda muvaffakiyetle merhaleler katetmemiz için bize bu beş kıymetli ve emin delîli vermiştir.

Namzed bu seyahatten sonra bir diğer tecrübeye mâruz bulunur ki, bu da sahte bir ateşe elini tutmaktan çekinmemektir.

Büyük üstâde hüsn-i niyetin masonlarca her şeyden büyük ve iyi telâkkî edildiğini hüsn-i niyetle icrâ edilen bir fiilin netîcesi fenâ bile olsa fâili için bir cezâyı gerektiremeyeceği hakkında uzun uzadıya konuştuktan sonra namzedin asıl büyük tecrübeyi atlatmasının zamanının gelmiş olduğunu söyler.

Namzed gözleri bağlı olduğu halde yukarıda bahsedilmiş olan küçük hücreye götürülerek tefekkürlerine terk edilir. Bu tecrübelerin hakîkî mânâsını umûmâ mahsus bir eserde îzah hiçbir şekilde münâsib olamayacağı için yalnız vak'ayı nakletmekle iktifâ ediyoruz.

Hücrede gizlenmiş bulunan ve ekseriyetle namzedin

mûtemedlerinden olan bir mason namzede yaklaşarak bu tecrübede kendisine delâlete me'mur olduğunu söyler. Mason evvelâ mâhirâne bir takım suallerle kadının nâmus ve ahlâkı hakkında bir fikir peydâ ettikten sonra elma ağacından bir meyve koparak onu yemeye zorlar.

Kadın bâzan tereddüt eder fakat masondan gördüğü zorlama ve ısrar üzerine daha fazla mukavemet edemeyerek itaat eder. Fakat elmayı ısırır ısırmaz müdhiş bir velvele kopar. Etraftan koşuşurlar. Üstâd-ı âzam korkunç ve gürültülü bir sesle "ne yaptın?" diye haykırarak kadının gözlerini açar ve elma ağacı üzerinde başını sallayan lastikten bir yılanı göstererek:

"- Eyvah!.. Nihâyet buna uyarak günâh işledin öyle mi?!.. Şimdi cezâsını çek bakalım"

Namzed, üstâd-ı âzamın emri ile cinâyet odasına, karanlık hücreye götürülür. Kadın bir müddet orada kaldıktan bir müddet sonra tekrar üstâd-ı âzamın önüne getirilir. Üstad tecrübeden evvel söylenilmiş olan sözleri tekrar hatırlatarak bu günâh hüsn-i niyetle işlenmiş olduğu için bir cezâyı gerektiremeyeceğini ve binâenaleyh namzedin afvedildiğini söyler. Netîcede der ki:

"- Nasıl, bir tuzağa düştüğünüz için sizi afvediyorsak siz de kardeşlerinizden ve hemşirelerinizden bir başka nüfûz altında fenâ bir fiil işleyenlerin suçunu öylece afvetmelisiniz."

Bu nutuktan sonra üstâd-ı âzam namzedi takdîs eder. Namzed mihrâbın önünde diz çökmüş olduğu halde masonluk esrârını hiçbir sûretle fâş etmeyeceğine ve mukaddes cemiyete dâimâ sâdık kalacağına yemîn eder. Üstad, namzed tarafından ısırılmış meyveyi tekrar çıkartarak hakkında bâzı sözler söyler ve bunun mason cemiyet ve dîninin bir remzi olduğunu söyleyerek namzede takdîm eder.

Nihayet namzedin ağzına sırları saklama mührünü

basar. Bu mühür basma resmi şu sûretle cereyân eder:

Namzed gözlerini kapar ağzını açar. Üstad-ı âzamda yukarıda bahsi geçmiş olan altın mala ile bir parça hamur alarak onun ağzına sürer ve namzedi yanaklarından ve ağzından öper. Namzedin ağzı bu hamur ile mühürlendikten sonra artık ağzından cemiyet esrârına dâir bir kelime çıkmayacaktır.

Büyük üstâde namzede, üzerinde "sükût ve fazilet" kelimeleri yazılı beyaz ipekten bir çorap bağı verir ve masonlukta sükût ve fazîletin ehemmiyetinden bahseder. Nihâyet namzed işâretlere, temaslara ve parolalara vâkıf olur.

Hatib kardeşin uzun uzadıya irâd ettiği nutkun hulâsatan mânâsı şudur:

"**Âdem** ve **Havvâ**'ya ölümsüzlük ve ebedî bir saadet va'd edildi. Fakat tabii nesli olamayacağı için insanlık iki kişiden **Âdem** ve **Havvâ**'dan ibâret kalacaktı. Bunun gibi ölümsüzler maîşetlerini te'min ihtiyâcı da hissetmeyecekleri için çalışmayacaklar ve ebedî bir atâletin ümidsiz uykusu içinde vakit geçireceklerdi. Görülüyor ki **Âdem** ve **Havvâ**'ya va'd edilen ölümsüzlük ve saâdet hakîkatte sonu gelmez bir işkenceden başka bir şey değildi. **Havvâ** merak sâikıyle yasak elmadan yedi. O zaman bütün tabiat esrârı perde perde gözlerinin önünde açıldı. **Âdem**'i de bundan müstefid etmek için kendisini taklîde zorladı ve her hakîkate vâkıf oldular. Bütün sırlarının fâş olduğunu gören **Adonai** gazabından ateş püskürüyordu. **Âdem** ve **Havvâ**'yı cennetten kovdu ve onları çalışmaya ve ölüme mahkûm etti. Fakat bu mahkûmiyet onlar için saâdetin ta kendisiydi. Evvelâ çalışmak emsalsiz bir zevk ve eğlence her halde can sıkıcı bir atâletten kat kat daha iyiydi. İkinci olarak **Âdem** ve **Havvâ** öleceklerdi fakat arkalarında gittikçe çoğalan kuvvet ve şevket kazanan necîb bir nesil bırakacaklardı. Şu halde ölüm yalnız şahsa münhasır bulunacak fakat beşeriyyet hakîkaten ölümsüz

olacaktı. Yalnız Dünyâ'da **Âdem** ile **Havvâ**'ya bazı felâketler mukadderdi. Onların âile saâdetini ve rûhu hududsuz bir zevk, şevk ve haz ile doduran evlâd muhabbetini kıskanarak **Hâbil** ile **Kabil** arasına bir nifak soktu ve insanlık için medâr-ı iftihâr olacak kaabiliyetler ile doğan **Kabil**'i mahvetmek ve gelecek nesilleri ebedî bir kusura mahkûm bırakmak için kardeşi **Hâbil**'i öldürmeye sevk etti ve insanlık ilk defa olarak ölümün korkunç ve kanlı manzarası karşısında bulundu. İşte aziz hemşireler! Kalfa rutbesinde murâkabenize mevzû teşkîl edecek şey bundan ibârettir. Şimdi tabii "cinâyet hücresi"nde gördüğünüz levhadaki mâsumiyetin kim ve cinâyet ve alçaklığında kim olduğunu pek güzel anladınız."

Bu nutku müteâkib yardım toplanır ve kalfa ilmihâli soru-cevab tarzına tekrar edilir. Celse aynen çırak merâsimindeki gibi kapanır.

Üstâde

Salon kırmızı bir kumaşla döşenmiştir. Mihrâbın üzerinde gökkuşağına delâlet eden bir billur asılıdır. Duvara beş basamaklı bir merdiven dayalıdır. Salonun hemen merkezinde bir metre yüksekliğinde koni şeklinde bir tahta kule vardır ki üzerine gayet hafif meyilli bir tahta ile çıkılır. Kapının yanında etrâfı paravanlarla örtülü, üzerinde bir tokmak, bir makas ve bir de merkezindeki çiviye basılınca iki gözü birden açılan yaylı bir kutu bulunan yaylı bir masa vardır. Salonun ortasında iki sütun arasına konulmuş "loca levhası" mukaddes târihe âid resimlerle doludur. Gökkuşakları üzerinde yanmış bir koyunun geri kalan kısmı, tüten bir ocak, **Hz. İbrâhim**'in oğlunu boğazlaması, **Nûh**'un gemisi, Bâbil Kulesi, **Hz. Yâkub**'un rüyâsında göklere kurulan merdiven, **Hz. Yûsuf**'un başında güneş, ay ve oniki yıldız ile kuyudaki hali ilh...

Kadınlar Locası:
Üstâde derecesi

Namzed evvela tefekkür hücresinde hatib kardeş ve hatîbe hemşire tarafından hazırlanır. Namzedin kolları ve göğsü çıplak bırakılarak yalnız tevâzû nişânesi olmak üzere göğsüne bir mendil örtülür ve gözleri bağlandıktan sonra locaya sevkedilir. Büyük reîse ona masonluk hakkındaki fikirlerini sorar, çırak ve kalfa rutbeleri hakkında onu biraz isticvâb ettikten sonra seyahate başlamasını emreder. Namzed bir müddet dolaştırıldıktan sonra hafif meyilli tahta üzerinden "Bâbil Kulesi"nin üzerine çıkarılır ve tahta yavaşça kaldırılır. Büyük reîse namzede ne istediğini sorar ve aldığı cevab üzerine der ki:

"- Bu rutbenin birinci şartı mahviyet ve tevâzûdur. Halbuki biz sizde bunlardan eser görmediğimiz için sizi aramıza kabûlde mâzuruz. Açınız gözlerinizi!"

Namzed kendini kulenin üzerinde görünce tabii hayret eder ve hâzirûnun alaylı bakışları ve tebessümleri ve hattâ bâzan kahkahaları arasında büyük bir mahcûbiyet hisseder.

Büyük reîse:

"- Görüyorsunuz, siz Bâbil Kulesi'nin üzerine yâni "gurur ve kibir zirvesi"nde dururken tevâzû ve mahviyetin pek çok fevkınde kalıyorsunuz. Şimdi o zirveden inmek mahviyetini gösteriniz ta ki bizde sizi memnûniyetle aramıza kabûl edelim."

Namzed kolarından tutularak oradan indirilir.

Büyük reîse sözüne devamla:

"- Şimdi bir ikinci şart vardır ki, o da sa'ydir. Bize çalışkan olduğunuzu isbât etmek için şu hücreye giriniz ve orada bulacağınız tokmakla küçük kutunun üzerindeki beş çiviye birer defa vurunuz. Sa'yinizin semeresini derhal elde edeceksiniz."

Namzed çivinin üzerine vurunca tabii kutunun gözleri açılır. Bu kutuda neler bulunduğunu maalesef söyleye-

Kadınlar Locası:
Yüce İskoçyalı derecesi

meyeceğiz.

Büyük reîse:

"- Bize ne kadar çalışkan olduğunuzu isbât etiniz. Aynı zamanda sa'y ve sebâtın mükâfatına delâlet eden "muzu"da gözlerinizle gördünüz? Şimdi hatib kardeş, namzedi esrarengiz merdivene çıkarınız."

Yukarıda bahsettiğimiz beş kademeli merdiven "loca levhası"nın altına getirilir ve namzed birer birer kademeleri çıkarak son basamakta durur.

Merâsim reisi kardeş:

"- Muhterem büyük reîse hemşire, namzed ikbal ve saâdet zirvesine çıkmaya muvaffak oldu."

Büyük reîse:

"- Ayağa kalkınız kardeşler!"

Namzed mihrâbın önünde diz çöker ve üstüne elini koyarak yemînini tekrar eder.

Üstâd-ı âzam kılıcını namzedin başı üzerine koyarak:

"- Mukaddes cemiyetin verdiği salâhiyete istinâden size "mason üstâdelik" rutbesini tevcîh ederim." der ve kılıcının üzerine dört hafif tokmak darbesi indirir.

"Adoption Mezhebi"nin bundan sonraki rutbesi "Yüce İskoçyalı Kadın" derecesidir. Bu mertebeye vâsıl olan kadın masonlar, kadınlara verilebilecek esrârın tamâmına mâlik demektir.

PALLADİQUE MEZHEBİ

Palladique Farmasonluğu, kadın ve erkeklere mahsus atölyeler tarafından kadınlara siyâsî entrika ve hîlelerde husûsî bir mevkî ayırmak için tâkib edilen bir meslekten ibârettir. O halde, âdî localarda Karbonârilik'in erkekler hakkında kabul ettiği seçilmişlik gibi bu kısım farmasonlukta zeki kadınların seçilmesi maksadını tâkib eder.

Palladique Masonluğu kat'iyyen tâlib aramaz. Palladique Masonluğu hiçbir dîne mensub değildir. Ancak hakîkat, tabiat ve fazîlet meraklılarını kabûl ile iştigal ve dolayısıyla onların irfan seviyelerine nazaran cemiyet arasında lâzım gelen mevkîleri hazırlamakla uğraşır.

Fakat bu mezhebe doğrudan doğruya girilemez. Daha evvel farmasonluğun dereceleriyle tecrübelerden geçmiş olanları kabul eder.

Farmasonluğun bu yüksek kısmı iki tarîkat veya mezhebe ayrılır:

Birincisi; "yedi minerve" yahut "yedi hakîmler" mezhebidir ki, bazı toplantıları yalnız erkeklere ve bazıları da hemşirelerden idârecilikle meşgul olanlara tahsîs edilmiştir.

İkincisi; Palladium yâhud "yüce hikmet meclisi"dir ki evvelce kabûl localarından ayrılmış olan hemşire ve kardeşler burada birleşirler ve burada onlar tarafından mühim bir rol oynandığı görülür. Hulâsa bu iki mezhebin birbirine benzer tarafları vardır.

1- Yedi Hakîmler Tarîkati

Yedi hakimler mezhebini kabul eden kardeşler yedi kısımdan müteşekkildir. Bu yedi kısımdan her biri yedi hakîmden birinin ismiyle isimlendirilir.

Hakîmlerin her birinin dâiresi ayrılmıştır. Bu dâireler yekdiğerlerini asla tanımazlar. Esrâra vâkıf olmak için tecrübeler ve merâsim icrâ edilmez. Yalnız onlara evvelce hazırlanmış olan yedi ahid okunur ve her biri derhal "ben onu tasdîk ederim" der.

Âyin: Palladium âyini, mensubları tarafından bir dâire teşkîl edilerek açılır. Dâirenin her bir âzâsı meclise sırayla riyâset eder.

Her bir sır sâhibi, kendisine riyâset nöbeti geldiği zaman edebî, fennî ve târihî bir nutuk söyler. Yâhud serbest san'atlar hakkında bir mes'eleyi münâkaşa ve müzâkere mevzuu yapar veyâhud herbir dâirede bulunması lâzım gelen fihristte yazılı bulunan büyük aziz farmason medhiyelerini okur.

Hâsılı Palladium âyini samîmî konuşmalara hasredilmiştir. Bu dâirelerin tertîb edilmiş konferansları vardır ki sonra bu konferanslar mezheblerin konuşmacıları tarafından localarda verilir.

İctimâyı nihâyetlendirmek için merkezde bulunan reisin etrafında bir devir yapılır. Bu devirde gelecek toplantıda riyâsete geçecek kardeş tâyin edilir ve meclisin ictimâ târihi yazıldıktan sonra dağılır.

Elbiseler: Bu mezheb mensublarının esrar sâhibi olanları husûsî meclislerde masonluğun tâyin ettiği işâretleri kullanırlar. Fazla olarak Palladium tarafından tahsîs edilmiş kordonlar vardır. Bu kordon, beyaz ve geniştir. Ortasında "**Meduse**" ismindeki mâbudun başını, "**Minerva**" mâbudunu ve haçı hâvî bulunan ve her bir tarafında yedi melek tarafından gökkuşağının her bir renginin taşındığı bir şerid

görülür.

Mezhebin yüce ve mukaddes nizamnâmesi, "yumuşak huylu ve cömert" olmayı emreder ve "Genç **Anacharsis**'in Yunanistan'a Seyahati"ni kelimesi kelimesine ihtivâ eder.

Samîmî arkadaşlar, bu ictimâlardan hâric olarak dâireler -husûsî toplantılar- yaparlar. Büyük üstâdeler, müfettişeler, hatîbe ve me'mure hemşirelere...ilh. mahsus hizmet ve vazîfeler tahsîs olunur.

2- Palladium Tarîkati

Palladium Mezhebi'nin bu ikinci kısmı evvelkinden daha az rutbeyi hâvîdir. Erkekler için iki, kadınlar için de bir derece vardır.

Birâder dereceleri:

Birinci derece: "Adelphe"

İkinci derece: "Ulysse'nin arkadaşı"

Hemşireler derecesi ise yalnız "Penelope'nin arkadaşı"dır.

Palladium'un yâhud hakîmlerin yüce meclisinin nizamnâmesi altmış bir maddeden ibârettir ki, şu mukaddime ile başlar:

"**Minerva**'nın sâyesinde yüce meclisin muhterem müesseselerinin ictimâları netîcesinde âzânın ittifâkıyla "Ulysse"in altmış arkadaşı tarafından seçilmiş ve yine onların ittifâkıyla hakîmlerin en küçüğü **Fenelon** tarafından kaleme alınmış nizamnâmedir."

Lutece

20 Mayıs 1637

İmzalar:

Reis **Jamard**, **Blandel de la Fleutre**, **Guerin de la Place**, Hazînedar **Piquez**, Katib **Demeiston**.

Bu mukaddime gayet edepsiz ve cesurca bir yalan teşkîl eder.

Palladium Mezhebi Cambrai Başpiskoposu tarafından îcâd edilmiş gibi gösterilir. Bu nev' masonluğun nizamnâmesinin başına ismi yazılır. Mezheb böyle zevâtı âzâsı arasında gösterir ve bu sûretle halkı kandırmaya çalışır.

Evvelâ masonluk ancak 1721 târihinde yâni **Fenelon**'un vefâtından altı sene sonra Fransa'ya girmiştir.

Sonra da 1637 senesinde **Fenelon** henüz doğmamıştı. Onun doğumu **1651**'dir. Şu halde bu mezhebi nasıl îcâd etmiş olabilir?!

Hakîkat olarak Palladium Mezhebi'nin îcâdı 1737 tarihindedir. Müesseselerinin herkesçe gizli kalması için onların bu kuruluşu bir asır kadar gizli tutulmuştur.

Mezhebin mührü bir kalb gösteriyor. Bu kalbin sahasında şu yazılar okunuyor: "Sevmeyi bilirim!"

Bu kalbin bir tarafı hurma ağacı dalıyla diğer tarafı defne ağacı dalıyla tezyîn edilmiş ve bir mihrab üzerindedir. Kalbin üzerinde güllerden yapılmış bir tac vardır.

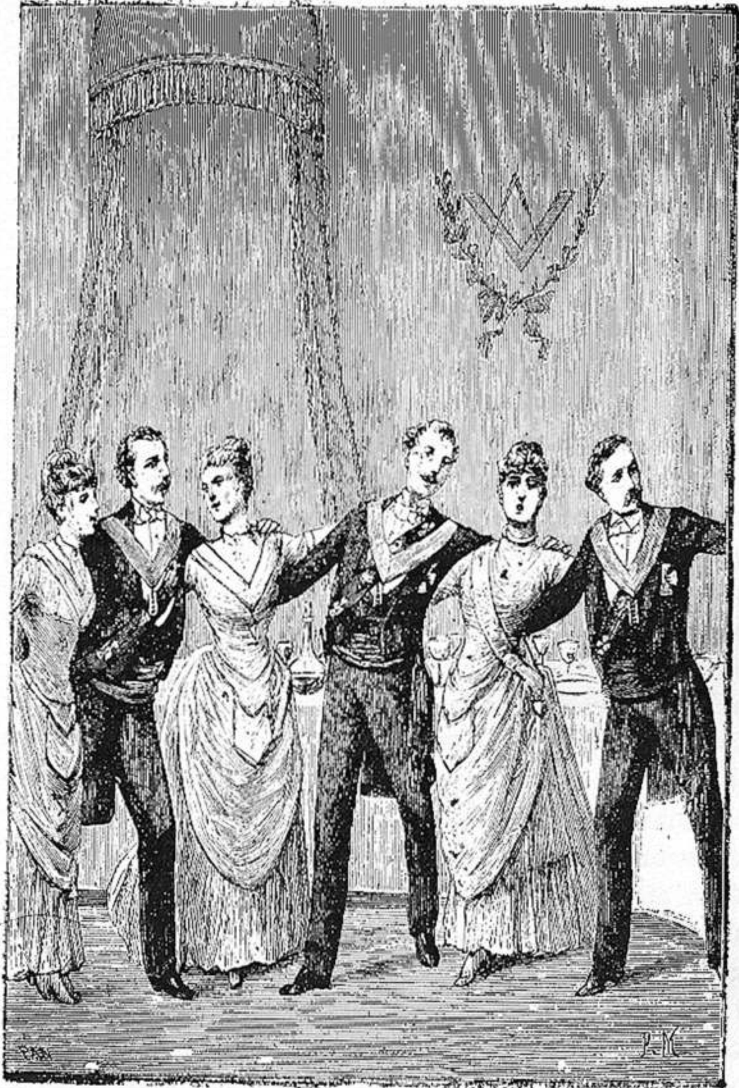
Adelphe

Masonluğun bu derecesi ileride zikredilecekler gibi nizamnâmelerinde gösterilecek maddelerden başkası yedi hakîmlerin nizamnâmesinden iktibâs eder.

Adelphe şûbesinde yemin sûreti şöyledir:

Namzedin eli, her biri bir unsuru (su, hava, toprak, ateş) havi dört şişeye uzattırılır ve kendisine aşağıdaki tertib üzere şu sözler söyletilir:

"Ben topraktan yaratıldım. İlâhî bir ateş benim mevcûdiyetimi, hava ve su da birleşerek hayâtımı te'mîn ediyor. Ben muhterem bir insanım. Kardeşlerime samîmî bir bağlılık, vatanî hizmetlere bir sadâkat ibraz ve o vatanın kaanunlarına da itaat edeceğimi en değişmeyi mümkün olmayan

Kadın Masonlar ziyâfeti

bir sadâkat ile va'd ve taahhüd ederim."

Her bir âyinde bir kardeş, namzede edebî yâhud bir fazîleti medh husûsunda kısa bir nutuk söyler. Diğer altı kardeşten her biri kendi sıralarında birer büyük nutuk söylerler ve bu fasîh mason hitâbeti hengâmında yedi muhtelif mum yanmış bulunur.

Birinci konuşmacı nutkuna şöyle başlar:

"- Aslana çölde korkunç ol denmez!" ve:

"- Ulysse'nin kardeşleri nâmına size söylüyorum. Hayırlı ameller yapınız!" cümleleriyle nihâyetlendirir.

İkinci konuşmacı nutkuna:

"- Kaplana ormanın dehşeti ol denmez!" ve:

"-Ulysse'nin kardeşleri nâmına size söylüyorum. Kardeşlerinizi devamlı seviniz!"...

Namzede mahcûbiyeti öğrenmek için filden, civanmerdliği öğrenmek için attan, sadâkati öğrenmek için köpekten, mâsumiyeti öğrenmek için kuzudan, saflığı öğrenmek için güvercinden ve şefkati öğrenmek için çocuktan bahsederler.

Mâbede yakılan yedi mum yeni ihtidâ etmiş kimselerin derece derece ziyâdeleşen parıltıları gösteriyor.

Şâyân-ı dikkattir ki, Palladique Locaları'nda kat'iyyen gaz ve sâire ile aydınlanma sağlanmaz. Bu bilhassa nizamnâme ile te'yîd edilmiştir. Mâbedi tenvîr etmek için mum kullanılması zarûrîdir. Bu ise hikmetsiz bir şey değildir. Mum, arının sa'y ve gayretiyle meydâna gelmiştir ki, bu iyi bir işâret olarak addediliyor. Onun için mum seçilmiştir. Bir de mum bir çok zahmetlerle elde edilmiştir. Mumun ikinci husûsiyeti ise saf ve lâtif olan ışığı iyi te'sîr eder. Bu ışık namzedin mâneviyâtına kuvvet verir. Ara sıra her konuşmacı cemiyet huzûrunda nutuklar irâd eder. Bu nutuklar da mumların ışığı gibi lâtif bahislerden seçilmiştir. Bu nutukların ışığıyla mumların ışığı aynı ulviyetle birleşir.

Ulysse'nin Arkadaşları

İctimâları, "Ulysse'nin çadırı" altında vuku bulur. Namzed "**Ulysse**" ile "**Diemode**" arasında geçen bir nutku dinler.

Nota: Namzedin gözleri bağlı olduğu halde yemin merâsiminin icrâsı için onun sağ elini kalbi üzerine, sol elini de bir arma üzerine koyarlar.

Armada; **Minerva**'nın kalkanını gösteren bir resim vardır. Namzed bu halde iken kendisine şu sözler söyletilir:

"Eğer kalbimde yalan varsa Cenâb-ı Hakk yalancıya yaptığı gibi benim başıma da dünyânın bütün fenâlıklarını musallat etsin."

Bundan sonra namzed, yedi hakîmlerin kabirlerine sevkedilir. Namzed, hiçbirşey söylemeden gider. Namzed oradaki yedi yalancı kabrin her biri önünde durduruldukça orada "kardeş"lerin biri bir nutuk çeker. Bu yedi kabrin önünde kardeşler tarafından irâd edilen nutuklar evvelce zikredilen nutukların hemen hemen aynıdır. **Pittacus**'un kabrine geldiği zaman orada namzede, Palladium mezhebinin tarihçesi öğretilir. Ulysse'in en debdebeli fakat en desîseli bir medhiyyesi yapılır. **Anacharsis**'in isminden bahsedilir ve nihâyet yorgun namzede bir akşam yemeği de verilir.

Bu yemek üç tabaktan ve üzeri bal ile sıvanmış bir büyük dilim ekmekten ibârettir. Namzed ister istemez bu dilimi yutacaktır. Çünkü bu oradakilerin mâneviyâtının bir temsîlidir. Bütün bu sahte ve gülünç hareketler evvelce Adoption Locaları'nda dikkati celbeden hemşirelerle ictimâ için vesîle ittihâz edilir.

Penelope'nin Arkadaşı

Palladium Mezhebi'nin kadınlara mahsus kısmına girmek talebinde bulunan hemşirenin hiç olmazsa "üstâde"

derecesine çıkmış olması lâzımdır.

Namzed kadın ictimâ mahalline geldiği vakit Ulysse'nin iki ve Penelope'nin bir arkadaşı tarafından odaya sevkedilir. Bu odanın ortasında üzeri beyaz bir çarşafla örtülmüş ve üzerinde **Minerva**'nın heykeli bulunan bir masa vardır. Heykelin etrafında üç meş'ale yanar. Orada namzed kadına şu yemîn ettirilir:

"Muhterem masonluğun nâmına va'd ve yemîn ederim ki, telâkkî edeceğim masonluk esrârını ancak iyice öğrendiğim, öğrenebileceğim Penelope ve Ulysse kardeşlerine söyleyeceğim. Bu esrar hakkında ancak onlarla konuşabileceğim."

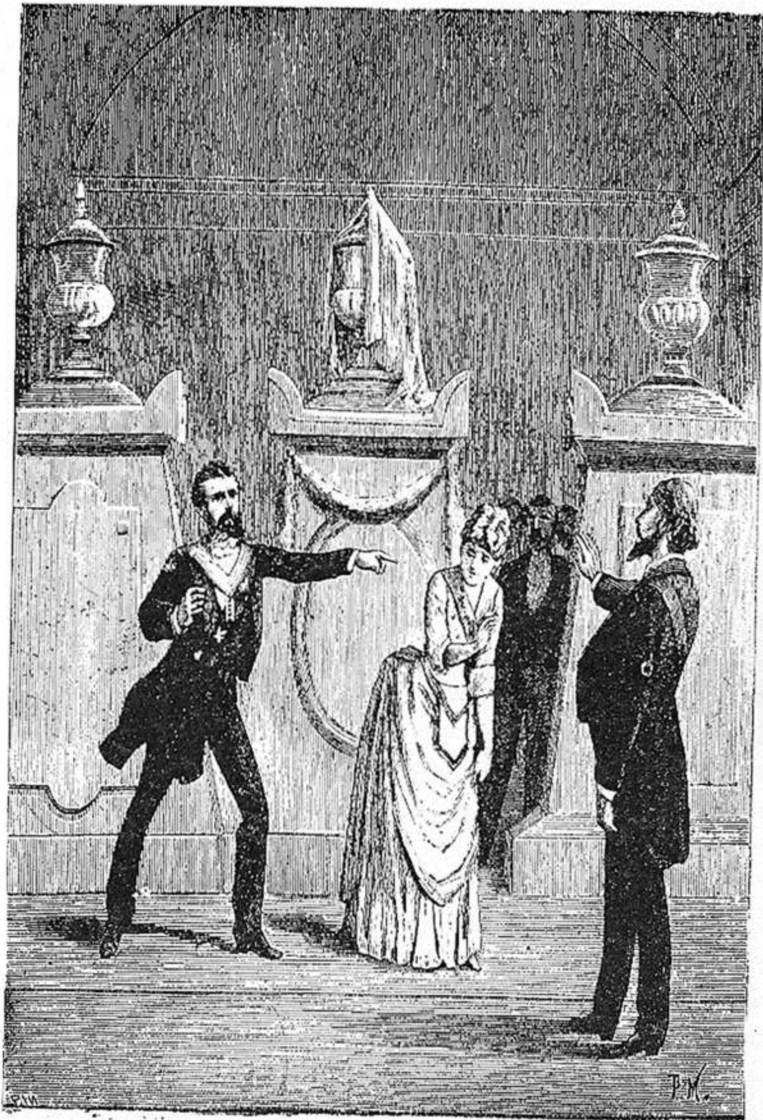
Bundan sonra artık namzed kadın, hemşireler ve kardeşler tarafından ikaamet edilen odaya götürülür. Kardeşler, **Minerva** kordonunu taşırlar. Bu kordonun en yüksek kısmında "yedi hakîmler tarikati" cümlesi yazılıdır.

Hemşireler üzerinde husûsî işâretleri nakşedilmiş bir kuşak taşırlar. Kuşak; sarı, yeşil ve ateş rengi olmak üzere üç renkten ibârettir. Bu kuşağın ortasında **Medusa**'nın başı resmedilmiştir.

Odada yan yana üç aded kabir vardır. Namzed kadın bu kabirlerin önüne sevkedilir. Ve ona bu kabirlerin muhterem **Penelope, Lucrece** ve **Artemise**'in kabirleri olduğundan bahsedilir.

Bu seyahat bittikten sonra namzed kadın **Minerva**'nın heykelinin bulunduğu odaya götürülür. Bu odada gergeflerin ilmiklerini yerleştirmekle meşgul bir kardeş vardır. Namzed kadın kendine hiçbirşey îzah edilmeksizin bir müddet yalnız bırakılır.

Ondan sonra odaya Ulysse'in bir kardeşi girerek namzedi, kadınlara tahsîs edilen küçük bir odaya sevkeder. Bu odanın içinde tüllerle bezenmiş bir lamba vardır. Muhtelif tütsüler yakılır ki bunlar hissiyâtı tahrîk ve tahrîş eder. Bir

Penelope'nin Arkadaşı derecesi

ayaklı küçük ve zarif masa üzerinde şerbetler ve çörekler vardır.

Artık bu gibi nezâketlere alışmış olan mason hemşire, kardeşin ikramlarını kabûl eder ve bu esnâda kardeş:

"- Bir an için vuruşmaya çağırıldım!" diyerek oradan ayrılır ve hemşireye yalnız kaldığını haber eder. Hemşire ise bu lisandan bir şey anlamayarak orada olacakları beklemek üzere kalır, biraz sonra yeni bir kardeş gelir ve yeni bir konuşma başlar. Bu esnâda birdenbire ikinci kardeş odaya hücûm eder.

İşte size bir sahne ki, şarkılı piyeslere ilâve edilmeye lâyık bir komedidir.

Birinci kardeş ihânetten bahsetmeye başlar ve namzed kadını yalan yere yemîn etmekle ithâm eder.

Namzed kadın buradan Ulysse ve Penelope meclisine götürülür.

Burada kardeş, hemşireyi şiddetli suçlarla ithâm eder ve bu mevkiye layık olmadığını söyler.

Bedbaht namzed, bu komedyanın ciddî olmadığını bilemediğinden dolayı şaşırır.

"Fesâhat Şövalyesi" ayağa kalkarak "**Penelope, Lucrece** ve **Artemise**"nin ruhlarından yardım istemek sûretiyle zavallı namzed aleyhine gayet şiddetli bir iddianâme serdeder.

Namzed kadın, hiçbir şey anlayamadığı bu ithamları reddederek kendini müdâfaa etmeye çalışır. Nihâyet meclis reisi namzedin söylendiği gibi suçlu olmadığını bildirir. Namzed kadının bir Penelope değil fakat onun arkadaşı olması lâzım geldiğini söyler.

Alkışlar arasında muhtedî şâşaalı bir sûrette kabûl edilir. Umûmî bir kucaklamaya nâil olur.

ESRÂRENGİZ EĞLENCELER

Bu eğlencelerden umûmiyle kadın veya hem erkek hem kadın localarının bir nev'i meşguliyetleri anlaşılır. Daha doğrusu bu esrârengiz eğlenceler tâbiri bu ictimâları, mason zamparalığına tahsîs edilen diğer ictimâlardan ayırmaya hizmet eder.

Bu oyunlar çeşitlilik göstermekle berâber hayâle genişlik verecek bir mâhiyettedir. Bir takım hurâfelerden mâhirâne seçilen mevzûlara çapkınca bir mânâ verilmektedir. Bunlardan nazar-ı dikkati celbeden Adoption localarının en makbûl komedyalarını *Mason Hemşireleri* namındaki eserimde büyün vuzûhuyla göstermiştim. Edebe mugayir olan bu sözleri buraya yazamam. İsteyen seksen sahîfe ve üç fasılsan ibâret olan risâleye mürâcaat edebilirler.

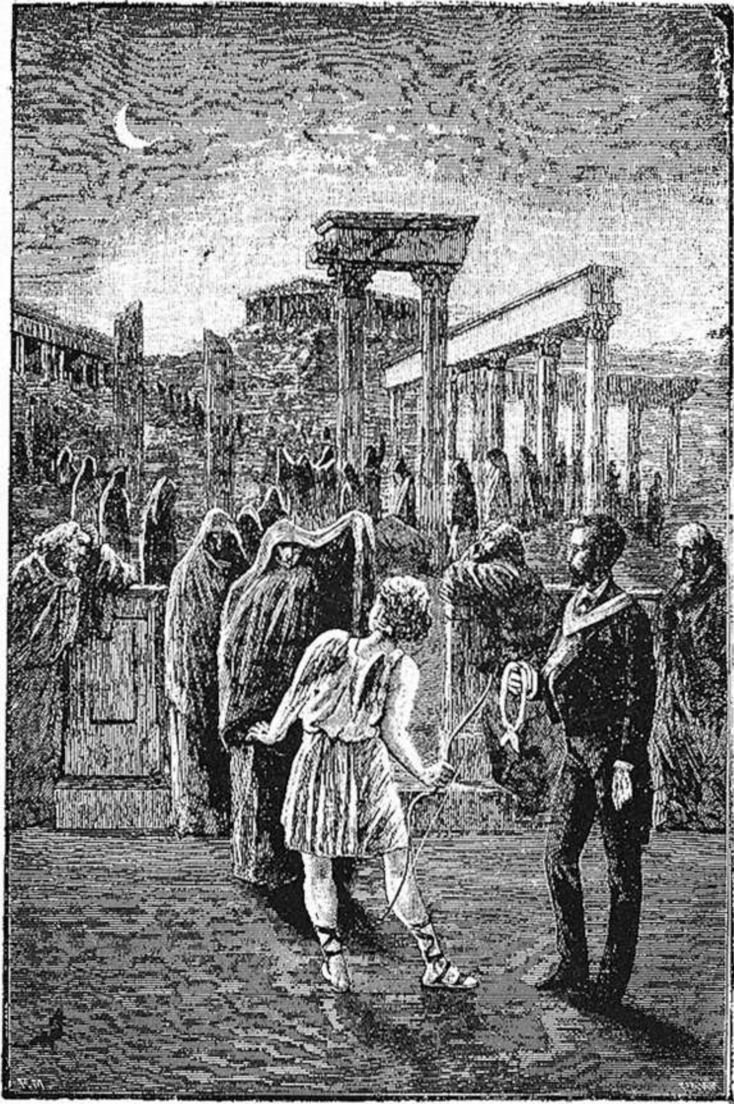
Mason kardeş ve hemşirelerin tâkib ettikleri edebsiz ve menfur hareketleri mezheb ve tarîkatleri hakkında neşrettiğim ilk eserlerimde iddiamı bütün delilleriyle isbât etmek îcâb ediyordu. Eğer bu namussuzca mason komedyalarını aynen neşretmemiş bulunsaydım bizim hîlebazlar kendilerine iftirâ edildiğini farz ve iddia ederlerdi. Bu komedyalardan bu kitabda okuyucunun nazarlarına bir numûne koymaya hiç lüzum yoktur. Çünkü mevzûbahis olan risâ-

lede en köşe kahvehânelerdeki ahlâksızlık derecesinde orta oyunlarından ve çırılçıplak sözlerle tiksindirici bir takım şarkılardan ve yersiz sözlerden ibâret olan nâhoş bir safsatadır. Lâkin bu eğlenceler masonlar için ehemmiyetlidir.

Yukarıda söylediğim komedyanın müellifi Gül-Haç Şövalyesi derecesinde bir masondur. Granoble Locası'nda mezheb sırlarına vukufiyet kesbeden bu zât bilâhare İskenderiye'deki Fransız locası'nın hatibi olmuştu. Üslubu pek adi ve bayağı olan bu eser muhtelif ünvanlar ve ufak-tefek bâzı tâdilâtla müteaddid defalar tab edilmiştir. Bununla berâber matbû nüshaları loca reislerine takdîm edilmemiştir. Pâris'te **Jean Jacques Rousseau** sokağında 35 numaralı dâirede İskoçya tarikleri merkezinde depozito edilen matbû nüshasının her bir forması 18 sahîfeden ibâret bir cild teşkîl eder.

Eserin mevzuu: "Venüs'ün, perilerin ve aşk ilâhesinin kabûl merâsimi"dir.

Bunların tamâmı birtakım masal, kaba sefâhet ve edebsizliklerden ibârettir. Tâlimat bazan aşırı derecede kabalaşır. Hele üçüncü perdenin muhteviyâtı bundan dolayı pek gülünç ve abestir. Rolü locanın en gözü açık hemşireleri tarafından îfâ edilen "aşk", gözleri sarılı olduğu halde içeriye sokulur ve muhterem reise ve birinci nâzırın önünde durdurulur. Edebe pek mugayir birtakım fantezilerden sonra "aşk"ın gözlerini açarlar. Hizmetçi kardeşler gazların vidasını sıkıştırırlar ve salonu zayıf bir ışık aydınlatır. İç tarafa hızlı bir şekilde uzaklarda harâbeleri gösteren bir perde açılır. Kardeşlerin büyük bir kısmı hortlak kıyâfetinde çarşaflara bürünerek ve hayâleti taklîd ederek içeriye dalarlar, salonda dolaşırlar. "Aşk"a doğru ilerlerler ve derhal bir çığlık basarak uzaklaşırlar. Diğer birtakım kardeşler Yunan filozofları kıyâfetine girerek direklerin yanında yer alırlar. Âlemleri seyre dalmış gibi kalırlar. Şark tarafında münevver

Esrârengiz eğlenceler:
Bu eğlencelerde bâzı kardeşler hayâlet gibi kefene bürünerek gezerler.

kameri temsîl eden bir ışık gösterilir. Daha sonra "aşk"ın en meşhur günâhı teşhir edilir. Husûsî bir şekil ve tarzda ithâma hedef olan bu günâh, masonlar modasınca takdîr edilir. Bütün günâhları fazîlet nâmı altında medh ve senâ edilir. Bu mânâsız sahneler kadar ahmakça bir şey daha tasavvur edilemez.

Ayrıca bu çirkin hareketlerde dîne ve mezhebe karşı taarruzlar yer alır. Manastırlar, "aşk" kurbanlarının inlediği hapishâneler sûretinde gösteriliyor. Râhibler, esâret zincirinde, âh edip inleyerek zevk ve sefâya arzulu halde bulunurlar. Bunları ancak masonlar bu halden kurtarır. Eser baştan başa hayvânî bir hücumdan ve saçmalıklardan ibârettir. Muayyen bir dakîkada bütün bu loca halkı temsîle iştirâk ediyor ve âdetâ gürültülü bir meclis-havra peyda oluyor.

Bu iki cins (erkek ve dişi) şenlikleri yâhud esrârengiz eğlenceler herhangi bir pazar günü icrâ edilir. Öğleden sonra tiyatronun üç partisi başlar. Ziyâfet akşamleyin saat yedidedir. Balo ise bütün gece devâm ederek masonların îş ü işret meclisine nihâyet verir.

Esrârengiz eğlenceler tarîkate dâhil olmak zaafına mübtelâ zavallı kadınları da hâric bırakmaz.

Geçenlerde Charleville (Ardennes) ibtidâî mahkemesi localara devâm eden bir mason hemşireyi mahkûm etmişti. Bu zavallı kadın bir aralık hastalanmışa benziyordu. Sonra hiç gözükmez oldu. Daha sonra uzak yerlere gönderildi. Bu cihetin anlaşılması mümkün olamadıysa da genç mason kızın evinde gayr-ı tabiî bir şeyinvukuundan komşular şübhelenmişti. Bütün mahalleye sırrı ifşâ ettiler. Nihâyet polisin müdâhalesine lüzum görüldü.

5 Mart'ta mason kızın evine mürâcaat eden bir komiser cereyân eden mes'eleyi istintâk ve isticvâb eyledi. Kızın doğurduğu anlaşıldı.

Bu cinâyette bir mason doktorun da dahli vardı. Diğer

Kadın Masonluğu

bir hekimin muâyenesi netîcesinde suç ortaya çıktı. Genç mason artık gizlenmesi mümkün olmayan cinâyeti îtirâf etti. Lâkin masonları ele vermek istemedi. Halbuki mason doktorun verdiği ilaçlarla mason locasından peydâ ettiği çocuğunu düşürmüştü. Muhâkeme pek velveleli oldu. Muhâkeme edilen Charleville'deki kardeşlik locasına mensub henüz yirmi yaşlarında **Felicie Thome** isminde genç bir kız idi. Adoption masonluğuna henüz pek genç iken intisâb ettiğinden her şeyi fâş etmiş, yemin sûreti ve mezheb ile olan münâsebet ve alâkası insanlar arasında şâyî olmuştu.

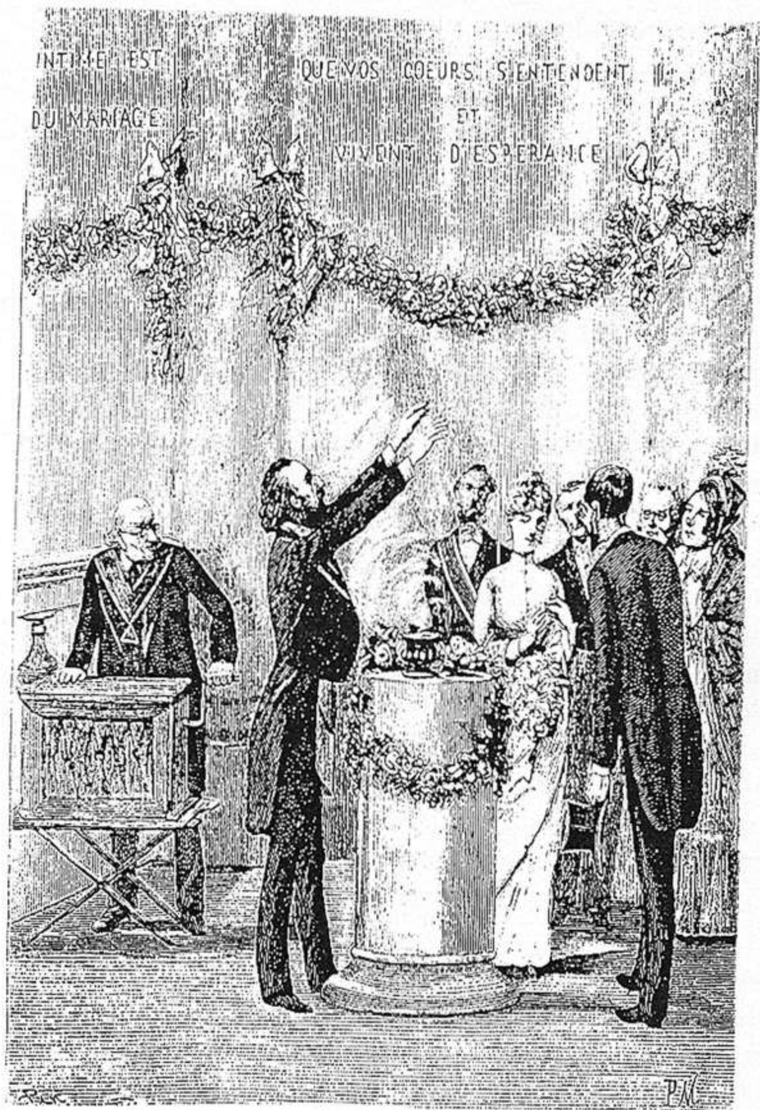
Mason locaları tarafından gizli bir şekilde tertîb edilen bu ziyâfetler aşkına kadeh kaldırmayı teklîf ettiği bile görülmüştü. Umûmî yemekler ve esrârengiz eğlencelere onun kadar çok devâm eden "mopse"ler yok idi.

Zavallı kız masonlarla îş ü işreti müteâkib hâmile kalmıştı. **Felicie Thome** bu kötü fiili imhâ etmek için 24 Şubat 1887 târihinde muhtemelen mason doktorlardan birisinin yardımıyla doğurmuştu. Ceninin ne olduğu bilinmiyordu. Belki doğum esnâsında bir cinâyetle ortadan kaldırılmış, belki de süt annelere verilmişti.

Mahkeme reisleri **Felicie Thome** tarafından aldatılamadı. Hiç kimse uydurduğu hikâyeye inanmadı. Halbuki Charleville Locası'nın bu kadar rezâleti mûcib olan halleri icrâya cesâret edeceğine kimse inanmıyordu.

Birkaç noktadan görülüyordu ki bu kız, rûhu ve vicdânıyla birlikte cehennemî bir yola sapmıştı. Kendisinin îdamdan kurtulacağı ve suça iştirâk edenlerin de cezâdan kurtulacaklarını ümîd ediyordu. 1887 senesi Mart'ın 30. Çarşamba günü idi ki, bu cinâyet mes'elesi Charleville ahlâk mahkemesi huzûrunda görülüyordu.

Cumhûriyet taraftarları ve hür fikirli gazeteler öyle görünüyordu ki bu işlerden bahsetmekten pek sakınıyorlardı. Hemşire mason **Felicie Thome**'in yaptığından pişman

Mason ziyâfetlerinden...

olmadığı görülüyordu. Müdde-i umûmînin delilleri bunun îdâma mahkûm olacağını gösteriyordu. Halbuki nihâyet kız iki seneye mahkûm oldu.

Masonların esrârengiz eğlenceler nâmı altında irtikâb ettikleri çirkin hallere ve ahlâka mugayir şeylere **Felicie Thome** bir misaldir. Okuyucularımın, bu gibi halleri cezâsız bırakıldığı halde masonların umûmî ahlâk için ne büyük bir tehlike teşkîl edeceklerini anladıklarını zannaderim.

Lakin ben bu kitabımda "Mason Hemşireler"in hallerini tamâmiyle yazabilir miyim?

Mâlûmdur ki masonluğun ahlâkî bozukluğu günden güne büyüyor ve gizli tahriblerde bulunuyor. Bu ahlâkî çöküntü bir zeytinyağı damlası gibi saatten saate genişliyor ve şübhesiz ki bu umûmî ahlâk için bir kangren hâlini alıyordu. Bununla berâber bu zararlı mezheb gittikçe genişliyor, birtakım iki yüzlüler tarafından onu himâye etmek muvaffakiyeti de hâsıl oluyor. Hükûmet ise bu localara karşı kayıtsız ve gözleri kapalı bir halde bulunuyordu.

Bunun içindir ki nâmuslu olanları muhâfaza etmek, imdâd feryadları koparmak ve beşeriyetin bu en müdhiş ateşlere karşı kendini müdâfaa etmesi için yangın çıngırağına basarak işittirmek mümkün olmuyor.

"Anneler, babalar! Kızlarınızı iyi muhâfaza ediniz, işte farmasonlar geçiyor.

ALTINCI BÖLÜM
YÜCE İDÂRE
YÂHUD
BEYAZ MASONLUK

Filozof Hâkimler

30. rutbenin fevkındeki üç derecenin ismi idârî rutbelerdir. Kadoş Şövalyesi rutbesinden sonra namzed "Büyük Gizli İdâreciler, Filozof Hâkimler" ünvânını hâiz olan bu rutbeden ziyâde 31. rutbenin çıraklığı mâhiyetini hâiz bulunan orta rutbede üç sene durduktan sonra 31. rutbenin kendisine verildiği teblîğ edilir. 32. ve 33. rutbeler için ayrıca kabûl merâsimleri vardır.

Bir kadoşun 31. rutbeye terfîi filozof hâkimler orta rutbesinin üç senesiyle berâber altı seneye muhtaçtır.

Kadoşlar farmasonluk esrârına tamâmen vâkıf bulundukları için bu üç idârî rutbe kendilerine pek fazla bir şey öğretmez. Onların bilmedikleri yegâne şey bu rutbeyi hâiz âzânın cemiyeti idâre şekilleridir. Kadoş Şövalye'leri cemiyetin idâresinin er-geç kendi ellerine geçeceğinden emin bulundukları için sabır ve sükûnla bu rutbelerin kendilerine verilmesini beklerler.

Bununla berâber bütün kadoşlar idârî rutbeye lâyık görülmezler. Gerçekten 30. rutbeye varabilen bir insan şübhesiz her türlü çirkefliği irtikâb ve icrâ etmeye istîdâdlı ve hazırdır. Fakat cemiyetin mukadderâtı ellerine tevdâ edilecek kimselerin yalnız alçak ve hunhâr olmaları kâfî görülmez. Aynı zamanda onlarda ferâset ve şeytanlık aranır. İşte

idârî rutbelere ulaşmanın bütün şartlarını hâiz olanları lâyıkıyla ayırmak için filozof hâkimler rutbesi te'sîs edilmiştir.

Husûsiyet ve meziyetleri hasebiyle idârî rutbelere lâyık görüldüğü zaman 31. rutbeden bir kimse idârî rutbelere ulaşmak için şart olan bu husûsî derece hakkında mahâretle ona izâhat verir.

Bu rutbeye kabûl solanu yüce meclisin mûtad olarak ictimâ etmekte olduğu yer altındaki dâiredir. Buraya bir asma değirmenci merdiveni vâsıtasıyla inilir. Bir tek lamba ile aydınlatılmış olan bu dâirenin siyaha boyanmış duvarları bir takım hiyeroglif yazılarıyla doludur. Bu hiyeroglifler; kaya, boğa başı, timsah, dolunay, beyaz bir sıvı akıtan kase, kıvrılmış bir yılan, bir orak vs. mermer taklîdi kare bir direkteki şekillerdir ki her biri bir harfe delâlet eder ve önlerinde bir sayı yazılır.

31. rutbeyi hâiz üç kişiden mürekkeb olan heyet "yüce hikemî meclis" nâmını hâizdir. Âzâlar îcâbında yüzü de örtebilecek bir kukuletayı hâvî siyah bir elbise giyerler.

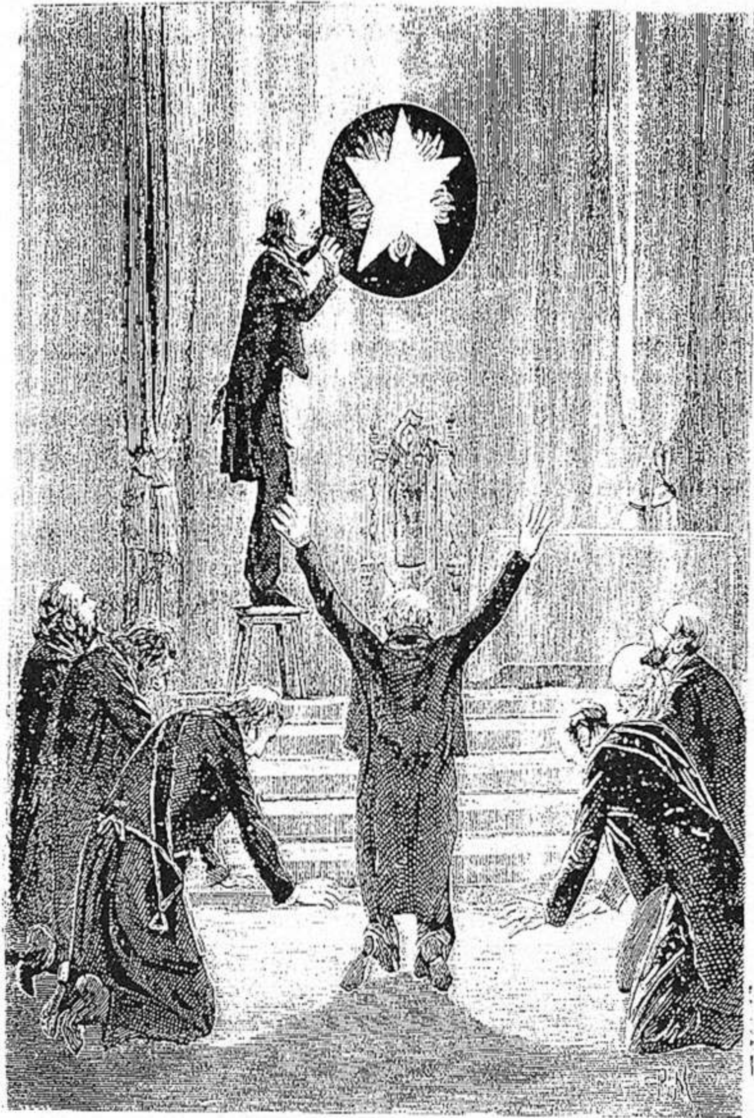
Asma merdivenden inildikten sonra namzedin etrâfında gördüğü esrârengiz eşyâlar hakkında durup düşünmesi emredilir.

Reis namzedin tefekkürünü kâfî gördüğü zaman sesizliğini bozarak evvelki rutbeler hakkında onu imtihan eder. Sonra en şâyân-ı dikkat fıkralarını, aşağıda naklettiğimiz bir nutukta şöylece okur:

"Gayet Aziz Kardeşim;

Size şu anda en samîmî hislerimle söyleyebilirim ki şimdiye kadar gördüğümüz muhtelif rutbeler cemiyetimiz reisleri tarafından ilelebed yalnız sahte bir masonluk derekesinde kalmaya mahkûm edilmiş sakallı çocuklar için yaldızlı birer eğlencedir.

Âdî rutbelerdeki karışıklık ve bulanıklığa dikkatle baktınız ise şübhesiz anlamışsınız ki bütün bu tedbirler

Mason mâbedinde "parlak yıldız"ı takdîs

ancak avâmı uyutmak, cemiyet esrârını bâzı merak sâhibi yabancılardan gizlemek ve bütün âzâyı sanki bir süzgeçten geçirerek hakîkî masonları tefrîk etmek içindir.

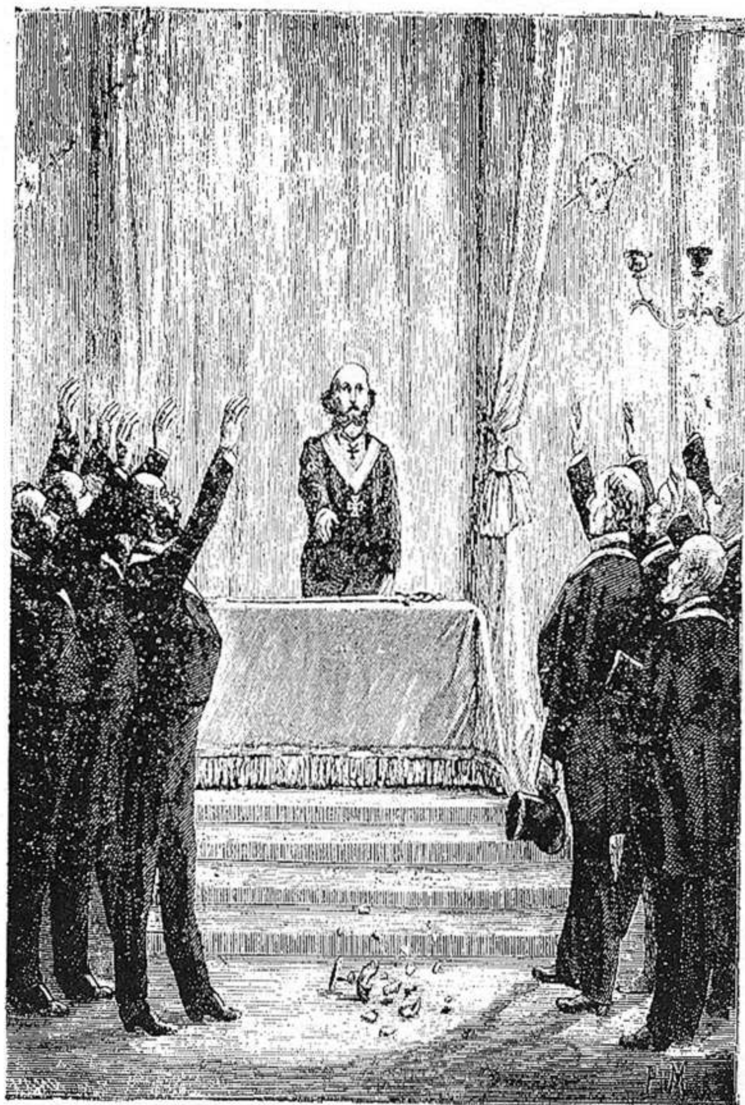
Bugün size tevcîh edilecek çıraklık orta rutbesi "hikmet merdiveninin birinci basamağıdır. Siz bunun varlığından bile haberdâr olmadığınız halde biz sizin fazîlet ve meziyetleriniz husûsunda tam bir kanaat hâsıl ederek aramıza girişinizi münâsib gördük. Masonluğun bütün incelik ve derinliklerine vâkıf olmaktan haz duyacağınıza sizin rutbenize yetişenlerin pek kısır oluşunun bu hazzınızı artıracağına eminiz.

Fakat daha ileri gitmeden burada icrâ edeceğiniz taahhüdler hakkında sizden hulâsaten fikirlerinizi istiyoruz.

İşâret ve remizler burada son bulmuş, gözleri örten esrar perdesi düşmüştür. Bunun için sözlerim hakîkî olacaktır.

Yeni taahhüdleri deruhde ettiğiniz andan îtibâren artık kendi kendinizin değil cemiyetin bir malı olacaksınız. En büyük vazîfeniz reisler tarafından verilecek emirlere mutlak itaat olacaktır. Bu emirlerden en küçüğünü ihmâl eden cemiyet nazarında ahdini bozarak büyük bir günâh ve ihânet işlemiş addedilecektir. Bundan emîn olunuz ki, bu emirler kat'iyyen insanlık aleyhinde olmayacak ve beşer hukukuna zarar verecek mâhiyette bulunmayacaktır. Zaten mukaddes cemiyetimizin kuruluş gayesi insanlığa hizmet ve beşeri istîdâdlı olduğu kemal zirvesine yükseltmek değil mi?!

Siz bizim yardımımızla hiçbir fânînin başlı başına aşamayacağı bir engeli aşacaksınız. Size verilen nazar basîretiniz önünde bin sayfalık hayat kitabını açacaktır. Çalışınız, kazanınız, tâ ki beşerin refâhı için çalışan binlerce gayretli ellere sizin de yardımınız olsun ve bütün meşakkat ve zahmetlerin yegâne mükâfatı olacak o gayeye vâsıl olalım."

Bir "Yüce İdâre" celsesi

YÜCE İDÂRE HAKKINDA MÜLÂHAZALAR

Yüce idâreye giriş hizmetini gören filozof hâkimlerin kabûl sûretinden okuyucularımız yüce mertebeler hakkında bir fikir sâhibi olmuştur.

Bununla berâber farmasonluğu idâre eden asıl kuvvet bu yüce idârenin de rûhu hükmünde olan gizli reislerdir.

Bunlar kimdir? Nerelidir? Rutbeleri nedir?!..

Bunu hiç kimse bilemez. Cemiyetin rûhu hükmünde olan reisler çoğu kere Gül-Haç veyâ Kadoş gibi ünvanlarla tanınmağa lüzum görmezler. Bir halde ki asıl gizli reisleri resmen cemiyetin büyük reisleri de bilmez. Meselâ büyük reis **Philippe Egalite**'nin[114] îdâmına masonlar sebeb olmuştu. Elbette bu hükmü verdirmeğe delâlet eden zâhirî meclisler değildi...

---

114 **Louis Philippe II. Joseph:** 1747-1793 yılları arasında yaşamış olan Orleans Dükü ve Fransa Şark-ı Âzamı Muhteremi . **(Nâşir)**